

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

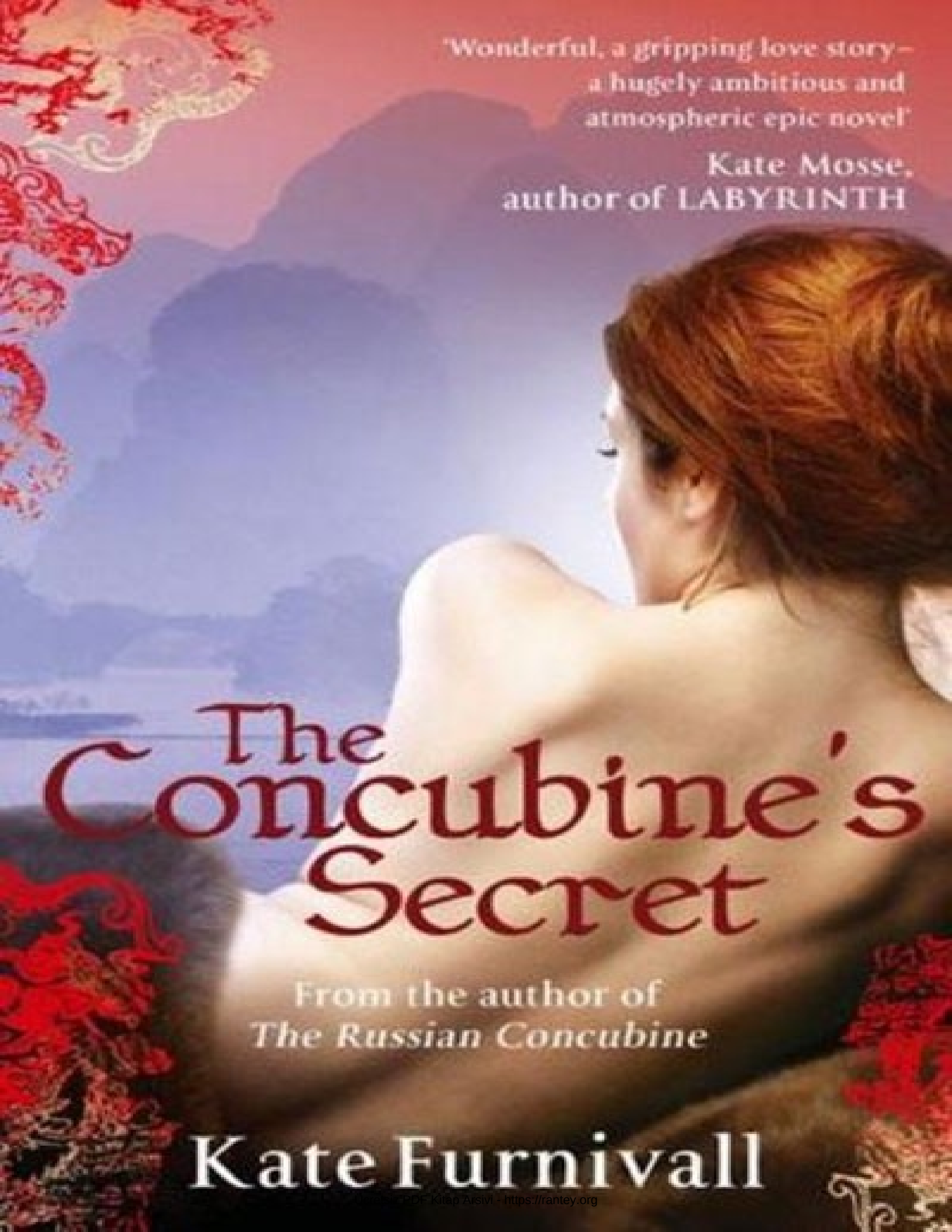
RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

'Wonderful, a gripping love story –
a hugely ambitious and
atmospheric epic novel'

Kate Mosse,
author of LABYRINTH

The Concubine's Secret

From the author of
The Russian Concubine

Kate Furnivall

İletişim Botu:
@cevirigiller_bot

Çeviri Kitapların Olduğu Telegram Kanalımız
<https://t.me/cevirigiller>

Sohbet Grubumuz
<https://t.me/cevirigillersohbet>

Çeviri Yedek Telegram Grubumuz
<https://t.me/+O3tsm8j0C7kxM2Y1>

Kitap İstekleri Kanalımız
<https://t.me/cevirikitapistekleri>

Not:

PDFlerin paylaşımıyla ilgili bir sorunuz yok. Ama lütfen, hiçbir katkınızın olmadığı işlerde, TÜM PDFleri bizimle eş zamanlı paylaşarak emeğimizi hiçe saymayın. Sizin tek tıkla yaptığınız her paylaşım bizim emek harcadığımız saatler/günler demek.

Cariyenin Sırrı

KATE FURNIVALL

Hachette Digital

www.littlebrown.co.uk

Hachette Digital 2009 tarafından
yayınlanmıştır Telif Hakkı © Kate
Furnivall 2009

Yazarın ahlaki hakkı ileri sürülmüştür.

Tüm hakları saklıdır.

Bu yayının hiçbir bölümü, yayıncının yazılı ön izni olmaksızın ve bu koşul da dahil olmak üzere benzer bir koşul sonraki alıcıya uygulanmaksızın, herhangi bir biçimde veya herhangi bir yolla çoğaltılamaz, bir erişim sisteminde saklanamaz veya iletilemez ya da yayınlandığı biçimden başka bir cilt veya kapak biçiminde başka bir şekilde dağıtılamaz.

Bu yayındaki tüm karakterler ve olaylar, açıkça kamu malı olanlar dışında, hayal ürünüdür ve yaşayan veya ölmüş gerçek kişilerle olan benzerlikler tamamen tesadüfidir.

Bu kitap için British Library'den bir
CIP katalog kaydı temin edilebilir.

eISBN : 978 0 7481 1327 9

Bu e-kitap JOUVE, FRANSA tarafından üretilmiştir

Hachette Digital
An imprint of
Little, Brown Kitap Grubu 100
Victoria Embankment Londra
EC4Y 0DY

Bir Hachette Livre İngiltere Şirketi

İçindekiler

[Başlık Sayfası](#)

[Kopyalama hakkı Sayfa](#)

[İthafî Teşekkür](#)

[Bölüm 1](#)

[Bölüm 2](#)

[Bölüm 3](#)

[Bölüm 4](#)

[Bölüm 5](#)

[Bölüm 6](#)

[Bölüm 7](#)

[Bölüm 8](#)

[Bölüm 9](#)

[Bölüm 10](#)

[Bölüm 11](#)

[Bölüm 12](#)

[Bölüm 13](#)

[Bölüm 14](#)

[Bölüm 15](#)

[Bölüm 16](#)

[Bölüm 17](#)

[Bölüm 18](#)

[Bölüm 19](#)

[Bölüm 20](#)

[Bölüm 21](#)

[Bölüm 22](#)

[Bölüm 23](#)

[Bölüm 24](#)

[Bölüm 25](#)

[Bölüm 26](#)
[Bölüm 27](#)
[Bölüm 28](#)
[Bölüm 29](#)
[Bölüm 30](#)
[Bölüm 31](#)
[Bölüm 32](#)
[Bölüm 33](#)
[Bölüm 34](#)
[Bölüm 35](#)
[Bölüm 36](#)
[Bölüm 37](#)
[Bölüm 38](#)
[Bölüm 39](#)
[Bölüm 40](#)
[Bölüm 41](#)
[Bölüm 42](#)
[Bölüm 43](#)
[Bölüm 44](#)
[Bölüm 45](#)
[Bölüm 46](#)
[Bölüm 47](#)
[Bölüm 48](#)
[Bölüm 49](#)
[Bölüm 50](#)
[Bölüm 51](#)
[Bölüm 52](#)
[Bölüm 53](#)
[Bölüm 54](#)
[Bölüm 55](#)
[Bölüm 56](#)
[Bölüm 57](#)

[*KAN KIRMIZI GÖKYÜZÜNÜN
ALTINDA RUS CARİYE*](#)

Kate Furnivall Galler'de doğdu ve şimdi kocasıyla birlikte güzel Devon'da deniz kenarında yaşıyor. Yayıncılık ve televizyon reklamcılığı alanlarında çalışmıştır. Kate'in Rus olan her şeye olan sevgisi, Devrim öncesi St Petersburg'daki aile geçmişinden kaynaklanmaktadır. Sphere tarafından yayınlanan önceki iki romanı *The Russian Concubine* ve *Under a Blood Red Sky'a* da göz atın.

Yazarın web sitesini ziyaret edin: www.katefurnivall.com

Rus Cariye için Övgüler

"Nabız hızlandıran bir romantizm ... nefes kesici derecede iyi

Marie Claire

'Acı verici güzellikte bir destan'

Yeni Kadın

'[Son derece] başarılı, kapsamlı bir destan ... Kaçışçılığın en iyi örneklerinden biri olan bu roman, yirminci yüzyılın başlarındaki Rusya ve Çin'in görüntülerini, seslerini ve atmosferini zekice yansıtıyor'

Glamour

'Hızlı ilerleyen olay örgüsü, renkli karakterleri ve çağrışım yapan mekanlarıyla sürükleyici bir okuma'

Telegraph

'Olağanüstü bereketli' Richard Russo,

Ahlar Köprüsü'nün yazarı

"Tarihin büyüleyici derecede istikrarsız bir anında aşk, kayıp ve çatışan sadakatlerin harika bir hikayesi" Diana Gabaldon,

Outlander serisinin yazarı

Kan Kırmızı Gökyüzünün Altında için

'Tarihi, epik kurgu hayranları için bundan daha iyisi olamaz - heyecan verici ve atmosferik, güçlü ve cesur karakterlerle'

The Bookseller

'Bu sürükleyici roman dokunaklı, güzel yazılmış ve okuyucuyu sonuna kadar yakalayacak'

Güneş

'Harika bir kış destanı; kilim ve sıcak çikolata isteğe bağlı'

Elle

'[Sürükleyici] bir hikaye . . gerçekten büyüleyici ****'

Şimdi

'Dönüm noktaları, ihanet ve dostlukla dolu yürek parçalayıcı bir kitap ... Gerçek bir sayfa çevirici'

Glasgow Evening Times

Kate Furnivall tarafından da

Kan Kırmızı Gökyüzü
Altında Rus Cariye

İçin
Edward ve Richard
Liz ve Anne tüm
sevgimle

Teşekkür

Joanne Dickinson'a ve Little, Brown UK'deki herkese hassas editoryal destekleri ve zarif çizimleri için çok teşekkür ederim. Özellikle Emma Stonex'e el yazmasının detaylarına gösterdiği özen için ve Catherine Duncan'a beni okuyucularımla buluşturduğu için.

Menajerim Teresa Chris'e her zaman yanımda olduğu ve o anda hangisine ihtiyacım olduğuna bağlı olarak ne zaman dinleyeceğini, cesaretlendireceğini ya da zorbalık yapacağını bildiği için özel olarak teşekkür ederim.

Elena Shifrina'ya da Moskova'daki özverili araştırmaları ve Rusça konusundaki yardımları için çok teşekkür ederiz.

Son olarak Norman'a sevgilerimi ve diğer her şey için teşekkürlerimi sunuyorum.

Rusya, 1930

Lydia Ivanova uyuyamıyordu. Minik fareler beyninden ısırıklar alıyordu. Sovyet Rusya'ya geldiğinden beri geceler zor geçiyordu ve uzun karanlık saatler boyunca sanki keskin sarı dişler kafatasını kemiriyormuş gibi hissediyordu. Bazen onların kokusunu alabiliyordu. Daha da kötüsü, bazen onları duyabiliyordu. *Çip, çip, çip.*

Onları dinlediği için kendine kızıyordu. On yedi yaşındayken daha iyi bilmesi gerekirdi. Dar yatakta doğruldu ve gürültüden kurtulmak için parmaklarını karmakarışık yelesinde gezdirerek fareleri kuyruklarından çekip çıkardı. Zihnini açık tutmak zorundaydı. Ama bu otelde geceler hiç sessiz geçmiyordu, Stalin'in yeni tür beton tavşan barınaklarından birinde gezinmeyi imkânsız buluyordu. İçinde sürekli kayboluyordu ve bu onu ürkütüyordu. Kaybolmayı göze alamazdı. Çenesini sıkıca göğsüne bastırdı ve gözlerini kapattı, orada tuttuğu parlak sıcak yeri bulmaya çalıştı, ama bu gece imkansızdı. Yan odadan horultular geliyordu ve koridorun ilerisinde bir çift tartışıyordu.

Lydia artık sabahın olmasını sabırsızlıkla bekliyordu. Yatağından kalkıp bir sonraki adıma geçme hevesiyle odasındaki yer parçasında bir aşağı bir yukarı dolaşmak istiyordu. Ama kendini kontrol altında tutmayı, her gün boğazına sarılma içgüdüsünü dizginlemeyi öğreniyordu. Ölü zamanı doldurmak için belindeki, geceleri bile çıkarmadığı para kemerinin fermuarını açtı. Sıcak ve yumuşak bir dokunuş hissi veriyordu. İçinden önce Rus pasaportunu çıkardı. Dışarıdaki gaz lambasından pencereye sızan sarı ışıktaki yeterince gerçek görünüyordu. Ama sahteydi. İyi bir pasaporttu ve ona ödeyebileceğinden çok daha pahalıya mal olmuştu ama ne zaman kontrol için vermek zorunda kalsa kalbi göğsünü tırmalıyordu.

Sonra İngiliz pasaportunu çıkardı ve parmağını kabartmalı aslanın üzerinde gezdirdi. İronikti. İngiliz üvey babası yüzünden bu pasaport gerçekten gerçekte ama onun için Rus pasaportundan bile daha tehlikeliydi. Onu para kemerinin içinde, rublelerin arasında saklıyordu, çünkü Sovyet Rusya'nın kara topraklarına ayak basacak kadar aptal olan tüm yabancılar en iyi ihtimalle şahin gibi izlenir, en kötü ihtimalle de sorgulanır ve hapsedilirdi.

Sonunda bir deste rublelik banknotu çıkardı ve onları bir kez daha saymayı düşündü, ama buna direndi. Bunun yerine onları elinde tarttı. Deste giderek hafıflıyordu. Boğazının arkasından kısık bir ses, neredeyse bir hırıltı çıkardı ve bitmeleri halinde bunun ne anlama geleceğini düşündü. Hızla her şeyi para kemerinin içine geri itti ve sanki korkusunun fermuarını çeker gibi sertçe fermuarını çekti.

Eli içgüdüsel olarak boynundaki tangaya ve orada asılı duran muskaya kaydı. Bu bir kuvars ejderhasıydı. Güçlü bir Çin sembolüydü, gül pembesiydi ve tenine yaslanmıştı. Parmaklarını onun etrafında dolaştırdı.

"Chang An Lo," diye fısıldadı.

Parlak ve sıcak bir yerin ortaya çıktığını gördüğünde ağzı bir gülümsemeye dönüştü. Gözlerini kapattı ve ayakları koşmaya başladı, buzun ve karın üzerinde uçtu, sabah güneşinin altın parmaklarını uzatıp tenini okşadığını hissetti, ayak parmakları aniden yumuşak, ağaçsı kumda çıplak kaldı ve parıldayan su tabakasının yanında bir figür

Bir kapı çarptı ve görüntü Lydia'nın elinden kaydı. *Chyort!* Dışarıda gökyüzü hâlâ kendi sırları kadar karanlık ve yoğun ama beklemekten sıkılmıştı ve yataktan yuvarlandı. Sabahlık yerine kullandığı uzun kahverengi paltosunu giydi ve koridorda yalınayak ilerleyerek ortak tuvalete gitti. Bir esnemeyle kapıyı iterek açtı ve tepedeki ışığın çoktan yandığını görünce şaşırdı. Lavabolardan birinin başında biri duruyordu.

Oda kokuyordu. Lavanta, dezenfektan ve altta daha kötü bir şeyin katmanlarının garip bir karışımı. Ama Lydia şikâyetçi değildi çünkü daha kötü kokular da almıştı. Çok daha kötüsünü. Burası son zamanlarda dolaştığı ortak banyoların çoğundan daha iyiydi. Duvarlar tavana kadar beyaz fayanslarla kaplıydı, zeminde benekli siyah fayanslar vardı ve üç

lavabolar bir duvarda sıralanmıştı. Evet, bir tanesi yontulmuş, diğerinin de muhtemelen çalınmış olan fişi kopmuştu ama lavaboların üzerindeki ayna da dahil olmak üzere her şey tertemizdi. Köşede duran uzun bir dolabın kapısı yarı açıktı ve içinde nemli bir paspas, kova ve dezenfektan şişesi vardı. Belli ki erkenden bir temizlikçi gelmişti.

Lydia dağınık saçlarını geriye doğru tarayarak üç kabinden birine yöneldi ve lavabonun yanındaki figüre sadece sıradan bir ilgiyle baktı. Anında donakaldı. Odanın diğer sakini otuzlu yaşlarında bir kadındı. Orta boylu, ince yapılı, bordo yünlü bir sabahlık giymiş, ayaklarında şık, küçük bordo ve altın rengi terlikler vardı. Parmağındaki kalın altın alyans narin elleri için fazla ağır görünüyordu. Ama Lydia bunların hiçbirini görmemişti. Tek gördüğü, başının arkasında gevşek bir düğüm halinde toplanmış koyu renk ipeksi saçlarıydı. Dar bir boyun, uzun ve kırılgan.

Kör edici bir an için Lydia onun annesi olduğuna inandı. Ölümünden döndü. Valentina, kayıp kocası Jens Friis'i aramaya geldi.

Lydia'nın kaburgalarının altındaki buz kıracağının acısı onu gerçeğe döndürdü ve aniden arkasını dönüp aceleyle ilk kabine girdi, kapıyı kilitledi ve oturdu. Bu Valentina değildi, elbette değildi. Mantığı ona bunun olamayacağını söylüyordu. Sadece benzer yaşta, benzer saçlı biri. Ve boyun. Aynı kremsi, savunmasız boyun.

Lydia başını salladı ve gözlerini kırıştırdı. Valentina ölmüştü. Geçen yıl Çin'de ölmüştü, peki neden zihni ona böyle oyunlar oynuyordu? Annesi başkası için hazırlanmış bir el bombasının kurbanı olmuştu; o sadece güzel ve masum bir görgü tanığıydı. Lydia onun paramparça ve cansız bedenini kollarının arasına almıştı. Peki bu neden olmuştu? Bu ani kafa karışıklığı? Boğazında düğümlenen çığlıkları bastırmak için bir elini ağzına götürdü.

Havasız küçük kabinde ne kadar süre bu şekilde kaldığını bilmiyordu ama sanki sonsuza kadar kalmış gibiydi. Sonunda kapının kilidini açtı, yedek lavabolardan birine doğru yürüdü, ellerini duruladı ve üzerine soğuk su sıçrattı

Yüzü. Yanakları yanıyordu. Yanındaki kadın Lydia'yı hayrete düşürerek hâlâ ellerini yıkıyordu. Lydia lavaboların üzerindeki uzun aynaya bakmaktan kaçınıyordu çünkü bırakın diğer kadınınkini, kendi yüzünü bile görmek istemiyordu. Ama gözleri kadının yanı başında yaptığı hareketlere takıldı. Hipnotize ediciydi.

Sert ve ritmik vuruşlarla tahta bir çivi fırçasını kollarında dirsekten parmak uçlarına kadar tekrar tekrar gezdiriyordu. Yumuşak ve telaşsız ama acımasız. Her bir kolu yavaşça döndürdü, böylece sabunlu kıllar üst derinin yanı sıra yumuşak alt deriyi de kazıyacaktı, önce birini, sonra diğerini. Sonra tekrar ilkinde döndü. Güçlü, sert darbeler. Lydia başka tarafa bakmaktan kendini alamadı. Kadın havayı kokulandıran bir kalıp lavanta sabunu kullanıyordu ve leğendeki su kabarcıklarla köpürüyordu. Rus sabunu olmadığı kesindi. Yağlı Sovyet sabunlarıyla kabarcık oluşturmak neredeyse imkânsızdı. Büyük olasılıkla sadece Komünist Parti seçkinlerine açık dükkânlardan birinden alınmış Fransız sabunuydu. Kabarcıkların bir kısmında küçük kırmızı lekeler parlıyordu. Cildi çiğ görünüyordu.

Kadın başını işinden kaldırmadan, "İyi misiniz?" diye sordu.

Ses tamamen sakın ve soğukkanlıydı ve Lydia'yı şaşırtmıştı.

"Baba," dedi Lydia. "Evet.

"Orada uzun süre kaldın. "Öyle miydin?

"Ağlıyor muydun?"

"Hayır.

Kadın ön kolunun tamamını leğene soktu, sabunlu suyun üzerinde dönmesine izin verdi ve uzun uzun "Aah!" diye mırıldandı.

Lydia bunun acı mı yoksa zevk mi olduğundan emin değildi. Kadın ona doğru bir bakış fırlattı ve Lydia ilk kez onun gözlerini gördü. Koyu kahverengiydiler, derin bakıyorlardı ve Valentina'nınkilere hiç benzemiyorlardı. Soluk bir teni vardı, sanki hayatını kapalı mekânlarda geçirmiş gibiydi.

Kadın keskin bir ses tonuyla, "Bakma," dedi.

Lydia gözlerini kırpıştırarak lavaboya yaslandı. "Hepimiz bir şeyler yaparız," dedi ve ceketini göğsünde sıkıca katladı. Oda soğuktu. "Kendimizi daha iyi hissetmek için yani.

"Kendini bir tuvalete kapatmak gibi mi?" "Hayır. Öyle değil.

"Peki," dedi spekülatif gözleri tekrar Lydia'ya kayarak, "senin gibi genç bir kız kendini daha iyi hissetmek için ne yapar?

"Çalışıyorum. Lydia bunu söylemek istememişti. Sözcüklerin ağzından kaçmış olması onu dehşete düşürmüştü. Bunun sabahın gerçek dışı saatiyle bir ilgisi vardı.

Koyu renk kemerli bir kaş havaya kalktı. "Neden?

Lydia omuz silkti. Sözlerini geri almak için artık çok geçti. "Her zamanki gibi. Annem ve ben fakirdik, bu yüzden paraya ihtiyacımız vardı.

"Peki ya şimdi?

Lydia bir kez daha omuz silkti, ağabeyinin her zaman dikkat çektiği bu hareket onun düşüncesiz görünmesine neden oluyordu. Haklı mıydı? Haklı mıydı? Düşünceli gözlerle düzgün bordo terliklere baktı.

"Alışkanlık haline mi geldi?" diye sordu kadın.

"Onun gibi bir şey sanırım. Başını kaldırdı ve kadının kendisine odaklanmış bakışlarını yakaladı, bakışların Lydia'nın pürüzsüz soluk ellerinden kendi sürtünmüş ellerine kaydığını gördü. Aynadaki yansımada, karanlık gözlerin derinliklerinde bir şeylerin bocaladığını, bir yerlerde bir çatlak açıldığını gördü. Lydia ona gülümsedi. Sabahın bu olağanüstü saatinde normal davranış kuralları pek geçerli değildi. Kadın gülümsemeye karşılık verdi, kolunu sudan kaldırdı ve pencere kenarındaki şık deri çantayı işaret etti.

"Yardıma olacaksa benden çalmaktan çekinmeyin,"

diye teklif etti. "Beni kışkırtma," diye gülümsedi

Lydia.

Kadın güldü ve bir omzunun üzerine hazır bir şekilde örtülmüş, tertemiz bir kare beyaz havluya uzandı ama bunu yaparken çok sert çekti ve havlu yere yuvarlandı. Lydia kadının solgun yüzünün panik içinde buruşmasını izledi.

"Bir şey yok," diye kadını çabucak rahatlattı ve eğilip yerden aldı. 'Zemin temiz. Daha yeni yıkandı.

"Biliyorum. Yıkadım. Her şeyi yıkadım.'

Lydia yatıştırıcı bir ses tonuyla, evcil tavşanının gergin olduğu zamanlarda kullandığı ses tonuyla konuştu. "Merak etme, bir şey olmadı. Havlunun diğer tarafını, yere değmeyen tarafını kullanabilirsin.

"Hayır!

"Şuradaki duvarda bir otel havlusu var.

"Hayır. O şeye dokunamam. Son kelimeyi sanki balçıkla kaplıymış gibi söyledi.

"Başka bir tane var mı?

Kadın nefes verdi. Başını salladı ve çantasını işaret etti. Lydia hemen çantaya gitti, içinden küçük bir kâğıt paket çıkardı ve açınca içinden beyaz, tertemiz bir kare daha çıktı. Malzemenin hiçbir yerine dokunmadan kadına doğru uzattı ama ondan bir kol boyu uzakta durdu. Ne kadar yaklaşırsa o kadar yakın olacağını biliyordu. Her ikisi için de.

Teşekkür ederim. *Spasibo*. Su damlayan kollarını sıvazlayarak her noktayı titizlikle temizledi ve Lydia derideki kırmızı kılcal çatlakları fark etti.

"Onlara krem sürmen gerek," dedi kesin bir tavırla.

"Eldivenlerim var.

Kadın deri çantaya doğru yürüdü ve sadece işaret parmağı ile başparmağını kullanarak bir çift uzun beyaz pamuklu eldiveni dikkatlice çıkardı. Ellerini eldivenlerin içine soktu ve rahat bir nefes aldı.

"Daha iyi mi? Lydia

sordu. "Çok daha iyi.

"Güzel. O zaman iyi geceler dileyeceğim. Kapıya doğru ilerledi.

"*Do svidania*. Hoşça kalın ve ... teşekkür ederim. Kadın sessizce, "Adın ne?" diye sorduğunda Lydia kapıyı açmıştı.

"Lydia. Ya seninki?"

'Antonina.'

"Biraz uyu, yoldaş.

Kadının başı yavaşça bir o yana bir bu yana hareket etmeye başladı. 'Hayır, hayır, uyumak için zamanım yok. Görüyorsunuz ya...' Garip bir an için hiçbir kelime çıkmadı, sonra mırıldandı, "Ben kamp komutanının karısıyım, yani ... Kelimeler tekrar kesildi. Kaşlarını çatarak uzun bir süre bembeyaz eldivenlere baktı.

Sessizlikte Lydia fısıldadı, 'Kamp mı? Trovitsk esir kampını mı kastediyorsun?

"Da.

Lydia ürperdi. Elinde değildi. Aniden tuvaletten çıktı. Ama kapı arkasından kapanırken muslukların bir kez daha akmaya başladığını duydu.

O akşam hiçbir şey değişmemişti. Aynı kafa karıştırıcı otel, soğuktan yakının aynı insanlar, aslında şikayet etmek istedikleri tek şey güvenilir bir demiryolu sisteminin olmamasıydı. Hepsi de hiç gelmeyen aynı treni bekliyordu. Lydia'nın ayakları bütün gün donmuş istasyon platformunda durmaktan ağrıyordu ama şimdi bunu aklından çıkarmıştı. Konsantre olma zamanıydı.

Otelin kalbindeki bar leş gibi kokuyordu. Bir deve açılı gibi kokuyordu çünkü bugün ateşte yakılmak üzere bir gübre teslimatı yapılmıştı. Çok fazla votka lekeli göz ve çok fazla açgözlülükle dolu büyük, karmakarışık bir yerdi. Lydia yavaş bir nefes aldı ve dikkatle izledi. Agzllgn etrafındaki havada zonkladığını, canlı bir şey gibi bir adamdan diğerine srndgn, ağızlarından ve burun deliklerinden boş karınlarına ve kabuk bağlamış iğerlerine indiğini hissetti. Zamanlamayı doğru yapmalıydı. Tam zamanında. Yoksa Liev Popkov'un kolu kırılacaktı.

Para elden ele dolaştı. Adamlar odanın öbür ucunda bağırıyor, sigara dumanı sarmalları yükseliyor ve havayı tavşan tüyü gibi gri ve kalın bir renge brndryordu. Bir köşede unutulmuş bir köpek kendini güdük zincirinin sınırına kadar ileri atarak havlamasını bastırdı. Cılız ggs kafesi heyecanla kabarıyordu.

Tüm gözler ortadaki masada yaşanan mücadeleye odaklanmıştı. Sandalyeler kabaca kenara itilmışti. Bedenler kendilerine yakın bir yer bulmak için itişip kakışıyor, terin fiřkırđđını ve damarların deri altında yılanlar gibi kabardđđını görecek kadar yakınlaşıyorlardı. İki adam karşılıklı oturuyordu. İri yarı adamlar. Sanki eğlenmek için gelinciklerin kafalarını iğniyormuş gibi görünen adamlar. Ağır sakallı yüzleri çabayla buruşmuştu ve içlerinden birinin yağlı siyah göz bandı yerinden kaymış, olgunlaşmış erik reğinde, çökük, çarpık bir çukuru ortaya çıkarmıştı. Devasa n kolları savaşta kilitlenmışti.

Bilek güreşi Liev Popkov'un fikriydi. Lydia ilk başta bundan nefret etmişti. Ama aynı zamanda garip ve sinsi bir şekilde sevmişti de. Nefret. Sevgi. Omuz silkti. Aralarında bir saç teli kadar mesafe vardı.

"Sen ılgın Kazak aklını kaırmışsın!" diye karşılık verdi adam bu fikirle ortaya çıktığında. Daha yeni yarım tankard bağırsak ürütücü votka içmişti.

'Hayır. Hayır.'

'Ya kaybederseniz? Elimizde kalan paranın her rublesine ihtiyacımız var.

"Hah! Popkov büyük tüylü ayısının başını salladı. "Bak, küçük Lydia. O Kirli gömleğinin kolunu sıyırdı, elini penesinin arasına aldı ve parmaklarını devasa pazularının üzerine yerleştirdi. İnsan anatomisinin bir parçası gibi hissetmiyordu. Daha çok ateşin önünde ısınan bir kış kütüğüne benziyordu. Onunla bir adamın yüzünü kırdığını görmüştü.

"Popkov," diye fısıldadı, "sen bir şeytansın.

"Biliyorum. Beyaz dişleri siyah sakalının üzerinden ona doğru parladı ve birlikte güldüler.

şimdi hızla üst kattaki galeriye baktı. Odanın iki yanından dolanıyor ve otelin yatak odası olarak adlandırdığı ayakkabı kutularından oluşan koridora çıkıyordu. Yukarıda uzun boylu bir figür öne doğru eğilmiş, tetikte ve altındaki yığına bakıyordu; kollarını tırabzana dayamıştı, başparmakları sanki etinin kirli yüzeye değmesine dayanamıyormuş gibi birbirine bağlıydı.

Alexei Serov. Üvey kardeşi.

Bir babayı paylaşıyorlardı, tabii buna paylaşmak denebilirse. Lydia bundan kuşkuluydu.

Kahverengi saçları yüzünden geriye doğru taranmış, aristokrat Rus annesi Kontes Serova'dan miras kalan kibirli alnını vurguluyordu. Ama sert yeşil gözleri Lydia'nın hayal meyal hatırlayabildiği Viking babasından geliyordu. Jens Friis babalarının adıydı, ikisinin de taşımadığı Danimarkalı bir soyadıydı. Jens 1917'ye kadar Rusya'nın son arı Nikolas II için mühendis olarak çalışmıştı ve şimdi, on iki yıldan fazla bir süre sonra, Alexei'yle birlikte asi Popkov'un yedeğinde Çin dağlarından Rusya'daki bu Allah'ın belası ölü ve diri deliğe kadar aylarca yolculuk etmelerinin nedeni oydu.

Bir bağırış dikkatini tekrar olması gereken yere çekti ve genç kızın midesi ani bir panikle sarsıldı. Popkov kaybediyordu.

Sadece kaybediyormuş gibi yapmak değil. Gerçekten kaybetmek.

Kendini hasta hissediyordu. Bahislerin oynandığı barın üzerindeki kirli yeşil fulara bozuk paralar akıyordu ve şimdi hepsi Popkov'a karşıydı. Onunla planladıkları da tam olarak buydu, ama Popkov'a karşı koymaya başlaması için vereceğı işareti çok geç bırakmıştı. Rakibi onu yere yatırırken iri ön kolundaki siyah tüyler masanın yüzeyinden sadece bir el genişliğindeydi ve şişkin kaslar seğirmeye ve titremeye başladı.

Hayır, Popkov, hayır.

Kahretsin, nasıl bu kadar geç kalabilirdi? Yenilgiyle çökmesine izin vermeden önce kolunun kırıldığını göreceğini biliyordu.

"Allah belanı versin Popkov," diye avazı çıktığı kadar bağırdı, "sen bir çeşit *babuşka* falan mısın? Biraz çaba göster, olur mu?"

Dişlerinin parladığını, omzunun şiştiğini gördü. Yumruğı bir parça havaya kalktı ama tek gözünü rakibinin yüzünden ayırmadı.

"İşi bitti!" diye bağırdı biri.

"*Baba*, bu gece iyi içeceğim. Gürültülü

kahkahalar. 'İşi bitir. Onu yakaladın-'

Ter lekeli masaya damlıyordu ve köşedeki köpek, biri onu tokatlayana kadar hızlı kalp atışlarına uygun olarak havlıyordu. Lydia, Popkov'un hemen arkasında durmak için ceset yığınının arasından dirsek atarak kendine bir yol açtı ve sanki böyle yaparak Popkov'un yırtılan kaslarına yeni bir hayat aşılayabilecekmiş gibi umutsuzca kendi sağ ön kolunu ovuşturdu.

Kaybetmesine izin veremezdi.

Veremezdi. Paranın canı

cehenneme.

Alexei Serov sahanlıkta siyah bir cheroot yaktı ve ölü kibriti aşağıdaki içicilerin üzerine çevirdi.

Kız imkansızdı. Ne yaptığının farkında değil miydi?

Saçlarına ve tenine ölü bir adamın nefesi gibi yapışan duman bulutuna karşı gözlerini kıstı. Barda muhtemelen otuz erkek vardı, ayrıca koyu kasvetli giysiler, ağır gri etekler ve kahverengi şallar içinde bir avuç kadın. Bu yeni Stalinist Rusya'da en nefret ettiği şeylerden biri buydu: kasvet. Bütün şehirler aynıydı. İç karartıcı gri beton, gri kıyafetler ve gri yüzler, sizden gri gölgelere doğru kayan donuk gözler ve sıkıca kapalı duran ağızlar. Çin'in coşkulu renklerini özlemişti, tıpkı Çin'in kıvrımlı çatılarını ve canlı ötücü kuşlarını özlediği gibi.

Lydia'yla başa çıkmak beklediğinden daha zor olmuştu. Onu oturtup buradaki tehlikeleri anlattığında, Lydia o zahmetsiz kahkahasını attı, alev alev yanan saçlarını ona doğru savurdu ve gözlerini kocaman açarak daha on yedi yaşında olabileceğini ama daha önce tehlikeyle yaşadığını ve bununla nasıl başa çıkacağını bildiğini söyledi.

'Ama bu tehlike farklı,' diye açıklamıştı sabırla. 'Her yerde var. Soluduğunuz havada, yediğiniz *khlebde* ve geceleri başınızın altındaki yastıkta. Burası Josef Stalin'in Rusya'sı. Yıl 1930. Hiç kimse güvende değil.

'*Davai, davai, davai!* Hadi, hadi, hadi!'

Bardaki kumarbazlar bu sözleri söylüyordu ve Alexei'ye bu sesler koyun melemesine benziyordu. Yerliler küçük kopeklerini kendi adamlarına yatırmışlardı ve şimdi, ağızları açık, dudaklarının arasından gümüş ipliklerle tükürükler saçarak, cinsel çılgınlık içindeki bir çift gibi birbirlerine kenetlenmiş olan ikilinin etrafında toplanmışlardı. Popkov'un kolu ile masa arasında bir titremeden başka bir şey yoktu. Aralarına bir bıçak bile sokamazdınız. Aleksey kalbinin hızlandığını hissetti ve tam o sırada Lydia Kazak'a doğru eğilip kulağına bir şeyler fısıldadı. Geniş esmer yüzler ve kalın beller arasında küçük, ince bir figürdü ama saçları loş ışıktaki yağlı siyah buklelere yaklaşıp orada kalınca bir ateş gibi göze çarpıyordu.

Bir dakika sürdü. Daha fazla değil. Sonra yavaşça devasa kol yükselmeye, diğer kolu geri itmeye başladı, her seferinde bir fısıltı, kalabalık

Acı içinde inliyordu. Yerli adam geniş ve yassı burun deliklerini açarak bir savaş çılgılığı attı ama bu ona bir fayda sağlamadı. Popkov'un kolu durdurulamazdı.

Ona ne diyordu?

Popkov'dan gelen son bir kükreme ve rakibinin etli yumruğunu yüzeye dümdüz indirmesiyle savaş sona erdi. Çarpmanın şiddetiyle masa sanki acı çekiyormuş gibi çılgılık attı. Alexei kendini tırabzandan geriye itti, topuklarının üzerinde döndü ve odasına doğru yola koyuldu, ama Lydia'nın ona doğru bir bakış fırlattığını görmeden önce değil. Geniş, kahverengi gözleri zaferin ışıyla parlıyordu.

Alexei sırtını rahatça Lydia'nın odasının kapalı kapısına yasladı ve küçük alana baktı. Bir hücreden daha iyi değildi. Dar bir yatak, tahta bir sandalye ve kapının arkasında metal bir kanca. Hepsi bu kadardı. Bunu onun için söylerdi, koşullar ne kadar kötü olursa olsun Lydia asla sızlanmazdı.

Dışarısı karanlıktı, rüzgâr çatıdaki gevşek kiremitleri sallayıp duruyordu ve tepedeki çıplak ampul arada bir titriyordu. Alexei, Rusya'da hiçbir şeyi hafife almamak gerektiğini öğrenmişti. *Her şeyin* kıymetini bilirsin. Çünkü ne zaman yok olacaklarını asla bilemezsiniz. Bugün elektriğiniz olabilir, ama yarın yok olabilir. Isıtma boruları Nevsky'deki tramvaylar gibi titrer ve sarsılırdı, bir gün sıcak bir ısı dağıtırken ertesi gün sessiz ve soğuk yatardı. Aynı şey trenler için de geçerliydi. Bir sonraki ne zaman gelecekti? Yarın mı? Gelecek hafta mı? Hatta gelecek ay? Bu uçsuz bucaksız ve acımasız ülkede herhangi bir mesafeyi kat etmek için Lenin'in lanet olası anıt mezarındaki sabrına sahip olmanız gerekiyordu.

"Homurdanma.

Alexei'nin bakışları Lydia'ya kaydı. "Homurdanmıyorum. Konuşmuyorum bile.

Ama seni duyabiliyorum. Kafanın içinde.

Homurdanıyorsun.' "Neden homurdanayım ki

Lydia? Bana nedenini söyle.

Saçlarını geriye itti, başını kaldırdı ve ona keskin bir bakış attı. Bunu yapma şekli onu her zaman hazırlıksız yakalıyor, kafasının içini görebildiğini hissettiriyordu. Yatakta bağdaş kurmuş oturuyordu, ince yorganı omuzlarına çekmişti ve dizlerinin arasında yeşil bir kumaş parçası vardı. Meşgul parmakları kazancını küçük yığınlar halinde sayıyordu.

"Çünkü nedense bilek güreşi konusunda bana kızgınsın. Lydia parayı düşünceli bir şekilde inceledi. "Bunun bir zararı yok, Alexei. Sanki çalışıyormuşum gibi değil.

Yemi kabul etmeyi reddetti. Geçmişteki hırsızlık faaliyetleri, cüzdanları ve saatleri bir tilkinin tavukları kaptığı gibi kapması, şu anda tartışmak istediği bir şey değildi.

"Hayır," dedi, "ama aşağıda onlardan bir şey aldınız ve bunun için size teşekkür etmeyecekler.

Lydia ince omuzlarını silkti ve minyatür para kulelerine geri döndü. "Paralarını aldım çünkü kaybettiler.

"Para değil. "Ne demek istiyorsun?

"Onların gururu. Gururlarını ellerinden aldınız, sonra da ceplerini boşaltarak burunlarını sürttünüz.

Gözleri paranın üzerindeydi. "Adil bir şekilde kazanıldı.

"Adil bir şekilde kazanıldı," diye yineledi. "Adil bir şekilde kazanıldı. Başını öfkeyle salladı ama sesini alçak tuttu, kelimeleri kasıtlı olarak ölçülüydü. "Mesele bu değil Lydia.

Paralardan birini parmaklarının arasında döndürdü ve ona hızlı bir bakış daha attı. "Peki ne demek istiyorsun?

"Seni unutmayacaklar.

Dolgun dudaklarında bir gülümseme pırıltısı belirdi. "Yani?

"Yani biri gelip soru sorduğunda, buradaki insanlar sizinle ilgili her ayrıntıyı hatırlamaktan zevk alacaklar. Sadece saçınızın rengini değil

Ya da Popkov'a kaç votka içirdiğinizi, adınızı, yaşıınızı ya da arkadaşlarınızın adlarını. Hayır, Lydia. Pasaportunuzdaki ve seyahat izninizdeki numaraları ve hatta kemerinizde hangi tren biletinin saklı olduğunu bile dikkatle hatırlayacaklar.

Gözleri irileşti ve yanaklarında bir kızarıklık belirmeye başladı. 'Neden biri tüm bunları hatırlamak için zahmet etsin ki? Ve kim gelip sorar ki? Birdenbire alaca gözleri gerildi. "Kim, Alexei mi?

Omuzlarını kapıdan uzaklaştırdı ve sadece bir yarım adım atarak yatağa gitti ve kadının yanına oturdu. Şilte kurşun gibi sertti ve üç deste bozuk para kucağında hafifçe sallanıyordu.

Ona şaşkın bir gülümsemeyle karşılık verdi ama bakışları ihtiyatlıydı. "Ne?

Yakınına eğildi, o kadar yakındı ki yanağının pürüzsüz kıvrımının ardındaki dişlerinin fısıltı yumuşaklığındaki tıkırtısını duyabiliyordu. 'Her şeyden önce, sesini alçalt. Duvarlar kâğıt inceliğinde. Bu sadece malzemedен tasarruf etmek için değil, öyle olmaları için tasarlandılar. Sesi kızın kulağında belli belirsiz bir damlaydı. 'Böylece herkes birbirini dinleyebiliyor. Bir komşu, ekmeğın pahalılığı ya da raylı sistemin yetersizliği hakkında mırıldandığı bir şikâyeti bildirebilir.

Ona yine o doğrudan bakışını attı ve gözlerini öyle dramatik bir şekilde devirdi ki, neredeyse yüksek sesle gülecekti, ama bunun yerine kaşlarını çatarak bastırdı.

"Kahretsin, beni dinle Lydia.

Adamın elini tuttu, kucağındaki yığınlardan birini kaldırdı ve avucuna yirmi bozuk para damlattı.

'Paranı istemiyorum,' diye itiraz etti.

Ama parmaklarını nazikçe teker teker küçük yığının etrafına sardı.

"Sende kalsın," diye fısıldadı. "Bir gün ihtiyacın olabilir.

Sonra yüzünü ona çevirdi ve yanağından öptü. Dudakları adamın teninde tüy kadar yumuşak ve sıcaktı. Adamın boğazı düğümlendi. Aralarında ilk kez böylesine samimi bir jest geçiyordu. Birbirlerini on sekiz aydır tanıyorlardı ve bu sürenin çoğunda birbirlerinden habersizdiler.

Kardeştiler ve hatta o korkunç gün Junchow'un dışındaki ormanda onu çırılçıplak görmüştü. Ama bir pck. Hayır, asla.

Beceriksizce ayağa kalktı ve bacaklarını esnetti. Oda birden klostrofobik bir hal aldı ve yan odada horlayan bir kadının titreşimi dışında sessizleşti.

"Lydia, ben sadece seni korumaya çalışıyorum. "Biliyorum.

'O zaman neden her şeyi bu kadar ?' 'Zor mu?'

'Evet. Çok zor. Sanki bu şekilde olmasını tercih ediyormuşsunuz gibi.

Omuz silkti ve adam uzun bir süre onu inceledi, kesmeyi reddettiği ateş gibi saçlarını, mum gibi soluk tenli kalp şeklindeki narin yüzünü ve sıkı çenesini. Kız on yedi yaşındaydı, hepsi bu. Onun anlamasını sağlaması gerekiyordu ama kızın uzun zaman önce inat olmayı, hayatının zorluklarıyla başa çıkacak kadar güçlü ve zor olmayı öğrendiğini biliyordu. O da bunu biliyordu. İçinden bir ses ona uzanmak, aralarındaki uçurumu kapatmak ve ona dokunmak, omzunu ya da disiplinsiz saçlarını okşamak, ona güven vermek istiyordu. Ama onun bunu hoş karşılamayacağından, acıma olarak göreceğinden emindi.

Onun yerine nazikçe, "Birlikte alışmalısınız Lydia," dedi.

Ama Lydia ona bakmadı, cevap vermedi.

Dudaklarından belli belirsiz bir mırıltı kaçtı ve bu ona sefil ve yalnız bir ses olarak çarptı. Alexei onun gözlerinin odaklanmadığını ve dudaklarının sessizce hareket ettiğini gördü. Gitmişti. Bazen böyle yapardı. İşler çok büyüdüğünde ortadan kaybolur, onu terk eder ve kendi özel dünyasına, kafasının içinde ona ... ne getiren bir yere doğru süzülürdü. Neşe mi? Rahatlık mı? Bu pis odadan ve bu pis hayattan kaçış mı?

Alexei'nin sırtı sertleşti. Onun nereye gittiğini tahmin edebiliyordu. Ve kiminle. Aniden gitmek için kapıyı açtı.

"Yarın istasyonda görüşürüz," dedi tempolu bir sesle.

Cevap yok.

Dışarı çıktı ve kapıyı arkasından keskin bir tıkırtıyla kapattı.

Aleksey kasvetli koridora adımını attı ve olduğu yerde durdu. Lydia'nın kapısının tam önünde Liev Popkov, o çılgın Kazak duruyordu. Aleksey'in kendisi de uzun boyluydu ve insanlara yukarıdan bakmaya alışık değildi ama Popkov oldukça uzun boyluydu ve bir manda kadar geniş göğüslü ve huysuzdu. Popkov geri çekilmedi. Aşınmış döşeme tahtalarına yapışmış, kasıtlı olarak Alexei'nin yoluna çıkmış, kocaman kollarını göğsünde kavuşturmuş, böylece her nefeste şişiyormuş gibi görünüyordu. Dışlerini eski deri rengine dönüştüren iğrenç bir şey çiğniyordu.

Alexei sessizce, "Çekil yolumdan," dedi. "Onu rahat bırak.

Alexei ona uzun ve soğuk bir bakış attı. "Kimi yalnız bırakayım?" "O genç. "Tehlikeli çünkü aceleci. Öğrenmek zorunda.

"Senden değil.

"Bu gece o barda risk almasına izin verdin.

Hayır. Tehlike sensin. Sen, o değil. Sen, tüm o süslü konuşmaların ve aristokrat boyunla. Sana söylüyorum, bu topraklarda doğan her gün, bizim için risk sensin, o değil-'

"Sen beyinsiz bir aptalsın Popkov." "Onu korumak için buradayım.

"Sen mi? Aleksey tek kelimeyi uzattı ve Kazak'a yavaş, aşağılayıcı bir gülümseme verdi.

"*Da.* Popkov'un siyah bukleleri de öfkesi kadar asiydi ve alnını boydan boya kesen yırtık izinin üzerinden göz bandına doğru uzanıyordu. "*Da.* Popkov daha sert bir şekilde tükürdü, nefesi kötü kokulu bir tıslamayla dışarı çıkıyordu. "Onu korkutursan," diye hırladı, "taşaklarını koparırım senin.

Alexei'nin gözleri kısıldı. Yumuşak bir sesle konuştu. 'Bana dokunursan, yardım istemek için o cahil ağzını bile açamadan soluk borunu koparırım. Şimdi bana onun sana ne söylediğini anlat.

"Ne?

'Söyle bana öküz beyin, sen bilek güreşi yaparken o sana ne dedi? Sen suyun içinde ölüyken kulağına hangi sözleri fısıldadı da kazanacak gücü buldun?

"Asla bilemeyeceksin.

Alexei sesini bir fısıltıdan biraz daha fazlasına düşürdü. "Seni becereceğine söz verdi, öyle mi?

İri adam böğürdü.

Bir kapı çarparak açıldı. Duvara çarparak kırılan kapının sesi gri koridorda yankılandı ve iki adamın da dikkatini birbirlerinden uzaklaştırıp Lydia'nın yanındaki kapı aralığında duran kadına yöneltti. Ellerini sıkıca kalçalarına dayamış ve ayaklarını iki yana açmış olan kadın, çizgili pamuklu geceliğinin düğmelerinin beline kadar açık olduğunun farkında değildi ve bu da bol göğüslerinin kıvrımlarının kısmen de olsa mahrem bir şekilde görünmesine izin veriyordu.

"Kesin sesinizi, anıran eşekler!" diye bağırdı onlara. "Burada uyumaya çalışıyorum ve tek duyduğum iki hödüğün kafalarını birbirine vurması.

Alexei onun geyik boynuzundan yapılmış gibi görünen ayak tırnaklarına sahip geniş düz ayaklarını, geceliğinin altından sarkan karnını, bir zamanlar gür bir kahverengiye sahip olabilecekken şimdi geçen yılın saman balyalarının rengine ve dokusuna sahip olan karmakarışık saçlarını inceledi. Çaba sarf ederek bakışlarını kadının göğüslerinden uzak tuttu.

Başını küçük ve sert bir şekilde eğdi. "Özür dilerim.

"Özrünün içine sıçayım, yoldaş," diye tersledi. "Bırak da biraz uyuyayım.

Aleksey Popkov'a baktı ve neredeyse kahkahayı basıyordu. Koca sakallı öküz orada ağzı bir karış açık duruyordu.

iyi gözleri en ufak bir utanç duymadan sergilenen soluk yarım aylara odaklandı. Boğazından küçük homurtu sesleri kaçtı.

Kadının buna hiç tahammülü yoktu. Kara kaşları havaya kalktı ve öne atılarak kalın parmağıyla Kazak'ın karnına bir değil üç kez vurdu. Popkov anında geri çekildi, tüfek dipçığıyle dürtülmüş gibi karşı duvara yaslandı ve Aleksey bu fırsattan yararlanarak başka bir şey söylemeden koridorda ilerlemeye başladı. Biraz huzura ihtiyacı vardı. Biraz sessizliğe. Düşünmeye ihtiyacı vardı. Sevgili merhametli Tanrım, beni bu köylülerin deliliğinden koru.

3

"Nefes al, aşkım, nefes al.

Ses Chang An Lo'ya aitti ve Lydia'nın kafasında Junchow'un tapınak çanı kadar güçlü ve net bir şekilde yankılandı.

'Bir köpeğin kırıntıları kapıldığı gibi havayı kapmayın. Yürümeyi öğrendiğiniz konsantrasyonla nefes almayı da öğrenmelisiniz.

Odasında tek başına gülümsedi, paraları yatağın üzerine bıraktı ve ayağa kalktı, böylece omurgasını düzelterek kaburgalarını çöktükleri yerden kaldıracaktı. Yavaşça nefes aldı, ona öğrettiği gibi uzun bir olta makarasını çeker gibi, o kadar derin ve o kadar yumuşaktı ki, oksijen akışı derisine hayat verirken derisi karıncalandı.

"Sanki seni düşünmek bile beni hayata döndürüyor, Chang An Lo.

Böyle olacağını hiç düşünmemişti. Bu kadar kötü. Ondan ayrılmak, nerede olduğunu, hatta hâlâ hayatta olup olmadığını bilmemek. Hiçbir haber alamamak. Beş ay ve on bir gün olmuştu. Bunun için. Bu ıstırap. Zor olacağını biliyordu ama bu kadar dayanılmaz olacağını bilmiyordu. Düşünmeyi, nefes almayı, var olmayı unutacaktı. İçindeki en iyi şey Çin'de onunla birlikteyken nasıl hâlâ Lydia Ivanova olabilirdi?

Chang onun hayatını kurtarmıştı. Olay, Kuzey Çin'in geniş düzlüklerindeki renkli eski Junchow kasabasında gerçekleşmişti. Bir ara sokakta bileğine sülük gibi yapışmış yaşlı bir adamla, ikisi de onu kaçırmaya niyetli boyalı bir kadının arasında kalmıştı ama Chang havada siyah saçlı bir ejderha gibi uçarak gelmişti. Ondaki sonra da tamamen ona ait olmuştu. Bu kadar basitti. Etraflarında onları ayırmak için mücadele edenlerin öfkesine ve gözyaşlarına rağmen birbirlerine aşık olmuşlardı. Ama şimdi ondan uzaktaydı ve düşünmeye bile dayanamayacağı türden bir tehlikenin içindeydi.

Aşkım, kendine dikkat et. Çok dikkatli ol. Benim hatırım için.

Mao Tse Tung'un Çin'deki isyancı Kızıl Ordusu'nda savaşıyan bir komünist devrimciydi ve şafaktan önceki karanlık saatlerde uyanık kaldığında zaman zaman onun yanında olup olmaması gerektiğini düşünüyordu. Beş yaşından beri görmediği babasını aramak için Rusya'yı boydan boya kat etmek yerine. Ama o ve Chang anlaşmışlardı. Bu mümkün değildi. Onun için Chiang Kai-shek'in kurşunlarından biri kadar tehlikeli olabilirdi. Çin'de onunla birlikte olursa, her zaman onun zayıf noktası olacak, dikkatini dağıtacak, düşmanlarının kullanabileceği bir baskı noktası olacaktı.

Hayır, aşkım; kendi atardamarımdan akan kanı izlemek gibi olsa da, gitmene izin vermek zorundaydım.

Parmakları ona verdiği gül rengi tılsımı okşadı ve eski kulübenin kapısında uzun boylu ve güçlü bir şekilde duran adamın ona son gelişini hatırladı. Siyah saçları rüzgârla savrulmuştu, üzerinde vahşi bir hava vardı, omuzlarına palto yerine kirli yeşil bir battaniye atmıştı. Gözleri onu istiyordu.

Seni burada bırakmalıyım, ruhumun ışığı, demişti. Seni güvende bırakmalıyım.

Güvenli mi? Dar alanda bir ileri bir geri gezinmeye başladı. Kanını kaynatan tek kişiden yoksun olmak anlamına geliyorsa, güvende olmanın ne anlamı vardı? Bu yüzden mi Alexei'nin nefret ettiği riskleri almaya devam ediyordu? Zavallı Aleksey, zaman zaman onu delirttiğini biliyordu. Üvey kardeşi, önce Rusya'nın kokulu salonlarında, sonra da Çin'de ayrıcalıklı bir elitin parçası olarak yetiştirilmişti. Düzen ve disipline alışkındı. Bu belirsizliğe, bu kaosa değil. Kazak'la birbirlerinden nefret etmeleri de işe yaramamıştı, o ise ikisinin arasında kalmıştı. Rusya'dan Junchow'a, annesi Valentina'ya haberi getiren Liev Popkov'du; 1917'de Beyaz Ruslar olarak Bolşeviklerin öfkesinden kaçarken öldüğünü sandığı kocasının aslında bir esir kampında hayatta olduğu haberini.

Bunu nasıl keşfettiğini asla öğrenememişti ama Lydia ona içten içe inanıyordu. Çin'de, Junchow'un tehlikeli limanlarında Chang An Lo'yu ararken ona yardım etmişti. Popkov onu şiddetle korumuş, Lydia parasını onun için teklif ettiğinde ona geri vermişti.

bir koruma olarak. Ancak daha sonra, onun ve ondan önceki babasının Çarlık günlerinde St Petersburg'da büyükbabasının sadık hizmetkârları olduğunu öğrendiğinde anlamıştı. Koca Kazak'a karşı büyük bir şefkat hissetti. Adamın bağlılığı ona dokunmuştu. Hem de derinden. Ona güveniyordu ve bu her şeyden çok değer verdiği bir şeydi, çok nadirdi. Güven.

Alexei'ye güvenebilir miyim?

Lydia titreyerek odasındaki dar pencereye doğru ilerledi ve uzun süre dışarıya, uçsuz bucaksız kış gökyüzüne bakarak yıldızların karanlıkta parıldamasını ve küçük Selyansk kasabası geceye hazırlanırken evlerdeki ışıkların ışıldamasını izledi. Bir kez daha Rusya'nın manzarasının kalbine doğru kaydığını, onu sakinleştirdiğini ve zaten içinde derinlerde olan bir imgeyle çınladığını hissetti. Bu ülkeyi seviyordu, onun işkence görmüş muhteşem ruhunu seviyordu. Çin'deki uzun yokluğun ardından ayaklarının Rus topraklarına basması, orada olduğunu bile fark etmediği yoğun bir ihtiyacı tatmin ediyordu.

Alexei de hissetti mi? Bu ihtiyacı? Emin değildi. Onu okumak zordu. Ama giderek daha iyi okuyordu ve düşüncelerini kayıtsızlık perdesinin ardında sakladığına inansa da -kızın hem gıpta ettiği hem de nefret ettiği o katı öz disiplinini kullanarak- bir kaşın hafifçe kalkışını fark etmeyi öğreniyordu. Ya da bir yanak kasının gerilmesini. Ya da eğlenirken dudakların kısmi bir seğirmesini.

Oh evet, Alexei, istediğin kadar esrarengiz değilsin. Saklamaya çalıştığın sırların kokusunu alarak içinde dolaşıyorum. Babalarımız aynı olabilir ama annelerimiz çok farklıydı. Ben de sandığın kadar kör değilim. Bu gece yanağını öpmemden nefret ettin, değil mi? Bu odadan yeterince hızlı çıkamadın. Sanki seni ısırmışım gibi. Beni kardeşin olarak istemiyor musun? Öyle mi? İstedığın şey ben değil miyim? Damarlarımdaki aristokrat kanı çok mu fazla akıttım ve annemin iddia ettiği gibi onları vahşi bir sokak kedisinin içgüdüleriyle mi doldurdum?

Lydia ve Alexei uzun yıllardır Çin'de aynı kasabada yaşamalarına rağmen, çok farklı çevrelerde hareket etmişler ve yolları hiç kesişmemişti. Ancak annesinin yeni nişanlısı onu Junchow'daki elit sosyetenin sofistike cazibesi ve parlak ışıklarıyla tanıştırdığında

Lydia, Alexei ile tanışmıştı. Bir Fransız restoranında, diye hatırladı. Ve onun kibirli ve soğuk olduğunu düşünmüştü.

Yine de ihtiyacı olduğunda yardımını esirgememişti ve sadece birkaç ay önce annesinin ölümünden sonra Valentina'nın ona bıraktığı bir mektupta gerçeği öğrenmişti. Alexei'nin annesi zengin Kontes Serova olabilirdi ama babası Danimarkalı mühendis Jens Friis'ti. Bu ilişki Valentina'yla evlenmeden çok önce St Petersburg'da yaşanmıştı ama Alexei de akraba olduklarını öğrenince en az Lydia kadar sarsılmıştı. Bu olayın onun dünyasını da kendi dünyası kadar sarstığını biliyordu. O ana kadar ikisi de tek çocuktı ve yalnızlıklarıyla kendi farklı yöntemleriyle başa çıkmışlardı ama şimdi Onun dik sırtını, düzgün kahverengi saçlarını ve kontrollü gülümsemesini gözünde canlandırdı. . . Artık bir kardeşi vardı. Babalarını bulmaya en az onun kadar kararlı bir kardeşi.

Stalin'in acımasız esir kamplarından birine kapatılan babasını düşününce boğazındaki ani bir ağrı onu gafil avladı. Alnını buzlu cama dayadı ve soğuk camın şoku zihnini gitmek istemediği yerlerden uzaklaştırdı. Yarına odaklandı. İstasyona. Alexei ve Popkov arasında geçireceği uzun bir gün daha. Barda yaptığı şey yanlıştı, Alexei hakkındaki fısıltıları Kazak'ı tuzağa düşürmek için kullanmıştı.

'Yukarıda onu görüyor musun Popkov? Seni izliyor.'

Sözleri kulaklarındaki siyah tüylere sıcak sıcak üfledi.

'Kaybetmeni istiyor. Gülüyor Popkov, alay ediyor. *Da*, şimdi sen kazanıyorsun. O gitti. Kazanmanı izlemeye dayanamadı.'

Ama onun kaybetmesine izin veremezdi. Bir hafta boyunca zil zurna sarhoş olur, seyahat etmeyi, konuşmayı bile reddederdi. Daha önce de olmuştu. Ağzından sadece homurtular çıkar ve içine sadece votka girerdi.

Aniden yatağa döndü, kalan paralar iki eşit yığın halinde duruyordu. Yığınlardan birini eldivenlerinden birinin içine soktu ve bir tilkinin kış için yiyecek depoladığı gibi çantasının derinliklerine gömdü. Diğerini ise yeşil kumaşın içine katlayarak sabah Popkov'a vermek üzere hazırladı. Sabah. Atlatması gereken bir şafak vakti daha. Uyandığında Chang An Lo'nun yatakta yanında olmadığını görmek kadar yalnız hissetmemişti ama belki yarın

sonunda bu küçük yorgun kasabadan kurtulacaktı. Dışarıdaki güçleri uyandırmak istercesine parmağını sabırsızca siyah pencere camına vurdu ve son beş aydır her gece fısıldadığı sözleri söyledi.

"Jens Friis, senin için geliyorum.

Ve her zaman olduğu gibi, Chang An Lo'nun uyarısı kulağına fısıldadı. *"Ejderhanın çenelerine adım atacaksın."*

Selyansk'ın tren istasyonu şehrin merkezinde değil, batı kenarına sonradan yerleştirilmişti. Bilet gişesi ve nikotin lekeli bekleme salonu, kahverengi boyası şeritler halinde soyulsa da iyi ve düz bir çam ağacından yapılmıştı. Kalabalık perona doğru yürürken kış havası kırılıyordu ve soğuk bir rüzgâr Lydia'nın yanaklarını sertleştirdi, gözleri yeni yolculara karşı tetikte, yüzlerden yüzlere atlıyordu. Yastıklı *fufaikalarının* içinde kozalanmış, sanki tek başına irade gücü dumanlı nefesiyle bir treni çağırabilirmiş gibi gümüşü rayların çizgilerine bakan aileler artık tanıdıktı.

Yabancıları hemen fark etti. Altı erkek ve bir kadın. Nabızı huzursuzca atmaya başladı ama yanından geçerken kayıtsız bir bakış atmaktan fazlasını yapmadı. Yine de her ayrıntıyı dikkatle inceledi.

Selyansk istasyonunda ne yapıyorlardı?

Adamlardan üçü yeterince masum görünüyordu; biri kaba ev pantolonu ve lastik çizme giymiş yalnız bir işçiydi, diğer ikisi ise iyi kesimli paltolar giymiş hükümet görevlileri havasındaydı. Şık ve memnun görünüyorlardı ve her zamanki fısıltılar yerine yüksek sesle konuşuyorlardı. Lydia ellerin arkasına saklanmış kelimelerden ve yere yapışmış gözlerden midesi bulanıyordu, böylece düşüncelerin kimsenin görmesi için dışarı dökülme tehlikesi yoktu. Ya da rapor etmek. Adamlara ve onların kahkahalarına gülümsedi.

"Bu kadar komik olan ne?" Arayan Alexei'ydi.

Platformun ucundaydı, boş bir yağ variline yaslanmış ve iğrenç siyah cheroot'larından birini tütürüyordu. Adamın sigarayı atmış olmasına sevinmişti.

Rusya'dan pahalı bir kışlık paltoyla gelmiş ve onun yerine kaba siyah yünlü bir palto giymişti. Ayak bileklerine kadar sallanıyordu ve yakasında, sanki biri bir kavgada çok sert çekmiş gibi küçük bir yırtık vardı. Yine de sade işçi kıyafetleri içinde bile zarif ve bir şekilde dokunulmaz görünmeyi başarıyordu - hatta bazen tehlikeli diye düşünüyordu. Gözlerinde başkalarını fazla yaklaşmamaları konusunda uyaran kontrollü bir soğukluk vardı. Şey, o onun kız kardeşiydi. İsteddiği kadar yaklaşabilirdi.

'Günaydın kardeşim. *Dobroye utro,*' dedi neşeyle. 'Umarım bugün bu fare deliğinden kurtuluruz,' diye ekledi ve kanvas çantasını yağ varilinin üstüne salladı.

Adamın ağzı yardımsever bir gülümsemeye kıvrıldı. 'Günaydın, *sestra,* kardeşim. İyi uyudun mu?'

"Aşırı beslenmiş bir kedi gibi. Ya sen?" 'Çok iyi, *spasibo,* teşekkür ederim.

İkisi de yalan söylediklerinin farkındaydı ama önemli değildi. Bu onların sabahıydı. rutin. Etrafına baktı.

'Popkov nerede? Şimdiye kadar burada olur sanıyordum.'

Aleksey başını salladı. Kulak kepçeli eski bir *şapka* giymişti ve yumuşaklığı yüz kemiklerinin keskinliğini vurguluyordu. Lydia birden onun zayıfladığını fark etti. Elmacık kemiklerinin altında beliren çukurlara baktı ve göğsünde bir huzursuzluk hissetti. Şimdiden para sıkıntısı mı çekiyorlardı?

Ona kapalı bir gülümseme verdi. "Popkov yolculuk için yiyecek aramaya gitti.

Kazak, erzak kıtlığında onların çöpçüsüydü. Lydia ona yardım etmek istiyordu - parmakları çok hızlıydı - ama Aleksey buna izin vermiyordu. Tartışmışlardı ama o kararlıydı.

'Bu ülke Çin gibi değil, Lydia. Burada hırsızlık yaparsan, bir avuç ekmek ya da birkaç yumurta bile çalsan, çalışma kampına gönderilirsin ve orada ölürsün.

"Sadece yakalanırsan.

"Hayır. Bu çok tehlikeli.

Omuz silkerek kabul etti, uyarısının onu korkuttuğunu kabul etmek istemiyordu. Kilit altında olmanın ne demek olduğunu biliyordu.

"Trenin gelişiyile ilgili bir haber var mı?" diye sordu.

"Her zamanki gibi.

'*Belki bugün*. İstasyon şefi hep böyle mırıldanır. "Yani bu sefer doğru olabilir.

Başını salladı ve bakışlarını patikanın uzak tarafındaki, iskeletleri buza kazınmış ağaçların üzerinde gelişigüzel dolaştırdı. Sonra sanki acelesi yokmuş gibi tekrar yol arkadaşlarına döndü. Gelişigüzel. Çaba göstermesi gerekti ama yeni gelenlerin geri kalanını bir kez daha ararken ifadesini nötr tuttu. İki erkek, bir kadın. İki adam da tanımadığı üniformalar giyiyordu ve her ikisinde de göz temasından çekinmesine neden olan bir otorite havası vardı ama kendisine doğru baktıklarını fark etti. Birkaç adım ötede bir kadın duruyordu.

"Gözlerini dikip bakma. Alexei'nin sesi nazikti. "Bakmıyorum.

"Öylesin.

'Tabii ki bakmıyorum. Sadece kürküne hayranım.'

"Başka bir şeye hayran ol.

Lydia gözlerini kadının uzun siyah saçlarından, yakasında yumuşakça kıvrılan ve başını hareket ettirdikçe yanağında narin, parlak bir kanat gibi salınan saçlarından ayırdı. Tıpkı Valentina'nın alışkın olduğu gibi. Lydia'nın boğazında acı bir tat olan safra yükseldi.

"Arkadan bakıldığında ona olan benzerliği dikkat çekici," diye mırıldandı Aleksey, nefesi soğuk havada beyaz beyaz dalgalanırken.

"Kime benziyor?

Alexei Lydia'ya gözlerini kırpmadan uzun uzun baktıktan sonra konuyu kapattı. Sigarasından bir nefes çekti ve üniformalı iki adama doğru bir bakış fırlattı.

"Trenin geldiğini biliyorlar, yoksa burada olmazlardı. "Öyle mi düşünüyorsun?"

"Hiç şüphe yok. Bugün gelecek."

"Umarım Popkov acele eder. Onu geride bırakmak istemiyorum."

Bunu söylerken bile bunun bir hata olduğunu hissetti. Aleksey ona bir bakış attı ama yorum yapmadı. Liev Popkov'un Selyansk'ta geride kalmasından daha çok isteyeceği bir şey olmadığını biliyordu. Kadına doğru bir bakış daha attı. "Kim olduğunu merak ediyorum," dedi nefesinin altından. "Böyle bir yerde çok göze batıyor."

Lydia kendine bir kez daha bakma izni verdi, bu kez uzun uzun baktı, kadının donuk kış ışığında parlıyor gibi görünen gümüşü kürküne. Şık ve uyumlu şapkasını, yavru kedi patileri kadar yumuşak soluk gri botlarını ve boğazındaki krem rengi kaşmir atkının parıltısını fark etti. Kadın sanki Leningrad'ın Nevsky Prospekt'inden çıkmış ve kendini yanlışlıkla bir çiftlik bahçesinde bulmuş gibi görünüyordu.

"Adı Antonina," dedi Lydia sessizce.

Aleksey Lydia'ya şaşkınlıkla baktı. "Tanrı aşkına bunu nereden biliyorsun?"

"Bir şeyler öğreniyorum."

"Peki bunu tam olarak nasıl

öğrendiniz?" "Bana kendisi söyledi."

"Ne zaman?"

"Dünden önceki gece. Otelin banyosunda."

Aleksey çizmesinin altındaki چراغını söndürdü ve derin bir nefes aldı. Lydia onun derin derin düşündüğünü, kız kardeşinin hata yapmış olma ihtimalini hesapladığını görebiliyordu. Parmaklarıyla onun koluna dokundu.

'Sorun yok, kardeşim. Ben zarar vermedim. Dikkatliydim, ona hiçbir şey söylemedim. "Peki bu kadın hakkında başka ne öğrendin?"

Lydia bakışlarının tekrar siyah saçların dalgalanmasına ve çenenin kibirli bir şekilde kalkmasına çekilmesine izin verdi.

"Komutan'ın karısı.

Alexei kadını inceledi. Kamp komutanının karısı. İşte bu ilginçti. Üniformaların bu kadar yakın durmasına şaşmamalı.

Ani ve mantıksız bir umut patlaması yaşadı. Bunun tamamen yersiz, hatta saçma olduğunu biliyordu ama onu bastıracak gücü yoktu. Geçen yaz Çin'de Lydia'yla birlikte arkalarına bile bakmadan bir trene atlamış ve birlikte, on iki yıldan uzun bir süredir ne gördükleri ne de haber aldıkları babalarını bulmak için sınırı geçerek kuzeye, Vladivostok'a doğru yüzlerce kilometre yol almışlardı. Alexei bunu bir sürü farklı nedenden dolayı yapmıştı ama başarı beklentisi kesinlikle bunlardan biri değildi.

İçten içe Jens Friis'i aramalarının başarısızlığa mahkûm olduğundan emindi ama bunu Lydia'ya asla söylemedi. Sovyet Devleti, açamayacakları kadar büyük ve kararlı bir yumruktu ve zaten babaları da şimdiye kadar kesinlikle ölmüştü. Koşulların çok ağır olduğu o korkunç kamplarda çok az kişi hayatta kalabilirdi. Sibirya'nın dondurucu soğuklarında madenlerde, demiryollarında, kanallarda ya da yollarda köle gibi çalışmak acımasızdı. Acımasızdan da beterdi. Orada hayat çok inceydi, çok kolay kopan kırılgan bir iplik gibiydi. Ölüm oranı hayal bile edilemezdi.

Yine de, Alexei gelmişti. Neden gelmişti?

Rusya'ya yaptıkları uzun yolculukta her gece, sabahın erken saatlerinde pire ısırtığı içindeki bir pansiyonda yatağında uyanık yatmış, sigara üstüne sigara içmişti. Sovyet ortak yatakhanelerindeki diğer adamların horlamalarını ve gevşek osuruklarını dinlemek zorunda kalırken, bir plan üzerinde düşünmüş ve birbiri ardına atmıştı. Gerçekte plan yapmanın anlamsız olduğunu biliyordu. Önlerinde ne olduğunu bilmelerinin hiçbir yolu yoktu, o halde ne işe yarıyordu?

Hiç yok. Kesinlikle hiç. Ama askeri eğitim almıştı ve Komutanın karısını gördüğünde yaşadığı bu ani umut patlamasını engelleyemediği gibi, düşüncelerinin hassas hazırlıklar yapmasını da engelleyemezdi. İstasyon platformundaki kız kardeşine baktı. Kıskanç gözleri nasıl üzerine çektiğinin farkında bile değildi. Ne kahverengi paltosuna ne de dimdik genç sırtına. Komutanın söylediği gibi yün şapkasının altına sıkıştırdığı, ama dikkat etmediği anda isyankâr dallar halinde geri çıkan alev rengi saçları için bile.

Hayır. Bunların hiçbirisi için gözler onu takip etmedi. Çünkü onda bastırılmaz bir hava, hepsinin imrendiği, hepsinin arzuladığı bir enerji vardı. Başını sallayışında ya da gözlerini fırlatışında kırılmamış, evcilleşmemiş bir şey vardı. Bunu kıskanıyorlardı. Ona ne kadar sarkık paltolar giydirse ve başına çirkin şapkalar geçirse de bunu gizleyemezdi. Kendine bir cheroot daha yaktı ve Lydia'nın başını çevirip ona yumuşak, neredeyse utangaç bir gülümseme verdiğini gördü.

Neden geldiğini biliyordu. Onun için gelmişti.

"Artık çok yakınız.

Alexei'nin sözleri Lydia'yı şaşırttı. Trene binmek üzereydiler. Tam da bitmek bilmeyen bir gün daha mahsur kalacaklarını düşündükleri anda, tren bir duman püskürterek kendini duyurmuştu. Yolcular peronda etraflarını sarmıştı ama iri Kazak sırtarak Lydia'ya yer açmak için onları merdivenlerden geri çekti. Alexei, Lydia'nın basamakları çıkmasına yardım etmek için elini uzattı ve o anda, "Artık yaklaştık," dedi.

"Yeterince uzun sürdü. Onun elini tuttuğunda bir sevgi seli hissetti.

'Bu sadece mesafeyi her geçen gün daraltma meselesi.

'Biliyorum ve bu konuda gittikçe daha iyi oluyoruz, Alexei. Artık çok yakınız ve öyle de kalacağız.

Tereddüt etti ama parmaklarının baskısına karşılık verdi. Lydia'nın aklına ancak o zaman yanlış anlamış olabileceği geldi. Alexei onlardan bahsetmiyor olabilirdi - kendisinden ve ondan. Kampa yaklaşmakta oldukları gerçeğinden bahsediyor olabilirdi. Birden yaptığı gaf yüzünden utandığını hissetti.

"Lydia. Alexei onun arkasındaki basamağa sıçradı ve omzuna dokundu. "Geldiğime sevindim.

Döndü ve ona baktı. 'Ben de senin yaptığına sevindim,' dedi.

Lydia halıyı dizlerine sıkıca sardı ve Alexei ile Popkov'un arasındaki koltuğuna iyice gömüldü. Tren kompartımanı doluydu ama yol arkadaşlarının çoğu uyukluyordu. Kapının yanındaki yaşlı bir adam bıyıklarını buruyordu.

"Rusya'nın hangi bölgesinden geliyorsun, kızım?"

Konuşan karşı koltuktaki yolcuydu, otelin yan odasında horlayan kadındı. Tombul ve orta yaşlı bir kadındı, başındaki çiçekli eşarp yanaklarını bir hamsterinki gibi şişiriyordu.

Lydia bu sorudan memnun olmuştu. Bu, saatlerce süren sıkı çalışmasına değmişti. Aylardır Rusçadan başka bir şey konuşmamıştı ve şimdi Rusça düşündüğünü bile fark ediyordu. Kelimeler sanki sonunda oraya aitmiş gibi ağzının içine oturuyordu. Çin'den ayrıldıkları andan itibaren Alexei ve Popkov onunla Rusça dışında bir şey konuşmayı ısrarla reddetmişlerdi.

İnlemiş, sızlanmış ve sızlanmıştı ama Alexei yerinden kıpırdamamıştı. Onun için sorun yoktu. On iki yaşına kadar St Petersburg'da yaşamıştı ve Bolşevik Devrimi'nden sonra Çin'de bile annesi Kontes Serova'nın ev içinde anadilini konuşmakta ısrar etmesi gibi bir avantajı vardı. Yani onun için sorun yoktu. Kelimeler ondan siyah Rus yağı gibi akıyordu ve İngilizceyi herhangi bir İngiliz kasaba beyefendisi kadar zarif konuşmasına rağmen, tek bir kelimenin bile dudaklarından geçmesine izin vermeyi reddetti.

Lydia onu lanetlemişti. İngilizce olarak. Rusça. Hatta Çince. 'Seni piç Alexei, bundan zevk alıyorsun. Bana yardım et.' "*Nyet*.

"Lanet olsun sana.

O sinir bozucu gülümsemesiyle gülümsemiş ve onun her şeyi tekrar tekrar berbat etmesini izlemişti. Bu onun için yalnız bir başlangıç olmuştu, kelime eksikliği yüzünden yalnız kalmıştı ama şimdi, itiraf etmekten nefret etse de, onun haklı olduğunu fark etmişti. Hızlı öğrenmişti ve şimdi Rus annesinin ona öğretmeyi reddettiği dili kullanmaktan zevk alıyordu.

"Rus mu? Valentina, Çin'deki çatı katında, güzel, ince kemikli yüzünü kaşlarını çatarak, kara gözleri küçümsemeye parlayarak söylenirdi. 'Rusçanın ne faydası var şimdi? Rusya'nın işi bitti. O katil Bolşeviklerin zavallı ülkemi nasıl yok ettiğine ve onu nasıl çıırılçıplak soyduğuna bakın. Sana söylüyorum, *Malishka*, Rusya'yı unut. İngilizce geleceğin dilidir.'

Sonra uzun ipeksi saçlarını, sanki tüm Rusça kelimeleri kafasından atıyormuş gibi savururdu.

Ama şimdi soğuk ve pis kokulu bir trende, kuzey Rusya'nın büyük düz ovasında Felanka'ya doğru ilerleyen Lydia, bu kelimeleri kendi kafasına tikiştiriyor ve karşısındaki kadının "Rusya'nın neresinden geliyorsunuz?" sorusunu dinliyordu.

"Smolensk'ten geliyorum," diye yalan söyledi ve kadının memnun bir şekilde başını salladığını gördü. "Smolensk'ten," dedi tekrar ve kulağa hoş geliyordu.

Çin, 1930

Mağara soğuktu. Tanrıların nefesini donduracak kadar soğuktu ama ateş yakma riskini göze alamayacak kadar da sığıdı. Chang An Lo girişe çömelmiş, etrafındaki çıplak dağ yamacını kaplayan kırılğan gri kayalardan biri gibi hareketsiz duruyordu. Hareket yoktu. Hiçbir şey yoktu. Kış gökyüzünün amansız grisine karşı gri. Ama mağaranın dışında ince, tozlu bir kar kabuğu donmuş kayalıkların üzerinde dönüyor ve havada kirpiklerine yapışan ve dudaklarının derisini kanatana kadar ısırarak buz parçacıkları oluşturuyordu. Fark etmemişti. Arkasında likenlerle kaplı duvarlardan su damlıyordu, fısıltılı ve hain bir ses zihnine soğuktan daha keskin bir şekilde sızıyordu.

Zihni sağlam tutun.

Mao Tse Tung'un sözleri. Çin Komünist Partisi'nin kontrolünü ele geçiren yeni ve güçlü lider.

Chang gözlerini kırpıştırarak buzdan arındırdı ve içinde bir öfke kıvılcımı hissetti. *Odaklan.* Zihnini sakinleştirmek ve olacıklara odaklanmak için mücadele etti. Bırakın Chiang Kai-shek'in Milliyetçi Ordusu'nun oluk yalayıcı gri köpekleri onlar için ne sakladığını öğrensinler, aşağıdaki vadide demiryolu hattında nelerin beklediğini keşfetsinler. Tıpkı büyük Yangtze Nehri'nde bekleyen bir timsah gibi. Görülmemiş. Duyulmaz. Ta ki dişleri sizi parçalayana kadar.

Chang eldivenli elinin en ufak bir hareketinden daha fazlasını yapmadı ama bu, rüzgâr ve yağmurun kayadan oyduğu oyuğun arkasından ince bir figürün çıkması için yeterliydi. Bu figür de Chang gibi ağır bir şapka ve şekilsiz bir palto giyiyordu, bu yüzden sadece kulağına gelen yumuşak ses arkadaşının bir kadın olduğunu gösteriyordu. Kadın onun yanına çömelmişti, hareketleri su gibi akıcıydı.

"Geliyorlar mı?" diye fısıldadı.

'Vadilerdeki kar yığınları treni geciktirmiş olacak. Ama evet, geliyor.'

"Emin olabilir miyiz?"

Chang, liderinin sözlerini yineleyerek, 'Zihnini sağlam tut,' dedi.

Keskin siyah gözleri etrafındaki dağlık araziye taradı. Çin acımasız bir ülkeydi, özellikle de Sibiry'a'dan gelen amansız rüzgârların, tırnakların deriden kiri kazınması gibi yüzeyi topraktan arındırdığı kasvetli, ağaçsız arazisinden geçimini sağlamak zorunda kalanlar için çok acımasızdı. Yine de burayla ilgili bir şey ruhunu tatmin ediyordu, sert ve zorlu bir şey; dağlar dinginliğin ve dengenin sembolüydü.

Son aylarda güneydeki Hunan ve Jiangxi eyaletlerinde alıştığı yumuşak nemli esintiler gibi değildi. Orası Komünistlerin kalbinin attığı yerdi. Orada, Mao Tse Tung'un Nanchang yakınlarındaki kendi sığınağında, Chang havada midesini bulandıran yapışkan bir tatlılık kokusu almıştı. Çeltik tarlalarında. Teraslarda. Komünist eğitim kamplarında. Yolsuzluk kokusu. Güçten çıldırmış bir adamın kokusu.

Chang bu konudaki farkındalığından kimseye söz etmemiş, Komünist kardeşlerinden hiçbirine olayların merkezinde bir şeylerin olması gerektiği gibi olmadığını hissettiğini söylememişti. Kendisi de dahil olmak üzere hepsi Chiang Kai-shek'in iktidardaki Milliyetçileriyle savaşmaya ve inandıkları şey uğruna ölmeye hazır, ama ... Chang keskin bir nefes aldı. Arkadaşı Li Ta-chao kendini bu davaya adanmış ve Pekin'in kalbinde altmış yoldaşıyla birlikte ölmüştü. Chang tiksintisini çorak kayaya tükürdü. Arkadaşı ihanete uğramıştı. Yavaşça boğularak infaz edilmişti. Chang'ın işaret edebileceği ve "*İşte yolsuzluk burada yatıyor*" diyebileceği kesin bir şey yoktu. Sadece ruhunda huzursuz bir hışırtı vardı. Derinden kesen ve onu temkinli yapan soğuk bir rüzgâr.

Bu kesinlikle Kuan'a söyleyebileceği bir şey değildi. Şimdi ona döndü ve düz kaşları ve yüksek, geniş elmacık kemikleriyle genç yüzünü inceledi. Herhangi bir erkeğin güzel diyebileceği bir yüz değildi ama Chang'ın önemseydiği bir güç ve kararlılığa sahipti. Ve gülümsediğinde - ki bu nadiren olurdu - sanki karanlık bir iblis ruhundan kayboluyor ve içindeki ışığın sabah güneşi gibi parlamasına izin veriyordu.

'Kuan,' diye mırıldandı, 'kendimizi böyle bir eyleme adadığımızda aldığımız hayatları hiç düşünüyor musun? Yas tutmuş anne babaları? Kapıları bu haberle çalındığında yürekleri parçalanacak olan eşleri ve çocukları?

Vücudu omzuna yakın bir yerde titredi ve başını hızla ona doğru çevirdi, yanaklarının yumuşak pedleri soğuktan kızarmıştı. Ama bu ürpertinin bir korku ürpertisi olmadığını hissedebiliyor, gözlerinde görebiliyor, nefes alışının sık ritminde duyabiliyordu. Bu bir heyecan titremesiydi.

'Hayır, dostum, bilmiyorum,' dedi. 'Sen, Chang An Lo, bu operasyonu planlayan, bizi buraya yönlendiren kişisin. Seni takip ettik, yani kesinlikle sen ...' Sesi kesildi, kelimelere hayat vermek istemiyordu.

"Hayır, planımı değiştirmeyeceğim.

"Güzel. Tren geliyor diyorsun.'

Evet. Yakında. Chiang Kai-shek'in bok yiyicileri ölmeyi hak ediyor. Hiç tereddüt etmeden kardeşlerimizi katlediyorlar.

Başını salladı, başını sertçe salladı, nefesi gri havada kıvrıldı.

"Savaşta'yız," dedi Chang, gözleri belindeki silahta. "İnsanlar ölüyor. 'Evet, kazanacağımız bir savaş, böylece Komünizm adaleti getirebilir ve Çin halkına eşitlik.' Tanrının unuttuğu buzlu dağ çıkıntısında, Kuan, Chang'e gülümsedi ve bu gülümsemenin sıcaklığının, göğsünün dehlizinde siyah ve boş duran soğuk boşluğun sadece dış kenarını ısıttığını hissetti.

"Çok yaşa büyük ve bilge liderimiz Mao," dedi Kuan aceleyle.

"Çok yaşa liderimiz," diye yineledi Chang.

Kuşkular bu dört kelimenin içindeydi. Kendi kulakları bu sözcüklerdeki zayıflığı, derinlerde yuvalanan küçük inançsızlık kurtlarını duyabiliyordu ama Kuan'ın gözleri onun yankısından memnun bir inançla parlıyordu. Onun zarif küçük kulakları solucanları fark etmemişti.

Chang ayağa kalktı ve uzun, yavaş bir nefes alarak kalbinin huzursuz atışlarını durdurdu. Önündeki dağ dik bir şekilde aşağıdaki dar vadiye doğru alçalıyor ve karşıdaki kasvetli kayalıkta tekrar yükseliyordu.

karşı tarafta. Görünürde ne köy, ne araba yolu, ne de yaban keçisi patikaları vardı; sadece buzla kozalanmış kayalarla kaplı ağaçsız boş bir arazi ve vadinin tabanını kesen gümüş metalden ikiz yılanlar vardı. Tren yolu.

Kısa bir an için kaç Çinli'nin hayatını kaybettiğini, kaç kaya parçasının başlarına düştüğünü ve rayları yere serilirken kırmızıya boyadığını merak etti. Vadideki yolu dinamitleyenler *fanqui*, yani yabancı şeytanlardı. Gelmişler ve Çin'in her yerinde tepinmişlerdi. Toprağın sesine kayıtsız kalarak metal yollarını döşediler, büyük fil kulakları dağın ruhlarının öfkesine sağırdı.

Önce Avrupalı üniformalılar toprağın üzerinde yürüyor, sarı tozun üzerinde sinekler gibi kaynaşıyor ve zenginliği çalıyorlardı, ama şimdi çalımlı tavus kuşu Chiang Kai-shek'in Milliyetçi Ordusu vardı. Çin halkının ayaklarının altındaki her şeyi, tarlalarındaki otları ve tarlalardaki yeşil filizleri bile söküp atıyordu. Bu durum Chang An Lo'nun kalbini onlar için ve bu geniş ve güzel Orta Krallık için sızlatıyordu.

'Kuan,' dedi, dudaklarında buz tadı vardı. 'Önce Luo'yla, sonra Wang'la temasa geç. Onlara suçlamaları yapmalarını söyle.

Yanındaki genç kadın haki renkli kanvas yükü omzundan yere indirdi ve kayışlarını çözmeye, kadranlı ustalıkla çevirmeye başladı. Kuan Pekin'de avukatlık eğitimi almıştı ama artık bir telsiz uzmanıydı ve bu görevde çeşitli Komünist kadrolarla sürekli iletişim halinde olmak onun işiydi. Hiç telaşlanmadan iyi çalışıyordu. Bu Chang'ı memnun etti ve onu kolay bir yol arkadaşı yaptı. Chang ona güveniyordu. Tek zayıflığı dağlarda dayanıklılık gösterememesiydi.

Kadın ağızlığa bir şeyler mırıldanırken, adam gözlerini kapadı ve zihnini açtı. Yüzünü kuzeye, doğrudan Sibirya'dan gelen acı rüzgara çevirdi ve onu ciğerlerinin derinliklerine çekti, dişlerinin içindeki yumuşak dokuyu ısırmasına izin verdi.

Orada mıydı? Tilki kızı. Sınırın ötesindeki o yabancı ülkede mi?

Rus rüzgarında onun tadını alabilir miydi? Kokusunu? Kahkahasının berrak çan sesini duyabilir miydi?

Onun adını söylemeyecekti, zihninin içinde bile. Fısıltısının ona ihanet edeceğinden ve intikamcı ruhların güçlerini bakır ateşinden kafasına indireceğinden korkuyordu. Tanrılardan bir şey çalmıştı ve onlar affetmiyordu.

"Vakit geldi," dedi Kuan'ı şaşırtan bir acelecilikle. "Şimdi mi?" diye sordu.

"Şimdi.

Çabucak kanvas kayışları bağladı ama soğuk parmakları işi bitirdiğinde Chang çoktan dağın yamacından aşağıya doğru hızla ilerliyordu.

Ölüm. Onu takip ediyor gibiydi. Yoksa o mu onu takip ediyordu?

Etrafında paramparça olmuş cesetler yatıyordu, uzuvlar ve gövdeler daha soğumadan kargaları çeken et ve kemik parçalarına dönüşmüştü. Bir kafa, siyah kanlı saçları olan ve bir gözü yuvasından çıkmış genç bir adamın kafası, enkazdan on metre ötede bir kayanın üzerine tünemiş ve doğrudan Chang'e bakıyordu. Bir kafa, ceset yok. Chang ölümün parmağının kalbine dokunduğunu hissetti, titredi, arkasını döndü ve trenin kırık hattından aşağı doğru yürüdü. Camlar ayaklarının altında çıtırdıyordu.

Her iki uçtaki vagonlar da çifte patlamayla paramparça olmuştu. Metal ve keresteden oluşan ham ve karmakarışık bir bükülmeye dönüşmüş; cesetler buzlu zemine kurt yemi gibi saçılmıştı. Chang katliamın yanından geçerken çığlıklara karşı kalbini sertleştirdi ve kendine bu adamların düşmanları olduğunu, tek amaçlarının Mao'nun Kızıl Ordusu'nu yok etmeye kararlı Komünistleri katletmek için güneye gittiklerini hatırlattı. Ama ulaşamayacağı kadar derinlerde bir yerde kalbi onlar için ağlıyordu.

"Sen. Çin Komünist güçlerinin gri üniformasını ve kırmızı kol bandını giymiş, kanlar içindeki bir kişiyi enkazdan çıkaran genç bir askeri işaret etti. Yaralı adam Milliyetçi Ordu'dan bir yüzbaşıydı.

giydiği renklerden belli oluyordu ve bağırsakları patlamayla parçalanmıştı. Elleriyle kanlı i organlarını tutmaya çalışıyor, onları kucaklıyordu ama bağırsaklarının bir ucu avuçlarından kaymış ve arkasına takılmıştı. Genç Komünist onu çekip kurtarıırken bağırsakları özölüyordu ama Milliyetçi yüzbaşı çığlık atmadı.

"Sen," dedi Chang tekrar. 'Kes şunu. Emirleri biliyorsun.

Genç asker başını salladı. Kusacakmış gibi görünüyordu.

'Sadece yürüeyebilenler bizimle seyahat edecek. Geri kalanlar

...'

Chang başında dikilirken, genç asker yavaş ve isteksiz bir hareketle tüfeğini sırtından indirdi. Havadaki buza rağmen alnında ter oluşmuştu. Bir çiftçinin oğlunun ağır yüz hatlarına ve geniş ellerine sahipti, hayatında ilk kez evinden uzakta bir köylüydü. Ve şimdi de bu.

Chang, ruhuna kazınmış olan kendi ilk cinayetini hatırladı.

Asker tüfeği tam da kendisine öğretildiği gibi omzuna yerleştirdi ama elleri kontrolsüzce titriyordu. Yerdeki adam yalvarmadı, sadece gözlerini kapadı ve rüzgârı ve kalbinin son atışları olacağını bildiği şeyi dinledi. Chang aniden kendi tabancasını çekti, yüzbaşıya doğru eğildi, namluyu şakağına dayadı ve tetiği çekti. Vücut sarsıldı. Chang bir an için başını eğdi ve adamın ruhunu atalarına teslim etti.

Ölüm. Onu takip ediyor gibiydi.

Trenin devasa buharlı motoru hasarlı raydan çıkmış ve burun üstü banktan aşağıya düşmüştü ama dik durmayı başarmıştı. Arkasındaki bagaj vagonu garip bir açıyla yalpalıyordu ama taşıdığı tek bagaj yirmi uzun tahta kutuydu ve dördü çarpışma sırasında parçalanarak açılmıştı. Chang'in kalbi onları görünce hızla çarptı. Vagonun içine sıçradı, ayaklarını eğimli zemine dayadı ve bir elini açık kutulardan birinin üzerine koydu.

"Luo," diye seslendi.

Küçük saldırı kuvvetinin genç komutanı Luo Wen-cai, onun ardından beceriksizce tırmandı. Kalçasındaki yavaş iyileşen kurşun yarası her zamanki hızlı hareketlerini engelliyordu ama hiçbir şey geniş yüzündeki sırtışı engelleyemiyordu.

"Chang, dostum, bizim için ne hazineler bulmuşsun!"

"Tokarev tüfekleri," diye mırıldandı Chang.

Bu beklediğinden de iyiydi. Bu vurgun güneyde, Şanghay'daki Parti Genel Merkezi'nde Chou En-lai'yi memnun edecek ve tüfekleri ihtiyaç duyulan yerlere - askeri eğitim kamplarına; Komünist dava için savaşmaya gelen hevesli genç adamların yumruklarına - yerleştirecekti. Chou En-lai sanki onları kendisi avlamış gibi kendini beğenir ve kaplan pençelerini keskinleştirirdi. Bu başarı ona *mao-zi*, yani Kılımlar tarafından daha da büyük bir destek kazandıracaktı.

Mao-zi. Kelimeler Chang'ın boğazında düğümlendi. Onlar Avrupalı Komünistlerdi, Çin Komünist Partisi'nin cüzdan iplerini ellerinde tutanlar. Gerhart Eisler adında bir Alman ve Rytsky adında bir Polonyalı tarafından temsil ediliyorlardı ama her ikisi de Moskova'nın sözcülüğünü yapıyordu. Fonlar buradan geliyordu ve gerçek güç de burada yatıyordu.

Oysa burada, Çin Komünistlerinin ezeli düşmanı olan Çan Kay Şek'in aşırı güçlenmiş Milliyetçi Ordusuna Rusya'dan asker ve silah taşıyan bir tren vardı. Chang ne yöne çevirirse çevirsin, bu hiç mantıklı değildi. Bir köpeğin bir kazı kamburlaştırması gibi, birbirine uymuyordu. Ani bir huzursuzluk hissederek kaşlarını çatı ama hiçbir şey arkadaşının sevincini azaltamazdı.

"Tüfekler," diye bağırdı Luo. Birini kutudan çıkardı ve elini bir kadının kalçasında gezdirdiği gibi uzunlamasına, sevgiyle gezdirdi. 'Güzel, iyi yağlanmış küçük fahişeler. Yüzlercesi.

"Bu kış," dedi Chang arkadaşına sırıtarak, "Hunan Eyaletindeki eğitim kampları bir *tu-hao*'nun karnındaki pirinç kadar dolu olacak.

'Chou En-lai fazlasıyla memnun olacaktır. Ona böyle bir hasat getirmiş olmak bize de zarar vermez.

Chang başını salladı ama düşünceleri birbirini kovalıyordu.

"Chou En-lai bir dahi," diye ekledi Luo sadakatle. 'Kızıl Ordumuzu ilham verici bir zihinle organize ediyor. Tüfeği kaldırdı ve namlusuna nişan aldı. "Onunla tanıştın, değil mi Chang?

'Evet, *xie xie*, bu ayrıcalığa sahiptim. Şangay'da, İstihbarat Ofisi'ne bağlıyken.

"Bize büyük adamın nasıl biri olduğunu anlatır mısın?

Chang, Luo'nun kendisinden büyük sözler istediğini biliyordu ama Şanghay'daki Parti Genel Merkezi'nin lideri Chou En-lai için bunları dilinde bulamıyordu.

"Onda ipek bir eldivenin cazibesi var," diye mırıldandı. 'Teninizin üzerinde kayıyor ve sizi sıkıca kavırıyor. İnce, yakışıklı bir yüzü ve düşünceli gözlerini örtmek için kullandığı gözlükleri var.

Köle gibi gözler. Köle gibi ama acımasız. Efendileri için her şeyi yapabilecek bir adam - başkalarına karşı ne kadar acımasız ya da kendine karşı ne kadar aşağılayıcı olursa olsun her şeyi -. Ve efendileri Moskova'daydı. Ama Chang bunların hiçbirini söylemedi.

Onun yerine ekledi, 'O da senin gibi Luo. Bir su aygırınıninki kadar büyük bir ağzı var ve çok konuşmayı seviyor. Konuşmaları saatlerce sürüyor. Elini kutulardan birinin üzerine vurdu. 'Şimdi bunları önce yük hayvanlarına yükleyelim-'

Ani bir patlama sözlerini susturdu. Dışarıdan gelen sert bir gümbürtü vagonun tahtalarını salladı. Yakın bir yerden gelmişti ve iki adam da anında tepki vererek ellerinde tabancalarla vagondan fırladılar. Ama ayakları buza tutunmaya çalışırken yere çarptıkları anda durdular - çünkü hemen önlerinde, ters dönmüş bir kaplumbağa gibi kayaların arasında çaresizce sırtüstü yatan uzun bir metal kasa vardı. Kapısı yeni patlamıştı ve etrafında Luo'nun askerlerinden oluşan heyecanlı bir grup toplanmıştı.

"Wang!" diye bağırdı Luo emir subayına. "Maymunun mavi kıçı adına ne yapıyorsun?

Wang tıknaz bir gençti, kalın kaşları ve öne doğru eğilmiş kısa boğa boynu onu her an hücumla kalkacakmış gibi gösteriyordu. Gruptan ayrıldı ve önünde uzattığı bir avuç kâğıtla üst düzey komutanına doğru yürüdü.

"Kasa şu vagondan düştü. Parçalanmış bir metal yığınınını işaret etti.

Treni raydan çıkaran ilk patlamanın yükünü en öndeki vagon çekmişti. Vadi tabanında baş aşağı dönmüş ve içindekileri - üniformalı memurlar ve koyu yeşil bir kasa - kayalık yüzeye boşaltmış, sonra da içinde ne ya da kim kaldıysa ezip geçen karmakarışık bir yığın haline gelmişti.

Wang saygıyla ama gözlerinde muzaffer bir parıltıyla yumruğunu uzattı. "Kapısını sökme cüretini gösterdim.

Chang An Lo askerin elinden kâğıt destesini aldı. Gözleri ilk sayfayı gözden geçirdi ve aniden etrafındaki dünya yavaşlamış gibi göründü. Askerler hâlâ hareket ediyor, tutsaklarını hırpalanmış sıralara diziyorlardı ama sanki botlarında kurşun ağırlıklar vardı, her adım Chang'ın görüş alanının kenarında yavaş ve zahmetli bir bulanıklık oluştıuruyordu. Kâğıtları sıkıca kavradı.

"Haklıydın," diye homurdandı Luo Wen-cai. "Gemide belgeler vardı.

Chang başıyla onayladı. Dağ leoparlarından biri gibi kıvrak adımlarla öne çıktı ve Wang'ın ceketinin önünü avucunun içine aldı. İkinci komutanın gözleri büyüdü ve başı omuzlarına daha da gömüldü.

"Onları okudun mu? Chang sordu.

"Hayır, efendim.

'Yemin eder misin? Atalarınızın sözü üzerine mi?' Ceket yırtılmaya hazırđı.

"Yemin ederim.

Bir kalp atışı. Hepsi bu kadar. Ve bir bıçak Wang'ın boğazındaki tendonların arasından kayabilirdi. Bunu Chang'ın siyah gözlerinde gördü.

"Okuyamıyorum," diye fısıldadı asker, sesi havayı zar zor tırmalıyordu. "Hiç öğrenmedim.

İki kalp atışı daha. Sonra Chang başını salladı ve adamı itti.

"Demek ki," dedi Luo sessizce, "istihbarat bilgileriniz doğruymuş. Tren Milliyetçilere askeri personelden daha fazlasını taşıyordu. Yaralı işaret parmağını kasanın açık ağzına doğrulttu. "Bak.

Chang kayalık arazide ilerlerken gözleri artık yolunu kesen parçalanmış cesetleri görmüyordu. Kasanın arkasında, kapıyı havaya uçuran patlamadan etkilenmeyecek kadar sağlam, üç çuval bezi duruyordu. Uzandı ve birini kaldırdı. Ön kol kaslarını zorlayacak kadar ağırdı ve dışında koyu kahverengi mürekkeple Rus Kiril alfabesiyle damgalanmış bir dizi kelime vardı.

Chang çantayı salladı ve metalik şingirtisini duydu. İçinde ne olduğunu bakmadan bile biliyordu. İyi bir Rus altınıydı.

"Söyle bana Alexei, ne hatırlıyorsun?"

Lydia soruyu sorarken sesindeki açlığı bastırmaya çalıştı ama bu çok zordu. Tren durmuştu. Gecenin bir yarısı, hiçbir yerin ortasında, karanlık ve yıldızsız bir Rus gökyüzünün altında, kardeşiyle birlikte burada durmak garip hissettiriyordu. Ama her şey o kompartımanda saatlerce kapalı kalmaktan daha iyiydi. Tren yolculuğunun yeniliğı uzun zaman önce kaybolmuş, başlangıçtaki tüm o heyecan ve keşif duygusu bir yığın gecikme ve hayal kırıklığının altında kalmıştı. Hayır, tam olarak hayal kırıklığı değil. Lydia başını salladı ve derisinin altına acımasızca işleyen soğuğu engellemek için şapkasını sıkıca aşağı çekti. Botlarını buzlu çakıllara vurdu ve kanının kısa süreliğine ayak parmaklarına hücum ettiğini hissetti.

Hayır, hayal kırıklığı değil. Bu yanlış kelimeydi. Yeni edindiğı Rusça kelime dağarcığını dikkatle gözden geçirdi ve onun yerine *dosada* kelimesini buldu. *Hayal kırıklığı*. İşte buydu. *Dosada*. Bu onun için yeniydi.

"Ne zaman soracağımı merak ediyordum," dedi Aleksey sessizce. "Çok uzun zamanını aldı.

Sesinde bir şey vardı, kelimeleri sürükleyen bir şey. "Şimdi soruyorum," dedi. "Ne hatırlıyorsun?"

Karanlıkta adamın yüz ifadesini seçemiyordu ama sanki sıkı bir şey omuzlarına sürtünüyormuş gibi omuzlarını oynatışında bir gerginlik hissetti. Kurtulmak istediğı bir şey. Bu o muydu? Omuzlarını ovuşturuyor, üzüyor ve ona acı mı veriyordu?

Karanlık etraflarındaki manzarayı yutmuştu, öyle ki Lydia üzerlerinde dağların mı yükseldiğini yoksa ileride düz ovaların mı uzandığını bilmiyordu. Bir yerlerden bir nehrin şırıltısını duyabiliyordu. Tren su alırken diğer birkaç yolcu bacaklarını uzatmak için vagonlardan inmişti ama sesleri çıkmıyordu. Lydia başını eğdi

ve bunu yaparken Alexei'nin eldivenli parmaklarının yan tarafında kenetlenip doğrulduğunu, kenetlenip doğrulduğunu gördü. *Ne hatırlıyorsun* diye sorduğunda hangi anıları *hatırladığını* söylememiştir ama söylemesine de gerek yoktu. İkisi de biliyordu. Yine de şimdi, parmaklarına bakarken, belki de Jens Friis'le ilgili anılarını paylaşmak istemediği ilk kez aklına gelmişti. Onunla değil.

Kafasının içinde babasının yaşadığı o alan çok mu mahremdi? Çok mu özeldi?

İnce, örümcek gibi bacakları üzerinde cılız kolu metal su kulesine doğru geri sallarken birbirlerine seslenen demiryolu işçilerinin bağırışlarının farkında olarak bekledi. Üzerindeki yüksek telden sarkan bir lamba rüzgârda sallanıyor, ayaklarının etrafında hayalet gibi gölgeler uçuşuyordu. Üzerine basmamak için botlarını dikkatle kaydırdı. Cildine siyah kanatlı küçük güveler gibi yumuşak is lekeleri konuyordu. Yoksa bunlar Chang'in onu uyardığı gece ruhları mıydı?

'Aylardır,' dedi, 'birlikte seyahat ediyoruz ama Jens Friis'le ilgili anılarımızdan hiç bahsetmedik. Yani *gerçekten* tartışmadık. Omsk'ta üç hafta boyunca mahsur kaldığımızda bile.

"Hayır," diye kabul etti Aleksey, "o zaman bile olmaz.

"Ben ... değildim. Tereddüt etti, ona nasıl açıklayacağından emin değildi. "Hazır değildim.

Bir duraklama. Motorun yanları kabarıyor, sıcak nefesini bırakırken iç çekiyor gibiydi. Lydia yanağındaki is silerken karanlığın içinden Alexei'nin sesi alışık olmadığı bir yumuşaklıkla geldi.

"Rusçanız yeterince iyi olmadığı için mi?"

"Evet," diye yalan söyledi.

"Merak ettim.

"Şimdi söyle.

Suyun altına dalmak üzereymiş gibi derin bir nefes aldı. Aşağıda korktuğu şey neydi? Geçmişinden gelen hangi tehlikeli akım? Eldiveninin koluna değmesine izin verdi ve o anda bu buz gibi toprak parçasının ortasında

Onların olan ama onların olmayan bu topraklarda kendini kardeşine hiç bu kadar yakın hissetmemişti. Eldiveni kardeşinin koluna değdiğinde bir şeylerin eridiğini hissetti, o kadar sıkı kaynaştılar ki, elinin çaba harcamadan kardeşinden uzaklaşabilmesine şaşırdı.

"Eskiden ziyarete gelirdi," diye sessizce başladı Alexei. 'Jens Friis. St Petersburg'da. Annem ve ben, kocası Kont Serov'la -her zaman babam olduğuna inandığım adamla- uzun, taş döşeli bir yolu olan büyük bir konakta yaşıyorduk. Jens'i üst kattaki salonun penceresinden izlerdim - en iyi görüş açısı oradaydı.

"Sık sık gelir miydi?"

Her cumartesi öğleden sonra. Neden bu kadar düzenli geldiğini hiç sorgulamadım. Ya da neden benimle bu kadar ilgilendiğini. Bazen bana hediyeler getirirdi.

"Ne tür?"

"Ah," elini dondurucu havada rahatça gezdirdi, "pul albümüm için pullar ya da inşa etmem için yeni bir model.

"Neyin modeli?"

"Bir gemi. Uzak Doğu'ya yelken açacak ahşap bir gulet. Ama bazen gözlerimi kapatır, beni döndürür ve bana bir kitap hediye ederdi.

"Ne tür bir kitap?"

"Şiir. Puşkin'in şiirlerini severdi. Ya da Rus halk masallarını. Danimarkalı olmasına rağmen, Rus mirasımı öğrenmem için çok hevesliydi.

Başını salladı.

"Bu yüzden pencere kenarındaki koltuğa koşardım," sesi anılarla ısınıyordu, "annem ne zaman Jens Friis'in ziyarete geleceğini söylese oraya çömelir, zıplayıp ona el sallamaya hazır olurum. Sözcüklerin arasına bilinçli bir k a h k a h a karıştı. "Otuz ya da daha fazla pencereden birinde küçük bir çocuk.

"Ama yoldan çıkarken sizi gördü mü?"

"*Baba*, her zaman. Şapkasını bana doğru kaldırır ve beni güldürmek için büyük bir hareketle havada süzerdi.

"Arabada mı?

"Bazen, evet. Ama daha çok atının üzerindeydi.

Onun atı.

Lydia'nın kafasına nereden geldiği belli olmayan bir anı hücum etti ve kafatasının ince kemiklerine doğru ilerledi. Bir at. Güdük parmaklarıyla tutunmaya çalıştığı, siyah yelesi, yüksek adımlı, kestane rengi muhteşem bir at. Küflü yağ ve tatlı yulaf kokan bir at, adı ... olan bir at.

"Kahraman," dedi. "*Geroi*."

Alexei'nin yüzü birdenbire onunkine yaklaştı ve Alexei ondan tütün kokusu alabildi. "Hero'yu da hatırlıyor musun?"

"Evet," diye fısıldadı. "Kulaklarını sevdim. "Kulaklarını mı?"

"Mutlu olduğunda seğirme ve iğnelenme şekilleri. Ya da sinirlendiğinde düzleşmeleri. Sihirli bir şekilde etkileyici olduklarını düşünürdüm. Böyle kulaklarım olsun isterdim.

Karanlıkta Alexei'nin gülümsemesini görmek yerine duyabiliyordu. "Jens beni ata bindirirdi. Hero'nun eyerinde onun önünde bir maymun gibi tünerdim ve daha sonra kendi midillime sahip olacak kadar büyüdüğümde, öğleden sonra birlikte giderdik, sadece ikimiz.

Lydia'dan küçük bir ses kaçtı.

"Neva Nehri'nin kıyısı boyunca at sürerdik. Aleksey onunla konuşuyordu ama kız onun çok uzaklara gittiğini anlayabiliyordu. "Ormana kadar dörtnala giderdik.

Biz. Her zaman bu *biz*.

"Dışarıda geçirdiğimiz o günlerde çok gülerdik. Özellikle sonbaharda, ağaçlar yanıyormuş gibi yanan renklerle dolu olduğunda çok severdim. Ta ki bir gün - yedi yaşında olmalıyım - beni

Önünde kaskatı kesilmiş küçük bir asker gibi kollarımı iki yana açtım ve bana artık her Cumartesi beni ziyaret edemeyeceğini söyledi.

Lydia kelimeler arasında uzayan sessizlikleri dinledi. İkisi de Jens'in rutinindeki ani değişikliğin nedenini tahmin edebiliyordu ama bunu dile getiren Alexei'ydi.

'Annenle ilişkiye girmiş olmalı Valentina. Belli ki annemle görüşmeyi kesmek zorunda kaldı.

"Onu en son o zaman mı gördün?"

"Hayır. Bir yıl boyunca onu kaybettim ve nedenini bilmiyordum. Kapalı kapılar ardında annemle tartıştığını duymuştum, bu yüzden uzun bir süre onu suçladım. Ama hiçbir uyarı olmadan geri döndü.

Lydia şaşkınlıkla Alexei'ye baktı.

'O kadar şaşırmış görünme,' dedi. 'Sık sık gelmezdi. Doğum günlerinde ve Noel'de kızakla gezmeye gelirdi. Arada bir de ormanda ata binerdi. Hepsi bu kadar.

"Ona ne dedin?"

Ona *dyadya* derdim. Amca. Jens Amca.'

Lydia hiçbir şey söylemedi.

"Bana atlamayı öğretti. Önce ormandaki dalların üzerinden midillimle atlardım, hiç sorun olmazdı ama sonra beni daha büyük engellere, çitlere ve derelere soktu. Aleksey başını geriye doğru eğdi ve kız boğazının hizasında bir şeylerin dalgalandığını gördü. "Ne zaman düşsem kahkahalarla kükrerdi ve bazen ..." göğsünün derinliklerinden bir kıkırdama geldi, "sırf o sesi duymak için eyerden yuvarlanırdım.

Lydia onları görebiliyordu. Bir çocuk. Yeşil gözleri heyecanla parlıyordu. Kızıl saçlı babası kestane rengi atın üzerinde önden gidiyor, güneş gökyüzünde alçalarak ikisini de altın rengine boyuyordu. Yapraklar toynakların altında parlak, kırılğan bir halı oluşturuyordu.

Kalbinin kıskançlıktan çatlayacağını düşündü.

*

Tren vagonu soğuktu. Yine de on yolcunun çoğu, tren gece boyunca ilerlerken koltuklarında, başları öne eğik bir şekilde uyumayı başardı. Zaman zaman Lydia'nın bitkin zihni, bir kilime sarınmış halde otururken, Alexei yanında, vücudu uykuda bile dik dururken kendini garip kesinliklere ikna ediyordu. Tekerleklerin her dönüşünde trenin kalp atışlarını duyabiliyordu ama siyah pencerelerin dışında ona tüm varoluş durmuş gibi geliyordu. Gözlerini kapattı. Uykusu geldiği için değil, tüm bu hiçliğin görüntüsüne dayanamadığı için. Çok bunaltıcıydı. Pencerelere vuruyordu. Çatlaklardan sızıyordu. Ayak bileklerinin etrafında kıvrılıyordu.

Uyku ondan kaçıyordu. Trenin karamsarlığı, ortada hiçbir neden yokken durup kalkması ve böylece karanlık saatlerin yavaşça geçip gitmesi onu da rahatsız ediyordu. Ama gözleri kapanır kapanmaz, göz kapaklarının iç kısımlarına resimler çizildi; Chang An Lo'nun, bir köpek tarafından parçalandıktan sonra ayağını dikmesini izleyen kara gözleri. Ya da Junchow'da hastalandığında onu güldürmek için başucuna beyaz bir tavşan getirdiğinde şaşkınlıktan irileşen gözleri. Aynı gözler öfkeyle kararmış ya da sevgiyle parlıyordu. Aklına takıldılar, hep oradaydılar.

Şimdi neye bakıyorlardı? Kime? Lydia kendi gözlerini açtı. "Kâbuslar mı? *Koshmary*?"

Konuşan oteldeki kadındı. Ne istiyordu? Konuşmak Lydia'nın şu anda canının istediği son şeydi. Bir zamanlar mavi olan ama şimdi musluk suyu kadar renksiz olan gözleri tembel bir ilgiyle Lydia'yı inceliyordu. Başka kimse uyanık görünmüyordu. Kadının solundaki adamın üzerindeki soluk samur kürkü uyurken açılmıştı ve kadın bu fırsattan yararlanarak adamın kucağındaki kürkün bir parçasını sıyırıp daha fazla ısınmak için kendi kürkünün üzerine serdi.

Bu Lydia'nın hoşuna gitti. "Hayır," dedi. '*Hayır*. Kabus yok.

"Can sıkıntısı mı?"

"Onun gibi bir şey.

Kadın gözlerini kırptırdı ve bir süre başka bir şey söylemedi, böylece Lydia konuşmanın sona erdiğini düşündü. Ama yanılıyordu.

"Arkadaşın kim?"

"Neden soruyorsun?"

Kadın ağzını açık bıraktı ve dilinin yavaş, kasıtlı, şehvet dolu hareketiyle dudaklarını yaladı. "Her zaman bir erkek arıyorum.

"İlgilenmiyor," dedi Lydia kesin bir ifadeyle.

'Seninle mi ilgileniyor? Ya da benimle?

"O benim kardeşim.

'Hah! Yakışıklı uzun bacaklı olan değil, *durochka*, seni aptal. *Dermo!* O benim için çok genç. Diğer.'

Popkov mu? Bu kadın Popkov'la mı ilgileniyordu?

Lydia öne doğru eğildi ve sert bir parmakla kadının kürklü dizine kibarca dokundu. "İkisinden de uzak dur.

"İki taneye ihtiyacın yok," diye güldü kadın. "Bu çok açgözlüce. Solgun gözleri Lydia'yı huzursuz edecek şekilde inceliyordu. "Ve sen, *Malişka*," diye ekledi kadın, "benim Smolensk'ten olduğumdan daha fazla değilsin.

. .' Durakladı ve tombul pembe dilinin bir anlık görüntüsünü

gösterdi. "Çin. Lydia arkasına yaslandı, kalbi güm güm

atıyordu. Nasıl bilebilirdi ki?

Lydia, Aleksey'in bu Sovyet ülkesindeki insanların sırlarını neredeyse sizden önce bildiğine dair söylediklerini hatırladı. Konuşmadan sıkılmış gibi kayıtsız bir omuz silkmeye yün halıyı dizlerinden kaldırdı, düzgünce katlamak için zaman harcadı ve başının üzerindeki bagaj rafına yerleştirmek için ayağa kalktı. Sonra kadına hiç bakmadan vagonun iç kapısını açtı ve kasvetli koridora çıktı.

Nefes alıyorum, aşkım. Hala nefes alıyorum.

6

Trenin koridoru vagondan bile daha soğuktu. Lydia her iki yöne de baktı ve uykusuzluk çeken ya da bacaklarını uzatma isteği duyan başka kimse olmadığını görünce rahatladı, ancak sanki yakın zamanda burada biri bulunmuş gibi pipo tütününü kokuyordu. Koridor kahverengiydi. Sanki duvarında tek bir loş ışık olan uzun kahverengi bir tüpün içine tırmanıyormuş gibi. Lydia kasvetten hoşlanıyordu. Onu rahatlatıyordu. Daha net düşünmesine yardımcı oluyordu.

Tren tekerleklerinin monoton ritmiyle titriyordu ve Lydia yüzünü soğuk cama dayadı ama kalın siyah örtüsünün altında gecenin kendisinden başka hiçbir şey göremiyordu. Dışarıda ne ışık, ne kasaba, ne de köy vardı. Sadece ağaçlar ve kardan oluşan donmuş, hiç bitmeyen bir çöl.

Demiryolunu buraya nasıl inşa etmişlerdi? Rusya'nın büyüklüğü, tıpkı Çin'in büyüklüğü gibi, nefesini kesiyordu ve onların büyüklüğünü aklına sığdırmakta zorlanıyordu. Bunun yerine küçük şeylere odaklanmayı öğrenmişti. Bu konuda iyiydi, başkalarının gözden kaçırdığı şeyleri görebiliyordu. Bir adamın cep saatinde parlayan güneş, bir ceketten dışarı taşan cüzdanın köşesi ya da bir kadının altın ruj kutusu gibi. Lydia hafif bir gülümsemeye engel olamadı. Evet, bu konuda iyiydi.

Bakışlarını aniden dışarıdaki karanlıktan camdaki kendi yansımasına çevirdi. Yüzünü buruşturdu. Şapka gerçekten iğrençti, geniş tepeli kahverengi yün bir şeydi ve onu bir babun gibi gösteriyordu. Chang An Lo'nun kendisini bu şapkayla görmediği için mutluydu. İçini çekti ve korkularının nefesindeki bisküvi kırıntıları gibi çatırdadığını duyabildi. Kız on yedi yaşındaydı; adam on dokuz, neredeyse yirmi yaşındaydı. Bir erkek sonsuza dek bekler miydi? Bunu bilmiyordu. Onu tutkuyla seviyordu, bundan emindi ama Kendi saflığı yüzünden yanaklarına donuk bir renk geldi. Bir erkek kadınsız ne kadar kalabilirdi? Bir ay mı? Bir yıl? On yıl?

Gerekirse onun için bir ömür boyu bekleyebileceğini biliyordu. Babası da böyle mi yapmıştı? Annesinin gelmesi için bir çalışma kampında yıllarca beklemiş miydi?

Lydia aniden şapkasını çıkarıp başını savurdu, böylece bakır dalgalar canlanıp yüzünü çerçeveledi ve omuzlarının üzerinde dalgalandı. Bu ona içindeki bir şeyi tatmin eden vahşi bir görünüm veriyordu. Bir zamanlar biri ona dişi aslan demişti. Tırnaklarını camda sürükledi, nefesinin cama çizdiği sis tabakasında izler açtı, pençelerini keskinleştirdi.

şafaktan hemen önceydi. Lydia, Kuzey Rusya'nın derinliklerinden çıkarılan kömür kadar siyah olan yoğun karanlığın soluk, yarı saydam bir griye dönüşmesini izliyordu. Ağaçlar buzdan iskeletler gibi ortaya çıkmaya başlamıştı. Dünya yeniden gerçek olmaya başlamıştı.

Kasvetli koridorun sonundaki küçük tuvalete doğru ilerledi. Dışarıda    kişilik bir yolcu kuyruğu oluşmuştu bile. Rusların, Çinlilerin aksine, kuyrukta bekleme konusunda iyi olduklarını fark etmişti. Ahşap kaplamalara yaslanıp tekerleklerin sürekli dönüşünün kemiklerinde yankılandığını hissederken, düşünceleri arkadaki vagonda nereden geldiğini soran kadın üzerinde yoğunlaştı. Kadın Lydia'yı tedirgin etmişti.

Birden tuvalete doğru hızla ilerleyen hafif ayak sesleri duyuldu. Lydia ayaklarını sürüye sürüye sırada ikinci sıraya yükselmişti. Bu küçük, basık tesisi kullanmak için acelesi olduğundan değil ama vagona dönüşünü geciktirmek istemişti. Ayak sesleri kesildi. Lydia arkasına baktı ve dört kadın ve bir çocuktan oluşan kuyruğu görünce şaşırdı - ne zaman gelmişlerdi? - Hepsi de sabırla bekliyordu, başörtüleri, şalları ve patates tarlalarında çalıştıkları belli olan iri mafsallı elleriyle köy işçileri. Yüzleri iletişimsiz, düşünceleri mahremdi. Kasketli küçük  ocuk başparmağını kemiriyor ve kendi kendine küçük fare sesleri çıkarıyordu. Onun arkasında yeni gelen duruyordu. Lydia şaşırmaması gerektiği halde bir sarsıntı hissetti. Bu, kamp komutanının karısı Antonina'ydı ve gümüş kürk mantosuna sımsıkı sarınmıştı.

"*Dobroye utro*, yoldaşlar," dedi yeni gelen parlak bir sesle. "Size de günaydın. Lydia'ya başıyla selam verdi.

Kadınlar ona gösterişli bir saksığana bakar gibi baktılar. Biri "*Dobroye utro*" diye mırıldandı, sonra yere baktı. Diğerleri sessiz kaldı. Çocuk kirli elini ceketine dokundurdu ve kadın ceketten uzaklaştı. Beyaz pamuklu eldivenlerini giymişti ve onları beceriksizce birbirine sürtmeye başladı, parmakları birbirinin etrafında kıvrılıyordu.

"Yoldaşlar," dedi ama parlaklığı kenarlarından çatlıyordu, "çaresizim. Onlara gözlerinin yakınına bile ulaşmayan bir gülümseme verdi. "Sizce yapabilir miyim-?"

Hat ona döndü. "*Nyet*.

"Sıranı bekle.

'Oğlumun gitmesi gerekiyor ama şikayet etmiyor. Sen daha iyi bilirsin.'

Antonina'nın derin gözleri kırpıştı. Ağzı kırılgan görünüyordu. Başını salladı ve bir eli diğerinin sırtını kaşımaya başladığında, beyaz pamuğun üzerinde küçük bir kızıl iplik belirdi.

"Yoldaş Antonina," dedi Lydia kuyruktan çıkarken hoş bir şekilde, "benim yerime geçebilirsiniz.

Çocuğun annesi ona hızlıca onaylamayan bir bakış attı.

"Yoldaş," dedi, sesi sakın ve makuldü, "artık burjuva kıyafetleri içindeki bu kadın gibi değersiz parazitlerin haklarımızı bizden çalmasına izin vermek zorunda değiliz. O açıkça bir işçi değil. Ona bir bakın.

Herkes solgun ve şımartılmış yüze, koyu renk saçlarına yuvalanmış yakut küpelere ve lüks kürk mantosuna baktı.

"Belli ki o-

Lydia araya girdi. 'Lütfen, yoldaş. *Pozhalusta*. Bu sana zarar vermiyor. Ona sıradaki yerimi veriyorum, yani-'

"Genç kız," dedi çocuğun annesi ilgiyle, "adın ne?"

Lydia'nın ağızı kurudu. "Adımın bir önemi yok. Bu beni ilgilendirmez-'

Kadın cebinden küçük mavi bir not defteri çıkardı. Lastik bir bantla tutturulmuş bir kalem vardı.

"Adınız?" diye tekrarladı.

Komutanın karısı aniden, 'Bu kadar yeter yoldaşlar,' dedi. 'Başını yarım çevirerek eldivenli elini kaldırdı ve üniformalı yol arkadaşlarından biri hemen yanında bir gölge gibi belirdi. Hiçbir şey söylemedi. Söylemesine de gerek yoktu. Kadınlar yere baktılar. Lydia daha fazlasını beklemedi. Adamın cüssesinden sıyrılıp kompartımanına doğru yöneldi ama kompartımana yaklaşırken kadının üniformalı muhafızlarından ikincisinin yolunu kestiğini gördü.

"Affedersiniz," dedi kibarca.

Hareket etmedi. Sadece elini kalçasındaki silah kılıfına dayadı. Uzun boyluydu, ince Slav yüz hatlarına sahipti ve yanaklarına yüksek bir renk gelmişti. Koyu renk gözleri eğleniyordu.

"Söyle bana kızım," diye sordu, çok yakın durup ceketini, ayakkabılarını, çirkin şapkasını tarayarak, "Yoldaş Komutanımızın karısıyla ne ilgin var?

Lydia omuz silkti. "O benim için bir hiç.

"Öyle kalmasını sağlamak için buradayım.

"Bu senin işin, yoldaş. Benim değil.

Gözleri artık eğlenmiyordu ama uzun bir bakıştan sonra geçmesine izin vermek için kenara çekildi. Üniforması sanki çok fazla uyunmuş gibi bayat kokuyordu. Koridorda koşar adım ilerlerken adamın gözlerinin başının arkasına dikildiğini hissetti.

Kuşluk vakti şiddetli bir yağmur yağıyordu, camları kurşun gibi tıkırdatan gri bir sağanak. Geniş bir düzlükten geçerken hiçbir uyarı olmadan, tren endişe verici sarsıntılarla yavaşlamaya başladı.

frenler çığlık atıyor ve buhar bulutları dnuyordu. Dışarıda dünya bulanıklaştı.

Tahta atılı ve paslı demir parmaklıklı küçük bir istasyon yavaşça göründü ve Lydia tabelayı görür görmez nabzının hızlandığını hissetti. Trovitsk. Burası Trovitsk alışma kampının istasyonuydu. Burada, silahlı askerlerin kartal bakışları altında, resmi bir geçiş kartına sahip olmayan hiç kimsenin trenden inmesine izin verilmiyordu. Yine de Lydia oturduğu yerden kalktı.

"Nereye gidiyorsun?"

'Merak etme, Alexei. Sadece geriniyorum-' 'Burada inemezsin.

"Biliyorum.

'Yağmur yağıyor. Acelesi vardır.'

Lydia kardeşine, onun zeki yeşil gözlerine baktı. O biliyordu. Adamın onun ne yapacağını bildiğini fark etti.

Lydia tren vagonunun en üst basamağında duruyordu. Ağır kapı açıktı ama aşağıdaki platforma inmeye çalışmaktan daha iyisini biliyordu. Kapının pervazına yaslanıp telaşsız bakışlarla dışarı bakarken ve sigara içmeyi dilerken yağmur yüzüne çarpıyordu. Eğilmek ve sigara içmek birbirine yakışıyordu, insanı tehditkr olmaktan ıkartıyorlardı. Ve şu anda tehditkr grnmemeyi her şeyden çok istiyordu.

 asker trenin en ucundaki bagaj vagonundan bir dizi adamı indirmekle meşgld. Lydia onları izledi. Adamlar mahkmdu. Bunu kambur omuzlarından, gergin ve solgun yüzlerinden, sanki bir darbe bekliyormuş gibi hareket etmelerinden anlayabiliyordu. Bazıları palto giymişti, birkaçı takım elbise giymişti, yakaları yağmura karşı yukarı kalkıktı; birinin üzerinde gömlek kollarından başka bir şey yoktu. Hepsinin başı açıktı.

Onları dikkatle incelemek için kendini zorladı, ne kadar istese de başka tarafa bakmayı reddetti. Çok samimi geldi. Onlarda bir çıplaklık vardı.

Kamburlaşmış figürler, korkuları ve aşağılanmışlıkları herkesin görebileceği kadar büyük ve çok açıktı. Midesi bulanıyordu.

Baba, senin için böyle bir şey mi? Bu tür bir aşağılanma?

Ağzını kapalı tutmak, kelimeleri içine hapsetmek zordu. Kıyafetlerinden ve şaşkınlıklarından bu adamların yeni mahkûmlar olduğunu anlayabiliyordu. Gardiyanlara attıkları gergin bakışlardan, hatta içlerinden birinin kısa bir an için Lydia'nın kendisine bakışından bile anlaşılıyordu bu. Gözlerindeki utanç. Kolunun altında eşarba sarılı küçük bir bohça taşıyan bir adam Lydia'ya garip bir şekilde gülümsedi ve tüm bunlar korkunç bir hataymış gibi davranmaya çalıştı. Sıcak yataklarından ... ne için kaçırılmışlardı? Dikkatsizce söylenmiş bir söz, yanlış bir düşüncenin dile getirilmesi mi?

Üç asker, tüfeklerini sığır güdüsü gibi kullanarak onları istasyonun girişine doğru ilerleyen uzun bir kuyruğa sokuyordu. En arkada ufak tefek, tombul bir adam hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Lydia'ya bir insandan çok hasta bir hayvanın sesi gibi geldi.

"İçeri gir.

Peronda devriye gezen bir muhafızdı. Açık vagon kapısını çarparak kapattı.

"Yoldaş *Soldat*. Lydia ona gülümsedi ve şapkasını çıkararak saçlarının dökülmesine izin verdi. Gençti. O da gülümsedi.

'Ciğerlerim iyi değil,' dedi, 've kompartımanımda her zaman duman var. Biraz temiz havaya ihtiyacım var. Konuyu vurgulamak için gürültülü bir şekilde nefes aldı ve karla karışık yağmurun boğazının arkasını ısırdığını hissetti. Bu onu öksürttü.

"O zaman kapıyı kapatın ve onun yerine penceresini açın. Ses tonu dostçaydı.

O anda trenin ilerisindeki basamaklardan inen zarif bir figür gördü. Bu Antonina'ydı. Kürklerinin üzerinde elmas yağmuru gibi parlayan yağmura karşı başını eğdi. Arkasında iki üniformalı refakatçi bavullarını trenden indirmeye çalışıyordu ama Aleksey onun hakkında yanılmıştı. Acele etmemişti. Acele etmedi. Yumuşak gri deri eldivenlerini parmaklarının üzerinde düzeltti, şapkasının açısını ayarladı, sonra ifadesiz gözlerle mahkûmların sefil sırasını inceledi. Üniformalılardan birine bir şeyler mırıldandı ve anında bir

Ona küçük siyah bir şemsiye uzatıldı. Şemsiyeyi kabul etti ama başının çok üstünde tuttu, altından akan karla karışık yağmura aldırmadı.

Lydia derin bir nefes aldı. Birkaç kısa saniyesi vardı, en fazla bir dakika. Daha fazla değil, tren hareket etmeden önce. Askerin eli kapının üzerindeydi, kapıyı çarparak kapatmaya hazırdı.

"Antonina!" diye seslendi.

Bir çift derin göz yağmura karşı kısık bir şekilde ona doğru döndü ve kadın hafifçe başını sallayarak tanıdığını belli etti.

Asker arabanın kapısını kapatmaya başladı. "Geri çekilin. Lydia hareket etmedi. "Antonina," diye tekrar seslendi.

Güvercin grisi botlar telaşsız adımlarla ıslak platformu geçti ve Antonina onun önünde durdu, Lydia'nın gözünde trenin basamaklarında küçük görünüyordu. Asker şık bir selamla hemen uzaklaştı. Belli ki bu kadının kim olduğunu biliyordu. Kürkleri ve karmin rengi rujuyla bordo sabahlığından çok daha az cana yakın görünüyordu.

Lydia dostça gülümsemeye çalıştı ama aldığı tek yanıt mesafeli bir yüz buruşturmaydı.

"Sen daha sormadan, genç yoldaş," dedi kadın hızlıca, "cevabım hayır.

"Neyin cevabı?"

"Sorunuzun.

"Ben soru sormadım. "Ama soracaktın. Lydia hiçbir şey söylemedi.

"Öyle değil miydin? Antonina şemsiyesini geriye attı ve Lydia'ya uzun uzun baktı, bakımlı kaşları alaycı bir kavis çiziyordu. "Evet, öyle olduğunu görebiliyorum.

Tavırları Lydia'yı rahatsız etti. Küçümseyiciydi, kendini beceriksiz ve çocuksu hissetmesine neden oluyordu. Artık ayaklarının yere bastığından emin değildi. Bugün bu kadında o kadar şık ve kaygan bir şey vardı ki Lydia tutunacak hiçbir şey bulamadan kaydığını hissedebiliyordu.

'Sadece veda etmek istemiştım,' diye mırıldandı.

"*Do svidania*, yoldaş.

'Ve.....!'

"Ve ne?

'Ve evet, haklısın. Bir şey sormak istiyorum.'

"Herkes benden bir şeyler istiyor. Karanlık bakışları platformdaki mahkûmların bir araya toplanıp yeni emirleri beklediği yere kaydı. Durmak bilmeyen yağmur saçlarını başlarına yapıştırmıştı ve gürültüyle hıçkıran adam şimdi sessizdi, yüzü ellerinin arasındaydı, omuzları titriyordu.

Lydia bu kez gözlerini kaçırdı. Bu çok fazlaydı.

"Herkes," diye devam etti Antonina, gözleri hüznü ve ciddi olmasına rağmen eğleniyormuş gibi görünen bir sesle, "benden bir paket iletmemi, bir mesaj iletmemi, kocam Kumandan'dan sevdikleri için şunu ya da bunu rica etmemi istiyor.

Lydia basamaklarda huzursuzca kaydı. 'Bazen hatalar yapılır,' dedi. "Herkes suçlu değildir.

Kadın kısa ve sert bir kahkaha attı. "OGPU kararları her zaman doğrudur.

Zaman tükeniyordu.

Lydia hızla, "Birini arıyorum," dedi. "Herkes öyle değil mi?

Adı Jens Friis. 1917'de yakalanmış ama Danimarkalı olduğu için bir Rus hapisanesinde olmaması gerekiyor. Sadece bu kampta olup olmadığını bilmek istiyorum. Hepsi bu kadar. Başka bir şey değil. Bunu duymak '

Kadının gözleri ona dönmüştü, siyah buz gibi pürüzsüz ve soğuktu ama soluk deri eldivenlerinin avuç içleri birbirine şiddetle sürtünüyordu. Lydia'nın onlara nasıl baktığını fark etti ve ilk kez gülümsedi, küçük, öfkeli bir gülümseme ama yine de bir gülümseme.

"Bu adam senin sevgilin mi?" "Hayır.

"Peki o senin için ne ifade ediyor?

'Lütfen, Antonina? *Pozhalusta?*' Lydia aceleyle konuştu ve hevesle bir basamak aşağı indi. Yanındaki muhafız yaklaşıyordu. "Tek ihtiyacım olan senden tek bir kelime.

Tren aniden altından sarsıldı ve büyük bir iç çekerek perondan aşağı buharlar gönderdi. Komutanın karısı bir an için, durmaksızın hareket eden iki eli dışında her şeyi gizleyen bir bulutla kaplandı. Buhar dağıldığında Antonina Lydia'ya sırtını dönmüştü, uzun kürk mantosu sanki derileri hâlâ canlıymış gibi sallanıyordu.

"*Olmaz*, Lydia. Omzunun üzerinden, "Cevabım hayır," diye seslenerek uzaklaşmaya başladı.

Asker kapıyı kapattı ve tren hareket etmeye başladı. Lydia hızla pencereyi açtı ve dışarı eğildi. "Felanka'daki pansiyonda olacağım," diye bağırdı geri çekilen kadının ardından. "Oraya benim için bir mesaj bırakabilirsiniz.

Platformdaki figürler yavaş yavaş küçüldü. Lydia, yağmur onları yuttuktan uzun süre sonra bile bulundukları yere bakmaya devam etti.

"*Yob tvoyu mat!* Liev Popkov aniden küfretti ve kocaman yumruğunu pencereye doğru itti. 'Şuna bakın. Kokuşmuş cehennem çukuru.

Alexei, Lydia'nın onu susturmak için kaburgalarına sertçe dirsek attığını gördü ama artık çok geçti. Arabadaki herkes onun işaret ettiği şeye bakmak için döndü ve kucağında uyuyan bir bebek olan genç bir kadın sessizce ağlamaya başladı. Bu kamptı. Trovitsk çalışma kampı. Başka bir şey olamazdı, gerçi bu mesafeden yeterince zararsız görünüyordu, daha çok düz kış ufkunun üzerinde yükselen dört köpek kulübesine benziyordu. Bunlar gözetleme kulelerinin uçları olmalıydı, ama kampın geri kalanı silik bir bulanıklık içinde kaybolmuştu, gizli ve تنها, ortak kulübelerden veya dikenli tel örgülerden herhangi bir şey seçilemeyecek kadar uzaktı.

"Tanrı piçlerin yardımcısı olsun," diye mırıldandı Alexei.

Karşısındaki iri kadın yüzünü buruşturdu. "Şimdiye kadar pek başarılı olamadı.

Lydia ikisine de baktı ve kaşlarını çatı. Kumral gözleri kocaman olmuştu. Şapkasının altından bir tutam saç çıkmış ve paltosunun yakasında bir alev parçası gibi duruyordu. "Sovyet Devleti bu insanlarla ilgileniyor," dedi kısık bir sesle. 'En iyisi neyse onu yapıyor. Hepimiz için.

Oh Lydia. Ama Aleksey başını sallayarak onaylar gibi yaptı. "*Baba*, devlete olan borcumuzu asla unutmamalıyız.

"Sanki yapabilirmişiz gibi," diye kıkırdadı iri kadın ve kıkırdaması büyüyerek, bol göğsünü sallayan ve vagonun dar sınırlarında çok yüksek sesle duyulan gevşek bir kahkahaya dönüştü. Aleksey ona giderek artan bir dikkatle baktı.

Vagonun diğer ucunda pipolu ve gür Stalin bıyıklı bir adam elini düz bir şekilde dizine vurdu. 'Bu mahkumlar iyi bir sebepten dolayı buradalar. Bunu unutmayalım, yoldaş. '

Aleksey gözlerini tekrar pencereye çevirdi ve küçük bir şok geçirdi. Manzara tekdüze bir şekilde dümdüzdü, bir zamanlar bir ormanın bulunduğu yerdeki yara izlerine ve kütüklere ihanet eden çıplak bir araziydi, ama bir tarafta, bir şekilde baltadan kurtulmuş bir çam ağacının kenarında, sekiz adam iki büklüm olmuş, bir arabayı çekiyordu. Arabaya çıplak ağaç gövdeleri yığılmıştı ve adamlar zincirlerle arabaya bağlanmıştı. Onların ötesinde, buz gibi çorak arazide güçlükle görülebilecek kadar küçük ve renksiz başka figürler Çalışma Alanı'nda karıncalar gibi koşuşturuyordu.

Alexei gözlerini onlardan ayırmadan, "Evet," diye mırıldandı. 'İşte bu yüzden buradalar. İhtiyacımız olan hammaddeler bunlar.

"Sanayi için mi?" diye sordu kadın.

Başını salladı. "Stalin'in büyük Beş Yıllık Planı için.

"Peki mahkûmlar burada ne yapıyor?

Yine de onları izledi. Bir adamın düştüğünü gördü. 'Madencilik. Bu bölge maden cevheri ve kömür açısından zengindir.

Rahatsız edici bir sessizlik çökerken, yolcular trenin tekerleklerinin altında bir yerlerde, acımasız bir kömür damarına kazma sallayan, ciğerleri boğucu bir tozla dolan kara yüzlü mahkûmları hayal ettiler.

"Ve kereste," diye ekledi Alexei usulca.

Tanrım, Jens Friis'in testereyle arası iyi olsun.

"Burası bizim için fazla düzenli," diye homurdandı Liev Popkov nefesinin altından. "Çok temiz.

Öküz beyni ilk kez haklıydı. Felanka kasabası Aleksey'in ne beklediği ne de istediği bir yerdi. Ana caddede, Gorki Ulitsa'da yürüyorlardı, Lydia güvenle aralarına sıkışmış, çevrelerine dikkatle bakıyorlardı. Sıra sıra dizilmiş çirkin beton apartmanlar neredeydi? Kuzeydeki kasabaların çoğu, Rusya'daki muhaliflerin son zamanlarda zorunlu göçünü karşılamak için ortaya çıkmış, yayılan, kayıtsız yerlerdi.

Bu seyrek nüfuslu bölgelerde. Bunlardan birinde fazladan birkaç yolcuyu kimse fark etmezdi. Ama burası farklıydı. Bu kasaba sevildiğini hissettiriyordu.

Zarif binalar geniş, zarif bulvarlarda sıralanıyordu ve her yerde bol miktarda kıvrımlı demir işçiliği vardı. Balkonlar ve sokak lambaları, kapı ve pencere düzenekleri, hepsi dövme demir salgını içinde kıvrılıp bükülüyordu. Felanka demir cevheri üzerine kurulmuştu. Demirle yaşar ve nefes alırdı. Kasabanın batısında, tuğladan inşa edilmiş devasa dökümhane uzanıyordu. Ufukta dev bir siyah kaplumbağa gibi belirliyor, havayı dokunabileceğiniz bir şeye dönüştüren kötü kokulu dumanlar püskürtüyordu. Ama bugün doğu rüzgârı dumanı uzakta tutuyordu ve kasaba kırılğan mavi bir gökyüzünün altında cazibesini sergiliyordu.

"Popkov. Aleksey önünden geçmekte oldukları bir dükkâna doğru başıyla işaret etti. "Burası.

Lydia'yı sokaklardan kurtarmak istiyordu. Trenden ayrıldığından beri sessizdi ve yıkanmış çarşaf kokan odalara yerleştirildikleri pansiyona kayıt yaptırdıkları süre boyunca solgun ve halsiz görünüyordu. Onun hasta olup olmadığını merak etti. Ya da kalben hasta.

Sokaktaki kapıyı iterek açtı. Burası bir matbaaydı, sol tarafta ağır demir presler ve etraflarında derin tartışmalar yapan bir grup adam vardı. Havada metal ve mürekkep kokusu vardı. Kasvetli iç mekânın sağ tarafında yüksek bir tezgâh pencere boyunca uzanıyordu ve Alexei'nin dışarıdan fark ettiği şey de buydu. Müşteriler burada sıcak bir içecek alıp baskı siparişlerini beklerken ayakta durabiliyorlardı. Seyrek gri saçlarını topuz yapmış yaşlı bir *babuşka* dükkânın arka tarafında keskin bakışlarla oturuyor, bir elini yanındaki semaverin pençe ayağına koyuyordu.

"*Dobriy den,*" diye kibarca selamladı Aleksey onu. "İyi günler.

"*Dobriy den,*" diye başını salladı ve gülümsediğini sandığı dişsiz bir ağız bükme hareketi yaptı. Kendisi ve Popkov için çay, Lydia için de sıcak çikolata aldı. Bardakları pencerenin yanındaki ahşap tezgâha taşıdılar ve sokağa bakarak durdular.

Popkov yine, "Çok düzenli," diye mırıldandı. "Bizim için.

"Ne demek istiyorsun? Lydia sordu. Lydia yine ikisinin arasında duruyordu -her zamanki gibi- ama adama bakmıyordu, sadece ellerini sarmıştı.

eldivenlerini metal *podstakanik* içindeki sıcak camın etrafına doladı ve yanlarından geçen kamyonların telaşına baktı. Dükkânın kendi bölümünde başka kimse yoktu ve matbaanın gürültüsü duyulma tehlikesi olmadığı anlamına geliyordu.

Popkov parmaklarını kalın siyah sakalının içinde karıştırdı. Bir tomar tütün çiğniyordu ve dişleri o kadar lekeliydi ki siyah kıllarla birleşmişlerdi. "Bize ihtiyaçları yok.

"Paramızı mı kastediyorsun?" diye

sordu. "Da.

Sessizliğine gömüldü, çikolatasını yudumladı ve pencereye buhar üfledi. Alexei umut kırıntılarının avuçlarından kayıp gittiğini hissedebiliyordu. *Podstakanik*'ini sıkıntıyla çizik yüzeyin üzerine koydu.

"İnsanlar her zaman para alır," dedi kararlı bir şekilde. "İnsanlar *her zaman* para alır.

Bunu hâlâ bilmiyor

musun?" Lydia omuz

silkti.

"Dinle Lydia. Alexei bir dirseğini tezgâha dayadı ve onun yüzüne odaklandı. Yorgun görünüyordu, koyu gölgeler gözlerini çevreliyordu. 'Buraya kadar geldik. Trovitsk kampına. Bazı sefil mahkûmları bile gördük, zavallı piçler. Kadının irkildiğini gördü, gözünün yanındaki kasın küçük bir hareketi. Hepsi bu kadardı. Hiçbir şey söylemedi. Adam sesini alçalttı. "Bir sonraki bölümün zor olacağını hep biliyorduk.

"Zor mu? Popkov homurdandı. "Çok tehlikeli demek istiyorsun.

"Yine de imkansız değil. Alexei sinirlenmişti ve sanki akıllarını başlarına getirebilecekmiş gibi parmak eklemleriyle tahtaya sert bir vuruş yaptı. "Jens Friis hâlâ orada olabilir.

Onun titrediğini gördü. Bazen onun ne kadar savunmasız, ne kadar korumasız olduğunu unutuyordu. Kendisine, Japonya'da askeri bir eğitim kurumunda geçirdiği yıllar boyunca kendini kontrol etmeyi öğrendiğini, ama onun hiçbir şey öğrenmediğini hatırlatmak zorunda kalıyordu. *Çayından* bir yudum aldı. Sıcaktı ve içinde bir yol açtı ama derinlerde yatan şeyi ısıtamadı,

soğuk ve dokunulmamış. Kendini dikleştirdi, omuzlarını gerdi ve tek gözlü Kazak'la yüzleşti.

'Popkov, senin tehlikeyi seven bir adam olduğunu sanıyordum. Duyduğuma göre annenin sütüyle içmişsin.'

Tek siyah gözünün titrediğini ve hızla aralarındaki kıza doğru kaydığını gördü. O anda Aleksey, Popkov'un herhangi bir tehlike korkusu varsa -ki bundan ciddi olarak şüpheliydi- bunun kendisi için olmadığını anladı. Aleksey adamdan nefret ediyordu. Lydia'yı bu tembel, aptal, sarhoş, ayı gibi kokan ve at gibi osuran Kazağa bağlayan şeyin ne olduğunu asla anlayamayacaktı. Ama şu anda ona ihtiyacı vardı.

"Popkov, sanırım ikimizin gitme vakti geldi. Bu gece. Cebimizde bir tomar ruble ve birkaç kafayı kırmak için bir votka şişesiyle.

Aleksey'in sesi yeterince cana yakındı ama iri adama attığı bakış soğuk ve meydan okuyucuydu. Popkov döndü, Lydia'nın şapkasının üstünden ona baktı ve gülümseme ya da hırlama olabilecek bir şekilde dişlerini gösterdi.

"Da.

Daha önce de böyle yapmışlardı. Birkaç şişe ikram, yabancı bir kasabanın arka sokaklarında birkaç yeni arkadaş. Neler keşfedebileceğinizi, gevşek bir dilden hangi sırların yuvarlandığını görmek inanılmazdı. Hangi memur temiz, hangisi kirliydi. Hangisi patronunun karısını beceriyordu ve hangisi karanlık sokaklarda küçük çocukları tavlamaktan hoşlanıyordu. Popkov Felanka'nın çok düzenli, çok temiz olduğundan yakınırken bunu kastediyordu - ama hiçbir yer *çok temiz* değildi. Böyle yerler yoktu.

"Görüyorsun ya Lydia, bunun için çok erken-

Ama bir inilti çıkardı ve başını ellerinin arasına aldı. Şapkası yere düştü ve saçları solgun yüzünün etrafında ateşten bir perde gibi yuvarlanarak onu dışarıda bıraktı. Aleksey Popkov'a baktı. İri adam kıza öyle bir dehşet ifadesiyle bakıyordu ki, sanki kızın iniltisi onu bir Parti yetkilisine rüşvet vermekten tutuklanma ihtimalinden çok daha fazla korkutmuştu. İkisi de onu daha önce hiç böyle görmemişti. Aleksey elini uzatıp kızın omzuna dokundu.

"Ne oldu Lydia?

Titremeler vücudunda dolaşıyordu. Bekledi ama kadın hiç ses çıkarmadı. En azından ağlamıyordu; ağlayan kadınlardan nefret ederdi. Tam bir dakika sonra hafifçe omzunu sıktı. Paltosunun dolgusu altında küçük ve kırılgan kemiklerinin şeklini hissedebiliyordu ama baskının canını yaktığını anlayana kadar sıkmaya devam etti. Popkov'un homurdandığını ve göğsünden bir gümbürtü çıktığını duydu ama Alexei yine de kızın omzunu bırakmadı.

Bir mırıltıyla başını kaldırdı ve yavaşça gözlerini kırıştırarak ona doğru döndü. Genelde çok parlak ve meraklı olan gözleri donuk ve düzdü, hüznü çamurlu bir kahverengiydi ama ağzı sevecen bir gülümsemeye dönüştü.

"Artık durabilirsin," dedi yumuşak bir sesle.

Durdu ama elini çekmedi. Elini kızın omzunda bıraktı. "Şimdi iyi misin?" diye sordu nazikçe.

"Gayet iyi. Kadın ona inandırıcı olmayan bir gülümseme verdi ve adam onu sarsmak istedi.

"Bütün bunlar neydi? Anlat bana."

Uzandı ve kısa bir an için bir kuş kadar hafif elini onunkinin üzerine koydu, ama sonra ona o lanet omuz silkmelerinden birini verdi ve sıcak çikolatasını aldı. "Sadece seni korkutuyorum," diye mırıldandı ve içkisini yudumladı.

"Başardınız.

'Yani bu gece, Liev, sen . . . '

Ama Popkov'un dikkati başka bir yere kaymıştı. Bakışları dışarıdaki geniş caddede bir şeye sabitlenmişti, yüzünde aptalca bir sırıtış vardı. Aleksey, Kazak'ın dikkatini çeken şeyin ne olduğunu anlamak için yoldan geçenleri taradı ama ilk başta olağan dışı bir şey görmedi. İnsanlar kaldırımda hızla yürüyor, rüzgârdan kaçmak için acele ediyorlardı, *fufaikaları* boyunlarına kadar sıkıca *iliklenmişti* ve ağır bir kamyon, penceredeki camı titreterek yolda ilerliyordu. Kamyon geçip giderken, Aleksey karşı kaldırımda dimdik duran, iki elini sallayarak Popkov'a gülümseyen bir figür gördü. Trendeki büyük kadındı. Elinde

Göğüsler. Onun burada ne işi vardı? Aptal Kazak'la yüzleşmek için hemen arkasını döndü ama Lydia ondan önce davrandı.

"Liev," diye tısladı, "ne yapıyorsun?" Liev

ona hafifçe göz kırptı. "El sallıyorum."

"Bizi takip ediyor, farkında değil misin?"

"*Hayır.*

"*Da.*

"*Nyet.*

"Ne biliyor?" "Hiçbir

şey. *Nichevo.*'

"Ona söyledin, değil mi?"

Lydia'nın keskin ses tonu karşısında yaralı kaşları çatıldı. "Ona ne söyledin?"

"Çin'den buraya geldiğimizi. "Yani?"

'Ah Liev, seni aptal, ona başka ne söyledin? O bir OGPU ajanı olabilir.'

İri adam homurdandı. "O bir casus ya da muhbir değil.

Alexei, tartışma odanın diğer tarafındaki matbaa tezgahında toplanan adamların çok fazla dikkatini çekmeden önce bu işi çabucak halletmeye karar verdi. Her ne kadar bu ikilinin bir kez olsun birbirlerini boğazladıklarını görmek hoşuna gitse de, şimdi sırası değildi. 'Kadını görmezden gel, Popkov. Ondan uzak durun. Bu riski göze alamayız-'

Kazak kendi kafasındaki pis *şapkayı* kaptığı gibi tezgâhın üzerine fırlattı ve Aleksey'in *çayını* devirdi. Üçü de kenardan akan kahverengi sıcak sıvı havuzunu görmezden geldi.

"Sakın bana emir vermeye kalkma, Alexei Serov! Popkov başını salladı, kalın siyah bukleleri boynuz gibi yükseliyordu ve homurdandı, 'Ben

casus olmadığını söyle. *Onu* takip ettiğinizi düşünüyor. Yere gürültüyle tükürdü, tahtaların üzerinde kayan şeytani siyah bir jet.

Arkadaki yaşlı *babuşka* bir şikayet çılgılığı attı ama Popkov'un tek gözünden gelen bir bakışla susturuldu.

"Liev! dedi Lydia. Ama açıklanamaz bir şekilde, yüzünde aniden bir gülümseme belirdi.

Bu da nereden çıktı şimdi? Bu ikisinin bundan sonra hangi uçurumdan atlayacakları hiç belli olmazdı. Alexei dökülen bardağı düzeltti, sinirini bastırmak için kollarını göğsünde kavuşturdu ve kız kardeşinin bununla nasıl başa çıkmaya niyetlendiğini izledi. Popkov söz konusu olduğunda, onun içgüdülerinin iyi olduğunu kabul etmek zorundaydı.

"Adı ne, Liev? Lydia sordu. "Elena Gorshkova.

"O senin için ne ifade ediyor?

"Bir arkadaş. Sakalının üstünden kırmızı bir kızarıklık yükseldi ve burnunun kenarlarına doğru süzüldü.

"Arkadaştan öte bir şey mi? Kadın onun yüzünü inceledi. "Onunla ilk nerede tanıştınız?

"Selyansk'ta.

"Otelde mi?"

"Evet.

Durakladı ve uzun bir nefes aldı, sonra şapkasını tezgâhtan aldı ve iri göğsüne dayadı. "Git," dedi gülerek, "eğer istediğin buysa.

Popkov uzun bir süre ona baktı, sonra kendini şiddetle salladı. Alexei bir an için onu kocaman kollarının arasında ezeceğini düşündü ama onun yerine kapıya doğru hantalca yürüdü. Alexei kapıya ulaşmadan yoluna çıktı.

"Popkov, dikkatli ol.

İri adam başını salladı. 'O
neden burada? Felanka'da.'

Popkov anlaşılmaz bir şeyler homurdandı ama Aleksey bunun peşini bırakamazdı.

"Nedenini biliyor musun?" diye ısrar
etti. Yağlı boğazının derinliklerinde bir
homurtu daha. "Söyle bana.

Bir homurdanma daha bekliyordu ama onun yerine Kazak bir kez daha sakalını karıştırdı, tek sağlam gözünü kıstı ve sakın bir sesle, "Elena Gorşkova oğlunun mezarını ziyaret etmek için Felanka'da," dedi.

Lydia uzandı ve onun omzunu yakaladı. "Liev, onunla konuşmadan önce şu lanet tütünü tükür.

Popkov, Lydia'nın sırtına bir sevgi gösterisi olduğu belli olan bir hareketle sertçe vurdu ve dükkândan dışarı fırladı. Alexei ve Lydia birlikte ve sessizce pencereden Popkov'un geniş bulvarı on büyük adımla geçmesini izledikten sonra, onun için durmak istemeyen ürkek bir salon arabasının tamponunu koparmakla tehdit ettiler. Elindeki tütün tomarını oluğa fırlattığını, ağzını *şapkaya* sildiğini ve tekrar tüylü yelesinin üstüne sıkıştırdığını, sonra da ikisini de şaşırtan zarif bir selamla kadını selamladığını gördüler. Beklenmedik çift, rüzgârın ısırmasına ve etraflarındaki kalabalığın telaşına aldırmadan, sanki bir parkta gezintiye çıkmış gibi birlikte uzaklaştı.

Lydia içini çekti, dirseklerini tezgâha dayamış, çenesini ellerinin arasına almıştı. Alexei onun gözlerindeki hüznü ifade eden nefret ediyordu. Bu, Çinli komünisti Chang An Lo'nun yine beynini kemirdiği anlamına geliyordu. Kendini tezgâhtan uzaklaştırdı.

'Gel Lydia, yürüyelim. Bize iyi gelir.'

Gökyüzü parlaklığını kaybedip erimiş metalin soğurken aldığı renge benzeyen sessiz bir kıızıla dönene kadar yürüdüler. Gökyüzünün ışığı her şeyi yumuşak pembe bir tonla yıkıyor, bu da manzaranın sertliğine gölge düşürüyordu ama Lydia'nın ruh haline uyuyordu. Keskin kenarlardan, siyah ve beyazdan, doğru ve yanlıştan bıkmıştı. Kendini tanıdığını, kendisinin nerede bitip başkalarının nerede başladığını, nerede durup nerede başlayacağını bildiğini sanıyordu. Ama şimdi ... şimdi artık bilmiyor gibiydi. Çok fazla şey yapmaya mı çalışıyordu? Kendini sandığı kadar güçlü değil miydi? Chang An Lo'nun ona inandığı kadar?

"Bir aslanın kalbine sahipsin," diye fısıldamıştı bir keresinde ona, bakır rengi saçlarından bir tutamı parmaklarının arasında gezdirirken, "bir aslanın yelesine de sahipsin.

Kıvrımı dudaklarına götürdü ve kız öpeceğini sandı ama öpmedi. Bunun yerine dişlerini ucuna geçirmiş, yavaşça ve kasıtlı olarak ısırılmış, böylece bir parmak uzunluğu ağzının içinde kaybolmuştu. Yutarken siyah gözleri onunkilere sabitlendi ve içinden bir heyecan dalgası geçti. Kendi kafasındaki saçlar onun içindeki tünellere doğru kayarken boğazının çalışmasını izledi.

"Artık benim bir parçamsın," demişti basitçe ve ona kalbini durduran o yavaş gülümsemesini vermişti. "Artık içimde kükreyişini dinleyebilirim.

Güldü ve onun kollarına uzandı, ona hırladı, köprücük kemiğini dişleriyle ısırdı, tırnaklarını göğsünün gergin derisinde gezdirdi.

"Lydia? Arayan Alexei'ydi. Yüzüne bakabilmek için başını bir yana eğmişti. "Hâlâ benimle misin?

Bunu hafifçe, kolay bir kahkahayla söyledi, ama kelimelerin ardındaki endişeyi, belirsizliği duyabiliyordu. O da kendisinden şüphe ediyordu. Matbaanın önündeki kaldırıma ayak bastıkları andan itibaren, Alexei onun kolunu kendi koluna dolamış ve şehirde ilerlerken iyi bir tempo tutturmuştu. Onu Lenin Kütüphanesi'nin heybetli sütunlarının yanından geçirmiş ve

kenarları dekoratif demir çemberlerle çevrili çakıl yollarla denmiş sessiz bir parktı. Lydia'ya yiyecek için yalvaran açık aızlar gibi görünüyorlardı. Çalışma kampı görüntüleri aklına zorla girmişti.

Kolunu kardeşinin koluna sıkıca kenetledi. Burası ıssız bir yerdi. Yine de kalabalıktı çünkü rüzgâr çıplak dallara vurdukça ya da kaidesindeki heykelin etrafında bir gazeteyi kovaladıka etraflarında çok fazla hareket ve kargaşa vardı. Boş Belomor sigara paketleri ve terk edilmiş fıstık kabukları ayaklarının altında dönüyordu ve yürüdükleri süre boyunca Alexei konuşuyordu. Sözleri onu yatıştırıyor, sakinleştiriyordu. Sonsuz bir incelikle sözcükleri sessizliēe yedirirken, sözcüklerin akışı zihninde saēlam dayanaklar yaratıyordu. Adım adım planlarının izini sürüyor, onu da yanında götürüyor, hatırlatıyor, yönlendiriyor, elinden kayıp gitmesine izin vermiyordu.

Alexei kemerinin tenine sıkıca baēlandıēı belini sıvazladı ve düşüncelerini sık sık koruyan o kopuk bakışını bir kez olsun atarak ona gülümsedi. Parktan ayrılmışlardı ve evlerin daha küçük olduēu ama oymalı panjurlarla gösterişli bir şekilde dekore edildiēi bir bölgeden geçen bir yolda ilerliyorlardı.

'Paramız var,' diye hatırlattı ona. 'Elmaslarımız ve babamız için yeni kimlik belgelerimiz var. İyi hazırlandık, Lydia.

"Biliyorum.

'Kamptaki muhafızlara rüşvet vermeye kalkışmanın tehlikeli olacaēını hep biliyorduk. Doēru kişiye bulmak, ruhunu satacak ve sahip olmak için her şeyi - idamı bile - göze alacak kadar aēgzl bir muhafız-'

"Biliyorum. Bir duraklama. "Biliyorum. Rüzgâr onun sözlerini kaptı.

"Bu zamanımızı alacak," dedi sessizce. 'Herhangi bir riske giremeyiz - girmemelisiniz -'

"Biliyorum.

Aralarında bir sessizlik oluşmasına izin verdi ama yine de onun kolunu kendi koluna doladı. Bileēinde sabitlenmiş olan elindeki gücü ve onu kontrol eden zihnin gücünü hissedebiliyordu.

"Alexei.

"Ne oldu?

"Jens'in o mahkumlardan biri olduğunu mu düşünüyorsunuz?

Adamın elindeki bir kasın gerildiğini hissetti, nefes alışını duydu. "Şu kereste arabasını çekmekten mi bahsediyorsun?

"Evet.

"Pek olası değil. Sesi yağmur olasılığını tartışıyormuş gibi sakindi.

"Bir adamın kızıl saçlı olduğunu düşünmüştüm.

'Hayır Lydia, çok uzaktaydık. Bunu görmek mümkün değil. Bu hüsnükuruntu. Her neyse, artık kırmızı olmayabilir.

Birbirlerine baktılar, sonra sessizce yürüdüler, sokak giderek daraldı, mahalle kabalaştı. İyi inşa edilmiş tuğla evler yerlerini yorgun ve perişan görünen şekilsiz ahşap evlere bırakmıştı. Onlar geçerken bir kapı aralığında duran bal rengi bir kırma köpek onlara doğru kişnedi.

Hüsnükuruntu.

Keşke. Düşünüyorum. Oh evet, baba, Alexei haklı. Senin için diliyorum ve seni düşünüyorum. . . ve senin için korkuyorum. Seni, yeşil gözlü bir Viking'i, yeraltındaki madenlerden birinde var olmaya mahkum edilmiş olarak hayal ettiğimde kanım donuyor.

"Bu kasabayı inşa eden adam ileri görüşlüydü," diye düşüncelerini böldü Alexei. Arkasını dönmüştü, bu yüzden sadece yüksek alnı ve düz, tavizsiz burnuyla profilini görebiliyordu, ama ağzı bir onay çizgisi şeklinde kıvrılmıştı.

"Ne demek istiyorsun? Kasabayla hiç ilgilenmiyordu. "Adı

Leonid Ventov'du.

"Bunu nereden biliyorsun?

'Araştırmamı yaptım. Savaşa hazırlanırken arazide keşif yaparsınız.

Lydia onu bu yüzden, onları güvende tuttuğu için seviyordu. Onun kolunu sıktı. "Bana şu senin Leonid Ventov'dan bahset.

"Geçen yüzyılın sonunda Odessa'da yaşayan bir sanayiciydi. Bu soğuk kara toprağın altında yatan devasa kömür ve demir cevheri yataklarını keşfederek şişmanladı ve zenginleşti ama son derece dindar bir adamdı. Bu yüzden toprağı soyup soğana çevirmek, tecavüze uğramış ve işe yaramaz bir halde bırakmak yerine, tanrısına güzelce tasarlanmış bir teşekkür olarak bu Felanka kasabasını inşa etti. Zengin sanayicilerden oluşan diğerlerini de Rusya'da aynı şeyi yapmaya ikna etmeye çalıştı ama ...' Sesi kesildi.

Lydia onun dikkatinin aniden başka bir yere odaklandığını hissetti. Bir sıra evin gölgesinden çıktıklarında ileriye baktı ve onun ilgisini çeken şeyin ne olduğunu gördü. Önlerinde, kasabanın sınırında, yaklaşık bir kilometre ötedeki demir dökümhanesine giden geniş ve bozuk bir yol dışında ıssız, düz ve donuk bir arazi uzanıyordu. Tuğla bina, sanki karanlığın örtüsü altında kasabaya yaklaşmak için gecenin çökmesini bekliyormuş gibi kambur ve yasakçıydı. Bacaları, kızıl gökyüzünü tırmalayan parmaklar gibi yukarı doğru uzanıyor ve bugün doğu rüzgârıyla kasabadan uzaklaşan yoğun siyah bir duman püskürüyordu. Ama yine de havanın tadı ekşiydi ve burun deliklerini yakıyordu.

Lydia ilgiyle inceledi. "Yani onu buraya mı getireceğiz?"

Baba. Jens'i kamptan çıkarır çıkarmaz onu saklamamız gerekecek. Kararmış yüzlerin ve sürekli değişen vardiyaların norm olduğu bir dökümhaneden daha iyi bir yer olabilir mi? Metal işçilerinin arasında fark edilmeden geçebilir. Ama önce ...'

"Onu oraya götürecek bir işçi bulmalıyız.

"Aynen öyle. Senin Kazak ve ben bu gece bunun üzerinde çalışmaya başlayacağız. "Alexei?"

Adımları yavaşladı ve sonunda her yönde kilometrelerce uzanan donmuş arazinin kenarında durdular. Sadece dökümhanenin kendisi, sanki yaratıcısı onu mümkün olduğunca gözden uzak tutmaya çalışmış, çirkinliği tanrısının ihtişamına bir hakaretmış gibi, batık bir oyukta inşa edilmişti. Artık din, Politbüro'nun Komünist çizimlerini sildiği kirli bir kelimedenden başka bir şey olmadığından, Rusya'nın fabrikaları ve dökümhaneleri yeni kiliseler haline gelmişti.

"Alexei? Lydia parmağıyla ısrarla onun koluna dokunarak tekrar söyledi.

Dinlediğini belirtmek için başını salladı ama gözleri hâlâ dökümhaneye giden yolu inceliyordu. Görünmeyen bir yerden bir kamyonun kalkış sesi kulaklarına ulaştı.

'Aklıma bir fikir geldi,' dedi.

Adamın kolunun sertleştiğini hissetti. Adam hızla ona baktı. "Ne fikri?

Yardıma ihtiyacım var. Şu anda sadece sen ve Popkov bir gardiyan ve rüşvet alacak bir dökümhane işçisi bulmaya çalışıyorsunuz, ben ise oturmuş parmaklarımı oynatarak sizin yapmanızı bekliyorum-'

'Tanrı aşkına Lydia, ne bekliyorsun? Yüzünü göstermeye ve sorular sormaya başlarsan hepimizi tehlikeye atarsın. Elini sıkıca kavradı. "Yapma!" dedi. Yeşil gözleri dikkatle onunkileri inceledi. 'Her ne ise, yapma! Beni duyuyor musun? "Yapma!

Aralarında sadece kamyon motorunun yaklaşmasıyla bozulan uzun bir sessizlik vardı. Lydia gözlerini kaçırان ilk kişi oldu, ondan çekindiği için değil, ne kadar kızgın olduğunu görmesini istemediği için. Elini adamın kolundan çekmeye çalıştı ama adam bırakmayı reddetti. Gökyüzü rengini kaybediyordu ve karanlığın ilk kanatları batıdan süzülerek geliyordu.

"Hadi geri dönelim," dedi Lydia.

Döndüler ve sessizlik içinde dar sokaklar boyunca adımlarını geri çektiler.

Kamyon onları solladı. Kamyon boştu ve hızla ilerliyor, tozu dumana katıyor ve ardında kötü bir koku bırakıyordu, ama az ileride bir el arabası yolun ortasında yan yatmış, lahanalar fışkırmış, gevşek kafalar gibi oluğa yuvarlanmıştı. Kamyon kornasını çaldıktan sonra sarsılarak durdu. Lydia ve Alexei yaklaşırken, kamyonun sarışın genç sürücüsü camını indirdi, dışarı eğildi ve Lydia'ya seyrek bir bıyık başlangıcının altında mükemmel dişlerini gösteren davetkâr bir gülümseme sundu. Başındaki lacivert yün kasketi bir gözünün üzerine açılı bir şekilde indirmiş ve ona bir maceracı havası vermişti.

'Merhaba güzelim,' diye seslendi. "*Ti takaya krasivaya.*"

Lydia Aleksey'in kıldandığını hissetti ama yine de kamyonun kabinine baktı ve şoföre gülümseyerek cevap verdi. "*Dobriy vecher,*" diye karşılık verdi. "İyi akşamlar.

"Bırakmamı ister misin?

Soruyu havada asılı bıraktı ve her iki adamın da cevabına karşı tetikte olduğunu hissetti. Alexei hâlâ onun elini kolunda tutuyordu ama konuşmak için hiçbir girişimde bulunmadı, kasıtlı olarak dümdüz ileriye, yoldan çekilmekte olan arabaya bakıyordu.

"*Hayır.* Ama yine de teşekkürler. Şoföre yavaşça yan yan baktı ve onun keyifle güldüğünü duydu.

Taksisinde eğildi ve elinde küçük bir şey tutarak pencereden Lydia'ya doğru fırlattı. Lydia boştaki eliyle onu havadan kapana kadar aralarında dönüp durdu. Bir madeni paradan daha büyük olmayan ama mükemmel bir şekilde parlatılmış, üzerine *Kolya* adı kazınmış metal bir diskti. Şoför ona el salladı ve lahanaların üzerinden geçerek egzoz dumanı ve uzun bir korna sesiyle onları terk etti.

Alexei, "Eminim geçtiği her kız için kamyonetinde bunlardan bir tane bulunduruyordur," diye mırıldandı ve onun bu küçük hediyeden rahatsız olduğunu görmek Lydia'yı eğlendirdi. Yassı disk parmaklarının arasında döndürdü ve güneşin son ışıkları onu ateşe çevirdi.

"Bu bir alamet," diye güldü ve çirkin şapkasını çıkarıp saçlarını serbest bıraktı.

Chang An Lo'dan alametleri öğrenmişti; tanrıların onları nasıl işaret olarak gönderdiğini. Batılılar onları tanıma becerisini kaybetmişti ama Chang ona tilki ruhuyla onları nasıl hissedeceğini öğretmişti.

"Lydia, böyle bir şey yok-

"Elbette var. Parıldayan disk döndürdü. 'İçindeki ateşe bakın. Benimle eşleşiyor. Görmüyor musun? Burada olmam gerektiği anlamına geliyor. Kehanet o kadar parlak ki, kaderimizde başarı olduğunu gösteriyor. '

Alexei sokağın ortasında durmuş, yüzünde şaşkınlık ifadesiyle ona bakıyordu. Ama onun gözlerindeki kahkahayı da kaçırmamıştı.

"Şimdi," dedi, "size fikrimi söyleyeyim mi?"

"Cevabım hala hayır.

Lydia pansiyondaki odasında tek başına duruyordu, bacakları yatağa kıvrılıp uykuya sığınmasına izin vermeyecek kadar sert ve inatçıydı. Sanki artık emirleri kendisinden değil de Alexei'den alıyorlardı. Alexei'nin sözlerinin hâlâ kafasının içinde ısrarla çınladığını duyuyor, bu da onu elindeki şapkayı kurcalamaya, aslında yapmak istediği şey Alexei'nin ipliğini pazara çıkarmakken şapkanın ipliğini pazara çıkarmaya itiyordu.

Cevabım hala hayır.

Tekrar tekrar söylediği şey buydu. 'Kendi başına dolaşmana izin vermeyeceğim. Cevabım hayır.'

Planı açıldı, gerçekten de basitti. O ve Popkov önümüzdeki birkaç günü ya da haftayı -ne kadar sürerse artık- arka sokakların enkazını tarayarak, zayıf noktalarını bulmak için didik didik ederek geçirirken, o da tren istasyonuna dönecek ve geldikleri yoldan, Selyansk yönünden geri dönmek için bir bilet almaya çalışacaktı.

"Neden?" diye sormuştu, gözleri kısılmıştı. "Bunun ne anlamı olabilir ki?" "Esir kampının Çalışma Bölgesi'nden tekrar geçmek için.

Alexei dişlerinin arasından sertçe nefes vermişti, sadece ani ve güçlü bir duyguyla hazırlıksız yakalandığında çıkardığını fark ettiği alçak bir ısıklık sesiydi bu. Bu onu uyarmış olmalıydı.

"Görüyorsunuz," diye devam etti, "kampa bir mesaj iletmenin bir yolunu bulabilirim. Artık bu trenlerin mahkumları da taşıdığını biliyoruz, biriyle bağlantı kurmanın bir yolunu bulabilirim ve ... Onun dinlemesini sağlamak için kelimeleri yavaşlattı, kardeşinin düzensizlikten nefret ettiğini biliyordu. 'Babamı arayabilir. Jens Friis'i arayabilir ve ona ...'

"Çok fazla mights var.

Yanaklarının kızardığını hissetti. 'Sen ve Popkov yetkililere rüşvet vermeyi başaramayabilirsiniz, bunun yerine ikinizi de doğrudan esir kampına atabilirler ve beni burada tek başıma bırakabilirler. Bu,' demişti elini Popkov'un kolundan çekerek, '*olabilir*. Peki sonra ne olacak?

Dar sokakta, panjurları kırık menteşelerle asılı, çatısı düzensiz bir şekilde yamalanmış bir evin önünde duruyorlardı. Karanlık, uzun, garip şekilli gölgeler halinde yolun ortasından aşağıya doğru yuvarlanmaya başlamıştı, arkalarında bir grup at arabası ilerliyordu.

"Lydia. Lydia'nın elini tutmaya çalışmadı. 'Üçümüz de dikkatli olmalıyız. Beni dinleyin. Eğer sürekli omzumun üzerinden bakıp ne tür maskaralıklar yaptığınızı merak edersem buradaki görevimi hakkıyla yerine getiremem.

"Maskaralık mı?

'Onlara ne dersiniz deyin, ama soruları soran kişinin ben olmam gerektiğini göremiyor musunuz-'

"Neden? Erkek olduğun için mi?"

"Evet.

"Bu doğru değil.

"Doğru ya da yanlış bu işin içine girmiyor Lydia. Bu işler böyledir. Sen *ranimaya* sırf kadın olduğun için ve-' '*Ranimaya* ne demek? Sormaktan nefret ediyordu. "Savunmasız demek.

"Sanırım Komünistler doğru olanı yapmış olabilirler.

Adam kızın yüzünü öyle bir dikkatle inceledi ki, kız neredeyse arkasını dönecekti. "Peki," diye sordu, "tam olarak ne demek istiyorsunuz?

'Komünistlerin kadınlara daha fazla eşitlik sağladığını, bizi ... olarak tanıdıklarını'

Kız mı erkek mi olduğu anlaşılamayan, yağlı bukleleri ve burnunun altındaki mukusla kaplı küçük bir çocuk aniden Lydia'nın dizinin dibinde belirdi. Yuvarlak, kahverengi gözler bir köpek yavrusunun nemli umuduyla ona bakıyordu ama Lydia çocuğa gülümsediğinde çocuk geriye doğru sendeledi ve pis başparmağını ağzına soktu.

'Bir gösteriye dönüşüyoruz,' diye mırıldandı Alexei.

Lydia'yı sinirlendiren uzun ve öfkeli bir iç çekti ve caddenin ilerisinde, pencere kenarına yaslanmış pipo içen bir adamın olduğu yere baktı. Burnunun üstündeki siyah bantla birbirine bağlanmış bir çift gözlüğün arkasındaki gözleri, sessiz bir ilgiyle onları izliyordu. Aleksey Lydia'nın üst kolunu tuttu ve onu ileri doğru itmeye çalıştı ama Lydia hareket etmeyi reddetti. Ondan uzaklaştı ve çocuğun önündeki kaldırıma çömeldi. Cebinden bir bozuk para çıkardı, başka bir işle meşgul olmayan kirli elini kendi eline aldı ve küçük parmaklarını rublenin etrafına sardı. Minik balıklar kadar soğuk ve kaygan hissediyorlardı.

'Yiyecek bir şeyler için,' diye nazikçe gülümsedi.

Çocuk hiçbir şey söylemedi. Ama ağzındaki başparmak aniden dışarı fırladı ve Lydia'nın saçlarından aşağı, çenesinin yanından geçerek boynuna doğru ilerledi. Bu iki kez tekrarlandı. Çocuğun saç tellerinin ateş gibi sıcak olmasını mı beklediğini merak etti. Kıvrıkcık yaratık hiç ses çıkarmadan döndü ve şaşırtıcı bir hızla üç ev ötedeki açık kapıya doğru paytak paytak yürüdü. Lydia ayağa kalktı ve kardeşine katıldı. Yan yana ama artık birbirlerine dokunmadan, Alexei'yle birlikte hızlı adımlarla sokağı çıkmaya devam ettiler.

'Sokakta rastladığımız her pis çocuğa para dağıtırsanız,' diye mırıldandı, 'kendimize hiç para kalmayacak. '

Uzun bir süre sert bir sessizlik içinde yürüdüler, ama rüzgârın hâlâ kuyruğunu kıstırmış gazete yapraklarını kovaladığı parkı bir kez daha geçtikleri sırada Lydia aniden, "Senin sorunun, Aleksey, hiç fakir olmamış olman," diye çıktı.

Pansiyona vardıklarında birkaç kelimeyle ayrıldılar. Yeni binalardan biriydi, demir işlemelerden yoksun, yüz­süz ve tamamen unutulabilirdi. Bunun gibi diğ­erleri de genişleyen işgücünü barındırmak için şehrin dört bir yanına yayılıyordu ama burası temiz ve anonimdi, bu da ikisinin de işine geliyordu.

Giriş holüne birisi yaşı­lı bir adamın elinin sırtı gibi siyah yaşlılık lekeleriyle dolu büyük bir ayna asmıştı ve Lydia aynada kendisinin ve Aleksey'in yansımasını gördü. İkisinin görüntüsü onu şaşırtmıştı. İkisi de çok ... görünüyordu. Kelimeyi bulmakta zorlandı, Rusça düşünmeyi bıraktı ve *çok uygunsuz* bir kelimeyle yetindi. Bir sarsıntıyla hiç de uyum sağlamadıklarını fark etti. Aleksey tahmin ettiğinden daha uzundu ve ağır paltosu her açıdan doğrudu ve eldivenlerinin iki parmağındaki yama şekli mükemmeldi - eldivenlerini bilerek yırtıp sonra kendisinin diktiğinden şüpheleniyordu - başka hiçbir şeyi kasvetli küçük giriş salonuna uymuyordu. Buradaki her şey sade ve kullanışlıydı, oysa Alexei sıkıcı bir palto giydiğinde bile özenli ve zarıftı. Dışarıdaki dövme demir işçiliği gibiydi, özenle işlenmiş ve göze hitap ediyordu.

Bu düşünce onu rahatsız etti. İlk kez Liev Popkov'un haklı olup olmadığını merak etti. Alexei onlar için bir tehlike olabilirdi çünkü insanlar onu fark ediyordu. Yine de bu gece soru sormaya başlamak için kasabanın serserileri arasına karışmaya cesaret ediyordu ve ona bunu yapmamasını söylemek istedi. *Yapma. Yaralanabilirsin.*

"Aleksey," dedi alçak bir sesle, "Popkov'u bu gece yanından ayırma.

Ona tek kaşını kaldırdı. Hepsi bu kadardı.

"Ona ihtiyacın olabilir," diye ısrar etti.

Ama o hiç aldırmadı ve Trovitsk Kampı'na tek başına dönme planı yüzünden ona hâlâ kızgın olduğunu biliyordu. Küçük kız kardeşinin ona ne yapması gerektiğini söylemesine izin vermeyecek kadar kibirliydi. Canı cehenneme. Bırakın kendini başparmaklarından astırsın, umurunda bile değildi. Başını çevirdi ve bir kez daha benekli aynada kendi yansımasına çarptı. Nefesinin altında küfretti.

"Chyort!

Aynanın içindeki kız o değildi. Kesinlikle o değildi. Bu kız tamamen kederli görünüyordu, kalp şeklindeki yüzü ince ve gergindi. Gözleri tetikteydi ve saçları kendi iyiliği için fazla renkliydi. Lydia hemen cebinden aptal şapkasını çıkardı, artık içeride olmalarına rağmen şapkayı taktı ve kulaklarını tırmalayan keskin küçük darbelerle saçlarını şapkanın altına sıkıştırdı.

"Aleksy," dedi ve onu o çok usta olduğu soğukkanlı bakışlarla süzerken buldu, "eğer bu akşam Popkov'u yanından ayırmazsan, söz veriyorum odamdan çıkmayacağım ve sen dönene kadar kapıdan dışarı adımımı atmayacağım.

Ona teşekkür edecek miydi? Ona bir kez olsun huzur vermesini takdir eder miydi?

Yavaş ve çileden çıkarıcı gülümsemesi ağzının bir yanından yukarı doğru süzüldü ve bir an için onun gülerek teklifini kabul edeceğini düşünecek kadar aptallaştı. Bunun yerine gözlerinin yeşili, ona Junchow'daki Peiho Nehri'ni hatırlatan soğuk ve güvensiz grimsi bir tona dönüştü; tam da sıcak ve davetkâr görüldüğünü düşündüğünüz anda sizi göz açıp kapayıncaya kadar yakalayabilirdi.

"Lydia," dedi, o kadar yumuşak bir sesle ki başka hiç kimse dikkatle kontrol ettiği öfkesini fark edemezdi, "bana yalan söylüyorsun.

Topuklarının üzerinde döndü ve merdivenlere giden güdük kahverengi koridorda, botları döşeme tahtalarında tıkırdayarak ilerledi. Onu o kadar kızdırmıştı ki tükürmek istiyordu.

Lydia söz verdiği gibi odasında kaldı. İstememişti ama kalmıştı. Söz verdiği için değil - evet, Alexei bu konuda haklıydı: geçmişte bir söz kadar önemsiz bir şeyin faaliyetlerini engellemesine asla izin vermemişti - ama Alexei vereceğine inanmadığı için. Onun yanıldığını kanıtlamaya kararlıydı.

Oda huysuz ve soğuktu ama temizdi. Küçük alana iki dar tek kişilik yatak sıkıştırılmıştı ama şimdiye kadar ikincisini almaya gelen olmamıştı. şansımız yaver giderse boş kalacaktı. Duvarlardan birinde süslü metal çerçeveli bir ayna asılıydı ama Lydia bu kez aynaya bakmamaya dikkat etti. Hâlâ şapkasını ve paltosunu giyiyor, bir aşağı bir yukarı volta atıyor, daha önce şapkaya taktığı gibi dūřuncelerine takılıyordu.

Alexei'ye konsantre olmaya, onun akşam *gezintisi* için paltosunu giydiğini, ne zaman bir hareket olsa gözlerinde beliren o hevesli, neredeyse ahlaksız bakışla kendi süslü aynasına baktığını hayal etmeye çalıştı. Elbette bunu her zaman gizlemeye çalışırdı ve kız da onun etrafındaki dünyadan sıkılmış gibi bir esnemeyle ya da elini kalın kahverengi saçlarında kayıtsızca gezdirerek bunu gizlediğini görmüştü. Ama o biliyordu. Ne olduğunu anlamıştı.

Daha hızlı adımlarla ilerledi ve ayağını karyolaya vurarak bacağında bir acı hissi uyandırdı. Dūřuncelerini Jens Friis'ten uzak tutmak için her řeyi yapardı. Bunun yerine beynine Kumandan'ın karısının, kötü muamele görmüş ince kollarının ve arkasını dönüp demiryolu platformu boyunca uzaklaşırken kürk mantosunun zarif salınışının görüntülerini tıkıştırdı.

ekip gitti. *Bunu nasıl yapabiliyorsun? Nasıl çekip gidebiliyorsun?*

Lydia'nın içini bir öfke dalgası kapladı. Öfkenin nereden geldiğinden emin değildi ama Antonina'yla hiçbir ilgisi yoktu. Öfkenin yanaklarını yaktığını ve midesini bulandırdığını hissetti, parmakları ceketinin düğmelerinden birini yakaladı ve öyle sert çevirdi ki düğme koptu. Bu daha iyi hissettirdi. Ona sarıldı, gözlerini açtığı andan itibaren içine saplanan acıyı silip süpürmeye çalıştı.

Çalışma Bölgesi'ndeki mahkumlar üzerinde. Buzlu kayalarla kaplı zeminde arabayı çeken adamlar hayvanlardan farksızdı. Hayır, hayvanlardan da beterdi çünkü hayvanlar utançtan ölmezdi. O kadar uzaktan bile bu utancı hissetmiş ve ağzında asidini tatmıştı. Ve sonra adamlardan biri düşmüş ve kalkamamıştı.

Baba, seni bulmam gerek. Lütfen, lütfen baba, o paçavra yığınının içinde buruşmuş olan sen olma.

Ve aniden öfkesi geçti ve geriye kalan tek şey soğuk yanaklarındaki gözyaşları oldu.

Kapının çalınması Lydia'nın başını kaldırmasına neden oldu. Ceketini ve şapkasını çıkarmış, yatağının yanında diz çökmüş, kanvas çantasından her bir eşyayı çıkarmaya dalmıştı.

"İçeri gel," dedi. *"Vkhodite.*

Kapı açıldı ve gelen kişinin yedek yatağı talep etmeye gelen başka bir gece sakini olmasını bekledi ama yanılmıştı. Gelen Popkov'un arkadaşıydı, düz saman saçlı iri kadın, trenden gelen, çok fazla soru soran dili olan kadın. Adının ne olduğunu söylemişti? Irina mı? Hayır, Elena, buydu.

"Dobriy vecher, yoldaş," dedi Lydia kibarca. *"İyi akşamlar. 'Dobriy vecher.* Burada tek başına sıkılmış olabileceğini düşündüm. *"Hayır, meşgulüm.*

"Anlıyorum.

Kadın küçük odaya girmeye teşebbüs etmedi. Bunun yerine iri omzunu kapının pervazına yasladı ve parmaklarının arasında özenle dengelediği purosunun izmaritini içmeye devam etti. Lydia eşyalarını yorganın üzerine düzgünce yerleştirirken durakladı ve ziyaretçisini inceledi.

"Oğlunuz için üzgünüm.

Kadının yüzü kaşlarını çattı. *"Liev çok konuşuyor.*

'Da. Tam bir boşboğaz,' dedi Lydia yüzünü ekşitmeden.

Kadın gözlerini kırptırdı, sonra gülümsedi. Puronun kokusu odanın her tarafına yayıldı. 'Merak etme, bana uykusuz geceler geçirmene neden olacak bir şey söylemedi. Sadece Çin'den geldiğinizi ve birini aradığınızı söyledi.

'Bu kadarı yeter de artar bile. Sizin hakkınızda bildiğim bir gerçek daha var, o yüzden size bir soru soracağım.

"Kulağa adil geliyor.

"Liev Popkov'dan ne istiyorsun?" "Bir kadın bir erkekten ne ister?

Kalçalarını şehvetle salladı ve puroyu ağzına sokup ucunun parlaması için sertçe emdi. Lydia başka tarafa baktı. Biri lacivert, diğeri ağır yeşil yün olan iki eteğini katladı ve iki çift katlanmış çorap, bir makas, üç mendil, bir kitap ve küçük pamuklu bir büzgülü çantanın yanına düzenli bir yığın halinde yerleştirdi.

"Oğlunuz kampta mıydı?" diye sordu başını kaldırmadan.

"Evet.

"Özür dilerim.

"Olma.

Bunu söyleme şekliyle ilgili bir şey Lydia'nın bakışlarını yüzüne çekti. Yüzü tamamen ifadesizdi.

"O gardiyanlardan biriydi," diye açıkladı Elena düz bir sesle. 'Mahkûmlardan biri onu bir cam parçasıyla öldürdü. Boğazını kesip açmış.

Lydia'nın kafası oğlunun kopan etinden fışkıran kanın görüntüsüyle doldu, genç adam boğazını tırmalıyordu, gözleri parlıyordu. Jens orada mıydı? Olanları gördü mü? Silahı o mu kullanmıştı? Çünkü bunu her kim yaptıysa şimdiye kadar ölmüş olmalıydı. Lydia'nın boğazında bir acı başladı. Eteklerden birini açıp yeniden katladı, çantasından bir saç fırçası çıkardı. Görünüşü özel değildi, sade ve ahşaptı, sapı da çatlaktı,

ama annesine aitti. Onu makas ve ipli çantanın yanına yerleştirdi.

"Oğlun bir gardiyandı," diye fısıldadı başını bir yana çevirerek. Keskin bir tıslamayla yere tükürdü.

Kadın başını salladı, gözlerindeki tüm yumuşaklık kaybolmuştu. "Biliyorum, bunu hak etmişti. Boğazının arkasından küçük bir umutsuzluk hırıltısı yükseldi. "O piçin o adamlara ne yaptığını ancak Tanrı bilir.

Dışarıda bir kamyon kükreyerek geçti, farları karanlığı yardı ve odaya doğru kısa bir süre parladı.

"Ama bir evlat kaybetmek zor olmalı," dedi Lydia. "Çok

üzüldüm. "Ben üzgün değilim.

"Hiçbir ebeveyn çocuğunu kaybetmek

istemez. "O kadar emin olma.

Lydia kanvas çantasına yoğunlaştı ve bir yazı defteri çıkardı kağıt ve kalem. *Baba, bir çocuğunu kaybetmek ister miydin?* Yorganda yeni bir satıra başladı ve dul üvey babasının yolculuk için ona hediye ettiği açılmamış bir şişe gülsuyunu ekledi. Sevgili Alfred. İngiltere'ye dönmüştü ama onu şimdi görebilseydi utancından ölürdü. Bir İngiliz'in tamamen yabancı biriyle oğlunun kaybı hakkında konuşması işkenceyle eşdeğer olurdu. Akıl almaz bir şeydi. Ama burada, Rusya'da işler farklıydı. Lydia'nın takdir etmeye başladığı bir iğlik vardı çünkü bu, kapıların daha kolay açılmasını sağlıyordu.

"Elena," dedi ani bir gülümsemeyle, "hadi oğluna içelim. antadan yarım şişe votka ve boynuna doğru eğilmiş küçük kalaylı bir fincan çıkardı.

Elena'nın gözleri parladı. Sigara izmaritini koridorun zeminine fırlattı ve üzerine bastı. Lydia kapağını açarken, ziyaretçisi kapıyı tekmeleyerek kapattı ve yayları titreten bir güçle kendini yedek yatağın üzerine bıraktı.

"Pekala, küçük yoldaş, ver onu.

Lydia metal kapağı ağzına kadar doldurdu ama kadına vermek yerine kendisi bir yudum aldı ve şişeyi Elena'ya uzattı, o da zevkle aldı.

"*Za zdorovye*," dedi Lydia. 'İyi sağlık.

Birlikte içtiler; Lydia fincandan, Elena şişeden. Sıvı Lydia'nın midesine doğru bir yol açarak onu anında hasta hissettirdi. Bir yudum daha aldı.

"Ona zarar verme, Elena.

"Kim? Oğlum mu? Bunun için çok

geç.' "Hayır, Liev'i kastediyorum.

'Hah! Sen kimsin? Annesi misin?'

Da. Evet. Annesi, kız kardeşi ve dadısı hepsi bir arada. Elena güldü

ve bir yudum daha aldı. "O zaman şanslı bir adam. Lydia öne doğru

eğildi. "Öyle mi Elena?

"Elbette. Onunla ilgilenmek için sen varsın, kavga etmek için ağabeyin var ve hayatını renklendirmek için de ben varım, diyebilir miyiz?" Omuzlarını esnetip yuvarlayarak göğsünü dans ettirdi. Uсталıkla yapılmıştı.

"Yoldaş Gorshkova," dedi Lydia tatlı bir gülümsemeyle, "bir fahişe olma ihtimaliniz var mı?

Elena gözlerini kırıştırdı, gürültülü bir şekilde nefes aldı, bir an için küstahça baktı, sonra başını geriye attı ve öyle bir kahkaha attı ki göğüsleri patlayacak gibi oldu.

"Gözleriniz bir yılanınki kadar keskin, Yoldaş Ivanova. Gözlerini bileğinin tersiyle sildi ve boğazından aşağı bir ağız dolusu votka daha boşalttı. 'Nereden biliyorsun? Senin gibi genç bir yaratığın böyle şeylerden haberdar olmaması gerekir.

"Erkeklere bakış açın böyle. Sanki kullanılabiliyorlarmış gibi. İnsanlar yerine aletler. Junchow'daki boyalı kadınların gözlerinde de aynı bakışı gördüm.

"Yani senin Cossack'ını kullandığımı mı düşünüyorsun?" "Evet. Ve ne için olduğunu merak ediyorum."

'Bu sefer yanılıyorsun, küçük yoldaş. Fahişelik günlerim sona ermek üzere. Tahta yatak başlığına yaslandı ve bacaklarını yorganın üzerine doğru salladı. 'Pek şaşırtıcı değil, değil mi? Şu halime bak.

İkisi de aynadaki yansımasını, eteğinin altındaki yastık gibi geniş kalçalarını, yumuşak kıvrımlarla dalgalanan karnını ve çoraplarının altındaki varisli damarların mavi düğümlerini yakaladı. Sanki başka birine aitmiş gibi vücudunu incelediler. Lydia daha önce hiç bu kadar mahrem bir incelemeye davet edilmemişti ve bunu rahatsız edici bir şekilde çekici buluyordu.

"Bazı erkekler," dedi Lydia, "iri kadınlardan hoşlanırlar. Bunun doğru olup olmadığından emin değildi ama yine de önerdi.

'*Chyort!* Erkeklerin nelerden hoşlandığını bilmek için çok gençsin.

Lydia solgun gözlerden uzaklaştı ve boynundan yüzüne doğru yükselen renk akışına lanet okudu. Kadının bunun içkiden kaynaklandığını düşünmesini umuyordu.

'Hah! Anlıyorum. Beklentiyle ısıldayan Elena ellerini başının arkasında birleştirdi, bu da göğsünün endişe verici bir şekilde yükselmesine neden oldu. "Peki kim o?

"Kim kimdir?

'Yanaklarınıza alevler gönderen ve gözlerinizin güneş ışığında tereyağı gibi erimesini sağlayan kişi. Sadece onu düşünmek bile kemiklerinizi yumuşatır.

'Hiç kimse yok. Yanılıyorsunuz.'

"Yanılıyor muyum?

"*Da*. Bir an için gözleri hafif düşmanca bir bakışla sabitlendi, sonra Lydia bir kez daha yatağın üzerindeki eşyalarına döndü ve saç fırçasını kaldırdı. "Kimse yok," dedi tekrar.

Kadının daha fazla votka içtiğini, şişedeki sıvının çalkalanışını duyabiliyordu ama bunu kapağın vidalanma sesi takip etti

sıkıca yerine oturdu. Bu onu şaşırtmıştı. Bir süre ikisi de konuşmadı ve Lydia onun gidebileceğini ummaya başladı.

"Onu ele verdim. Elena gözleri kapalı konuşuyordu, kirpikleri yanaklarında uzun ve kalındı. Saçlarından çok daha koyuydular. "Sonra da onu almalarına izin verdim. Ne tür bir anne bunu yapar?"

"Kamptaki oğlunu kastediyorsun. Adı neydi?" 'Daniil.

"Güzel bir isim.

Elena gülümsedi, gözleri hâlâ kapalıydı ve Lydia onun kendisini hayal ettiğinden emindi.

"Yakışıklı mıydı?"

"Siz genç kızlar, hepiniz aynısınız, her zaman mükemmel erkeğinizin uzun boylu, esmer ve yakışıklı olmasını istiyorsunuz.

Lydia'nın aklına Chang An Lo'nun görüntüsü geldi ve ağzı kurudu.

"Kırk iki yaşındayım," dedi Elena. 'Daniil'i doğurduğumda on altı yaşındaydım, genelevde bir yıl geçirmiştım bile. Onu dört hafta tutmama izin verdiler ama sonra ...' Aniden gözlerini açtı. "Düzgün bir aileye sahip olsa daha iyiydi.

"Biliyor muydu?"

"Benim hakkımda mı demek istiyorsun?"

"Evet.

'Hayır, tabii ki hayır. Ama' Elena'nın solgun gözleri parladı, 'nerede yaşadığını öğrendim ve büyümesini izledim. Okulunun önünde dolaştım ve daha sonra onu önce Genç Öncü, sonra da Stalin'in Komsomol'undan biri olarak kasabada geçit yaparken gördüm.

Lydia yatakların arasındaki boşluğa uzandı ve kadının eline dokundu, sadece kısa bir ten teması. "O zamanlar onunla gurur duyuyor olmalısınız.

Evet, öyleydim. Ama şimdi değil. Şimdi onu unutmak istiyorum. "Ebeveynler çocuklarını hiç unutabilir mi?"

Evet. Kendi hayatına devam etmelisin. Çocuklar nedir ki zaten? Sadece bir yük.'

"Bunu düşünmüştüm... Lydia durdu. İçkisinin geri kalanını devirdi ve onun yerine "Liev biliyor mu?" diye sordu.

"Neyi biliyorsun?

"Mesleğiniz hakkında mı?

Kadın gülümsedi ve bu kez gülümsemesinde Lydia'nın erkeklerin ondan neden hoşlanabileceğini anlamasını sağlayan bir sıcaklık vardı.

"Tabii ki hayır," diye alay etti

Elena. "O zaman neden bana

söylüyorsun?

'Gerçekten neden? Aptal olmalıyım.'

"Birçok şey olabilirsin ama bence aptal bunlardan biri değil.

Elena güldü ve doğrulup yatağın üzerindeki eşyalara baktı. Onun bu incelemesi Lydia'nın birdenbire ne kadar yetersiz göründüklerinin farkına varmasına neden oldu.

"Peki hangi kitabı okuyorsun? Elena sordu.

"Marina Tsvetaeva'nın şiirleri. Onları biliyor musun?"

'Hayır.

"Ödünç almak ister misiniz? Lydia, yolculuktan dolayı yumuşamış ve hırpalanmış olan kitabı aldı ve ziyaretçisine uzattı.

Elena gözlerini kapadı ve iç çekti. "Çok yorgunum.

Lydia'nın aklına Elena'nın Rusya'daki pek çok kadın gibi okumayı hiç öğrenmemiş olabileceği geldi. "Madem yorgunsun," dedi, "sana biraz okumamı ister misin?

'Da,' diye gülümsedi kadın. 'Bunu çok isterim. Rusçanız mükemmel.

Lydia kitabı açtı ve okumaya başladı.

Odadan sesler geliyordu. Nefes alma sesleri. Bir kedinin miyavlaması. Su borularının tıkırtısı. Taklaların gürültüsü. Bazen emin olmasa da Lydia'ya hayatta olduğunu söyleyen sesler. Yan yatakta uyuyan kadını uyandırmamak için sessizce seyahat çantasını yeniden doldurdu. Her akşam aynı şey oluyordu: çantayı açmak, toparlamak, yeniden paketlemek ve bittiğinde uykulu yaşlı bir köpek gibi çantayı okşamak.

'İşte oldu. Hepsi tamam,' dedi usulca.

Sonra kendi yatağına uzandı ve sanki çantanın düzgünlüğü içindeki kaosu uzak tutabilirmiş gibi çantanın etrafına kıvrıldı. Yanağını çantanın kanvas yüzüne bastırdı, is ve sigara kokusunu içine çekti.

Alexei onu yanında istemiyordu. Popkov bu kadın tarafından tüketilecekti. Babası onu hatırlamayabilirdi bile. Ve Chang An Lo iki bin mil uzaktaydı. Yanağını pürüzlü malzemeye daha sert bastırdı, iki kolunu da çantanın etrafına öyle bir sardı ki sapının derisinde oyuklar açtığını hissedebiliyordu. Tutuşunu daha da sıkılaştırdı. Hayatı paramparça olmuştu ama onu bir arada tutmaya kararlıydı.

Chang An Lo kan görmeyi beklemiyordu, ne burada ne de şimdi.

Kendi düşünceleriyle baş başa, Jinggang'ın ormanlarla kaplı dağlarında yaptığı uzun yolculuktan keyif alıyordu. Küçük ve dikkatli bir kısrak olan atı, Zhandu kasabasına doğru engebeli patikalarda ustalıklı ilerliyordu. Hava ağır ve nemliydi, böcekler ve kanat sesleriyle doluydu, sıcaklık güneye doğru her milde artıyordu. Çürüme kokan sık çalılıkları bir kenara itti ve hem atını hem de kendisini tatmin eden hafif bir tempoda ilerledi. İkisinin de acelesi yoktu. Ayaklarının altındaki patika hainceydi, bir maymunun kıcı kadar çamurlu ve kaygandı, öyle ki zaman zaman bir toynak altlarından kayıyordu.

"Ruhunu sakinleştir, ufaklık," diye mırıldandı ata.

Bir elini kızın kaslı boynuna koydu ve dilini şaklattı. Sadece bir kez attan inip onu yoldan çıkarması ve sisle örtülü sarp bir çukurun sık bitki örtüsüne götürmesi gerekmişti. Kız hiç ses çıkarmadı ama sessizce onun yanında durdu, kulaklarını arkaya yatırdı, bir grup atlı geçerken yelesini sabit tuttu. Kızıl Ordu askerleri olabilirlerdi ama Chang işi şansa bırakmadı. Burası haydutların ülkesiydi.

Zhandu'nun dağ kalesinin hemen dışındaki toprak yolda atını dizginleyerek durdurdu. Yolun kenarında çatal şeklinde ahşap bir iskelet yere çakılmış ve bir adam ham deriden kayışlarla ona bağlanmıştı. Belden yukarısı çıplaktı ve başı aşağı sarkıyordu, gözleri kapalıydı sanki uyukluyordu, zorunlu hareketsizlikten ve güneşin amansız parıltısından sıkılmıştı. Ama Chang onun uyumadığını biliyordu. Sinekler, adamın göğsünün üzerinde bir yağ sızıntısı gibi hareket eden siyah, yanardöner bir kabuğun içine yerleşmişti.

Ölmeden önce diğer Kızıl Ordu firarilerine bir uyarı olarak orada ne kadar asılı kaldığını söylemek imkansızdı ama göğsünde sivri uçlu *suo-biao*'nun saplandığı üç yara acılarına hoş bir son vermiş olmalıydı.

Chang yükselen öfke dalgasını yatıştırmak için derin bir nefes aldı ve değersiz askerin ruhunu atalarına teslim etti. Burada, dağların tepesinde tanrılar yakındaydı, sisler arasında neredeyse görülebiliyor, sesleri bambu ormanlarında yankılanıyordu. Bir adamın vakti geldiğinde, burası ölmek için iyi bir yerdi. Başını ölü askerin önünde eğdi, dizginleri aldı ve genç kısrığı kasabaya doğru sürdü.

Zhandu'nun ana caddesi Arnavut kaldırımlı ve kalabalıktı. Cadde boyunca, aralarında yaprak gibi parlak sarı kertenkelelerin gezindiği kayalarla yüklü bir araba yuvarlanıyordu. Chang yanından geçerken, arabayı çeken iki öküzün pis kokusu sinek bulutlarını nemli ağızlarına çekerken, tahta tekerleklerin gümbürtüsü kulaklarında gök gürültüsü gibi çınlıyordu. Sessizliğe çok alışmıştı.

Küçük kasaba dağın kayalıklarından oyulmuştu ve halkı etrafındaki araziye sahip olmak için ormanla günlük bir savaş veriyordu. Değerli pirinç ve papaya mahsulleri, onları çevreleyen ormanın daha kasvetli tonlarıyla keskin bir tezat oluşturacak şekilde, canlı yeşilin sıçramaları halinde terasların üzerinde yuvarlanıyordu. Sıcak nefesi genç filizleri kavuruyordu.

Evler tek katlıydı, ahşap ve bambudan inşa edilmişti, çatılarında gri kil kiremitler vardı, Arnavut kaldırımlı sokakların etrafında kümelenmiş hareketli, itişip kakışan bir karmakarışıklı. Bir grup çekçek Chang'in yanından geçti, çekçekçiler geniş işçi şapkalarının altında terliyor ve at üstündeki yabancıya ilgiyle bakıyorlardı. Chang onları görmezden geldi. Yeni bir şehre girdiğinde ya da kendisine yabancı gelen bir yemeği tattığında hep aynı şey olurdu; kaburgalarının altındaki o keskin çekiştirme, sanki biri ciğerini sökmeye çalışıyormuş gibi. Ne olduğunu biliyordu.

Sensin, aşkım, tilki kızım. Sensin. İçimdeki küçük yumruğun bana huzur vermiyor.

Yeni olan her şeyi ona gösterme ihtiyacı hissediyordu. Çin'in bilmediği yönlerini görmesini sağlamak için. Çatı çizgilerinin vahşi, geniş kıvrımlarını, kırılganlardan dışarı bakan tanrıların oymalarını, şatafatlı bir kırmızı ve altın rengine boyanmış perde işçiliğini görünce, onun alaca gözlerinin genişlemesini, *fanqui* burnunun zevkle kırılganlığını izlemek. Çin'in güneyindeki her şey

Başka her yerden daha parlak, daha ayrıntılı, daha şiddetli ve bunu onun gözlerinden görmeyi arzuluyordu.

Birden eyerde daha dik oturdu ve ani bir topuk darbesiyle atını şaşırttı. Bol siyah tuniği terden sırtına yapıştı ve onun görüntülerini zihninden uzaklaştırdı, gözlerini onun dolgun, sıcak dudaklarına kapattı. Bu arzu onu zayıflatmıştı. Ama bir nehrin şarkısı gibi kafasının içine akan ve kalbini yüzdüren kahkahasını durduramadı.

Chang taş su yalağının yanında atından indi. Dizginleri tutması ve atına göz kulak olması için kıl saçlı sokak çocuklarından birine bozuk para attı. Başını tulumbanın altına soktu, heybesini bir omzuna attı ve caddede ilerlemeye başladı.

Bir berber usturasını dükkânının dışındaki taburede oturan müşterisinin çenesi üzerinde keyifle sallıyordu ve hemen yanında bir masalcı da fare kralının hikâyeleriyle ikisini de eğlendiriyordu. Chang bu kasabayı sevmişti. Yerleşme hissi veriyordu. Burada kalmayı hayal ediyordu. Kargaşa içinde olacağına dair korkuları yersizdi; beklediğinden daha sağlam olduğu açıktı. Etrafındaki işçi ve tüccarların uğultusunu rahatsız etmeden, yumuşak ve rahat adımlarla yürüdü. Yürüme şeklinizin sizi görünür ya da görünmez yapabileceğini öğrenmişti, hangisini seçerseniz seçin.

Bugün görünmezdi.

*

"Parmakların yaşlı bir kadıninki kadar beceriksizleşiyor, dostum.

Ayakkabıcı orta yaşlı bir adamdı. Dükkânının dışındaki bambu koltukta gölgede çalışıyor, uzun bir deri şeridi zarif ve karmaşık dikişlerle dikmeye dalmıştı. Parmakları bir maymunun etrafına sarılmış bir yılan sahnesini en ince ayrıntısına kadar çiziyordu ve şeridin sonunda bir aslan çenesini açmış sabırla bekliyordu. Ayakkabıcı başını kaldırıp

Bambu yapraklarından örölmüş geniş kenarlı şapkası ve keskin siyah gözleri bir saniyeden fazla şaşırmadı. Güneşe karşı figüre bakarken zevkle parlıyorlardı ama sonra uzun kemikli yüzü kaşlarını çatı.

'Chang An Lo, seni köpek eti parçası, bunca zamandır neredeydin? Ve bu değersiz kasaba, liderimizin güvenilir hizmetkârlarından birinin ziyareti onurunu neye borçlu?

"Görmeye geldiğim yer bu değersiz gübre yığını değil. Konuşmam gereken kişi sensin, Hu Tai-wai. Bir kedininki kadar ipeksi ve sessiz bir hareketle kunduracının yanındaki toprak yığınının üzerine çömeldi ve deri şeridin kuyruğunu kaldırarak parmaklarının arasında gezdirdi. "Umarım iyi arkadaşımı sağlıklı bulurum.

İğne işine devam etti. "Ben iyiyim.

"Peki ya aileniz? Onurlu Yi-ling ve güzel Si-qi?"

Adamın yüz hatları yumuşadı. 'Karım sizi mütevazı evimizde ağırlamaktan büyük mutluluk duyacak. Sizi iki yıldır görmedi ve bu kadar uzun süre uzak kaldığınız için beni azarlıyor. Beni suçluyor.

Chang usulca güldü. "Bir kadın kocasını her şey için suçlar, tarlalardaki fare salgınından tutun da yemek pişirirken zarifçe boyanmış bir tırnağını kaybetmesine kadar.

Hu Tai-wai sırtı ve Chang'e uzun, şefkatli bir inceleme yaptı, kıyafetlerinin durumunu ve gözlerinin durgunluğunu kontrol etti. "Peki sen eşler hakkında ne biliyorsun dostum?

"Hiçbir şey, tanrılara şükürler olsun.

Ama sesi ona ihanet etmiş olmalı çünkü ayakkabıcı gülmedi. Bir süre ikisi de konuşmadı ama sessizlik aralarında rahatça uzanırken, iğnenin sanki kendi hayatı varmış gibi deriye girip çıkmasını izlediler. Çiçek hastalığı yaraları olan bir kadın, sarkık omuzlarında dengede duran ve etini kesen bir boyundurukla sokakta ayaklarını sürüyerek geçti. Boyunduruktan sarkan iki kovanın her birinde siyah bir domuz yavrusu kıvranıyor, her ikisi de sanki biri tanrıların ayak parmaklarına basmış gibi delici bir şekilde ciyaklıyordu.

Sıcaklık ve gürültü Chang'e ağır geldi ve arkasındaki duvara yaslandı.

"Kasaba iyileşti mi?

Hu Tai-wai döndü ve onu dikkatle inceledi. 'Mao Tse Tung'un ziyareti şerefine mi demek istiyorsunuz? Ölü askeri gördünüz mü?'

Chang başını salladı.

Hu Tai-wai iç çekti ve Chang bunun ağırlığını hissetti. "Onlardan daha fazlası vardı. Ayakkabıcı, parlak bir şekilde dekore edilmiş bir çay salonu tarafından görüş alanlarından gizlenen ahşap çerçeveye doğru baktı. "Onları indirdik ama bir tanesi kalmak zorundaydı.

'Kızıl Ordu'dan firar etmeyi düşünen diğer askerlere bir uyarı. Evet, Mao Tse Tung bu konuda ısrar ediyor. Ama Mao'nun Çin'de toprağın yeniden dağıtımını sağlayacağına inanan köylülerden oluşan bir ordu bu. Bu yüzden onun için savaşıyorlar. Çalıştıkları tarlalara, çocuklarına ve çocuklarının çocuklarına devretmek istedikleri tarlalara sahip olmayı arzuluyorlar. Büyük ve Bilge Liderimizin insanlardan çok güçle ilgilendiğini fark ettiklerinde, ürünlerini hasat etmek için köylerine dönmeye çalışırlar ama . . .' Chang dilini susturdu. Bırakın kalbi özel olarak kanasın. "Burada uzun süre kaldı mı?

Ayakkabıcı oturduğu halde kucağındaki deri işinin üzerinden derin bir selam verdi. "Evet, Mao burada yeterince uzun kaldı.

Chang temkinli yüze baktı ve mırıldandı, "Anlat bana, dostum.

Hu Tai-wai dikişine devam etti ve ölmekte olan maymunun seğiren kuyruğunu titizlikle çizdi. "Burada bir ay kaldı. Sesi alçaktı. "Ordusunun bir kısmı dışarıda, teraslarda kamp kurdu, ekinlerimizi mahvetti ama liderleri kasabanın en iyi evinde tembellik ederken erkeklerin yapacak hiçbir şeyi yoktu, bu yüzden *maotai* içtiler ve sokaklarda caka sattılar. Kızları korkuttular ve dükkanlardan istediklerini aldılar.

Chang dişlerinin arasından tısladı. 'Mao Tse Tung bir öğretmendi. O bir asker değil ve bir orduyu nasıl kontrol edeceğini bilmiyor'.

'Hayır, Zhu'nun aksine. Zhu'nun komutasındaki ordu disiplinliydi. '

Ama Mao Zhu'nun ordusunu ondan çaldı. Zhu'yu küçük düşürdü ve Şangay'daki Komünist Parti Genel Merkezi'ne yalan söyledi. Kabul etmelisin ki yaşlı ayakkabıcı, liderimiz çok zeki. Güç arzusu o kadar büyük ve yöntemleri o kadar sinsi ki, Çin'i fethedebilir.

Hu Tai-wai homurdandı.

"Son karısı Gui-yuan da onunla mıydı? Chang sordu.

Evet, öyleydi. Bir sabah çiçeği kadar narındı. Birlikte Zhandu'nun en büyük ve görkemli evini devraldılar, her günlerini yatakta zengin et haşlaması yiyerek ve süt içerek geçirdiler. Hu Tai-wai aniden tiksintiyle ipini kopardı. 'Akıllı başında kim süt içer ki? Süt sadece bebekler içindir.

Chang gülümsedi. "Batı'da herkesin süt içtiğine inanıyorum.

"O zaman kafaları düşündüğünden daha hasta.

Chang kıkırdadı. "Senin için iyi olduğunu söylüyorlar. Bir an için dudaklarında bir fincan belirdi. Ağzında sütün nahoş yağlı tadı. Nazik bir *fanqui* sesi ona "İç" diyordu. Onun için içti.

'Mao'nun karısıyla seyahat etmesi daha iyi,' dedi yaşlı adama. Kaldığı kasabalar için daha iyi.'

'Neden daha iyi? Burada olduğu her gün bize masraf oldu, her şeyin en iyisini talep etti.

"Öyle bile olsa, daha iyi. Yolun karşı tarafındaki ip satıcısının dükkânının eşiğini süpüren genç kadına baktı. Saçları uzundu ve güzelce örülmüştü. 'Kasabanın kızları için daha iyi,' dedi.

Hu Tai-wai kaşlarını çattı, kalın kaşları siyah bir çizgi halinde birbirine çarpıyordu. "Si-qi'yi evde kilitli tuttum.

"Akıllıca bir karar.

"Yani. Hu Tai-wai iğnesini bileğine bağlı bir deri parçasına batırdı ve orada bıraktı. "Söyle bana rüzgarın چراغی, Çin Komünist Partisi neden en iyi şifre kırıcılarından birini tembel Zhandu kasabasına gönderdi?

"Burada olduğumu kimse

bilmiyor. "Ah.

"Sizinle özel olarak konuşmaya geldim. "Ne

hakkında?

"Ruslar.

Hu Tai-wai ona yavaşça, eğlenerek gülümsedi. "O zaman sen bir aptalsın. Çok geç kaldın, genç dostum. Ruslarla, sakallılarla danışmanlık ve müzakerecilik yaptığım yıllar çoktan geride kaldı. Vazgeçtiğimi biliyorsun. Şimdi sadece fakir bir taşra ayakkabıcısıyım. Siyah gözleri parlıyordu, ağzının etrafındaki çizgiler güneş ışığında memnun görünüyordu. 'Hayatıma ve aileme çok değer veriyorum. Mao'yla, Josef Stalin'le, diğer güç delisi *vozhd* ile olduğu gibi, sizden ne zaman bıcağını asla bilemezsiniz. Gözünüzü kırparsınız ve bir de bakarsınız ki kafanız bir sopanın ucunda.

"Ama Sovyet Rusya'da bulundunuz.

"Birçok kez.

"Korkarım artık hepimiz rublenin ritmine göre dans ediyoruz. O yüzden bana onlardan bahset Hu Tai-wai. Ne için hazırlanmam gerektiğini söyle.

Hu Tai-wai'nin evi mütevazıydı. Chang'ın Kanton'da sahip olduğunu hatırladığı, sayısız avlusu ve bir zamanlar babasına ve babasının babasına ait olan bol miktarda yeşim taşı ve eski oyma mobilyaları olan zarif eve hiç benzemiyordu. Burada her şey sade, sağlam ve bir ayakkabıcı ailesi için yeterliydi. Sadece koridorda atalarının bir zamanlar sahip olduğu şeylerle övünen bir tapınak vardı. Anne babasının ve büyükannesi ile büyükbabasının resimlerini inciler ve altınlar süslüyordu. Gümüş tabaklarda özenle pişirilmiş dana ve yunus dilimleri, rengârenk meyveler ve tatlılar sunuluyordu. Mermer bir sehpanın üzerindeki oymalı cam kadehte, neredeyse yok denecek kadar ince, koyu yakut rengi bir şarap vardı.

Chang tapınağı gördüğünde bir kıskançlık duygusu yaşadı ve kendi ölü ailesi için benzer bir şey yaratmadığı için suçluluk duydu. Elini açelya yapraklarından oluşan oniks bir tabağa daldırdı ve

Nar ve mango dolu bir kâsenin üzerinde, onu babasının ruhuna bağlayan sözler mırıldanıyordu. Bir tütsü yaktı ve güzel kokulu dumanın ince bir inanç dalgası halinde yükselişini izledi.

Komünizm inancı reddetti. Tıpkı bireyi aşağıladığı gibi. İnsan zihnini, insanın yeni ve gelişmiş bir versiyonunu üretmek üzere eğitmek için tasarlanmıştı. Komünizmin gelecekteki görevi buydu ve Chang'ın kendini adadığı savaş da buydu. Çin'i tüm ruhuyla seviyordu ve Komünizmin ülkesi için ileriye giden tek yol olduğuna inanıyordu. Komünizmin ideallerinin, babaların diğerlerini beslemek için hangi çocuklarını satacaklarına karar vermek zorunda kaldıkları adaletsiz bir topluma barış ve eşitlik getirebileceğine inanıyordu. Aynı zamanda parlak, şişman derebeyleri keçi sütüyle yıkanıyor ve kiracılarına sırtlarını sakat bırakan ve hayatlarını kısaltan toprak kiralari yüklüyorlardı.

Chang ocaktaki aleve baktı. Siyah gözleri onun kırılğan titreşimini yuttu ve karnındaki tanıdık öfke yalımının onunla birlikte alevlendiğini hissetti. Bu, kontrol etmek için savaştığı bir ateşti, ama zaman zaman kontrolsüzce, ulaşamayacağı bir yerde parlıyordu. Onu kavuruyordu.

'Chang An Lo, mütevazı evimize ışık ve değersiz kalbime neşe getiriyorsun.

Chang, ayakkabıcının karısı Yi-ling'in önünde eğildi. 'Sizi tekrar görmek benim için bir onur ve zevk. Çok uzaklardan geldim ve eviniz her zaman olduğu gibi yorgun kemiklerim için gül yapraklarıyla dolu bir yatak.

Ona duyduğu saygıyı vurgulamak için tekrar eğildi. Bu kadına duyduğu minnettarlığı nasıl ifade edeceğini bilemediği için onun yanında her zaman dili tutulur ve beceriksizce davranırdı. Geniş kalçalı ve geniş yanaklı, yüksek alınlı bir kadındı ama onu güzel yapan gözlerindeki sıcaklıktı. Yaşını tahmin etmeye cüret edemezdi ama annesi olacak yaşıydı ve anne babasının Pekin'de başlarının kesildiği o umutsuz zamanda onu evine alacak kadar nazikti.

Yine de onun dünyasını genişleten Yi-ling'in kocası Hu Tai-wai oldu. Bir saray danışmanının oğlu olan genç Chang'i

Çin İmparatoriçesi, Karl Marx'ın ve Komünizmin ideallerine ve amaçlarına; daha önce maruz kaldığı her şeyin tam tersine. Ancak Chang uzun süre kalmamış, onunla birlikte olarak hayatlarını tehlikeye atmak istememişti. Böylece yoluna devam etmiş ve bu hayatının tekrar eden bir modeli haline gelmişti ama kalbinin bir parçası her zaman bu kadının cebinde kalmıştı.

Şimdi ona küçük, kulpsuz fincanlara çay dolduruyordu. 'Tanrılar seni güvende tuttu. Bunun için onlara teşekkür ediyorum ve tapınağa bir hediye götüreceğim.

"Sana da nazik davrandılar. Hu Tai-wai'yi hiç bu kadar şişman ve rahat görmemiştim. Ön tarafta işinin başında oturuyor, güneşin altındaki bir kedi kadar mutlu.

Gülümsedi. "Keşke aynı şeyi senin için de söyleyebilseydim, Chang

An Lo. "Çok mu kötü görünüyorum?

"Evet. Köpeğin tükürdüğü bir şey gibi. "O

zaman izin verirseniz banyo yapacağım.

"Rica ederim. Ama kastettiğim bu değildi. Ben sadece sizin ve orada gördüklerim kalbimi sızlatıyor.

Chang bakışlarını indirdi, çayını yudumladı ve her konuştuklarında havanın ağır ağır ve isteksizce hareket ettiği küçük, nemli odaya bir an için sessizlik yerleşti. Sonunda Chang gözlerini kaldırdı ve ikisi de konuşmalarının bir kısmının bittiğini anladı.

"Si-qi nasıl?" diye sordu.

"Kızım iyi. Yi-ling'in yüzü sanki üzerine güneş doğmuş gibi aydınlandı. Gözleri onunkilerle buluştu, niyetli ve umutluydu ve Yi-ling onların ardında hangi planların yeşerdiğini hemen anladı. Si-qi on altı yaşındaydı, evlilik çağındaydı.

"Git," dedi ve onu yoluna devam etmeye teşvik etmek için narin bir el hareketi yaptı. 'Git ve onunla konuş. Avluda.

Ayağa kalktı ve saygıyla eğildi. Kadın neşeyle

homurdandı. "Gitmeden önce, Yi-ling, sana bir hediye

vermek istiyorum.

İnce, düz kaşları kalktı ve rahatsız bir şekilde siyah eteğini fırçaladı. "Buna gerek yok, Chang An Lo.

"Sanırım öyle.

Deri heybesini açtı ve eski bir gömleğe sarılmış bir şey çıkardı. Kıza doğru uzattı. Kadın ayağa kalktı ve hediyeği kabul etti ama ağırlığını hissettiğinde gülümsemesi merakla doldu ve hediyeğın paketini açtı.

"Chang An Lo," diye fısıldadı. Nefesi titriyordu. Elinde bir silah vardı.

'Yi-ling, kocanın artık ateşli silah sahibi olmayı reddettiğini biliyorum çünkü şiddetle işinin bittiğini söylüyor. Ancak korkarım ki şiddet ne onunla ne de Çin'le henüz bitmedi, bu yüzden senin de -'

Gözleri kapıya kaydı ama Hu Tai-wai hâlâ elinde deri ve iğnelerle dışarıdaydı. Tabancayı ustalıklarla yeniden sardı ve sandalyesinin yanındaki nakış kutusuna yerleştirdi.

Ona bir adım daha yaklaştı. "Bu sadece ikimizin arasında," dedi. "Senin için.

Kadın başını salladı ve hayatında ilk kez sandal ağacı kokan bir yakınlıkla eğilip adamın yanağını öptü. Kuru dudaklarının yoğun küçük bir fırçası.

"Ve Si-qi için," diye nefes aldı.

Si-qi uzun boyluydu, uzun ince bacakları ve bir tahta ayağı vardı. Ama ayağını fark etmek bile zordu çünkü yüzü erkeklerin gözlerini bir küp balın ayıları çektiği gibi çekiyordu. Annesinin yüzü genişken, onunki ince ve narındı; teni taze kaymak gibi soluk, gözleri yumuşak ve sabırlıydı. Soluk mavi bir elbise giymişti ve bir incir ağacının altındaki bankta oturmuş, esmer kafasını kâğıtlara eğmişti.

Chang'i görünce ağlamaya başladı.

Ona bir selam verdi. "Gözyaşı yok, benim güzel Si-qi'm, bak sana ne getirdim. Güldü ve heybesinden bir kitap çıkardı. "İngilizcenin geliştirmen için.

Kanton'da geçirdiği yıllar boyunca Hu Tai-wai'yi her ziyaret ettiğinde, Si-qi'ye İngilizce konuşmayı öğretmek için büyük bir gayretle çalışmıştı. Güçlü bir

Bebekken yılan sokması sonucu kaybettiği ayağı nedeniyle iş bulma şansı sınırlı olacaktı ve ne babası ne de kendisi onun bir kocaya bağımlı olmasını istemiyordu. Bu yüzden planları onun bir tercüman olmasıydı. Hızlıydı; zihni çabuk kavrayan, öğrenmeye hevesli biriydi. Yine de bazen bunu kendisi için mi yoksa onun için mi yaptığını merak ediyordu.

"*Xie xie*," dedi utangaç bir sesle. "Teşekkür ederim. Rudyard Kipling'in *Orman Kitabı*. Kızın gözleri zevkle parlıyordu ve adam ona birden fazla kitap getirmiş olmayı diledi.

"Ormanda kurtlar tarafından yetiştirilen bir çocuk hakkında.

Uzun siyah kirpiklerinin altından ona bir bakış attı. 'Başına böyle bir şey geldiğini mi hissediyorsun? Evimizde komünist kurtlar tarafından mı yetiştirildin? Kadın güldü ve bu sesle ilgili bir şey adamın nefesini kesti.

"Ailenin evi bir ormansa, sen her zaman parfümünle hepimizi büyüleyen altın çiçektin.

Kadın yine keyifle güldü, uzun saçlarını kadifeden lüks bir dalgalanmayla salladı ve kitabı açtı. Yanına oturdu ve birlikte kelime kelime, sayfa sayfa okumaya başladılar ve her zaman onun yakınlığının, yumuşaklığının ve onun kendisi için ne kadar mükemmel bir eş olacağının farkındaydı.

Sadece bir kez ona döndü ve fısıltıyla, "Kardeşim Biao'dan haber var mı?" diye sordu.

"Hayır. Hiç.

Gözleri hayal kırıklığıyla bulutlandı ve kitaba geri döndü.

Zihninin içinde bir titreşim. Hepsi bu kadardı. Sanki Kaa, yılan, sessiz ve sinsî bir şekilde sayfalardan kaymıştı. Chang başını kaldırıp dinledi.

"Ne oldu? Si-qi usulca sordu.

Başını salladı, her sese dikkat kesildi. Gökyüzü çatılara renkler sızdırıyordu, kırmızılar, sarılar ve gizemli puslu morlar. Gün değişiyor, akşama hazırlanıyor, böcekler havayı yoğunlaştırıyor, ormandan hayalet ruhlar gibi yükselen garip, üzücü sesler duyuluyordu.

Duyduğu şey bu muydu? Gün içindeki o değişim?

Si-qi onun eline dokundu, teni sıcak ve ağırlıksızdı. 'Nedir bu?'

Ama Chang ayaktaydı, heybesi omzundaydı ve hızla ilerliyordu. siyah ahşap bir kapının arka sokağa açıldığı avlunun en ucuna kadar gitti. Kolu çevirdi. Kapı kilitliydi. Geriye doğru iki adım atıp duvarın tepesindeki kiremitlere sıçramak için kendine güç verdiğinde, evin kapısı patlayarak açıldı. Hu Tai-wai ve Yi-ling beş askerden oluşan bir birlik tarafından avluya doğru yürütüldüler. Mao'nun ordusunun kırmızı şeridi kollarına işlenmişti.

'Chang An Lo,' dedi liderleri kararlı bir şekilde, ama kusursuz bir saygıyla. 'Sizi rahatsız ettiğim için özür dilerim ama Guitan'a çağırılıyorsunuz.

"Kim tarafından çağırıldı?

"Büyük Liderimiz Mao Tse Tung tarafından.

Kapı çarparak açıldı. Buz gibi bir hava meyhaneyi yırtıp geçti. İçki içenlerin başlarının üzerinde ölüm gibi asılı duran katı duman tabakasını parçalara ayırdı. Alexei elindeki iskambil kâğıtlarına baktı. Demek öyle. Popkov sonunda ortaya çıkmıştı. İri Kazak gür sakalındaki karları temizliyordu ama hareketleri dengesizdi; ayaklarının üzerinde sallanıyordu, tek gözü şimdiden domuz kalbi gibi kan çanağına dönmüştü.

Seni aptal piç kurusu. Bu gece birbirimizin arkasını kollamamız gerekiyordu. Bu haldeyken bana ne faydan var?

Aleksey dikkatini tekrar elindeki oyuna verdi. Zihni konsantre olmakta zorlanıyordu. Bu, her biri kedi sidiği ve umutsuzluk kokan arka sokaklara gömülmüş pek çok bardaki dördüncü kâğıt seansıydı. Çıplak ahşap masalar birayla lekelenmiş, zemin votkayla kazınmış ve gözyaşlarıyla cilalanmıştı. Bu mekânların hepsi kesinlikle erkekti. Görünürde ne pürüzsüz bir yanak ne de düzgün bir bacak vardı. Sadece günün kaygılarını ve kadın seslerinin çılgınlıklarını bir kadehin görkemli unutkanlığında boğmaya kararlı bir grup erkek.

'Devam et, olur mu? Bütün gece bekleyemeyiz, biliyorsun.'

Alexei rakibinin homurdanmalarına aldırmadı. Masalarda kâğıt karıştıran onca kişi arasından bu adamı bilerek seçmişti. Onu şişman olduğu için seçmişti. Şişman demek yemek demekti, hem de bolca. Kart oyuncusu rüşvet ve komisyonlarla besleniyor, avuç dolusu ruble ziyafeti çekiyor olmalıydı. Belli ki adam bir muhbirdi. Bir fısıldayıcı. Bilgi satıyordu.

Yakındaki bir sandalye yere düştü ve Alexei göz ucuyla Popkov'un kendisine doğru bir yol çizdiğini gördü.

"Hangi cehennemdeydin sen? Alexei kartlarından başını kaldırmadan tersledi.

Popkov hantal gövdesini masanın etrafında dolaştırdı ve Aleksey'in sandalyesinin arkasında durdu. Alexei'nin elini gördüğünde yüksek sesle güldü ve nefesindeki alkol diğer adamın omzuna döküldü.

"Kaybederken vazgeçsen iyi olur," diye mırıldandı Alexei'nin kulağına, sonra da kendi şakasına kıkırdadı.

Karşıdaki şişman adam da neşeye katıldı. "Arkadaşınız haklı. Kendi kartlarını bir yelpaze gibi havaya kaldırdı ve sanki Aleksey'in şansına el sallıyormuş gibi sağa sola salladı.

Alexei sinirlenerek, "Oyun henüz bitmedi," diye karşılık verdi.

Yığına birkaç ruble daha atmak üzereydi ki, böğrüne öyle şiddetli bir dürtme geldi ki, parmakları sarsılarak açıldı ve elini bıraktı. Kartlar kirli masanın üzerinde kaydı ve dördü yere düştü, üçünün yüzü yukarı bakıyordu.

"Bu da ne? ?" Aleksey kartlara uzandı. Ama artık çok geçti. Şişman adam göbeğine rağmen hızlı hareket etmiş ve kartları çoktan kapmıştı.

"Yedi, dokuz ve on, bu kazanan el değil," diye sırttı adam ve kalın bıyığını bira bardağına daldırdı. "Şimdi iyi arkadaşının dediği gibi pes et. Gözleri gri ve açgözlü bir şekilde parlıyordu.

Aleksey ellerini teslimiyetle havaya kaldırdı ve rakibinin rubleleri süpürüp cebine atmasına izin verdi. Popkov'a baktı. 'Seni çılgın sarhoş aptal. Beni kaybettin...' Ama sonra Popkov'un gözlerindeki bakışı gördü. "Pekâlâ. Oyun bitti. Alexei sandalyesinden kalktı ve kart ortağına sahte bir selam verdi. "Görünüşe göre bu gece benim gecem değil.

Ama şişman adam dinlemiyordu. Çoktan barın etrafında toplanmış gruptan başka bir oyuncuyu tuzağa düşürmeye çalışıyordu. Alexei isteksizce Popkov'un omzuna dokunan eline itaat etti ve boş bir masanın bulunduğu odanın arka tarafına doğru itilmesine izin verdi. İkisi de oturdu. Aleksey kaybettiği rubleleri düşündü ve içini çekti, ama kendine bir sigara yaktı, derin bir nefes çekti ve Popkov'a baktı.

"Göründüğün kadar sarhoş değilsin, değil mi?"

Popkov'un yüzünde sinsî bir gülümseme belirdi. 'Ben asla değilim. Bunu şimdiye kadar öğrenmiş olmalıydın.

"Peki oyunumu bozmak için bu kadar acele etmenizın sebebi nedir?

"Oynadığım oyunun sizin için çok daha değerli olabileceğini düşünüyorum. "Yani?

"Yani içki içiyordum.

"Düzeltiyorum. İçki.

"Elbette. Eğer birden fazla olmasaydı, hiçbir şey öğrenemezdim. Değişiklik olsun diye beni dinler misin?

Aleksey, Kazak'ın dumanından kaçarak sandalyesinde arkasına yaslandı. "Pekâlâ. Devam et. Neredeydiniz?"

"Genelevdeydim.

"Oh kahretsin. Sakın bana alkışladığını söyleme.'

"Kapa çenenî. Kızlardan birine dokunmak için orada değildim, kamptan bir muhafız arıyordum. Çaresiz kalmışlardır, anlıyor musun? Buranın onlarla kaynayacağını düşünmüştüm.'

Alexei şaşkınlığını gizlemek için sigarasından bir nefes çekti. Kazak görüldüğü kadar aptal değildi.

"Peki bir tane buldun mu?

"Emin olabilirsin. Neredeyse benim kadar iriydi ve kızların hiçbiri onu istemiyordu, bunu söyleyebilirim. Sesini alçalttı ve rahatsız edici derecede gizli bir tona büründü. 'Bazen bu kızlar bizim için çok küçük oluyor-'

"Yeter, *spasibo*.

Popkov göz bandını kaşdı ve hikâyesine devam etti. "Adam odada sendeleyerek dolaşüyor, önüne çıkan her şeye ve herkese çarpıyordu. Madam bağıırıyordu: "Biri şu lanet muhafızı kampına geri götürsün. Çıkarın onu buradan!" Ben de öyle yaptım.

Aleksey Kazak'a sigaralarından birini uzattı ve onun için yaktı. Bu küçük bir jestti. "Pekâlâ, o zaman ne olacak?

Dediğim gibi iri bir adam. Sokakta sürekli yere yığılıyordu, ben de-' 'Kaldır onu. Çok centilmen bir karakter.'

"Bırak da bitireyim, olur mu? Popkov, Aleksey'e kaşlarını çattı. 'En azından bütün gece oturup kâğıt oynamadım, iyi ruble kaybettim-'

"Senin sorunun, dostum, stratejik bir aklının olmaması. Tek siyah göz dumanların arasından ona baktı. "Yani?" "Yani, birkaç ruble kaybetmenin ...

keşfetmek için gerekli olduğu anlamına geliyor.

Aleksey durakladı, iri adamı bekletti, 'ağır silahlar olacak' dedi.

önümüzdeki birkaç hafta içinde Felanka üzerinden asker hareketleri. Bu da trenler demek. Sık sık gelip giden trenler, kafa karışıklığı yaratan yeni yüzlerin sürekli akışı. Öne doğru eğildi, dirseklerini kirli masaya dayadı, bakışlarını Popkov'a dikti. 'Eğer işimizi çabucak bitirebilirsek, buradan beklediğimden daha erken çıkabiliriz. Ama,' diye duraksadı, bir sonraki kelimeleri söylemekte zorlanıyordu, 'Lydia'ya göz kulak olmanı istiyorum.

"Lydia Ivanova'ya her zaman dikkat ederim.

"Sanırım Selyansk'a giden trenlerden birine binmeyi deneyebilir. Kız kardeşinin askerlerle dolu o trenlerden birine binip tek başına seyahat edeceği düşüncesi midesini bulandırdı.

Kazak sigarasını biranın döküldüğü yere sapladı. Ani bir aceleyle ayağa kalkarken tısladı. "Hadi yola koyulalım.

Gece yıldızsızdı, soğuk hava insanın yüzüne bir tokat gibi iniyordu. Taze kar ayakların altında yumuşacık uzanıyordu. Alexei, Kazak'ı ışıkların olmadığı dar bir arka sokaktan aşağıya kadar takip etti, sadece kapıları rüzgârın etkisiyle ölü adam kemikleri gibi takırdayan kasvetli bir dizi depo vardı. Yanan bir şeyin kokusu Aleksey'in burun deliklerini yakaladı ve Popkov açık bir avluya döndüğünde daha da güçlendi. Küçük bir taş barakanın önünde duran metal bir konteynırın içinden alevler sıçırıyordu. Popkov doğruca oraya yöneldi.

"Ona ne yaptınız? Aleksey önseziyle sordu.

Popkov'un kıkırdaması Aleksey'in bilmek istediğinden çok daha fazlasını anlatıyordu.

Koca öküz kapıyı tekmeleyerek açtı. Alevlerin değişen parıltısı içeriye sıçradı ve solgun, ölü görünümlü bir yüzün üzerine kıvrıldı. Bu, boynuna birkaç kez dolanmış bir zincirle sırt üstü uzanmış, son derece iri bir erkeğe aitti. Uzun zincirin her iki ucu da duvarları kaplayan metal raf desteklerinden birine bağlanmıştı. Adam başını iki yana da çok az hareket ettirebiliyordu. Gözlerinin kapalı olması şaşırtıcı değildi. Nefes alabiliyor muydu?

Aleksey soğuk bir sesle sordu: "Popkov, buna mecbur muydun? Onu bara götürüp birkaç votka daha içerken ona sorular sormanın nesi yanlıştı? Söyle bana öküz beyinli, bu seçeneğin nesi yanlıştı?"

Kazak şaşırmış görünüyordu. İki elini de tabak gibi alevlerin sıcaklığına doğru uzattı ve hafifçe omuz silkti. 'Bize cevapları vermek istememiş olabilir. Bu yol daha emin.

Bu muhtemelen doğrudur. Ama asıl mesele bu değildir.

Aleksey tiksintiyle homurdanarak depoya girdi ve duvardaki zinciri çözdü. Yerdeki adamdan köpek öksürüğüne benzer hafif bir boğuk ses çıktı. En azından zavallı şeytan hâlâ hayattaydı. Çenesindeki şişlik dışında belirgin bir hasarı olmayan adam yan yattı, anlaşılmasa da bir şeyler mırıldandı ve horlamaya başladı.

'Podnimaisa! Ayağa kalk! Alexei havladı. Botunu bir kez daha itti.

Bu bir homurtuya neden oldu. Eğilip adamı ayağa kaldırdı ve sendeleyerek barakadan çıkıp gece havasına girdiler. Havanın buz gibi püskürmesi kanlarındaki alkolü anında dondurdu ve iri muhafız ürperdi ama tek başına ayakta durabilecek kadar ayıldı, davulun içindeki ısıya doğru tehlikeli bir şekilde eğildi. Alexei'nin ilk düşündüğünden daha gençti, temiz traşlı, iyi görünümlü bir yüzü vardı, muhtemelen otuzlu yaşların başındaydı.

"Şimdi," dedi Alexei. Bu iş ne kadar çabuk biterse o kadar iyiydi. "Size birkaç soru sormam gerekiyor.

"Defol git.

Gardiyan garip bir şekilde düz adımlarla avlunun girişine doğru yürümeye başladı. Buz üstünde bir ördeği izlemek gibiydi. Popkov ateşten uzaklaştı ve adamın sırtına vurdu, ama Popkov'un vuruşlarından biri herhangi birininki gibiydi. Adam yüzüstü, kolları ve bacakları iki yana açılmış halde karla kaplı yere yığıldı ve daha başına ne geldiğini düşünmeden Popkov sırtına oturmuştu. Muhafızın şapkasını çekip çıkardı, ateşe fırlattı ve bir avuç kalın sarı saç avucunun içine aldı. Adamın başını geriye doğru çekti ve Aleksey'in başlamasını bekledi.

Kazak becerikliydi, Alexei'nin hakkını vermek gerekirdi ama bu iş yapma biçimi onu iğrendiriyordu.

"Adın ne senin? Alexei sordu.

Muhafızın işkence gören boğazından kuru bir hırıltı çıktı. "Öküz beyinli," diye tersledi Alexei, "bırak adam konuşsun.

Muhafızın yutkunabilmesi için saçındaki tutuş biraz gevşedi.

"Adın ne?

"Babitsky. Boğuk bir fısıltı.

'Şey, Babitsky, oldukça basit. Belli bir kişinin Trovitsk çalışma kampında esir olup olmadığını öğrenmek istiyorum.

Babitsky homurdandı.

"Yani size bir isim verirsem, bana onun-" "*Hayır.*

Popkov hiç tereddüt etmeden muhafızın yüzünü yere çarptı. Yukarı ve aşağı. Sadece bir kez. Ama burnu kanla kaplıydı.

"Tanrı aşkına, kes şunu! Alexei patladı. "Babitsky, sadece soruma cevap ver ve sonra gidebilirsin.

Adam inledi ve kan tükürdü. 'Mahkûmları sadece numaralarıyla tanıyorum. İsimlerini değil.'

Sikeyim.

"Peki isim listesi kimde?" "Ofiste.

'Ofiste kim çalışıyor? Bu sefer bir isim.'

Adamın gözleri bulanıklaşıyor ve nefes almakta zorlanıyordu. Bir dağ ciğerlerini ezerken, bu pek de şaşırtıcı değildi. Alexei,

"Bırak onu," diye emretti.

Bir an için göz göze geldiler ve Aleksey bütün akşam kendine söz verdiği yumruğu atmaya hazırlandı. Ama Popkov aptal değildi. Dişlerini gösterdi, yumruğundaki saç serbest bıraktı ve dizlerinin üzerinde doğruldu, böylece hâlâ muhafızın üzerindeydi ama artık ağırlığını ona vermiyordu.

Babitsky havayı sürükledi ve aceleyle, 'Kamp ofisi Mikhail Vushnev tarafından yönetiliyor. Hepsini tanıyor.

'Bu Vushnev'i şehre geldiğinde nerede bulacağım? Nerede içiyor?'

"Bar ... Karın üzerine daha fazla kan tükürdü. "Lastik fabrikasının aşağısında. Çöplük gibi ama her zaman bira servisi yapan güzel kızlar vardır.

Aleksey ceketinin cebinden bir mendil çıkardı, adamın kanayan yüzünü sildi ve ondan uzakta olduğu için şükrederek ayağa kalktı. Kırmızı bezi ateşin içine bıraktı. Keşke bu gecenin tamamını da aynı kolaylıkla alevlerin içine atabilseydi.

"Tamam, bırak gitsin.

Popkov ilk kez kendisine söyleneni yaptı.

Adam küfürler ederek sendeleyerek ayağa kalktı. Aleksey bir paket sigara çıkardı, iki tane salladı, ikisini de yaktı ve birini Babitski'ye uzattı. Adamın kanının sigaraya damlamasını izledi.

"Siktirin gidin," diye inledi Babitsky, dumanı ciğerlerine çekerek.

'Hepinizin canı cehenneme. Yarın bu dondurucu bok çukurundan çıkıyorum.

"Nereye gidiyorsun?"

"Sana ne bundan?"

"Hiçbir şey.

"Moskova'ya atandım. Ayırık dudakları acı bir gülümsemeyle kıvrıldı. "Senin de sorularının da canı cehenneme.

Alexei a r k a s ı n ı döndü. Yeterince görmüştü. Bir adı vardı: Mikhail Vushnev. Oradan başlayacaktı. Bu sefer lanet Kazak olmadan.

Lydia yatağına uzandı ve Aleksey'le yaptığı pazarlığı düşündü. Popkov'u bu gece yanında tutması karşılığında odasında kalmaya söz vermişti ama Alexei sözüne sadık kalacak mıydı? Sinirleri gerilmişti ve göz kapakları yanıyordu. İnsanlarla anlaşma yapmanın sorunu buydu, sizi yarı yolda bırakıp bırakmayacaklarını asla bilemezsiniz. Gözlerini tavana dikti, tavanda zürafa şeklini almış nemli bir leke vardı, muhtemelen birkaç boru sızdırıyordu. Sızdıran diller gibi, onlara da güvenilemezdi.

Rusçanız mükemmel. Elena'nın sözleri ona geri döndü ve bir zamanlar Chang'e söylediği benzer sözleri de beraberinde getirdi. Şimdi onları mırıldandı: "İngilizcen mükemmel. O gün yaz mevsimiydi ve Çin'in gökyüzü kocaman, parlak tavuskuşu mavisi bir ipek tabakası üzerlerinde parıldıyordu. Bu anıya gülümsedi ve zihninin, bir arının bir orkidenin tatlı ve baskın kokusuna dalması kadar kolay bir şekilde bu anıya dalmasına izin verdi. Buna karşı mücadele etmedi. Bu sefer karşı koymadı. Her gün burada, bu soğuk Rus topraklarında bir gelecek şekillendirmek için savaşıyordu ama bu sefer, sadece bu gece için, geçmişe doğru kaymanın tatlı ve akışkan zevkine izin verdi.

Chang An Lo onu toprak bir yoldan Kertenkele Deresi'ne, Junchow kasabasının doğusundaki küçük ormanlık bir girintiye götürmüştü. Sabah güneşi suyun yüzeyinde tembellik ediyor ve huş ağaçları düz gri kayalara gölgelik yapıyordu.

Chang kibarca, "İngilizcemin kabul edilebilir olduğunu düşünmeniz beni onurlandırdı," diye cevap verdi.

Kalbi hızla çarpıyordu. Buraya hiç tanımadığı genç bir adamla tek başına gelmek riskliydi ve daha da kötüsü adam Çinli ve komünistti. Annesi öğrenirse onu yatağın direğine bağlardı. Ama şimdiden hayatları, onun ve onunki, zar zor anladığı bir şekilde birbirine dolanmıştı. Kancaların küçük küçük oklar gibi yatağına battığını hissedebiliyordu.

Vücudunun yumuşak ve hassas bölgelerine, karnına ve uyluklarının ince beyaz etine. Kalbinin güçlü atışlarını çekiştiriyordu. Siyah V yakalı tuniği ve bol pantolonuyla hareketsizliği de en az hareketleri kadar zarıftı. Ayaklarında korkunç lastik ayakkabılar vardı. Daha önce onu İngiliz kilisesinin dışında beklemişti ve kadın onu çok resmi bir şekilde selamlamıştı, elleri bir arada ve gözleri yerde, önünde eğilmişti.

'Size teşekkür etmek istiyorum. Beni ara sokakta kurtardınız ve size minnettarım. Size teşekkür borçluyum.

Hareket etmedi, yüzünde ya da vücudunda tek bir kas bile oynamadı ama içinde bir yerlerde bir şeyler değişti, sanki kapalı bir yer açıldı. Ondan akan sıcaklık onu şaşırttı.

"Hayır," dedi, gözleri dikkatle ona dikilmişti. "Bana teşekkür borçlu değilsin. Bir adım daha yaklaştı, o kadar yakındı ki gözlerindeki küçük gizli mor lekeleri görebiliyordu. 'İnsan tacirleri seninle işleri bittiğinde boğazını keseceklerdi. Bana hayatını borçlusun.

'Hayatım bana aittir. Benden başka kimseye ait değildir.

Ben de sana borçluyum. Sen olmasaydın ben ölmüş olurum. O yabancı şeytan polisin kurşunu şimdi kafamda olacaktı ve sen gecenin içinden çıkıp onu durdurmasaydın ben de atalarımın yanında olacaktım. Çok alçak sesle eğildi. "Hayatımı sana borçluyum.

"O zaman ödeştik. Bunun ne kadar ciddi olduğundan emin olamayarak güldü. "Bir hayat için bir hayat.

Şimdi derede, adamın suyun kenarındaki bir ot parçasının üzerine çömelip kendisinden uzak durduğunu fark etti ve onu telaşlandırmamak için dikkatli davranıp davranmadığını merak etti. Yoksa yabancı bir şeytanın, başka bir *fanqui*'nin yakınında olmaya dayanamadığı için miydi? Bir kaya parçasının üzerine uzanmış, çıplak ayak bileklerini güneşe doğru uzatmış, yüzünü hasır şapkasının siperliğinin altına sokmuştu. Şapkası hırpalanmıştı ve elbisesi eskiydi. Bunlar onu utandırıyordu. Düşmüş bir daldan sulu bir kurtçuk çıkarmaya çalışan küçük kahverengi bir kuşa baktı ve Chang An Lo'nun ona bakmamasını umdu.

"Pekin'de uzun yıllar İngilizce öğretmenim oldu," diye devam etti. Bana çok iyi öğretti.

Şapkasının gölgesi altından ona baktı ve ayağından kana bulanmış bir bezi çözdüğünü görünce şok oldu. Tanrım, dün gece Ulysses Kulübü'nde ona yardım etmeye geldiğinde saldıran bekçi köpeği. Dişleri tahmin ettiğinden çok daha fazla zarar vermiş olmalıydı. Adamın derisinin kemikten kırmızı şeritler halinde sarktığını görünce bir mide bulantısı dalgası hissetti. Göğsünde fiziksel bir acı. Bu durumdaki bir ayakla nasıl yürüyebilirdi?

Başını kaldırdı ve onu ağzı açık bir şekilde yarasına bakarken yakaladı. Kadının bakışları yükseldi ve uzun bir an boyunca gözleri buluşup birbirini tuttu. Adam başka tarafa baktı. Adamın ayağını nehrin girdaplı akışına bırakıp parmaklarıyla ovuşturmasını sessizce izledi, böylece kan pıhtıları yüzeye sürüklendi ve suyu bir balığın sırtı gibi kahverengi lekelerle benekli hale getirdi. Hızla ayağa kalktı ve onun yanındaki çimenlerin üzerine diz çöktü. Elinde, ondan kendisi için getirmesini istediği iğne ve iplik duruyordu. Şimdi nedenini anlıyordu.

'Bunlara ihtiyacın olacak,' dedi ve uzattı.

Ama adam elini uzattığında, kadın bir karar verdi ve elini ondan çekti. "Ben yaparsam yardımı olur mu?" diye sordu.

Gözlerinde anlamını çözemediği bir kıvılcım sıçradı. Siyahlıkları parlak ve dokunulmaz bir şey tarafından tüketilmiş gibiydi. Yutkundu, az önce teklif ettiği şey karşısında dehşete düşmüştü.

İğneyi ilk batırdığında bağırmasını bekledi ama bağırmadı. Yüzüne endişeli bir bakış fırlattı. Hayretle saçlarına bakıyor ve gülümsüyor gibiydi, siyah gözleri gizli düşüncelerle doluydu. Bundan sonra dikiş dikmeye devam etti. Aslında daha da cesurlaştı, acıyıp acımadığından çok yaptığı işi daha düzgün yapmaya odaklandı, bırakacağı izlerin farkındaydı. Ne yaptığını görebilmek için sürekli mendiliyle kanı temizledi ve altındaki narin kemiğin beyaz parıltılarını düşünmekten dikkatle kaçındı.

Bittiğinde iç çamaşırını çıkardı, Chang'in bıçağını kullanarak şeritler halinde kesti ve ayağını bağladı. Beceriksizce görünüyordu ama en iyisi buydu.

yapabilirdi. *Chyort!* Bandajlama konusunda dikiş dikmekten daha iyi değildi. Hiç sormadan ayakkabısını kesip açtı ve bandajın alt tarafına iki kumaş şeridi daha bağladı.

'İşte,' dedi bitirdiğinde. "Böylesi daha iyi. "Teşekkür ederim.

Chang çimlerin üzerine otururken ona derin bir selam verdi ve yüzünü görmesini istemediğini hissetti. Neden? Ondak sakladığı şey neydi?

Bana teşekkür etmeyin. Eğer etrafta dolaşıp birbirimizin hayatını kurtarırsak, bu bizi birbirimizden sorumlu kılar. Sence de öyle değil mi? Hafifçe güldü.

Adamın keskin bir nefes aldığını duydu. Sözleri onu kızdırmış mıydı? Çok mu fazla varsayımda bulunmuştu? Birden kendini boyunu aşmış hissetti, bu dipsiz ve yabancı Çin sularında ayağını nereye koyacağını bilemedi. Ayağa fırladı, sandaletlerini tekmeledi ve sığ sulara girdi. Dere bacaklarını dalgalandırarak tenini serinletti ve üzerindeki kanı temizlemek için elbisesinin eteklerine su sıçrattı. Onun kanı. Elbisesinin liflerine dolanmıştı. Kana baktı, parmağının ucuyla lekelerden birine dokundu ve nehirde durulamayı bıraktı.

"Lydia Ivanova.

Onun adını ilk kez söylüyordu. Dilinde kulağa farklı geliyordu. Daha az Rus. Daha çok . . .

"Lydia Ivanova," dedi tekrar, sesi çimenlerin arasından esen rüzgâr kadar sessizdi, "sizi bu kadar rahatsız eden şey nedir?

Bir titreme hissetti. Kendi kanında mı yoksa suda mı olduğunu bilmiyordu ama o parlak güneşli anda yanlış anladığını biliyordu. Adam onun içini görebiliyordu, düşünceleri onun için elinin arkasında iz bırakan su damlacıkları kadar şeffaftı. Duyduğu nefes alışverişi kızgınlık değildi. Çünkü onun da bildiği gibi, artık birbirlerinden sorumlu *olduklarını* biliyordu. Dirseklerine dayanmış, siyah bakışlarıyla onu izleyen Chang An Lo'ya baktığında, gözleri birbirlerine sabitlendi ve aralarında somut bir şeyin oluştuğunun farkına vardı. Havada parıldayan bir tür iplik. Sanki

Nehirdeki bir dalgalanma kadar zor, ancak Peiho üzerindeki yeni köprüyü tutan çelik kablolardan biri kadar güçlü.

"Söyle bana Lydia, kalbinde bu kadar ağır basan nedir?"

Elbisesinin eteklerini serbest bıraktı ve bacaklarının etrafında süzülürken, ne kadar perişan olduğunu bir kez daha farkına vardı. Kararını verdi.

"Chang An Lo," dedi, "yardımına ihtiyacım var."

"Dün gece bir adamın ceketinin cebinden bir kolye çaldım. Tekrar kayanın üzerine çıkmış, turuncu kertenkelelerden biri gibi tünemişti, başı yukarıda ve uzuvları gergin, kaçmaya hazırdı. "Ulysses Kulübü'nde.

Ulysses Kulübü, Junchow'daki Uluslararası Yerleşim'deki İngiliz sömürgecilerin uğrak yeri, saçma bir şekilde büyük ve havasız bir yerdi - ve Lydia için son derece cazipti. Bir keresinde arkadaşı Polly'yi azarlamıştı: "Havasız, sıkıcı bir tavan arasında yaşamayı dene de gör bakalım Ulysses Kulübü'nün sana bir cazibesi var mı?"

Chang'e 'Dün gece polisin kulübe gelmesinin nedeni de buydu,' diye açıkladı. 'Kayıp ben dışarı çıkamadan fark edildi. Bu yüzden kolyeyi saklamak zorunda kaldım. Çok hızlı konuşuyordu. Kendini yavaşlattı. "Hepimiz sorgulandıktan ve arandıktan sonra onu almadan ayrılmak zorunda kaldım.

Sürekli Chang'e bakıyordu ama Chang'in yüzü pürüzsüz ve şok olmamıştı. En azından bu da bir şeydi. Daha önce yaptığı hırsızlıkların hiçbirini kimseye itiraf etmemişti ve bu kolyenin değerine yakın bile değillerdi. Gergindi.

'Korkunçtu,' diye ekledi.

Hantal bandajına rağmen çimlerden kolaylıkla kurtuldu, doğrulup öne doğru eğildi. "Kolyeyi nereye sakladın?"

Lydia yutkundu. Ona güvenmek zorundaydı. Güvenmek zorundaydı. "Beyefendilerin vestiyerinin dışındaki doldurulmuş ayının ağzında.

Işık nehrin yüzeyinden sıçrayıp yüzünü dolduruyor gibiydi. Güldü ve gülüşünün sesi göğsünde garip bir hoşnutluk yarattı.

"Onu senin için geri almamı istiyorsun. Sözleri bir soru değildi. "Evet.

Derin bir selam ekledi.

"Neden ben? Neden sen değil?"

Kulübe girmeme izin yok. Dün gece özel bir gündü. 'Bunu takip eden sessizlikte, sorduğu şeyin tüm ağırlığını hissetti.

'Benim de girme iznim yok,' diye hatırlattı ona. 'Çinli yok. Öyleyse elimi ayının ağzına nasıl sokmam gerektiğini söyleyin bana.

'Bu sana bağlı. Becerikli olduğunu zaten kanıtladın. 'Yakalanırsam

hapse atılacağımın farkındasınızdır. Ya da daha kötüsü. Gözlerini

kapattı. Kendinden bıkmıştı. "Biliyorum," diye fısıldadı. "Lydia.

Gözlerini açtı ve şaşkınlıkla gözlerini kırıştırdı. Adam hiç ses çıkarmadan aralarındaki çimenleri aşmış ve önünde duruyordu, uzun ve kıvraktı ama yine de o kadar hareketsizdi ki neredeyse hiç nefes almıyor gibiydi.

"İdam edilebilirim," dedi usulca.

Saçlarını geriye attı ve onun bakışlarıyla buluştu. "O zaman yakalanma.

Adam güldü ve kız, adamın içinde genellikle çok kontrollü olan enerjinin çılgınca aktığını duydu. Onun eline dokundu, kısa bir ten teması ama anlaması için tek gereken buydu. O da onun gibiydi. Tehlike kanının daha hızlı akmasını sağlıyordu. Başkalarının risk olarak gördüğü şeyi o baştan çıkarma olarak görüyordu. Birbirlerinin aynadaki görüntüsüydüler, aynı bütünün iki parçasıydılar ve tenin tene değdiği o an, parçalanmış parçaların bir araya gelmesiydi.

"Chang An Lo," dedi sertçe, "yakalanmadığından emin ol. Başını ona doğru eğdi. "Çünkü eğer yakalanırsan, kolyemi alamam.

Adam ona gülümsedi, ağzı yumuşaktı. "Çok mu değerli?"

"Evet. Yakuttan yapılmış.

"Demek istediğim," diye durakladı ve kızın yüzünü inceledi, "sizin için bu kadar değerli mi?

Elbette. Başka türlü nasıl bir hayat kurabilirim, düzgün bir hayat yani, hayatta kalmanın kıyısında bu sefil tırmalamayı değil? Kendim için . . . ve annem için. O bir piyanist. Ona çok istediği Erard kuyruklu piyanoyu başka nasıl alabilirim?

"Piyano mu?

"Evet.

"Bir piyano için her şeyi riske atar mısın?

Birdenbire ayaklarının arasında bir uçurum açıldı, öyle derin bir uçurumdu ki dibi, altındaki gölgelerin içinde gözden uzakta kalıyordu. İkisinin de orada olduğunu bile fark etmediği bir uçurum.

Kapı keskin bir şekilde çalındı. Ses Lydia'yı bir sarsıntıyla Rusya'ya ve şimdiki zamana geri sürükledi ve tanıdık bir mide bulantısı midesini doldurdu, hatıraların kırıntıları uzaklaştıkça ağrımaya başladı. Yorganı üzerinden attı, paltosuna sarınmış olmasına rağmen çıplak ayakları tahtaların üzerinde üşüyordu. Elena'yı diğer yatakta derin bir uykuda bulmak onu şaşırttı. Onu unutmıştu. Kadının ağzı açık kalmıştı ama uykusunda daha genç, daha güzel, daha az heybetli görünüyordu nedense.

Bir başka tıkırtı kapıyı sarstı. Lydia'nın kim olduğunu sormasına gerek yoktu. Cevap verip vermemekte tereddüt etti ama onun pes etmeyeceğini biliyordu. Kardeşi asla pes etmezdi. Kapıyı açtığında Alexei koridorun dışında duruyordu, uzun yüzü soğuk ve endişeyle sıkışmıştı. Onu gördüğünde yeşil gözlerinde beliren rahatlama ifadesini gizlemek için yeterince hızlı değildi ve bundan memnun mu yoksa aşağılanmış mı olduğunu bilmiyordu. Şu anda umursamayacak kadar yalnızdı.

'Buradasın,' dedi.

"Evet. Olacağıma söz verdim.

"Güzel.

Söyleyecek başka bir şey yoktu. Onu kontrol etmişti, o buradaydı; hepsi bu. Kâğıt gibi ince duvarların ardında, yan odada bir kadın aniden gülmeye başladı ama Lydia gülümsemek için hiçbir dürtü hissetmedi. İçindeki delik çok büyüktü, çok tüketiyordu, sahip olduğu her şeyi yutmuştu.

"Alexei. Tutunacak bir şey olsun diye kardeşinin adını fısıldadı. "Alexei. Gözleri onun ceketinin üçüncü düğmesine odaklandı. Onun yüzüne bakmaya dayanamıyordu çünkü şu anda zırhı yoktu. "Beni de yanında götür.

Hayır. Bu çok tehlikeli. Sensiz daha iyi çalışırım. Sen burada kal.'

Başını salladı ve hâlâ ona bakmadan sessizce kapıyı kapattı. Sırtını kapıya yasladı ve ağabeyinin kendisinden uzaklaşan ayak seslerini dinledi. Hızlı hızlı. Sanki onu geride bırakmak için sabırsızlanıyordu. Yavaşça yere kaydı ve kollarını kaval kemiğine dolayarak çenesini dizlerinin üzerinde dengeledi.

Alexei lastik fabrikasının yanındaki bara girdiğinde ilk gördüğü kişi, Lydia'yla dökümhaneden dönerken yolda çok çirkin bir şekilde flört eden sarışın kamyon şoförüydü. Adamın adı neydi? Kolya. Bir masanın üzerinde dolu votka bardaklarından oluşan tehlikeli bir kule inşa etmeye çalışıyordu. Aleksey dirseğiyle dumanla dolu odanın arka tarafındaki uzun tezgâha doğru ilerledi.

"Votka," diye emretti.

Önünde bir şişe ve bir bardak belirdi.

"*Spasibo*. Kendine bir içki doldurdu ve boğazından aşağı attı. "Bir tane de kendin için.

Barmen ufak tefek, sert bakışlı ve ön dişi kırık biriydi. Başını salladı ve kendisi için bir bardak doldurdu ama bardağa dokunmadan bıraktı. Alexei onun üzerindeki badem yağının tatlı kokusunu alabiliyordu.

"Ne istiyorsunuz? Adam güçlü bir Moskovalı aksanıyla konuştu. "Birini arıyorum.

"Bir adın var mı?

Mikhail Vushnev. Burada içtiğini duydum. Onu tanıyor musun?' 'Belki.'

"Bu gece burada mı?

Etrafına bakma zahmetine bile girmede. "*Nyet*.

Alexei onun yalan söylediğini biliyordu. Omuz silkti, kendine bir içki daha doldurdu ve kamyon şoförünün maskaralıklarını izliyormuş gibi yaptı, bir yandan da odayı kontrol ediyordu. Babitsky buraya çöplük demişti. Bu konuda haklıydı. Havasız,

Kasvetli ve fırçayla temizlenmeye muhtaçtı ama tembel bir şekilde sıcak ve rahattı. Masaların etrafında her zamanki gibi kendini içkiye adanmış bir grup insan toplanmıştı; bir adamın dizinde zayıf bir çocuk, başka bir adamın sandalyesinin altında ise dikkatli gözlerle bakan bir köpek yatıyordu. Bir köşede iki adam kendilerini tamamen kaptırmış satranç oynuyorlardı.

Alexei içkisini aldı ve masalarına saygılı bir mesafede durarak ama hareketlerini gözlemleyebilecek kadar da yaklaşarak onlara doğru ilerledi. On dakika boyunca orada durup oyuna daldı. Bu süre zarfında arka odadan renkli Özbek kıyafetleri içinde iki kız belirdi, tepsilerdeki biraları dengelerken koyu güneşli gözleri ve pürüzsüz zeytin tenleri parlıyordu. Onların gelişiyile mekândaki atmosfer sanki bir elektrik düğmesi açılmış gibi değişti. Satranç oyuncularından birinin bile kalesini aptalca kaybedecek kadar dikkati dağılmıştı ve şahı da kısa süre sonra düştü. Kızlardan biri yanından geçerken kalçasını davetkâr bir şekilde Alexei'ye sürttü ve kıpkırmızı dudaklarını ona doğru bükte ama Alexei başını iki yana salladı ve bir sigara daha yaktı.

"Onu geri çevirme yoldaş," diye güldü satranç oyuncularından daha genç olanı. 'Ne zaman başka bir teklif alacağını asla bilemezsin.

"Şansımı deneyeceğim," diye cevap verdi Aleksey ve sigara paketini uzattı. Adam kabul etti ve bir tanesini daha sonra içmek üzere kulağının arkasına sıkıştırdı. "İyi oynuyorsun," diye yorumladı Aleksey, *shakhmatnaya doska*'ya, satranç tahtasına başını sallayarak.

"*Spasibo.* Çalıyor

musun?' 'Fena halde.

Yaşlı oyuncu derin gözlerle onu inceledi. "Bundan şüpheliyim," diye mırıldandı.

Alexei eğildi ve beyaz şahı düzeltti. 'Bana burada mükemmel bir oyuncu bulabileceğim söylendi. Adı Mikhail Vushnev'di. İyi bir maç havasındayım. Onu tanıyor musun?'

"Eğer iyi bir eşleşme istiyorsan, yoldaş, Mikhail senin adamın değil," diye küçümseyerek güldü genç olan. 'Satranç tahtasında rahibe manastırındaki kızlardan biri kadar işe yarar, o yüzden-'

"Leonid," diye araya girdi yaşlı olanı, "belki de satranç maçı arkadaşımızın aklındaki türden bir maç değildir.

Hay sikeyim. Adam çok zekiydi. Aleksey ona dikkatli bir gülümseme verdi. "Şu Vushnev burada mı?"

"Nyet."

Genç olan şaşkınlıkla arkadaşına baktı. "Boris, kafan mı bozuldu yoksa-

"Nyet. Bu kez Leonid bile kelimedeki vurguyu duydu ve ç e n e s i n i kapalı tuttu.

"Yine de teşekkürler," dedi Alexei hoş bir şekilde.

Arkasındaki gözleri fark edince, Kolya'nın kızlardan birini okşadığı ve bu yüzden ellerini tokatladığı bara doğru ilerledi. Aleksey bir votka daha ısmarladı, sonra da sanki dünya kadar zamanı varmış ve bir sonraki içkisinin nereden geleceğinden başka bir düşüncesi yokmuş gibi arkasını döndü. Bakışlarını masaların üzerinde gezdirdi, gözleri dumana karşı kısılmıştı ve bir kalp atışından daha uzun bir süre sobanın yanında uzun saplı piposunu tütüren zayıf, parlak saçlı bir adama takıldı.

Alexei'nin bakışları kayıtsızca ilerledi. Ama adamını yakalamıştı. Genç Leonid farkında bile olmadan ona ihanet etmişti: Vushnev'in adının geçtiği bir bakış yeterliydi.

Aleksey adamın masasına bir şişe votka ve iki bardak koydu. '*Dobriy*

vecher. İyi akşamlar, yoldaş. Size katılabilir miyim?'

Cevap beklemeden bir sandalye çekti ve oturdu. Adamın köşeli yüzünün hiç şaşırmadığını fark etmişti. Alexei ikisine de birer içki doldurdu.

"*Za tvoye zdorovye!*" diyerek kadehini kaldırdı. 'İyi sağlık!'

"*Za tvoye zdorovye, tovarishch,*" diye cevap verdi Vushnev ama cama dokunmadı. Gri gözleri düşünceli ve meraklıydı ama soru sormadı. Sovyet Rusya'da sorular başınızı belaya sokabilirdi. Kırk yaşlarında bir adamdı ve piposunun sapını çiğnemekle yetiniyordu, yüzünün çukurlarında gölgeler oynuyor, ışık

saçlarının parıltısı. Adamın parlaklığıyla ilgili bir şey Aleksey'in sinirlerini bozdu, ama yine de bir tür gülümseme yarattı ve "Siz Yoldaş Vuşnev'siniz sanırım?" diye sordu.

"Beni bulmanızın ne kadar süreceğini merak ediyordum.

"Aradığımı biliyor muydun?

Adam eğlenerek homurdandı. "Elbette. "Felanka'da

laf çabuk yayılır.

Aleksey içkisini aldı ve bacaklarını sobaya doğru uzattı. Barın uzak ucunda iki adam şarkı söylemeye başladı, bir diğeri ise hızlı bir ritim tutturdu. Alexei bunun tadını çıkarmak için zaman ayırdı, on beş yıldır duymadığı çocukluğundan kalma bir melodi olduğunu fark etti. Jens Friis'in, yayını tellerine her dayadığında Danca sövüp saydığı sevgili kemanıyla ilgili anıları aklına geldi. Votkayı bir dikişte mideye indirdi.

"İyi şarkı söylüyorlar," diye yorum yaptı. "Son derece iyi.

'Eskiden profesyonellerdi. Şimdi sac işçisi oldular, zavallı şeytanlar. Vushnev piposunu dizinin üzerinde dengeledi ve ilk kez gerçek bir ilgi omuzlarının kıvrımını sıkılaştırdı. "Artık hepimiz büyük Sovyet Anavatanımız için çalışan işçileriz.

İşte o an gelmişti. Aleksey bir elini sıcak tutmak istercesine paltosunun cebine soktu ve oradaki bozuk paraları gelişigüzel şingırdattı. İlk hamleyi o yaptı.

"Sovyet Anavatanı için yaptığınız çalışmalarla ilgilenen insanların size gelmesinden bıkmış olmalısınız, yoldaş.

Bir duraklama. Hafif bir gülümseme. Başka bir şey yok. "Ne kadar çok olduklarına inanamazsınız. Ülkenin dört bir yanından gelip kapımı çalıyorlar. Piposunu üfledi, acelesi yoktu.

Alexei kendine bir sigara daha yaktı. Boğazı yerdeki toprak gibi kurumuştı. Oda giderek daha gürültülü bir hal alıyordu, başka bir adam eski bir halk şarkısı söylüyor, diğer içkiciler de sallanarak eşlik ediyordu. Duvarlardaki elektrik lambaları titriyor, hepsini karanlığa gömmekle tehdit ediyordu.

"Yoldaş, çok çalışmalısın," dedi Aleksey, sözlerinin gürültü sağanağı altında kaybolmasına ama yine de arkadaşının kulaklarına ulaşmasına yetecek kadar yumuşak bir sesle, "Sovyet toplumunun yeniden inşasına olan bağlılığınla Ulu Önderimizi gururlandıracak kadar çok çalışmalısın. Yaptıklarınızdan hepimiz faydalıyoruz. Sözcüklerin orada asılı kalmasına izin verdi. "Size çok fazla bilgi emanet edildi.

Sonunda açgözlülük orada, gri gözlerde çırılçıplak duruyordu. Vushnev kancaya takılmıştı. Aleksey ikinci votka bardağını masanın üzerinden ona doğru kaydırdı. Bu kez Trovitsk kampının ofis müdürü bardağı aldı, sıvıyı bir dikişte boğazından aşağı attı ve memnuniyetle dudaklarını şapırdattı.

"Burada olmaz," diye uyardı. "Çok fazla göz var. "Nerede?

"Kirov Most'ta. Şehrin doğu tarafındaki köprü. Ortasında taş bir kemer var.

"Yarım saat içinde. "Orada olacağım.

Aleksey derin bir nefes verdi, boynundaki kaslar gevşemeye başlamıştı. Şimdi neden Vushnev'in bu sözleri ilk kez söylemediğini hissediyordu?

Köprü boştu. Kar, sanki bir yere ulaşmak zorundaymış gibi karanlığın içinde ilerliyordu. Gün boyunca trafikten dolayı yol ve kaldırımlarda oluşan ölümcül buz, şimdi bir kez daha donuyor ve sessizce yürümeyi imkânsız hale getiriyordu.

Alexei erken geldi. Nehir kıyısındaki yoğun siyah bina yığınının içinde arkasına yaslandı, bir sıra atölye gece için kilitlenmişti. Köprüyü yakından izledi ama üzerinden geçen tek bir kamyon dışında köprü boştu. Vushnev'in diğer taraftan izleyip izlemediğini merak etti. Kirov Most, korkulukları boyunca aralıklarla oyulmuş yaratıkların yükseldiği taş bir köprüydü ve ortasında Vushnev'in sözünü ettiği taş kemer vardı. Yaşam belirtisi yoktu.

Köprünün her iki ucunda da özenle yapılmış ferforje lambalar bir ışık çemberi oluşturmaya çalışıyordu ama ikisi de savaşı kaybediyordu ve havayı kaplayan kar tabakaları içinde zar zor görülebiliyorlardı. Rüzgâr Alexei'nin şapkasını kaptı ve parmaklarını gözlerine soktu ama o kıpırdamadı. Atkısının arkasından sığ nefesler alıyordu. Bir şey kaval kemiğine sürtündüğünde sıçradı, kalbi boğazındaydı, köprüye o kadar odaklanmıştı ki, ama bu sadece ısınmaya çalışan cılız bir kedi idi.

Yarım saat geçti. Bir saat. Köprüde hâlâ kimse yoktu. O ve kedi birbirlerine eşlik ediyorlardı ama düşünceleri soğuk ve kayganlaşmıştı, öyle ki neredeyse kaçıracaktı. İleride bir figür hareket ediyordu. Rüzgâra doğru eğilmiş, *fufaika* içinde kamburlaşmış, başını ve yüzünün büyük kısmını sıkıca sarmış bir atkı. Vushnev olabilirdi. Ya da olmayabilirdi. Daha da önemlisi, figür yalnızdı. Aleksey kedinin başını veda edercesine kaşdı ve yerinden kalktı. Uzun adımlarla hızla ilerledi, avının arkasına geldi ve karla örtülü omzuna dokundu. Adam irkilerek döndü, korkmuş gözlerinin üzerindeki kaşları buz tutmuştu. Bu Vushnev'di.

"Tanrı aşkına, beni korkuttun!"

"Geç kaldın," diye işaret etti

Alexei. "Ne olmuş yani?"

Meşguldüm. Yapmak

zorundaydım-'

Gri gözler ihtiyatlıydı ama artık korkmuyordu. Alexei bundan hoşlanmamıştı. Bu onu tedirgin ediyordu. "Hadi şu işi bitirelim," diye araya girdi. "Senin lanet hayat hikâyeni dinlemek için çok üşüyorum.

Adam bir adım geri çekildi ve köprünün uzunluğuna baktı. Alexei acı soğukla ilgisi olmayan bir ürperti hissetti.

"Birini arıyorum," dedi hızlıca. "İsim?"

"Jens Friis.

"Rus mu?"

'Hayır, o Danimarkalı. Hatırladın mı?'

"Kaç isim saydığının farkında mısın-

"Bunu tanıdın mı?

Rüzgârın uğultusu dışında sessizlik. Alexei yüzündeki karı fırçaladı.

"Olabilir," diye mırıldandı adam

sonunda. "Ne kadar

hatırlayacaksınız?

"Ne teklif ediyorsunuz?

Alexei iç cebinden düz deri bir mücevher kutusu çıkardı. Fiskeyle açtı. Enfes bir safir kolye krem rengi saten bir yatağın içine yerleştirilmişti ve Vushnev'in nefes alışını duydu. Kutuyu kapadı. Kolye büyük annesine aitti ve Çar Nikolas'ın Kışlık Saray'daki büyük balolarında takılmıştı. Kolyenin bu adamın kirli ellerinde olduğunu düşünmek onu öfkелendirdi.

"Peki Jens Friis'i tanıyor musun?" "İsmi biliyorum.

"Trovitsk kampında mı?"

"Sana ne ondan?

"Bu seni hiç ilgilendirmez.

"Bazen neden benim ... Gülümsedi. "Müşterilerim mahkumlardan birini çıkarmak için neden bu kadar istekli oluyorlar, oysa çoğu zaman mahkum eskiden tanıdıklarından farklı bir kişi haline gelmiştir. Buna hazır mısınız? Yıllarca süren ağır çalışma ve aşağılanma onları değiştiriyor, görüyorsunuz. Kamptaki yaşam onları sert, bencil ve sadece ...'

Beni oyalıyor. Dikkatimi dağıtıyor-

Döndü ama artık çok geçti. Kahretsin! Bir darbe böbreklerine, bir diğeri de başının yan tarafına saplandı. Sendeledi ama buzun üzerinde tutunmaya devam etti. Suratına bir dirsek ve kasıklarına bir diz darbesi indirdi ve kendine biraz nefes alma alanı kazandı ama önünde dört adam duruyordu. Arkasında iki kişi daha vardı ve bir diğeri inleyerek yere yığılmıştı. Vushnev gülümsüyor, şiddetten uzak duruyordu.

"Dostum," dedi ofis m¼d¼r¼ yumuşak bir sesle, "başka seçeneğin yok. Kolyeyi yine de alacağım. Ve sakladığın diğer her şeyi de. Sakın reddetme," diye kıkırdadı, 'yoksa arkadaşlarımı buraya salmak zorunda kalırım. Eminim bunu istemezsiniz.

Bileğinin k¼¼k bir hareketiyle Aleksey'in elinde bir silah belirdi ve onu doğrudan Vuşnev'in y¼z¼ne doğrulttu. "Hazırlıksız geleceğimi d¼ř¼nmedin, değil mi?

Vushnev geriye doğru çekildi. Diğer adamlar yerlerinde kaldılar.

'Vushnev, aptallık etme. M¼cevherleri alabilirsin. Ama karşılığında ben-'

Bıçak arkasındaki karanlıktan ıktı. Acı v¼cudunu yırttı ve o kadar b¼y¼kt¼ ki, zihnini o kadar bulandırıyor ki, neresinin acıdığını anlayamadı. Eller ve ayaklar aniden her tarafını sarmış, vuruyor, tekmeliyor, v¼cudunu yere vuruyordu. Tetiği iki, ¼ kez çekti ve çığlıklar duydu, ama eller h¼l¼ elbiselerini delip geçiyordu, onları parçalıyordu ve onları durduramıyordu. Birinin bileğinin kırıldığını ve parmaklarının gevşediğini hissedene kadar m¼cadele etti, ama aniden havaya kaldırıldı ve k¼pr¼ korkuluğunun kenarından aşağı fırlatıldı. Nehrin ¼zerindeki gece havasına.

İlk başta hissettiği tek şey bir rahatlama telaşıydı. K¼pr¼deki o pilerden kurtulmuştu. Gece o kadar karanlıktı ki dibe akıldığını farkında bile değildi ama zihni devreye girdi ve ona hazırlanmasını s¼yledi. ırpınan kollarını ve bacaklarını içine çekti, kız kardeşinin solmakta olan son bir g¼r¼nt¼s¼ne tutundu. Sonra su y¼kseldi ve bir tuğla duvar gibi ona çarptı, dondurucu g¼c¼ onu oyle sıktı ki ciğerleri sıkıştı. Bir taş gibi battı.

Altı gündür. Alexei'den altı gündür haber yok.

Kardeşinin onu terk ettiği çok açıktı. Lydia kendini tamamen yoksun hissediyordu. Düzgün kahverengi saçları ve uzun kibirli adımlarıyla onun uzun boylu, dik duruşunu aramak için Felanka sokaklarında dolaştı ama ondan hiçbir iz yoktu. Her geçen gün korkuları daha da artıyordu. Lydia onun, parmaklıkların arasında dolaştığı akşam bazı bilgiler edindikten sonra esir kampına gittiğinden emin olmuştu. O olmadan harekete geçmişti.

Sensiz daha iyi çalışıyorum.

Söylediği buydu. Kapısında durduğunda bunu açıkça belirtmişti, ona katılma isteğinden rahatsız olmuştu, bu yüzden muhtemelen şoförüne rüşvet verdiği bir kamyonla gizlice esir kampına gitmişti. Jens Friis onun umurunda olmadığını düşünecek ve Alexei'yle birlikte yine ormanda ata binmeye gidecekti.

Kelimeleri durdurmak için elini ağzına götürdü. Jens ortadan kaybolmadan önce onu bulması, acilen bir şeyler sorması gerekiyordu. *Baba, beni bekle lütfen. Seni terk etmedim.*

"Gitme.

"İyi olacağım, Elena.

"Huh!

"Kendi başımın çaresine bakabilirim.

Elena kaşlarını çatarak cevap verdi. 'Yapabiliyormuş gibi davranmakta iyisin demek istiyorsun. Ama sandığın kadar iyi değilsin.

Lydia sabırsızlıkla bir nefes üfledi, nefesi soğuk ve aydınlık havada uzun ve tembel bir ilmek gibi kıvrılıyordu. Felanka tren istasyonundaydılar, bir tren istasyonuna sıkışmışlardı.

Askerler Lydia'yı şaşkına çeviren bir sabırla treni beklerken platform üniformalılarıyla doluydu. Kendi uzuvları huzursuzdu, kalbi onu hareket halinde tutan bir aciliyetle atıyordu, platformun bir ucundan diğerine bir aşağı bir yukarı gidip geliyor, bedenlerin ezilmişliği arasında bir yol açmaya çalışıyordu. Burası derin sesler ve yüksek sesli erkek kahkahalarının soğuk zemine damga vurduğu erkek bölgesine dönüşmüştü. Kokusu bile farklıydı.

Lydia yanlarından geçerken askerler yayılmış ya da asker çantalarının üzerine oturmuşlardı, gözleri Lydia'nın kalçalarıyla aynı hizadaydı. Dikkatle bakıyorlardı. Hatta bazıları bir elini uzatıp bileğini parmakladı ya da kazara başını geriye atıp eteğine dokundu. Ama Elena'nın onun arkasından yürüyüp şemsiyesini Lydia'ya dokunan herkesin kafasına indirmesi tesadüf değildi. Bu Lydia'yı gülümsetti. Kendi annesi bile bunu yapmazdı. Cesaret isterdi.

"Erkeklerle nasıl başa çıkılacağını kesinlikle biliyorsun," dedi Lydia.

"Tek başına trene bindiğini öğrendiğinde Liev'le nasıl başa çıkacağımı bilmem gerekecek.

"Bu bilet için üç gün kuyrukta bekledim. "Bunu ona kendin söyle.

"Artık onu uyuduğu zamanlar dışında hiç görmüyorum.

"Çünkü gece gündüz dışarıda lanet olası kardeşinden haber arıyor.

"Biliyorum.

Lydia onun Alexei'ye ne olduğuna dair bir fısıltı elde etmek için barları dolaştığını, ıssız arka sokaklarda içip kavga ettiğini hayal edebiliyordu. Popkov, adamı sevmiyorsun bile.

"Geri döneceğim," diye söz verdi, "o gittiğimi fark etmeden önce.

Bu sefer Lydia hazırlıklıydı. Ne bekleyeceğini biliyordu. Nefesi trenin camını buğulandırdı ve camı temizlemek için ceketinin kolunu aşağıya doğru sürükledi.

nemden. Kendisi ve orada yatan şey arasına hiçbir şeyin -*Nichevo*'nun-girmesini istemiyordu.

Çam ormanının yoğun dalgaları geçip gidiyordu, koyu renkli dalların kenarları güneş ışığının milyonlarca dalgalanmasında parıldayan ve sıradan bir gözlemciyi dışarıdaki havanın sıcak olduğuna inandıran kar parmaklarıyla çevriliydi. Ama Lydia daha iyisini biliyordu. Daha iyi bilmeyi öğrendiği pek çok şey vardı.

Tren kompartımanı doluydu ve tek kadın oydu. *Böyle olacağını biliyordun. O yüzden sızlanmayın, mızızlanmayın.* Yine de klostrofobikti. Birbirine bakan iki sıra koltuk vardı ve başlarının üzerindeki bagaj ağırları, dayanıksız ağ için çok ağır görünen şişkin askeri çantalarla ağırlaştırılmıştı. Yolcuların çoğu askerdi, tütün kokan paltolarına sarınmışlardı, hepsi de küçük alan için fazla hantaldı. Botları çok büyüktü ve şakaları çok gürültülüydü. Adamlardan sadece ikisi üniformasızdı, ama biri uyuyordu ve düz şapkasını yüzüne indirmişti, görünüşe göre gürültüye sağırdı. Lydia'nın tam karşısında, pencerenin yanında oturan diğerinin üzerinde ince çizgili şık bir takım elbise ve şık bir fötr şapka vardı. Düzenli aralıklarla köstekli saatini kontrol ediyordu ama Lydia bunun saati öğrenmekten çok mücevherli yüzünü göstermek için olduğunu hissediyordu. Beşinci kez yeleğinin cebindeki yerinden çıkarıp ağır altın zincirini başparmağına dolayarak incelediğinde Lydia daha fazla dayanamadı. Öne doğru eğildi.

"Affedersiniz, görebilir
miyim?" "Elbette, genç
yoldaş.

İkisi de onun ilgilendiği zamanın bu olmadığını biliyordu. Koltuğunda öne doğru kaydı ve eldivenli eli aralarındaki küçük boşlukta saati kavradı. Sessizce, düşünceli bir şekilde saatin oymalı kadrânını inceledi, elini kaldırdı ve bir parmağını altın kasanın kıvrımlarında gezdirdi.

'*Ochen krasivye.* Bu çok güzel.'

'*Spasibo.*'

Kirli arabanın içinde saat bir güneş ışığı gibi parlıyordu ve diğer gözler onu ilgiyle izliyordu. Adam saati etrafa gösterecek kadar aptaldı. Fazla sürmezdi. Tren ona yaklaşırken ayağa kalkabilirdi.

İstasyon durduğunda ona doğru tökezledi ve perona doğru kayarken saati düzgünce cebine koydu. Kör bir dilenciden bozuk para almak kadar kolaydı.

Arkasına yaslandı ve gözlerini kapattı, beklenmedik bir sıcaklık kanına sızıyordu, o kadar yoğun ki yanaklarının yanmaya başladığını hissedebiliyordu. Bu sıcaklık nereden geliyordu? Dikkatlice düşündü ve saat olduğuna karar verdi. Bu yolcunun saati değil, yıllar önce daha da güzel olan başka bir saat. Elindeki saatin ağırlığının anısı zihninde yuvarlandı, sahip olduğunu bile bilmediği bir anı ve kendini nedenini bilmeden gülümserken buldu. Ve sonra anı açıldı, kenarları bulanıktı ama yine de oradaydı.

Babam ağır seyahat pelerini içinde, yakası kulaklarına kadar açık, koyu yeşil ipek astarı gölet suyu gibi girdaplı bir şekilde odada volta atıyordu. *Hangi oda?* Hafızasını yokladı ve önce hiçbir şey gelmedi ama sonra yüksek bir tavan, ağır mobilyalar ve kitaplar olduğu izlenimine kapıldı. *İşte bu.* Duvarlara kadar tırmanan kitaplar. Babamın kütüphanesi. Babası elinde saatiyle, sabırsız yeşil gözleriyle, pelerininin yakasından sarkan ateşli bukleleriyle; her parçası harekete geçmeye hevesli. Bunca yıl sonra şimdi bile o enerji girdabını ve kendi küçük göğsündeki sızıyı hissedebiliyordu.

"Gitme baba," diye yalvardı, gözyaşlarıyla savaştı, onları itti, geldikleri yere geri tıktı.

Hemen onun yanında diz çökmüş, kollarını ona dolamıştı. Odun dumanı pelerininin kokusunu güvenli bir şekilde içinde tutmak için hızlıca nefes aldı.

"Yakında döneceğim, *Malishka*," diye mırıldandı ve kendisininkinin aynadaki görüntüsü olan asi saçlarını yatıştırdı. "Sadece birkaç hafta. Yüzündeki tüm çizgiler eriyerek geniş bir gülümsemeye dönüştü ve onu alnından öptü. "İş yüzünden," dedi. "Paris'e gitmek zorundayım. Ama annen yakında aşığıya gelmezse, istasyona sensiz gitmek zorunda kalacağım.

"Hayır!" diye feryat etmişti. Babama veda etmek bir ritüeldi.

"Dinle," dedi onu rahatlatmak için ve saatini kulağına dayadı.

Kene, birdenbire o nazik kenenin sesini hatırlayabildi. Sesi onu büyüleyen yumuşak bir fısıltıydı, öyle ki gözleri büyüdü ve konsantre olurken kalp şeklindeki yüzü tamamen hareketsiz hale geldi.

"Konuşuyor," diye
nefes aldı. "İşte, hisset
onu.

Avucunun tamamını dolduracak şekilde avucuna koydu ve kadın avucunun ağırlığı karşısında hayrete düştü.

'Bu altın,' diye açıkladı.

Karmaşık işlemleri, saç telleri kadar ince telkari işçiliğini dikkatle inceledi ve onu ters çevirip arkasını açtığı anda minik çarkların hareketinden büyüldü. Sesini sakladığı yer burasıydı.

"Yetişmen gereken bir tren olduğunu sanıyordum, Jens.

Annesinin sesiydi, onunla alay ediyordu, sanki teni bir an daha onun dokunuşundan yoksun kalmaya dayanamayacakmış gibi elini uzatıyordu. Koyu renk saçları omuzlarında gevşekçe dans ediyordu, tam da onun sevdiği gibi. Babası dimdik ayağa kalktı ve Lydia olanları izledi. Tıpkı her zaman olduğu gibi. Babam eve huysuz, sabırsız ya da yorgun gelirdi ve sonra gözlerini anneme dikerdi ve bu onun içinde bir şeyleri ateşlerdi. Huysuzluğu, sabırsızlığı ve yorgunluğu yakıp yok ederdi.

Annesi saati yavaşça Lydia'nın elinden aldı ve babasına geri verdi, "Onunla oynamak için daha çok küçük," diye mırıldandı. Ama babası Lydia'ya gizli bir gülümseme verdi ve göz kırptı. Sonra her şey bir telaş ve koşturmacaya dönüştü ve sesler, kokular, bağırışlar ve dağ gibi bavullarla dolu istasyondaydılar. Ve gözyaşlarıyla. Lydia yetişkinlerin ağlamak için buraya geldiklerini fark etti. Babası onları kucakladı, öptü ve trene bindi, tren dev bir buhar gürültüsüyle raylardan aşağı inerken açık pencereden son sözlerini söyledi. Kırmızı bir şey. Hafızasını yokladı ama bulanıktı, yine de kırmızı bir şey hatırlayabildiğinden emindi. Ve sonra aklına geldi. Kırmızı bir mendil, küçük bir noktadan daha fazlası olmayana kadar elinden aşağı yukarı dalgalandı. Küçük bir kan lekesi gibi.

Annesi ağlıyor, gözyaşlarını siliyordu ama Lydia bunu reddediyordu. Babamın cebinde çarklar hâlâ dönüyordu. Zamanın çarkları, küçük dişler

ve saatin ibrelerini hareket ettiriyordu. arklar onu kendisine geri getirecekti. Minik yumruklarını sıktı ve kafasının içindeki tik tak seslerini dinledi.

Çalışma Bölgesi hâlâ oradaydı.

Hareket etmemişti.

Onun korkusu da buydu. Gitmiş olacaktı. Testerelerini, baltalarını ve kereste vagonlarını toplayıp demiryolu hattından uzakta, ormanın başka bir bölgesine taşınacaklardı. Titredi ama bu vagonun soğuşundan değil, rahatlamasından kaynaklanıyordu. Kollarındaki altın rengi tüylerin diken diken olduğunu hissetti ve alnını buz gibi cama yasladı, sanki bu onu ona daha da yaklaştırıyordu. Dışarıdaki manzara cam gibi dümdüzdü ve yer yer karla kaplıydı. Geniş alanlar ağaçlardan tamamen arındırılmıştı, böylece kayalık kısımlar görünür hale gelmiş, arazinin rengi yeşil ve kırmızı kahverenginin bin bir tonundan amansız bir savaş gemisi grisine dönüşmüştü.

Bu babama da olmuş muydu? Sovyet grisine geçiş mi? Bir elinin parmak uçlarını pencereye dayadı ve gözlerini etrafını saran tek renkli üniformalardan kaçırdı.

Baba, buradayım. arklar beni sana getirdi. arklar dönüyor.

Lydia ayağa kalktı ve deri kayışı öyle sert çekti ki trenin camı bir gümbürtüyle aşağıya doğru kaydđ. Dondurucu havanın hücumuyla nefesi kesildi ve etrafını inilti ve şikâyetler kapladı.

"Kapat şu pencereyi!"

"Hava buz gibi.

'Sen aklını mı kaçırdın, kızım? Taşaklarım düşüyor!'

Haykırışları neredeyse hiç duymamıştı. Gözetleme kulelerinin uçları uzakta, masmavi gökyüzüne karşı küçük gri kibrit çöpleri gibi görünürken dikkatinin her zerresi araziye odaklanmıştı. İlk başta ormanın kenarında çalışan hiçbir figür seçemedi. Kalbi göğsünde sıkışıp kalmıştı ama tren raylar boyunca hızla ilerlerken, yerde ölü insan uzuvları gibi duran devasa bir çam gövdesi yığınının yanından geçti. Lydia kerestelerin Çin'de gördüğü gibi nehrin aşağısında bir yerde yüzdürüldüğünü sanmıştı ama hayır. En azından burada değil. Bu küçük ağaç gövdesi dağı belli ki düz yataklı vagonlara yüklenmek ve demiryoluyla kereste depolarına taşınmak için tasarlanmıştı.

Düz arazide acı verecek kadar yavaş bir tempoyla ilerleyen, hâlâ uzakta olan ama ölü dalların bulunduğu yöne doğru ilerleyen bir araba, başka bir sevkیاتla yüklü olarak yaklaşıyordu. Lydia taşıyıcıya bağlanmış minyatür figürlerin sayısını saymaya çalıştı ama çok uzaktaydı. Gözlerini kırıştırdı ve tekrar saydı. En az yirmi tane olmalıydı. Gözleri onlara sabitlendi ve bırakmadı.

"Yoldaş. Arayan takım elbiseli adamdı, nöbet arkadaşı. Bu kez sesi sertti. "Kapat şu pencereyi, *pozhalusta*.

Yine de duymamıştı. Dikkatini çekmek için dirseğine dokundu ve işi kendisi yapmak için ayağa kalkacakmış gibi yaptı ama o bunu yapamadan Lydia omuz çantasından iki küçük kırmızı bohça çıkardı. Her biri düğümlenmiş bir başörtüsünden oluşuyordu ve içlerinde ağır bir şey vardı.

"Buraya bak. . .' Takım elbiseli adamın sabrı tükeniyordu.

İleride bir grup mahkûm görmüştü, sadece dört kişiydiler ve patikadan en fazla birkaç yüz metre uzaktaydılar. Küreklerle kazı yapıyor, kayaları yerinden oynatıyor, belki de vagon için bir yol açıyorlardı. Lydia boynundaki kırmızı atkıyı çıkardı, pencereden olabildiğince uzağa eğildi ve parlak kumaş parçasını onlara doğru salladı. Dikkatlerini çekmek için bir ileri, bir geri, bir ileri, bir geri.

Pozhalusta, diye nefes aldı, *lütfen yukarı bak*.

Motordan çıkan dumanlar yüzüne çarptı. Figürler yaklaşıyordu. Bir tanesi bile küreğinden başını kaldırıp bakmadı. Tren pencerelerinde insan yüzleri görmek istemiyorlar mı? Özgürlüğün görüntüsü çok mu acı verici?

Düşünmek mi? Yüz metre. En fazla bu kadar yaklaşabilirdi. Kolunu geri çekti ve kırmızı bohçalardan birini pencereden dışarı fırlattı. Parlak kırmızı bir kuş gibi titreyen havada yükselirken, adamları yakından izledi ve ciğerlerini uzun bir ölüm perisi çılgılığıyla boşalttı. Hiçbiri ona doğru bakmadı.

Duymuyorlar mı? Ya da umursamıyorlar mı?

Kırmızı kuş bir kayanın kenarına kondu, geri döndü ve kanat çırparak açık bir arazide dinlenmeye çekildi; burada bir ağacın kütüğüne kondu ve ölü köklerin arasına yuvalandı. *Hayır, hayır, hayır.* Lydia'nın ağzı açık kaldı ve diline motorun külü yapıştı.

"Kes şunu, yoldaş. Bu kez şapkanın altında uyuyan adamdı. Artık uyanıktı, uyanık ve öfkeliydi. 'Yaptığınız şey yasalara aykırı. Bunu hemen kes yoksa-'

"Yoksa ne? Şimdiye kadar Lydia'nın yanında sessizce oturan ve Lydia'nın neredeyse hiç bakmadığı, gevşek bacaklı genç bir asker oturduğu yerden kalkıp Lydia'nın arkasında durdu. "Ya da ne?" diye tekrarladı.

Diğer askerler arasında bir kıkırdama dalgalandı ve biri uyardı, 'Ona karşı gelme, yoldaş. O bizim boks şampiyonumuz.

Lydia ikinci bohçayı atmaya hazır bir şekilde

kaldırdı. "İzin verir misiniz?

Asker iri boğumlu elini avuç içi yukarı bakacak şekilde uzatmış, yüzünde kibar bir gülümsemeyle bekliyordu. Lydia adamın burnunun yakın zamanda kırıldığını ve morluğun çamurlu bir sarıya dönüştüğünü fark etti. Tekerleğin bir turundan fazla tereddüt etmedi, sonra küçük paketi ona emanet etti ve ona yer açmak için koltuğuna geri çekildi. Adam ona sırtıttı, asker şapkasını koltuğuna fırlattı, geniş omuzlarını pencereden girebildikleri kadar içeri itti ve dikkatli bir şekilde nişan aldı. Kırmızı bohçayı homurdanarak fırlattı.

Sanki nasıl duracağını bilmiyormuş gibi havada süzülüyordu. Lydia'nın gözleri onu bırakmadı, tüm umutları düğümlü atkının içinde düğümlenmişti. Sonunda havada asılı kalana kadar kayaların üzerinden uçtu ve zarifçe aşağıya doğru kıvrıldı.

Toprak. Zıplamadı bile, pırıl pırıl beyaz karların ortasına dümdüz indi. Lydia askeri öpebilirdi.

Onun yerine '*Spasibo*,' diye teklif etti. "Teşekkür ederim. Çok teşekkür ederim.

Ona minnettar bir gülümseme verdi. Yüzü kızardı ve oturdu. Yoldaşlarından birkaçından alkışlar yükseldi ve biri horoz gibi öttü. Düz kasketli adam kaşlarını çattı ama başka bir şey söylemeyecek kadar akli başındaydı, takım elbiseli adam ise ayağa kalkıp pencereyi çekerek kapattı ve şamatalı kahkahaları bir derece ağırbaşlılıkla görmezden geldi.

Bitti.

Lydia'nın kalbi hızla çarpıyordu. Tekerlekler dönerken ve mahkûmlar dondurucu rüzgârda geride kalırken, düşüncelerinin kırmızı bohçaların içine sıkıştırılmış kelimelerle yarışmasına izin verdi: *Ben Jens Friis'in kızıyım. Eğer buradaysa, ona geldiğimi söyle. Bir işarete ihtiyacım var.*

Her birinin içinde beş parlak gümüş sikke vardı.

Chang An Lo karanlığın içinde bir gölgenin nefesi gibi ilerledi. Görülmeden, duyulmadan. Hava ciğerlerinde nemliyken, kurbağaların sesi geceyi bir cariyenin parmaklarının *guqin*'in tellerini titreştirdiği gibi titreştiriyordu.

Zhumatong köyü pencerelerden, kapılardan ve sokaklardan taşan ışık ve gürültüyle canlanmıştı. Kızıl Ordu sinekler gibi köye inmişti. Askerler bir evden diğerine koşturuyor, bir ellerinde şişe, diğer ellerinde bir kız, kütüklerinin nerede olduğunu hatırlamaya çalışıyorlardı. Köy meclis üyeleri kibarca eğiliyor, ellerini önlerinde birleştiriyor, ama buruşuk üniformalıları ceplerindeki birkaç *yuan* için soyulabilecekleri içki ve kumar salonlarına yönlendiriyorlardı.

Chang arka duvardaki siyah çıkıntının altında sabırla durdu ve saçaklarından fenerler sallanan, narin işlemelerle süslü bir binadan çıkan askerleri dinledi. Sesleri *maotai* ile kalınlaşmıştı ve mahjong kiremitleri bir kez bile yollarına düşmeden caddeye geri dönme hızlarından yüksek sesle şikayet ediyorlardı. Saçları vahşice kısa kesilmiş ve uzun cılız bacaklı bir asker gruptan ayrılarak bir ara sokağa girdi ve orada pantolonunu açarak memnun bir iç çekişle duvara işedi.

Chang, arkadan sessizce yaklaşıp bir kolunu boğazına dolamadan ve bir elini sıkıca ağzının üzerine koymadan önce bitirmesine izin verdi. Asker kaskatı kesildi ve dönmeye çalıştı.

"Sessiz ol Hu Biao, yoksa o değersiz boynunu kırma tehlikesiyle karşı karşıya kalacaksın. Chang bu sözleri genç adamın kulağına usulca söyledi ve gecenin esintisi altında gizlice dışarı çıkmalarına izin verdi. Tutuşunu serbest bıraktı.

Asker kendi etrafında döndü. "Chang An Lo, ödümü kopardın.

Chang başını hafifçe eğerek selam verdi. "Sıkışmış bir domuz gibi böğürmeyi kes, Biao. Bu yüzden elimi sürekli açık olan ağzının üzerine koydum.

senin, onu susturmak için.'

Hu Biao parmak eklemleriyle başının yan tarafına vurdu. "Özür dilerim, kalbimin kardeşi. Yakınına eğildi, köşeli gövdesinden alkolden daha fazla bir şeyin dumanı yükseliyordu ve sesini bir mırıltıya indirdi. "Tanrılar aşkına, bu bok çukuru köyde ne işin var senin?

"Seni arıyorum.

"Neden ben?

"Bana birliğinizin burada konakladığı söylendi. Vadide savaşın şiddetli olduğunu duydum, bu yüzden sefil kulaklarınızın hala postunuza bağlı olup olmadığını görmeye geldim.

Düşmanları ölüleri kulaklarını kesip bir tele geçirerek sayıyordu.

"İkisi de hâlâ benim," diye güldü Biao ve duvara yaslanarak onları göstermek için başını salladı.

Ama Chang içindeki gerilimi duyabiliyordu, bir sonraki savaş yürüyüşünden önce bir gece *maotai* ve siyah macunun kokusuyla yatıştırılması gereken sınırları.

"Demek iyi iş çıkardın, dostum.

'Buralarda ne yapıyorsun, Chang? Kuzeyde bir yerlerde olduğunu sanıyordum.

"Öyleydim ama Guitan'a çağrıldım. Gölgelemin içinde bile keskin gözleri Hu Biao'nun çukur yanaklarını ve korkuluk gibi uzuvlarını görüyor ve Yi-ling'in oğlu için endişeleniyordu. "Eskort birliğim şu anda bile sarhoş maymunların uykusunu uyuyor, buradan on *li* uzakta. Yarın Mao'nun emrini yerine getirmek için Guitan'a varacağım.

Biao kendini duvardan aşağı itti, birden ayıldı ve derin bir saygıyla eğildi. "Böylesine seçkin birinin benim gibi değersiz bir asker köpeğiyle vakit geçirmeyi seçmesi beni onurlandırdı.

Ana caddedeki sesler Biao'nun adını haykırarak onu arıyordu. Chang onun omzundan tuttu ve onu gölgelerin içine doğru götürdü,

dans eden fenerlerden uzaklaşıyor.

'Biao,' dedi aceleyle, 'zamanım az. Onlar uyanmadan önce refakatçimin yanına dönmeliyim.

Biao başını salladı. "Dinliyorum.

"Senden yardımcım olmanı istemeye geldim. Gözleri bir tepki için arkadaşını taradı ve gördüğü şey onu tatmin etti. Hızlı bir heyecan titreşimi. "Güzel. Refakatçiye sabahleyin hazır bulunmanızı talep etmesini emredeceğim.

Gözleri buluştu ve Biao'da bir şeyler değişti. Yorgun bakışları Chang'in yüzünden ayrılmadı. 'Bu Si-qi için, değil mi? Benim için değil. Bunu yapmanı o mu istedi?'

"Hayır, bunun kız kardeşinle bir ilgisi yok. Gülümsedi ve Biao'yu bir kez daha hafifçe selamladı. 'İnanın bana, zor zamanlar geçiriyorum. Arkamda güvenebileceğim iyi bir adama ihtiyacım var. O adam sensin.

'Ama güzel bir kız kardeşim olduğu için şanslıyım. Her erkeğin ruhunu çalabilir, değil mi?'

"Bir kelebeğin çiçekten nektar çalması kadar kolay.

Biao, Chang'in sırtına vurdu ve keskin bir geçirme çıkardı. 'Bundan sonra seni sonsuza dek sevecek. İstedğin bu, değil mi?'

Chang An Lo daha derin bir gölgeye çekildi ve Biao tekrar konuştuğunda o gitmişti.

Chang An Lo bunu tahmin etmemişti. Bu çöküşü. Boğucu havada uçuşan ve bir yaz akşamında yarasaların kanatlarından daha çok sayıda olan tüm fısıltılara rağmen, bu beklediğinden daha kötüydü. Çin'in Komünist hareketinin liderinin böylesine zevkine düşkün bir adam olduğunu düşündükçe morali bozuluyordu.

Mao Tse Tung dört direkli dev bir yatağa yayılmıştı. İri, yuvarlak kafası, saç çizgisindeki gerileme boyunu abartmış, sanki içindeki düşünceler kısa, güdük boynu için fazla ağırmış gibi bir yığın yastığın üzerine yaslanmıştı. Yukarıdan sarkan canlı turkuaz ve eflatun renklerdeki özenli ipek örtüler

Etrafında Komünist bayrağının renginde kırmızı çarşaflar dalgalanırken, bu büyük liderin davası uğruna kanını döktüğü izlenimini vermek için seçilmişti. Ama Chang aksini biliyordu. Mao ordularıyla birlikte seyahat ederken askerlerinin ancak hayal edebilecekleri bir konfor ve güvenlik düzeyine sahipti.

Mao çarşafların üzerine uzandı ve gözlemci gözlerini kısarak yatak odasında yanına çağırdığı kişileri izleyerek bu toplantıyı gerçekleştirdi. Büyük yatak iki basamakla yükseltilmişti, böylece Mao'nun başı etrafını çevreleyen yedi sandalyedeki gergin adamlarınkinden daha yüksekte kalıyordu. Sandalyeler zarif ama kasıtlı olarak sertti ve ipek örtülerden en az bir metre uzağa yerleştirilmişlerdi, böylece Mao sesini alçaltmayı seçtiğinde oturanların duymak için zorlanmaları gerekiyordu.

Ortam gergindi. Chang yanındaki memurun şakağından ter damladığının farkındaydı ve Mao'nun hızlı gözlerinin de bunu fark ettiğinden hiç şüphesi yoktu. Mao hem zeki hem de cesur davranarak ordunun liderliğini General Zhu gibi odada sessiz oturan asık suratlı bir adamdan almıştı. Erkekler onu takip ediyordu çünkü sadece bir öğretmen olmasına ve sade bir köylü kıyafeti giymesine rağmen, insanları ve durumları manipüle etmekte ustaydı. Ve hepsinden önemlisi, nasıl kazanacağını biliyordu. Chang yumuşak ay yüzüne ve kaba kırsal lehçesine aldanmaması gerektiğini kendine hatırlatmak zorundaydı. Bu adam kimsenin aptalı değildi. Kendi halkına terör uygulamakla ilgili bir sorunu yoktu. "Güç," demişti, "bir silahın namlusundan çıkar. Chang, büyük adamın düşüncelerinin akışında bir dalgalanma yaratmamak için dikkatle nefes bile aldı.

"Chou En-lai bana haber verdi," dedi Mao, *ben* kelimesine gırtlaktan bir vurgu yaparak, "sakallı komşularımız Ruslar hala iki ellerini birden oynatıyorlar, biri diğerine karşı. Bu çok aptalca.

Chang'ın tanımadığı keskin yüzlü bir Parti yetkilisi, "Evet, odanın karşısındaki genç yoldaşımızın keşfettiği gibi," dedi. Ancak Mao ile birlikte insanlar, insanın başını döndüren bir hızla gözden düşüyordu.

Mao, Chang'ın tren baskını ve Rus Tokarev tüfeklerinin satın alınmasıyla ilgili anlattıklarını büyük bir dikkatle dinlemişti. Gizli Rus emirlerini ortaya çıkaran belgelerin bulunmasıyla ilgili ayrıntılardan açıkça zevk almıştı.

Chiang Kai-shek. Silah ve altın karşılığında Çin Milliyetçi liderinin bir dizi kasaba ve kaleyi kuşatması ve hatta Rusya'nın Mançurya'yı işgaline tüm kalbiyle destek vermesi gerekiyordu.

"Söyle bana genç yoldaş," diye sordu Mao şimdi, "o trenin içindekilerin tüysüz sırtlan Çan Kay Şek'e gittiğini nereden biliyordun?"

"İstihbarat kaynaklarımdan.

"Peki hangi kaynaklar bunlar?"

Chang yavaş bir nefes aldı. "Naçizane özürlerimi sunarım, ancak bunları açıklamam mümkün değil, Saygıdeğer Lider. Doğrudan Mao'nun karanlık bakışlarına baktı. Bu, bir zamanlar dağlarda rastladığı bir kar leoparının gözlerine bakmak gibiydi - doymak bilmez bir açgözlülükle, sırtında pençe izleri bırakmadan hiçbir avın geçmesine izin vermek istemiyordu. "Böyle bir yerde çok fazla gevşek dil var. Chang eliyle odayı işaret etti. 'Bu onurlu adamlar değil, ama dışarıda dinleyen kulaklar ve casus deliklerine sabitlenmiş görünmeyen gözler. Chiang Kai-shek'in gümüşlerini alan görünmez hainler.

Mao'nun ifadesi sertleşti ve memnun bir şekilde başını salladı. 'Yaşından daha bilgesin, yoldaş. Çünkü haklısın. Nereye gidersem gideyim durum aynı, etrafım hep güvenemeyeceğim kişilerle çevrili.

Daha fazla tartışmaya gerek görmemiş gibi yatağın bir tarafına yayılmış devasa kitap yığınına parmaklayarak arkasını döndü, ama Chang odada davul sesleri gibi yumuşak titreşimler hissetti. Her şeyin bitmediğini biliyordu.

"Onları yakaladığımızda," dedi Mao sessizce, o kadar sessizce ki yaşlı adamlardan ikisi duyabilmek için öne doğru eğilmek zorunda kaldı, "bu hainlerin icabına bakacağız. Öyle değil mi Han-tu?"

Han-tu sanki dudakları yağlanmış gibi gülümsedi. Askeri üniforma giymişti ve başını sertçe sallayarak selam verdi. Hiç konuşmadı.

'Anlat ona, Han-tu. Taze yüzlü yoldaşımıza ne yaptığımızı anlat ki o da başkalarına anlatabilsin.

"Cezası ağır: Binlerce kesikle ölüm.

"Ona daha fazlasını anlat.

Han-tu Chang'e bakmadı, sadece yataktaki Buda figürüne baktı. Bir makinenin nasıl parçalara ayrılacağını tarif eder gibi konuştu. 'Hain çırılçıplak soyulur. El ve ayak bilekleri kazıklara bağlanır, böylece dik durur ama hareketsiz kalır. Yere düşemez ya da herhangi bir yöne dönemez.

"Peki sonra? Mao ısrar etti.

"Bıçak usta bir kasap tarafından kullanılır. Etine binlerce kesik atar. Bu yavaş ve acılı bir ölümdür. Hain yılan bilincini kaybettiğinde tüm bildiklerini, kimin için çalıştığını, kime ihanet ettiğini ve hangi sırları sakladığını anlatmış olacaktır.

Mao hala tatmin olmamıştı. "Ona kertenkele derisi uyarısından bahset. "Ah,

Yoldaş Komutan, kertenkele derisi özel bir sanattır. Han-tu Göğsünü bir güvercin gibi kabarttı. "Çok az kişi bunu iyi yapabilir.

Odanın karşı tarafında üzgün yüzlü yaşlı bir adam oturuyordu. Gırtlaktan gelen bir sigara öksürüğü vardı ve etinde afyonun belli belirsiz sarı tonu vardı ama sert gözleri Chang'e dik dik bakıyor, kâğıt gibi derisi onaylamama çizgileriyle kırışıyordu. Chang toplantı başladıktan bir saat sonra bu kutsal mekâna girmişti ve toplantının kendisi ayrıldıktan sonra da devam edeceğini biliyordu. Diğer adamların isimleri kendisine söylenmemişti ama kendisine yöneltilecek bakışların çoğundaki düşmanlığı hissetti, yüzünde eşek arısı sokması gibi keskin bir ifade vardı. O gençti. Mao'nun kulağı ondaydı. O bir tehditti.

Mao, kafatasının içindeki düşüncelerin şeklini hisseder gibi bir elini geniş kare alınının üzerinde gezdirdi. Bir kızın elleri, diye fark etti Chang, yumuşak ve sütle beslenmiş.

"Bu kertenkele derisi nasıl işleniyor? Mao, Han-tu'ya sordu. Sanki bilmiyormuş gibi.

Han-tu aynı düz sesle, 'Bıçak bir saç teli genişliğinde keskinleştirilir,' diye açıkladı, 've yüzdeki ve vücuttaki derinin altına binlerce sığ, yuvarlak kesik atar, böylece iyileştiğinde bir sürüngeğin pulları gibi bir görünüme sahip olur. Bu başkaları için bir işarettir. Bir kan uyarısı...'

Mao dudaklarını yaladı, dili bir yılaninkinden daha hızlıydı. Chang, Han-tu'nun sözlerini kulaklarına tıkadı ve zihnindeki görüntüleri temizlemek için yavaşça nefes verdi. Bağımlı. Söylenti buydu. Komünist sığınaklarının karanlık köşelerinde ve sorgu kulübelerinin boğucu havasında fısıldanıyordu. Mao şiddet bağımlısıydı. Güzel kokulu karısı Gui- yuan'ın yanında olmadığı gecelerde, yatağı için sıraya giren genç kızlarla çarşaflarının arasında bile. Kendisi için bir sürü oğul doğurmasına rağmen eşlerinden hiçbiri uzun ömürlü olmamıştı.

Bu adam sonunda tüm Çin'i avucunun içine aldığında nasıl bir hükümdar olacaktı? Çünkü Chang'ın, Komünistlerin Milliyetçileri devireceğinden ve Çan Kay Şek'i kuyruğunu bacaklarının arasına kıştırıp denize doğru kaçmaya göndereceğinden hiç şüphesi yoktu. Bu yıl değil, belki gelecek yıl bile değil. Ama eninde sonunda olacaktı. Chang buna tüm kalbi ve ruhuyla inanıyordu ama Mao Çin'e özlemini duyduğu adalet ve eşitliği getirebilecek miydi? Tarlalardaki köylüler feodal toprak ağalarının boyunduruğundan kurtulmayı özlüyorlardı ve Komünistler onlara bunu vaat ediyordu.

Ama Mao Tse Tung bunu yapabilir miydi? Zeki bir adamdı, çok okumuştı, keskin gözlüydü, yanında bir yatak dolusu kitap vardı, ama ...

"Chang An Lo, artık bizimle değil misin?"

Chang başını öne eğdi ve aptallığına lanet okudu. "Dalgınlığımı bağışlayın, Saygıdeğer Lider. Böyle bir topluluğun huzurunda çok şaşkınım.

Mao homurdandı ve Chang sonsuz bir dikkatle yürümesi gerektiğini biliyordu.

"Ama zihnim hala Rus labirentine girip çıkıyor, onların mantığının dolambaçlı yollarını arıyor.

"Peki hangi sonuca ulaştınız genç yoldaş?"

'Ya Ruslar iç savaşı uzatarak Çin'i yok etmeye çalışıyor, her iki tarafa da finansman sağlıyor, böylece Sovyet ordusu sadece Mançurya'yı değil, ülkemizin diğer kuzey eyaletlerini de işgal etmekte özgür olacak. Biz ise güneyde birbirimizin kuyruğuna basmakla meşgulüz.

"Yoksa?

"Ya da Moskova'daki Politbüro'nun kalbinde bir hain var.

Bir tıslama ve nefes alma sesi odanın içinde yankılandı. Han-tu avucunu dizine vurarak yüksek sesle bir tokat attı. 'Moskova'ya giden son delegasyonumuz, Stalin'i Milliyetçi despota karşı mücadelemize daha fazla kaynak aktarmaya istekli bulunduğunu bildirdi. Bize ihanet edeceklerine inanamıyorum-'

Mao aniden oturdu. Han-tu sessizliğe gömüldü.

"Rus ayısı her zaman tehlikeli ve güvenilmez bir müttefik olmuştur. Mao'nun ay gibi yüzü sertti. 'Bir zamanlar Çin Komünist Partimiz üzerinde öyle bir kontrolü vardı ki bizi Çan Kay Şek'in hain Milliyetçileriyle birleşmeye zorladı. Stalin Çin'in kontrolünü ele geçirmek için çok zayıf olduğumuza inanıyordu ama ...' soğuk bir gülümseme dudaklarını eğdi ve önündeki kırmızı çarşafı küçük elleriyle düzeltti, 'Sovyet Rusya'nın *Vozhd'u* yanılıyordu.

"Sizi hafife aldı, Ulu Liderimiz. "Bizi zafere götürüyorsunuz.

"İstersen ordun senin için ölür.

Mao memnun bir şekilde başını salladı, sonra gözleri şu ana kadar hiçbir şey söylememiş olan tek adamı aradı. 'Bu doğru mu General Zhu? Kızıl Ordum benim için ölecek mi?

Odadaki herkes ordunun kontrolü için Mao tarafından alt edilen adamı inceledi. Zhu özünde bir ordu adamıydı ve adamları onu sever ve saygı duyardı.

"Yoldaş Komutanım," diye homurdandı Zhu, "ordu sizin komutanız altında. Onlar zaten sizin için öldüler.

Odayı bir sessizlik kapladı. General, Mao'nun onlara akılsızca emir verdiğini mi ima ediyordu? Chang havanın titrediğini hissetti ve diğer beş adamın gözlerinin ayaklarının altındaki ipek halıya düştüğünü gördü. Korkularının pis kokusu burun deliklerinde tezek kadar keskindi. Mao sessizliğin uzamasına izin verdi, Zhu da gözlerini indirmek zorunda kalana kadar General'in bakışlarını tuttu, sonra bir elini kaldırdı

yatağının kenarındaki küçük pirinç el zilini çaldı. Hemen genç bir hizmetçi kız odaya girdi ve neredeyse yere kadar eğildi.

"*Chai*," diye emretti Mao, bileğinin küçümseyici bir hareketiyle, "çay. Kadın odadan çıkarken Mao yastıkların arasında arkasına yaslandı, gözleri kadının ince kalçalarının salınımını izliyordu. "Belki de," dedi ani bir enerji patlamasıyla, "genç yoldaşımız haklıdır. Belki de Josef Stalin'in kendisi, düşmanlarımıza hala silah ve Sovyet altını dağıtırken yüzünde bir fahişenin gülümsemesiyle bize yalan söylüyordur. "

Mao tekrar Chang'a baktı, çok şey biliyor gibi görünen bu genç yeni geleni düşünceli bir şekilde inceliyordu.

"Chang An Lo," dedi usulca, "Rusça biliyor musun?"

Alexei hareket etti. Başta pek bir şey yapmadı, sadece vücudunu hafifçe kaydırıldı. Acı. Parlak ve kanlı. Ciğerlerinde toplandı ve keskin, kötü niyetli avuçlar halinde etinin bazı kısımlarına uzandı. *Dermo!* Kahretsin! Düşünceleri bile acıyordu. Kabukları yarıp parçalanana kadar yassı bir ütünün altında ceviz gibi eziliyorlarmış gibi hissediyorlardı. Parçalar beynine saplandı.

"Uyanıksın, değil mi?"

Alexei gözlerini açtı. Gözbebekleri sanki uzun zamandır kullanılmamış gibi kuru ve pütürlü hissediyordu. Onları karşılayan ışık sarıydı ve gazyağı kokuyordu. Sırt üstü yatıyordu, bu kadarını fark etmişti, bu yüzden bir çabayla başını bir tarafa çevirdi ve yavaşça etrafındaki dünya titreyerek odaklandı. Alçak bir tahta tavan, ahşap duvarlar, yere sabitlenmiş bir masa, narin işlemeli dolaplar, güçlü kahve kokusu.

"Kahve?"

Alexei oturmaya çalıştı. İyi bir hareket değildi. Ciğerlerindeki acı dişlerini geçirdi ve şiddetli bir öksürük spazmına yol açtı ama güçlü bir kol onu destekledi ve derin bir kakhaha tenine ılık bir hava üfledi.

"Acele etme, yoldaş.

Alexei acele etmedi. *Tanrı aşkına buraya nasıl geldim?* Dar ranzaya yaslanıp başını duvara yaslayarak kendini rahatlattı. Biri göğsünün içinde cehennem ateşini yakmıştı.

"*Spasibo*," diye mırıldandı. Boğazı kül gibi kurumuştı.

Yatağın kenarında oturan sarı saçlı adama odaklandı ve yakışıklı bir yüz gördü, düzgün yüz hatları temiz tıraşlıydı ama mavi gözlerinde bir tereddüt vardı. Bir erkek için fazla uzun kirpikler ama iri, erkeksi dişler, gülmeye fazlasıyla hazır dolgun dudaklar. Kırk yaşlarında, belki biraz daha genç.

Aleksey tekrar, "*Spasibo*," dedi ve bu kez daha güçlü bir ses tonuyla.

'Bir şey değil, dostum. Kahve için hazır mısın?'

Aleksey başını salladı, pişman oldu ve odanın yeniden toplanmasını bekledi. Adam köşedeki ocağa doğru ilerledi ve orada kaynamakta olan bir cezveyi kaldırdı. İşte tam o anda Alexei'nin halsiz zihnine bu yeni dünyasının sallanmakta olduğu dank etti. Hareket sadece kafasının içinde değildi. Hafif bir sallanma ama kesinlikle sallanıyordu.

'Bir teknedeyiz,' dedi. "Doğru. *Kızıl*

Kız." "Senin mi?

"Kesinlikle öyle.

Kız kelimesi şefkatle söylenmişti. Adam Alexei'nin bir ata yaptığı gibi avucuyla duvarı sıvazladı ve iki metal fincana kahve doldurdu. Üzerinde uzun süredir yıkanmamış gibi duran kalın bir balıkçı kazağı vardı ve Alexei ilk kez kendisinin de benzer bir kazak giydiğini, ayrıca daha önce hiç görmediği kaba çoraplar ve pantolonlar giydiğini fark etti. Ev sahibinin dönüp yatağın kenarına oturmasını ve Alexei'nin elini fincanın etrafına sarmasını dikkatle izledi.

'Al, iç, *tovarishch*. Damarlarına demir koyacak.'

Alexei fincanı kaldırmaya çalıştığında kolunu ölü bir ağırlık gibi hissetti. Eli titredi ve kazağına biraz sıvı döküldü ama sonunda dudaklarına ulaştı. Kahve siyah ve sertti ve dilini haşlarken siste bir delik açıyor gibiydi ama tadı güzeldi. Dükkân raflarının tozdan başka bir şeyle kaplı olmadığı Stalin'in Rusya'sında bir balıkçı böyle bir kahveyi nereden bulabilirdi ki? Duyularının birer birer geri geldiğini hissetti ve temkinli bir şekilde nefes aldı.

"Adın ne, yoldaş?" diye sordu.

'Konstantin Duretin. Senin adın?'

'Alexei Serov.'

"Peki, Yoldaş Serov, kışın ortasında nehirde balıklarla yüzerek ne yapıyordunuz?

"Balık mı? Aleksey kaşlarını çatdı. Görüntüler beynini hırpaladı. Bir satranç oyunu, uzun saplı bir pipo. Bir köprüye giden yolun kıvrımı.

Yüce Tanrım, köprü. Her yönden ona doğru gelen adamlar. Hafızasında bir sarsıntıyla elini yan tarafına kaydırды ve oradaki sargıların büyüklüğünü hissetti.

Mavi gözleri hâlâ ona gülümsüyordu ama şimdi daha düşünceliydi. 'Senin için elimden geleni yaptım. Ölmüş kadar iyiydin. Cesedini nehrin ortasında boğulan bir kedi yavrusu gibi bir tahta parçasına tutunmuş halde buldum. Tahminimce bir fincan dolusu kan dışında her şeyini kaybetmiştin ve neredeyse donarak ölmek üzereydin.

'*Spasibo*, Konstantin. Sana borçluyum-'

'Sus, şimdi dinlen. Bize biraz balık pişireceğim ve sonunda sana biraz yemek yedirebileceğiz. Haftalardır bir şey yemedin.

"Haftalar mı?

"*Da*. Ayağa kalktı.

"Weeks?

"*Baba*. Sana biraz su ve biraz çorba vermeyi başardım ama daha fazlasını değil'.

"Haftalar mı? Bu kelime Alexei'nin aklına takılmıştı.

'Evet, neredeyse üç hafta oldu. Ateşin vardı. Seni birden fazla kez kaybettiğimi sandım. Elini masaya vurdu. "Ama sen de benim *Kızıl Bakire*'m gibi sağlam bir meşeden yapılmış olmalısın. Güldü.

Bu ses Alexei'nin kafasında bir titreşim yarattı ve beyninin dışarı dökülmesini engellemek için gözlerini kapattı.

Izgara balık kokusu tozlu kulübeye sinmiş, gazyağı kokusunu bile bastırmıştı. Yavaşça ve dostça bir sessizlik içinde yediler, çatalı ağzına götürme işi Aleksey'in tüm konsantrasyonunu alıyordu. Konstantin onu bu işle baş başa bıraktı ama yemeklerini bitirip kahveyi tekrar eline aldığı anda Aleksey arkasına yaslanıp ev sahibini dikkatle inceledi.

"Neden benimle ilgilendin?"

"Ne yapmam gerekiyordu? Seni zehirli bir balık gibi nehre geri mi atsaydım?"

Alexei gülümsedi. Yanağındaki kaslar sertleşmiş, kartondan yapılmış gibi hissediyordu. 'Bazıları olurdu. Stalin'in muhbir sistemi altında insanlar yabancılardan korkar hale geldi.

Konstantin gülümsemeye karşılık verdi. "Bana eşlik etmesinden memnun oldum. "Şimdi neredeyiz?"

"Downriver.

"Felanka'nın güneyini mi

kastediyorsun?" "Evet.

"Ne zamandır seyahat ediyoruz?" "Seni

aldığımdan beri.

"Üç hafta. *Chyort!*"

"Senin için yanlış yön mü?"

"Evet. Felanka'ya dönmek zorundayım.

Konstantin gözlerini kaçırdı ve Aleksey'in kendini nankör hissetmesine neden olan bir gariplik anı yaşandı. Kayıkçı bunu örtbas etmek için masanın altındaki çekmeceye uzandı ve küçük bir bıçakla bir tahta parçası çıkardı, sonra da sarı kaşları konsantrasyonla çatılmış bir halde tahtayı yontmaya başladı.

"Felanka'da bu kadar önemli olan ne var?"

"İlgilenmem gereken bazı işler var.

Bakışları Alexei'ye kaydı. "Kız işi mi demek istiyorsun?"

"O tür bir kız işi değil. O benim kız kardeşim. Felanka'da.' 'Ah, dostum, o zaman aceleye gerek yok. Bir kız kardeş bekleyebilir.'

Yapabilir misin, Lydia? Bekleyebilir misin?

Lydia beklemek zorunda kaldı. Her gün istasyon şefinin kapısını aşındırmasına rağmen, Felanka'ya dönüş treninde kendisine bir koltuk tahsis edilmesi için iki hafta beklemesi gerekti. Onu şaşırtan şey, günleri ne kadar kolay doldurduğuydu. Sabırsızlıkla, telaşla ve endişeyle kaldırımlarda volta atmasını bekliyordu ama hayır, öyle olmadı. Sessizce oturuyordu. Bir istasyon platformunda, bir parkta, bir otel odasında.

Kendine hareketsizliği öğretti.

Tren nihayet istasyona girdiğinde kompartıman doluydu ama bu kez erkeklerden çok kadınlar vardı. Konuşmalar, karne uygulamasına rağmen dükkânlardaki mal eksikliği ve ekmek kuyruklarının uzunluğu üzerine yoğunlaşmıştı. Lydia uçağa binmeden önce, son dakikada bagaj minibüsüne yüklenen ama o kadar dikkatle korunan bir mahkûmlar zinciri görmüştü ki, onlara yaklaşma şansı olmamıştı. Kafaları bitlenmeye karşı çoktan tıraş edilmişti. Bu onu şok etmişti. Babamın alev alev yanan saçları olmadan düşünülmesi. Bu görüntü bir türlü aklından çıkmıyordu. Yanında ufak tefek ve hafif bir kız olduğunu fark etti. Tek başına seyahat ediyordu, Lydia'yla hemen hemen aynı yaşıydı ama kırılganlığı onu daha genç gösteriyordu. Lydia, Elena'nın çantasına attığı bir külâh ayçekirdeğini çıkarıp ona uzattı.

"Aç mısın?" diye sordu kıza.

"*Da*. Bir avuç aldı. Yüzü ince ve gergindi. "*Spasibo*. "Uzaklara mı gidiyorsun?

"Moskova'ya.

'Bu uzun bir yolculuk. Ama sizin için heyecan verici olmalı'.

'Evet, görüyorsunuz, bir ödül kazandım. Fabrikamda en hızlı bakır kap yapan bendim. Bu yüzden bir madalya alacağım.

Lydia gözlerini kırptırdı. "Bu olur mu?

'Ah evet, elbette. İşçiler özverileri için her zaman ödüllendirilirler. Bazen bizzat Stalin tarafından bile. Genç gözleri beklentiyle parlıyordu. "Kahramanlar Salonu'nda büyük bir törenle ödüllendirilecek.

'Tebrikler. Sen ve ailen çok gurur duyuyor olmalısınız'.

"Öyleyiz ama Moskova'nın tehlikeli olduğu söylendi.

Lydia ona ilgiyle baktı. Kız, Stalin'in Rusya'sında her yerin tehlikeli olduğunu bilmiyor muydu?

"Nasıl yani?" diye sordu.

Kız daha da yaklaştı, gözleri fal taşı gibi açılmıştı. "Şehir suçlularla dolu.

Lydia güldü, elinde değildi. "Her şehir suçlularla doludur, Nereye gidersen git. Her zaman aynıdır. Bankın ilerisinde oturan işçi kıyafetli bir adamın açıkça onu dinlediğini fark etti. Hızla ekledi, 'Ama biliyorum ki Yoldaş Lenin hepimize sahip olduklarımızı, hatta dairelerimizi bile paylaşmayı öğretti. Suç artık gerekli değil. Burjuva sömürü sistemi altında olduğu gibi değil.

Neredeyse gülümseyecekti. Ağabeyi onunla gurur duyardı. *Görüyorsun Alexei, öğreniyorum. Gerçekten öğreniyorum.*

Kız hiçbir şey söylemedi, sadece çekirdekleri çiğnedi, sonra ince sarı saçlarının arkasından Lydia'ya yan gözle baktı. "İyi tanınıyorlar," diye mırıldandı. 'Dövmeleri var. Bir suç kardeşliği. Onlara *vory v zakone* deniyor. Sesini hafif bir fısıltıya indirdi. "Bu yüzden Moskova'ya gitmekten çekiniyorum.

Bir suç derneği mi? Dövme mi?

Hayır. Yine mi? Tekrar Çin olmaz. Lydia'nın nabızı boğazında gümbürdedi. Tanrı'ya şükür Moskova'ya gitmiyordu.

"Sana iyi bakılacağından eminim," diyerek güven verici bir şekilde gülümsedi ve kızın kolunu okşadı. "Senin kadar özel biri güvende tutulacaktır.

İnce yüzündeki rahatlama ifadesi yalan söylemeye değdi.

Yağmur durmuştu ve manzara sisin içinde kasvetli ve nemli bir şekilde uzanıyordu. Her şey farklı görünüyordu. Trenin Çalışma Bölgesi'ne yaklaştığını nereden bilecekti? Burada özelliksiz bir yeri diğerinden ayıran hiçbir şey yoktu ve şimdi bulutlar indiğine göre

O kadar alçaktı ki, ormanın neresinin yerle bir olduğunu görmek imkânsızdı. Bu sis tüm işaretleri yutmuştu, gri bir hırsız onun umutlarını çalmıştı.

Lydia vagonun penceresinde durmuş, parmaklarıyla camdaki nefesinin nemini siliyordu. Çalışma Bölgesi burada olmalıydı, buralarda bir yerde, emindi. Dikkatle dışarı baktı, kibrit çöpü gözetleme kulelerine dair bir ipucu bile aradı, ama tek gördüğü, tren hızla geçerken ayakları üzerinde dengesiz duran bir sarhoş gibi kıvrılıp sallanan ölü bir alçak bulut örtüsüydü. Kırmızı mendiller, parlak kırmızı kuşlar? Görünürler miydi? Ama hayır. Hiçbir şey renksiz monotonluğu bozmuyordu. Alnını cama dayadı, titreşimlerin beyinde çalkalandığını hissetti.

Chang'ın sözlerini hatırlayarak gözlerini kapattı: *'Odaklanmalısın aşkım, parçaları bir bütün haline getirmelisin. O zaman güçlü olacaksın.*

Odaklan.

Gözlerini açtı, sisi ve ormanı unuttu ve raylara en yakın kayalık zemine odaklandı. Sonraki yirmi beş dakika boyunca bakışlarını raydan ayırmadı, motor nemli havada gürlerken rayları çevreleyen birkaç metrelik araziye sabitledi. Yavaş yavaş zihninin değiştiğini hissetti. Hafifledi. Diğer düşüncelerin ve korkuların ağırlığı, var olan tek şey hızla geçen kaya ve toprak olana kadar kayıp gitti. Zihninde karanlık çizgiler oluşturdular.

O zaman oradaydı. İşaret.

Gözünü kırptı ve gitmişti. Ama onu görmüştü ve bir daha görmesine gerek yoktu. Taşlar bir desene yerleştirilmişti, bir kelimeyi ve bir sayıyı heceleyen bir taş dizilimi. Kelime *Nyet*'ti. Sayı 1908'di.

Nyet. 1908.

Lydia gülse mi ağlasa mı bilemedi. Bunun ne anlama geldiği hakkında hiçbir fikri yoktu.

Alexei zifiri karanlıkta uyandı. Etrafındaki ahşaplar gıcırıyor ve dalgaların pruvaya vuruşunu duyabiliyordu.

"Konstantin!

Kulübede bir hareket duydu.

'Ne oldu, dostum? Ben bir kibrit çakarken bekle.'

Bir alev parladı ve bir lamba tısladı. Aniden parlayan sarı ışıktaki Aleksey yerdeki battaniye yığınının odaklandığı ve gasp ettiği yatağın Konstantin'in kendi yatağı olduğunu fark etti. Kayıkçı çıplaktı, uzun sırtı kaslıydı, sarı bukleleri kalçalarına dökülmüştü. Dönüp Aleksey'i inceledi, kendi çıplaklığından utanmıyordu, mavi gözleri hâlâ uykudan ağırlaşmıştı.

'Ne oldu, Alexei? Bir kabus mu?'

"Hayır. Para kemerim nerede, Konstantin?

Uzun kirpikleri kırıştı. "Para kemeri mi? Ne para kemeri?"

'Bir tane takıyordum-'

"Dostum, ben hırsız değilim.

"Seni suçlamıyorum.

"Bana öyle geliyor. Geniş ellerini, içlerinde saklı bir şey olmadığını göstermek istercesine açtı. "Seni sudan çıkardığımda berbat durumdaydın. Her yerin kan içindeydi, giysilerin kesilmiş ve yırtılmıştı ama kesinlikle para kemerin yoktu. Yumuşak bir şekilde kıkırdadı. "Fark etmeyeceğimi mi sanıyordun?"

Aleksey sırtını yastığa yasladı ve gözlerini kapattı. 'Özür dilerim, Konstantin. Lütfen uyumaya devam et.

Işık hemen söndü. Aleksey arkadaşının çıplak ayaklarının tahtaların üzerinde gezindiğini duydu, karanlıkta bir elin saçlarına dokunduğunu ve kaydığını hissetti

Boynunun derisini hafifçe okşadı.

"Kaç yaşındasın, Alexei? Konstantin'in sesi bir fısıltı gibiydi.

"Yirmi altı.

"Çok genç. Ve çok ... dokunulmaz.'

İki adamın arasındaki boşluğa siyah ve zift gibi yapışkan bir sessizlik çöktü. Aleksey yan yattı, kayıkçıya sırtını döndü, böylece eli düştü. 'İyi geceler, yoldaş. *Dobri noch, tovarishch.*'

Sessizce ayak sesleri uzaklaştı.

Her şey gitmişti. Para, mücevherler, meraklı gözlerden sakladığı her şey. Onun saflığına nasıl da gülmüş olmalılar.

Alexei boğazındaki safranın yükseldiğini hissetti çünkü buna sebep olan şeyin saflığı olmadığını biliyordu. Kendi kör kibriydi. Ne bekleyeceğini, Mikhail Vushnev'in o dondurucu soğuk gecede köprüde neleri deneyebileceğini biliyordu. Ama aptal bir kamp görevlisinin aklına gelen her şeyle başa çıkabileceğinden ve yine de ihtiyacı olan bilgiyi alabileceğinden o kadar emindi ki.

Ne kadar hatalı olabilirdi? Bu hata ne kadar affedilemezdi?

Gözlerini zorla kapattı. Ama görüntüler göz kapaklarının altında kaldı, beynine asitten daha keskin bir şekilde kazındı. Gerçek değeri olan her şey gitmişti. Her şey.

Güneş ışığı boncukları, küçük kamara lombozunun karşısında asılı duran perdedeki bir dizi delikten geçerek ilerliyordu. Parlak pişmanlık gözyaşları. Alexei gözlerini açtığında gözyaşlarının battaniyesinin üzerinden masaya döküldüğünü gördü. Güneş doğu ufkunun üzerine pek çıkmamıştı, şafak ışığı hâlâ nehrin yüzeyinde tembel tembel süzülüyor, hiçbir yere varmak için acele etmiyordu.

Ama ben öyleyim. Felanka'ya dönmek için acelem var.

Alexei battaniyeleri üzerinden attı ve bacaklarını yatağın kenarına doğru salladı. Kendini ayağa kaldırdığında başı yarılma tehlikesi geçirdi ve mide bulantısı başladı. Bayat, hararetli nefes ciğerlerinden aceleyle kaçtı. Yemin etti. Tehlikeli bir şekilde sallanarak nefesini toplamak için mücadele etti ve işte o zaman Konstantin'in yerdeki battaniye yuvasından sessizce onu izlediğini gördü.

"Bir kedi yavrusu kadar zayıfsın," dedi kayıkçı. "Nereye gittiğini sanıyorsun?"

"Gitme zamanı.

"*Nyet*. Yumuşak bir inilti olarak çıktı. 'Henüz değil. Yeterince iyi değilsin. "Gitmek zorundayım.

Aleksey doğruldu. Tahtalar ayaklarının altında soğuktu ve kulübenin içinde botlarını aradı. Köşede bir kovanın yanındaydılar ve cilalanmışlardı. Sürüne sürüne gidip onları aldı ve giydi. Bu çaba onu titretmişti. Konstantin hiçbir şey söylemedi.

"Giysilerim mi? Alexei sordu.

'Sana söyledim, paçavraya dönmüşlerdi, bu yüzden onları attım. Giydiğin benim eskilerim sende kalabilir ve palton da şu dolapta.

Alexei onu aldı. Ağır kumaşın ön kısmında titizlikle onarılmış uzun bir kesik vardı.

"Size nasıl teşekkür edebilirim?"

Konstantin battaniyesine sıkıca sarıldı. 'Ekmek ve biraz soğuk domuz eti var-'

'Hayır. Ama teşekkür ederim. Benim için gereğinden fazlasını yaptınız zaten. "Size verecek param yok.

"Tek ihtiyacım olan bir bıçak.

Dolaba doğru başıyla kısa bir selam verdi. Alexei en keskin ve en ince bıçağı seçti, sonra kurtarıcısına yaklaştı ve veda etmek için elini uzattı.

Teşekkür ederim, Konstantin. *Spasibo*. Gerçek bir dost oldun. *Spasibo*'dan daha fazlasını söylemek için bir dürtü hissetti. "Ne için olduğunu söyleyemeyeceğim kadar minnettarım..."

"Görünüşe göre yeterince minnettar değilim. Mavi gözler kapandı. "Sadece git. Aleksey eğildi, omzunu sıktı ve gitti.

Popkov ona küfretti. Bu Lydia için bir şok oldu.

Felanka'da trenden indiği anda küfretmeye başladı. Kadın buzlu peronda aceleyle ona doğru koştu ama adam hiç kıpırdamadan orada durdu ve gür sesiyle ona küfretti. İri ve hantaldı, arka ayakları üzerinde duran bir ayı gibiydi, o kadar kara gözlü ve tehlikeliydi ki istasyon platformundaki diğer yolcular ondan kaçınmak için direksiyonu kırdı. Şapkası yoktu, bu yüzden yağlı bukleleri kızgın açılarla dışarı fırlıyordu ve siyah göz bandı, onu karıştırdığı yerde eğri duruyordu.

Onu burada kaç kez beklemişti? Kaç trenle karşılaşmıştı?

Karda ve yağmurda kaç saatini boşa harcamıştı?

"Liev!" diye seslendi ve paltosu bacaklarına dolanarak koşmaya başladı.

Kazak iri kaşlarını çattı ve ona daha sert baktı, bir şeyi öldürmeye hazır görünüyordu ve yaklaştıkça soğuk havada onun sıcak sözlerini açıkça duydu.

'Siktir git, *suka*! Nerelerdeydin? Neden bensiz gittin? Neden? Seni aptal küçük pislik, şimdiye kadar bir yerlerde bok içinde yatıyor olabilirdin ya da-'

"Sus," diye mırıldandı ve onun önünde hareketsiz durdu. "Sus. Geniş, şefkatli bir gülümsemeyle onun yüzüne baktı.

Siyah gözleri ona doğru parladı. "Lanet olsun sana," dedi. "Biliyorum.

"Cehenneme git.

"Muhtemelen yaparım.

"Seni küçük aptal. Büyük pençesi kızın omzuna indi ve onu ezdi. Daha önce ona hiç küfretmemişti. Asla. Onun için durum bu kadar kötüydü. "Özür dilerim," dedi, sözleri buharın büyük iç çekişinde neredeyse kayboluyordu Motor duman çıkarıyordu.

Ona yakın durdu. Kollarını onun göğsüne doladı ve yanağını kokuşmuş paltosunun üzerine koydu. Adam başının üstünü öperken sakalının kılları alnına battı. Kocaman kolları onu sardı, ince bedenini nefes alamaz hale gelene kadar kaburgalarına bastırdı. Adamın tekrar tekrar yutkunduğunu duyabiliyordu.

Lydia'nın hemen arkasından bir kadın sesi kıkırdarak, "Onu yere bırak," dedi. 'Onu hırpalamayı bırak. O Kazak benim.

Elena'ydı.

Alexei bıçağının ucunu botunun altına soktu ve çevirdi. Hiçbir şey olmadı.

Chyort! Bir ayakkabının topuğunu bile oynatamayacak kadar güçsüzdü. Bıçağı bıraktı ve yağmurdan ıslanmış çimenlerin üzerine rahatlamış bir şekilde çöktü, soğuğa ve paltosundan sızan ıslaklığa aldırmadı. Tekneden ayrıldığından beri düzlüklerde kuzeye doğru yürümüş, nehrin çizgisini takip ederek bacaklarını saatlerce yürümeye zorlamıştı. Ancak şimdi nehir kıyısına yığılmasına izin verdi.

Suyun yüzeyinden kayan sert rüzgâra rağmen terden sırılsıklam olmuştu. Havadaki buz parçacıkları minik buz kıracakları gibi tenine batıyordu. Ağzı kum gibi kuruydu ve elleri titriyordu. İleride bir köy görünüyordu, ahşap kulübeleri metal baca borularından dumanlar çıkarıyordu ve pişmiş et kokusu rüzgârda dönüyordu. Paraya ihtiyacı vardı. O olmadan fazla uzağa gidemezdi, bu yüzden şimdi topuğunu çıkarmak için çizmesini kesiyordu.

Çelik grisi gökyüzünün altında, derisinin altında alevlenen ateşi soğutmak için yanağını çimlere dayadı. *Ah Lydia. Kahretsin, sadece bekle. Sabırlı ol. Sabırlı ol.*

Geri geleceğim, söz veriyorum. Yine ani bir utanç dalgası hissetti. Onu hayal kırıklığına uğratmıştı. Kendini zorlayarak ayağa kalktı ve bıçağı bir kez daha saplamaya başladı. Para kemerini o Felanka piçine kaptırmıştı ama her botunun topuğunda bir tomar beyaz ruble vardı. Belki çok değildi ama onu Felanka'ya ve ... geri götürmeye yeterdi.

Topuk fırladı, sadece bir ayakkabıcı iğnesiyle tutundu. Özel olarak yarattığı boşluğun içinde hiçbir şey yoktu. Boştu. Alexei ona baktı. Sanki para başka bir delikten çıkacakmış gibi çizmeyi hiddetle salladı. Diğer çizmeyi kaptı ve öfkeli bir hareketle topuğunu çimlerin üzerine vurdu. Boştu. Bu sefer sallama zahmetine bile girmede.

Soğuk bir umutsuzluk içine çöktü. Düzgün düşünmeye çalıştı. *Palto mu?* İçinden çıktı ve bıçağı eteklerine, yakasına, manşetlerine sapladı. Hepsi boştu. Hepsi gitmişti. Ruble yok, gümüş dolar yok. Babasının özgürlüğünü satın alma umudu yoktu.

Bir tarafa eğildi ve dün geceki balığı çimlerin üzerine kustu. "Ah

Konstantin, seni piç kurusu, seni hırsız piç kurusu. Sen . . .'

Öfke onu kelimelerden mahrum bıraktı. Her şeyin bittiğini biliyordu. Bıçağı kaldırdı. Hiç tereddüt etmeden pantolonunun kumaşını kesti ve bıçağı kalçasında zaten sert bir yara izi olan noktaya sapladı. Soluk kasın üzerinden akan kan çimlerin üzerinde bir havuz oluşturdu. Bıçağın ucunu kullanarak etin içinden kanla kaplı küçük ve sert bir şey çıkardı ve ağzına attı. Avucuna tükürdüğünde temiz olduğunu gördü. Bir elmas. Çok değerli olamayacak kadar küçüktü. Böyle boktan bir yerde daha da az. Ama umarım onu Felanka'ya götürmeye yeter.

Bu sonuncusuydu. Bundan sonra hiçbir şey kalmamıştı.

Yan tarafındaki bandajdan bir şerit kesti ve uyluğunun etrafına sıkıca düğümlledi. Kan hâlâ sızıyordu ama Aleksey bunu görmezden geldi. Her adımında yarasındaki acıyı memnuniyetle karşıladı. Bu, köye doğru topallayarak ilerlerken onu boğmaya çalışan diğer acıyı, göğsündeki acıyı dindiriyordu.

'1908?'

'Evet, öyle yazıyordu. Taşlarda *Nyet* ve *1908* yazıyordu. Lydia kaşlarını çattı ve Elena'ya döndü. "Bunun ne anlama geldiğini anlamıyorum. 1908'de ne oldu?"

Felanka'ya dönerken trende beynini zorlayarak sayının anlamını çözmeye çalışmıştı. *1908*. Ama Rus tarihi hakkındaki bilgilerini ne kadar titizlikle gözden geçirirse geçirsin, aklına en ufak bir anlam ifade eden bir şey gelmemişti.

'1908?' Elena tekrar sordu. '1905 olmadığına emin misin? St Petersburg'da Kanlı Pazar katliamıyla ilk devrim o zaman başladı. Belki de sana St Petersburg'da olduğunu söylüyordur.

'Hayır, kesinlikle sekizdi, beş değil. Bundan eminim. 1908.'

İstasyondan dönüyorlardı ve yoldan geçenlere sıcak *pirozski* satan yol kenarındaki bir tezgâhta durmuşlardı. Lydia ellerini mangalın sıcaklığına uzatmış, küçük turtaların kızarmasını bekleyen Popkov'un geniş, iletişimsiz sırtına bakıyordu. İstasyondan ayrıldığından beri onunla konuşmamıştı. Onun sessizliğinden ve kamptan gelen şifreli mesajdan dolayı hayal kırıklığına uğramış bir halde ayaklarını sert ve sıkıştırılmış karın üzerinde yere vurdu. Parmaklarına kan gelmesi için eldivenlerini sertçe birbirine sürttü ve Elena'ya döndü. "Tunguska olayı 1908'de oldu, değil mi, Sibiryâ üzerinde patlayan kuyruklu yıldız?"

"*Da*, ama ben bir bağlantı göremiyorum.

"Ben de bilmiyorum, ama milyonlarca ağacı dümdüz etti, tıpkı mahkûmların yaptığı gibi. Yaşlı kadına umutla baktı. "Bir şeyler düşünebileceğinizi düşünmüştüm.

Elena üzüntüyle başını salladı. 'Yine de açık olmalı yoksa sana o mesajı bırakmazlardı. Kendinle ilgili bir bağlantı düşünebiliyor musun?"

"Hayır, ben doğmadan dört yıl önce.

"Peki ya ailen?"

'O zamanlar evli değillerdi ama ikisi de St Petersburg'da yaşıyordu. Sizce o yıl St Petersburg'da olan bir şeye mi atıfta bulunuyor?

"Ne gibi?

Birbirlerine boş boş baktılar ve başlarını salladılar.

Popkov *pirozhki*'lerden birinden bir ısırık aldı ve iki kadına birer turta atarken sıcak hava üfledi.

"Bu bir randevu değil," diye homurdandı ve daha fazlasını almak için turta satıcısına döndü. "Ne? Lydia talep etti.

"Duydun.

Onun sırtını dürttü. "Ne demek bu bir randevu değil?

Ağzına bir turta daha attı. Dilini yakmadan bunu nasıl yapabilirdi?

"Bunun bir randevu olmadığını nereden biliyorsun?

Popkov hantalca dönüp yüzüne baktı ve ona duyduğu öfkeyi hâlâ hissedebiliyordu, giysileri kıllanmış ve gür sakalında gizlenmişti. Ona üzgün olduğunu söylemek, bir daha yoldan çıkmayacağına söz vermek istedi. Ama bunu yapamadı.

"Söyle bana, Liev," dedi usulca, "1908 bir tarih değilse, nedir?

Ona ters ters baktı ve yağlı parmağıyla göz bandını karıştırdı. "Hapishane gardiyanları sarhoş olduklarında ağzından bir şeyler kaçırlar. Yetkililerin isim vermediği, sadece numara verdiği çok gizli yerler hakkında birkaçından bir şeyler duydum. 1908 bunlardan biri. Bahsedildiğini duymuştum.

"Peki ne oldu?

"Burası gizli bir hapishane.

"Gizli bir hapishane mi? Lydia'nın yüzündeki kemikler donmuş gibiydi. "Da. Moskova'da bir yerde olması dışında nerede olduğu hakkında hiçbir fikrim yok.

Lydia adamın ceketinin önünü tuttu ve ona sarıldı. 'O zaman oraya gideceğiz. Moskova'ya.

Sessizlik. Durgunluk. Aynılık. Sizi soyarlar. Benlik duygunuzu çalarlar.

Moskova sokaklarının derinliklerindeki bir dizi aydınlık bodrum odasında, uzun boylu bir adam masasının yüzeyine yayılmış teknik çizimlerin üzerine eğildi ve bir an için ölü mü yoksa canlı mı olduğunu merak etti. Bazen bunu anlayamıyordu.

Haftadan haftaya, günler neredeyse hiç değişmiyordu. Elektrik ışığı hiç kapatılmıyordu ve karanlık kavramı onun arzuladığı bir lüks haline gelmişti. Ne zaman isterse, zihnini ne zaman yoğunlaştırabilirse, zamanın ya da rutinin farkında olmadan çalışıyordu. Şu anda gece miydi, gündüz müydü? Hiçbir fikri yoktu. Elindeki bir çift kumpası bıraktı ve duvarlar boyunca uzanan sıcak su borularının uğultusundan başka bir ses duymak için masanın ahşap yüzeyine çarpmalarına izin verdi.

Çenesini elinin üzerine koydu. Diğer insanlar ne yapıyordu? Yemek mi yiyorlardı? Şarkı mı söylüyorlardı? Hepsinden iyisi, konuşuyorlar mıydı? Zihninin başının üzerinde bir dünya yaratmasına izin verdi, karın kalın dantelli bir perde halinde altın kilise kubbelerine düştüğü bir şehir. Seslerin boğuklaştığı, yağlanmış koşucuların şırıltılarının duyulduğu ve umutlu genç sokak çocuklarının kızaklarla oluklar boyunca taşıyarak satılık odun sattığı bir yer.

Moskova onun üzerinde canlıydı. Yaşıyor ve gülüyordu. Fırınlardaki hamurun kokusunu alabiliyor ve dilindeki ekşi kremanın tadını alabiliyordu ... ama sadece rüyalarında. Uyanık olduğu saatlerde sessizlik, durgunluk ve aynılıktan başka bir şey yoktu.

"Demek bir kızınız var.

Jens Friis yanıt vermedi. Gardiyan anahtarlarını tıkırdatarak ağır metal kapının kilidini açıp çalışma odasına girdiğinde kalemini açıyordu

yüzünü buruşturarak. Şişman olan Poliakov'du. O kadar da kötü değildi. Diğer piçlerden daha iyiydi. Ve bu, mahkûmları özenle inşa ettikleri kabuklarından çıkarıp dürtmek için bile olsa konuşmayı seviyordu. Jens buna aldırmıyordu. Alayların geçip gitmesine izin verme ve bazen gardiyanı konuşmaya ikna etmeyi başaran yorumlarla karşılık verme konusunda bir beceri geliştirmişti.

Ama bu. *Demek bir kızın var.* Bu farklıydı.

Düşüncelerinin çoğunu gerçekleştirdiği rahat koltuğunda arkasına yaslandı ve hiçbir şaşkınlık belirtisi göstermedi.

"Ne demek istiyorsun,

Poliakov?" "Kızın.

"Yanlış anladınız. Benim ailem yok. Onlar 1917'nin dehşetinde kayboldular.

Gardiyan kapının pervazına yaslanmıştı, göbeği gömleğinin düğmelerini zorluyordu, yuvarlak kahverengi gözleri eğlence doluydu. Bu kötüye işaretli.

"Kızın yok mu?"

"Yok," diye tekrarladı

Jens. "Emin misin?"

"Evet. Ama kalbi durdu.

Poliakov bir sigara çıkardı, yere düşürdüğü bir kibritle yaktı ve komplocu bir gülümseme yaymadan önce uzun bir nefes çekti. 'Şimdi bana yalan söylemenin ne anlamı var Friis? Senin arkadaşın olduğumu sanıyordum.

En azından burada isimleriyle çağrılıyorlardı. Kampta sadece kişisel olmayan sayılar vardı. Jens muhafızın sözlerini kendisini kışkırtmaya yönelik başka bir girişim olarak değerlendirdi ve yemi yutmayı reddetti.

Onun yerine "Sigara içme şansınız var mı?" diye sordu.

"Sana söylüyorum Friis, bunu dinlemeye bayılacaksın. Görünüşe göre kızınız son kampınızda ortaya çıktı. Şaşırmış gibi bakma. Seni yanlış yerde arıyor, buradan binlerce mil uzakta.

Komik değil mi?" Önce kıkırdadı ama mahkûmunun yüzündeki ifadeyi görünce kahkahayı patlattı. "Aptal bir çocuğun seni burada bulma şansı nedir ki?

Ne şansı?

Jens onu boğmak, o kalın boynunu sıkmak istiyordu. Aniden ayağa kalktı ve bunu yaparken beyninde ateşten buklelerin parıltısı yankılandı. Kalp şeklinde zarif bir yüz. Kalbini parçalayabilecek muzip bir gülümseme. Lydia? *Bu sen misin? Benim Lydia'm mı?*

Gerçekten o olabilir mi?

Derisi ter içinde kaldı. Kızı yaşıyor muydu? Öldüğüne inandığı onca yıldan sonra. Peki ya karısı?

Tanrım, güzel Valentina'mın yaşamasına izin ver. Küçük Lydia'mın yaşamasına izin ver.

. Boğuldu.

On iki uzun kısır yıl boyunca onlarsız, dünyada en çok sevdiği iki insanın anısı bile olmadan yaşamıştı. Çünkü onları, gülümsemelerini ve berrak seslerini düşünmek onu mahvedecekti. Böylece on iki yalnız yıl boyunca sevgisiz ve umutsuz yaşamıştı. Ancak şimdi Poliakov sinsice, "*Seni arıyor*" dediğinde, onları kaybettiği anın görüntüleri geri geldi.

Sibirya'nın beyaz ve tekdüze, buz gibi çorak topraklarını bir kez daha hayal etti. Kaçan Beyaz Rusların yükünü taşıyan tren, özgürlük arayışıyla Rusya'yı homurdanarak geçerken, sığır vagonlarının gri donmuş çıtaları korku ve öfkeyle doluydu. Yanağında Valentina'nın nefesi, kollarında uyuyan çocuklarının ağırlığı. Sonra tüfekler, gözlerinde nefretle at sırtındaki adamlar, Bolşevikler tarafından trenden kaçırılan kadın ve çocukların çığlıkları geldi. Adamlar kurşuna dizilmek üzere götürülürken Kızıl Ordu komutanının acımasız bakışlarını bir kez daha anımsadı. Valentina'nın gözleri çaresizliğin acısıyla kocaman olmuştu. Lydia'nın ince, delici çığlığı. Dehşet, ayaklarının altındaki donmuş kar kadar katı bir şekilde etraflarına yayılmıştı.

Zihnini o andan uzaklaştırdı, tıpkı elini kızgın metalden uzaklaştırdığı gibi.

"Valentina?" diye fısıldadı.

"Valentina kim lan? Poliakov tersledi.

Jens aniden bu muhafızdan nefret etti, umudunu yeniden hayatına soktuğu için ondan tiksindi ve nefret etti. Umut ölmüştü. Uzun zaman önce onu öldürmüştü, hapishanelerdeki hayatı çekilmez kılan çok başlı canavarı. Ama şimdi ona tekrar eziyet etmek için dirilmişti. Elindeki kalem kırıldı.

"O burada değil.

"Ne zaman gitti? Alexei sordu. "Bir
süre önce.

'Bir hafta mı? Bir ay mı? Daha uzun mu?'

Kapıcı yardımcı olmaksızın başını salladı. İşini ciddiye alan sağlam bir
yoldaşı. "Herkesin hareketlerini takip etmiyorum, biliyorsunuz.

Eminim öyledir, yoldaş. Eminim tam olarak bunu yapıyorsunuzdur.

Ama bu bilgiyi onunla paylaşmayacaktı. Onu suçlayamazdı. Berbat
görünüyordu, kirli kıyafetleri ve tıraşsız görüntüsü pek de güven vermiyordu.

"Ben onun
kardeşiyim. "Yani?

'Başka bir yerde geciktim. Hâlâ burada, Felanka'da olduğunu sanıyordum.

"Ama değil.

"Bir şey bıraktı mı? Belki bir not?' *Hayır.*

Alexei dirseklerini masasına dayadı ve o kadar öne eğildi ki, onu öpmeye
çalıştığını düşünebileceği aklına geldi. Gülümsedi ama bu dostça bir
gülümseme değildi. "Sanırım öyle yaptı," dedi sakın bir sesle.

Kadın bunu düşündü. "Kontrol edeceğim.

Geri çekildi, çekmeceyi karıştırdı ve büyük bir çaba gösterdikten sonra bir
zarf çıkardı. Üzerinde büyük harflerle Alexei Serov yazıyordu. Kendisini daha
önce hiç görmediğini fark etti.

birlikte seyahat ettikleri onca zaman boyunca kız kardeşinin el yazısını hiç görmemişti. Bu onu şaşırttı. Cüretkârdı - ama bu kadarını tahmin edebilirdi. Beklemediği şey ise içindeki yumuşaklık, kelimelerin belirsiz sonları ve büyük S harfinin yazılışındaki dikkatti. *Hangi cehennemdesin? Neden beklemedin?*

Korkusu kızın kampa gitmiş ve tutuklanmış olmasıydı. Peki ya birlikte olduğumuz adam? Büyük-'

"Onu hatırlıyorum. İlk kez gülümsedi ve bu onu neredeyse güzelleştirdi. "O da gitti. Birlikte gittiler.

Hafızası geliyordu, bu yüzden tekrar denemeye karar verdi. Odamda bir çanta **u n u t m u ş u m** . Bu-'

"Odada kalan eşyalar üç gün boyunca saklanır ve daha sonra ödenmemiş kirayı karşılamak için satılır.

"Ama eminim ki kız kardeşim borcunu öderdi. Kadın umursamazca omuz silkti. Sıkılmaya başlamıştı. "Teşekkür ederim," dedi adam kıbarca ve kadına gülümsedi. "*Spasibo*.

"Rica ederim.

"Çantamın da bir yerlere saklanıp unutulmadığından emin olabilir misiniz?" Bunu yeterince hoş bir şekilde söylemişti ama gözlerine bir kez bakınca tereddüt etti ve başını sallamaya başladı. Arkasındaki karanlık bölmeye doğru ilerledi, bir dakikadan fazla bir süre ortadan kaybolmadı ve eli boş döndü.

'Nyet,' dedi. 'Nichevo. Hiçbir şey.

'Teşekkür ederim, yoldaş. Yardımınız için.

Sevgili Alexei,

Buraya, Felanka'ya dönebileceğin umuduyla yazıyorum. Bu mektubu bulmanı istiyorum. Seni bekledim, Alexei. Üç hafta boyunca - hiçbir haber almadan. Ama sen geri dönmedin. Neredesin? Bir an endişeden çıldırmakla, bir an beni terk ettiğin için sana kızmak arasında gidip geliyorum. Bana zarar vermen umurunda değil mi?

Pratik konulara:

1. *Biraz para ekliyorum. Başın belaya girerse diye.*
2. *Çantanız odanızda yok. Bu yüzden gitmeyi planladığınızı varsaymalıyım. Popkov senden haber alabilmek için barları dolaştı ama kimse bir şey söylemiyor. Belki de hiçbir şey bilmiyorlar.*
3. *Şimdi büyük olana gelelim. Moskova'ya gidiyorum. Popkov ve Elena ile. Elena'nın neden bu kadar yakın durduğundan emin değilim, ama o ve sevgili ayım birbirlerinden hoşlanmış gibi görünüyorlar.*
4. *Neden Moskova? Babam orada. Bir düşün, Alexei. Babam Moskova'da, kömür madeninde değil. Sevinçten ağlayabilirim. Bana bir numara verildi - 1908. Bir tarih olduğunu sanmıştım. Ama değilmiş. Popkov bana bunun Moskova'daki gizli bir hapishanenin numarası olduğunu söyledi. Popkov için Tanrı'ya şükürler olsun.*

Bugün trenle gidiyoruz. Keşke bizimle olsaydın. Kendine iyi bak, biricik kardeşim. Eğer bu mektubu bulur ve Moskova'ya gelmeye karar verirsen, benimle öğlen saatlerinde Kurtarıcı İsa Katedrali'nin önünde buluş. Her gün orada beklemeye çalışacağım.

Kız kardeşinden sevgi ve öfkeyle,

Lydia

Mektupta para yoktu. Tabii ki yoktu. Kapıcılar mühürlü mektupları buharla açma konusunda uzmandılar. Sovyet Rusya'da bu, şehrin kenarındaki fabrikalardan esen rüzgârdan sonra yağın karın rengi kadar iyi bilinen bir gerçektir - herkes bunun farkındaydı, kanıksamıştı. Lydia hariç, öyle görünüyordu.

Para gitmişti ve orada olduğunu kanıtlamasının hiçbir yolu yoktu. Ama bu onun endişelerinin en önemsiziydi. Özenle işlenmiş ferforje lamba direklerinin bulunduğu ıssız parktaki demir bir banka tek başına oturdu ve votkanın sonuncusunu da bitirdi. Sıvının, boğazının hemen altında bir yere yerleşmiş olan sert yumruyu yakıp yok etmesini istiyordu.

Sevgili ayım. Popkov

için Tanrı'ya şükürler

olsun. O da böyle

demişti.

Aptal Kazak'ın canı cehenneme. O piç kurusu kendinden çok memnun olmalıydı. Büyükbabasının malikânesinde hizmetkârlık yapmış ve şimdi o köpek gibi bağılılığını Lydia'nın kendisine yöneltmiş olması, ona Lydia'yı vahşi ve tehlikeli bir kaz avı için Moskova'ya götürme hakkını vermiyordu. Tabii ki Jens Friis orada değildi. Bu sadece zamanlarının ve kaynaklarının korkunç bir israfıydı. Ve işin kötüsü, burada Felanka'da kalıp onların kaçınılmaz dönüşünü mü beklemeliydi? Yoksa peşlerine düşüp onları geri mi sürüklemeliydi?

Bana zarar vermen umurunda değil mi?

Önemsiyorum, küçük kardeşim. Önemsiyorum.

Onu etkileyen şey saçlarıydı. Omuzlarının etrafına yoğun, parlak bir örtü gibi sarkan saçları, başının tepesinde özenle yapılmış bir bukle halinde tutturulmuş bir avuç koyu dalgaydı. Alexei onu hemen tanıdı ama bir an için kadının kim olduğunu hatırlayamadı.

Öğleden sonra ortasıydı ve gün griydi. Demir grisi, dedi kendi kendine alaycı bir gülümsemeyle, bir demir kasabası için uygun. Felanka'nın ana caddesinde ilerliyor, büyük binalardan ve oluklara yığılmış kardan kaçınıyor, doğrudan sokak tüccarlarının daha ucuz mallarını sergiledikleri daha köhne alanlara yöneliyordu. Yorulmuştu. Yorgun ve açtı. İki gündür bir şey yememiş, cebinde sakladığı birkaç rubleyi korumaya çalışmıştı.

İşte o zaman kadının saçlarını ve hareket ettikçe sallanan uzun gümüş kürk mantosunu gördü. Kadın kaldırımın kenarında durmuş, yayaların geçişi için olukların kardan temizlendiği noktalardan birinde işlek yolun karşısına geçmeye çalışıyordu. Başını iki yana sallayıp her iki yöndeki trafiğe dikkat ederken, gözleri kısacık bir an için buluştu.

Beyni halsizdi. Enfeksiyonlar ve ateş ona zarar vermişti, bu yüzden tepkileri yavaştı. Bir şeyler yeseydi, zihnini boşaltmak için ona güç verecek bir şeyler olsaydı, belki de bundan sonra olanlar farklı gelişebilirdi. Kadın baktı, sonra kaldırımı terk etti ve hızlı adımlarla yürüdü

Donmuş kaldırımında ona doğru ilerliyordu, adımları o kadar kararlıydı ki bir şey istediğini anladı.

"Kesinlikle berbat durumdasın, değil mi?"

Bu tam olarak beklediği gibi bir karşılama değildi. Gülümsemedi, sadece askıdaki ev yapımı bir elbiseye bakar gibi ona yukarıdan aşağıya baktı ve işte o zaman siyah saçların kime ait olduğunu hatırladı. Kamp komutanının karısı.

"*Dobriy den*, iyi günler," diye cevap verdi Aleksey. "Beni tanımanıza şaşırdım. Bir elini kaba sakalının üzerinde gezdirdi. "Ama sen," dedi kibarca, "unutulmaz birisin."

Ona bir bakış attı. "Yalan söyleme. İlk başta kim olduğumu hatırlamıyordun. "Hızlısın," diye gülümsedi, bunu bir iltifat olarak algılamıştı. Özür dilerim. "Özür dilerim. iyi değildi."

"Bu çok açık."

"Ama her zamankinden daha zarif görünüyorsun."

'Saçımı yeni yaptırdım. Beğendin mi? Tutturulmuş ilmekleri okşadı ve karmin rengi dudakları övgüye davet edercesine kıvrıldı.

"Çok hoş görünüyor. Sokağın yukarısını belli belirsiz işaret etti. "Özellikle de burası. Renk katıyorsun. Dar kemikleri ve gölgeler içinde saklanmış gibi duran derin gözleriyle onun özenle bakımlı yüzünü inceledi. "Felanka sokaklarına tarz katıyorsun."

Kadın güldü ama bu ikisini de yanıltmayan, alıştırılmış bir çabaydı. Alexei onun kendisinden beş yaş kadar büyük, muhtemelen otuzlu yaşlarının başında olduğunu tahmin ediyordu ama parlak gülümsemesi ve kendinden emin yürüyüşüyle çelişen kırılgan bir yanı vardı. Bir elini cebine soktu ve zavallı ruble yığınının yokladı.

"Yoldaş," diye gülümsedi, "size bir içki ısmarlama şerefine nail olmama izin verin."

"Selyansk'ta birlikte olduğun kızı arıyorum."

"O gitti," dedi Alexei.

"Öyle görünüyor.

"Ona olan bu ilgi neden?

'Benden bir şey istedi. Üçüncü kez izini sürmeye çalışıyorum ama görünüşe göre,' parmaklarını havada bir duman püskürtür gibi oynattı, 'ortadan kayboldu.

Ben onun kardeşiyim. Bana söyleyebilirsin ve ben de biz-' 'Yani o senin sevgilin değil mi?

"Nyet.

Bu soru onu rahatsız etmişti. İçinde bulundukları Leninsky Oteli de öyle. Beklentilerinin ve kesinlikle imkanlarının ötesinde lüks bir yerdi. Tam olarak çalışan proletaryanın kullanımı için de tasarlanmamıştı. Yüksek kornişli tavanları ve gençliğinin Leningrad'ına hiç de yabancı gelmeyecek ipek brokar kanepeleriyle geniş bir otel salonuydu. Altın çerçeveli aynalar duvarları kaplıyor, ışığı her köşeye yansıtıyordu ve Alexei kendi görüntüsünü görünce şok oldu. Korkunç görünüyordu, hatta korktuğundan da kötü. Antonina yanında olmasaydı otel müdürü onu merdivenlerden bile çıkarmayacaktı.

"Telaşlanma Vladimir," diye gülümsedi ve şaşkın müdürü bir el hareketiyle başından savdı. 'Bize çay ve iki brendi getir,' diye emretti ve hızla salona girdi.

Aleksey kirli ev kıyafetlerinin ve dağınık görüntüsünün son derece farkındaydı. Siyah tırnaklarını tiksintiyle inceledi. Onu buraya neden getirmişti? Etrafına bakındı. Bir köşede yalnız bir pipo tiryakisi bir yığın manilla klasörün üzerine eğilmişti ve odanın bir tarafında bir avuç iyi giyimli kadın *çaylarını* yudumluyor ve merakla Alexei'ye bakıyorlardı. Antonina onlara el salladı ama başka bir şey söylemedi. En uçta, küçük bir dans pistinin yanında, etkileyici bir mors bıyığı olan yaşlı bir adam kuyruklu piyano çalıyor, tamamen kendi dünyasına dalmış, Alexei'nin ruh haline uygun bir melankoliyle havada sürüklenen hüznü, tanıdık olmayan melodiler ürettiyordu.

"Rahatla. Brendisini yudumladı, gözleri ciddiye. "Buraya sık sık erkek getirir misiniz?"

Kaşlarını çatı. "Tabii ki hayır. Aşğılayıcı olmayın. Ama şehirde olduğum zamanlar için burada bir hesabım var. Kocamın buralarda önemli bir şahsiyet olduğunu hatırlatmak isterim. Ona yavaşça gülümsedi ve konyak bardağını gösterdi. 'O yüzden bunlar için endişelenmeyin. Yanında bir puro ısmarlamamı ister misiniz?"

"Hayır. Ama teşekkür ederim.

Karşılıklı oturuyorlardı, aralarında alçak maun bir sehpa vardı ve adam onu gözlemlemekten keyif alıyordu. Bir kadınla yalnız kalmayalı uzun zaman olmuştu. Lydia sayılmazdı. O onun kız kardeşiydi ve her neyse, sadece bir kızdı. Kendini uzanıp bu kadının arduvaz mavisini, kalçalara kadar oturan elbisesinin ipeksiliğine dokunmak isterken buldu. Uzun kolları ve yüksek yakasıyla çok az şey gösteriyordu ve vücudunun narinliğini ve göğüslerinin dolgun kıvrımlarını vurgulamak için ustaca kesilmemiş olsaydı ağırbaşlı görünebilirdi. Hoşuna gitmeyen tek şey, güzel inci grisi eldivenlerini çıkarmamış olmasıydı, çünkü ellerini görmeyi severdi. Bir insan hakkında çok şey anlatırlardı.

Öne doğru eğildi ve konyağını ona doğru kaldırdı. "Şanslı toplantılara," diye gülümsedi.

"Buna içirim.

Altın sıvının tadına baktı, zarif teraslardaki ve diğer medeni sigara içme odalarındaki diğer brendileri hatırladı. Şimdi bir de ona bakın. İkinci el kıyafetler içinde. Ani bir saçmalık hissiyle homurdandı.

"Neye gülüyorsun?" diye sordu.

"Hayatın garipliği karşısında. Sırada ne ya da kimin olduğunu asla bilemezsiniz.

Gülümsedi ve ilk kez gözleri daha az korunaklı hale geldi. "İşin içine baharat katan da bu değil mi?"

"Hayır, benim için değil. Ben hazırlıklı olmayı tercih ederim ve bunun için de bilgiye ihtiyacınız var.

"Ah! Anlıyorum. Benden bir şey istiyorsun.'

Arkasına yaslandı ve kısık bir kahkaha attı. "Sanki benden bir şey istiyormuşsun gibi.

Derin bakışlarını keskinleştirmek dışında bir tepki vermedi.

Aleksey aniden kadehini boşalttı ve ayağa kalktı. "Gel," dedi, elini uzatarak, "benimle dans et.

Gözleri şaşkınlıkla açıldı ve adamın kirli kıyafetlerine kayd.

"Merak etme," dedi adam. "Seni kirletmeyeceğim.

İkisi de *kirletmek* kelimesinin bir Sovyet kelimesi olduğunu biliyordu. Yıkıcılar proletaryayı kirletir. Muhlifler ailelerini ve arkadaşlarını *kirletir*. Bir an için kızın reddedeceğini düşündü ama yanılmıştı. Belli ki meydan okumayı seven biriydi. Salondaki diğer kadınlara doğru kısa bir bakış attıktan sonra ayağa kalktı ve adamın elini kabul etti. Adam onu dans pistine götürüp kollarına aldığıında eldivenli parmakları onunkilerde sıcacıktı. Piyanist şaşkınlıkla başını kaldırdı ve hemen bir vals çalmaya başladı.

Alexei onu çok yakından tutmadı ama yeterince yakındı. Onun misk kokulu parfümünü içine çekebiliyor ve gözlerinin altındaki koyu gölgeleri makyajla nasıl kapatmaya çalıştığını görebiliyordu.

"Kokuyorsun," dedi

gülümseyerek. "Özür dilerim,"

diye güldü.

"Sorun değil. Aslında hoşuma gitti. Sen-'

"Sus," diye mırıldandı ve onu biraz daha yaklaştırdı, eli hafifçe sırtındaydı, parmaklarının altındaki her bir kaburganın narin kıvrımının farkındaydı.

"Sadece dans et.

"Aleksey, neden deli gibi Rusya'nın dört bir yanına koşturuyorsun? Antonina yastıkların arasında uzandığı yerde yanağını onun omzuna sürttü. "Seni bu aptallığa iten nedir?"

Alexei ayağa kalktı ve yaralarının hareketlerini hâlâ engellediğine lanet etti. Bacaklarını yataktan sarkıtıp kenarına tünedi, ayakları yerde karmakarışık duran saten çarşaflara sürtünüyordu. Sırtı ona dönüktü. Bir an sonra bir hışırtı duydu ve arkasındaki yatağın kıpırdadığını hissetti, eldivenli parmakları çıplak sırtında boynundan kalçalarına doğru yavaşça ilerlemeye başladı. Yumuşak ve ısrarcıydı.

"Anlat bana, Alexei.

Dudakları kürek kemikleri arasında bir sinirin durmaksızın zonkladığı noktayı buldu. Başını geriye doğru eğerek onunkine yasladı ve hemen kollarını ona doladı, çıplak göğüsleri omurgasına yaslandı, elleri yan tarafındaki yara izini kavradı. Bir süre sessizlik ve kalp atışlarının tik taklarından başka bir şey olmadı.

"Leningrad'da doğdum ve büyüdüm, ancak hala orayı St Petersburg olarak düşünüyorum" dedi. 'Babam olduğuna inandığım kişi orada hükümetin bir parçasıydı, her zaman Duma'nın ya da Çar'ın emrindeydi. Onu neredeyse hiç görmedim. Düşünceli bir şekilde eklemekten önce durakladı: "Nasıl bir adam olduğunu kesinlikle hiç bilmedim.

Parmaklarından biri, her yeri çıplakken doe derisinden kılıfının içinde garip bir şekilde erotik bir şekilde uzandı ve uyluğundaki yara izini bularak hafifçe daireler çizmeye başladı. Bu hareketi izlemek başını döndürmüştü.

"Annem," diye devam etti, "son derece sosyal bir hayat sürüyordu, sürekli balolar ve suareler düzenliyordu ve derslerim için bir öğretmenim vardı. Başka çocuk yoktu. Sadece yetişkinler.

"Küçük bir çocuk için yalnız bir hayat.

"Bir adam hariç. Onu Jens Amca olarak tanırdım. Her hafta gelir ve bana bir çocuğun çocukluğunun nasıl olması gerektiğini gösterirdi.

"Gülümsüyorsun," diye güldü, ama onun yüzünü göremiyordu. "Bu Jens Amca'yı şimdiden sevdim. Kadife gibi saçlarını Jens'in tenine değdirdi ve Jens bir kez daha belinin kıpırdadığını hissetti.

"Annem beni on iki yaşındayken Çin'e yaşamaya götürdü. Bolşeviklerden hiç bahsetmedi. 'Ama babamın iç savaşta öldüğünü duyar duymaz Fransız bir sanayiciyle yeniden evlendi. '

"Sakın bana Paris'te yaşamaya gittiğini söyleme. Kıskançlıktan yeşile döndüm. Bütün o elbiseler.'

'Hayır, seni anlamsız yaratık,' diye güldü. 'Çin'de kaldık. Orada büyük bir Rus topluluğu var ve yeterince büyür büyümeyiz irtibat danışma heyetinin bir parçası oldum çünkü hem Rusça hem de Çince konuşabiliyordum.

Yağlı saçlarından bir tutamı çekiştirdi ve ona takıldı, 'Demek ki tüm bu iyi Rus pisliğinin altında bir yerlerde yatan zeki bir beyin var.

Tekrar güldü ve bu iyi hissettirdi. Gülmenin ne kadar yardımcı olduğunu unutmuştu. Döndü ve kız yatakta diz çökerken kollarını onun çıplak bedenine doladı, dudaklarını öptü ve yumuşak, uysal tepkilerinden uzun süren bir zevk aldı. Ama bir süre sonra onu itti ve sadece elini göğsünde bıraktı.

"Yani?" diye sordu.

"Ne olmuş yani?

'Peki Çin'deki irtibat subaylığından Sovyet Rusya'nın bu taşra kasabasındaki pis serseriliğe nasıl geldin?

Dudaklarını elmacık kemiğinin yumuşak açısı boyunca gezdirdi ve bunun ne kadarının başka bir yere aktarılacağını merak etti ama şimdi dilini durduramıyordu.

"Çok basit. Bir üvey kız kardeşim olduğunu keşfettim. Antonina'nın karanlık ve sıkıntılı gözlerinin derinliklerine baktı ve ona yalan söylemek, güzel yüzüne musallat olan gölgelere bir yenisini eklemek istemedi. Ama yine de yaptı. "Hastaydım

burjuva hayatının. O sırada Rusya'ya temelli dönmeyi düşünüyordum.

"Neden?"

'Çünkü bu büyük girişimin bir parçası olmak istedim. Yepyeni bir ulusun şekillendirilmesi, düşünce süreçlerinin materyalist bir toplum yerine idealist bir topluma dönüştürülmesi.

İnce bedenini adamın kollarından kurtardı ve yastıkların üzerine uzandı, uzun çıplak bacaklarını uzattı, eldivenleri sanki başka birine aitmiş gibi onları okşuyordu. Yavaş, ritüelistik hareketlerde bilinçsizce şehvetli bir şey vardı.

"Demek buraya birlikte geldiniz," dedi ona bakmadan, "sen ve Lydia, şu Jens Friis'i bulmak için?"

"Evet.

"O artık Trovitsk kampında değil, biliyorsunuz.

'Emin misin? Lydia'ya bunu söylemek için mi geldin?"

"Evet.

"Peki şimdi nerede?"

"Moskova'da.

"Siktir!"

Moskova'ya. Haklı olduğu için Kazak'a lanet olsun.

Ona ciddiyetle baktı. 'Demek artık istediğin bilgiye sahipsin. Beni terk edecek misin?"

'Antonina,' dedi alaycı bir tavırla, 'başka nerede banyo yapıp tıraş olabilirim ki? Tabii ki kalıyorum.

Sevinçle güldü ve ayak parmağını adamın koluna ve sakalına kadar soktu.

Teni zeytin tadındaydı. İyi bir Fransız bordosuna vuran sıcak güneş ışığı ve dolgun, olgun zeytinler. Tadı medeniydi. Alexei'nin özlediği şey buydu. Grilikten, pislikten ve faydacı yaşamdan ruhu hasta olmuştu. Zeytin istiyordu.

Antonina'nın boğazını öptü ve dili köprücük kemiğinin kırılğan çizgisini izlerken nabzının çırpınışını hissetti, heyecanlı nefes alışını duydu. Noel ağacını gören bir çocuk gibi. Bir elini çıplak kalçasında gezdirirken, küçük mavi bir yara izinin teninin pürüzsüz mükemmelliğini bozduğu ince belini okşarken ve parmak uçları yumuşak bir şekilde göğüslerinin üzerinden geçip aralarındaki vadiye inerken kendi nefesi hızlandı. Kadın inledi ve duyulamayan bir şeyler mırıldandı, gözlerini kapattı, dudakları gizli bir zevk gülümsemesiyle açıldı. Diliyle dişlerine dokundu. Brendi tadındaydılar.

"Bu tehlikeli mi?" diye mırıldandı.

"Elbette öyle. Bu yüzden buradasınız."

"Ya sen?" Her bir göz kapağını öptü. "Bu yüzden mi buradasın?" "Buradayım çünkü ...

Sinirli ve gergin bir duraklama odayı ele geçirir gibi oldu, sonra isteksizce kirpikleri kalktı ve adam onun gözlerine bakabildi. Karanlık ve şaşkındılar. Yavaş yavaş gözyaşlarıyla dolmaya başladılar.

"Antonina, ne yapıyorsun?"

Yavaşça onu kollarına aldı, yastıkların üzerine uzanırken onu göğsünde salladı ve titreyen bedenini sardı. Koyu parlak saçlarını öptü ve onu daha sıkı kavradı. Bu kadını ya da içinde neyin bu kadar şiddetli acı verdiğini bilmiyordu. Ama onun gitmesine izin vermek istemediğini biliyordu. Eğer açlıktan ölmek üzere olan adamlarını köle gibi vagon taşımaya ya da çıplak elleriyle kömür kazmaya gönderen biriyle evli olsaydı, o da acısını dindirmenin yollarını arardı. Hatta onun yaptığı gibi yatakta dirseklerine kadar uzanan eldivenler bile giyebilirdi. Sessizce onun parfümünü içine çekti ve Antonina'yla arasında beklenmedik bir bağ hissetti. Başını onunkine yasladı, onu kendine doğru çekti ve vücudunun sıcaklığının kendi vücuduna aktığını hissetti.

Herhangi birimiz yapana kadar ne yapacağımızı nasıl bilebiliriz?

"Kolya.

Sarışın genç kamyon şoförü başını *Pravda*'dan kaldırdı ve Aleksey'e ilgiyle baktı. Her zaman ilgilenecek türden gözleri vardı. Her şeyle.

"Sizin için ne yapabilirim?" Gazetesini kamyonetinin kabinine attı ve Aleksey'in yaklaşmasını izledi.

Alexei onu dökümhaneye giden yolun kenarındaki açık beton avluya kadar takip etmişti. Şoförler kamyonlarıyla orada toplanmış, teslimat yapmak ya da demir fabrikasından yeni bir yük almak için sırada bekliyorlardı ve kuyruk bazen o kadar uzuyordu *ki, kvas* tedarik eden bir tezgâh kurulmuş, yanında *da çay* ve *blini* satan bir başka tezgâh açılmıştı.

Aleksey, "Size bir içki ısmarlayayım," diye teklif etti ve tezgâhları işaret etti. Kolya sırttı. "Votka tercih ederim.

"Ben de öyle. Aleksey cebinden bir şişe çıkardı. Kendisi de bir yudum aldı ve Kolya'ya uzattı, o da aynısını yaptı.

Gün donuktu, soğuk bir ay önceki kadar şiddetli değildi ve avlunun kenarındaki yağlı tepeciklere kar küremişti. Alexei bir an için nefesini tuttu ve almak üzere olduğu riski düşündü. Adamını iyi değerlendirmek zorundaydı. OGPU gizli polisinin Felanka'nın her köşesinde muhbirleri olduğundan hiç şüphesi yoktu. Nehrin aşağısında bir yerden aniden yakışıklı bir kuş yükseldiğinde, bir Sibiry turnası siyah uçlu kanatlarını açıp fazladan bir çift göz gibi kamyon avlusunun üzerinde zahmetsizce daireler çizdiğinde, Aleksey yüksek sesle güldü. Kolya'ya döndü ve sırtına bir tokat attı.

"Pekala, yoldaş, biraz aksiyon ister misin?

"Evet. Bu kasaba morg gibi. Genç şoför dişlerini gösterdi. 'O zaman bu gece buluşalım. İş konuşmak istiyorum.

Alexei kapıyı iterek açtı. Bar cesetlerle doluydu. Hava, tavana yakın bir yerde cansız bir şekilde asılı duran ve sobadan çıkan dumanlara karışan sigara dumanıyla tıkanmıştı. En azından burası sıcaktı, bu da bir şeydi. Alexei ayaklarını buzdan kurtarmak için yere vururken, dışarıda karanlıkta kar yumuşak serpintiler halinde yağıyordu.

İzdihamdan sıyrılarak bara ulaştı ve iki kişilik votka ve bira sipariş etti. İşlemeli bluzu ve asi kalçalarıyla genç ve güzel Özbek kızı ona içkilerini servis etti ve siyah gözlerini davetkâr bir şekilde ona çevirdi ama o başını salladı. İçkilerini aldı ve Kolya'nın çoktan oturmuş olduğu arka taraftaki masaya doğru ilerledi.

'Dobriy vecher. İyi akşamlar,' diyerek kamyon şoförünü selamladı.

Votkaları ve biraları lekeli yüzeye yerleştirdi ve karşılığında pırıl pırıl parlayan güçlü dişlerle sırttı ve sigara teklif etti. Teklifi reddetti çünkü banyo ve tıraşa rağmen teninde hâlâ Antonina'nın parfümünün kokusu vardı ve bu koku hoşuna gidiyordu - nikotinle kaplanmaya hazır değildi. Ondan ayrılmak zor olmuştu, içinde bir şeyler yerinden oynamıştı çünkü onu bir daha ne zaman göreceğini bilmiyordu.

'Dobriy vecher, yoldaş. Spasibo.' Kolya içkileri kabul etti ve votkayı keyifle devirdi. Birayı ellerinin arasında sevgiyle yudumladı. "Şimdi söyle bana, paranı çalan bu sefil kim?

Alexei öne doğru eğildi. "Bir anlaşmamız var, sen ve ben."

"Da. Senin için geri aldığım her şeyin yarısı bende kalacak.

"Bunu hatırladığın sürece sorun yok.

'Merak etme yoldaş, ben hırsız değilim. Arkadaşlarım da değil. Kolya ağır kamyoncu kıyafetleri giymiş bir grup adama doğru anlamlı anlamlı başını salladı. Hepsinin gözlerinde belli bir bakış vardı: yalnız bir adamın bakışı. Aleksey onlarla karşılaşmadan önce iki kez düşüneceğini biliyordu. Umarım Vushnev de öyle yapardı.

"Yani? Kolya birasından bir yudum aldı. "Adı ne?

'Ben Mikhail Vushnev, kamp-'

"Onu tanıyorum. Bir gelincik kadar ince ve pipo
içiyor.' 'İşte o piç.

Kolya sandalyesinde geriye doğru yığıldı ve birasının yarısını boşalttı. "Bok
gitti.

"Gitti mi?

'Birkaç hafta önce kasıla kasıla buraya geldi, herkese içki ısmarladı.
Parasıyla yeni bir hayata başlamak için Odessa'ya gideceğini söyledi.

"*Benim* paramla," diye düzeltti Alexei. 'Ve bu Odessa olmayacak. İzlerini
örtecek kadar zeki olacak.

"Piç kurusu.

"Görünüşe göre ikimiz için de başarı yok, yoldaş.

"Piç kurusu," diye tekrarladı Kolya kederle, sanki paranın kaybı düşünce
süreçlerini dondurmuş gibiydi.

Alexei votkayı içti. Yapacak başka ne vardı ki? Bardağı masanın üzerinde
parçalamak dışında. Sessizce oturdu, sert ve haşindi, düşünceleri birbirine
arpıyordu.

"Kolya, bir sonraki yükünle nereye gidiyorsun?" "Novgorod.

"Ne zaman?

"Yarından sonraki gün.

Görüşürüz o zaman. Kamyon durağında. Erkenden orada ol. Alexei elindeki
son bozuk paraları da masaya fırlattı. "Arkadaşlarına benden bir içki ısmarla.

Kendini ayağı kaldırdı ve karanlıkta dışarı çıktığında piçin adını söyledi.
"Mikhail Vushnev.

Bunu sadece bir kez söyledi ve kurtulmak için oluğı tükürdü. Yürümeye
başladı, önce yavaşça, karın tenine yerleşmesine izin vererek, sonra daha hızlı,
ayakları buzlu zeminde kayarak. Zihni berraklaşmaya başladı. Yirmi dört saat.

Onun parfümünü teninde koklamak, vücudunun nazik ağırlığını tekrar üzerinde hissetmek ve içindeki karanlık soğuk yerlere bir şeyler yapan düşünceli kahverengi gözlü bakışları görmek için yirmi dört değerli saat. İleride Leninsky Oteli'nin ışıkları pırıl pırıl parlıyordu.

Lydia'yı Chang'e geri getiren aynaydı. Yeni deri kokan ve cilalı kromla parlayan büyük siyah bir sedanla götürülüyordu. Arkada tek başına oturan ve önünde sadece şoförün şapkası olan, sessiz kalmayı bilen genç bir asker olan Chang, dikiz aynasına ilgisiz bir şekilde baktı. Şoförün siyah gözlerinden birinin dikdörtgen şeklindeki bir dilimini gördü ve göğsündeki ani bir kasılma nefesini kesti.

Başka bir araba. Başka bir sürücü. Başka bir şehir. Başka bir dikdörtgen ayna. Yine de sanki şu anda burada, onun yanındaymış gibiydi. Onun varlığı çok güçlüydü. Lydia'nın parlak gülümsemesini görmeyi umarak başını çevirdi ama onun yerine Kanton'un işlek caddelerindeki kaostan başka bir şey görmedi; yağmurdan sırlıslık olmuş çekçekler, caddeleri tıkayan dikkatsiz arabaların ve kamyonetlerin tamponlarından kaçıyordu. Bir elini kaldırdı, yanındaki koltuktaki boş havaya dokundurdu, parmaklarını havada gezdirerek onu hissetti. Onun nefes alışını dikkatle dinledi.

Eli, avuç içi derinin üzerinde durana kadar yavaşça aşağı indi. Bordoydu ve aklından geçen düşünce, ellerindeki kanı göstermeyeceğiydi. Gözlerini kırıştırdı, irkildi. Bu nereden gelmişti? İki parmağı kesilen elleri çoktan iyileşmişti.

Ondan mı geldi? Lydia'dan mı? Onun ellerine mi ihtiyacı vardı? Bu düşünce boğazına takıldı.

Her sabah ve her gece başını eğerek tanrılara onu güvende tutmaları için dua ediyordu. Onlara pazarlıklar teklif etti, onun güvenliğine karşılık kendi güvenliği, onlara abartılı ve her zamankinden daha pahalı sözler verdi, Lydia'nın kendisine zarar görmeden, zarar görmeden, hasar görmeden geri dönmesi durumunda her birini yerine getireceğine yemin etti. Tapınaklara sonsuz bağlılık yemini etti ve tapınaklarda mumlar, tütsüler ve korkunç ejderhaların kâğıttan resimlerini yaktı. Bir boğa kesti. Ona güç vermek için. Tüm bunlar komünist olmasına rağmen

Bu tür inançları aptalca batıl inançlar olarak gören idealler. Tüm bunlar onu güvende tutmak içindi. Onu güvende tutmak için tilki kızından bile vazgeçebilir ve sonsuzluğu gözyaşları içinde geçirebilirdi.

Ama bugün sanki aniden buradaymış gibiydi. Onunla birlikte, bordo deri üzerinde. Ve kalbi bir an için, arabada yanında oturduğu ve sürücünün gözlerini aramak için dikiz aynasına baktığı o güne geri döndü. Bir tuzağa düşüp düşmediğini öğrenmek için.

Elleri Chang'in ellerinin etrafında kıvrılmış, sargılarını bir bebeği kucaklar gibi göğsüne bastırmıştı ve gözlerini havuz suyu gibi donuklaştıran ve beynini kuduz bir köpeğinki kadar hasta eden şiddetli ateşe rağmen, bu anı hatırlayacağını biliyordu. Kısa bir dakikalığına yanağını omzuna yaslamış ve saçları gömleğinin önünden alevler gibi süzölmüştü. Sadece ona, solgun yanağına ve berrak kehribar gözlerine bakmak bile yeterliydi. Bu onu uçurumun kenarından geri çekmişti.

Kırılğan görünüyordu. Korkmuş. Yine de Junchow'un karlı sokaklarında onu zorla Theo Willoughby'nin arabasına çekmiş, tam da Milliyetçi yetkililer onu sonunda yakaladıklarına inandıkları sırada polisin burnunun dibinden kaçırmıştı. Kolunu Willoughby'nin omuzlarına dolamış ve onu dik tutmuştu; Willoughby'nin en son isteyeceği şey öğretmenin arabasında devrilmektir. İtibarını kaybederdi.

Lydia kibarca arabayı süren adama, "Teşekkür ederim efendim," dedi. "Bizi bıraktığınız için teşekkürler.

Okul müdürü hızla aynaya baktı, bakışları Chang'i arıyordu. Hasta haliyle bile Chang işaretleri biliyordu. Ağız çevresindeki sarımsı deri. Gözler tam olarak bu dünyada değildi. Bu İngiliz geceleri rüyalarının piposunu tütürüyordu ve güvenilmezdi.

"Peki burada neyimiz var? Willoughby, Chang'in umursadığından daha fazla merakla sormuştu.

"Bu benim arkadaşım, Chang An Lo.

"Ah! Hakkında bir şeyler duyduğum genç asi. "O adalet için savaşan bir komünist.

"Bu ince bir çizgi Lydia.

"Benim için değil.

Bir süre sonra Willoughby, "Özür dilerim,"

dedi. "Ne için üzgünsün?"

"Senin için.

"Olma.

"Genç bacaklarınız için çok geniş olan bir uçurumu geçiyorsunuz.

"Bize yardım edin. Lütfen.

"Nasıl? Neredeyse ölmüş görünüyor.'

"Bizi askerlerin gelmeyeceği bir yere götür. 'Nereye, Lydia?"

Bir hastaneye mi?"

'Hayır, onu orada bulacaklar. Senin okulunda.'

Öğretmen sanki bir kurbağa yutmuş gibi homurdandı.

Lydia Chang'e döndü ve bir pervanenin kanadı kadar nazik dokunuşuyla yüzünü ellerinin arasına aldı ve onun tatlı, güçlü nefesini ciğerlerine çekti.

"Benim için ölme aşkım," diye fısıldamıştı. Onun titrediğini hissedebiliyordu.

Atalarına katılmak için yola çıkmaktan çok uzakta değildi, bunu biliyordu. Seslerinin kulağında hışırdadığını duyabiliyordu. Ayağının bir kaymasıyla ... içine kayacaktı. Gözleri kapandı, kapakları kurşun paralar gibiydi, ama anında dudakları her iki gözünü de okşadı.

"Aç," diye mırıldandı.

Gözleri açıldı ve gözleri onunkilerden bir parmak genişliğinden daha fazla değildi, onu hayata bağladı. Bu dünyayı terk etmesine izin vermiyordu.

"Chang An Lo, aşk ne renktir?"

Konuşmak istedi ama söyleyecek sözü yoktu.

"Gitti," dedi okul müdürü.

"Hayır," diye tısladı ve avuçlarının arasında kafatasının kemiklerini sıktı.
"Söyle bana, söyle bana.

"Artık çok geç Lydia," diye ısrar etti ğretmen, ama sesi kaba değildi.
"Gittiğini görebilirsin.

Onu görmezden geldi, Chang'in ciğerlerinden çıkan nefesinden bağka bir
ėey dinlemedi. "Bu benim gözlerimin rengi," diye fısıldadı, "dudaklarımın,
tenimin rengi. Bu benim hayatımın rengi. Beni terk etmeye cüret etme, ağkım.

Onu terk etmedi. O zaman bırakmadı.

'Buraya gel kızım. Senin için bir saatim var, mermerden güzel bir saat-'

"Hayır, saate ihtiyacım yok. Lydia başını salladı ve tezgahdan uzaklaştı.

Sokak pazarlarını severdi. Bağırış çağırış, itiş kakış ve malların elden ele dolaşması. Bunlar ona evini hatırlatıyordu. *Hayır*, kendini sertçe çekti, *doğru anladı*. Demek istediği, ona Çin'i hatırlattıklarıydı ama Çin artık onun evi değildi. *Bununla yüzleşmeliydi*. Annesi ölmüştü, üvey babası İngiltere'ye geri dönmüştü ve Chang An Lo ... neredeydi? *Nerede mi? Nerede mi?*

Etrafına, pazarın koşuşturmacasına baktı. Bir yığın eski ayakkabının yanına dizilmiş sebzelere, kitaplarla ekmeklerin arasındaki ev yapımı reçel yığına. Hatta parlak renkli nakış ipeklerinden oluşan bir çilenin yanında pirinç ve topuzlardan oluşan eski bir mikroskop bile gördü. Tüccarlar soğuğa karşı sıkı sıkıya sarınmış, sanki külçe altın kadar kıymetliymiş gibi kopeklerin üzerinde pazarlık yapıyor ve tartışıyorlardı.

Moskova bir şok olmuştu. Lydia'nın beklediği gibi değildi. Bolşeviklerin doğru hamleyi yaptığına karar verdi. Sovyet Rusya'nın başkentini, çocukluğunun ilk beş yılını geçirdiği Leningrad'ın çökmekte olan burjuva zarafetinden hemen uzaklaştırmışlardı. Bunun yerine Moskova merkez oldu. Sürekli dönüyordu. Neredeyse tekerlek seslerini duyabiliyordu.

Trenden iner inmez buraya aşık olmuştu. Alexei ona Leningrad'ın zarafetinden ve güzelliğinden yoksun olduğunu, Moskova'nın kirli bir sanayi çöplüğü olduğunu söylemişti. Ama yanılmıştı. Bahsetmeyi atladığı şey, yeni başkentin bulaşıcı bir enerjiyle dolup taşıyordu. Sokaklarında bir tür kıvılcım vardı. Bir heves. Ensesindeki tüyler diken diken olmuştu. Ve tüm bunların üzerinde asılı duran, havadaki kusursuz güç kokusuydu.

Gelecek Moskova'daydı. Hiç şüphe yok.

Ama bu onun geleceği miydi? Daha da önemlisi, babamın geleceği miydi? "Buradayım baba," diye fısıldadı. "Geri döndüm.

"Neden bu kadar memnun görüldüğünü anlamıyorum. Elena kızgınlıkla Lydia'ya bakıyordu.

"Düşünüyordum da," dedi Lydia az önce girdikleri eski püskü odayı incelerken, "iyi ki Alexei bizimle değil. Buradan nefret ederdi.

"Buradan nefret ediyorum.

"İşimize yarayacak. Bu bizim ilk adımımız. Artık buradayız, doğru düzgün aramaya başlayabiliriz. Her neyse, daha kötülerini de gördüm,' diye güldü Lydia. "Aslında daha kötülerinde *yaşadım*.

Elena homurdandı ve kendini yatağın üzerine bıraktı. Yaylar metalik bir gıcırtyla şingırdadı.

"Oda küçük, kabul ediyorum. Lydia söyleyecek olumlu bir şeyler bulmaya çalışarak odanın içinde yavaş adımlarla dolaşmaya başladı. Hava küflüydü, geçmişteki sakinlerin uzun zamandır kaybolmuş umutlarıyla ağırlaşmıştı. Duvar kâğıdı lekeli ve yer yer soyuluyordu. Pencere camlarından biri çatlamıştı ve yataklardan birinin üstündeki duvardan bir elektrik kablosu çıkmış, çıplak kablolar halinde uzanıyordu. Lydia'ya korkunç bir şekilde başı kesilmiş bir yılan gibi göründü.

'Tavan güzelmiş,' dedi. Yüksekli ve özenli kornişlerle süslenmişti. 'Ve zemin. Hırpalanmış olabilir ama sağlam bir parke.

Elena tiksintiyle gözlerini devirdi. "Halılara bak.

'Yani *poloviki* biraz eski. Ama bir *komünalkada* ne bekliyorsun ki?"

"*Nichevo*," diye inledi Elena. "Hiçbir şey.

"Elimizde olan bu. *Nichevo*.'

Bu tam olarak doğru değildi. Başlarını sokacak bir çatıları vardı. Lydia için önemli olan buydu ve o çatının altında ne olduğu konusunda titiz değildi. Zor yoldan öğrenmişti. Annesiyle birlikte kıt kanaat geçinirken

Junchow'daki anne için, şöminenin üzerindeki mavi kasede hazır duran kira parasını görmek, yemek yemekle yememek, uyumakla uyumamak, ısınmakla üşümek arasındaki farkı yaratıyordu. Moskova'da kendilerine tahsis edilen yaşam alanları Sokolniki semtindeydi. Dumanlı sanayi bölgelerinden biriydi, iğrenç kokular yayan bir lastik fabrikası ile bir ailenin köpek tasmaı ürettiğı küçük bir tuğla bina arasına sıkışmıştı. Ev çok sayıda daireye bölünmüştü, ortasında bir avlu ve önünde ayakkabı tamiri yapan, bıçak ve makas bileyen bir stant vardı. Üç altın dişı olan bir Ermeni tarafından işletiliyordu. Popkov gizli polis OGPU için çalıştığını söyledi ama Lidya tek kelimesine bile inanmadı. Popkov herkesin OGPU için muhbirlik yaptığını iddia ediyordu. Ama bu doğru olsaydı Lydia'ya muhbirlik yapacak kimse kalmayacakmış gibi geliyordu. Şimdi boynunu geriye doğru bükü ve gözlerini tavana dikti. Tavan sağlamdı. Evet, yatakta uzanırken güzel olması ekstra bir avantajdı. Ama önemli olan sağlamlığıydı.

"Şikayet etme, Elena.

"İstersem şikayet ederim. Ellerini geniş kalçalarının üzerine koydu. "Sence üçümüz, sen, ben ve Popkov, bu ayakkabı kutusunda birbirimizi öldürmeden yaşayabilir miyiz?

Lydia ayırıcı perdeyi odanın ortasından geçirerek Elena'yı ve büyük yatağı kapattı ve mahremiyet yanılması yarattı.

"Üzölme Elena," diye güldü. "Kulaklarımı tıkayacağım.

'Üç yüz, üç yüz yirmi, üç yüz kırk ... dört yüz, dört yüz on ...'

"Küçük Lydia, bütün gece saymaya devam edebilirsin ama bu değişmeyecek. Popkov, yakası kulaklarına kadar uzanan uzun siyah paltosunun içindeki korkutucu cüssesiyle pencere kenarına yaslanmıştı. Kadının para kemerini yatağının üzerine boşaltmasını izliyordu.

"Dört yüz on ruble," dedi Lydia kesin bir ifadeyle. "Bu yeterli değil.

"Yetmek zorunda. Elimizdeki tek şey bu.

"Oturma izinleri ve karneler bize çok pahalıya mal oldu. "Başka seçeneğimiz yoktu.

"Biliyorum. Sen söyledin.'

"Ücretlendirdikleri şey bu. Karaborsada. Denedim Lydia, ama ...'

'Bu senin hatan değil.

Kalan banknotları birbirine karıştırdı, okşadı, sanki onları çoğaltmaya ikna edebilecekmış gibi şımarttı. Bu yüzden en ucuz otellerden bile vazgeçip yıkık dökük bir sokaktaki kalabalık ortak dairelerden birine taşınmışlardı ama bunu elde ettikleri için şanslıydılar. O ve Elena, Konut Komitesi ofisinin önünde dondurucu rüzgârda günlerce kuyrukta beklemiş ve ancak önlerindeki adam odayı alabileceği söylendiği anda kalp krizi geçirerek dizlerinin üzerine çöktüğünde kendilerine oda tahsis edilmişti. Şimdi Lydia'nın parmaklarının arasından geçen her ruble midesinde bir delik açıyor gibiydi ve siyah hamurlu *khleb*'in hiçbir miktarı bu deliği dolduramıyordu. Titredi, elinin tersiyle ağzını sildi ve çenesini karıştırdı. Dudakları kurumuştu.

"Sorun nedir? Popkov sordu. Arkasında gökyüzü gri rengini değiştiriyor, gün batımından hemen önce gelen renksiz gölgeye kayıyordu. Güvercinler çatılara yerleşmeye başlamıştı. "Sorun nedir?" diye ikinci kez sordu, kadın yanıt vermeyince.

"Hiçbir şey.

"Hiçbir şeye benzemiyor. "Evet,

öyle. Ama sorduğun için

teşekkürler.

Hırladı, göğsünde belli belirsiz bir gümbürtü vardı. Kendini odaya, odanın dört kare duvarına konsantre etti. Hâlâ buradaydılar. Hiçbir yere gitmiyorlardı. Buna güvenebilirdi. Orta avluya bakan üç katlı ev bir zamanlar şıktı ama birkaç yıl önce bir konut komitesi tarafından ele geçirilmiş, yaşam alanını küçük parçalara ayırmış ve her kişiye birkaç metrekare tahsis etmişti. Bir yatak ve eğer şanslıysanız bir sandalye ve bir dolap için yeterliydi. Lydia şanslı değildi. Onun yatağı vardı ama Popkov'un sandalyesi vardı.

Yıkama ve pişirme tesisleri sahanlığın sonunda ortak kullanımdaydı ve nöbet sistemi Yoldaş Kelensky adında bir Konut Müdürü tarafından şahin bir verimlilikle denetleniyordu. Kötü giyimli takım elbisesi içinde sitemkâr bir havayla etrafta dolanıyordu. Lydia'nın başı zaten ortak merdivenleri yeterince temizlemediği için derde girmişti. Söylendiği gibi merdivenleri iki kez fırçalamıştı ama arkasını döner dönmez alt kattan canı sıkılan küçük bir çocuk çamurlu bir topu merdivenlerin üzerinde zıplatmıştı. Kelensky bu görevi Lydia'ya tekrar yaptırdı. O bu işi yaparken Popkov dik merdivenlerin tepesinde, kapıdaki kara gözlü Aziz Petrus gibi oturmuş, dirseklerini dizlerine dayamış, kendi kendine *çastuşki*, yani köylü şarkıları mırıldanıyor ve cebinden ayçiçeği çekirdekleri çıkarıyordu. Adamın onu başkalarından mı yoksa kendinden mi koruduğundan emin değildi.

Rubleleri düzgünce para kemerinin içine geri koydu ve fermuarını çekti. Terden lekelenmiş ve yer yer incelmışti.

Liev, "Kardeşin parayı aranızda eşit olarak bölüştürmeyi akıl etmeliydi," diye homurdandı.

"Bana yeterince güvenmedi.

Ani bir rüzgâr kırık camı parmaklayınca pencere tıkırdadı ve dışarıdaki gün ışığı bir kış öğleden sonrasının katı gölgelerine doğru bir adım daha attı. Odanın içine sessizlik çöktü. Lydia kemeri bir kez daha beline sıkıca bağladı, bacaklarını yatağın üzerinde altına sıkıştırdı ve yorganı omuzlarına çekti. İri adamın yıpranmış eski tütün kutusunu çıkarışını ve uzun bir alıştırmamanın verdiği rahatlıkla kendine bir sigara sarışını izledi. Kalın parmakları dudaklarının arasına sıkıştırdığı sigarayı cüceleştiriyordu.

'Zaman kaybı,' diye homurdandı. "Her gün kilisenin önünde beklemek.

"Yapma, Liev.

"Ciddiyim Lydia. O gelmeyecek.'

"Gelecektir.

"İstemiyorum... Durdu. "Neyi

istemiyorsun?

"Seni incinmiş görmek istemiyorum. Tekrar. Sigarayı yaktı, bir nefes çekti ve ona bakmak zorunda kalmamak için parlayan ucunu inceledi.

Lydia garip bir şekilde yutkundu, aynı anda hem duygulanmış hem de kızmıştı.

Alexei'den şüphe ettiği için ona lanet olsun.

'Liev, Alexei gelecek, geleceğini biliyorum. Yarın ya da öbür gün ya da ondan sonraki gün, ama yakında bir gün Kurtarıcı İsa Katedrali'nin merdivenlerinden çıkacağım ve o orada beni bekliyor olacak-'

'Hayır. O gitti. O piçten iyi ki kurtulduk.

"Yapma, Liev," dedi yine.

Boğa gövdesini pencere pervazından uzaklaştırdı ve küçük odayı dolduruyor gibiydi. Elena kendi görevi için dışarı çıkmıştı ama yine de burası aşırı kalabalıktı, kasvetli duvarları üzerlerine baskı yapıyordu. Lydia para kemerinin fermuarını açtı, banknotlardan birini çıkardı ve Kazak'ın önündeki yatağa fırlattı.

'Git kendine bir içki al, Liev. Senin o iğrenç öfken-'

"Alexei'nin ortadan kaybolması seni neden bu kadar mahvetti?" diye sordu. 'Sen ve o her zaman kedi köpek gibi birbirinize düşüyordunuz. Adam kibirli bir pislik. Onsuz daha iyiyiz.

Lydia yorganı üzerinden attı ve ayağa fırladı, adamın cüssesinin yanında küçücük bir figürdü. Adamın granit göğsüne bir yumruk indirdi.

"Seni aptal Kazak," diye bağırdı ona. "Sözünü geri al. "Hayır.

"Geri götür.

"Nyet.

Birbirlerine ters ters baktılar.

O benim kardeşim. Görmüyor musun? Tek gözünle bu kadar mı körsün? Alexei benim için her şey demek. Babamı bulana kadar sahip olduğum tek aile o. Sakın onsuz daha iyi olduğumu söyleme, seni cahil köylü.'

"*Chyort*, küçük Lydia," dedi Popkov. 'O değmez-'

"O benim için öyle. Nefes almakta zorlanıyordu. "Ona borçluyum. Her şeyimi.

"Saçma sapan konuşma, kızım. O piç kurusuna hiçbir şey borçlu değilsin. İşler zora girince seni terk etti, ondan önce de attığı her adımda şikayet etmekten başka bir şey yapmadı.

"Yanılıyorsun. 'Hah!

Bana nasıl olduğunu

söyle.

Lydia'nın ciğerlerinden uzun bir iç çekiş çıktı ve kolları ince bedenini sıkıca sararak buruşuk yatağın kenarına yığıldı. Saçları öne doğru düşerek yüzünü kapattı.

"Hatırlamıyor musun?" diye mırıldandı ateşli perdenin arkasından. 'Milliyetçilerin elindeyken Chang An Lo'nun hayatını kurtaran emri nasıl verdiğini. Alexei'nin Junchow'dan kaçmak zorunda kalmasının nedeni buydu. Milliyetçiler ondan intikam almak istiyordu. Bana yardım etmek için her şeyden vazgeçti. Chang An Lo'yu *benim için* kurtarmak için.'

Popkov o küçümseyici homurtularından birini çıkardı. "O hala bir piç.

Lydia başını kaldırdı, bunun kazanamayacağı bir savaş olduğunu fark etti ve ona orantısız bir gülümseme verdi. 'Belki de haklısın, seni yaşlı ayı. Bağırduğım için özür dilerim. O bir piç - birden fazla yönden.

Liev öyle bir kahkaha attı ki pencerenin camı düştü.

Oda kıtlığı vardı. Köylüler şehre akın ediyordu. Sayıları Lydia'yı hayrete düşürmüştü ve hepsi de oda istiyordu. Onları sokaklarda, Krasnoselskaya'da bir aşağı bir yukarı dolaşırken izlemişti, bir kollarının altında bir battaniye, bir çift çizme ya da omuzlarına asılı bir çuval alet, satabilecekleri ya da yiyecek karşılığında takas edebilecekleri herhangi bir şey. Onları tanımayı öğrenmişti. Sadece ev yapımı giysileri ve iri parmaklı elleri değil, gözlerindeki şaşkınlıktı da. Onunkiler de böyle miydi? Belirsiz. Gergin. Kafasının içinde dönüp duruyordu.

"Neden köylerini terk ettiler?" diye sordu Elena, karne almak için sırada beklerken.

'Sizce neden? Ortak çiftliklerde açlıktan ölüyorlar ve burada iş olduğunu duymuşlar'.

'Doğru olmalı çünkü etrafımızda fabrikalar yükseliyor. Bu Stalin'in Beş Yıllık Planı'nın bir parçası.

"Kesinlikle. Kadın sesini alçalttı. "Ama onlar köylü, Tanrı aşkına, makine kullanmak hakkında hiçbir şey bilmiyorlar. *Açma kapama* düğmelerine basabiliyorlarsa, iyi iş çıkarıyorlar demektir.

"Eğitimli değiller mi?

'Eğer parmak kaybetmeye eğitim diyorsanız, evet. Birini kaybettiklerinde aynı hatayı bir daha yapmazlar.

"Bütün bunları nereden biliyorsun?

Bazen bu kadının bu kadar çok şey bilmesi Lydia'yı şaşırtıyordu. Lydia onun hayatı hakkında bir çocuğu olduğu ve fahişelik yaptığı dışında pek bir şey duymamıştı.

"İyi olduğum tek lanet şey bu," diye kıkırdamıştı Elena bir gece sokakta dolaşan bir fahişenin yanından geçerken. Lydia'nın sırtına keyifle bir tokat atmıştı. "Aklına bir şey gelmesin. Kimse senin gibi sıska bir bücürü istemez.

"Bu doğru değil," diye karşılık verdi Lydia.

Elena bakışlarını arkadaşının kemikli kalçaları ve küçük göğüsleri üzerinde gezdirdi ve aşağılayıcı bir şekilde homurdandı. Lydia'nın yanakları yanmıştı.

Fırının dışındaki kaldırımında ayaklarını sürüyerek ilerlerken, botlarının ince tabanlarından buz sızarken, Lydia caddenin karşısını işaret etti.

"Bak," dedi.

Tahtadan yapılmış bir dükkânın kapısında, bir araya getirilmiş küçük bir derme çatma karton barınak, kanadı kırılmış bir kuş gibi yana doğru sarkıyordu. Paçavralara sarılmış bir çift ayak bir ucundan dışarı sarkmıştı. Ama çok uzun süre hareketsiz kaldılar. Adam uyuyor muydu? Ölmüş müydü? Yaralanmış mıydı? Yoksa rüyasında çatlaktan aşağı mı kayıyordu?

"Bırak onu," dedi Elena ve Lydia'nın koluna dizginleyici bir el koydu. "Bu çok tehlikeli.

"Elena, kendi ayak parmaklarını yiyebilecek kadar aç olmanın nasıl bir şey olduğunu hatırlıyorum. Elini sıktı. 'Komünizmin toplumu daha adil hale getirmesi gerekiyordu. Herkes için.

Elena sinirlenerek yüzündeki saman saç tutamlarını fırçaladı ve düşüncelerini toparlıyormuş gibi şapkasının içine soktu. 'Bu dünya adil değil, bunu hâlâ anlamadın mı? Etrafına bir bak.

Lydia baktı. Birkaç gram ağır siyah ekmek için saatlerce kuyrukta bekleyen kadınlara ve karton kabın içindeki ayaklara. Ama Elena henüz bitirmemişti.

'Senin sorunun şu kızım, kendine yeni bir dünya kurabileceğini sanıyorsun, bir baban ve bir erkek kardeşin var, hepsi de adil bir toplumda birbirine sarılmış durumda. Ve bu dünyanın kulaklarının dibine yıkılacağından ve sonra hiçbir şeyin ve hiç kimsenin kalmayacağından korkuyorsun.

"Hayır. Lydia doğrudan ona baktı. "Hayır, yanılıyorsun.

Yaşlı kadının yüzündeki çizgiler yumuşadı. 'Bu kadar çaresiz görünme. Hiçbir şeye ve hiç kimseye sahip olmamanın nasıl bir şey olduğunu bilirim. O kadar da kötü değil. Gülümsedi, dudaklarını hüzünlü bir şekilde yukarı doğru büktü. "Buna alıştığın zaman. Çünkü o zaman kaybedecek bir şeyin kalmaz.

"Ama hâlâ ... Lydia göğsünün içinde hassas bir şeyin titrediğini hissetti. "Kaybedecek her şeyim var.

Elena'dan uzaklaştı ve kendini yolun karşısındaki karton barınağa doğru fırlattı.

Kapı aralığı kokuyordu ve Lydia neredeyse geri dönüyordu. Eski gazeteler mukavvanın arkasına sarı bir yığın halinde yığılmıştı ve köşede sümüksü bir şey duruyordu. Sanki biri hastalanmış ve onu donması için orada bırakmış gibiydi. Elena'nın burası için haklı olduğunu biliyordu.

Tehlikeli. Moskovalı değildi ve bu şehrin yöntemlerini bilmiyordu. Endişeyle ayağını kendi ayağıyla dürttü.

"İyi misin?

Ayak anında geri çekildi. Bu bir ceset değildi. Bu bir şeydi. "Yardıma ihtiyacın var mı?

Karton yer değiştirdi. Sokakta insanlar kafalarını çevirerek aceleyle geçip gittiler.

Lydia temkinli bir şekilde barınağın içine bakmak

için eğildi. "Alo?

"Siktir git.

"İyi misin?

Elini kartonun üzerine koydu; ıslak, yumuşak ve ölü bir adamın yanağı kadar soğuktu. Elini şiddetle paltosuna sildi. Dönüp yolun karşısına geçmeyi, Elena'nın hâlâ ona dik dik bakarak beklediği kuyruktaki yerine geri dönmeyi düşündü.

"Alo?" dedi tekrar ve kapı görevi gören kartonun ön kapağına hafifçe vurdu. Kapak hemen içeri çöktü.

Bir çift mavi göz ona baktı. Kısa bir an için ikisi de tepki vermedi, her ikisi de beklenmedik karşılaşmanın şokunu yaşıyordu. Figür kendini sığınağın arkasından dışarı atıp köşeye sıkışmış bir sıçan gibi kapının kemerinin arkasındaki tuğlalara yaslanırken gözler ondan önce hareket etti.

"Buraya seni korkutmaya gelmedim," dedi Lydia çabucak.

Cevap vermedi. Sadece vahşi gözler ve kemiklerin üzerine gerilmiş, yarılmaya hazır gibi görünen bir deri. Lydia rahatlayarak bunun on iki yaşlarında bir çocuk olduğunu fark etti. Buz gibi soğuğa rağmen boynundan aşağı ter damlıyordu. Ona zarar vermek istemediğini göstermek için gülümsedi.

"Yardıma ihtiyacın olabileceğini

düşündüm. "Siktir git.

"İyi görünmüyorsun.

"Ne olmuş yani?

"Ben de karşılaştım-"

"Siktir git.

Kabalığı onu rahatsız etmeye başlamıştı. "Kapa çeneni, olur mu? Yardım teklif ediyorum.

"Neden?

Şüphe karşılıklıydı. Kasvetli kapı aralığı bununla doluydu. "Çünkü ... şey, sadece hatırlıyorum.

Saçları tuhaf bir renkteydi. Süt beyazı. Sanki hayatı boyunca neredeyse ölümüne şok geçirmiş gibiydi. Yüzü ve elleri kirden simsiyahtı ve ona eski moda bir baca temizleyicisinin oğlunu hatırlatıyordu, ancak çenesinde küçük yuvarlak bir deri parçası pembe parlıyordu. Onu daha fazla tedirgin etmek istemediği için geriye doğru bir adım attı ve neredeyse buzda kayıyordu. Adamın yüz ifadesi değişmedi.

"Neyi hatırlayayım?" Nefes alış veriş zorlaşmıştı.

"Önemli değil. Hasta mısın?"

"Sana ne bundan?

Lydia neredeyse pes ediyordu ama tam olarak değil. "İşte," dedi.

Elini ceketinin cebine attı ve ona bir bozuk para uzattı. Adamın ağır ağır kapanan ve kafatasının içine gömülen hızlı gözleri, karanlıkta madeni paranın kavisi boyunca ilerledi ve Lydia'nın kalbini yerinden oynatacak bir hızla parayı havadan kaptı. Hatırlıyordu. Bu seviyede bir ihtiyaç duymak.

'Bir şeyler ye,' dedi. Adam

parayı ısırды. Kadın sırtıttı.

"Biraz *khleb*, yani.

Birdenbire yere çömeldi ve yırtık pırtık ceketinin arkasında boydan boya bir yırtık gördü, sanki biri onu tutmaya çalışmış da o da yırtmış gibi. Adamın dikkati artık onun üzerinde değil, içinden yuvarlandığında çökmüş olan ıslak karton yığınınındaydı.

"Misty," diye fısıldadı.

Bir sarsıntı yığını sarstı. Sonra bir şey sıçradı, rahatsız edici bir şekilde fareye benzeyen bir şey. Lydia kaldırırma fırladı ve oradan geçmekte olan bir yayaya çarptı. Adam şemsiyesini düşürdü ve kızın sakarlığına küfretti.

"Özür dilerim," dedi ve dönüp tekrar çocuğa baktı.

Kucağında, tüyleri dumanlı gri bir köpek yavrusu kıvrılıyordu. Yaratık kahverengi gözleri, uzun ipeksi kulakları ve bir dokunuşta kırılacakmış gibi duran kemikli kaburgalarından başka hiçbir şeyden oluşmuyor gibiydi. Çılgınca bir neşeyle çocuğun çenesini yalıyordu ama Lydia daha gülümseyemeden çocuk ve köpek kalabalığının içinde belli belirsiz bir dalgalanmayla kayboldu.

Metal ona şarkı söylüyordu. Hapishanenin mühendislik atölyesinde Jens Friis onu işlerken sesini duyabiliyordu. Bir çubuğu diğerine kaynak yaparken kahkaha tıslamasını dinliyor, perçinleri yerleştirirken titremesini hissediyor, onu daha güçlü, daha yapılı hale getiriyordu. Farklı metallerle uğraşmayı, onların niteliklerini araştırmayı ve zayıflıklarına dikkat etmeyi ne kadar sevdiğini unutmuştu. İnsanlar gibi. Her biri eşsiz.

Çalışma kampında geçirdiği on yıl boyunca odundan başka bir şeyle uğraşmamıştı. Bitmek bilmeyen ormanları kesmişti. Çam kokusu o kadar benliğinin bir parçası haline gelmişti ki, artık odun kokusuyla kendi teninin kokusunu ayırt edemiyordu. Zaman zaman - umutsuz zamanlarda - kaba acı kabuğu kemirmişti. Dişlerini garip bir kızıl renge boyamış, bağırsaklarında sert ve sindirilemez bir halde durmuştu ama en çok ihtiyaç duyduğu anda ona yiyecek yanılması vermişti. Bunun için minnettardı.

Bazı sabahlar, kalabalık hapishane barakasının bayat ve ağır kokulu havasında uyandığında, parmak uçlarını dikkatle inceler, yakında bir gün minik yeşil tomurcukların filizlenmeye başlayacağına ikna olurdu. Bu tomurcuklar büyüyerek küçük dallara ve sonunda da her gün ormandan Çalışma Bölgesi'ne sürüklemek zorunda kalacağı devasa dallara dönüşecekti.

Açlık zihne garip şeyler yapar.

*

'Daha hızlı. İş daha hızlı ilerlemeli'.

Bu sözler Albay Tursenov tarafından söylenmişti ama onun iki yanında duran iki adam da başlarıyla onayladılar. Albay, Geliştirme Merkezi Kontrolörü olarak makul bir adamdı ama

ağır baskı altındaydı. Sovyet Politbürosu'nun önde gelen üyelerinden Lazar Kaganovich her Cuma akşamı telefon ederek ilerlemeyi sorguluyordu. Bu, her Cumartesi sabahı saat yedide altı kıdemli mühendisten oluşan ekibin Tursenov'un ofisinde sabit bir sırada durmaya çağırılması ve çalışma hızlarını artırmalarının emredilmesi anlamına geliyordu.

Jens Friis bir adım öne çıktı. Konuşmak istediğinin işaretiydi bu.

"Ne oldu, mahkûm Friis?

"Albay, zaten tüm saatlerde çalışıyoruz ve inşaat istikrarlı bir ilerleme kaydediyor - hepimizin amacı da bu," diye ekledi ciddiyetle. 'Ancak geçen haftaki testin iptal edilmesinin nedeni, arka destek payandaları için tedarik edilen metalin kalitesiz olduğunun ortaya çıkmasıydı. Çok kırılıyordu ve bu yüzden ağırlığın altında kırıldı-'

"Sessizlik!

Jens sözlerini kontrol etmek için kendini zorladı. Ama tekrar hizaya gelmedi. Kendisi gibi mahkûm olan diğer mühendisler daha akıllıydı. Hiçbir şey söylemediler, sadece gözlerini Tursenov'un son derece cilalı ayakkabılarına diktiler ve o her konuştuğunda başlarını salladılar. Albay büyük bir adamdı ve sesi de büyüktü; çoğu zaman sesini dizginler, yumuşak ve temkinli konuşurdu ama rahatladığı nadir durumlarda sesini unuttur ve silah sesi gibi patlamasına izin verirdi. Bugün yumuşaktı. Albay'ın ağzı tanıdık bir hayal kırıklığı çizgisine yerleşti ve Jens onun sabotajdan şüphelenmesinden korktu ama hiçbir şey söylemedi. Odadaki sessizlik acı verecek kadar uzun sürdüğünde, Tursenov arkasında elinde bir defter ve kırmızı bir kalem tutan demir grisi saçlı tıknaz kadına döndü.

'Yoldaş Demidova,' dedi, 'tedarikçiyi kontrol edin. Onları rapor edin.

"*Da*, Yoldaş Albay. Kağıda bir şeyler karaladı. "Artık durmak yok," dedi sertçe.

"Hayır, Yoldaş Albay.

"Bir gösteri görmem ne kadar sürer?

"En az bir ay sürecektir," diye başladı Jens, "önce-

"İki hafta. Sıranın sonunda konuşan Elkin'di. "İki hafta içinde hazır olacak.

"Emin misiniz?"

"Evet, Albay.

'*Otlichno!* Mükemmel! Yoldaş Kaganovich'i bilgilendireceğim. Memnun olacaktır.'

Elkin gülümsedi ve cilalı ayakkabılara odaklandı. Tursenov haki tulumları içindeki adamları taramakla vakit geçirdi, Jens'in hâlâ sıranın en önünde olduğunu fark etti ve kaşlarını çattı. "Başka bir şey var mı, mahkûm Friis?"

"Evet, Albay.

"Ne söylemek istiyorsunuz?"

'Sorunlar tam olarak aşılmadan bir gösteri yapılırsa, teneke kutu zamanından önce açılabilir ve bu da son derece tehlikeli olur.
-'

"İki hafta," diye araya girdi Tursenov en yumuşak sesiyle. "İki hafta içinde üstesinden gelin, mahkûm Friis.

Gözleri bir saniyeden fazla buluşmadı ama bu kadarı yeterliydi. Jens artık projeyi daha fazla erteleyemeyeceğini biliyordu. Tursenov'un şüpheleri uyandı. Başka bir şey söylemeden sıraya geri döndü.

"Burada bekle," dedi Lydia.

"Merak etme kızım, para versen beni oraya sokamazsın.

Elena kollarını göğsünün üzerinde rahatça kavuşturdu ve başörtülü uyumsuz bir nöbetçi gibi büyük çift kapının bir tarafına yerleşti. Yüzü kalabalık yola dönüktü ve gözleri geniş yüzündeki inatçı yarıklara dönüşmüştü. Lydia bu kadının ifadelerini okumakta henüz iyi değildi ama Elena'nın bu şekilde kalmayı tercih ettiğini hissediyordu. Bugün Elena'nın yorgun görüldüğünü, çizgilerin gözlerinin etrafındaki düzensiz yarıklara battığını fark etti ama bundan ya da Elena'nın giydiği yeni lacivert paltodan bahsetmemeye dikkat etti.

Duvardaki pirinç levhada gizli harflerle şöyle yazıyordu: KOMÜNİST PARTİ İRTİBAT OFİSİ.

"Çabuk olacağım," diye söz verdi Lydia.

Elena ısınmak için ayaklarını yere vurarak, "*Hızlı ve Komünist Parti* kelimeleri aynı anlamda bile değil," diye mırıldandı.

Lydia merdivenleri hızla

çıktı. "Evraklar?"

Üniformalı, orta yaşlı, saçları dökülmüş ve gözleri şefkatle bakan bir adam kapının hemen içinde duruyordu. Ayakkabıları mermer zeminde gıcırdayarak Lydia'nın önüne geldi ve beklenti dolu bir el uzattı.

'*Dobroye utro*, yoldaş,' dedi ve ona bir gülümseme gönderdi.

"Yine mi döndün?"

"Da.

"Burayı seviyor olmalısın.

"Senin kadar değil," diye şaka yaptı ve onun glmesinden memnun oldu. Bu onu daha güvende hissettirdi.

Değerli oturma iznini ve kimlik belgesini uzattı ve hemen sohbeta başladı. "Bugün hava o kadar da soğuk değil," dedi eliyle dışarıdaki sisin gri, gizemli bir perde gibi asılı durduğu pencereyi göstererek. Evraklarını incelemeye başladı. İşte o an kalbi yerinden fırladı. Atmayı unuttu. Her zaman aynıydı. "Sence daha sonra kar yağacak mı?" diye sordu.

Yukarı baktı ve ona gülümsedi. "Neden? Bugün şemsiye yok mu?

şapkasını çıkardı ve adamın saçlarının omuzlarına dklşn izlediğini gördü. "Buraya gelmek için çok acelem vardı," diye güldü.

"Buraya kaç kez geldiniz?" "Henüz yeterli değil, öyle görünüyor.

Belgeleri daha fazla incelemeden geri verdi. "O zaman yarını iple çekiyorum," diye kıkırdadı.

Yavaş ve yumuşak bir hareketle boğazına dokundu, annesinin erkeklerle birlikteyken yaptığını gördüğü bir hareketti bu. Gözleri hareketi takip etti.

"Burada olacağım," dedi. "Ben de yle.

İkisi de güldü. Bir dahaki sefere adamın kâğıtlarına bakma zahmetine bile gireceğini sanmıyordu.

Masadaki adam o kadar kolay eğlenmedi. "Yine mi sen," dedi. Sinirlendiğini gizlemedi. 'Evet, yoldaş. Yine ben.'

'Yoldaş Ivanova, size dn - ve diğer tüm günlerde - bu kişiyle temas kurmamın mümkün **o l m a d ı ğ ı n ı** söyledim.

'Ama burası Uluslararası İrtibat Bürosu. Sizin işiniz bu. İrtibat kurmak. Yani dünyanın dört bir yanındaki Komünist Partilerle irtibat halinde olmalısınız. "Bu doğru.

"Peki neden-?

'Sana bunun mümkün olmadığını zaten söyledim. Vaktimi boşa harcamayı bırak, yoldaş.'

Çok fazla keman çalan adamlardan biriydi, her zaman seğirir, düzeltir ve parmak uçlarıyla vururdu. Bugün sıra bıyıklarındaydı. Küçük parmağının uzun tırnağıyla gür bıyıklarını tarıyordu ve kadın onun hem sakalını hem de tırnağını özellikle bu içsel ihtiyacı tatmin etmek için mi uzattığını merak etti. Bu kadar gergin hissetmesini gerektiren şey neydi? Belki de kendi belgeleri onunkilerden daha ikna edici değildi. Gülümsemeyi denedi, aralarındaki buz gibi boşluğa kanat çırparak gönderdi ama çırpındı ve öldü. Bunu daha önce de denemiş ve bu apaçının gülümsemeye tamamen dayanıklı olduğunu görmüştü.

"Seni eğlendiren bir şey mi var?" diye sertçe sordu.

"Hayır, yoldaş.

"O zaman eve gitmenizi öneririm. Bir kalem aldı ve ucunu masasına vurmaya başladı.

Lydia'nın yanakları kızardı. Gitmeliydi, hiçbir yere varamıyordu. Gözdağı vermek için tasarlanmış, dönümlerce mermer döşemeli, kubbeli geniş giriş salonuna baktı. Şişman mermer sütunlar kan kırmızısı bayraklar ve üzerinde BİRLİKTE SAVAŞACAĞIZ yazan sloganlarla süslenmişti. ZAFERİ BİRLİKTE KAZANACAĞIZ.

Dövüş. Kazanmak. Zafer. Komünizm sürekli ve yorucu bir savaşın içinde gibiydi. Kendi içinde bile. Kâtipler ve özenle giyinmiş sekreterler, kolları kahverengi yüz­süz dosyalarla dolu işçi karıncalar gibi ofislerine gidip gelirken ayak sesleri cilalı zeminde ileri geri tıkırdıyordu ve Lydia kendini korkunç bir şekilde yerinde hissetmiyordu.

Ayaklarını tam olarak oldukları yerde tutmak için masanın ön kenarını kavradı. Dönüp kaçmayacaklarına güvenmiyordu.

"*Pozhalusta*, lütfen," diye kibarca ısrar etti.

İçini çekti, kravatını kıpırdattı ve sıkılmış gözlerini onunkilere dikti.

"Adı Chang An Lo," dedi. 'Çin Komünist Partisi'nin bir üyesi, partinin önemli bir üyesi-'

"Öyle demiştin.

"Şanghay'daki Çin Komünist Partisi Genel Merkezi ile temasa geçmenizi ve ona bir mesaj bırakmanızı istiyorum.

"Bu benim işim değil. "O

zaman kimin işi?"

"Benim değil.

'Lütfen, bu çok önemli. Onunla irtibata geçmeliyim ve-'

Sokaktan gelen soğuk hava dalgası buz gibi kısıkaçlarla çıplak teni ısıırıyordu. Masanın arkasındaki adam kayıtsız havasını bir kenara bırakıp bir tavşandan daha hızlı ayağa fırladı ve Lydia'yı ürküttü. Döndü ve baktı.

Otuzlu yaşlarının ortalarında bir adam deri paltosunu kapıdaki görevliye fırlatıyordu ve ikisi de onun söylediği bir şeye gülüyorlardı. Sonra adam mermer zeminde ilerledi, topukları boş ve ölü havada hayatla yankılanıyor, güzelce dikilmiş takım elbisesi hareket ettikçe zarifçe dalgalanıyordu. Lydia'yı hemen etkileyen şey saçlarıydı. Kalın, yay gibi ve özenle kesilmişti ama kendisinininkinden bile daha ateşli bir tondaydı. Adam masaya yaklaşırken gözlerini kaçırdı. Bakır rengi kirpikleriyle yoğun gri gözlerine bir bakış, onun masallarına kolayca kanmayacak bir adam olduğunu gösteriyordu. Ya da kâğıtlarına.

Belli bir acelesi olmadan geri çekilmeye başladı.

"Yoldaş Başkan Malofeyev," dedi masadaki adam saygılı bir şekilde başını sallayarak ve üzerine tam oturmayan ceketinin kollarını çekiştirerek. Eski bir asker olduğu her halinden belli olan bu adam, çenesi havada, esas duruşta duruyordu ve yüzünde daha önceki sıkılmış küçümsemenin tüm izleri kaybolmuştu. Onun yerine Lydia'yı şaşırtan ve gitmeyi yeniden düşünmesine neden olan bir dalkavukluk belirmişti. Bu kısa an için adam savunmasızdı.

"*Dobroye utro*, Boris. Tertemiz takım elbiseli adam rahat ve nazik bir ses tonuyla konuştu. "Günaydın. Ama bakışları Lydia'nın üzerinde gezinirken

"Komiser henüz serbest değil mi?" diye sordu.

Hayır, efendim. Benden özür dilememi istedi. Kremlin'e çağrıldı.'

Yeni gelen tek kaşını kaldırdı. "Gerçekten de öyle mi?

"Da. Yarın sizin için bir toplantı ayarlamamı istedi, Yoldaş Başkan'.

Başkan Malofeyev'in yüzünde kızgınlığa benzer bir ifade belirdi. Yakışıklı olamayacak kadar uzun, kendine özgü bir yüzdü, ama fark edilmesini sağlayan bir enerjisi vardı ve ağzının eğiminde belirgin bir mizah vardı. Lydia soğuk gri gözlerin incelemesi altında kendini huzursuz hissetti, öyle ki adam elini kayıtsızca sallayıp, "Ne anlamı var ki? Yarın burada bile olmayabilir," dediğinde Lydia bir an için onun kimden bahsettiğini anlayamadı. Sonra kafasına dank etti. Komiser, Kremlin'e aniden çağrılan meçhul memur.

"Ben de bir talepte bulunmak istiyorum," dedi hızla, "yarın Komiserle bir görüşme yapmak istiyorum.

Her iki adam da şaşkınlıkla ona baktı. Sanki iki kafası birden büyümüş gibi hissetti.

Boris gözlerini kıstı ve kalemine hiddetle vurdu. "Komiserle ne işiniz var?" diye sordu.

"Sana söyledim, istiyorum-

"Komiser sizin gibi taleplerle ilgilenmez. Malofeyev'e baktı, Lydia'ya gergin olduğunu gösteren sinsî bir yan göz dansı yaptı.

"Ama istediğim araştırmaları yapmaya istekli değilseniz," dedi, "başka bir yere başvurmak zorundayım.

Anında masanın üzerinde bir form belirdi. "İsim?" diye sordu.

Bu gösteriş içindi. Şık takım elbise çıkar çıkmaz, formun daha *spasibo* diyemeden çöp kutusuna atılacağından emindi.

"Ne istiyorsunuz? Yoldaş Malofeyev ilgiyle sordu. "Senin gibi güzel bir genç kıızı bu kadar ciddi yapan nedir?"

Ona baktı ve kolay çekiciliğiyle, belli ki otorite konumunda olan ve sorununa en ufak bir ilgi bile gösteren ilk kişi olan bu adam için bir gülümseme bulmak zor değildi.

"Önemli değil," dedi masa başı çalışanı hemen.

"Benim için önemli," dedi kadın.

"Neymiş o?"

"Yoldaş Malofeyev," diye araya girdi Boris, "bu kız haftalardır bu ofisi rahatsız ediyor, zamanımı boşa harcıyor."
_'

"Bu önemsiz bir endişe değil," dedi Lydia sessizce, gözleri Malofeyev'in yüzündeydi. "Bu önemli bir mesele.

'Boş verin onu, Yoldaş Başkan, o değmez-'

Malofeyev ani bir el hareketiyle masa görevlisini susturdu. "Yoldaş

Malofeyev," dedi Lidya, şapkasını soğuk ellerinin arasında döndürerek. 'Ben iyi bir Sovyet vatandaşıyım ve Çin Komünist Partisi'nin bir üyesine iletmem gereken önemli bir mesaj var. Kendisine bu Uluslararası İrtibat Bürosu aracılığıyla ulaşmaya çalışıyorum ama-'

"O mu?"

"Evet.

"Şimdi buna neden şaşırmadım?"

Adam ona yavaş, spekülâtif bir gülümseme verdiğinde yanaklarının yandığını hissetti.

Aniden masa görevlisine döndü. "Telefon," dedi

ve elini uzattı.

Adam arkasına, duvarda asılı duran ağır, siyah bir telefona uzandı. Ağızlığı çıkardı, isteksizliği hareketlerini yavaşlatıyordu ve Malofeyev telefona doğru yürüdü, operatörden bir numara istedi, bir süre hızlı hızlı konuştuktan sonra telefonu kapattı.

"Görünüşe göre bağlantım öğle yemeğine çıkmış. İnce yeleğinin cebinde duran altın saat çantasını çevirerek açtı ve tek kaşını kaldırdı. "Belki biraz erken, henüz öğlen olmadı, ama," Lydia'ya baktı, "öğleden sonra ofisimi araması için bir mesaj bıraktım. Merak etmeyin, *iyi Sovyet vatandaşı*, eğer bulunabilirse Çin Komünist Partisi üyenizi sizin için bulacağız.

Rus bürokrasisinin aşılmaz duvarıyla olan tüm yavaş ilişkilerinde ilk kez, imkansız değil, mümkün olanı gören bir adam vardı. Bir şeyleri gerçekleştiriyordu. Kollarını onun boynuna dolamak ve minnettarlıkla nefesini kesmek istiyordu.

"Teşekkür ederim.

Ama hissettiklerinden bir şeyler yüzüne yansımış olmalıydı, çünkü dirseğini avucunun içine aldı ve onu zahmetsizce mermer alan boyunca ana kapıya doğru yönlendirdi.

"Sanırım şimdi öğle yemeği. Öğleden sonra da ava devam etmek üzere ofisime döneceğim.

"Aç değilim.

Çin'in bronz çanlarından biri gibi zengin ve sıcak bir sesle güldü. Kulaklarına aynı berrak çınlamayla çarpıyordu çünkü içinde korku barındırmıyordu. Sovyet Rusya'da bu nadir ve değerli bir şeydi.

"Benim iyi Sovyet vatandaşım," dedi alaycı bir gülümsemeyle, "senin gibi sevimli bir korkuluk her zaman aç olmalı. Tabii ki öğle yemeğine ihtiyacınız var.

Lydia az önce hakarete uğrayıp uğramadığını anlamaya çalışarak kapılardan geçip sokağa çıkmasına izin verdi. Bunun bir önemi yoktu. Emin olduğu tek şey, bu adamın gözünün önünden ayrılmasına izin vermeyeceğiydi. Bu, Katedral'deki öğle nöbetini kaçırması anlamına geliyordu ama kalbinin derinliklerinde Alexei'nin orada olmayacağını biliyordu, dün, önceki gün ya da ondan önceki tüm günlerde olduğu gibi. Kaldırımın kenarında uzun, siyah ve mırıldanan bir şoförlü araba bekliyordu ve deri arabanın içine tırmanırken omzunun üzerinden Elena'nın hâlâ kaldırımda kaskatı durduğu yere baktı. Gözleri öfkeliydi.

Hüzünlü gözlü bir köylü, restoranın duvarından karanlık ve suçlayıcı gözlerle Lydia'ya bakıyordu. Bu tuhaf, neredeyse boğuk yüz onu tedirgin etmişti. Nazik bir gülümseme ve sarımsaklı nefesiyle bir garson sandalyesini çekti ve kucağına bir peçete sallayarak onu yerinden sıçrattı. Başkan Malofeyev bunu fark etti ve şarap menüsüyle meşgul olurken ona yerleşmesi için bir dakika verdi.

Lydia bir otelin yemek salonunda, Hotel Metropol gibi büyük, etkileyici ama kişiliksiz bir yerde, kapılarından içeri giren seçkin Sovyet yetkililerini, Junchow'da tepelerinde vızıldayan güvercinler gibi göğüslerini kabartarak seyretmeyi ummuştu. Ama hayır. Yanlış anlamıştı.

Bunun yerine onu ince bir zevkin ürünü olan küçük ve samimi bir yere götürdü. Tertemiz, bembeyaz masa örtüleri, sert ya da nişastalı değil, resmiyetten uzak bir zarafet duygusunun altını çiziyordu. Lydia daha önce hiç böyle bir yer görmemişti ve bundan ne anlam çıkaracağından emin değildi. Modern bir yerdi. Duvarlarda tuhaf ve rahatsız edici resimler sıralanmıştı, canlı ve talepkâr; hiçbir anlam ifade etmeyen renk girdapları ve sivri uçlar ya da köylülerin ve fabrika işçilerinin cesur stilize tasvirleri. Sandalyeler tuhaf bir şekilde orantılıydı, uzun arkalıklıydı, ahşap acımasız bir siyaha boyanmıştı ve koltuklar parlak kırmızıydı ve halı neredeyse üzerine basılamayacak kadar baş döndürücüydü. Yüzeyinde kırmızı, siyah ve beyaz geometrik şekiller zikzaklar çiziyordu, öyle ki Lydia'ya sanki bir şenlik ateşinin ortasında oturuyormuş gibi geliyordu.

Kendini cahil hissediyordu. Girdiği bu dünyanın farklı, ayaklarının yere basmadığı bir dünya olduğunun farkındaydı. Kendini aptal yerine koyma fırsatları muazzamdı.

"Beğendiniz mi?" diye sordu ev sahibi, duvardaki sanat eserlerini göstererek. "Farklılar," diye cevap verdi temkinli bir şekilde.

Adam ona eğlenerek baktı, öne doğru eğildi, dirseklerini masaya dayadı. "Ama onları seviyor musun?"

Düşünceli bir şekilde etrafına baktı. "Bunu sevdim. Bir şeyi temsil ettiğinden emin olduğu ama ne olduğunu tam olarak çözemediğı şaşırtıcı renk patlamalarından birini işaret etti. Ona çekici gelen bir enerjiye sahipti.

Onaylarcasına başını salladı. 'Bu bir Kandinsky kopyası. En sevdiklerimden biri.

"Ama şu köşedekini sevmedim. "Malevich.

Neden beğenmedin?

"İç karartıcı. Düz siyah bir tuval, içindeki tüm hayat çekilmiş. Ne hakkında? Bu . . .' Resme daha uzun süre baktıkça ağlamak istiyordu. "Acıtıyor. Kendim daha iyisini yapabilirdim.

"Resim yapar

mısın?" "Hayır.

"Yazıyor musun?"

"Hayır.

Ayaklarının altındaki zeminin kayganlaştığını hissedebiliyordu.

Sandalyesinde arkasına yaslandı ve onu inceledi. 'Sanatsal bir görünüşün var. Bu hoşuma gitti.

Chyort! Varsayımlarda bulunuyordu. Sanat hakkında kesinlikle hiçbir şey bilmiyordu. Biraz okumuştı ama bu onu yazar yapmazdı. Ama annesi bir piyanistti, yani belki . . .

"Piyano çalıyorum," diye alçakgönüllülükle yalan söyledi.

Gülümsüyordu, kadından ziyade kendinden memnundu. 'Haklı olduğumu biliyordum. Sen özünde bir bohemsin.

Gözlerinin düşünceli bir şekilde onun üzerinde gezinmesini izledi. *Ne? Bağırmaq istedi. Ne görüyorsun?*

'Öyleyse,' dedi yumuşak bir sesle, 'isimlerle başlayalım. Ben Dmitri Malofeyev. Moskova'da yaşıyorum ve komitelerde ve komisyonlarda görev yapıyorum, dolayısıyla Başkan unvanım da buradan geliyor. At binmeyi ve ara sıra kumar oynamayı severim. Peki ya siz?

"Lydia Ivanova.

Başını, kızıl saçlarının yoğun dalgalarını ayıran kemik beyazı bir çizgiyi ortaya çıkaran küçük bir şövalyece eğdi. Yüzünün ve ellerinin teni kış solgunluğundaydı ve hafifçe çilliydi. "Benim için bir zevk, Yoldaş Ivanova.

"Vladivostok'tan

geliyorum. "Ah, ilginç bir yer.

Ağzı kurumuş bir şekilde oturdu. Vladivostok Moskova'dan binlerce mil uzaktaydı, Çin Denizi'ne düşmeden gidebileceğiniz en uzak noktaydı. *Lütfen, lütfen, bu konuda hiçbir şey bilmesin.*

'Bu,' dedi hafifçe, 'Rusya sınırının hemen ötesindeki Çin Komünist Partisi'ne olan ilginizi açıklıyor. Yalnız ben onların kuzeyden ziyade ülkenin güneyinde aktif olduklarını duymuştum.

"Sürekli genişliyorlar.

"Ah, güzel. Bunu duyduğuma sevindim. Söyle bakalım genç yoldaş, burada, Moskova'da ne yapıyorsun?

'I . . .'

Siyah gömleği ve bacaklarını sopa gibi gösteren dar pantolonuyla uzun boylu ve zayıf bir garson, elinde sipariş ettiği şarap şişesiyle Malofeyev'in omzunda duruyordu. Bir anlık gecikme Lydia'ya cevap vermek için zaman kazandırdı. Koyu kırmızı sıvı kadehine dökülürken, etrafındaki çatal bıçak ve kemik porselenlerin sessiz buluşması restoran boyunca usulca, kibarca mırıldanırken, dikkatli adımlarla ilerledi. Hızla akan bir nehrin karşısındaki ilk basamak taşında tehlikeli bir şekilde dengede duruyordu.

"Bazı şeyler duydum," dedi. 'Moskova hakkında. Onları kendim görmek istedim.

Gri gözlerdeki ilginin parladığını gördü. Daha fazlasını söylemeye isteksizmiş gibi bakışlarını kucağındaki peçeteye indirdi. Görmeden, yüzünü sildi.

nemli avuç ilerini beyaz malzemenin üzerine koyun.

"Ne tür şeyler? Sesi ciddiye, kahkahası gitmişti.

'Stalin Moskovalıların kalplerini ve zihinlerini nasıl dönüştürüyor? Her şeyin, hatta giysilerin ve çocukların bile paylaşıldığı harika yeni toplu konutlar inşa ediyor. Gözlerini kaldırdı ve pişmanlığın sözlerine sızmasına izin verdi. 'Vladivostok'ta insanlar değişime o kadar hazır değil. Komünizmin sağladığı yeni fabrikalara ve iş olanaklarına rağmen eski burjuva alışkanlıklarına bağlılar.

"yle mi?

"Evet. Ellerinin atal bıçak takımıyla oynadığını fark etti. Onları sakinleştirdi. 'Aktivist hareketin bir parçası olmak istiyorum. İnsanlara yepyeni bir sinema, müzik ve tasarım türü sunan Konstrüktivistler ve Kinoklarla birlikte n saflarda yer almak istiyorum.

Sevgili Alexei, yeni modern Rusya'yı ğrenebilmem için elime bu kadar çok kitap tutuşturduğun için teşekkür ederim. Hazırlıklı olmalıyız, demiştin.

"Görüyorsun, senin sanatsal olduğunu söylediğimde haklıymışım. Kumral bir kaşını kaldırdı. "Ama Vladivostok'un taşrasından gelen biri için oldukça bilgilisin.

"ok okurum.

"Tabii ki. Söyle bakalım, ne görmek istiyorsun?"

'Eisenstein'ın filmlerini görmek istiyorum - *Ekim* gibi. Profesyonel olmayan oyuncular, gerçek insanları kullanması harika. Hepsi gerçekten geç proletarya hakkında, onların Kapitalist düzene karşı ayaklanmaları hakkında. Sesinin heyecanla yükseldiğini duyabiliyordu.

Başını salladı. 'Sinemanın insanları eğitmek için hayati bir silah olduğunu kabul ediyorum. Sosyalist kavramları kavramaları için zihinlerini eğitmek için. Durakladı, uzun kulak memesini çekti. "Başka ne var?

Bir an için zihni boşluğa düştü ve odaklanabildiği tek şey bu adamın Chang An Lo'ya giden tek yolu olduğuydu. *Sakin kayma.*

"Başka ne var?" diye tekrar sordu.

Dikkatlice düşündü. "Tatlin'in tasarımlarını görmek ve Şostakoviç'in müziğini dinlemek için Kolomy Zal Doma Soyuzov'a gitmek istiyorum. İkinci Senfonisi'nde fabrika düdüklelerinin sesine bile yer verdiğini biliyor muydun? Annesi bundan nefret etmişti. *Kaba* derdi.

"Hayır, bunu bilmiyordum.

"Ve," sesini neredeyse gizemli bir hale gelene kadar alçalttı, "Moskova'nın altına inşa edilecek bir yeraltı demiryolu sisteminden bahsediliyor.

Konuşmadı. Masanın öbür ucundan ciddiyetle ona baktı. *Abartmış mıydı? Çalkalanan nehrin derinliklerine mi dalmak üzereydi?*

"İş," dedi sonunda. "İşten hiç bahsetmiyorsun. 'Ah, tabii ki çalışmak istiyorum.

"Ne tür bir iş?

Ne tür? Hangisini seçmeliyim? Bir öğretmen mi? Kütüphaneci mi? Hatta efsanevi bir piyanist?

Şarabını aldı, ironinin farkında olarak bardağın etrafında döndürdü. 'Bir fabrika işçisi, tabii ki. AMO otomobil fabrikasına iş başvurusunda bulunuyorum.

"Oradaki müdürü tanıyorum, Likhachev. İyi bir Parti üyesidir, ancak bazen sözleri beyninden daha hızlı çalışır. Benimle birlikte MGK'da, Moskova Şehir Komitesi'nde. Sizin için bir şeyler söyleyebilirim.

Şaraba rağmen dili kurumuştı.

'*Spasibo*,' dedi. 'Ama ben kendi çabalarımınla bir iş bulmayı tercih ederim.

Gülümsedi ve kadehini kaldırdı. "Başarıya.

"*Da*. Tekrar nefes aldı. "Başarıya.

Yemek güzeldi. Daha azını beklemiyordu. Ama neredeyse hiç tatmamıştı, ağzına ne koyduğunu bile hatırlamıyordu. Kendisi hakkında konuşması için onu cesaretlendirdi. İlk başta temkinli davrandı, ağzından bir şeyler kaçırdı.

Arbat'ta Praga restoranının yakınında oturuyordu ve Sibirya'da geçirdiği iki yılın ardından Moskova'ya yeni dönmüş, tamamen farklı bir şeyi denetliyordu.

"Moskova'dan ayrılmak istemenize ne sebep oldu?" diye sordu.

Malofeyev bir an için rahatsız olmuş bir şekilde elini saçlarının arasında gezdirdi ve birden otuz küsur yaşından daha genç görünmeye başladı. "Kötü giden bir fabrika makineleri ithalat planını denetliyordum. Bakışlarını daraltarak duvardaki Malevich tablosuna odaklandı. Tablonun karanlığının bir kısmı gri gözlerine sızarak onları is rengine dönüştürdü. 'Birinin bu hatanın bedelini ödemesi gerekiyordu. O kişi ben oldum, her ne kadar ...' Şikayet etmeyi reddederek kendini durdurdu.

Lydia konuyu değiştirdi. 'Ama artık döndün. Her neyse, Moskova dışındaki hayat hakkında öğrendiklerinden muhtemelen yararlanmışsındır.

Kahve fincanını bir kenara itti. 'Bu kadar genç biri için ne kadar pozitifsin. Ama haklısın. Ceketinden gümüş bir sigara tabakası çıkardı ve Lydia eski bir yankesicinin profesyonel ilgisiyle ona baktı. Sessizce ona bir sigara uzattı ama Lydia başını salladı. Kendisi için de bir tane yaktı ve sanki bir şeyi kanıtlamaya çalışıyormuş gibi Malevich'in tablosuna doğru özenli bir duman sarmalı üfledi. 'Olağanüstü,' dedi, 'Sibirya'da olup bitenler. Hiç gördünüz mü?

Bunu geçiştirdi. "Anlat bana.

'Uçsuz bucaksız çorak arazisi ehlileştiriliyor. Büyük yeni yol projeleri ve demiryolları, her türden fabrikalar ve madenler, devasa organize kereste taşımacılığı var. Sıfırdan yeni kasabalar bile inşa ediliyor. Bu ...' Doğru kelimeyi bulmak için durakladı. "Heyecan verici.

Gözlerini kırıştırdı. Beklediği kelime bu değildi. "Heyecan verici mi?

"*Da*. Sigarasını, sanki düşünce sürecine engel oluyormuş gibi siyah akik kül tablasına bıraktı. 'On üç yıl önce Kışlık Saray'ın dışında Çar'ın askerleriyle savaşırken hayal ettiğimiz her şey gerçek oluyor. Komünistlerin eşitlik ve adalet idealleri gözlerimizin önünde gerçeğe dönüşüyor ve Vladimir İlyiç Lenin'in bunu görmek için hayatta olmaması kalbimi kırıyor.

Ona bakamadı. Onun gözlerindeki inanca. Onun yerine bardağının ince sapına odaklandı, tıpkı babasının çalışma kampındaki bardağı gibi kırılğan ve narindi. Çenesinde bir sinir zonkladı ve elini onun üzerine koydu.

"Yoldaş Malofeyev-"

"Bana Dmitri de.

"Dmitri. Gülümsedi ve yanağındaki bir tutam saçı savurdu. Bir an için odanın karşısındaki masada oturan şık giyimli bir adam ve kadın dikkatini dağıttı. İkisi de ona bakıyordu. Gözlerini kaçırdı. Kıyafetlerinden mi kaynaklanıyordu? Böyle bir yerde bu kadar bariz bir şekilde yanlış mıydı?

'Dmitri, daha önce bahsettiğim Çinli Komünistin yanı sıra Moskova'da başka birini arıyor olsaydım, bu kişiyi bulmama yardım etmeye istekli olur muydun?

Adam onu dikkatle inceledi, bakışları yüzünün her bir parçasına, hatta yutkunurken boğazına bile odaklandı ve kadın az önce nehrin en derin yerindeki basamak taşına atladığını anladı.

Moskva Nehri'nden sis yükseldi. Uzun dallar halinde yol boyunca süzülüyor, kapı önlerine kadar sokuluyor ve evlerinden sokağa çıkan insanları beklenmedik bir şekilde yutuyordu. Kızaklar içine kayıyor ve kayboluyordu.

Alexei hareketsiz durdu. Hareket etmek için hiçbir isteği yoktu. Kendini bir hayalet gibi hissediyordu, gerçekte gerçek olmayan arasında sıkışmış yalnız bir figür gibi. Katedralin girişindeki taş sütuna yaslandığı yere çıkan geniş basamaklarda ayak seslerini her duyduğunda, nefesi beklentiyle hızlanıyordu. Bu seferki gerçektir, yorgun zihninin bir ürünü değildi.

Nemli havanın beyaz katmanları arasından bir kadın süzülerek ona doğru yükseliyordu. Ona elini uzattı ama kadın aniden uzaklaştı ve onun kendisini dilenci sandığını fark etti. Sokaklar onlarla doluydu. Kadının kalın siyah kaşları ve kalın bilekleri vardı, o kadarını fark etti. O halde Lydia değildi. Ne de ayak bilekleri ince, kemikleri güzelce oyulmuş Antonina. Şimdi bu ölümlükten kurtulmak için onun dokunuşunu arzuluyordu. Soğuk, keskin parmaklarıyla ince ceketinin içinden süzülüp kanına karışırken gözleri kapandı, kanını halsiz ve inatçı hale getirdi, damarlarında ilerlerken acı verdi.

Öğlen gitmişti. Çoktan gitmişti. Onu kaçırma ihtimaline karşı göz kapaklarını zorla açtı. Bu siste üç adım ötesinden geçip gitse bile orada olduğunu fark etmeyebilirdi. Başını geriye doğru eğdi ama Kurtarıcı İsa Katedrali'nin altın kubbeleri yok olmuş, nemli hava tarafından gözden çalınmıştı ve düşüncelerinin kenarında bir şey çırpınıyordu. Bu kiliseyle ilgili bir şey. Bir şey okumuştı. İşte buydu. Havaya uçurulacaktı. İstemsizce, sanki patlamak üzereymiş gibi sütundan uzaklaştı ama hemen arkasındaki taş sertliğinin yokluğunu hissetti. Tapınanlar böyle mi hissederdi, sağlamlığın, inancın yokluğunu?

Arkasında, suyun çelikten dalgalar halinde aktığı Moskova Nehri'ne gelene kadar devasa binanın dışından yavaşça yürüdü. Çok sert, çok sağlam görünüyordu. Köprüyü geçmeye başladı.

ama yarı yolda durmak zorunda kaldı çünkü bacaklarındaki kaslar yorgunluktan titriyordu. Korkuluğa yaslandı ve gözden kaybolduğunun farkına vardı. Nehre bu kadar yakinken bir sis kozasına sarılmıştı, görünmez ve bilinmezdi.

Önemli değildi, Lydia gelmiyordu. Ona yalan mı söylemişti? Hayır. Başını salladı. Mektupta ona yalan söylemediğinden emindi. Ya Moskova'dan ayrılmıştı -babalarıyla birlikte ya da babaları olmadan- ya da kiliseye gelememişti. Gerçek ne olursa olsun, şu anda ikisine de yardım edemezdi, ne Jens Friis'e ne de Lydia'ya. Ama onu özlüyordu, gülüşünü, inatçı çenesini ve onun derisinin altına nasıl gireceğini çok iyi bilmesini özlüyordu. Ve onun beklenmedik nezaket anlarını, şimdi onları her zamankinden daha çok özlüyordu.

Moskova yolculuğu ona pahalıya mal olmuş ve hem fiziksel hem de zihinsel olarak her şeyini elinden almıştı. Buraya gelmek için tüm gücünü harcamıştı, haftalarca durmadan yürümüş, yemek yememiş, zamanın nasıl geçtiğini anlamamıştı. Başını köprünün üzerine eğdi ve hemen altında asılı duran kalın beyaz hava yastığına baktı. Cazip görünüyordu. O yumuşak yastığın üzerinde nihayet dinlenebilir ve sonbahar ormanlarında babasının yanında dörtnala koştuğu günlerin hayalini yeniden kurabilirdi.

Mahkûm grubu orta avluda, ağır çivili kapıların ardında tek başlarına duruyordu. Dokuz erkek, üç kadın. Bir kamyonun arkasında, sert rüzgârdan korunmaya çalışan iki asker, karanlık metalik iç kısımda görünmeden, dizlerinde tüfekleri, ciğerlerinde sıcak sigara dumanıyla onları izliyordu. Dışarıda kar spiraller çizerek aşağıya doğru süzülüyor, şapkalara ve omuzlara yerleşiyordu, ancak soğuğa ve üzerlerinde beliren, aşağıya süzülen az miktardaki kış ışığını engelleyen yüksek kasvetli binalara rağmen mahkumların her biri gülümsüyordu.

Hep aynıydı. Kilit tıkırtılarının olmadığı bir gün. Anahtar şingirtisi yok, sadece daha fazla kilit ve daha fazla anahtara götüren bitmez tükenmez gri koridorlar yok. Beklenti tüylerini diken diken ediyordu. Bu durum Jens'e St Petersburg'da genç bir adamken ahırın avlusunda durup kendilerini bir günlüğüne yazlık saraya götürecek arabanın gelmesini beklediği günleri hatırlattı. Bugün herhangi bir saraya gitmiyorlardı. Hem de hiç. Sadece sık ormanlarla çevrili, iyi korunan bir arazideki devasa bir hangara gidiyorlardı. Buradaki ormanı daha önce hiç görmemişti ama dallardaki rüzgârı, esneyen ve titreyen ahşap kolların iç çekişini duymuştu. Sibiryâ ormanlarında milyonlarca kez dinlediği bir sestir bu, kendi nefesi kadar tanıdık bir ses.

"Jens.

"Olga," diye gülümsedi. "Gergin olmana gerek yok.

"Gergin değilim. Bunu rahatça söyledi. "Nefret ettiğim şey tekerleklerin çıkardığı ses, hepsi bu, engebeli zeminde giderken. Kemiklerin ezilmesi gibi.

Olga yetenekli bir kimyagerdi, en fazla kırk yaşındaydı ama daha yaşlı görünüyordu, ağzının etrafındaki çizgiler kurşun madeninde sekiz yıl çalıştıktan sonra derin bir şekilde kazınmıştı. Vücudu etsizdi, incecikti ve ne zaman yemek yese mide ağrılarından şikâyet ediyordu. Bu hapishanede iyi besleniyorlardı, çalışma kamplarından bir dünya uzaktaydılar. Rutin olarak bir hafta içinde, daha önce bir yıl boyunca gördüklerinden daha fazla protein tüketiyorlardı.

Stalin onları bir çiftçinin boğazını kesmeden önce bir domuzu şişmanlattığı gibi besliyordu. Onlardan en iyi verimi almak için. Stalin beyinlerinden en iyi verimi almak istiyordu.

Hapishane doktoru Olga'nın tüm ağrıların zihninde olduğunu söyledi ve haklı da olabilirdi. Jens'e göre suçluluk duygusu Olga'yı her seferinde yiyip bitiriyordu, çünkü kızı hâlâ kurşun madenindeydi ve kemikleri düzenli olarak kaya düşmelerinin altında eziliyordu.

Olga, "Kamyona binmekten nefret ediyorum," diye mırıldandı.

Jens, "Bir at arabasında olduğunuzu hayal edin," diye ısrar etti, "Arbatskiy Podval kafesinde çay içmek için Arbat'tan aşağıya doğru ilerliyorsunuz. Bu yüzünüze bir gülümseme yerleştirirdi. Pastalar ve hamur işleri ve tatlı çilekli tartlar ve-'

"Mmm," diye mırıldandı yakındaki genç bir kadın, "kremalı ve çikolata soslu erikli tart.

Olga, "Annuşka, yemekten başka bir şey düşünmüyorsun," diye azarladı.

'Yemek rahatlatıcıdır,' diye itiraf etti Annuşka. 'Ve Tanrı biliyor ki bu yerde hepimizin rahatlamaya ihtiyacı var.

Olga, "Böyle yemeye devam edersen yakında kamyonu sığamayacak kadar şişmanlayacaksın," diye alay etti.

Bu doğrudu. Annuşka çok yiyordu ama çoğu da öyle. Bir kırıntının bile tabakta yenmeden kalmasına izin vermeyecek kadar uzun yıllar aç kalmışlardı. Sincaplar gibi, Stalin, Kaganovich ve Albay Tursenov zihinlerini temizlemeyi bitirdikten sonra, yakında bir gün tekrar geleceği kesin olan kış için fındık istifliyorlardı. Arkalarında kamyonun motoru çalıştı, gürültüsü yüksek avlu duvarlarında yankılandı ve siyah egzoz dumanları soğuk havaya karıştı. Arkadaki iki asker dışarı fırladı ve arka kapıları açtı.

"Gidelim," diye seslendi Elkin mühendislerin arasından ve kamyonu doğru yürüdü. Gitmek için sabırsızlanıyordu.

Diğerleri de değişen hızlarda onları takip etti.

"Friis, bugün her şey çalışsa iyi olur," diye homurdandı yaşlı ve tıraşsız bir mahkûm, genç bir tamirci onu aracın arkasına kaldırırken.

'Olacak, yaşlı adam. İnançlı ol.'

"İnanç! Annuşka sırasını beklerken ayaklarını kaldırım taşlarına vurarak "İnanç!" dedi. "Bu kelimenin ne anlama geldiğini bile unuttum. Jens ve Olga'ya işaret etti. 'Haydi, geride kalmak istemezsiniz. Bugün büyük bir gün.

Olga boynundaki atkıyı sıkarken titredi ve Jens'in yardımıyla kaygan avluda ilerlemeye başladı.

"Yolculukta gözlerini kapat ve sadece kızının doğduğu günü düşün," diye mırıldandı Jens ve elinin minnetle kolunda sıkıldığını hissetti.

Böyle sık sık bir araya gelmiyorlardı ama proje tamamlanmak üzere olduğu için artık daha sık bir araya geliyorlardı. Çoğu zaman ayrı atölyelerinde birbirlerinden izole bir şekilde çalışıyorlar, aralarında planlar ve raporlar taşıyan ulaklar gidip geliyordu. Bu yüzden bir araya geldiklerinde her zaman bir kutlama duygusu olurdu - ama bugün Jens kutlanacak hiçbir şey görmedi.

Kamyonun arkasında hiç pencere yoktu. Arka kapılar kapanır kapanmaz mahkûmlar katran kadar koyu bir karanlığın içine gömüldüler. Jens ellerini dizlerinin üzerine koydu ve gözlerini kapattı. Neyle karşılaşacağını çok iyi biliyordu ve kendini destekledi, düzenli nefes almaya ve ses çıkarmamaya konsantre oldu. Kamyon gümbürdeyerek caddeye doğru ilerlemeye başlar başlamaz karanlık onu ezmeye başladı. Yavaşça ve acımasızca inen karanlık onu sıkıyor, tenine baskı yapıyor, ne kadar sıkı tutarsa tutsun göz kapaklarının altından kayıyordu. Dili yapışkan sarmallarla sarılmıştı ve ciğerleri onun ağırlığı altında çökecekmiş gibi hissediyordu. Kıpırdamadan oturdu. Sığ nefesler. Kalp atışları kulaklarını tırmalıyordu.

Her zaman böyle olmamıştı. Eskiden karanlıktan hoşlanır, orman çalışma bölgesindeki kalabalık baraka kulübesinde sağladığı mahremiyetin tadını çıkarırdı ama kampın sıkışık ve ışısız hücre hapsinde geçirdiği haftalar onu bundan mahrum bırakmıştı. Artık karanlık onun düşmanıydı ve savaşını sessizlik içinde sürdürüyordu.

Kamyon durdu ama bu sadece bir kavşaktı. Moskova sokakları ona yabancı gelen, açıklanamayan garip seslerle doluydu; on beş yıl önce kaldırımlarda en son dolaştığında var olmayan sesler. Motorlar ve klaksonlar, egzoz boruları ve fabrika sirenleri. Ama şimdi, kamyon caddede beklerken, etrafını saran karanlığın içinden bir ses aklına geldi ve dudaklarına hafif bir gülümseme getirdi. Bu bir müzikti. Açıkça bir org sesi. Tıngırdayan notalar, kasvetli tünellerin arasından dirsek atarak ilerleyen bir anıyı zihnine sürükledi. Dört yaşındaki kızıyla birlikte, siyah tenli bir org öğreticüsünü izlediği bir zamanı.

Uzun zaman önce geçmişe dair tüm düşünceleri engellemeyi, anı yaşamayı öğrenmişti ama öz kızının dışarıda bir yerlerde onu aradığını bilmek koyduğu tüm kuralları yıkmıştı. Lydia'nın sıcak ve güvenli minik elini şimdi hissedebiliyor, organ öğreticüsünün minik maymununa fıstık yedirirken attığı kahkahayı duyabiliyordu. Buruşuk küçük yüzü onu büyülemişti ve o da onu büyülemişti.

Kamyon çukurların üzerinden sarsılarak geçti ve siyah iç mekanın her iki yanında sıralanan metal banklardaki yolcuları salladı. Müzik sustu ve Jens'in dudaklarının arasından, içi boş ve zorlukla duyulabilen bir kayıp mırıltısı çıktı. Bir iç çekiş mi? Bir inilti mi? Her ikisini de deneyen bir piç. İkisi de değil. Değerli hatıra solup gidiyordu.

Parmaklar onunkilere dokundu. Ellerinin kemikleri üzerinde gezindiler, sonra uyandırmak istercesine bileklerine hafifçe vurdular ve sonra parmaklar onunkilerin etrafında kıvrılıp onları sıkıca tuttu. Öylece kaldı. Arayan Olga'ydı. Kamyonun arka tarafında onun karşısında oturuyordu. Olga'nın ellerinden birini dudaklarına götürdü, teninin tanıdık kimyasal kokusunu içine çekti ve hafifçe öptü.

Lydia restorandan çıktığında yağmur yağdığını fark etmemiştir bile. Moskova'daki binaların önünden aşağıya doğru inen ve kaldırım seviyesinden bir metre yukarıda, sanki biri işi bitirmeden önce metal bitmiş gibi duran kalın tahliye boruları, yoldan geçen yayaların ayaklarının üzerine vahşi fiskiyelele su püskürtüyordu. Geceleri su donuyordu. İşte o zaman kaldırımlar buz tabakasına dönüşüyordu ve Lydia dikkatli adım atmayı öğrenmişti. Birden başının üzerinde bir şemsiye belirdi, siyah ve parlaktı, sabit bir el tarafından sıkıca tutuluyordu. Yağmuru ancak o zaman fark etti.

"*Spasibo*, Dmitri. Ona gülümsedi. "Ve öğle yemeğim için teşekkür ederim. "Benim için bir zevkti. Arkadaşlığınızdaki keyif aldım.

Şemsiyenin gölgesinin zorunlu mahremiyetinde birbirlerine yakın durdular, birbirlerinin ıslak paltolarının kokusunu alabilecek kadar yakındılar. Bir an için gözleri kilitlendi ve Lydia ne diyeceğini bilemedi. Adam tamamen rahat görünüyordu, ne yağmur ne de aralarındaki sessizlik umurundaydı, gözlerinde hâlâ Lydia'nın göremediği şeyleri görebiliyormuş gibi yoğun bir bakış vardı.

"Pekala, sıradaki ofisim, öneririm.

Temkinliydi. "Bağlantınız geri arayacak mı?" "Arasa iyi olur. Güldü ve şemsiyeyi döndürdü.

"Çin Komünist Partisi'nden birini mi tanıyor?" "Bu onun işi.

"Pekala o zaman. İzin verirsiniz ofisinize geleceğim." "Onur duyarım, yoldaş.

Adam ona gülüyordu. Kızıl saçlarını gizleyen ve ona güvenmesini zorlaştıran bir astragan şapkası takmış olmasına rağmen yine de aldırmadı. Saç rengi garip bir şekilde aralarında bir tür bağ oluşturuyordu.

"Peki ya sana sorduğum diğer adam?" diye hatırlattı ona.

'Ah, bu tamamen farklı bir konu. Çok daha zor. Anlamalısınız, bu tür bilgiler ... mevcut değildir. Benim gibi insanlar için bile,' diye ekledi.

Elbette. Yine de sorar mısınız? Lütfen?' 'Evet.'

Ayrıntıya girmedim.

"Teşekkür ederim.

O anda siyah arabası kaldırıma yanaştı. Kapı açıldı ve kadın yağmurdan korunmak için arka tarafa kaçtı. Malofeyev eğildi ve yüzünün hafifçe kızardığını fark etti. "Bir dakika," dedi, "bir gazete almak istiyorum.

Onun, iş isteyen bir ayakkabı boyacısının yanına kurulmuş bir gazete büfesine yaklaşmasını izledi. Malofeyev hızlıca birkaç kelime söyledi ve kolunun altına sıkıştırdığı Moskova'nın kendi gazetesi *Raboçaya Moskva*'nın bir kopyasıyla arabaya döndü. Islak bir köpek gibi titreyerek onun yanındaki koltuğa atladı ve şemsiyeyi yere fırlattı.

'Burası soğuk,' dedi, araba trafiğin akışına girerken yanından bir kürk halı kaldırıp onun ve kendisinin dizlerine örttü. "Daha mı iyi?

"*Spasibo*. Ellerini sıcak kıvrımlarının içine soktu.

Malofeyev şapkası ve üniformasıyla sessizce oturan şoföre doğru eğildi. "Benim ofisim, yoldaş.

Sonra deri koltuğa rahatça yaslandı ve Lydia'nın bir şekilde değişmiş olabileceğini düşünmüş gibi ona hızlıca bir kez daha baktı.

"Moskova'yı seviyor musun?

Sorusu onu gafil avladı. Kalbinin daha hızlı attığını hissetti. Tverskaya Caddesi'nin pastel boyalı yüksek binalarına bakmaya devam etti, Eliseevsky Gastronom'un vitrinlerindeki cazip yiyecek vitrinleri yanından geçip giderken, çocukların kızaklarla oynadığı küçük ara sokaklardaki dükkanlar kasvetli ve boştu. Şık apartman daireleri

yıkık dökük *bir komünalka*. Seçkinlerin şımartıldığı ve yoksulların aç kaldığı, Malofeyev gibi adamların şık restoranlarda ve büyük otellerde ihtişam içinde yemek yerken proleterya için karne tasarlandığı ayrı köylerden oluşan bir şehirdi.

"Evet," dedi. "Moskova'yı çok seviyorum.

"Sevindim. Bir gün Moskova diğer tüm şehirlerden daha gelişmiş olacak. *Doma kommuny*, devasa komünal oda blokları, insanlara hayatlarını kolektif olarak nasıl yaşayacaklarını öğretecek ve Moskova gelecekteki sosyalist toplumlar için bir sembol haline gelecek.

"Öyle mi?

"Evet, öyle, sana söz veriyorum. O zaman bana bu şehri neden sevdiğini söyle.

"Enerjisini seviyorum. Tahmin edilemez. Yeni anıtsal binalarını seviyorum ve' - araba, tabelasında bir gömlek resmi olan bir Çin çamaşırhanesinin ve ön basamakta birbiriyle sohbet eden geniş yüzlü ve pürüzsüz tenli iki Çinli kadının yanından geçerken gülümsedi - 'tramvaylarını seviyorum.

Güldü ve gazeteyi sallayarak açtı. Adamın tüm dikkatini gazeteye vermesi hoşuna gitmişti. *Rabochaya'yı* okurken kendi düşünceleriyle baş başa kalabileceği anlamına geliyordu, bu yüzden neredeyse kaçırıyordu: ani nefes alışını. Aniden kesildi. Acele ediyormuş gibi görünmeden başını çevirip ona baktı ve dikkatinin iç sayfalardan birine odaklanmış olduğunu gördü.

"Ne oldu?

Duymamış gibi görünüyordu.

"Önemli bir şey mi var?" diye sordu.

Gri gözlerini kaldırdı ve ona bakma şekli kanının derisinin altında nabız gibi atmasına neden oldu. "Senin için önemli, evet.

Bir elini kürk halının altından çekti, parmaklarını çenesine dayayarak sabit tuttu. "Anlat bana," dedi sessizce.

"Görünüşe göre zamanlaman kusursuz. Bekledi.

"Burada yazıyor," diye kağıdı hışırdattı, "Çin'den bir heyet Moskova'ya gelmiş.

Kendi kalbinin durduğunu duyabiliyordu. Ön sayfayı incelemesi için gazeteyi uzattı.

"Bak," dedi, "bir fotoğraf var. Bu akşam onlar için bir resepsiyon verilecek. Metropol Otel'de. Tanıdığınız biri var mı diye bir bakın.
...'

Ona uzandı ve gözlerini kırıştırdı. Grenli bir fotoğrafta altı bulanık figür. Gözleri her bir yüzü aklıkla taradı ama aradığı kişi orada değildi. Kalbi yeniden atmaya başladı, halsiz ve acılı. İlk başta fotoğraftaki tüm figürlerin erkek olduğunu düşündü, her biri ağır bir şapka ve hantal bir palto giymişti, ancak onları ayrıntılı olarak incelediğinde ikisinin kadın olduğunu fark etti.

"Bunlardan herhangi birini tanıyor musun? Dmitri sordu.

Başını sallamaya başladı ama durdu. "Muhtemelen. Sondaki." "Kız mı?

"*Da*. Yüksek elmacık kemikleri, kararlı siyah gözler, kırılmış saçlar. Geçen yıl Junchow'da Chang An Lo ile birlikte gördüğü Çinli kız olduğundan emindi. "Sanırım onu bir keresinde bir cenazede görmüştüm.

"Temas kurmaya çalıştığınız Çinli komünisti o da tanıyor mu?" "Evet.

Kadının sesindeki bir şey onu uyarmış olmalıydı çünkü ağzı ciddileşmiş, gözleri yumuşamıştı. "Belki de çok iyi?

Lydia hiçbir yanıt bulamadı. *Belki de çok iyiydi*.

"Bir b a k a y ı m . Kâğıdı kadının elinden aldı ve fotoğrafın altında yazılı olan isimleri inceledi. "Tang Kuan. Bu o mu?"

"Evet.

"Nerede olduğunu biliyor olabilir mi?" "Olabilir.

Bir duraklama daha oldu. Varillerle dolu bir at arabası tehlikeli bir şekilde yollarına çıktı ve araba sert bir fren yapmak zorunda kaldı.

'Bu kadar perişan görünme,' dedi

Dmitri. "Bu gece ona kendim sormak

istiyorum. "Nereye?

"Metropol'de.

"Hayır, Lydia.

'Bunu tekrar yaşamayalım, Liev. Dmitri Malofeyev beni davet etti.'

"Hayır.

"Chang'ın nerede olduğunu öğrenmenin tek yolu bu.

"Hayır.

"Seninle tartışmak istemiyorum, Liev.

"Hayır.

"Tekrar tekrar hayır demek beni ikna etmeyecek. "Hayır.

Yoksa sıksa boynunu kırarım.

"İşte bu çok daha ikna edici bir argüman. Lydia tepinerek ortak mutfağa gitti. Bir gün önce yaptığı bir tencere patates ve soğan çorbasını ısıttı ve dudaklarını bükerek odalarına döndü. Elena pencereden dışarı bakıyordu ve Liev sandalyeye yığılmış, şişeden votkasını yudumluyordu. Kadın çorba kâsesini onun kucağına koydu.

"Ben de sizinle geliyorum," diye açıkladı

Popkov. "Hayır, tabii ki gelemezsin.

"Geliyorum.

'Hayır, yapma-'

Lydia *hayır* diyecekti, *saçmalama*. *Kendine* bir *bak*. Ama kendini tam zamanında durdurdu. Onu susturan, adamın siyah gözlerinde hapsolmuş olan ifadeydi. Korkudan donuklaşmıştı ve bunun kendisi için olmadığını biliyordu.

'Hayır, Liev,' dedi nazıkçe, 'yapamazsın. Malofeyev sadece kendisi ve benim için bir davetiye alacak. Hem sen çok dikkat çekici olursun. Dikkatleri üzerimize çekersin.'

Popkov homurdandı ve sandalyede ona sırtını döndü. Konuşma sona erdi. Kimin kazandığından emin değildi.

"Ne giyeceksin? Elena sessizliği bozmak için sordu. Lydia ona minnettardı.

"Yeşil eteğim ve beyaz bluzum sanırım. Omuz silkti. "Elimdekilerin en iyisi bu, o yüzden idare eder.

'Ama kadınların hepsi gece elbiseleri giymiş olacak ve-'

'Fark etmez, Elena. Oraya sadece tek bir sebep için gidiyorum. Kuan'la konuşmak için.'

"Yersiz görüneceksin.

Lydia perişan bir halde Liev'in iletişimsiz sırtına baktı. "Nereye gitsem yersiz yurtsuz kalıyorum," diye mırıldandı.

Geniş sırtı kamburlaştı ve kürek kemikleri paltosunun altında tektonik plakalar gibi kaymaya başladı.

"Ödünç alabileceğin ipek bir eşarbım var," diye

teklif etti Elena. "*Spasibo*.

"Ve bu.

Lydia karşıdan ona baktı. Perdenin yanında duruyordu, bir eliyle perdeyi tutuyordu, göğsü hafifçe kabarıyordu, sanki nefes almak nedense aniden bir çaba haline gelmişti. Diğer eli Lydia'ya doğru uzanmıştı ve kalkık avucunda bir deste beyaz on liralık banknot vardı.

"Yeni ve şık bir etek için yeterli," dedi, ses tonu hazırlıksızdı. 'Ya da en azından düzgün bir yerden bir bluz. Benim *zabornaya knizhka*'mı kullanabilirsin, benim

karne.'

Lydia'nın bakışları paranın üzerinde sabitlendi. Onu kapmak, kemerinin içine sokmak istedi. *Chyort*, bu çok cazipti. Etekleri ya da bluzları unutun, sadece kaçış fonuna eklemeye odaklanın. Beceriksizce yutkundu ve göz ucuyla Liev'in de dönüp baktığını gördü. Rublelere değil. Elena'nın yüzüne. Yanakları canlı bir pembeye boyanmıştı ama ağzı solgun, meydan okuyan bir çizgi halindeydi.

"*Spasibo*," dedi Lydia tekrar. 'Elena, bana karşı çok nazıksın. Sana minnettarım.

Elena sanki içindeki düşünceleri yeniden düzenliyormuş gibi başını salladı.

"Ama," diye devam etti Lydia, "bunu kabul edemem. Partiye kendi eteğim ve bluzumla gideceğim. Onlar yeterli olacaktır.

Elena bir adım öne çıktı ve zemini titreten bir güçle parayı masaya vurdu.

"Kirli değil," diye terslendi, duvardaki kancadan ceketini kaptı. "Ben de kirli değilim. Kapıyı çekip açtı ve arkasından kapattı. Koridorda aceleyle ilerlerken ayak sesleri gürültülü geliyordu ama odanın içindeki hava yoğun ve nefes alınamaz gibiydi.

"Peşinden git, Liev," diye fısıldadı Lydia, sesi gergin çıkıyordu. "Ona demek istediğimin bu olmadığını söyle.

Uzlaştılar.

Lidya, Liev'in kendisine otel merdivenlerine kadar eşlik etmesine izin vermeyi kabul etti. Malofeyev'in kendisini alması için araba teklifini reddetmişti çünkü yaşadığı yeri gizli tutmak istiyordu. Yola çıktıklarında dışarısı karanlıktı ve lapa lapa yağmur yağıyordu; Metropol Oteli Kremlin'in biraz uzağındaydı.

Şehri tramvayla dolaşıyorlardı. Lydia tramvaylara bayılırdı. Moskovalılar onları hafife alıyordu ama Lydia için egzotik ve tuhaftılar. Bütün gün bir aşağı bir yukarı binip insanları seyretmekten, Rus olmanın ne demek olduğunu onların yüzlerinden öğrenmekten mutluluk duyardı.

O ve Liev arka kapıdan atladılar ve kondüktöre yol ücreti olarak on dört kopek ödediler. Kadının boynundan sarkan üç farklı fiyatlı bilet makarası, geniş göğsünde zıplıyordu ve kadın bağırırken, "Aşağı inin. Aşağı inin! Lydia onun Popkov'a utanmadan göz kırptığını gördü. *Bu yağlı, yaşlı ayının kadınları bu kadar kızdıran nesi vardı?* Herkes tramvayın ön tarafına doğru ilerledi. Hava soğuktu ve Lydia Liev'e yakın durmuş, onun cüssesine sokulmuş, titriyordu. Gergindi.

Tıkırtılar ve sarsıntılar sonsuza dek sürecekmış gibi görünüyordu, ama sonunda tramvaydan aşağı atladı ve işte o zaman kalçasında bir dürtme hissetti. Kaldırım hala ofislerinden ve fabrikalarından evlerine koşturan işçilerle doluydu, sarı lamba ışığı yüzlerini karanlıkta yorgun ve tanıdık olmayan maskelere dönüştürüyordu. Çoğu insan bu dürtmeyi fark etmezdi, diğer yayalarla yaşadığı pek çok sürtüşmeden sadece biriydi ama Lydia bunun ne olduğunu çok iyi biliyordu. Eli dışarı fırladı ve kemikli bir bileğin üzerine kenetlendi. Döndü ve Elena'nın ipek eşarbının bir çift kirli parmaktan sarktığını gördü.

"Seni pis hırsız!" diye tısladı.

Eşarbu kaptığı gibi cebine geri soktu ama suçlunun bileğindeki kavrayışını bırakmadı. Bir çocuktu.

Hırsız ona küfretti. "Siktir git.

Göz kırptı. Süt beyazı saçlar ve parlak mavi gözler. Yaşından büyük bir ağzı olan ince kemikli bir yüz. Karton kutunun içindeki çocuktu bu. Ona dik dik bakarken çocuğun tanıdık geldiğini gördü.

"Bırakın beni," diye mırıldandı.

Tam parmaklarını çözmeyi düşünüyordu ki çocuğun kafası aşağıya indi. Elinin arkasına bir acı saplandı ve nefesi kesildi. Onu ısırmişti. Küçük pis çulluk, sıçan dişlerini kıza batırmış, ince eldivenini kesip derisine işlemişti. Yine de kadın elini çektiğinde adam kaçmamıştı. Lydia şaşkınlıkla geri adım attı. Birden havada sallanmaya başladı, ayakları yerden kesilmişti, çırpınıyor, küfrediyor ve bir katır gibi tekmeliyordu. Popkov, uzanmış bir kolunun ucuyla kestaneyi ensesinden tutarken kaşlarını çatıyordu.

"Hayır," diye homurdandı Kazak ve çocuğu öyle bir salladı ki gözleri yuvalarından fırladı.

'Kes şunu, Liev,' dedi.

Popkov çocuğu bir kez daha acımasızca salladı. Bu kez tutsağı gevşek duruyordu ve Lydia mide bulandırıcı bir an için onun öldüğünü düşündü, ama sonra bir arabanın farları yüzüne vurdu. Gözleri fal taşı gibi açılmıştı, korkmuş ve öfkeliydi.

'Çocuğu bırak, Liev. Onu yere bırak. Yırtık eldivenini çıkardı ve elinin arkasından sızan kırmızı damlayı emdi. "Muhtemelen kuduz olacağım.

Ama Popkov dinlemeye hazır değildi. Çocuğun ceplerini aradı, bir çift kadın eldiveni, bir avuç bozuk para ve iki çakmak çıkardı. Biri mine ve altın işlemeliydi. Çalınanları kıkırdayarak kendi cebine soktu, sonra hırsızın ince göğsüne asılı olan kanvas çantayı yırtarak çıkardı. Çocuk hemen hayata geri döndü. Yumruklarını kendisini yakalayanın kaburgalarına öyle bir indirdi ki Popkov derin bir of çekti ve çocuğu kafasından kelepçeledi. Bu onu susturdu.

Kazak çantayı Lydia'ya fırlattı ve o daha çantayı eline almadan içinde ne olduğunu anladı. Yavaşça üstteki büzgüyü açtı ve korkudan kocaman olmuş iki nemli kahverengi göze baktı. Pembe bir ağız inliyordu.

Lydia, "Çocuğu yere bırak," diye emretti.

Popkov çocuğu kaldırırma bıraktı ama çocuk yine de koşmadı. Sadece Lydia'nın kollarındaki çuvala baktı.

"İşte," dedi ve ona uzattı. "Misty'yi al.

Onu aldı ve göğsüne yaklaştırdı, kolları koruyucu bir şekilde kanvas bohçanın etrafına sarıldı. Lydia Popkov'un derin cebine uzanıp emaye çakmağı çıkardı ve bir süre hayranlıkla inceledikten sonra isteksizce çocuğa uzattı.

'Şimdi siktir git,' dedi gülümseyerek.

O da gülümsemedi. Sadece Popkov'a saf nefret dolu bir bakış fırlattı, sonra da ara sokaklardan birine doğru koşarak uzaklaştı.

"Oluk farelerinin yok edilmesi gerekir," diye homurdandı

Kazak. 'O sadece geçimini sağlamaya çalışan bir çocuk.

Lydia kolunu Popkov'un kolunun arasına soktu ve onu Metropol Oteli'nin parlak ışıklarına doğru yönlendirdi. Otelin görkemli cephesi Bolşoy Tiyatrosu'nun karşısında, şenlikli ve davetkâr bir şekilde duruyordu ama duvarları kanla boyanmış gibi kırmızı görünen Kremlin'den sadece bir taş atımı uzaktaydılar. Karanlıkta bile Lydia ürperdi.

"Senin sorunun, Liev," dedi sertçe, "sürekli kavga etmekten hoşlanman.

"Senin sorunun, Lydia," diye karşılık verdi, "kafanda çok fazla fikir olması.

"Herkes öyle değil mi?

Kaşlarını çattı. "Bazıları diğerlerinden daha fazla.

Lydia dans ediyordu. Dans etmeyeli o kadar uzun zaman olmuştu ki bunun ne kadar sarhoş edici olabileceğini unutmuştu. Beş kişilik orkestra bir Strauss valsı çalarken ve Dmitri Malofeyev onu pistte döndürürken, müzik havada salınıyor, büyük salonda yumuşak ve nazlı bir ses çıkarıyordu. Başının üzerinde, zengin bir mavi ve yeşile boyanmış, karmaşık camdan kubbeli bir çatı, Lydia'ya denizin altında hareket ediyormuş gibi garip bir his veriyordu. Diğer dansçılar balıklar kadar parlak ve akıcıydı; elbiseleri morlar, altınlar ve dalgalanan kırmızılar içinde uçuşuyor, parfümleri Lydia'nın etrafında dalgalar gibi dalgalanıyordu.

Heyet gecikmişti. Dmitri nedenini söylemedi ve o da sabırsızlığını gizleyerek Dmitri onu dansa davet ettiğinde elini kabul etti. Gece ceketinin içinde güzel görünüyordu ve daha da güzel kokuyordu. Elinin bir tüyden daha ağır olmayan sırtına dokunduğu yerde, beyaz bluzunun altında teni ısındı. Bir süre sessizlik içinde dans ettiler, ta ki Lydia ev sahibine biraz konuşma teklif etme ihtiyacı duyana kadar.

"İyi dans ediyorsun, Dmitri.

"Teşekkür ederim Lydia. Ve çok hoş görünüyorsun." "Ayakkabılar benim değil.

Elena'nın ağır yeşil ayakkabılarına baktı ve eğlenen bir kaşını kaldırdı. "Enfes.

"En azından

uyuyorlar. Güldü.

'Dmitri, bunu benim için neden yapıyorsun? Bana yardım ediyorsun.'

Bakışlarını uzun pencerelerden birinin yanında derin bir sohbete dalmış subayların arasından kaydırıp ve ona gülümsedi. "Sence neden?" diye sordu.

"Kalbinin iyiliğinden mi?

Güldü, hoşuna giden ama tam olarak güvenemediği o zengin sesiyle. "Dalga geçme," dedi. Bir an için dans etmeyi bıraktı. 'Kalbimde fazla iyilik olduğunu sanmıyorum Lydia. Seni uyarıyorum.

Bir an taş gibi hareketsiz durdular, sonra adam güldü ve Lydia'yı bir kez daha kollarına aldı, böylece dönen çiftlerden biri oldular. Ama Lydia'nın midesi dönüyordu, hem de müziğin salınımıyla hiç ilgisi olmayan bir şekilde. *Beni uyarmıştı.* Lydia ona gülümseyecek, söylediklerini hafife alacak bir şey bulamadı. Yüzünü yana çevirdi ve bakışlarını göz kamaştırıcı avizelerin üzerinde gezdirdi.

"Lydia.

"Evet?

"Seni okumak çok kolay.

Kızgın bir şekilde başını savurdu. Ona. Geç kaldıkları için Çin heyetine. Elini ısırıldığı için çocuğa. Ona ihtiyaç duyduğu için kendisine.

"Hâlâ gençsin," dedi sessizce. "Gözlerin her şeyi anlatıyor, her ne kadar gülümseme ve kahkahayla gizlesen de, her ne kadar büyüleyici görünsen de.

Doğrudan ona döndü. "O kadar emin olma.

"Ah, şimdi beni endişelendirdin.

Adam yine güldü ve bu sefer kadın da onunla birlikte güldü. Sırtındaki eli baskısını artırdı ve onu ustalıkla zeminde yönlendirirken bir parça daha yaklaştırdı.

Kuan, neredesin? Çabuk gel.

"Bu gece burada çok sayıda asker var," diyerek onun dikkatini dağıtmaya çalıştı.

"Evet, Çin delegasyonu Mao Tse Tung'un Kızıl Ordusu hakkında konuşmak istiyorlar.

"Çok fazla güç tek bir odada toplanmış.

"Hayal edebileceğinden çok daha fazlası Lydia. Dikkatli olun. Bu adamlar yanlış bir şeye gülümsediğin için seni on yıl ağır işlerde çalıştırırlar.

kişi.'

"Yapar mıydın?

Onu kuzguni siyah giysiler içindeki zarif bir çiftin yanından geçirdi ve onlara kibarca başını salladı. Lydia onun omuz kaslarının parmaklarının altında sertleştiğini hissedebiliyordu. Politbüro'ya giden merdivende bir rakip olabilir miydi?

"Ne yapardım?

"Yanlış kişiye gülümsediğim için beni bir esir kampına mı göndereceksiniz?

Ağzı yumuşadı ve gri gözleri aniden hüzünlendi, sis çöktüğünde denizin aldığı renk gibi renk değıştirdi. "Hayır Lydia, yapmazdım.

"Ama beni uyar mıştın.

"Evet. Uyardım.

İçindeki her şey ona güvenmek istiyordu ama nedenini bir türlü bulamıyordu. "*Spasibo*," diye mırıldandı. "Yardımın için.

Parmaklarını daha sıkı kavradı. 'Bunu neden yapıyorum? Nedenini söyleyeyim. Çünkü sen onlar gibi değilsin. Diğer dansçılara küçümseyerek baktı. "Korku onları kontrol ediyor. Uzuvarlarını kukla gibi oynatıyorlar. Küçük beyaz bluzun, yeşil eteğin ve ödünç aldığın ayakkabılarınınla sen onlar gibi değilsin. İçinde hala canlı bir şeyler var, kanatlarını titreten bir şeyler. Bazen sana bu kadar yakın olduğumda bunu duyabiliyorum.

Lydia nefes aldı ve boynunda bir ter damlası hissetti. "Ben-

" "Merhaba, Dmitri.

Her şey değışti. Sanki az önce dans ettiğı adam elinden kayıp gitmiş ve yerine bir başkası gelmişti. Bu adam pürüzsüz ve dokunulmazdı; İrtibat Bürosu'nda ilk kez gördüğü, zahmetsiz bir çekiciliğe ve kolay bir gülümsemeye sahip olan adam. Bir an için Lydia'nın kafası karıştı. Arkadaşı olmaya başlayan adam gitmişti.

'Lydia,' dedi, 'seni sevgili karım Antonina ile tanıştırayım. . . sevgili karım Antonina ile tanıştırayım.

Lydia hızla döndü ve yanaklarının kızardığını hissetti. Karşısındaki kadın boncuklu şık bir elbise giymişti, koyu renk saçları

Uzun, solgun boynunu vurgulamak için başını eğmişti. Lydia'nın Selyansk'taki otelin banyosunda ya da Trovitsk'teki istasyon platformunda gördüğünden çok farklı olan kahverengi gözleri gerçek bir eğlenceyle parlıyordu.

"Sanırım bu genç Lydia Ivanova," dedi Antonina. "Trendeki kız.

Kelimeler hafif alaycı bir tonda çıkmıştı ama kadın gerçek bir sıcaklıkla elini uzattı. Lydia elini sıktı, kadının kolunu dirseğinin üstüne kadar kaplayan uzun beyaz gece eldiveninin farkındaydı.

'Dmitri, sevgilim, bir melek olup bana bir içki getirir misin? Genç arkadaşımız için de bir bardak bir şey. İhtiyacı varmış gibi görünüyor.'

"Benim için bir zevk, Antonina," dedi kocası, Lydia'nın elini tutup eldivenin arkasını öperek. Lydia aralarında bir şey geçtiğinin farkındaydı ama ne olduğunu anlayamıyordu.

Uzun boylu adam kalabalığın içinde kayboldu ve Antonina Lydia'yı kenara çekerek masalardan birine yerleşti ve fildişi sigara ağızlığına bir sigara yerleştirdi. Hemen yanından geçen bir garson onun için yaktı ve o uzaklaşana kadar konuşmayı erteledi.

"Yani," dedi. Derin bakışlı gözleri neşesini kaybetmişti. "Gördüğüm kadarıyla kocam sizi eğlendiriyor.

"Hayır. O bana yardım

ediyor. "Oh?

"Birini bulmak için.

"Ah, doğru ya. Uzun zamandır kayıp olan üvey kardeşiniz

sanırım.' "Alexei?

"Evet. Antonina Lydia'nın yüzündeki şaşkın ifadeyi fark etti. "Kastettiğiniz kişi o değil mi?

"Alexei'yi nereden tanıyorsun?

Onunla Felanka'da tanıştım. Sen gittikten sonra. Seni arıyordu.'

Felanka'da. Sen gittikten sonra. Seni arıyordum. Lydia öfkeyle masaya vurmalarını engellemek için ellerini kucağında birleştirdi. Bunca hafta boyunca Alexei'nin onu terk ettiğine inanmıştı. Oysa gerçekte her zaman onu terk etmişti. Bir ses duydu, garip bir hırıltı ve bunun kendi nefesi olduğunu anlaması bir an aldı.

"İyi misin? Antonina masaya doğru eğilmiş, beyaz eldivenli bir elini uzatmıştı ama odaya dikkatli bir bakış attı. "Kendine iyi bak. Lydia kontrolünü kaybetmemek için mücadele ederken sessizce bekledi. "Yardım edebilir miyim?

"Bilmiyordum.

"Senin için geri geldiğini mi?

Lydia başını eğdi, saçları yüzüne düştü. Bir tutamını çekiştirdi. "Nasıldı?" diye fısıldadı.

"Alexei? Antonina fildişi tutucudan uzun bir nefes çekti ve uyanan bir ejderha gibi burnundan duman **ç ı k m a s ı n a** izin verdi. "Korkarım iyi durumda değil.

"Neden?

"Dayak yemişti. Tereddüt etti ve 'Bıçaklanmış' diye eklediğinde boğazına bir şey takıldı.

Lydia ağlamayı reddetti. "Kötü yaralanmış mıydı?

'Yara iyileşiyordu, bu yüzden endişelenmeyin. Ama ilk başta kötü olmuş olmalı. Sesinde yine o tutukluk.

"Mektubumu aldı mı?

"Ne mektubu? Özür dilerim, mektup hakkında hiçbir şey bilmiyorum'.

Lydia kucağındaki ellerine baktı ve başını iki yana salladı. "Beni dinle

Lydia. Antonina hızlı hızlı konuşarak kimsenin olup olmadığını kontrol etti. Yakınında. 'Seni bulmak için Felanka'ya gittim ama ortadan kaybolmuştun. İstedğin bilgiyi almıştım. Alexei'ye Jens Friis'in Moskova'ya transfer edildiğini söyledim. Ama' düşünceli bir tavırla gümüş kül tablasına kül attı, 'belli ki bunu zaten biliyorsun ve sanırım bu yüzden buradasın. Trovitsk kampından taşındığını öğrenmiş olmalısınız.

Lydia başını salladı.

Antonina, "Çok akıllısın," diye
mırıldandı. "Aleksey şimdi nerede?"
"Bilmiyorum. Keşke bilseydim."

Kelimelerin kendisinden ziyade söyleme şekliydi. Sanki onu incitmişlerdi. Lydia'nın dikkatini kendi umutsuzluğundan çekip arkadaşına odaklamasına yetecek kadar. Çok güzel görünüyordu. Çıplak, kırılğan omuzları ve uzun, solgun boynunun etrafındaki tek bir inci dizisiyle serin ve zarıftı. Yüzü bir oyuncak bebeğinki kadar sakın ve dingin görünüyordu ve Lydia'ya öyle geliyordu ki bu kadın, kocasının bir gün insanlığın mutluluğunun Mekke'si olacağına o kadar inandığı dünyayla kendisi arasında sert bir kabuk inşa etmeyi öğrenmişti. Gözleri soğuk ve gizemliydi ama onu ele veren tek şey dolgun, karmin rengi ağzıydı. Lydia'nın erkek kardeşinden bahsederken ağzının küçük bir köşesi kontrol edemediği bir şekilde titredi.

Lydia elini kaldırdı ve tereddütle masanın üzerinde duran beyaz eldivenli elin üzerine koydu. "Bana ne olduğunu anlat," dedi alçak bir sesle.

'Pek bir şey yok. Felanka'da buluştuk. . . konuştuk. Sonra ayrıldı.

"Moskova'ya gelmek için mi?

"Söylediği buydu. Kurtarıcı İsa Katedrali'ne gitmem gerektiğiyle ilgili bir şey.

'Alexei'yi tanıyorum. Eğer söylediği buysa, tırnaklarıyla kendini sürüklemek zorunda kalsa bile buraya gelecektir.

"Gerçekten mi?

Tek kelime. Hepsi bu kadar. Ama içindeki korunmasız heves Lydia'ya her şeyi anlatıyordu. Demek hepsi buydu, kardeşi ve Antonina. Bu onun yalnızlığını daha da keskinleştirdi ama başını salladı ve elinin altındaki eli sıktı. "Gelecektir. Geleceğini biliyorum.

"Bana ne zaman
söyleyeceksin-" "Evet,
elbette.

Lydia masalarına yaklaşan Dmitri'nin uzun boyunun farkındaydı. Demek son birkaç yıldır babasının hapsedildiği vahşi kampı kontrol eden adam buydu. Onunla konuşmaya nasıl cesaret edebilirdi? Ona bakmaya bile nasıl dayanabilirdi?

Dmitri karısının önüne bir kadeh kırmızı şarap koyarken, "Al bakalım sevgilim," dedi. 'Ve senin için, genç Lydia, bir kadeh şampanya.

"Şampanya," dedi sertçe.

"Evet. Kutlamak için.

"Neyi kutluyorum ben?

Adam bir an için kadının yüzünü inceledi ve sanki bir şey kaybettiğinin farkındaymış gibi üzgün bir ifade takındı. "Çin delegasyonu geldi.

Lydia ayağa kalktı, bacakları aniden hantallaşmıştı. Kalabalık odaya baktı ve sanki onun için hiçbir şey ifade etmiyormuş gibi görünmesini sağladı. "Neredeler?

'Bazıları orada General Vasiliev'in yanında. Diğerleri ...'

Antonina'nın gözleri Lydia'nın sağ omzunun üzerinden bir şeye odaklanınca açıldı. Lydia'nın ağzı kurudu.

"Arkanda," diye bitirdi Dmitri.

Lydia Kuan'ı bekleyerek döndü. Nefes alması durdu. Kalbi yarıldı. İçinde sakladığı tüm mutluluk damarlarına doldu. Doğruca Chang An Lo'nun güzel koyu gözlerine bakıyordu.

Lydia, hayatın size istediğinizden fazlasını verdiği zamanlar olduğunu biliyordu. Evet, bu da onlardan biriydi. Tüm tanrılarına binlerce *spasibos* diye bağırarak, bunun cam çatıdan yankılanmasını sağlamak istiyordu. Onların bol cömertliği nefesini kesmişti. Bu gece Kuan istemişti ama onun yerine Chang An Lo verilmişti.

O gerçektir. Bu sefer bir hayal ürünü değildi. Gözleri açgözlülükle ona baktı. Kıvrak vücudu bir bambu ağacı kadar uzun ve esnekti, siyah saçları daha önce gördüğünden daha uzundu ama bir o kadar gür ve enerjikti. Ve evet, o

kalbini çeken aynı durgunluğa sahipti. Ama gözleri . . öptüğü, yıkadığı ve hatta kendi kirpikleriyle fırçaladığı, karanlık ve niyetli ve ruhunun içini görebilen gözler... o siyah gözler değişmişti. Daha temkinli ve mesafeliydiler. Kendi içine çekilmişti.

Tunik ve siyah pantolonuyla karşısında duruyordu ve ona dokunmayı o kadar çok istiyordu ki elleri titriyordu. Ellerini önünde birleştirmeye zorladı ve kibar bir selamlama hareketi yaptı.

"Seni tekrar görmek güzel, Chang An Lo.

Seni gördüğüme sevindim. Dilinde bu kadar ölçülü kelimeleri nasıl bulmuştu? Kalbi boğazında gümbür gümbür atarken nasıl konuşabilmişti? İşte tam o anda Kuan'ı topluluğa takdim etti ve Lydia içinde bir şeylerin çatırdadığını hissetti. Benzer bir siyah tunik ve pantolon giymiş olan Kuan'ın ciddi kahverengi gözleri, çene hizasında kesilmiş saçları ve Lydia'yı temkinli olmaya iten kararlı, becerikli bir ağzı vardı. Ama daha da kötüsü -çok çok daha kötüsü- Chang An Lo'dan bir parçaya sahipti. Kızın kolu, sanki etleri kaynaşmış gibi onunkine yaslanmıştı.

Chang An Lo tanrılara şükretti. Dizlerinin üzerine çökmek ve kendisine imkansız bahsettikleri için onlara şükranlarını sunmak üzere alnını dokuz kez yere değdirmek istedi. Tilki kızı güvendedi. Hayatta ve güvende.

Yine de onun iki yanında duran iki kişiyi, tilki saçlı adamı ve yaralı gözlü kadını izlerken, içten içe onu kemirdiklerini, ondan bir parça istediklerini hissetti. Bakışları onu süzmeye devam ediyordu, onu terk etmek istemiyorlardı, gözlerinde farkında olmadığı bir açlık vardı.

Lydia'nın önünde Çin geleneklerine uygun olarak saygıyla eğildi ama adamla ve kadınla beklenen şekilde el sıkıştı. İlk kez Batılıların neden daha temiz ve medeni bir alışkanlık olan selamlaşma yerine karşılaştıklarında tokalaşmayı tercih ettiklerini anladı. Bir el sıkışma, istese de istemese de bir erkeğin kalbinin sırlarını açığa çıkarır. Tilki postlu ve kurt gözlü bu adamın el sıkışması çok sertti. Kendine bir şey kanıtlamaya çalışıyordu. Ve Chang'i uyarmak için, hoş geldin gülümsemesi çok içten olsa da Chang sahtenin nerede başlayıp gerçeğin nerede bittiğini anlayamadı. Bu Rus, bu Yoldaş Malofeyev, gülümsemelerini nasıl kontrol edeceğini iyi biliyordu - ama tokalaşmalarını değil.

Kadın farklı bir konuydu. Kadının eli Chang'in elinin üzerinde o kadar kısa bir süre durdu ki, Chang'in tenine neredeyse hiç değmedi ve Chang'in ona attığı rahat bakış kadar anlamsızdı. *Bir Çinli* görmüştü, başka bir şey değil. Ama parmakları onun eldivenli parmaklarına değdiğinde, parmaklarındaki titremeyi hissedebiliyordu. Bu bir tiksinti miydi? . . yoksa acı mı? Anlayamadı. Çok iyi saklamıştı.

Chang, "Bu büyük şehirde bulunmaktan onur duyuyorum" dedi ve "heyetim Sovyet yoldaşlarımızdan çok şey öğrenmeyi umuyor" diye ekledi.

Lydia'ya bir daha bakmadı. Kendine izin vermedi. Kendine güvenmiyordu. Onun yerine iki arkadaşını tanıttı. "Bu Hu

Biao, asistanım.

Hu Biao alçak sesle eğildi. "Onur duydum.

"Bu da Tang Kuan, benim çok değerli irtibat subayım.

Lydia'nın nefesini duydu. Bir kelebeğin kanat çırpışı kadar zayıftı ama kendi kanat çırpışına o kadar bağlıydı ki yanılması mümkün değildi.

Kuan ne eğildi ne de el sıkıştı. Selamlamak için başını salladı ve ona öğrettiği mükemmel Rusçasıyla şöyle dedi: 'Burada, Moskova'da olmak bir ayrıcalık. Yoldaşlarımızın büyük ülkesinde Komünizmin kaydettiği etkileyici ilerlemeleri görmek hepimize umut veriyor.

"Size şehrimizi gezdirmekten gurur duyarım," dedi kurt gözlü o kadar yumuşak bir sesle ki sanki dilinde yağ varmış gibi.

Kuan başıyla onayladı. '*Spasibo*, yoldaş, *tovarishch*. Yeni toplu konutlardan bazılarını incelemeyi çok isterim.

"Ve endüstriyel ve teknolojik gelişmeler," diye ekledi Chang. 'Belki yeni fabrikalarınızdan bazılarını gezersiniz?

"Elbette. Sanırım bu çoktan ayarlandı.

'Hepimiz Lenin'in Kızıl Meydan'daki mozolesini ziyaret etmekten onur duyarız. Tarihteki en büyük adamı, fikirleri tüm dünyayı değiştirecek olan adamı görmek için.

"Benim için bir zevk olur-

"Yoldaş Chang. Lydia konuşmayı yarıda keserek adamı kendisine bakmaya zorladı. Kehribar rengi gözleri güneş ışığından daha parlaktı ve "Benimle dans etme onurunu bahşeder misiniz?" diye sordu.

Göğsü sıkıştı. Parmaklarını ateşin içinde gezdirerek ne yapıyordu? İki Rus şaşkınlıkla ona baktı ama o onları görmezden geldi ve Chang'e, onun dikkatini dağıtacak şekilde gülümsedi.

"Naçizane özür dilerim," dedi, "ama danslarınızı bilmiyorum. 'O

zaman sana öğretirim. Zor değil.

Selam verdi. 'Rusya'ya geliş amacımız sizin yöntemleriniz hakkında olabildiğince çok şey öğrenmek olduğu için, size teşekkür ediyor ve memnuniyetle kabul ediyorum. ' Sözcükler, onları zincirleyemeden ağzından kaçtı.

Onun yanında Kuan kaşlarını çattı ve bir şeyler söylemek için ağzını açtı ama Hu Biao'nun bir bakışıyla tekrar kapattı. Nefesinin altında Hu Biao'ya birkaç kelime mırıldandı ve o da başıyla kısa bir selam verdi. Hu Biao yakınında duracak ve kimin kiminle konuştuğunu izleyecekti.

Lydia kararlı bir hareketle döndü ve dans pistine doğru yürüdü. Chang de onu takip etti.

Saçları tütün kokuyordu. Sanki çok fazla erkek tarafından solunmuş gibiydi. Chang içinde bir kıskançlık hissetti. Odadaki diğer erkekler ona bakıyordu ve bunun sebebi sadece bir Çinli ile dans ederek yazılı olmayan kuralları çiğnemesi değildi. Onların bakışlarını hissedebiliyordu ama o bunun farkında değilmiş gibi görünüyordu. Kadınların hayranlığın sıcaklığını hissettiklerinde sıklıkla yaptıkları gibi suratını asmıyor, kendini beğenmişlik yapmıyor ya da başını bilinçli bir şekilde öne eğmiyordu. Yeşil eteği ve düz beyaz bluzunun içinde kendisiydi.

Kollarında güneş ışığı gibi ağırlıksız bir şekilde süzülürken, adam da onunla birlikte müziğe ayak uydurarak hareket ediyor, kendini onun düzenli olmayan adımlarına kolaylıkla uyduruyordu. İkisi de konuşmadı. Eğer konuşsaydı, kelimeler asla durmayacaktı. Gözlerini onun yüzünün her bir değerli parçasına dikerek zaman geçirmesine izin verdi. Kemiklerinin hassas dengesi, her bir kaşının kavis, dudaklarının dolgun ve yumuşak hatları. Çinlilerin zevkine göre fazla uzun olan burnu ve fazla güçlü olan çenesi. Çenesinin köşesindeki küçük beyaz yara izi yeniydi ve elmacık kemiklerinin altında bir çukurluk vardı.

Bu şeyleri, onun zaten içinde yaşayan ve nefes alan parçalarına katılmak için özümsemişti. Rüyalarında binlerce kez dokunduğu saçları daha uzundu ve parmaklarının, elinin sırtında uzandığı ateşli uçlarında gezinmesine izin verdi. Avucuna bir kuş gibi konan solgun elinin derisinde yeni oluşmuş küçük bir yara henüz iyileşmemişti. Yine de o hâlâ onun tilki kızıydı, hâlâ Lydia'ydı.

Ama onda değişiklikler vardı. Gözlerinde. Annesini, evini, hatta belki de kendisini kaybetmek ona bir şeyler yapmıştı. Gözlerinin arkasında daha önce olmayan bir hüznün vardı ve onu öpüp uzaklaştırmak istiyordu. O da farklı hareket ediyordu, artık bir kız gibi değil, genç bir kadın gibi kalçalarını daha fazla kaldırıyordu. O büyümüştü. Onlar daha önce

Tilki kızından ayrı kaldığı süre boyunca beklemediği kadar derin bir seviyede olgunlaşmıştı ve kötü ruhların onun kahkahalarını çalmasını engellemek için yanında olamadığını bilmek onu üzüyordu.

Onu terk etmişti - gerçi bunun sadece Çin'in geleceği ve ruhunu saran idealler uğruna savaşmak için gereken süre kadar olduğuna yemin etmişti. Kendini inkar ederek. Onu inkar ederek. Komünizm ondan her şeyi talep etmişti ve o da vermişti.

Ama şimdi... şimdi işler değişmişti.

"Seni özledim.

Kelimeleri usulca soludu. O da onları içine çekti. Gitmelerine izin vermedi. "Ben de seni özledim Lydia. Bir kartalın kanatlarını özlediği gibi.

Odanın içinde dolaşırken gülümsemedi. Görünüşe göre gülümsemesi Çin'de eskiden olduğu kadar kolay değildi ama gözleri adamın yüzünden hiç ayrılmadı.

"Lydia, aşkım.

Onun titrediğini hissetti. Narin çenesinin kenarındaki nabızı gördü.

'Lydia, her an izleniyorum. Sovyet kurtları gece gündüz, nereye gidersek gidelim delegasyonumuzun etrafını sarıyor, kiminle konuştuğumuzu ve ne gördüğümüzü düzenliyorlar. Delegasyonumuzun *kirlenmesine* izin vermeyecekler. Başparmağı belli belirsiz kızın parmaklarından birini okşadı. Kızın gözleri titredi, yarı kapalıydı. "Eğer birlikte görülürsek yakalanır, sorgulanmak üzere Lubyanka'ya götürülür ve serbest bırakılmazsınız.

Dans sırasında ilk kez ona gülümsedi. Onun yüzüne dokunmak, tenini hissetmek istedi.

"Merak etme aşkım," dedi, fısıltının biraz üzerinde bir sesle. 'Ne söylediğini biliyorum. Seni tehlikeye atmayacağım.

'Hayır, Lydia. Kendini tehlikeye atma.'

"Artık kendimi güvende hissediyorum. İşte böyle. Bir an için başını, bir kedinin boğazı okşandığında yaptığı gibi, zevkle geriye yatırdı ve saçları serbest ve özgürce dans etti. "Burada seninle.

Gözleri birbirine yapıştı.

"Durmaliyız aşkım," dedi ona.

"Biliyorum.

"Diğerleri izliyor.

"Biliyorum.

"Başka tarafa

bak.

"Bakamam. O

zaman

bakmalıyım.

"Yapma. Dudaklarından onunkilere doğru hafif bir hava üfledi, bir öpücükten daha samimiydi. "Henüz değil.

Dans ederken sessizlik içinde birbirlerine kilitlenmişlerdi. Garip, alışılmadık bir hareketle onu pistte yönlendirdi, başkalarının döndüğünü gördüğü gibi onu tekrar tekrar döndürdü, böylece kendi gözlerinden başka hiçbir göz onun yüzünde uzun süre kalamadı.

"Neredesin?" diye mırıldandı.

"Senin kollarındayım.

Ağzı kontrol altında olsa da gözleri gülüyordu. "Nerede yaşıyorsun demek istedim?

"Biliyorum.

Gülümsedi. Onu serbest bırakmak düşünülemezdi. Dayanılmaz. "Adresiniz?

'Birim 14, Sidorov Ulitsa 128. Sokolniki bölgesinde. Tek kaşını ona doğru kaldırdı. "Bir lastik fabrikasının yakınında.

"Kulağa"

"Davetkar mı?

"Evet.

Ya sen? Sen neredesin?

Triumfal Otel'deyim.

Dudakları aralandı, dilinin yumuşak pembe ucu ve güçlü beyaz dişleri ortaya çıktı. Bir sakarlık görüntüsüyle kızın ayağına bastı, ellerini kızıdan çekti ve eğildi.

Özür dilerim. Sizin dansınızda iyi değilim. Yoldaşlarımızın yanına dönmemizi öneririm.

Hiçbir şey söylemedi. Kibarca gülümsedi. Ama yutkunduğunu gördü, harcadığı çabayı gördü. Rusların ve Kuan'ın beklediği masaya kadar ona eşlik ederken, nefesini duyabiliyordu. Göğsündeki havayı çektiğini hissetti.

Pansiyon boğucu derecede sıcaktı. Alexei pozisyon değiştirdi. Dar bir yatağa uzanmış, battaniyesini yere atmıştı. Son birkaç kuruşuyla, ne kadar köhne bir yer olsa da, gece için bir yatak bulabildiği için kendini iyi mi hissetmeliydi, yoksa duvarın kenarına asılmış su borularının sürekli tıkırdamasına ve kaynar sığağa mı sinirlenmeliydi bilemiyordu. Ve pireler, binlerce piç kurusu. Bu kadar küçük kan emiciler nasıl oluyor da bir sıçanınki kadar büyük bir ısırtığa sahip olabiliyordu? Ve sıcak ısırıkları daha da kötüleştiriyordu. Doğrulup oturdu.

"Yoldaş," dedi hemen yanındaki yatakta yatan adama, "burası hiç serinlemiyor mu?"

Adam başını kaldırmadı. Üzerinde sadece yeleği ve pantolonuyla oturuyor, yoğun bir konsantrasyon ve kirli tırnaklarıyla topuklarındaki sert ölü deri tabakalarını karıştırıyordu. Yanında yırtık çorapları ve açık bir paket Belomor sigarası duruyordu.

"Hayır," dedi sarı bir deri şeridini yere atarken. "Bütün yataklar dolu olduğunda geceleri daha sıcak oluyor."

"Pire dolu demek istiyorsun.

Adam kıkırdadı. 'Küçük piçler. İnsanı çıldırtıyorlar.'

Oda, birbirine yakın yerleştirilmiş on yataktan oluşan bir tür yatakhaneydi, ancak başka mobilya yoktu. Eşyalarınız metal karyola iskeletinin altına itiliyor ya da uyurken güvenle saklamanız için ince yastığın altına sıkıştırılıyordu.

"Yoldaş," dedi Aleksey, "dört sigara karşılığında sana iyi bir çorap vereceğim."

Adam karşıya baktı ve sırtıttı. Belomor'ları okşadı. "Atına ve arabasına bir saat baktığı için onları bir *tovarishch*'ten aldım.

Aleksey kendi yıkanmamış çorabını çıkarıp kol uzunluğunda havaya salladı. "Üç sigara mı?"

Tamamdır.

"Ve bir kibrit.

"Kendimi cömert hissediyorum. Üç tane alabilirsin.'

Alexei çorabı fırlatıp attı. Ayağına saracak bir bez parçası bulması gerekiyordu, yoksa sokakta donacaktı. Üç sigara için bir çorap mı? İyi bir anlaşma değildi, mantıklı da değildi. Ama mantığın pirelerden daha hoş karşılanmadığı zamanlar vardı.

Moskova açgözlüydü. Acelesi olan bir şehirdi, eski sokakları yıkıyor, sakinlerinin başını döndürecek ölçekte yeni binalar inşa ediyordu. Bir zamanlar büyümesini sürdürmek için tekstil endüstrisine bel bağlamıştı, ancak şimdi her türden fabrika her boş alanı çalıyor ve işçileri üç vardiyalık rotasyonlarla duvarlarının içine tıkıştırıyordu. Bu, bazılarının Rusya'nın tarlalarını boşaltacağı ve gıda üretimini durma noktasına getireceği uyarısında bulunduğu bir hızda gerçekleşiyordu.

Alexei karanlıkta sokaklarında yürüyor, sigaralarından ilkini içiyordu. Yavaşça içine çekti, tadının keyfini çıkardı. Bu bir aydan uzun süredir içtiği ilk sigaraydı. Pansiyonun aşırı sıcak ve bayat havası ve pireler sonunda onu temiz bir gece havası almak için dışarı çıkarmıştı ve galoşlarının içindeki soğuk ayağına rağmen şehri tanımaktan keyif alıyordu.

Moskova'nın sokak sistemi bir dizi eşmerkezli daireden oluşuyordu ve bu dairelerin merkezinde Kremlin, zehirli ısırığı olan kırmızı bir örümcek gibi çömelmişti. Arbat, lüks kafelerin, iyi stoklanmış mağazaların, bittten arındırılmış sinemaların ve geniş apartmanların insanı karne, boş raflar ya da sokak pazarlarında yarım somun ekmek karşılığında satılan gömlekler diye bir şey olmadığına inandırabildiği müreffeh bir bölgeydi. Sokak lambaları ana yollara medeni bir güvenlik havası veriyordu, ancak kaldırımlar genellikle dardı ve duvarlardaki buz yığınları o kadar kalındı ki, Alexei zaman zaman yol boyunca ilerlemek zorunda kalıyordu. Ama bir köşeyi döndüğünde kendini büyük bir başkentten çok bir köy gibi hissettiren bir yerde buluyordu. Bu bölgelerde yollar asfaltsızdı ve sokak lambaları yoktu, sadece ahşap ön basamakları ve müştemilatı olan eski moda binalar vardı.

Eski püskü tavernalardan bir ya da ikisinin pencerelerinde hâlâ ışıklar vardı ama cepleri boştu. Derin derin nefes aldı, şehrin kokusunu içine çekti, kalbinin mırıltısını dinledi. Buralarda bir yerde Lydia vardı. Burada bir yerde Jens Friis vardı. Şimdi tek yapması gereken onları bulmaktı.

Önündeki adam tökezledi. Alexei, Krasnoselskaya bölgesine ve pirelere doğru geri dönüyordu, gece havası ciğerlerine iğne gibi batıyordu, çok soğuktu, o sırada bir figürün yan sokaktan çıktığını gördü, hafifçe sallanıyordu. Votka içtiği bir gece olduğu belliydi.

Burada yol ışısızdı ama yarım ay gökyüzüne ağır ağır tırmanmıştı ve Alexei'nin sarhoşun şişman olduğunu ve pis sokağın başka türlü boş olduğunu anlamasına yetecek kadar sıvı ışıltısını saçıyordu. Kar ve buz ayaklarının altında cam kırıkları gibi çıtırdıyordu ama öndeki adam Alexei'nin arkasındaki varlığından habersiz görünüyordu. Tekrar tökezledi, Alexei'nin yakalayabileceği kadar yüksek bir inilti çıkardı ve dizlerinin üzerine çöktü. Tanrım, sarhoşlar her zaman sorun çıkarırdı. Ve şu anda Alexei'nin zaten yeterince derdi vardı. Ama zavallı piçi kaldırımda donarak ölmeye terk edemezdi. Aralarındaki mesafeyi birkaç adımda kat etti.

"Yoldaş?"

Elini adamın omzuna koyarak sallanan figürü sabitledi ve yüzüstü buzun üzerine düşmesini engelledi. Parmakları kalın ve nemli bir postun içine battı ve adamın görünen cüssesinin, geniş yakası kulaklarına kadar kıvrılmış kocaman bir kürk mantodan kaynaklandığını fark etti.

"Yoldaş," dedi Alexei tekrar, "sıcak bir yerde uyumalısın.

Tepkisiz dudaklardan yavaş ve tutarsız bir mırıltı döküldü.

Mudak! Kahretsin! Alexei bu işi bitirmek için sabırsızlanıyordu. Omzunu adamın kolunun altına koydu ve ağırlığı kaldırmak için kendini destekledi. "Haydi, ayağa kalk.

Kürk mantonun tek tepkisi Alexei'nin üzerine eğilmek oldu, sertçe nefes alıyordu ama altındaki bacaklar hareket etmiyordu. Çenesi göğsündeydi, gözleri sımsıkı kapalıydı.

"Hareket etmelisin, yoldaş, yoksa donacaksın.

Hala bir şey yok. Her gece bir düzine sarhoş Moskova'nın derelerinde donarak ölüyordu. Ağır nefesi beyaz ipek gibi havaya karıştı ve eli Alexei'nin kolunu kavradı, kasılmalarla sıkıldı. Alexei daha yakına eğildi, yüzü o kadar yakındı ki kürkten yükselen hastalıklı kokuyu alabiliyordu.

'Ne oldu, yoldaş? Hasta mısın?'

Adamın boğazından küçük bir kuşun ıslığı gibi garip bir ses çıktı. Kahretsin! Bu sadece bir deri dolusu votka değildi. Bu ıslık sesi Alexei'nin ensesindeki tüyleri diken diken etti. Ölüm çağırmaya geldiğinde çıkardığı sesti bu. Bu tiz uyarıyı daha önce de duymuştu. Hızla adamın yanına çömeldi, kendi kalbi göğsünde bir çekiç gibi atıyordu ve dikkatle şişmiş yüze baktı. Ağırlığı kollarına alan Alexei onu dikkatle kaldırıma indirdi. Adamın başını, yere düştükleri anda sarhoşları saran buz gibi pençelerden korumak için Alexei'nin dizlerine yasladı.

Hacimli paltosunun içinde adam en azından soğuk bir Moskova gecesinde olabileceği kadar sıcaktı ama yarı karanlıkta yüzünün derisi altındaki kaldırımdan daha gri görünüyordu. Etli bir yüzü, dolgun, kalın dudakları ve ağzının iki yanından aşağı kıvrılacak şekilde düzgünce kesilmiş kalın bir bıyığı vardı. Alexei elli yaşlarında olduğunu tahmin ediyordu ama şu anda daha çok yüz elli yaşında gibi görünüyordu. Buz Alexei'nin bacaklarını şimdiden uyuşturmaya başlamıştı ve bu adaminkine benzer bir şey yapıyor olmalıydı ama sokakta bağırabileceği kimse yoktu. Yine de onu bırakıp kendi başına yardım getirmeye cesaret edemiyordu - kolundaki o tutuş, içindeki ihtiyaç duygusu gibi bir şey.

İyi düşün. Burada neler oluyordu? Kalp krizi mi? Felç mi? Bir çeşit kriz mi?

Adamın ağzını kontrol etti. Çenesi kaskatı kesilmişti ama dili geri dönmemişti, yine de yüzünün derisi soğuktan ve dokunulamayacak kadar nemliydi. *Tanrım, sakın ölme.* Adamın ceketini hızla çözdü ve

Ceketinin ceplerini karıştırdı. Puro kutusu, cüzdan, anahtarlar, mendil, bir tomar kâğıt ve -aradığı şey- küçük bir ilaç kutusu. Yuvarlaktı ve sahibinin vücuduyla temas ettiğı için sıcaktı. Kutuyu çevirerek açtı ve içinden bir tutam beyaz tablet çıktı. Lanet olsun, her şey olabilirlerdi. Baş ağrısı hapları mı yoksa hazımsızlık ilaçları mı? Bir tanesini avucunun içine aldı ve kutuyu kapattı.

"Yoldaş. Sanki adam sağırmış gibi yüksek sesle konuştu. "Yoldaş, ihtiyacın olan şey bu tabletler mi?

Adam hiçbir tepki vermedi, sadece Alexei'nin dizlerine bir kütük gibi yaslandı, gözleri kapalı, nefesi sessizdi. Hâlâ Alexei'nin kolunu tutuyordu, şimdi daha zayıftı - hayatta olduğunu gösteren tek şey buydu. Alexei elini adamın çenesine götürdü. Tanrı'ya şükür gevşemişti. Yavaşça kalın dudakları araladı ve dilinin altına bir tablet itti. Boğaz kasıldı.

"Haydi, benden henüz vazgeçme.

Sonra kendini hiç beklemediğı bir şey yaparken buldu. Bu kasvetli sokaktaki acı soğukta, karanlıkta kaldırımında kambur dururken, kollarını bu yabancıya doladı ve onu kendine yakın tuttu. Sanki kendi kolları ölümün kollarından daha güçlüymüş gibi. Yanağını kürke yasladı, sıcaklığının kendi bedenine sızdığını hissetti ve adamın hava almak için çırpınırken verdiği kısa nefesleri dinledi. Kendi nefes alışını da buna uydurdu ve kalbinin atmaya devam etmesini diledi. Ve bekledi.

"Arkadaş mı?

Kelime bir fısıltıydı. Neredeyse o kadar.

"Yani henüz ölmedin," diye gülümsedi

Alexei. "Henüz ölmedim.

"Hareket edebilir

misin?" "Yakında.

"O zaman

bekleyeceğiz. Bir

mırıltı.

"Ne dediniz? Duyamadım.' Aleksey daha yakına eğildi, kulağı adamın dudaklarının yanındaydı.

"Tabletler.

'Sana daha önce bir tane vermiştim. İlaç kutunuzdan. Ağır baş hafifçe başını salladı.

"*Spasibo*. "Bu senin kalbin mi?

"*Da*.

"Soğuktan kurtulman gerek. Hazır olduğunda seni ayağa kaldıracağım.

"Yakında. Sesi gidip geliyordu. "Henüz değil.

'Kalinin Hostel'deyim ama yürümek için çok uzak. İhtiyacınız olan şey bir hastane - ve hızlı.

"*Nyet*.

Kolundaki el sıkılaştı, parmakları tedirginleşti.

'Merak etme dostum,' dedi Aleksey. 'Sakin ol. Burada istediğin kadar böyle oturup sabah güneşinin parlayıp kemiklerimizi eritmesini bekleyeceğiz.

Adam gülümsedi, sadece ağzının kenarlarında hafif bir seğirme vardı ama yine de gülümsüyordu. Alexei ilk kez yaşayabileceğine inanmıştı. Vücudunun gevşediğini hissetti, nefes alış verişinin sakinleştiğini duydu ve tam uzaklaşmanın akıllıca olup olmayacağını düşünüyordu ki bir araba motorunun sesini duyduğunda, sokağın ilerisinde, üst kat pencerelerinden birinde ılık olan bir kapıya vurdu. Araba yolda yavaşça ilerliyordu; o kadar yavaştı ki, sürücüsü buzdan dolayı çok gergin olmalıydı.

"Yoldaş, bir araba geliyor. Onu durduracağım

ve-' 'Gitmeme izin verme, dostum.

"Sadece bir dakikalığına gideceğim, söz veriyorum. "Eğer beni bırakırsan, çukura düşerim.

"Ne ukuru?"

"O kara delik. Ayağımın dibinde."

"Dostum, orada delik yok."

"Görebiliyorum."

'Hayır. Bana bak.'

Adam başını çevirdi. Gözleri etli yüzündeki yarıklardan ibaretti. "Delik yok," diye tekrarladı Aleksey.

Parmaklar sıkıştı. "Yemin et."

"Yemin ederim."

Motor durdu. Alexei yukarı baktı. Karşı kaldırıma bir değil, uzun kaportalı iki eski siyah araba yanaşmıştı. Kapılar çarpıldı. İçlerinden altı adam fırladı ve yolun karşısına geçerek onlara doğru koşmaya başladı. Alexei tek kelime etmeden bir kolunu yeni yoldaşına doladı, istese de istemese de onu ayağa kaldırmaya hazırды, diğer eli ise adamın ceketinin altından göğsünün yanında duran kılıfa kayarak silahı çıkardı. Sessizce emniyet mandalını serbest bıraktı ve kendini destekledi.

"Pakhan!"

Genç bir adam yaklaştı ve silahı gördü. Bir anda kendi yumruğunun içinde kalkık burunlu bir tabanca belirdi. Kalın siyah saçları ve yaşlı adamla aynı bıyığı vardı.

"Pakhan!" diye tekrar bağırdı. İki metreden daha az bir mesafede durdu.

"Anatoly," diye mırıldandı hasta adam ve Aleksey'i tuttuğu yerden bırakarak

Elini uzattı. 'Yapma, Anatoly. Bu adam bana yardım etti.'

"Arkadaşınız burada, sokakta yere yığıldı. Aleksey silahını indirdi."

Siyah giysili adamlar etraflarını sardı, zayıf figürlerin her birinin gözleri aşınalığa davet etmiyordu. Aralarında adamı kaldırdılar ve Alexei ona veda bile edemedi arabalardan birine yerleştirdiler. Oluktaki buzun üzerinde durdu ve arabaları izledi

köpekbalıkları gibi gecenin içine doğru kayıyordu. Kaybı hissetti. Bu onu şaşırttı.

Alexei silahını beline sokup pirelerin yanına doğru yola koyulurken, "Geçmiş olsun, *tovarishch*," dedi.

"Yatağına git Lydia. Perdenin arkasından gelen yumuşak ses Elena'nın sesiydi. "Henüz değil.

"Beklemenin bir anlamı yok. "Var.

O gelmeyecek, kızım. Bu gece gelmez. Gelemez. Sana her anını izlediğini söyledi.'

"Onu tanımıyorsun.

Kısık bir kıkırdama. 'Hayır, ama erkekleri bilirim. En sadık olanları bile bir daha çıkma şansı yoksa aslanın ağzına girmez. Ona biraz zaman ver. Çok acele ediyorsun.'

"Chang An Lo diğer erkekler gibi değil. "Öyle diyorsun.

"Bu doğru, Elena.

Perdenin uzak tarafındaki Liev'den aniden uyukulu bir homurtu geldi. Konuşmaları onu uyandırmıştı. "Siktir et bunu. Uyumaya gidin. İkiniz de.

"Kapa çeneni, seni yaşlı keçi," diye kıkırdadı Elena sevgiyle ve erkeğinin yanına yerleşirken yatağın yayları gıcırdadı.

Lydia pencerenin yanındaki sandalyeden eğildi ve pervazdaki mumu söndürdü. Ama orada kaldı, karanlığa bakıyordu.

Chang ışığın söndüğünü gördü. Aşağıdaki avludaydı, siyah gölgeler arasında siyah bir gölge. Bunun onun penceresi ya da mumu olduğunu bilmesinin hiçbir yolu yoktu ama bundan kendi kalp atışları kadar emindi.

Kadının beklediğini biliyordu ama yaklaşmadı. Acı bir rüzgâr kiremitlerin altında inliyor, gece ruhları onu harekete geçiriyor, hislerini çalmaya çalışıyor, kanını ateşe veriyordu. Yine de avludaki kaldırım taşlarının üzerinde kıpırdamadan durdu ve ayak tabanlarından yavaş yavaş bir parçasının gizlice uzaklaştığını, rüzgârda duman gibi yükseldiğini ve pencere camının üzerinde fısıldayacak çatlaklar aradığını hissetti.

Buraya gelmek riskliydi ama uzak duramazdı. Otelin banyo penceresinden sıvışmak, gider borusuna tırmanmak ve çatılarda şehir kedileri gibi sinsice dolaşmak onun için hiç de zor değildi. Hayır, bu sadece küçük bir tehlikeydi. Asıl büyük tehlike burada, kendi kapısının önündeydi. Parti'nin seçkinlerinden biriyle, kurt gözlü adamlar dost olup bedelini ödemeyeceğini mi sanıyordu gerçekten? İzlenecekti. Artık her an. Kiminle tanıştığını, nereye gittiğini, ne yaptığını ve hepsinden önemlisi yaşam alanına kimin geldiğini rapor edecek biri olacaktı. Gece ya da gündüz. Ama burada, gölgelerin arasında görünmezdi.

Lydia'm, aşkım. Kendine iyi bak.

Oteline bıraktığı gibi geri döndü, çatı kiremitleri buz kaplamalarının altında karanlıkta ölümcül görünüyordu. Banyo penceresinden bir kez daha içeri girdiğinde etrafı dinledi ama her şey sessizdi. Bir kış sabahı saat dörttü ve otelin müşterileri kalın yorganlarının altında mışıl mışıl uyuyorlardı.

Banyodayken sırtındaki deri çantada taşıdığı gece kıyafetlerini giydi ve ayakkabılarıyla kıyafetlerini çantaya yerleştirdi. Gizli kulaklara banyonun kullanımda olduğunu göstermek için musluktan su akıttı, kalbini sakinleştirdi ve kapıyı açtı. Koridor boştu. Çıplak ayaklarıyla sessizce odasına doğru yürüdü, içeri girdi ve kapıyı arkasından kapattı.

"Demek döndün.

Karanlıkta Chang'in eli belindeki bıçağa kayarken, diğer eliyle ışığı yaktı.

"Kuan," dedi. "Odamda ne yapıyorsun?"

Bir sandalyede oturuyordu ve ayağa kalkmıştı. Yüzü kızarmıştı ve adam onun kalbini öfke ateşi olarak tanıyacak kadar iyi biliyordu.

"Dönmeni bekliyorum.

"Şimdi buradayım.

"Nerelerdeydin?

"Bu benim isim Kuan, senin değil.

Düz mavi pamuklu bir şal giymişti ve ellerinin ceplerine girip yumruk haline geldiğini gördü, ama sesi alçak ve kontrollüydü.

"Chang An Lo, bu gece yaptıkların yüzünden tutuklanabilirsin.

Chang yavaş bir nefes aldı. Kanına bir hüznün karıştı ve damarlarında nabız gibi attığını hissetti. Sözlerini geri almak için artık çok geçti.

"Bu gece yaptıkların yüzünden *hepimiz* tutuklanabiliriz," diye devam etti gergin bir fısıltıyla. "Otelden gizlice ayrılmanız, yetkililerin bilmesini istemediğiniz bir şey yaptığınızı gösteriyor.

"Kuan," dedi adam o kadar alçak sesle ki duyabilmek için birkaç adım daha yaklaşması gerekti, "eğer bu oda dinleme cihazlarıyla donatılmışsa, ki büyük ihtimalle öyledir, sözlerin bizi Sibiry'a'da bir çalışma kampına mahkûm etti.

Kızarması derinleşti. Koyu renk gözleri telaşla açıldı ve sanki cihazlar görünüyormuş gibi odanın içinde bir tur attı.

"Chang," diye fısıldadı, "özür dilerim.

"Şimdi odana git. Biraz uyu. 'Bu

haldeyken nasıl uyuyabilirim? '

Kapıyı açtı ve aralık tuttu. "İyi geceler, Tang Kuan.

Ona bakmadan başını eğdi, boşluktan içeri girdi ve odadan çıktı. Işığı kapattı ve yatağa oturdu. Gözlerini kapadı, düşüncelerine odaklandı ve Lydia'nın ona gelmesine izin verdi. Zihnini onun bu gece kollarında dans ettiği, saçlarının alevlerinin tüm ihtiyat duygusunu yakıp yok ettiği, kehribar gözlerinin ruhunu bir kez olsun kendine çektiği görüntüsüyle doldurdu

Onları birbirine bağlayan ipliği daha da sıkılaştırdı. Kızın başını çevirişini, çenesini dik tutuşunu; gülümsemediği zamanlarda bile ağzının köşelerinin yukarı doğru kıvrılışını tekrar hayal etti. Düşünceleri, yerde ilerlerken elinin onun sırtında bıraktığı his üzerinde oyalandı; teninin her bir parçası parmaklarının altında dalgalanan genç kaslarının, kaburgalarının, uzun düz omurgasının farkındaydı.

Çin uğruna, sevdiği ülke uğruna ondan bir kez vazgeçmişti zaten. Bir daha olmaz. Bu sefer değil, tanrılar onu affetsin. Gözlerini açtı ve karanlığa baktı.

Lydia avluya çıktığında soğuk yüzüne bir tokat gibi inmişti. Gökyüzü henüz aydınlanmamıştı, daha birkaç saat vardı, bu yüzden bahçıvan her zamanki yerinde değildi, kar küreğine yaslanmış, sigarasının izmaritini üflüyor ve tulumbadaki kadınların dikkatsizliğinden, kaldırım taşlarının üzerine su dökmesinden şikâyet ediyordu. Buz tabakalarını kesmek işini daha da zorlaştırıyordu. Liev tüm avlu görevlilerinin OGPU için çalışan ücretli muhbirler olduğunu ve bina sakinlerinin geliş gidişlerini dikkatle izlediklerini iddia ediyordu ama bu doğru olsun ya da olmasın, Lydia onun şehvet dolu bakışlarından kaçınmak istiyordu.

Hızlı adımlarla yola koyuldu ve Elena'yla birlikte Konut Ofisi'ne gittikleri yolu takip etti. Gece gökyüzü açılmış, yıldızlar Antonina'nın dün akşam Hotel Metropol'deki siyah elbisesinin üzerindeki pullar kadar parlak ve çok sayıda parlıyordu. Antonina ve Aleksey'in birlikte olduğu düşüncesi üzerinde durmamayı tercih ediyordu ama kadında hoşuna giden bir şeyler vardı. O bir bireydi, uyum sağlamak istemiyordu - yoksa sağlayamıyor muydu? - Stalin'in seçkinlerinden biriyle evli olmasına rağmen henüz Sovyet kalıbına girmemişti. Ve şimdi Aleksey'in de Moskova'ya gideceği kesindi.

Acele et, kardeşim. Bekliyor olacağım. Bugün Katedral'de, söz veriyorum.

*

"Oğlum! Uyan."

Lydia karton barınağı tekmeledi. Sığınak titredi ama yıkılmadı. "Ayağa kalk," diye seslendi. "Seninle konuşmak istiyorum."

Oyuğun açıklığında durdu, özgürlüğe doğru ani bir atılımı engellemeye hazırdı ama hiçbir şey kıpırdamadı.

"O sıska kemiklerini buradan çıkar ve bu sefer fare dişlerini kafanın içinde tut," diye tersledi.

Barınağın boş olduğunu düşünmeye başladı. Düzgün göremeyecek kadar karanlıktı, bu yüzden içeri bakmaya zahmet etmedi ama bir tekme daha attı. İçeriden gelen hafif bir inilti aniden kesildi.

"Misty için bisküvi getirdim."

Bekledi. Bir hareket sesi duydu. Bir hışırtı, sonra karanlık bir şekil önünde durdu.

"Ne istiyorsun? Çocuğun sesi temkinliydi. "Sana söyledim. Konuşmak için."

"Bisküvi mi?"

Onu uzattı. Çocuk onu kaptı ve ikiye bile bölmedi, bir kısmını kendine, bir kısmını köpeğe ayırdı. Hepsini kucağındaki yavru köpeğe verdi, o da yalayıp yuttu, sonra çocuğun çenesini yaladı ve hevesle daha fazlasını istedi.

"Adın ne senin? Lydia sordu. "Sana ne?"

"Hiçbir şey. Daha kolay, hepsi bu. Ben Lydia'yım." "Siktir git, Lydia."

Topuklarının üzerinde döndü ve yürümeye başladı. Omzunun üzerinden seslendi: "Demek kahvaltı ya da cebinde biraz para istemiyorsun. Görüyorum ki seni yanlış değerlendirmişim, seni küçük aptal fare beyinli."

Bir an için onu kaybettiğini düşündü. Ama birden koşuşturan adımların sesi duyuldu ve genç çocuk önünde, ona dönük duruyordu,

Ama o yürümeye devam ederken ayak parmaklarının üzerinde geriye doğru hareket ediyordu. Ay ışığının bir damlası sütlü saçlarını tarayarak ona garip bir elf görünümü veriyordu, çenesi sivriydi, mavi gözleri aynalar gibi yansıtıcıydı.

"Kahvaltı mı?" diye

sordu. "*Da*."

"Para mı?"

"*Da*."

"Ne kadar?"

"Bunu *kaşa* üzerinde müzakere

edeceğiz. "Misty için de mi?"

"Tabii ki."

"Ne yapmam gerekiyor?"

"Bir not teslim et."

Çocuk güldü, Lydia'ya umut veren tatlı ve berrak bir sestti.

Çocuğun adı Edik'ti. Lydia'nın yatağının ucuna tünemiş, tek kelime etmeden yulaf lapasını ağzına atarken, ayaklarının dibindeki köpek yavrusu boş kâsesinin etrafında homurdanıyor, dolu midesi çürük göğüs kafesinden daha geniş bir şekilde şişiyordu. Lydia sandalyeye oturdu, Liev ve Elena'nın hâlâ gecelikleriyle perdeyi araladıklarının ve *çaylarını* yudumladıklarının farkındaydı. Buharın içinden onu şüpheyile izliyorlardı.

Lydia eğildi, yavru köpeği kucağına aldı ve kucağına yerleştirdi. Anında nemli pembe bir dil çenesini yaladı ve güldü, hevesli küçük gri kafayı okşadı. Yavru köpeğin iri sarı-kahverengi gözleri ve iki beden büyük patileri vardı.

"Onu nerede buldun?" diye sordu çocuğa. "Misty'yi yani."

"Bir çuvalın içinde. Yulaf lapasından başını kaldırmadı ve lokmalar arasında konuştu. "Bir adam onu nehirde boğmaya çalışıyordu."

"Zavallı Misty," diye gülümsedi, tüylü kulaklarını karıştırarak. "Ve şanslı Misty. "Lydia?

"Evet?

"Seni ısırduğım için özür dilerim.

"Bir daha yapmadığın sürece.

"Gitmeme izin vermeyeceğinden korktum.

"Biliyorum. Unut gitsin.'

Çocuğun gözleri kaşığa dönmeden önce bir saniyeliğine onunkilere sabitlendi. Liev'in yakınına bile bakmıyordu. Lydia tam bunun şaşırtıcı derecede iyi gittiğini düşünmeye başlamıştı ki Liev ayağa kalktı ve Edik'in oturduğu yere doğru hantalca yürüdü. Çocuğun solgun saçlarından bir tutam yakaladı. Çocuk bir feryatla kaşığı yere düşürdü.

'Bu küçük hırsız piçi sokağa geri at Lydia. Hayvanını da onunla birlikte.'

Hayır, Liev. Çocuğu rahat bırak. O bana yardım edecek.'

'Lydia,' bu kez Elena'ydı, 'şuna bak. Çok pis. Sokaklarda yaşayan kestanecilerden biri ve bitler ve pirelerle delik deşik olacak. Köpek de öyle. Tanrı aşkına, Liev'in dediğini yap.

"Dışarı! Liev çocuğa hırladı.

Köpek Liev'in ayağına doğru zıpladı ve çıplak ayak parmaklarını çiğnemeye başladı. İri adamın eli çocuğu bırakıp hayvanın üzerine indi ve onu odanın diğer ucuna fırlatacakmış gibi havaya savurdu.

"Hayır! Lydia yavru köpeği elinden kaptığı gibi bağırdı ve Kazak'ın büyük pençesine vurdu. "Sen kalpsizsin.

Liev'in tek gözü hem şaşkın hem de incinmiş bir ifadeyle ona baktı. "Onlar haşarat," diye mırıldandı ve hızla odadan çıktı.

Elena, çocuk ve köpek hep birlikte Lydia'ya baktılar.

"Lanet olsun!" diye tısladı. Çocuğu ve köpeği enselerinden yakaladı ve avludaki su tulumbasına doğru sürükledi.

Hu Biao, 'Bu bir onurdur, Chang,' diye belirtti.

Triumfal Otel'inin merdivenlerinden inerlerken Chang'ın yanındaydı. Heyetin geri kalanı da Kuan'ın arkasından onları takip etti. Dün gecedен beri Chang ile konuşmamıştı.

"Bu büyük bir onur Hu Biao," diye düzeltti genç asistanını, Rus refakatçilerinin duyabileceği kadar yüksek bir sesle. Mandarin dilinde konuşuyordu ama tercüman dirseğinden bir adımdan fazla uzaklaşmıyordu. 'Josef Stalin'in kendisiyle görüşmek üzere Kremlin'e davet edilmek, Mao Tse Tung'a Büyük Lider'in zihnindeki düşünceleri rapor etmemizi sağlayacak. Mao alçakgönüllülükle minnettar olacaktır. Çin'in Komünizm ideallerini halkımız arasında yaymak için böyle bir rehberliğe ihtiyacı var.

Biao ona baktı, sadece bir göz kırpması. Chang bir gülümsemeyi bastırdı. Bu genç asker bile Mao'nun küçük parmağının ucunda bile mütevazı bir şey olmadığını biliyordu. Ancak Sovyet sisteminin tam kalbine girmek, Kremlin'de bir toplantı yapmak ve merkezinde iktidarın dizginlerini elinde tutan adamlarla konuşmak büyük ilgi çekecekti. Hatta bu sabah heyeti gergin ve iletişimsiz kılan bir tehlike dalgası bile vardı. Sanki içeri girebileceklerini ama asla çıkamayacaklarını biliyorlarmış gibi, bir ağa yakalanmış sinekler gibi.

Gün aydınlıktı, sokaklar güneş ışığıyla sıırıslıklamdı. Mavi gökyüzü dünkü bulutların yerini almıştı ama Chang'ın kalbi göğsünde ağırlaştı çünkü ayaklarının basmak istediği yer Kremlin istikameti değildi. Otelin karşısındaki ağaçların üzerindeki buz tutmuş karlar davetkâr bir şekilde parlıyordu ve insanlar ağaçların altında geziniyordu, genç çiftler açıkça el ele tutuşmuşlardı. Başka tarafa baktı.

O ve Çin heyeti nereye giderse gitsin, askerler onlar için açık bir alan açıyor, delegelerin kirlenmesini önlemek istercesine insanları kenara itiyordu. Yoksa kirltmekten mi? Merdivenlerin önündeki kaldırım titizlikle Moskovalılardan arındırılmıştı, kaputlarında orak çekiç flaması dalgalanan üç resmi araba kaldırımında sabırla mırıldanıyordu. Başlarında üniformalı, canlı bir kadın vardı,

kapılardan birini açtı ve onlara sert bir gülümsemeyle davrandı, ancak Chang tam minderli iç mekana girmek üzereyken bir bağırış duydu.

Sebebi bir çocuktur. En fazla on ya da on iki yaşlarında, bir gelincik kadar zayıf ama hızlı koşuyordu. Bir askerin yanından geçip başka bir askerin elinden kurtulmuş, otelin önündeki boş alanda kuyruğu tutuşmuş gibi koşuyordu.

Chang'ın kalbi yerinden fırladı. İki adımda çocuğun yoluna çıktı, dengesini bozdu ve çarpmasına neden oldu. Tanrılardan birinin kaşlarını çatması için gereken süreden daha uzun olmayan bir süre boyunca birbirlerine çarparak tökezlediler. Sonra bir askerin eldivenli eli uzanıp çocuğu ince kolundan yakaladı ve onu öylesine sert bir şekilde sarsarak itaat etmesini sağladı ki, başına sarılı bez parçası düşerek güneş ışığında inci gibi parlayan solgun saçlarını ortaya çıkardı. Baş refakatçi aceleyle Chang'ın yanına gitti, yüzünde sert bir kızgınlık vardı. Ama yüzünde başka bir şey daha vardı. Bu korkuydu. Adamın onu beceriksizliğinden dolayı rapor edeceğinden korkuyordu.

'Yoldaş Chang,' dedi hemen, 'özür dilerim. Çocuk cezalandırılacak.

"Bırak gitsin.

'Hayır. Bu sokak çocuğuna bir ders verilmeli.'

"Bırak onu, yoldaş.

Chang'ın ses tonu sessizdi. Refakatçi bir an için onu inceledi ve askeri ceketinin yakasını yeniden ayarladı.

"Bırak onu yoldaş," dedi tekrar. Bu açıkça bir emirdi. Çocuğun kolunu kırılğan bir dal gibi arkasından büken askere döndü. "Bırakın onu. Bana bir zararı dokunmadı.

Refakatçi başıyla sert bir selam verdi ve askerin eli gevşedi. Çocuk bir anda caddede koşmaya başladı ve kalabalığın arasında bir farenin kanalizasyon borusuna düşmesinden daha hızlı bir şekilde kayboldu. Chang yorum yapmadan arabadaki yerine oturdu ve eskort güzergahları boyunca yapılan yeni inşaatları, iyileştirilmiş sokak aydınlatmalarını, yolların genişletilmesini işaret ederken takdirle başını salladı.

"Çok iyi," diye mırıldandı.

Ancak o ve diğer delegeler, yüksek kırmızı duvarları ve pırıl pırıl çatılarıyla büyük Kremlin kalesine dalmışken Chang elini ceketinin cebine attı. İçinde katlanmış bir kağıt parçası vardı.

"Yapılışını görmek büyüleyici.

Jens Friis, yanında duran Olga'ya "Katılıyorum," diye karşılık verdi. İkisi de yukarıya doğru bakıyordu. "Her gördüğümde nefesimi kesiyor.

"Sanki yukarıda yüzen kocaman hamile bir balina gibi.

Jens güldü, nefesi sabahın erken saatlerinde havada beyaz bir parıltıya dönüşüyordu. 'Ah, Olga, hakkını veremiyorsun. Bu bir hava gemisi. Şuna bir baksana. Şık ve zarif. Birinin tetiği çekmesini bekleyen devasa gümüş bir mermi.

Tasarımıyla gurur duyuyordu. Ondan ne kadar nefret etse de, onunla gurur duyuyordu. Kötü yola düşen bir çocuk gibi, onu sevmekten vazgeçmek zordur. Hava gemileri uçaklardan çok daha geniş bir menzile sahipti ve bu uçak, üzerine iki çift kanatlı uçak bağlandığında, tüm şehirleri ve savaş alanlarını terörize edebilecek bir silah sağlayacaktı.

Olga ürpererek başlarının üzerinde beliren yaratıktan başka bir yere baktı. Onun yerine iplerle boğuşan genç Fillyp'e, titizlikle temizlenmiş çimento zemine, kendi ellerine, yetenekli bir kimyagerin ellerine baktı.

"Olga," dedi Jens nazikçe ve herkesin dikkati başka yerdeyken kısa bir an için Olga'nın omzuna dokundu. 'Bu senin hatan değil. Başka seçeneğin yok. Hiçbirimizin yok.

Kasvetli mavi gözlerini ona çevirdi. 'Bu doğru mu, Jens? Bu gerçekten doğru mu?

Hava gemisinin hangarı bir katedralin tonozlu tavanı kadar yüksek ve karmaşık bir şekilde yivliydi. Yeni bir tür gökyüzü gibi üzerlerinde yükseliyordu ama

Bu dünyanın içinde güneş hiç parlamadı. Bu devasa yapı, işlerini iyi eğitimli bir verimlilikle yürüten ve işçi karıncaların önemine indirgenmiş olan mühendisler ve bilim adamları grubunu gölgede bırakıyordu.

Bugün Jens'in görevi gaz konteynırlarındaki serbest bırakma tetiklerini yeniden yapılandırmak ve yeni tasarımını bitişik hangardaki çift kanatlı uçakların alt tarafındaki tutma braketlerinden birine göre ayarlamaktı. Her bir çift kanatlı uçağın ağırlığı zeplinin dengesi için çok önemliydi, bu yüzden ölçümlemleri çok hassas bir şekilde kalibre etmesi gerekiyordu. Dikkatle izleniyordu. Sadece tüfeklerini omuzlarına asmış, ısınmak için kollarını göğüslerine vurarak bir aşağı bir yukarı koşuşturan muhafızlar tarafından değil, diğerleri tarafından da. Kim olduklarını ya da ne yaptıklarını hiç bilmiyordu. İkisi de zayıf yüzlü, kır saçlı gözlemcilerdi ve her zaman siyah takım elbise giyerlerdi. Onlara Kara Dullar diyordu çünkü her yerde sürünüyorlardı, örümcek gibi zehirliyler.

İkisi de gözlük takıyordu ve biri sürekli olarak tel çerçeveleri kulaklarından açıyor ve camı, bu özel görev için ayrılmış gibi görünen tertemiz beyaz mendiliyle parlatıyordu. Nadiren konuşuyorlardı. Sadece yaptığı her şeyi izliyorlardı. Bazen omzunun üzerinden baktığında, tepedeki lambalardan biri camlarına yansıyor ve Jens'e sanki cehennem ateşinin kendisi gözlerine hapsolmuş gibi görünüyordu.

Dışarıda, sisin içinde Elkin hangarın kenarındaki bir bankta oturmuş sigara içiyor ve elinin arkasındaki yanıkla uğraşıyordu. Hangarların içinde, hatta yakınlarında bile sigara içmek kesinlikle yasaktı ama dışarıda, çevredeki yerleşkede kimse pek rahatsız olmuyordu ve devasa binalar ısırın rüzgâra karşı iyi bir koruma sağlıyordu.

Jens kendi sigarasını yaktı - bu birimin bir parçası olmanın bonuslarından biri de bedava sigara içmekti - ve uzun bacaklarını koltuğun altına katlayarak bankta meslektaşının yanındaki yerini aldı.

'Elkin,' dedi, 'seninle zamanlama konusunda ciddi bir konuşma yapmamız gerekiyor.'

Albay Tursenov'a iki hafta içinde tamir edeceğimizi söylemişsiniz.

"Doğru, yapabiliriz.

'Bence bu çok şüpheli. Önce bir dizi test yapmamız gerekecek. 'Tanrı aşkına

Friis, bana şu aptallardan biriymişim gibi davranma.

Şurada. Sigarasının ucuyla, yerleşkenin tuğla duvarının yanındaki taş bir barakanın en üst basamağında oturan bir muhafızı işaret etti. Onlara göz kulak olmak için yeterince yakın ama sözcüklerin taşıyamayacağı kadar uzaktı.

"Elkin, burada ne yaptığımızı bir düşün," diye mırıldandı Jens. "Yarattığımız canavarı düşün.

'Tek düşündüğüm bunun sonunda serbest bırakılmam. Bize söz verdikleri şey buydu. Özgürlüğümüz.

"Sen bir aptalsın, Elkin.

"Bununla ne demek istiyorsun?

O büyük beynini kullan. Burada dahil olduğumuz şey çok gizli. İşimizi tamamladığımızda kapıları açıp gitmemize izin vereceklerine gerçekten inanıyor musun?

"Evet!

"Dediğim gibi, sen bir aptalsın.

Elkin ayağa fırladı ve muhafızın dikkatini çekmek istemeyerek oturmaya devam eden Jens'e ters ters baktı.

'Friis, üçü Kolyma altın madeninde olmak üzere Sibirya'daki kamplarda dokuz yıl geçirdim. Hâlâ hayatta olduğum için çok şanslıyım. Özgür bir vatandaş olma ve aileme dönme şansımı, sırf sen başkalarını korumak gibi aptalca ve yanlış bir asil davranış anlayışına sahipsin diye riske atmayacağım.

'Hepimiz hayatta olduğumuz için şanslıyız. Ve her birimiz özgürlüğümüzü istiyoruz.

Elkin, yaralı yüzü Jens'e sadece birkaç santim mesafede olacak şekilde eğildi ve sertçe fısıldadı: "O zaman daha fazla gecikmeye neden olarak bunu geri kalanımız için mahvetme. Topuklarının üzerinde döndü ve nemli havanın içinden geçerek hangara doğru yürüdü, figürü sisin içinde kayboldu.

Jens hareket etmedi. Bitmemiş sigarasını ıslak çimlere bıraktı ve kara bir keder dalgasıyla savaşıırken derin derin içine çekti. Depresyona alışkındı. Her zaman gelir ve sadık bir köpek gibi peşine takılırdı, ta ki kendi nefesi gibi onun kokuşmuş nefesine de alışana kadar. Ama şimdi ona karşı bir silahı vardı, istediği zaman açabileceği, donuk cansız gözlerinde parlayabileceği ve onu geldiği karanlığa geri sürebileceği parlak bir ışık: kızının hayatta olduğu bilgisi.

Gözlerini kapadı ve onu hayal etti. Dans eden bir elf yaratığı. Onu şimdiki haliyle hayal etmeye çalıştı; alev renginde saçları ve size dümdüz bakan berrak kehribar gözleriyle on yedi yaşında genç bir kız. Özel düşüncelerini yavaş ve meraklı bir gülümsemenin ardında saklayan bir yüz. Ama o bunu yapamadı. O on yedi yaşındaki çocuk da Elkin gibi sisin içinde kaybolup gidiyor, yerine gülen bir çocuk geliyordu; bir odaya koşarak girdiğinde başını savuran ya da babasının bir çiviye tahtaya çakmasına ya da doksan derecelik mükemmel bir açı çizmesine yardım ederken pürüzsüz alnını konsantrasyonla buruşturan bir çocuk. Kalp şeklinde bir yüz, ona doğru eğilir, gözleri parlar ve küçük çenesine dokunup "Aferin, *malishka*" dediğinde geniş bir sırıtışa dönüşürdü.

"Mutlu görünecek bir şey bulduğuna sevindim.

Jens gözlerini açtığında Olga'nın karşısında durduğunu gördü. Olga'nın utangaç ve kararsız tavrı hoşuna gitmişti ve onun elini sıkıca tutup özgürlüğe doğru yürümek için dayanılmaz bir istek duyuyordu. Ancak saha ve hangarların etrafı on metre yüksekliğinde bir duvarla çevriliydi ve duvarın çevresinde gece gündüz devriye gezen muhafızlar vardı.

Bunun yerine, sadece onun duyması için, 'Biri beni arıyor,' dedi.

"Kim?

"Kızım.

Olga'nın gözleri büyüdü, yumuşak mavi gözler onun ruh halini anlamakta ustaydı. "Bir kızın olduğunu bile bilmiyordum.

Sesinde bir şey vardı, yüzeyin hemen altında pişmanlık duyan bir şey, ama kafasındaki görüntülere o kadar dalmıştı ki bunu fark edemedi.

'Onun öldüğünü sanıyordum,' dedi.

"Ne oldu?"

Kulakları bir silah sesi duydu ve zihninde olduğunu fark etmeden önce hızla etrafına bakındı. "Bir trendeydik. Sığır vagonlarındaki sıcaklığı hatırladı. O kadar soğuktu ki damarlarındaki kan acı verici bir buza dönüşmüştü ve karısıyla kızının dudaklarının maviye döndüğünü, tenlerinin Sibirya'nın çorak topraklarındaki kardan daha beyaz olduğunu görmüştü.

'Bolşevikler her yerdeydi,' dedi, 'kaçan tüm Beyaz Rusları durduruyorlardı. Bütün adamları trenden indirdiler ve ...' Yüzünü buruşturdu ve ağzındaki ölüm tadından kurtulmak için kendine bir sigara daha yaktı.

"Onları vurdun mu? Olga sordu.

Başını salladı. 'Ben şanslı olanlardan biriydim. Danimarkalı olduğum için onun yerine beni bir çalışma kampına attılar. Sigarasını sertçe çekti. 'Şanslı,' diye tekrarladı acı acı. "Bu kelimeyle ne kastettiğinize bağlı, değil mi?"

'Peki ya karın ve kızın? Onlara ne oldu?" "Onların da öldürülmüş olacağını düşünmüştüm.

"Ama şimdi kızınızın hayatta olduğunu duydunuz?"

"Evet. Geniş gülümsemesi her ikisi için de sürpriz oldu. "Adı Lydia.

Alexei geç saatlere kadar uyudu. Bacakları ağrıyor, derisi kaşınıyordu. Yüzünde yaralar olan ve elinde süpürge tutan bir kadın onu kıllarıyla dürtükledi.

'Yukarı! *Kozel!* Hemen dışarı.'

Aleksey kendi pis kokusunun farkında olarak giyinik bir şekilde yataktan kalktı ve yatakhanenin dün gece kalanlardan çoktan boşaltılmış olduğunu gördü. Kurallara göre gündüz saatlerinde kimsenin içeriye girmesine izin verilmezdi. Bu saatler kışın merhametli bir şekilde kısaydı. Zemin kattaki tek kişilik banyoya doğru ilerliyordu ki, soğuk bir hava akımı ana kapının açıldığını işaret etti ve arkasından gelen bir ses dikkatini çekti.

"Tovarishch!

Döndü. Uzun paltolar giymiş, kafalarına kürklü *şapkalar* geçirmiş üç adam içeride durmuş ona bakıyorlardı. Resepsiyon masasının arkasındaki uyuşuk kapıcı onlara nefretle baktı ama hiçbir yorum yapmadı ve Aleksey bir an telaşa kapıldı. Bu kesintiden sıkılmış gibi kollarını göğsünde kavuşturdu ve ağzı sıkı bir çizgi halinde olduğu yerde kaldı.

"Baba?" diye cevap verdi.

"Bizimle gelmeni istiyoruz.

Alexei'nin aklı karıştı. OGPU ajanları. Öyle olmalıydılar. Tek düşünebildiği buydu. Gizli polis. Hiç beklemediğiniz bir anda, özellikle de etrafta buna tanıklık edecek çok az insan varken peşinize düşerler. Bir şekilde onun izini bulmuşlardı. Şimdi de onu tutuklamaya gelmişlerdi. Sosyal kökenleri yüzünden mi? Sadece aristokrat bir aileden geldiği için mi? Yoksa başka bir şey mi vardı? Aklına hemen Antonina geldi. Ona ihanet mi etmişti? Dilinin arkasına acı bir tat geldi çünkü ona güvenebileceğine inanmıştı. Kendisine bile yardım edemezken babasına nasıl yardım edebilirdi ki? Omuzlarını gevşemeye zorladı ve yüzüne bir tür gülümseme yerleştirdi.

"Peki, *tovarishchi*, neden seninle gitmek isteyeyim ki?" diye sordu kolayca. 'Şu anda meşgulüm. Belki başka bir zaman.

Koridorda bir adım uzaklaştı ama onlara sırtını dönmedi. Şaşırtıcı bir şekilde, etin tadına bakmak isteyen bir kurt sürüsü gibi peşine takılmak yerine, ana kapının yanında öylece şaşkın şaşkın durdular. Fayanslar boyunca dört adım daha attı ve banyo kapısını iterek açtı.

"Elbette yoldaş," dedi üçlünün ön tarafındaki uzun ceketli adam kibarca. "Ne zaman uygun olur?"

Alexei durdu, eli hâlâ kapının üzerindeydi. *Uygun mu?* OGPU ne zamandan beri senin *rahatına* göre bir şey yapıyor? Kapıyı bıraktı, koridor boyunca geri gitti ve davetsiz misafirleri daha yakından inceledi. Kendisinden büyük değillerdi, yirmili yaşların ortalarındaydılar; biri kısa boylu ve tombul, diğerleri daha uzun boylu ve zayıftı, bıyıkları aynıydı. Hepsinin gözleri onu tedirgin ediyordu.

"Kimsin sen?" diye sordu.

"Dün gece tanıştık. Konuşan uzun boylu figürlerden biriydi.

"Dün gece mi?"

"*Baba*. Beni hatırlamıyor musun?"

Sonra aklına geldi ve tembelliği yüzünden açlıktan ölmek üzere olan beynine lanet okudu. Bıyıklar. Tabii ki, tıpkı *pakhan* dedikleri adam gibi, ağzının her iki yanında sarkık.

"Elbette biliyorum. Söylesene, bugün nasıl?"

'Daha iyi.'

"Sevindim. İyileşmesi için ona iyi dileklerimi iletin. "Seni görmek istiyor.

"Şimdi mi?"

"Şimdi. Adam durakladı ve isteksizce ekledi, 'Eğer uygunsa. Onunla ekmek yemeye gelip gelmeyeceğinizi soruyor.

Aleksey rahatlayarak güldü, üçlüyü huzursuzca karıştıran güçlü bir kahkaha.

"*Baba*," dedi. "Ona evet de.

Ekmek ve tuz.

Aleksey daireye girdiğinde onu karşılayan tepsideki siyah ekmek parçasını aldı ve tuz dolu kaseye batırdı. Rusya'da ekmek ve tuz çok daha fazlasını temsil ediyordu: misafirperverlik anlamına geliyorlardı. Hoş geldin demekti. Ekmek ve tuzla yaşayabilirdiniz. Tepside onların yanında ağzına kadar votka dolu bir shot bardağı duruyordu. Bardağı eline aldı, bir dikişte devirdi ve midesindeki örümcek ağlarını yaktığını hissetti.

Zihni harekete geçti ve ilgiyle etrafına bakındı. Daire eski ve yeninin tuhaf bir karışımıydı. Duvarlarda özenli çerçeveler içinde iri yağlıboya tablolar asılıydı, hepsi de farklı erkeklerin portreleriydi. Keskin gözlemci gözler her birinden ona bakıyordu. Aile portreleri mi? Olabilir. Aleksey bir an için kendi atalarının St Petersburg'daki villalarının büyük merdivenlerini süsleyen ve çocukken onu korkutan sert tablolarını hatırladı. En azından bunlardan bazıları gülümsemeyi biliyormuş gibi görünüyordu. Buna karşılık mobilyalar yeni ve kullanışlıydı, resimlerle uyumsuz görünen sade, ağartılmış bir çamdı, ama her şey temizdi ve geniş oturma odasını ayrı bölümlere ayıran bir perde yoktu.

"Bu taraftan, *pozhalusta*.

Alexei üçlünün tombul olanını takip ederek bir koridora girdi ve sanki başka bir yerden gelmiş gibi görünen eski bir pirinç kolu olan ağır bir kapıya ulaştı. Kilise gibi bir yerden. Yumuşak görünümlü parmak eklemleri kapıyı çaldı.

"*Da?*

"*Pakhan*, dün geceki yoldaş elimde. "İçeri gel,
lanet olası.

Tutkulu bir adama ait olan bir odaya girdiler. Perdeler yarı kapalı olmasına rağmen, havada loş ve tozlu bir güneş ışığı şeridi uzanıyordu,

Odanın içindekileri açığa çıkardı. Kanatlar çırpınıyor, tüyler kırmızı kırmızı parlıyor, gözler mısır sarısı parlıyordu. Her yer kuşlarla doluydu. Alexei gözlerini kırptırdı ama kuşlar hareket etmedi. Hepsi doldurulmuştu. Cam kubbelerin altına hapsolmuş, tüyleri kararana ve toza dönüşene kadar yosunlu dallarda poz vermeye mahkum edilmiş havanın zarif efendileri. Alexei bir sarsıntıyla kendi babası Jens Friis'i hayal etti, hapsedilmiş, uzun yıllar boyunca tuzağa düşürülmüş, uçamamıştı.

"Hoş geldin, dostum.

Kelimeler derin bir gümbürtüydü. Dut kırmızısı perdeler ve kar yığınları gibi üst üste yığılmış uzun beyaz yastıklarla süslenmiş büyük, sayvanlı bir yataktan geliyorlardı. Yastıkların ortasında, dün gecenin solgun ve şiş yüzü derinlere gömülmüştü.

'Günaydın, yoldaş. *Dobroye utro,*' diye neşeyle selamladı Aleksey onu. "Umarım kendini daha iyi hissediyorsundur.

"Kendimi lanet bir deve tarafından tekmelenmiş gibi hissediyorum," diye yüzünü buruşturdu ev sahibi ve bıyıkları canlı bir şey gibi kıvrıldı.

"Bir doktora göründün mü?

Alexei'nin dirseğindeki genç adam, "*Pakhan*'ın her zamanki ilaçları var," diye gönüllü oldu, "ama doktor çağırmamıza izin vermeyecek kadar inatçı.

'Git buradan, Igor. Beni rahatsız ediyorsun. Ama bunu, sözlerini yalanlayan sevecen bir gülümsemeyle söylemişti.

"*Pakhan*, sanmıyorum-"

"Git.

Igor, Alexei'ye baktı.

"Merak etme," diye ısrar etti yaşlı adam, "bu kişi buraya bana zarar vermek için gelmedi. Ya sen, yoldaş?

'*Hayır. Tabii ki hayır.*'

"Güzel. O zaman bizi yalnız

bırak, Igor.'

Dolgun yüzü endişeyle buruşmuştu ve Alexei genç adamın, sanki bir çocukmuş gibi kovulmaktan pek hoşlanmadığını hissetti.

okul çocuğu. Yine de başka bir itirazda bulunmadan gitti, sadece kapıyı gereğinden biraz daha sert kapattı.

"Buraya gel, dostum.

Aleksey yatağı yaklaştı. Bir yabancınn huzurunda garip bir şekilde mahrem bir hareket gibi geldi ona ve çarşafların kokusunu, yaşlanan boğazın dibindeki mavi damarları fark etti. Daha yakından baktığında, kullanmayı seçtiğı sestten çok daha kırılgan bir adamla karşılaştı. Gri saç telleri, etli olmasına rağmen kendi üzerine çökmüş, yarıklara düşmüş ve koyu renk gözlerinin etrafında toplanmış olan yüzünden ciddi bir şekilde geriye doğru kazanmıştı.

"Ben ölmüyorum," diye açıkladı hasta adam huysuzca.

Bunu duyduğuma sevindim. Ama ikna etmen gereken kapının diğer tarafındaki arkadaşların, ben değilim. Onlar şu anda dışarıda senin tabutunu yontuyorlar.

Adam güldü, öyle büyük bir kahkaha atmıştı ki, geceliğinin altında canı acıyormuş gibi elini göğsüne sürttü. "Adın ne, yoldaş?

"Alexei Serov.

"Alexei Serov, bana pek koruyucu melek gibi görünmüyorsun ama dün gece, özellikle de akşam için arkadaşlarımı kovmuşken, seni o sokağı soktuğı için Tanrı'ya şükrediyorum. Ağzı yüzünü buruşturdu. "Bu deneyim bana gelecekte genelevlerden uzak durmayı öğretecek.

Aleksey yatağın yanındaki sandalyeye oturdu ve gülümsedi. "Yollarımız kesişti dostum. Doğru zamanda oradaydım. Şimdi halkının yanında güvendesin, o yüzden tekrar iyileş.

"Niyetim bu. Elini Aleksey'e uzattı. "Maksim Voshchinsky'nin içten teşekkürlerini kabul edin.

Aleksey elini sıktı. Elini şaşırtıcı derecede sağlam hissetti ve bunu sağlayan irade gücüne saygı duydu. Ama gözleri geceliğın kolunun yukarı kalktığı ve kaslı ön kolun kısa bir süre görüldüğü yere takıldı. Orada gördüğü şey kalp atışlarını yavaşlattı. Kısacık bir bakış, hepsi bu,

Voshchinsky elini bir kez daha geri çekmeden önce, ama Alexei'ye bunun uzak durulması gereken biri olduğunu söylemek için yeterliydi.

Voshchinsky'nin kapüşonlu gözleri Alexei'nin görünüşünü yavaşça inceledi. "Sizin gibi kirli ve pejmürde insanların çoğu, Yoldaş Serov, söylememe aldırılmazsanız, saatimi cebine, cüzdanımı eline koyar ve beni buzun üzerinde tek başıma ölüme terk ederdi.

Aleksey ayağa kalktı. 'Herkes böyle değildir,' dedi kibar bir selamla. 'Ama şimdi dinlenmelisin. Kendinizi yormayın. İyileştğinizi görmek beni mutlu ediyor. Yoldaş Voshchinsky, size iyi günler dilerim.

Kapıya doğru yürüdü, kış ışığının parıldadığı bu odadan çıkmak için sabırsızlanıyordu. Adamın sık nefes alışının sesi onu takip etti.

"Bekle.

Alexei durakladı.

"Yoldaş Serov, başka bir yerde olmak için bu kadar acele mi ediyorsunuz?" "Hayatta hiçbir şey durağan değildir, dostum.

Gri kafa tekrar başını salladı, sanki çok ağırılmış gibi boynunun üzerinde hafifçe sallanıyordu. "Biliyorum. Gülümsedi, dudaklarında kısa, bağışlayıcı bir seğirme. "Özellikle de gençken. Sözlerindeki hüznü kuru yapraklar gibi hışırdadı ve bir elinin parmakları yavaşça açılıp çarşafın üzerinde esnedi, bilinçsiz bir hareketi, sanki Alexei'yi kavramaya çalışıyordu. Ya da belki hayata. "Ama henüz gittiğini görmeye hazır değilim.

"Arkadaşların var.

Evet, bu doğru. Onlar iyi arkadaşlar. Şikayet edemem. Ben ne dersem onu yapıyorlar.

Aleksey sessiz bir tıkırtıyla kapıyı açtı. Dışarıda, cilalı tahtaların üzerinde üç adam duruyordu ve onu görünce üçü de bir adım öne çıktı. Orada ne konuşulduğunu bilmek istiyorlardı ama o anda çekip gidebileceği, pirelere ve babasını bir daha asla görememe ihtimaline geri dönebileceği o anda, içinde bir değişim hissetti. Felanka'daki köprüde kendi küstahlığı yüzünden, babasını bir daha asla görememe ihtimalini ortadan kaldıracak her şeyi kaybetmişti.

Jens Friis'i serbest bırakmak için kapıları açtı. Ama şimdi ölü kuşların ve hasta adamın bulunduğu garip odadan uzaklaşmasına izin veremezdi. Bu kez küstahlığı sineye çekmeliydi. Diz çökmeli. Risk almalı.

"Dinleniyor," diye duyurdu Aleksey. Sonra bir kez daha yatak odasına girdi ve kapıyı usulca arkasından kapattı.

"Ee?" Ses yataktan geldi.

'Arkadaşlarının senin dediklerini yaptığını söylüyorsun. Hayatını kurtardım diye benim dediğimi yaparlar mı? Bana bunu borçlu olurlar mı?'

Voshchinsky kaşlarını çattı, kalın kaşları ihtiyatlı bir şekilde büzüldü. Aleksey sandalyeye döndü ve oturdu.

"Maksim," dedi, "senin pek çok arkadaşın var.

Adamın elini kendi elinin içine aldı, derinin altında yılan gibi uzanan damarlara dokundu ve geceliğin kolunu ön koluna doğru kaydırды. Altında daha fazla yılan kıvranıyordu, siyah olanlar. İki tanesi bir huş ağacının ince iskeletinin dibinde sürünüyordu, gözleri kırmızı, dişleri bıçak gibi keskindi. Altlarında, özenli bir italik yazıyla yazılmış üç isim vardı: *Alisa*, *Leonid*, *Stepan*.

"Güzel bir dövme," diye yorumladı Alexei.

Maksim Voşçinski diğer elinin parmaklarıyla ağacın gövdesine sevgiyle dokundu. "Bu benim Alisa'mdı, oğullarımın annesi, ruhu şad olsun.

'Maksim, konuşmalıyız. *Vory* hakkında.'

Hasta adamın gözleri kısıldı ve sesi sertleşti. "*Vory* hakkında ne biliyorsun?

"Onlar Moskova'nın suçluları. "Yani?

"Ve dövmeleri var.

Lydia, ince güneş ışığında Kurtarıcı İsa Katedrali'nin merdivenlerinde duruyordu. Moskova Nehri kayarak geçiyordu, yüzeyindeki erimiş gümüşün üzerinde tekneler sallanıyordu ve beklediği bir saat içinde yirmi iki tane tekne saymıştı.

"Alexei," diye mırıldandı, "daha fazla bekleyemem.

Bugün buna gerçekten inanmıştı. Onun geleceğine. Liev'e, 'Kardeşim orada olacak,' dediğinde ilk kez onun kocaman kahkahasından rahatsız olmamıştı, çünkü artık Aleksey'in Felanka'da bıraktığı mektubu aldığından ve onu tekrar görmek istediğinden emindi. Katedralin mahzenindeki mezar taşları kadar katı ve soğuk olan midesindeki ölü bir ağırlığı kaldırmıştı. Geniş merdivenlerinde yalnızdı. Sokakta dolaşan ya da kaldırım boyunca yürürken hızını yavaşlatan kimse yoktu. Herkes her zamanki gibi kendi işine bakıyor gibiydi; yanında şişman bir köpek taşıyan yaşlı bir adam, elinde file çantası olan genç bir kadın ve her birinin elinden sarkan bir çocuk. Lydia dikkatle sokağı inceledi. Gözetleniyor olmanın ürpertisini üzerinden atmak zordu.

Yirmi dakika sonra kimsenin onu izlemediğine ikna olmuştu ama yine de Moskova'yı dolambaçlı bir yoldan geçmeyi planlıyordu. Önce atlı arabalardan birine binecekti, at hâlâ yazlık şapkasını takıyordu, kulakları meraklı gelincikler gibi samanların arasından çıkıyordu; sonra bir tramvay, dükkânlar arasında karmaşık bir dokuma, yan kapılardan girip çıkma, bir *tramvay* daha, bir dükkân daha, yaya olarak son bir hızlı umutsuz atılım. Sonra park. Her şeyi planlamıştı.

Lydia son mesafeyi koşmuştu ve kalbi boğazında bir yerdeydi. Yol boyunca ilerledi, etrafındaki her şey o kadar parlaktı ki güneş ışığına karşı gözlerini kısmak zorunda kaldı. Her iki tarafta da dantelli kar tabakalarıyla süslenmiş tertemiz çimler uzanıyordu. Pürüzlü kenarlar

patikalar ve çimenlikler arasındaki sınırları işaretliyordu, sanki kara toprak beyaz örtüsünün altından dışarıdaki sıcaklığı test etmek için uyuklu bir köstebek gibi dışarı bakıyordu. Lydia adımlarını hızlandırdı. Onu göremiyordu.

Parka Krymsky Köprüsü'nün ucundan girmişti ama Chang An Lo kolayca farklı bir yönden yaklaşabilirdi. Başını çevirip aramaya devam etti. Yıllar önce bu alan, leş yiyicilerin geceleri kol gezdiği ve başıboş köpek sürülerinin inlerini kazdığı büyük bir eski metal hurda yığınıydı, ancak arazi önce Tarım Sergisi için temizlendi ve düzleştirildi, ardından 1928'de Kültür ve Eğlence Merkez Parkı'na dönüştürüldü.

Kültürden eser yoktu ama insanlar kesinlikle boş zamanın avantajını kullanıyordu. Güneş onları keskin ve soğuk havanın içine çekmişti; kundaklanmış figürler kol kola geziniyor, çocuklar sıkışık yaşam alanlarının sınırlarından kurtulmuş kedi yavruları gibi koşuşturuyordu. Atletik görünümlü bir adam, hepsi de Genç Öncüler üniforması giymiş, Komünist kırmızısı atkıları olan ve kar üzerinde kızılgerdan kuşları gibi parlayan beş küçük çocuğa top atıyordu. Bir babanın çocuklarıyla oynaması ne kadar sıradan bir manzaraydı ama Lydia içinde keskin bir kıskançlık duygusu hissetti ve bir türlü kurtulamadığı bu zayıflık yüzünden kendinden nefret etti.

Parkta ilerlerken, vadideki zambakların elektrik ışıklarının yanından geçerken, her adımda kendine olan güvenini kaybetmeye başladı. Her şey yanlıştı. Park, buluşma yeri olarak öne sürdüğünde hiç de beklediği gibi değildi. Kendi cehaletine lanet okudu. İki kişinin gözlenmeden konuşabileceği mahremiyet ve gölgeli kuytular sunan ağaçlar ve karışık çalılıklar olacağını hayal etmişti, ancak Kültür Merkez Parkı hala yeniydi, geniş boş çimenlik alanlar ve kar altında çorak çiçek tarhları, yeni dikilmiş ve kendisinden daha uzun olmayan ağaçlar vardı. Chang An Lo'nun burada olmadığını anlaması uzun sürmedi.

Farkındalık kafatasının içine buz gibi keskin bir şekilde kaydı. Gözlerini kapattı, güneş ışığının parmakları kirpiklerinde neredeyse sıcaktı.

Neredesin, aşkım?

Sessizce nefes aldı, düşüncelerini serbest bıraktı. Zihnindeki bir şey çözüldüğünde, yanlışı şeyi aradığını anladı. Yavaşça

Adımlarını geri çekti, bu kez boş zamanlarında Moskovalılar yerine etrafı taradı ve başladığı yere döndüğünde tabelayı gördü. Gülümsedi ve bir rüzgâr fisıltısının saçlarını karıştırdığını hissetti. İşaret küçük bir taş yığınıydı, o kadar küçüktü ki zar zor fark ediliyordu. Ama Lydia biliyordu. Hiç şüphesiz biliyordu. O ve Chang Çin'de ayrıldıklarında, Kertenkele Deresi denilen bir yerde birbirlerine mesajlar bırakmışlar ve bu mesajlar bir taş yığınının altındaki bir kavanoza gömülmüştü. Burasının yeni Kertenkele Deresi olduğunu fark etti.

Çömeldi ve taşları tırmaladı. Minyatür çardak, çiçek tarhlarından birinin bir köşesine, toprağın buzdan kabuğunun altında çok sıkışmadığı bir yere yerleştirilmişti. Parmaklarının altında hızla parçalandı ve küçük bir deri kıvrımı buldu. İçinde bir kâğıt parçası vardı. Narin siyah harflerle altı kelime yazılıydı: *Semenov Ulitsa'nın sonunda*. Dünyasını değiştiren altı kelime.

Hızla etrafına baktı ama hiçbir şey değişmemişti. Bisikletini süren genç bir kadın, yaşlı bir çift, kanatları güneş ışığında yağlı siyah bir renkte çırpınan sığircık sürüsüne konfeti gibi kırıntılar atıyordu. Lydia küçük yığını tekrar bir araya getirdi, ayağa kalktı, parmaklarını paltosuna sürttü ve kâğıdı cebinin derinliklerine soktu. Eli kâğıdı bırakmadı ama orada kıvrılmış bir şekilde duruyordu. Bir kez daha patika boyunca sabit bir tempoda yürümeye başladı ama ayakları beklemek istemedi. Hızlandılar, adımlarını uzattılar ve o daha durduramadan koşmaya başladılar.

Semenov Caddesi nehre yakındı. Şehrin güney kesiminde yer alan bu sokak, Lydia'nın Rusya'daki yolculuğu sırasında trenden gördüğü köylerden birine nakledilmiş olabilirdi. Evler basitti, yamalı ve yosunlu çatıların altında farklı açılarla eğilmiş tek katlı ahşap binalardan oluşuyordu.

Yol çukur ve toprak karışımından başka bir şey değildi ama bugün insanlarla dolup taşıyordu. Bir sokak pazarı yürüyüş yolunun büyük bir kısmını kaplıyor, mallar yere atılmış hasırların üzerinde sergileniyordu. Bir tezgâhta, her biri bir öncekinin şekline göre kalıplanmış, düzgün sıralar halinde ikinci el botlar vardı.

kâğıt çiçekler ve paslı metal kelepçe ve rondelalardan oluşan kovalar arasında itişip kakışıyorlardı. Tüccarların hiçbirinin ruhsatı yoktu. Polis kontrol etmeye gelse, dilin üzerindeki buzdan daha hızlı eriyip giderlerdi. Lydia tüm bu hareketlilik için minnettardı. Cadde boyunca fark edilmeden ilerledi.

"Elma mı? İyi, temiz elmalar

mı?" *Hayır.*

Bir kadın burnunun dibine buruşmuş sarı bir elma atmıştı. Lydia bu sabah oğlan için pişirdiği bir lokma *kashadan* beri bir şey yemediği için cazip gelmişti. Kadın başörtüsünün altında zayıf ve yorgun görünüyordu ama herkes de öyleydi. Her şey böyleydi. Yanında iki dokuma sepet duruyordu, birinde elmalar, diğerinde fındıklar vardı, ikisi de yün bir şalla soğuktan korunuyordu. En iyi örneklerden bir avuç dolusu, gelip geçenleri cezbetmek için üstte duruyordu.

Lydia bir anlık dürtüyle elmalardan ikisini kaptı ve cebindeki azalan erzaktan on kopek uzatıp yolun bittiği yere doğru hızla ilerledi. Yolun ötesinde, Moskova Nehri'nin tembel bir kıvrımıyla iç içe geçmiş yabani, çalılık bir arazi uzanıyordu. İlkbaharda bataklık olacakmış gibi görünüyordu, muhtemelen bu yüzden üzerine inşaat yapılmamıştı, ama şu anda zemin demir gibi sertti ve parlayan karın içinden parmak gibi çıkan kahverengi dikenli otlarla kaplıydı.

Lydia karşıya geçmek için yola koyuldu. Bir tarafta kirli beyaz bir sirk çadırının beklenmedik görüntüsüyle irkildi, bayraklar en tepedeki sırtta gönülsüzce dalgalanıyordu, nehrin aşağısında ise huş ve kızılâğaç ağaçları ve kışın bile yoğun bir örtü oluşturan çalılardan oluşan bir labirent vardı. Chang An Lo'yu göremiyordu. Henüz göremiyordu. Ama onun burada olduğunu biliyordu, tıpkı bir sonraki nefesinin önündeki havayı beyazlatacağını bildiği gibi.

Patika yoktu, bu yüzden kar ve kırılğan çimenlerin üzerinde düz bir çizgide yürüdü, huş ağaçlarına doğru ilerlerken ayaklarının altında çıtırdadı. Çıplak dalları, gökyüzünün ürkütücü mavisine karşı soluk örümcek bacakları gibi uzanıyordu ve içinde bir şeylerin titrediğini hissetti. Ya değiştiyse? Ya hiçbir şey aynı değilse? Ya bu sefer ona ulaşamayacağı kadar uzağa gitmişse? Boğazının arkası bakır tadı alsa da

Soğuğa rağmen dudaklarının genişçe gülümsemesine ya da yanaklarının kızarmasına engel olamadı.

İnce ağaç gövdelerinin arasına adım attı ve gölgelerin arasında sıcaklık aniden birkaç derece düşse de vücudunun ısısının yükseldiğini hissetti. Ceketinin düğmelerini çözdü. Gözleri çalılıkları taradı ama gördüğü tek canlı, başını aşağı yukarı sallayarak ona bakan gri yüzlü bir karga oldu. Ormanlık şeridin içine doğru ilerledi, gizlenmenin en kolay olacağı en karanlık noktalara doğru ilerledi. Her birkaç adımda bir durup dikkatle dinliyordu. Ama tek duyabildiği, uzaktan gelen su şırıltısı ve dallardaki rüzgârın uğultusuydu.

Yine de aniden oradaydı. Uzun ve ince, huş ağaçlarının benekli gövdeleri gibi zarif. Ona bakışında da aynı kasıtlı durgunluk vardı. Ne ayak sesleri ne de çalılıkların hışırtısını duymuştu ama şimdi onun nefesini duyabiliyor, dudaklarından çıkan beyaz izleri görebiliyordu ve nefesi kendi nefesi kadar hızlı geliyordu.

"Lydia," dedi fısıltıyla.

Konuşmadı. Onun yüzüne, dolgun ağzına, güzel badem gözlerine bakıyordu. Uzun, güçlü boğazına ve alnından geriye doğru taranmış, ipeksi ve siyah saçlarının çizgisine. Hazırladığı tüm sözcükleri dilinden çaldı. Elini uzattı. Adam bir hayalet olabilirdi ve bu da her gece ona eziyet eden ve onu kışkırtan rüyalardan biri olabilirdi. Yatağında uyuyor olabilirdi, Liev Popkov perdenin diğer tarafında bir hipopotam gibi esniyor olabilirdi.

Adam onun yanağına dokundu. Parmakları orada durdu ve kadın parmaklara yaslandı, başının ağırlığı avucunun içindeydi. Dudaklarından bir mırıltı kaçtı, içinin derinliklerinden gelen sözsüz bir iç çekiş ve adam hiçbir uyarıda bulunmadan kollarını ona doladı. Onu göğsüne o kadar sıkı bastırdı ki ikisi de nefes alamadı. Eliyle şapkasını çıkarıp yere bıraktı ve başının arkasını kavradı, parmakları saçlarının yoğun dalgalarında geziniyordu. Ciğerlerinden hafif bir inilti yükseldi ve şakağının derisini okşadı.

Öylece durdular. Söz yok. Öpücük yok. Selamlaşma yok. Nerede olduklarının farkında değillerdi. O kadar uzun süre hareketsiz kaldılar ki bir tarla faresi

Chang An Lo başını kaldırdı ve ona gülümsedi.

"Aşkım," dedi usulca, "ruhumu bana geri getirdin.

Onu öptü. Onun nefesini içine çekti, dilini tattı. Ona duyduğu açlığın farkına vardı. Teninin yeniden canlandığını hissetti, oysa o ana kadar ölü olduğunu bile fark etmemişti.

Kollarını birbirlerinin bellerine dolayarak, kalçaları birbirine değerek, kemiklerinin ve kaslarının iki yerine tek olmayı yeniden öğrendiğini hissederek yürüdüler. Yamalı çimenlerin ve çiğnenmiş karın üzerinden, insanların etrafta dolaştığı sirk çadırına doğru geri döndüler.

Bir dakika önce, ağaçların arasından süzülen güneş ışığında Chang'ın paltosunun üzerine oturduklarında, deri pantolonlu bir adam, hepsi de ince yapılı dört çocuğuyla birlikte çalılıkların arasından odun toplamaya gelmişti. Esmer çocukların da yardımıyla odunları sırtında deri bir kayışla tuttuğu bir yığının içine yığıyordu. Renkli kıyafetlerinden ve parlak boyun atkılarından Lydia onların sirkin bir parçası olduğunu tahmin etti. Chang parmağını Lydia'nın dudaklarına götürdü. Parmağı temiz ve taze kokuyordu ve Lydia onun küçük parmağının olduğu yerdeki yaralı et düğümünü öptü. Adam onları görmemişti bile ama varlığı mahremiyet duygusunu ortadan kaldırmaya yetmişti, bu yüzden ayağa kalktılar, Lydia'nın şapkasını aldılar ve isteksizce ağaçların arasından çıktılar.

'İyi görünüyorsun Lydia. Bunu görmek kalbimi mutlu ediyor.

"Canlı görünüyorsun. Yan gözle ona baktı. "Bunu görmek beni memnun ediyor. Adam gülümsedi, kadının unutamadığı o yavaş içten gülümseme.

"Çin'deki savaş nasıl gidiyor?" diye sordu.

"Anlatacak ve soracak çok şey var," dedi ona doğrudan cevap vermeden, yürürken kolu onu yanında tutuyordu. Adam adımlarını onunkilere göre kısalttı; o da kendi adımlarını onunkilere göre uzattı.

'Nasıl Çin heyetinin bir parçası oldunuz gibi sorular. '

"Peki Rus bozkırlarındaki yolculuğunuzda neler oldu?" "Pek bir şey olmadı.

"Lydia, aşkım, bunu gözlerinde görebiliyorum. Böyle şeyler oldu. '

Adımları bir kar parçasının üzerinde duraksadığında, bakışları birbirlerine sabitlendi.

"Peki ya Kuan? Lydia sessizce sordu. 'O da delegasyonunuzun bir parçası mı? Yoksa hayatınızın bir parçası mı?

'Peki ya kurt gözlü Sovyet subayı? O da sizin *fazla bir şey yok* mu?"

Birbirlerine gülümsediler ve bıraktılar. Onunla ilgili her şeyi hatırladığını sanıyordu ama yanılıyordu. Onunlayken nasıl değiştiğini, damarlarındaki kanın ve kafasındaki düşüncelerin nasıl yavaşladığını hissettiğini unutmuştu. Olmak istediği kişiye daha çok benzemeye başlamıştı.

"Soru sormak yok," dedi.

Kadın başını salladı.

"Daha sonra.

Onun saçlarını öptü. "Daha sonra olacak.

Sirk çadırına doğru ilerlediler, hareketleri birbiriyle ritim içindeydi, ama adamın ona *daha sonra* olacağına dair güvence verme ihtiyacı hissetmesi, kadının zihninde anında şüpheler uyandırdı. Boğazı düğümlendi ve aniden gelen gözyaşlarına karşı koydu. Yanlış giden neydi? Burada Chang An Lo ile birlikteydi, adamın kolu beline dolanmıştı, adamın kaburgaları kadınınkilerle aynı anda yükselip alçalıyordu, adamın kalçasının uzun kasları yürürken kadınınkilerin yanında uzayıp kısalıyordu ve İngilizce konuşuyorlardı. Günlerdir, aylardır özlemini çektiği her şey buydu. Peki sorun neydi?

Sorun kelimelerdi. Aralarında çapak gibi hissediyorlardı, sanki bedenleri hatırlıyor ama dilleri unutmuş, artık paylaşacak kelimeleri bulamıyorlardı. Başını adamın omzuna yasladı, kulağı adamın köprücük kemiğinin güçlü çizgisindeydi. Kelimeleri görmezden gel. Soruları görmezden gel. Onun yerine kalp atışlarını dinledi.

Çadıra yaklaştıklarında çadırın bir tarafı rüzgârda bir kırbaç şaklaması kadar sert bir şekilde gürültüyle sallandı ve kısa dolgu ceketli ve yırtık lastik çizmeli bir adam elinde tahta bir tokmak ve bir avuç demir kazıkla dışarı çıktı. Yere diz çöktü ve halat halkalarından birini buz tutmuş toprağa çakmaya başladı.

"Hiç hayvan var mı? Chang Rusça sordu. "Arka tarafta. Sirk adamı başını kaldırıp bakmadı.

"Spasibo.

Bu soru Lydia'yı şaşırttı. Onun hayvanlara ilgi duyduğunu bilmiyordu. Çin'deki evinde ona evcil tavşanını gösterdiğinde onu yemek istemişti. Bu anı onu gülümsetmişti. Halatların üzerinden geçtiler ve çadırın etrafından dolanarak arkadaki bir sıra arabaya giden çamurlu yolu takip ettiler. Araçlar büyük renk sıçramalarıyla boyanmış ve üzerlerine sirk gösterileri desenleri çizilmişti - kırbacını kıvıran bir aslan terbiyecisi, at sırtında baş aşağı duran bir balerin - ve kamyonların çoğu kapalı olsa da, birkaçının yan tarafları içerideki kafesleri ortaya çıkarmak için geriye doğru tutturulmuştu. Halkın fazla yaklaşmasını engellemek için parmaklıkların önünde birkaç metre uzanan bir halat çit bulunuyordu.

Lydia nedenini anlayabiliyordu. "Bak," dedi, "aslanlar.

Kafeslerden birinde iki dişi aslan tembellik ediyordu, büyük kare kafaları ön pençelerine dayanmış, kahverengi gözleri yarı kapalı, tüyleri soğuktan korunmak için tüylü. Ön tarafta meraklı bir grup insan toplanmıştı ama küçük bir çocuk babasını yan kafese doğru sürüklemeye çalışıyordu. Lydia Chang'e baktı. Onun da dikkati bir sonraki sergideydi ve siyah gözlerinde daha önce olmayan bir şey vardı, bir tür kendini o ana odaklamak. Karşıdaki kafese baktı, parmaklıkların arkasında devasa bir erkek kaplan kasları gerilmiş bir şekilde duruyor, sarı gözleriyle meydan okurcasına izleyenlere bakıyordu. Son derece muhteşemdi. Lydia'nın midesini bulandıran dişlerini göstermek için sessizce hırladı. Chang'in bir adım daha yaklaştığını fark etti.

'Tehlikeye doğru çekiliyorsun,' dedi.

Vücudu hareketsiz kaldı. Kadın bunu gördü. Sanki kalp atışlarını kendi isteğiyle yavaşlatmış gibiydi. Dönüp ona baktı, vahşi yaratığa sırtını döndü ve uzanıp saçından bir tutam aldı ve alevler gibi parmaklarının arasından geçmesine izin verdi.

"Ben sadece mecbur kaldığımda elimi ateşe sokarım, aşkım.

"Moskova'ya gelmek," diye durdukları çorak araziye ve yorgun görünümlü çadırı işaret etti, "ve bugün buraya gelmek, bana öyle geliyor ki elinizle birlikte başınızı da ateşe atmaktır.

Başını salladı, önce bir şey söylemedi ama siyah gözleri tekrar kaplana kaydı ve orada kaldı. Lydia hayvanı kıskanıyordu.

"Geldim," dedi usulca, "çünkü gelmek

zorundaydım. "Mao Tse Tung sana emrettiği

için mi?" *Kelimeleri görmezden gel.*

Bakışları aniden kızın yüzüne kaydı. Bakışları bir anda kızın yüzüne kaydı. Saçlarına, yüzünün düzlemlerine, kulağının düzgün kıvrımlarına, ağzının dolgunluğuna neredeyse fiziksel bir dokunuş.

"Geldim," dedi tekrar, "çünkü gelmek

zorundaydım. Daha fazlasını istemedi.

Bunun yerine parmaklarını onunkilere doladı. "Moskova'da olduğumu nereden biliyordun?

"Yapmadım. Rusya'da olduğumu biliyordum. Bu kadarı yeterliydi.'

'Rusya büyük bir ülke, Chang An Lo,' diye güldü. "Her yerde olabilirdim.

'Ama sen değildin. Siz Moskova'daydınız, tıpkı benim burada

olduğum gibi. "Evet.

Adamın elinin kendi elinin üzerinde sıkılaştığını hissetti. "Tanrılar sevdiklerine göz kulak olur.

Gülümsedi. "Şey, kesinlikle bana göz kulak oldular. Ona bir kaşını kaldırdı. "Peki karşılığında onlara ne söz verdin?

'Hah! Lydia'm,' diye gülümsedi, 'beni çok iyi tanıyorsun. Haklısın. Aslında onlara dünyayı vaat ettim.

İkisi de güldü. Kadının ki hafif ve alaycı, erkeğin ki alçak ama zevk dolu olan bu ayrı sesler, havada asılı kalan tek bir nefeste birleşerek aralarında yuvarlandı. Rahatladılar. Ayaklarının dibinde bir gölge gibi duran gerginliğin, belirsizliğin bir kısmının şekilsiz bir bulanıklığa dönüştüğünü ve yerine başka bir şeyin daha parlak bir tonunun kaydığını hissetti. Bu parlak ve ısıltılı güneş ışığı olabilirdi. Ama Lydia'ya katı bir şey gibi gelmişti. Mutluluk gibi hissettiriyordu.

Sirk alanından çıkıp sokak pazarına doğru yürüdüler, normal bir çift gibi kol kola girmişler, kadının aldığı elmaları yiyorlardı.

"Şimdi lütfen söyle bana Lydia," diye sordu Chang, "babandan haber alabildin mi?"

"Soru sormak yok
demiştik. "Biliyorum.

Onun titrediğini hissetti, kolunda kıvrılmış duran parmaklarının arasından sadece bir titreşim. Daha fazlası değil. Ama sabırla bekledi.

"Esir kampına gittik," dedi alçak bir sesle, "Felanka yakınlarında onun tutulduğu kampa, ama-

"Biz mi?"

"Evet, Liev Popkov benimle geldi, Kazak olan. Dudaklarında her zaman adamın derinliklerinde bir şeyleri çekiştiren o küçük eğlence kıvrımıyla ona baktı. "Eminim onu hatırlıyorsundur.

"Elbette. Moskova'da mı?"

"Evet. O ve bir kadın arkadaşı benimle aynı odayı paylaşıyorlar. Güldü. "Her şey çok rahat.

Onu inceledi. Sözlerinin ardındaki kelimeleri dinledi. 'Sovyet Rusya'nın' dedi, 'kendi sorunları var. Lütfen Yoldaş Popkov'a selamlarımı iletin. Umarım sırtı hala Peiho Nehri kadar geniş ve güçlüdür.

Kadın yine güldü. "Evet," dedi, "Liev her zamanki gibi güçlü.

Chang büyük Kazak'la sadece bir kez karşılaşmıştı, gerçi *karşılaşmak* doğru bir kelime değildi. Çin'de Popkov, Lydia'nın sağlığına kavuşması için Chang'in hasta bedenini Junchow sokaklarında taşımıştı. Bu anı hâlâ kara bir lekeydi ve içini utanç duygusuyla dolduruyordu. Onu güvenli bir yere taşımak için başka bir adamın bacaklarına ihtiyaç duymuştu.

"Ama babam artık o kampta değildi," diye devam etti Lydia. 'Moskova'ya taşındı. Alexei ve ben Felanka'da yollarımızı ayırdık.

"Alexei Serov?

"Kardeşim," diye hızlıca işaret etti ve elmasını ısırıldı. Çok hızlı konuştuğunu biliyordu.

"Alexei Serov, o burada mı?

"Aramaya yardım etmek için benimle birlikte Rusya'ya geldi. El değmemiş bir kar parçasına kasten bastı ve sanki dünyaya damgasını vuracaktı gibi net bir ayak izi bıraktı. "Jens Friis benim olduğu kadar onun da babası, unutma.

Saçlarının öne doğru salınarak yüzünün yan tarafını gizlemesine izin verdi ve adam saçlarını kaldırıp arkasındaki hüznü görmek istedi. Babası için hissettiği şey neydi? Bunun yerine yürümeyi bıraktı. Kıpırdamadan durdu, bir eliyle kızın elini tuttu ve kız hemen ona doğru döndü, dudakları küçük bir şaşkınlıkla aralandı. Adam onu kendine çekti. Bu meçhul şehrin yorgun bir arka sokağında, ikisini de güneşin aydınlattığı bir toprak parçasında ortaladı ve bir koluyla kızın narin belini kolayca sardı. Onu o kadar yakınına çekti ki, kız ona doğru sertçe bastırdı, vücutları birbirine yapıştı, paltosunun altındaki göğüsleri onun göğsüne yaslandı. Sokaktaki insanlar bir an için ona bakmış olsalar da kız hiçbir şekilde direnmedi; sadece adamın şeklini kendisine aitmiş gibi benimsedi.

Parmağıyla kızın alnının solgun ortasına dokundu. "Sevgili aşkım," diye mırıldandı. "Burada," diye tekrar vurdu, "yalnızsın. Burada hepimiz yalnızız. Tanımadığın bir babayı ve yakın zamana kadar varlığından haberdar olmadığın bir erkek kardeşi kafana zorla sokamazsın. Ya da kalbine. A

Aile sadece kan bağından ibaret değildir, aynı zamanda güvendiğiniz kişilerden oluşur. Çin'de kan bağıımız olmamasına rağmen ailem olan insanlar var.

Boğazının daraldığını, narin kemiklerinin yükselip alçaldığını gördü ve kalbi onun için kederlendi.

"Ben senin ailenim," diye söz verdi ona usulca.

Dudaklarından bir ses geldi, içinde derin bir yerden dökülen alçak, sözsüz bir ifade. Gözleri kış yağmuru rengini alana kadar karardı ve öne doğru eğilerek başını onun boynunun çukuruna yasladı. Adam onun saçlarını okşadı, tanıdık kokusunu kokladı, saç telleri parmaklarının altında canlandı.

"Ama sen beni terk ettin," diye

fısıldadı. Adamın buna verecek

bir cevabı yoktu.

Lydia çocuğu hemen fark etti, mahalle sakinlerinden oluşan bir kúmenin kenarında gizleniyordu. Avlu derin bir gölge içindeydi ve kemerin altından aceleyle geçerken gözlerinin sokağın aydınlığına alışması biraz zaman aldı. Şehrin bir ucundan diğerine zikzaklar çizerek eve gitmiş, öğleden sonra güneşinin solan ışıkları arasında yılan gibi kıvrılan tramvay kuyruklarında sabırsızlıkla sırasını beklemişti. Çevredeki binalar öne doğru eğilmiş, siyah şekillerini avlunun kaldırım taşlarının üzerine sahiplenici bir şekilde bırakmış gibiydi ama Edik'in ince figürünü gözden kaçırmadı.

Ona tuhaf gelen şey müzik ve kakhaha sesiydi. Orada toplanan küçük kalabalığın tam ortasından geliyordu bu ses; cızırtılı bir ses, onu gülümsetecek kadar komikti. Hemen anladı. Bir org öğretücü. Bir org öğretücüsünü en son çocukken St Petersburg'da, elini babasının elinin içine sokmuşken görmüştü ama hafızası bulanıktı ve daha onu canlandıramadan, papağana benzeyen bir şeyin ani ciyaklaması avluda kakhaha dalgalarına neden oldu. İnsanlar daha da yaklaştı ve çocuğun solgun saçlarının ayran kadar yumuşak bir şekilde hareket ettiğini gördü. Kalabalığın arkasındaki adama hafifçe dokundu, sanki daha iyi bir görüş elde etmeye hevesliymiş gibi.

Lydia bir adım öne çıkıp Edik'in kirli ceketinin kolunu tuttu ve sertçe çekti. Ayakları buzun üzerinde süründü.

"Çekil üstümden-! Gözleri faltaşı gibi açılmış bir halde arkasını döndü, kim olduğunu anladı ve sırttı. *"Privet. Merhaba."*

"Onu yerine koy.

Yüzündeki sırıtış kayboldu.

"Onu yerine koy," dedi

tekrar.

Bir an için sözsüz bir savaş yaşandı, sonra omuzları çöktü. Ayaklarını sürüyerek adamın yanına döndü ve elindeki her neyse kolayca yerine koydu.

çalındı. Çocuk Lydia'ya bakmayı reddetti ama Lydia onun kolunu tekrar tuttu ve onu kapılarının önüne kadar sürükledi.

'Bu daha iyi,' dedi.

"Senin için mi?

"Hayır, aptal, senin için.

Merdivenleri tırmanırlarken, ikisi de kolunun yırtıldığından ve parmaklarının arasında lime lime sarktığından bahsetmedi.

"Al, bunu ona ver.

Lydia çocuğa bir parça *kolbasa* sosisi uzattı, çocuk kabul etse de Lydia'ya bakmadı. Odalarına girmiş ve yerde kendine bir yer bulmuştu, sırtını duvara dayamıştı, orada bırakılmış olan Misty'nin coşkulu selamlaması bile solgun yüzüne bir gülümseme getirmemişti. Bir parça sosis kopardı ve köpeğin nemli küçük diline attı, sonra bir tane de kendi diline. Elena sandalyeye oturmuş, elleri iğne iplikle meşgul, geniş kucağına lacivert bir giysi yaymıştı.

"Sosis o hayvan için fazla iyi," diye homurdandı. Lydia onun çocuğu mu yoksa köpeği mi kastettiğinden emin değildi.

"Peki sen neye sırtıyorsun? Elena soruyu Lydia'ya yöneltti. "Bana mı?

"Evet, sen.

"Hiçbir şey.

'Yüzünüze ay genişliğinde bir gülümseme ve sesinize bir mırıltı veren türden bir şey değil mi?

"Ne demek istediğinizi anlamıyorum.

"Hadi kızım, bir kova kremaya düşmüş kedi gibi görünüyorsun.

Çocuk güldü ve birdenbire ilgiyle Lydia'ya baktı. Lydia kendisine rağmen yanaklarının yanmaya başladığını hissetti.

"Kardeşin mi? Elena onu sıkıştırdı. "Alexei bugün geldi mi?" "Hayır.

"Sonra ne oldu?

"Katedralde bekledim ama-

"Yani *başka* ne oldu?

Lydia çocuğa baktı. Çocuk da köpek de parlak gözlerle onu izliyordu.

"Hiçbir şey," dedi ve ikna edici bir omuz silkme hareketi ekledi. 'Başka bir şey yok, Elena. Ama bugün Metropol resepsiyonunda birlikte olduğum Parti üyesinden haber almayı umuyorum. Adı Dmitri Malofeyev. Eşiyle tanışana kadar babamın tutulduğu Trovitsk kampında komutan olduğunu bilmiyordum. Demek ki sorulacak doğru kişileri tanıyor.

"Sence sana yardım eder

mi?" "Umarım eder.

"Neden yapsın ki?

"Çünkü... Lydia garip bir şekilde çocuğa ve tekrar Elena'ya baktı, "Sanırım benden hoşlanıyor.

Elena dikişini bağladı, sakın bir şekilde ipliği ısırды ve sordu, 'Sonra ne olacak? Sana istediğin bilgiyi verdiğinde. Karşılığında bu önemli Sovyet yetkilisine ne vereceksin?'

Sessizlik odaya yağ gibi yayılmıştı, pürüzsüz, yoğun ve iğrençti. Lydia'nın burun deliklerine sızarak nefes almasını zorlaştırıyordu. Tek ses küçük gri köpeğin nefes nefese kalması ve dışarıdaki orgdan gelen çalkantıydı.

"Elena," diye hızlıca konuştu, sanki sözcüklerin hepsi bir araya geldiğinde daha az zarar verecekmiş gibi, "başka seçeneğim yok. Artık burada öylece oturamam. Görmüyor musunuz? Liev her gece dışarı çıkıp birinin dil sürçmesini, bir aşçının ya da bir gardiyanın gevşek bir homurdanmasını arıyor.

Çok fazla votka. Deniyor. *Chyort*, denediğini biliyorum. 1908 numaralı gizli hapishanenin yerini öğrenmeye çalışıyor. Moskova'daki barlarda ve tavernalarda tehlikeli sorular soruyor. Ve bu beni korkutuyor, Elena. Beni o kadar korkutuyor ki-' Durdu. Derin bir nefes aldı ve kelimeleri yavaşlatmaya zorladı. "Aptal Kazak'ın bir gece yanlış kişiye yanlış soruyu sormasından ve kendisini bir çalışma kampında bulmasından korkuyorum.

Elena kıpırdamadan oturdu, elleri kucağındaydı. Hiçbir şey söylemedi ama renksiz gözleri kırpmayı unuttu ve ağzı gevşedi.

"Bu korku peşimi bırakmıyor, Elena. Büyük ayı her dışarı çıktığında. Şimdi olduğu gibi. Nerede o? Ne yapıyor? Kiminle konuşuyor? Hangi tüfeğin namlusuna bakıyor?" Birbirine düğümlenmiş parmaklarına baktı ve fısıltıyla sordu, "Bir insan aşk için ne kadar risk almalı?

Elena bir elini kaldırdı ve etli çenesi avucunun içine oturana kadar yüzünde, gözlerinde ve ağzında gezdirdi. Bu hareket onu hayata döndürmüş gibiydi ve başını sallayarak iğneyi iplik makarasına batırdı. 'Bu onun seçimi. Kimse onu bunu yapmaya zorlamıyor.

Ama durmasını istiyorum. Şimdi. Bu çok tehlikeli. Ama yapmayacak, yapmayacağını biliyorum.

'Ve bu Sovyet yetkilisi, sizin Dmitri Malofeyev. O tehlikeli değil mi?

Onunla başa çıkabilirim.

Elena bir kahkaha patlattı, yavru köpeğin havlamasına neden olan kız gibi bir ses. Ağır adımlarla ayağa kalktı, dikmekte olduğu giysiyi silkeledi, eski ama kalın bir yün palto olduğu ortaya çıktı ve dikkatsizce çocuğa fırlattı.

"Al Edik. Kulaklarını kapa, bunu tak ve sen ve o pire torbası buradan defolun. Bir an duraksadı ve ellerini geniş kalçalarının üzerine koyarak, boynundaki damarları ortaya çıkaran ani bir gerginlikle odaya göz gezdirdi. "Burada yeterince başımın çaresine bakıyorum, daha fazlasına ihtiyacım yok.

Kapıya doğru yürüdü ve geçerken beklenmedik bir şey oldu. Elini Lydia'nın saçlarında gezdirdi, daha önce hiç yapmadığı bir şeydi bu.

daha önce. Dokunuşu Lydia'yı şaşırttı ve hayal edebileceğinden çok daha nazikti.

"*Malishka*, küçüğüm," dedi Elena yumuşak bir sesle, "o adam senin gibi kızları kahvaltıda yiyor.

Sonra kapının arkasındaki kancadan paltosunu indirdi ve galoşlarını giydi, cılız saçlarını taradı, başına bir eşarp sardı ve çıktı.

Kapı arkasından kapanırken çocuk gözlerini kapıya dikti. Ondan bir ses geldi, Lydia'nın ilk başta köpek sandığı hafif bir inilti.

'Benden hoşlanmıyor,' dedi.

Lydia yanına gitti ve önünde sert zemine diz çökerek yavru köpeğin tüylerini sanki çocuğun bir parçasıymış gibi okşadı. "Aptal olma. Eğer senden hoşlanmasaydı, neden senin için bir palto bulup yama yapma zahmetine girsin ki?

"Bilmiyorum.

Onun süt beyazı saçlarını karıştırdı ve Misty'nin bileğini yalamasına izin verdi. Çocuk Elena'nın bir süre daha geri gelmeyeceğini nihayet kabullenmiş gibi bakışlarını isteksizce kapıdan çekti ve Lydia'ya bakmak için döndü.

Bir süre sonra, "Hâlâ benden hoşlandığını sanmıyorum,"

dedi. "Bence sorun senden çok fazla hoşlanıyor olması.

Yüzündeki kemikler sanki bu düşüncüyü aralarına sıkıştırmak çok zormuş gibi birbirine çarpmış gibiydi. "Ne demek istiyorsun?

"Edik," dedi Lydia nazikçe, "sanırım ona ölmüş oğlunu hatırlatıyorsun.

Org öğütücü müziğini kesmişti ve oda onsuz bomboştı. Işık dumanlı bir hal almaya başlamıştı, Misty'nin paltosu kadar griydi. Edik köpeğiyle birlikte yere kıvrılmış uyuyordu ve köpek yavrusu uyanık olmasına rağmen sarı gözlerinden biri Lydia'nın üzerinde, hareketsiz yatıyordu. Lydia ayağa kalkıp avlunun üzerindeki kare şeklindeki gökyüzü parçasının çatılarla birleşmeden önce maviden lilaya dönüşmesini izlemek için pencereye doğru ilerlediğinde, köpek yavrusu alçak sesle hırladı

boğazının arkasında. Bir deri dolusu titrek kemik ve süt dişinden fazlası olmamasına rağmen, şimdiden efendisini korumaya başlamıştı.

Bu Lydia'yı rahatlattı. Neden bu kadar önemseydiğinden emin değildi ama önemsiyordu.

Düşünceleriyle yalnız kalmak istiyordu. Dışarı çıkmak için kafatasına vuruyorlardı. *Bir yolunu bulacağım.* Ayrıldıklarında Chang'in söylediği buydu, *bir yolunu bulacağım* ve o da ona inanmıştı. Eğer Chang An Lo birlikte olmaları için bir yol bulacağına söz verdiyse -bugünkü birkaç kaçamak öpücükten ziyade gerçekten birlikte olacaklardı- o zaman bulacaktı. Bu kadar basitti.

Titriyordu, üşüdüğünden değil, aslında tam tersi. Damarlarındaki kan sıcaktı ve acelesi vardı ama vücudu yerinde duramıyordu. Huzursuzdu. Teni aç hissediyordu. Junchow pazarında sıcak bir yaz gününde buzun merhemini özlediği gibi onun dokunuşunu istiyordu. Onun yanında olmak istiyordu. Onun yüzünü görmek. Yavaş gülümsemesinin gözlerine yayılışını izlemek için. Bugünkü öpücüklerin yeterli olacağını düşünmüştü ama değildi. Açgözlüydü. Daha fazlasını istiyordu.

Başını pencere camına yasladı ve iç çekti. O kadar uzun süredir bekleme halindeydi ki, şimdi ve burada yaşamanın ne kadar heyecan verici olduğunu unutmuştu. İstediklerine sahip olmak. Sahip olduğun şeyi istemenin.

"Chang An Lo," diye fısıldadı, sanki onu duyabiliyormuş gibi.

Nefesinin bulanıklaştırdığı cama dokundu ve bugünün içine onun adını yazdı. Gülümsedi ve harflerin akışını dikkatle inceledi, sanki sihirli bir şekilde Chang'in kendisini canlandırabilirmiş gibi, kalbi kaburgalarına çarpıyordu. Ona bakarken, kendi yansıması onun etrafında şekillendi, ikisini birleştirdi ve özelliklerini incelemek için odağını değiştirdi. Ona baktığında ne görüyordu? Saçlar, gözler, elmacık kemikleri, hepsi ona aynı görünüyordu. Ama gördüğü şey bu muydu? Çin'de aşık olduğu kız mı? Yoksa başka biri mi?

Ya Kuan? Attığı her adımda yanında bir örümcek gibi duran, kaldığı her otel odasında nefes alan canlı bir davet. Hayır, öyle değil. Böyle düşünme.

Çocuğu bana gönder. O da böyle söylemişti. Pencereden uzaklaştı ve odanın neredeyse karanlık olduğunu fark etti.

*

'Çok hızlı yiyorsunuz. İkiniz de.'

Lydia sandalyeye oturmuştu. Çocuk hâlâ yerde yatıyor, ağzına ekmek tıktırıyor; köpeğin ağzı da bir kâse *kaşa* içindeydi ve ikisi de hava almaya çıkmıyordu. Edik'e biraz çorba ısıtmış ve Misty için yulaf lapasını ısıtmış, ardından uyuyan çocuğu kaburgalarından dürterek kaseleri önlerine koymuştu. Edik göz açıp kapayıncaya kadar derin bir uykudan yemek yemeye geçmişti. Kâseyi göğsüne yakın tutmuş, üzerine eğilmiş, yutarken onu koruyordu ve bu görüntü Lydia'yı rahatsız etmişti.

"Edik," diye sordu, "ailene ne oldu?"

İki lokma daha çorba içti. "Shot. Biraz daha ekmek tıktırdı.

"Çok özür dilerim.

"Dört yıl önce.

"Neden?"

Yine bekledi. İtmedi.

"Bir kitap okudular," dedi lokmalar arasında. 'Sovyet karşıtı olduğu için yasaklanan bir kitap.

"Hangi kitap?"

"Hatırlayamıyorum

.

Öylece bıraktı. Kaseyi yalamaya başladığında saçları yüzünün etrafında soluk, gevşek bir perde gibi sallanıyordu.

"O zamandan beri sokaklarda mı yaşıyorsun?"

"Evet.

"Bu çok zor.

'O kadar da kötü değil. En zoru kış.'

"Hırsızlık tehlikelidir.

İlk kez başını kaldırdı ve çamurlu mavi gözleri parladı. 'Bu işte iyiyim. En iyilerden biriyim.

Bu işte iyiyim. Aynı sözleri kısa bir süre önce kendisi de söylemişti. Riskleri düşündüğünde midesi düğümlendi.

"Çaldığınız şeyleri nerede satıyorsunuz?"

"Bilmiyorum. Sanki aptalmış gibi ona küçümseyici bir bakış attı. "Bu vory do."

"Vory kim?"

Abartılı bir tiksintiyle gözlerini devirdi, elinin tersiyle ağzını sildi ve yalaması için köpeğe verdi.

"Bir adam var," diye açıkladı yavaşça, sanki bir ahmağa konuşuyormuş gibi. 'Biz sokak çocuklarından oluşan bir çeteyi yönetiyor. Çalarız ve ona teslim ederiz. O da bize para ödüyor. Çocuk az önce söylediklerini düşündü ve kaşlarını çattı. Yere tükürecekmiş gibi yaptı ama tam zamanında kendini durdurdu. "Çok değil gerçi, piç kurusu. Sadece birkaç kuruş. Diğer vory piçlerinden bazıları daha iyi ödüyor, ama alabildiğimi almalıyım.

Lydia öne doğru eğildi. "Moskova sokaklarında senin gibi çok çocuk var mı?"

"Evet. Binlerce."

"Peki hepsi çeteler halinde, kötü adamlar tarafından mı yönetiliyor?" "Çoğu.

"Kim bu Vory?"

"Suçlular, tabii ki. Sırıttı ve yavru köpeğin kulaklarını karıştırdı. "Benim gibi. "Edik, yaptığın şey çok tehlikeli.

"Ve senin yaptığın şey değil mi?" Güldü, onu gülümseten açık çocuksu bir kahkaha.

Yanına gidip kolunu sıska omuzlarına dolamak, bu sert çocuğa küçük bedeninin istediği türden bir sarılma vermek istedi ama yapmadı. Bunu yaparsa onu tekrar ısıracağını hissediyordu. Kadın

Sanki sormak üzere olduğu şeyle ilgili şüphelerini zihninden kazıyabilecekmiş gibi saçlarını alnından geriye doğru kazıdı.

"Edik.

Öyle mi?

Elini cebine attı, on liralık bir banknot çıkardı ve havada salladı. Gözleri, Misty'ninkilerin bir bisküviyi takip ettiği gibi, beyaz banknotu açıklıkla takip etti.

"Al," dedi ve bir top haline getirip ona fırlattı. Göz açıp kapayınca kadar cebine girmişti.

Sırıttı. "Şimdi ne olacak?

'Triumfal Otel'e tekrar gitmeni ve aynı Çinli adama dikkat etmeni istiyorum. Sana benim için bir not iletecek.

"Hepsi bu kadar mı? Bu kadar para için mi?" 'Kendine iyi bak, Edik.

Ayağa fırladı, bir kolunun altına yeni paltosunu, diğerinin altına da köpeğini aldı. "Senin sorunun Lydia," bu kez gülümsemesi utangaçtı ama aralarındaki mesafeyi zahmetsizce aştı, "memnun edilmesi çok kolay birisin.

Güldü ve suçluluk duygusunun kaburgalarının altında bir parça kaydığını hissetti. 'Yapma-' Kapıya vurulan keskin bir ses onu susturdu.

Dmitri Malofeyev'di. Şık bir şekilde dikilmiş deri paltosu ve boynundaki beyaz ipek eşarbyıla salaş odanın kapısında duruyordu. Bir elinde büyük kahverengi bir kese kâğıdı, diğerinde ise zambak olabilecekmiş gibi görünen bir demet çiçek taşıyordu. Kışın ortasında onları nereden bulduğunu hayal bile edemiyordu.

"Merhaba, Lydia.

"Yoldaş Malofeyev, bu bir sürpriz. "İçeri girebilir miyim?

"Tabii ki.

Ama tereddüt etti. Parlak ayakkabıları ve cilalı beyaz dişleriyle bu adamı evine almak, bir timsahı yatağına davet etmek gibiydi.

Kadın ona gülümsedi, dişe diş ona uyuyordu. "İçeri gel.

İçeri girdi, erkek varlığı kasvetli odanın her köşesini dolduruyordu. "Demek burada saklanıyorsun.

Saklanmak mı? Neden o kelimeyi kullandı?

"Yaşadığım yer, evet. Beni nasıl buldun?" 'Zor olmadı.'

'Hayır, eminim öyle değildir. Parti elitinin bir üyesi için hiçbir şey zor değildir. Bunu gülümseyerek söyledi.

Gülümsemesine karşılık verdi ve kibar bir selamla çiçekleri ona sundu. Çiçekleri kabul ederken kokusunu içine çekmek için başını eğdi ve ipekten yapıldıklarını fark etti. Aptalca, kendini aldatılmış hissetti.

"Teşekkür ederim.

Misafiri ilgiyle odaya baktı. Bakışları Edik'e takıldı ve şaşkınlığını belli etti. Kapıcının anlattıklarından anladığı kadarıyla bir çocuk ve bir köpek resmin bir parçası değildi. Başıyla bir tür selam verdikten sonra kolunun altındaki kâğıt torbaya uzandı, bir paket bisküvi çıkardı ve odanın diğer ucuna fırlattı.

"İşte, genç adam," dedi, "al bunu. Ve dışarı çık.'

Bunu o kadar kibarca söylemişti ki ne kadar ciddi olduğunu anlamak mümkün değildi.

Çocuk bisküvilere elini uzatmadı. Sadece havada dönmelerine ve çitirdayarak yere düşmelerine izin verdi. Malofeyev'e ona bakma nezaketini bile göstermedi. Onun yerine Lydia'ya odaklandı.

"Kalmamı istiyor musun?" diye mırıldandı.

Onu bu yüzden seviyordu ve o anda ailesinin bir parçası olmuş gibiydi. Chang'in dediği gibi, kan bağına ihtiyacınız yok.

"Hayır," diye yanıtladı ve ona minnettar bir gülümseme verdi. 'Gidebilirsin. Sanırım yapman gereken bir iş var.

Edik köpeği bıraktı, zayıf bedenine fazla büyük gelen paltosunu silkti ve ziyaretçiye hiç bakmadan kapıdan dışarı çıktı. Köpek minik dişlerinin arasındaki bisküvileri kaptı ve peşinden koştu.

Ona çay yaptı. En azından bunu yapabiliirdi. Yatağının üzerine, Rusya'ya girdiğinden beri görmediği türden bir dizi yiyecek serilmişti. Dükkânlarda bile böyle bir zenginlik yoktu. Hazar Denizi'nden gelen parlak havyar tenekeleri. Bademli bisküviler ve zencefilli kek. İsviçre çikolatası çubukları ve Paris'ten gelen gümüş rengi glase meyve kutuları. Odanın harika kokmasını sağlayan bir budu tütsülenmiş jambon ve sayısız çeşitte yağlı baharatlı sosis. Hepsini yatağın üzerine özenle yerleştirmişti, tıpkı bir kadının elbiselerini yerleştirip hayranlıkla bakmak için arkasına yaslanması gibi. Çantanın dibinden bir şişe votka ve içinde beş kalın puro bulunan metal kutuyu çıkardığında Malofeyev'e bakmış ve tek kaşını kaldırmıştı.

"Benim gizli bir sigara tiryakisi olduğumu mu düşünüyorsun? Güldü, sonra duraksadı ve biraz sertçe ekledi: "Yoksa bunlar senin kullanımın için mi?

"Hayır." Pencere pervazına oturmuş, bacak bacak üstüne atmış, bir ayağını sallayarak onu izliyordu. 'Onlar senin kullanman için. Başka neye ihtiyacın olursa takas olarak. Gazyağı belki.

"Ah. Lydia puroları bir kavanoz Yunan zeytini ve bir paket kavrulmuş kahvenin arasına yerleştirdi, onları uzun zamandır kayıp çocuklar gibi sevgiyle okşadı ve bir muhafızın böyle bir hediye karşılığında ne yapmaya ikna edilebileceğini hayal etti. "*Spasibo*. Ona mı yoksa yemeğe mi gülümsediğinden emin olamadan gülümsedi ve satın alınmış hissetmemeye çalıştı. Ayakları yataktan kalkmıyordu ve eğer başını çevirirse her şeyin bir duman bulutu içinde kaybolacağından korkuyordu.

"Bir şey değil, Lydia.

Daha fazla kelime bekledi ama hiçbirini gelmedi.

"Yoldaş Malofeyev, bunun için size ne borçluyum?

'Hiçbir şey yok. Merak etme,' diye gülümsedi ona, 'fiyat etiketi yok.

Etli ve keskin zeytinleri aldı ve annesinin böyle bir kavanoz için kendi boğazını nasıl keseceğini hatırladı.

"Yiyeceklerin üzerinde fiyat etiketi yok mu? Kendini zeytinleri yerine koymaya zorladı. "Ya da istediğim bilginin üzerinde?"

"Korkarım bu konuda pek başarılı olamadık.

Aralarındaki yırtık pırtık boşluğa küçük bir sessizlik çöktü ama o bunu fark etmemiş gibiydi. Bu onu rahatsız etti.

"Jens Friis'in nerede olduğunu bulamadınız mı?" diye sordu sonunda. "Hayır.

Bir sessizlik daha. Adam bacağını dikkatsizce sallayınca, kadın onu y a k a l a y ı p boynuna dolamak istedi.

"Ama düşündüm ki ..." diye başladı. Kelimelerin sonu gelmedi. Ne anlamı vardı ki?

"Ben de öyle.

'Yemeği bu yüzden mi getirdin? Herhangi bir bilgi yerine mi?

Bacak aniden hareketini durdurdu. "Lydia, artık hapishanelerle ya da çalışma kamplarıyla bir ilgim yok.

'Onu Trovitsk kampından hatırlıyor musun? Jens Friis. Uzun boylu ve kızıl saçlı.'

'Tabii ki hayır. Orada yüzlerce mahkum vardı ve benim onlarla pek bir ilgim yoktu. Ben sadece iş normlarının yerine getirilmesini ve kerestenin güneye gönderilmesini sağlamak için oradaydım. Oturup bir mahkumun elini tutmadım ve ona masal anlatmadım, eğer kastettiğiniz buysa.

Ona baktı.

Gülümsemedi, sadece ona baktı, yüzünde sabırlı bir ifade vardı. Bu onu daha da kıskırttı.

"Ama sana söyledim," dedi. 'Size onun tutulduğu hapishanenin tam numarasını verdim - 1908 numara. Eminim ki bu numarayı

Moskova'daki bağlantılarınız nerede?' Sabırsızca bir ayağından diğerine geçti. "Onun orada olup olmadığını öğrenemeseniz bile.

'Lydia, sevgili kızım, elimden gelse yapardım, sana söz veriyorum. Ama anlamalısın ki bazı sırlar benden bile gizlidir. Adamın alnı çatılmıştı ve Lydia bunun endişe mi yoksa kızgınlık mı olduğundan emin değildi. "Sana daha fazla yardımcı olamadığım için üzgünüm. Sonradan aklına gelmiş gibi, "Keşke edebilseydim," diye ekledi.

Lydia eğildi ve yerdeki büyük kahverengi kâğıt torbayı aldı. Yiyecekleri teker teker torbanın içine geri yerleştirmeye başladı. Malofeyev hiçbir yorum yapmadı.

"Sana inanmıyorum," dedi sessizce, sırtı ona dönüktü.

Puroları en sona bıraktı, sonra onları düzgünce en üste yerleştirdi. Ona Aleksey'i ve onun bu puroları nasıl seveceğini düşündürdüler. Malofeyev'le yüzleşmek için döndü.

'Dmitri, bunu neden yapıyorsun? Bana yardım etmekten bahsediyorum. Beni hiç tanımadığın ve kesinlikle bana hiçbir şey borçlu olmadığın halde bana böyle cömert hediyeler getiriyorsun. Sen de benim kadar iyi biliyorsun ki, o havyar kutularından sadece bir tanesi bile sana Moskova'da istediğin herhangi bir kızı satın alabilir. Onun yüzünü inceledi. Yumuşadığını gördü ve bir iç çekişin kesilmeden önce kaçmaya başladığını duydu.

"Ah Lydia, buraya seni satın almaya gelmedim. "Değil misin?

"Hayır.

"O zaman neden buradasın?

Onu düşünceli bir şekilde izledi. "Çünkü bir gün bana tıpkı geçen akşam Metropol'de Çinli arkadaşına baktığın gibi bakmanı istiyorum.

Lydia'nın göğsünde sıcak bir şeyler alevlendi. "Dans ettik, hepsi bu. Oldukça kötü.

"Hayır. Hepsi bu değildi.

"Ne demek istiyorsun?

"Ne demek istediğimi çok iyi anlıyorsun.

'Hayır, bilmiyorum. Her neyse, Dmitri, evde güzel bir karın olduğunu unutuyor gibisin'.

'Ah evet, Antonina'm. Ama yanılıyorsun Lydia, güzel karımı bir an bile unutmadım. Sesinde gri ve bir gölge kadar yumuşak bir hüznü vardı. 'Aslında size başka türlü yardım edemeyeceğim için bu hediyelerle gelmemi öneren oydu.

"Ne kadar uygun.

Kibarca gülümsedi.

Lydia onun üzerinde deri ceketi kadar zahmetsizce asılı duran zarafeti ve babasına dair her türlü anıyı tetikleyen ateşli kızıl saçları görmezden gelmeye çalıştı. Derisinin altında dalgalar gibi akıyorlardı. Anlayamadığı bir nedenden ötürü, bu adamın yanındayken Çin'deki hayatı tuhaf bir şekilde donuk ve uzak görünüyordu. Bu onu itiraf etmek istediğinden daha fazla rahatsız ediyordu.

"Yoldaş," dedi ani bir ton değişikliğiyle, "cömertliğiniz için teşekkür ederim ama bu hediyeleri kabul edemem. Yine de eli hainceydi. Kahverengi kâğıt torbanın çıkıntılarına, Misty'nin kulaklarını okşamak için kullandığı aynı okşayışla dokunarak orada asılı kaldı. Elini çekip aldı.

'Sana yardım etmeye çalışıyorum Lydia. Bunu unutma.'

"Bu durumda Dmitri, lütfen 1908 numaralı hapishanenin hangi sokakta olduğunu söyler misin? "Ah Lydia, bilseydim söylerdim.

"Belki de bilmek istemiyorsundur.

"Belki.

Eğer babasını bulacaksa Malofeyev'e, onun bilgisine, bağlantılarına ve hapishane sistemine aşinalığına ihtiyacı vardı. Sovyet merdiveninde kendisinden bir basamak yukarıda olan birinin parmaklarına bastığını düşünmek onu rahatsız ediyordu.

"Burada olduğunuzu kim biliyor?" diye sordu.

Soruya cevap vermedi ama yanındaki pervazda soğumaya yüz tutmuş çayı aldı, sessiz bir incelikle yudumladı.

ve onun yerine geçti. Ancak o zaman Lydia'ya odaklandı ve Lydia ondaki değişikliği hemen fark etti. Bakışları sabit ve sertti ve ona çok kısa bir süre önce bir esir kampının komutanı olduğunu hatırlattı.

'Lydia, beni dinle. Sovyet Rusya hala bir çocuk. Büyüyor ve öğreniyor. Her geçen gün hedefimize daha da yaklaşıyoruz: eşitliğin o kadar kanıksandığı adil ve dengeli bir toplum ki, babalarımızın ve dedelerimizin nelere katlanacak kadar aptal olduklarına hayret edeceğiz.

Tepki vermedi, başka tarafa bakmadı. Bileğindeki nabız hızla atıyordu ve arkasındaki pencereden gelen soluk ışık saçlarını tutuşturuyor gibiydi.

"Ya esir kampları?" diye sordu. 'Sovyet Rusya'nın bu büyüyen çocuğuna nasıl davranması gerektiğini böyle mi öğretiyorsunuz?

Başını salladı.

"Korku yoluyla mı?" diye sordu. "Muhbirler aracılığıyla mı?

"Evet. Eşikten kalktı, yavaş ve sıradan bir hareketti ama yine de Lydia'yı tetikte tutuyordu. Boyu uzamıştı ve pencereden uzaklaşırken birden daha karanlık bir hal almıştı. "Rusya halkına kendilerini yeniden düşünmeleri öğretilmeli.

Yaklaştı.

Kalbi küt küt atmaya başladı. "Jens Friis bir Sovyet vatandaşı bile değil," diye belirtti. 'O Danimarkalı. Ona *yeniden düşünmeyi* öğretmenin ne faydası olabilir ki?

'Diğerlerine örnek olması için. Sovyet karşıtı faaliyetlerde bulunan hiç kimsenin güvende olmadığını gösteriyor. Hiç kimse, Lydia. Tek bir kişi bile Sovyet Devleti'nden daha önemli değildir. Ben bile. Durakladı, sözleri birden yumuşadı. "Ve sen de değilsin.

Nefes alışını yavaşlatmaya çalıştı ama başaramadı. Adam aniden iki bileğini birden kavradı ve onu sertçe sarstı. Sözsüzce kurtulmak için mücadele etti ama parmakları onu kolaylıkla tuttu, bu yüzden çırpınmayı bıraktı.

"Bırak beni," diye tısladı.

"Görüyorsun ya Lydia," dedi sakince, "korku insanları nasıl değiştiriyor. Şimdi kendine bir bak, korkudan gözlerin fal taşı gibi açılmış, gırtlığımı parçalamaya hevesli küçük bir aslan yavrusu. Ama seni serbest bıraktığımda bir şey öğrenmiş olacaksın. Yapabileceklerimden korkmayı öğrenmiş olacaksın - sana, arkadaşlarına, Jens Friis'e, hatta o lanet Çinli sevgiline - ve bu seni kontrol altında tutacak. Stalin'in ceza sistemi böyle işler.

Gülümsedi, ağzının düzensiz bir kıvrımı tehdit değil, sadece bir uyarı sunuyordu. Kadın doğrudan adamın gri gözlerinin içine baktı. Başını temkinli bir şekilde sallayarak parmaklarını çözdü. Kadın hareket etmedi. Hiç tereddüt etmeden öne doğru eğildi ve onun ağzını öptü, sert ve aç bir şekilde. Eli onun göğsüne dokundu. Kadın geriye doğru bir adım attı, adamdan uzaklaştı ve adam onu durdurmadı.

'Korku,' dedi, 'nasıl kullanılacağını öğrenmen gereken bir şeydir. Bunu unutma Lydia. Başını şakacı bir şekilde eğdi, kolay tılsım tekrar yerine oturdu. "Sana zarar vermek istemedim. Sadece bilmeni istedim.

Konuşamayacak kadar kızgındı. Ama gözleri onun gözlerinden hiç ayrılmadı.

"Kendini daha iyi hissetmeni sağlayacaksa yüzüme tokat atabilirsin," diye hafif bir kahkaha attı.

Yüzünü sertçe bir tarafa çevirdi, artık ona bakamıyordu. Tek kelime daha etmeden dışarı çıktı ve kapıyı sessizce arkasından kapattı. Kadın titremeye başladı. Öfke içinde alevlendi, sıcak ve acı vericiydi, boğazını yakıyordu. Pencereye koştu ve Dmitri Malofeyev'in uzun boylu figürünün avlunun karanlığında ilerleyişini izledi, sırtı ona dönüktü ve bir eli veda etmek için havadaydı. Arkasına bile dönmeden, onun orada olduğunu ve kendisini izlediğini biliyordu.

Adam kemerin altında kaybolurken alnını cama dayadı ve kafasındaki düşünceleri dondurmaya çalıştı. Ama öfkeyi değil. Buna ihtiyacı vardı. Çünkü bu öfke Dmitri Malofeyev'e değil, kendisineydi. Uzun ve yüksek sesle inledi ve sanki görüntüleri uzaklaştırabilecekmiş gibi alnını cama vurdu. Onun dudaklarını hissetti. Kolonyasının baharatlı kokusu. Yüzünde nefesinin sıcak çarpıntısı. Parmakları göğsünde nazikçe geziniyordu.

Hissettiği bu hain zevk nereden geliyordu? Ondan nefret ediyordu. Ama daha da kötüsü, kendinden nefret ediyordu.

Banyo soğuktu, o kadar soğuktu ki Lydia nefesini görebiliyordu. Çıplak bir ampul tavandan donuk sarı bir göz gibi sarkıyordu ve sanki altında bir şey yaşıyormuş gibi bir parmak nem bir duvardan aşağı süzülüyor, boyayı kabartıyordu. Lydia'nın akşamı banyo yapmak için uygun değildi, bu yüzden ayaklarını sıcak tutmak için havlusunun üzerinde durdu ve kıyafetlerini çıkardı.

Eteği. Hırkası. Bluzunu. İç çamaşırları. Onları gelişigüzel bir yığın halinde yere bıraktı ve lavabonun önünde çırılçıplak durdu. Gözleri, üzerindeki küçük kare aynadan özenle kaçınıyordu çünkü ihanetin neye benzediğini yakından görmeye dayanamıyordu. Ne renk olduğunu. Nasıl bir şekil aldığını. Bir insanın yüzünde nasıl delikler açtığını. Soğuk suyu akıttı ve kendini yıkamaya başladı.

On dakikanın sonunda derisi ağrıyordu ve titriyordu ama elleri nihayet sakinleşmişti. Önemli olanın dıştaki kir değil, içteki kir olduğunu fark etmişti ve ona nasıl ulaşacağını bilmiyordu.

Banyo sıcaktı. Triumfal Oteli ayrıcalıklı konuklarına iyi bakıyordu ve Chang An Lo, Biao'nun içeri girip krom ve mermer aksesuarlı altın muslukları gördüğünde nefesini tuttuğunu duydu. Biao'nun oteldeki konaklama yeri biraz daha mütevazıydı, ikinci katta, gürültülü bir barın üzerindeki küçük bir odaydı. Chang kapıyı arkalarından kapattı ve önce lavabonun sonra da banyonun musluklarını açtı. Su bir hışımla aktı, parlayan porselenin etrafından fışkırdı, su deliklerinden fokurdayarak aktı, küçük alanı girdap ve sıçramalarla doldurdu, su boruları titredi.

"Şimdi dostum, konuşmamıza izin ver," dedi Chang alt tonda. "Güvenli mi?"

"Çoğu zaman dinleyicilerin uyuduğunu düşünüyorum.

Biao hâlâ temkinli görünüyordu. Uzun kolları rüzgârda savrulan bambu yaprakları gibi yanlarında huzursuzca hareket ediyor, kara gözleri kiremitli duvarlarda geziniyordu. Chang bu genç yol arkadaşını Rusya'ya getirdiği için minnettardı - sadece onu Çin'in savaş meydanlarından uzaklaştırdığı ve babasının geceleri uyumasına izin verdiği için değil. Biao onun arkasındaki kalkandı. Ona ihtiyacı vardı.

Chang, "Dinleyicilerle ilgili endişelerin düşüncelerini rahatsız etmesin, kardeşim," dedi. Dudaklarını Biao'nun kulağına yaklaştırdı. 'Bu şelalede zaten sağırdırlar. Ama Kuan dün yanlış seçilmiş sözler söylediğinde ne o ne de ben bu konuda sorgulandık. Sakallıların bizim Mandarin seslerimizi, onların Rusça seslerini bizim bulduğumuz kadar sert ve asi bulduklarından eminim.

Biao başını salladı.

Chang hızlıca konuştu. 'Banyo penceresinden, çatıların üzerinden bir çıkış yolu var. Gözetlenmeden Moskova'ya gitmeni istiyorum. Bu gece bizim için planladıkları akşam yemeği vakti gelmeden hemen gitmelisin.

Biao tekrar başını salladı, siyah gözleri parlıyordu. 'Sakallıların zekâları bir solucan kadar yavaştır. Hiç sorun olmaz.

'Teşekkür ederim, dostum. *Xie xie*.'

Bir an için suyun sesini dinlediler.

"Bu *Fanqui* kızı için mi? Biao sonunda sordu. "Dans ettiğin kız mı?

Chang, Biao'nun kendisine soru sormasına şaşırmıştı ama başını salladı. Genç arkadaşı yanaklarının çeperlerini içine çekerek yüzünü yeniden düzenledi.

'Yoldaş Chang,' diye mırıldandı, 'yabancı bir şeytan, bir *fanqui* için böyle riskler almanın akıllıca olmadığı konusunda naçizane fikrimi sunuyorum. Açıkça görülüyor ki -'

Chang sertleşti, kasları uzadı, daha fazlası değil. Ama bu kadarı yeterliydi.

Biao başını eğdi. 'Değersiz dilimi affet. Ne zaman susması gerektiğini bilmiyor.

"Hep böyleydi," diye güldü Chang. "Hiç değişmemişsin.

"Kalbimin dostuna yardımcı olacak her türlü görevi yerine getirmek elbette benim için bir zevktir.

"Teşekkür ederim Hu Biao.

"Sadece ben ... Durdu, başı hâlâ eğikti, öyle ki güçlü boynunun arkasındaki tendonlar gerilmişti.

"Ne oldu? Chang sordu.

"Dilimin dinleyecek ya da öğrenecek kulağı

yok. "Ne söylemek istiyorsan bitir.

Hu Biao gözlerini kaldırdı ve kalkık kirpikleri ve kapüşonlu kapaklarıyla Chang'a keskin bir şekilde Biao'nun babasını, Hu Tai-wai'yi, çok şey borçlu olduğu adamı hatırlattı; adı dışında her şeyiyle babası olan adamı. Genç arkadaşına karşı bir şefkat hissi duydu.

'Kelimeleri tükür, Biao, yoksa yumruğumu boğazına sokup onları kendim çıkaracağım, tıpkı annenin bir orospudan yavruları çıkardığı gibi.

Güldü ve Biao'nun bir nefes aldığını gördü, ardından hafif bir rahatlama titremesi geldi ve Chang ilk kez çocukluk arkadaşının ona sevgiyle olduğu kadar korkuyla da baktığını fark etti. Bu onu üzmüştü. Savaş onu artık tanıyamadığı birine mi dönüştürmüştü? En iyi yanlarını Çin'in ölüm tarlalarında mı bırakmıştı?

"Biao, tavsiyelerini dinlememe izin ver.

'Tanrılar sana çok iyi baktı, Chang An Lo. Onların ilgisini uzun burunlu yabancı bir şeytanla değiştirdiğin için seni terk etmeleri için onları kışkırtma.

'Onlara zaten çok söz verdim. Atalarımın gururlu adına yemin ettim.

"Hayır, yoldaşım. Tanrılar vefasızdır. Kendi türünle kal. Çin'e geri dön ve kız kardeşim Si-qi ile evlen. Onun seni ne kadar sevdiğini biliyorsun.

Chang gülümsedi. 'Güzel Si-qi zaten benim ve diğer pek çok kişinin değersiz kalbine sahip. Onun tatlı yüzünü ve bilge aklını her zaman seveceğim.

"O zaman evlen

onunla.

"Evlenemem.

"Annem ve babam son nefeslerinde bunu dilerdi. "Ah Biao, bu çok zalimce. Onları hiçbir şeyden mahrum edemeyeceğimi biliyorsun.

İki adam uzun bir süre boyunca, aralarında sadece akan suyun sesi varken birbirlerinin gözlerinin içine baktılar. Sonunda gözlerini kaçırın Hu Biao oldu.

"Ne istiyorsun, Chang An Lo?" "Bir

odaya ihtiyacım var.

Edik akşam geç saatlerde, kemikli göğsünü şişirerek, halinden memnun bir şekilde döndü ve Lydia itiraz edemedi ona sarıldı. Sanki başka bir yere gitmesi gerekiyormuş gibi aceleyle notu verdi, sonra da yavruyla birlikte ortadan kayboldu.

Notta bir adres ve bir sokak haritası vardı. Harita elle çizilmişti ve Chang'in otel odasında oturup, hata yapmaması için çizgileri dikkatle çizdiğini hayal etti. Üzerinde ne *Sevgili Lydia* ne de imza vardı. Onlarla ilişkilendirilebilecek hiçbir şey yoktu.

Altta sadece dört kısa kelime. *Sen benim hayatımsın.*

Lydia, Liev ve Elena'nın Malofeyev'in votka şişesiyle koyulaşan horultularını duyana kadar bekledi ve ancak o zaman yataktan kaydı.

Oda kapkaraydı, pencere daha da kapkaraydı. Dışarıda gece gökyüzü kaybolmuştu, ay yoktu, yıldızlar yoktu, sadece şehri yutmuş gibi görünen bir boşluk vardı. Lydia çabucak yatağının altından bir bohça çıkardı ve Elena'nın kazak ve eteklerinden birkaç kat giyindi, şişman ve hantal olana kadar biri diğerinin üzerine sıkıştırıldı. Ancak o zaman tatmin olmuştu.

Artık kendi paltosuna sığamıyordu ama meraklı gözler tarafından fark edilebileceği için Elena'nınkini de almak istemedi. Onun yerine kendi battaniyesini aldı ve uzun bir şal gibi katlayarak saçlarının ve yanaklarının üzerine örttü. Üzerine de çenesinin altında düğümlenmiş bir eşarp bağladı. Artık karanlıkta tanınmaz halde olacaktı. Bu ona, sadece bir an için, kendini özgür hissettirdi. Nefesini tutarak kapıyı açtı ve odadan dışarı süzüldü. Kimse onu tanımayacaktı.

Chang An Lo bile.

Rüzgâra karşı başını eğerek sokak boyunca ilerledi. Evlerin çoğu karanlıkla örtülüydü, bu yüzden nerede olduğuna konsantre olabiliyordu.

Durdurulma ve sorgulanma korkusundan ziyade. Bir tarafında mezarlık, diğ er tarafında birbirini destekleyen ah şap binaların sıralandığı engebeli bir toprak yoldu. Nemli toprak, domuzlar ve odun dumanından oluşan güçlü bir koku burayı bir Çin köyü gibi kokutuyordu ve bu anıya gülümsemeye çalıştı ama yapamadı. Soğuga rağmen avuç içleri eldivenlerinin içinde nemli ve rutubetliydi ve ensesindeki deri sanki battaniyenin altında örümcekler sıkışmış gibi karıncalanıyordu. Adımları yavaşladı ve kekeleyerek durdu. Onun nesi vardı acaba?

Neden bu kadar gergin? Neden isteksiz ayaklar?

Gözlerini kapattı. Gecenin ağır havası üzerine çökmüştü ama orada öylece durup hızlı hızlı nefes alırken gerçeğın yüzeye çıktığını hissetti. Korkmuştu. Birbirlerine karşı nazik davranacaklarından korkuyordu.

Ne kadar süre öyle durduğunu bilmiyordu. Sokaktaki ayak sesleri onu uyandırdı ve bir an için Chang An Lo'nun onu bulmaya geldiğini düşündü. Ama sonra meşalenin karın üzerinde sarı bir yol çizdiğini gördü. Hayır, Chang An Lo değildi, o meşale kullanmazdı. Tam yeni gelenden kaçmak için yolun karşısına geçmek üzereydi ki, ışık huzmesi yüzüne doğru geldi ve onu kör etti. Gözlerini korumak için bir elini kaldırdı ve koşan ayak sesleri duydu, sonra aniden bir duvara çarptı, başı sert bir şeye çarptı. Eller battaniyesini yırttı ve kabaca kıyafetlerini karıştırdı. Sadece Elena'nın hantal giysilerinin sayısız katmanları onu saldırganın izinsiz giren parmaklarından kurtardı. Yumruğunu adamın kafasına indirdi ve adamın inlediğini duydu. Kafatası parmak eklemlerini acıttı.

"Bırak beni," diye bağırdı.

"Kapa çenenı, *suka*, kaltak.

"Cehenneme git, seni piç kurusu. Sert bir tekme attı ve adamın kaval kemiğini buldu.

Bir el düz ve sert bir şekilde ağzına vurdu. Kan tadı aldı. Bira kokan bir ağız onunkinin üzerine kapandı. Tekrar tekmeledi ama nefes alamadı. Adamın kolu soluk borusuna bastırılmış, vücudunun ağırlığı onu duvara yapıştırmıştı. Çığlık atmaya çalıştı. Beyninin çığlık atarak durduğunu hissetti.

Ve aniden her şey bitti. Saldırgan hiç ses çıkarmadan, sanki yeterince dövüşmüş gibi onu bıraktı ve bir kar yığınının üzerine oturdu. Bitkin görünüyordu. Açlıktan ölmek üzere olan boğazına hava çekti.

"Piç!" diye soludu ve oturduğu yerde adamın sırtına vurdu.

Yavaşça, neredeyse düşünceli bir şekilde, yüzüstü devrildi ve boynu garip bir açıda, meşalenin yanında karların üzerine yayıldı. Ancak o zaman diğer figürü gördü, oyuklardan ve gölgelerden oluşan bir yüz, karşıdaki kilise avlusundan yükselen bir hayalet.

"Chang An Lo," diye nefes aldı. "Gel.

Bileğini kavradı ve onu yerdeki kırık figürden uzaklaştırdı, karanlık yol boyunca ilerledi, böylece ayak uydurmak için acele etmek zorunda kaldı. Arkasına baktı ama ceset hareket etmemişti. Gece kalın ve katı bir şeye dönüşmüş gibiydi. Sokaktaki panelli bir kapıya ulaştıklarında, bir anahtar çıkardı ve kilide soktu. Kapı menteşesinden gelen bir vınlamayla açıldı ve sonra içerideydiler. Koridor tamamen karanlıktı ama adamın nefes alışını duyabiliyordu. Adamın da onunkini duyabildiğinden emindi, düzensiz ve yorucu.

Sanki karanlıkta görebiliyormuş gibi hiç tereddüt etmeden hareket etti ve onu merdivenlerden yukarı, ilk sahanlıktaki bir kapıya doğru çekti. Kapıyı açtı, onu odaya götürdü ve arkalarından kapattı.

"Burada bekle," diye fısıldadı.

Ortadan kayboldu ve bir an sonra bir kibrit çaktı. Yüzü gecenin içinden fırladı. Tavandan sarkan bir gaz lambasını yakıyor, akışı düzenleyen ince zincirleri ayarlıyordu. Lambanın tıslayarak canlandığını ve kehribar rengi bir ışığın odayı aydınlattığını duydu. Nefesini serbest bıraktı. Bir yatak, bir koltuk ve bir komodinden oluşan küçük bir yerd. Şaşırtıcı bir şekilde duvarda bir haç asılıydı. Ama bu alan ihtiyaçları olan tek şeydi.

Ona doğru geldi, önünde durdu, gözleri karanlık ve canlıydı. Yine de onu çok iyi tanıyordu. Adamın çenesinin tedirgin duruşunda ve ağzının yumuşak çizgisinde kendi belirsizliğinin yansımasını görebiliyordu. Bir nefes aldı ve kolları adamın boynuna dolanana kadar ilerledi.

Elleri sırtındaydı, onu tutuyor, okşuyor, tüm katmanların altındaki gerçekliğini buluyordu.

"Kendi aşkım," diye mırıldandı ve ağzını onunkine doğru kaldırdı.

Dudakları onunkileri sert ve sahiplenici bir şekilde bulduğunda, aralarındaki kırılgan bariyerlerin değiştiğini hissetti. Binlerce parçaya ayrıldıklarında çatlamayı duydu ve kibarlık olmayacağını biliyordu.

Göz bağı Alexei'nin gözlerinden çıkarıldı. Görüşü ani ışığa alışırken gözlerini şiddetle kırıştırdı ve çevresini inceledi. Burası bir yeraltı şarap deposuydu. Taş duvarlar her şekil ve boyutta şişe raflarıyla kaplıydı, hava o kadar tozluydu ki boğazına takıldı.

"Bu kim?

"Onu bize neden getirdin, Igor?

Sorular, odada toplanan ve her birinin gömleği beline kadar açık olan yaklaşık yirmi genç adamdan geliyordu. Çıplak göğüslerini kaplayan dövmeleler, dış dünyaya mavi mesajlar veriyordu ve üzerlerinde zayıf yüzler ve keskin şüpheli gözler vardı. Hiçbiri gülümseyerek hoş geldin demedi. Kahretsin, bu kötü bir hataya benziyordu.

"İyi akşamlar yoldaşlar," dedi dostça. Başıyla selam verdi ve bakışlarını dövmelelerden uzak tutmaya çalıştı ama bu hiç de kolay değildi. "Benim adım Alexei Serov.

Taşıdığı çuvalı, toz ve örümcek ağlarının siyah fayansları kapladığı önlerindeki zemine koydu. Fısıltılı bir sesi olan ve saçlarını iki yandan düzgünce ayırmış olan adamlardan biri öne çıktı ve çuvalın boynunu çözdü. İçindekileri dışarı çıkardı. Havadaki gerginlik hemen azaldı.

Kolay bir hırsızlık olmuştu. Yine de Alexei'yi iğrendirmişti. Onu isyan ettirmişti. Ama Maksim Voshchinsky'nin istediği buydu, sadakatının bir göstergesi, cesaretinin bir göstergesi. *Vory* için bir hediye. Hemen evet dedi ve fikrini değiştirmek için kendine zaman tanımadı. Aynı akşam, onların güvenine layık olduğunu, en az onlar kadar hırsız olduğunu ve devlet otoritesinden korkmadığını kanıtlamak için Moskova sokaklarına çıktı. İki saatini arka yollarda dolaşarak, askeri manevraları keşfetmek için kullandığı aynı hassasiyetle bir fırsat arayarak geçirdi. Fırsat ayağına geldiğinde, hiç tereddüt etmeden değerlendirdi.

Dar bir sokağın karanlığından, açık bir kapıdan fırlayan dikdörtgen bir ışığa doğru hareket etmiş, sessizce bir yabancı'nın koridoruna girmişti. Onu bir hırsıza dönüştürmek için gereken tek şey buydu, iyi davranış sınırlarını aşan ve onu dünyanın yanlış tarafına sürükleyen o atlayışı yapmak. Elleri sanki yıllardır bu tür eylemleri gerçekleştiriyormuş gibi uzandı ve duvardaki oymalı saati ve masadaki küçük kalaylı vazoyu aldı. Bir dakikadan kısa bir sürede eve girip çıkmıştı. Kendi boğazını kesmekten daha kısa bir sürede.

Evde yaşayan adam hiçbir şey görmemişti. Dışarıda, karanlık sokakta mobilya parçalarını bir at arabasına bağlıyordu, bir at millerin arasında uyukluyordu ve az önce soyulduğuna dair hiçbir fikri yoktu. Alexei gecenin bu saatinde birinin neden mobilyaların yerini değiştirdiğini sorgulamayı tercih etmedi ama bu onun amacına iyi hizmet ediyordu. Ganimetlerini paltosunun altına sararken gösterdiği heves onu dehşete düşürmüştü.

Görülmedi. Karanlığın gizlediği bir yerde gezinen kısa boylu, inatçı Igor dışında. O görmüştü. Biliyordu.

Yağlı saçlı adam, "Bu iyi bir saat," diye açıkladı ve topluluğun incelemesi için saati havaya kaldırdı.

Güzel bir saatti, kasasındaki cilaya bakılırsa eski ve sevilen bir saatti ve Alexei suçluluk duygusunun, çiğ ve kindar bir şekilde, içinden büyük bir ısırık aldığını hissetti.

Aleksey, "*Vory v zakone*, yani hırsızların kardeşliği için," dedi. "Bunu *obshchak*'ınız, yani ortak fonunuz için bu *kodla*'ya sunuyorum.

Memnuniyetle başlarını salladılar.

"Bir tanık var mıydı?" diye sordu biri.

"Ben şahidim," dedi Igor. Herkesin önünde ayağa kalktı, gözleri muhaliflere meydan okuyordu. "Bir profesyonel gibi çaldı.

"Güzel.

"Ama hiç hapse girdi mi?

"Ya da çalışma kamplarından birinde? Kolyma'da bulundu mu?" 'Ya da Belomorsko-Baltiiskii Kanalı'nda çalıştı mı?

"Onun adına başka kim konuşuyor?

Aleksey kendi adına konuştu. '*Vory v zakone* Kardeşliği, ben de sizin gibi bir *vor*, bir hırsızım ve Maksim Voshchinsky bu gece buraya getirilmemi emrettiği için buradayım. Kendisi hasta ve yatakta ama benim adıma onun sözleri konuşuyor.

"Konuşan iki kişi olmalı.

'Ben, İgor, onun adına konuşuyorum. Benim sözüm *Pakhan*'ımız Maksim'in sözüyle yan yana duruyor.

Demek buydu. Yüce Tanrım, bir *vor* olmuştu. Onu tamamen kendilerinden biri olarak kabul etmeleri için hâlâ kanıtlaması gereken çok şey vardı ama Maksim'i de arkasına alarak kapıyı itip açmıştı. Maksim'le yaptığı konuşmadan, Rusya'nın her yerinde, özellikle de hapishanelerde, aynı katı bağlılık kurallarına ve ceza sistemine sahip, tıpkı bunun gibi *vory* suçlularının hücrelerinin bulunduğunu öğrenmişti. Bazıları bunlara Rus mafyası diyordu ama gerçekte bu İtalyan örgütlenmesinden çok farklıydılar: bir patronları olmaması gerekiyordu, her üyenin statüsünün eşit olması gerekiyordu ve aile bağlantıları reddediliyordu. Kardeşlik önemli olan tek aileydi. Kararlar *skhodka* tarafından alınır ve anlaşmazlıklar acımasız olduğu kadar güçlü bir mahkeme olan *vory* tarafından çözülürdü. Ancak *pakhan* yine de üst düzey bir konumdaydı ve sözüne itibar edilirdi. Maksim *pakhan*'dı.

Aleksey, hasta yatağında bile Maksim'in adının yeterli olması için Tanrı'ya dua etti. Garip bir şekilde, hiç korku hissetmiyordu. Korkması gerektiğini biliyordu. Hapiste olduğu konusunda onlara yalan söylemişti ve cezaları çok ağırdı. Ama bu adamlar ona Japonya'daki askeri eğitim kamplarında komuta ettiği genç erleri hatırlatıyordu, tek fark burada askeri bir birlikten ziyade bir suç kardeşliği kurmuş olmalarıydı. Birbirlerinden, bu deponun sahibinin şişelerden şarap çektiği kadar hevesle cesaret alıyorlardı. Kırmızı ve sarhoş edici akıyordu. Ama yüzlerini ve çirkinleşmiş göğüslerini incelerken, bunların hasarlı adamlar olduğunu hissetti. Hem içleri hem de dışları.

"Peki, *Vory* kardeşliğinin yaşlı adamları nerede?" diye sormuştu Maksim'e.

"Hapishanede tabii ki. Çalışma kamplarında. *Obshchak* fonu bunun için var.

"Onları dışarı çıkarmak için mi kullanıyorsunuz?"

"Bazen. Ama daha çok kardeşlerimize yiyecek ya da giyecek ve rüşvet olarak ruble sağlamak için. Gördüğün gibi Alexei, hapishane bir *vor*'un doğal evidir, hükmettiği yerdir. Kardeşlerimizin çoğu parmaklıklar ardında yatar çünkü her hapis cezası bir gurur nişanıdır ve yeni bir dövmeyle işaretlenir.

"Bu anlaşılmaz bir şey.

Maksim gülümsedi, gözleri gizliydi. 'Sana belki. Benim için değil.

Alexei burada neler döndüğünü merak ediyordu. Bu adamın geçmişi neydi ve hangi suçları işlemişti? Maksim sanki genç arkadaşının şüphelerini okuyabiliyormuş gibi, geniş yatakta yan yattı ve pijama ceketinin düğmelerini dikkatle çözdü. Göğsünü ortaya çıkarmak için ceketini geriye doğru sıyırdı. Geniş ve güçlüydü, kaburgaları bir boğaninkiler gibiydi ve tüysüz, yorgun bir derisi vardı.

Aleksey derin bir nefes aldı. "Etkileyici.

Maksim'in göğsünün ortasında büyük ve özenle işlenmiş bir haçın mavi dövmesi vardı.

"Bunu görüyor musun? Yaşlı adam sert bir parmakla, köprücük kemiklerinin arasında asılı duran, üzerinde kıvrılan süslemeyi işaret etti. 'Bu tacı görüyor musun? Bu benim *pakhan* olduğumu gösterir. *Vory* hücremizin patronu. Ben olmasam onlar bir hiç olur. Ben ne dersem o olur.

Diğer kolunu da yukarı çekti ve Alexei büyülenmiş bir halde daha da yaklaştı. Omuzdan bileğe kadar her deri parçasının üzerinde dövmeler vardı. Soğan kubbeli bir katedral ve yumuşak yüzlü Madonna, dikenli teller ve bir dizi hapishane parmaklığı arasında rahatsız edici bir şekilde sıkışmıştı. Pazularının üzerinde ölü bir kafatası sırtıyordu ve dirseğinde bir örümcek ağı bir kartalı kanatlarından yakalamıştı.

Maksim Aleksey'i izledi, içinde yükselen ateşi gördü. 'Her birinin bir anlamı var,' dedi yumuşak, baştan çıkarıcı bir fısıltıyla. 'Dövmelerime bak ve sen

Hayatıma bak. Tanrı dünyanın ilk katilini sürgüne göndermeden önce ona bir işaret koydu. "Kabil'in işareti. Kolunu indirdi ve göğsünü kapattı. "Bu işaret, taşıyıcısını bir suçlu ve toplumdan dışlanmış biri olarak damgaladı. Söyle bana, sen de öyle misin, Alexei Serov? Toplumdan dışlanmış biri mi?

Acı kötü değildi. Ama yeterince kötüydü. Dövmeci, pürüzsüz tüysüz bir yüzü olan ve bir gözünün dış köşesinde gözyaşı damlası dövmesi bulunan kel bir adamdı. İşinden zevk alan bir sanatçıydı, Alexei'nin göğsü üzerinde çalışmaya hazırlanırken kendi kendine gülümsüyor, Beethoven'ın Beşinci'sinden aynı parçayı tekrar tekrar mırıldanıyordu.

Aleksey bir sigara yaktı ve Tanrı'dan kan zehirlenmesi geçirmemeyi diledi. "Bazen olur," diye sıırttı dövmeci. "Hatta bazıları ölür.

Alexei ona duman üfledi. "Bu sefer değil," dedi gömleğinin düğmelerini açarken.

"Sigara içmeyin lütfen.

"İstersem içerim.

'Hayır. Göğsünüz taş gibi hareketsiz kalmalı.'

"Siktir! dedi Alexei ve sigarayı söndürdü.

Şarap dükkanındaki adamlar onu izlerken gülüyor, rahatsızlığının tadını çıkarıyorlardı. Hırsızlardan biri, yanaklarında çukurlar olan yirmi yaşlarında bir genç, şarap raflarından birine doğru yürüdü ve bir şişe çıkardı. Gömleğinin koluyla üzerindeki tozu sildi ve kapının yanındaki zincirde asılı tirbuşonu kullanarak mantarı çıkardı. Şişeyi Alexei'ye doğru itti.

"Al, *malyutka*, iç.

"*Spasibo*, bu sizi biraz daha güzel gösterebilir.

Genç adam güldü. "Bundan daha güzel ne olabilir, dostum? Botunun bağcıklarını çözdü, tekmeledi ve çorabını çıkardı. 'Bak, *tovarishch*. Bu senin için yeterince güzel mi?

Ayağının yüzeyini kaplayan bir kedydi. Çizgili kürküyle gülen bir kedi yüzü ve çenesinin altında büyük mavi bir fiyonk, başında geniş kenarlı bir şapka.

Alexei güldü. 'Peki bu ne anlama geliyor? Ayaklarının kedi sidiği gibi koktuğu mu?

Vor dövmececinin dirseğini dürttü ve iğne daha derin kesti. Alexei irkilmedi ama şarabı kabul etti.

"Sinsi olduğum anlamına geliyor. *Vor* gözlerini kıstı. "Bir kedi kadar kurnaz. Farelerin kokusunu alırım.

'Hah, yoldaş, fare *gibi* kokuyorsun-'

"Konuşmak yok! İğne vızıldıyor ve batıyordu, bir yaban arısı kadar meşguldü. "Kıpırdama.

Dövmecinin parmak eklemlerinde, şifreyi bilmediğiniz sürece hiçbir şey ifade etmeyen harf ve rakamlardan oluşan desenler vardı. Nefesi bira kokuyordu, Alexei'nin yüzünü başka yöne çevirmesine neden olacak kadar güçlüydü. Gözlerini kapattı ve aklına beklenmedik görüntüler geldi. Onları çağıran iğnenin keskin yakıcı ucuydu, göğsüne batan acısıydı. Benzer bir acının yaşandığı bir başka günü, on iki yaşındayken Leningrad'da geçirdiği son günü hatırladı. Annesi Kontes Serova onu Çin'e, Bolşevik sorunlarından uzağa götürüyordu ve Jens vedalaşmaya gelmişti. Alexei'nin elini sanki yetişkin bir adammış gibi sıkmış ve ondan annesine göz kulak olmasını istemişti. "Seninle gurur duyuyorum," demişti Jens ve Alexei şimdi onun yeşil gözlerindeki hüznü, atıyla uzaklaşırken saçlarını yakan güneşi ve kendi göğsündeki sakatlayıcı acıyı hatırlıyordu. Bu şekilde derisinde değil ama derinlerde.

Lydia bir keresinde ona, 'Senin sorunun Alexei, çok kibirli olman,' demişti.

Şimdi bana bak, Lydia. Hiç kibir kalmadı, değil mi? Burada paçavralar içindeyim, bir hırsız çetesinin merhametine kalmışım, pisliğin ve kirli iğnelerin ortasında derim katledilmiş. Şimdi yeterince alçakgönüllü müsün? Ve eğer Trovitsk kampında esir olduğum konusunda yalan söylediğimi anlarlarsa, bu üyeliğimi asitle silecekler. Ya da daha kötüsü, bıçakla.

"Ona bakın. Saçı yağlı olanın fısıltılı sesiydi bu. "Uykuya daldı.

"Ne kadar sert olduğunu göstermeye

çalışıyor. "Uyanık kalamayacak

kadar sıkılmış.

'O kibirli bir piç. Maksim ondan ne istiyor?'

Aleksey gözlerini açtı, doğrudan yüzlere baktı ve şişeyi dudaklarına götürdü. Uzun, boğucu bir yudum aldı.

Chang ona karşı nazikti. Lydia'nın daha önce hatırladığından daha nazikti. Sanki onun kırılmasından korkuyordu. Yoksa dikkatle ele alınması gereken narin Çin orkidelerine alıştığı için miydi? Kendi iniltisini duydu. Sesi susturmaya çalıştı ama başaramadı çünkü onun kendisini parçalara ayırmasını ve tekrar bir araya getirmesini istiyordu, öyle ki vücudu ve ruhu onunla kaynaşacaktı.

Ama onu okşadıkça, okşadıkça, göğüslerini öptükçe, çıplak bedenini sanki bir kez daha hafızasına kazıyormuşçasına tanıdık bir bölgeymiş gibi keşfettikçe, içinde bir şeylerin gevşediğini hissetti. Titremeye başladı. Kemikleri boşalıyor, içindeki kötü bir şeyi, tüm acıyı, korkuyu, öfkeyi ve özlemi serbest bırakıyor gibiydi. İçinden sel gibi akıyordu.

Ona sarıldı. Onu kollarında salladı, mırıldandı, yatıştırdı, kalbine o kadar sıkı kilitledi ki, tüm sınır duygusunu kaybetti ve güçlü atışını kendi atışıyla karıştırdı. Ona sarıldı, nefesini içine çekti, yavaş yavaş, nefes nefes yeniden bir parçası haline geldiğini hissetti.

Ve elinin tenindeki akışı içindeki titremeleri ve kafasındaki sesleri yatıştırdığında, ağzını içini acıtan sert bir açlıkla öptü. Adamın onun hazır olmadığını daha önceden bildiğini fark etti. Nasıl oluyordu da onu, onun kendisini tanıdığından daha iyi tanıyabiliyordu? Birbirlerini yeniden bulduklarında kolları bacakları adamınkilere dolandı ve gözlerini adamınkilere sabitledi.

Teni hâlâ aynı kokuyordu. Terden parlıyordu ve Chang'in tilki kızının kendisinden çok uzaklaşmış olabileceği korkusunu yatıştırıyordu. Kız kollarında titreyene kadar onu kurt gözlü Rus'a kaptırdığını düşünmüştü. Dudaklarını kızın boğazının dibindeki yumuşak oyukta gezdirdi ve bir inilti duydu ama kendi dudaklarından mı yoksa kızınkinden mi geldiğini bilmiyordu.

Yan yattı ve ona baktı. Kollarına, çenesine, göğsündeki yara izine. Bacaklarının arasındaki kırmızı buklelerden oluşan yoğun nemli tümseğe, içinde ve dışında yanan ateşe. Çok güzeldi. Çinli gibi değil. Doğuluların zevkine göre elleri, ayakları ve hatta dizleri çok büyük, burnu çok uzundu ama o bu yönlerini seviyordu. Teni solgundu ve loş altın ışığında nehir suyu gibi parıldıyordu ama karnının düzlüğüne ya da kalçasının sıkı kaslarına dokunduğunda etin altında ince bir çelik ağ olduğunu hissedebiliyordu. Bu daha önce de var mıydı?

Hayır, bu yeniydi.

Junchow'da daha önce hiçbir kadında görmediği bir kararlılık, sadece erkeklere ait olduğunu düşündüğü bir cesaret göstermişti. Kız onun gözlerini açmış ve aksini öğretmişti. Ama onun bu yeni içsel gücü, bu farklı bir şeydi. Nabzını hızlandırıyordu. Bu, onun Rusya'ya yaptığı yolculukla şekillenmişti ve onun yanında olamadığı için bir suçluluk hissetti. Onun bir parçasını ruhundan çalmıştı. Sanki açgözlü tanrılar tilki kızını ona vermek yerine kendilerine saklamaya karar vermişlerdi.

"Lydia.

Gece çok hızlı geçiyordu. "Lydia, bana babanın nerede olduğunu söyle.

Yüzünü onun göğsüne gömdü ve hiçbir şey söylemedi.

"Nerede olduğunu henüz bulamadınız mı? Chang ısrar etti.

"O burada," diye mırıldandı Chang'in tenine karşı.

"Moskova'da

mı? Kadın

başını salladı.

"Bu iyi bir haber.

Kolunun kıvrımında omuz silkti ve adam bu hareketi hatırladı. Küçük bir meydan okuma hareketi. Onun her küçük hareketinin kalbine nasıl işlediğini unutmuştu.

Onun sırtını okşadı, bekledi.

"Onu bulamıyorum," diye mırıldandı düz bir tonda. "Anlat bana. Bana ne bildiğini söyle.

Kaburgalarının titrediğini hissetti.

'Trovitsk çalışma kampından Moskova'daki gizli bir hapishaneye nakledildiğini öğrendim. Ama nerede olduğunu bilmiyorum. Başını kaldırdı, kehribar rengi gözleri sorguluyordu. "Bunu neden yapsınlar ki?

"O bir mühendisti, değil mi?" "Evet.

"Belki de onun yeteneklerini bir şey üzerinde çalışmak için kullanıyorlar.

"Piçlerin onu ... için götürdüklerini sanıyordum. Kelime boğazına takılmış gibiydi. "Deneyler.

Kaşlarını çattı. "Ne tür deneyler?

"Tıbbi olanlar. Bu tür şeylerin yapıldığına dair söylentiler duydum ve Moskova'daki gizli hapishanenin bunun için olabileceğini düşündüm.

"İnsan kobaylar mı?"

"Evet.

"Ah Lydia, ona gerçekten bunun olduğuna inanıyor musun?

Yüzünü onun tenine sürttü. "Bilmiyorum.

'İstedikleri şeyin onun mühendislik yeteneği olduğuna inanalım. Onun en iyilerden biri olduğunu söylemişsiniz.

"Tüm bunlardan önce Çar'ın baş danışmanlarından biriydi. Çenesini adamın göğsünde dengeledi ve ona baktı.

"Başka bir şey bilmiyor musun? Sadece Moskova'ya taşındığını mı?" "Hapishane numarası bende var.

"Bu ne?" "1908

numara.

Adam gözlerini kısmış, olasılıkları ve imkânsızlıkları düşünürken, kadın yanağını adamın çıplak göğsüne dayamış ve sessiz kalmıştı. Aşağıya, muhteşem saçlarına ve alnının temiz çizgisine baktı. Ona nasıl söyleyebilirdi? Belki de babasının onun müdahalesini hoş karşılamayacağını ona nasıl anlatabilirdi? Belki de şu anda kendisi için kurmakta olduğu hayatı riske atabilirdi.

Lydia çoraplı ayakları ses çıkarmasın diye bir elinde sallanan *valenki* botlarıyla odasına süzüldü. Dışarıda kar yağıyordu, gece aniden kocaman nemli tanelerle canlanmıştı. Chang onu Moskova'nın buzlu sokaklarında gezdirirken ona Çin hakkında sorular sormuştu. Kanton'daki seyahatlerinden ve Şanghay'daki şehir hayatından bahsetmişti ama Chang onun sesini kendi sesinden daha iyi tanıyordu. Onun sözlerinin ardında gölgeler gibi saklanan sırları hissedebiliyordu. Zorlamadı ya da kurcalamadı. Ama adamın söylemedikleri onu korkutmuştu. Elini onun elinin içine soktu ve onu güvende tuttu.

Yolun köşesinde ona veda öpücüğü verdi ve alnını onun soğuk elmacık kemiğine dayadı.

"Yarın mı?" diye sordu.

"Yarın.

Odanın ışığını açmadı ama ıslak battaniyeyi attı ve uyuyamayacağını biliyordu.

"Demek döndün.

Lydia dondu kaldı. "Erken kalkmışsın

Elena. "Ve sen de geç kalktın.

'Huzursuzdum. Yürüyüşe çıktım.'

İkisi de fısıltıyla konuşuyordu ve Lydia rahatlayarak Liev'in hâlâ uyuyor olması gerektiğini fark etti. Elena'nın sandalyedeki cüssesini seçebiliyordu. Ne kadar zamandır öyle oturuyordu?

"Yürüyüşe mi çıktın?"

"Evet.

Elena kısık bir kahkaha attı. '*Malishka*, ufaklık, konuştuğun kişi benim, Kazak değil. Ben bir fahişeyim ve erkek kokusunu da seks kokusunu da iyi bilirim. Sen ikisinden de kokuyorsun.

Gece, Lydia'nın yanaklarının kızardığını gizliyordu. Soyunmaya, Elena'ya ait kıyafetleri çıkarmaya başladı, bilinçsizce onları kokluyor, Chang'i arıyordu.

'Elena, benim için oturman çok nazik bir davranış ama bu kadar endişelenmene gerek yok. Kendi başımın çaresine bakabilirim.

"Yapabilir misin?"

"Evet.

Elena küçük bir homurtu çıkardı. "Buraya gel, *Malishka*.

Lydia geceliğini başından aşağı sıyırdı, sandalyenin yanına gitti ve başları birbirine yakın olacak şekilde yanına diz çöktü. Işıksız odada gözler soluk ayların içindeki karanlık deliklerden ibaretti. Elena'nın eli Lydia'nın omzunu buldu.

'Bırak onu Lydia. Bırak Çinliler gitsin.'

Canımı yaktı. Düşüncesi bile acı

veriyordu. "Neden böyle bir şey

söylüyorsun, Elena?"

Çünkü o senin için iyi değil. Hayır, başka tarafa bakma, söylediklerimi dinle. Çinli bir komünist neden küçük bir Rus kızıyla bu kadar ilgilen sin ki?

Lydia "*Çünkü beni seviyor,*" diye bağır mak istedi *elbette* ama bu soru onu tedirgin etti. Kendisine binlerce kez sorduğu bir soruydu bu.

"Sence neden Elena?" diye sordu yumuşak bir sesle.

"Çarşaflarınızın arasına girmek istiyor, bunu söylemeye gerek yok: yatağının direğinde Batılı bir kız çentiği.

"Yapma.

"Ama asıl sebep bu değil, değil mi?"

"Hayır. Şimdi istediği kelimeleri duyacaktır: *Çünkü o seni seviyor.*

'Çünkü seni kullanıyor, kızım. Bu kadar basit.' "Beni kullanmak mı?"

"Evet.

"Nasıl?"

'Bunu sen bulacaksın. Sen aptal değilsin. Belki de Çinliler ona senin o Rus subayla olan dostluğın sayesinde Kremlin'de gülümsemelerin ardında neler olup bittiğini öğrenmesini emretmiştir. Kim bilir?'

'Hayır, yanılıyorsun. Yanılıyorsun, sana söylüyorum. Yutkunamadı.

'Sus, *Malishka*. Liev'i uyandıracaksın. Aniden eli Lydia'nın yanağına dokundu, karanlık odada kısa bir okşayış. "Ne oldu? Senden sır mı saklıyor, küçüğüm? Ona güvenebilir misin?"

Lydia, Chang'ın sözlerinin ardındaki gölgeleri hatırlayarak öfkeyle geri çekildi. "Daha da önemlisi, sana güvenebilir miyim?"

"Hah, güzel bir soru. Ama şunu bir düşün kızım. Onun için nasıl bir gelecek var? Ya da senin için?"

"Elena," dedi, Elena'nın anlayacağı şekilde düz ve kararlı bir sesle. "Ona güveniyorum. Ona hayatım pahasına güveniyorum.

"Daha çok aptalsın, kızım. Daha yakına eğildi, gece kıyafetleri küflüydü. "Seni incinmiş görmek istemiyorum.

"Olmayacağım. Onun tarafından değil.'

Aralarında küçük bir sessizlik aktı ve ikisi de bu sessizliği ilk kimin aşacağını görmek için bekledi.

"Şunu hayal et," diye fısıldadı Elena telaşla. 'Sovyet hayranın Malofeyev'in seni ve Çinli arkadaşını bildiğini. Ve bu yüzden bugün sana Jens Friis hakkında istediğin bilgi yerine sadece yemek getirdi. Kıskanıyor. Senin başka bir adamla birlikte olmandan hoşlanmıyor.

onun kadar yardımsever olamayabilir. GörünüŖe göre ikisine birden sahip olamazsın, ufaklık. Ya Çinli ya da baban. Bir seçim yapmalısın.'

Lydia dizlerinin üzerinden kalktı. Hiç ses çıkarmadı ama yatağına kıvrıldı ve nemli battaniyeyi başına çekti. Boğazının içindeki ağrı onu boğuyordu. Elena'nın sözlerini karanlık ve ulaşılmaz bir yere itti ve onun yerine zihnini duvarda haçın asılı olduğı odada geçirdiğı saatlerle doldurdu, o anları ışığa tuttu. Onları parlatmak. Onları parlatmak.

Jens zihninin dağıldığını fark etti. Kabuslar daha sık ziyaret ediyordu. Rutinini bozuyor, gece uykusunu parçalara ayırıyorlardı. Huzursuzdu, çalışma odasında saatlerce volta atıyordu, son aylarda çok zevk aldığı meydan okumanın tamamlanmaya yaklaştıkça ağzında ekşidiğinin farkındaydı.

Bu birime ilk geldiği zamanki gibi değil. O zaman bir rüya gerçek olmuştu. Bu işti, gerçek iş, onun yetiştirildiği türden bir mühendislik. Boğulan bir adamın havayı arzuladığı gibi arzuladığı şey buydu. Her sabah uyandığında sonunda öldüğüne, çalışma kampının buzlu arazisinde küreğinin üzerine yığıldığına ve cennete taşındığına inanırdı. Önünde, baltalar ve kürekler karşısında donan derisi ve açlıktan ağlayan bağırsakları yerine kalemler, kağıtlar ve pirinç pergellerle uğraşacağı bir gün uzanıyordu. Şimdi bile, her gün gözlerini açtığında iyi talihine inanamıyordu.

Esir kampı kötüydü. Aklının gitmesine izin verdiği kadardı, daha fazlası değil. On iki yıl kötü geçmişti ama artık sona ermişti. Artık aklına girmesine izin vermiyordu, en azından bilinçli zihnine. Ama kendine numara da yapmıyordu. Onun orada bir yerde olduğunu, en karanlık sarmalların derinliklerinde saklandığını ve sadece geceleri dışarı çıktığını biliyordu. Bu yüzden rüyalar görüyordu. Kabuslar. Ne olmuş yani? Küçük bir rahatsızlık olarak omuz silkti. İnsanlar birkaç tatsız rüyayı *kötü* olarak değerlendiriyorsa, kampta bulunmamışlardı demektir.

Kızının arayışını öğrendiğinden beri Valentina ve Lydia'nın düşünceleri dikkatini dağıtıyor, uzun zaman önce nasıl başa çıkacağını unuttuğu duygularını harekete geçiriyordu. Özellikle de şimdi Olga söz konuşuyken. Volta atmayı bıraktı. Burada, bu güvenli ve rahat sığınakta bazı şeyleri yeniden keşfetmişti. Değer verdiği şeyleri. İş. Sıcaklık. Yemek. Ya aşk? Evet, o bile. Bir tür aşk, daha önce bildiklerinden çok farklı, ama yine de aşk. Kalbinden sonsuza dek kaybolduğunu düşünmüştü ama kılcal damarlarından içeri sızmıştı.

Kendi etrafında inşa ettiği kabukta çatlaklar vardı. Gülümsedi çünkü artık bir bilim insanı olan Olga'dan, gülümsemenin beyne bazı kimyasallar gönderdiğini biliyordu, sihirli bir şekilde daha iyi hissettiren kimyasallar. Ve Tanrı biliyor ya, daha iyi hissetmeye ihtiyacı vardı. Olga ona ne kadar çok gülümsersen, o kadar çok gülümsemek isteyeceğini öğretmişti. Bu yüzden her gün pratik yaptı ve ağzının etrafındaki kullanılmadığı için sertleşen kaslar yumuşamaya ve canlanmaya başladı.

Olga ona çok şey öğretmişti. Sadece bir kimyager olarak değil, bir insan olarak da - ona yeniden insan ırkının bir üyesi olmayı öğretmişti. Kızının kurşun madeninde geride bırakılmasının neden olduğu kara ıstırapı dindirmek için karşılığında yapabileceğı hiçbir şey olmaması ona acı veriyordu.

"Her gece dua ediyorum Jens," demişti bir gün ona, bir gaz tüpünü yeniden hizalamak için birlikte çalışırken, "Valerya'mın bir göçükte ölmesi için. Bunlar sık sık olur, tonlarca kaya tüneldeki bir tren gibi gürültüyle çöker. Bir *vınlama* ve her şey biter. Çabuk olurdu. Ama sonra kendimden nefret ediyorum. Hangi anne kızının başına böyle bir şey gelmesini ister ki?

Kısa bir an için elini okşadı. "Onu seven biri.

Gözyaşı önlerindeki planın üzerine düşmüştü ve keskin gözlü gözcülerden biri fark etmeden önce onu kenara itmiş, mürekkebi lekelemişti. Tuzlu sıvının küçük damlası teninde sıcak ve samimi bir his uyandırmıştı ve onu silmek yerine teninde kurumasına izin vermişti. İlk başlarda Olga'yla yolları nadiren kesişse de, her sabah ve akşam yarım saatliğine egzersiz avlusunda, yağmurda, rüzgârda ya da karda zorunlu geçit töreni sırasında kaçınılmaz olarak birbirlerini görüyorlardı. Ancak proje ilerledikçe daha sık, bazen ayda üç ya da dört kez birlikte çalışmaya başladılar ve şimdi hangar ziyaretleri birkaç günde bir gerçekleştiğinden, kendini yıllardır yapmadığı bir şeyi yaparken buldu: tahmin etmek.

Kamlarda an be an yaşamıştı çünkü hayatta kalmanın tek yolu buydu. Asla yarını ve diğer tüm yarınları düşünmedi. Asla. Bu temel bir kuraldı. Ama şimdi kendini bu riski alırken, bağıcıklı parmakların arkasından geleceğe bakarken buldu. Bu onun için çok yeniydi. Nasıl yapıldığını unuttuğunu sanıyordu. Bir şeyi, herhangi bir şeyi tahmin etmek

Saçma sapan bir cesaret. Siyah bir kamyonunda bir arkadaşla buluşmak gibi küçük bir şeyi dört gözle beklemek bile iyi hissettiriyordu.

Ama şimdi dikkati dağılmış zihni ondan kaçmıştı. Kendi kendine beklenti içine girmişti ve bu onu tedirgin ediyordu. Bu yüzden çalışma odasının kapısı büyük bir gürültüyle açıldığında rahatladı.

"Ah, Yoldaş Babitsky, bana katılın.

Muhafız masaya doğru yürüdü, botları muşamba zeminde gıcırdıyordu. Masanın üzerine bir rulo mühendislik çizimi koydu ve onlara saygılı bir şekilde davrandı. İri yarı, hantal bir adamdı, gür sarı saçlarıyla yakışıklıydı ama nereye gittiğinden tam olarak emin olmayan birinin hafif şaşkın bakışlarına sahipti. Muhafız ekibine daha yeni katılmıştı ve Jens onun böylesine etkileyici beyinlerin bir araya gelmesi karşısında duyduğu şaşkınlığı henüz üzerinden atamadığını görmek istiyordu.

"Bu sefer kimden, Yoldaş Babitsky?"

"Dördüncü birimden.

"Ah, kavgacılar.

'Mahkum Elkin ve mahkum Titov. Birbirleriyle konuşmuyorlar.'

Jens dirseklerini masasına dayadı ve kaleminin ucunu çiğnedi. Kalemsiz geçen onca yıldan sonra kalem tutmak ona öyle büyük bir haz veriyordu ki, bir an bile elinden bırakmak istemiyordu. Hatta kâbuslara karşı bir tılsım olarak sıkı yumruğuna sardığı bir kalemle uyuduğu bile bilinirdi.

'Anlamalısınız ki' dedi, 'bilim insanları ve mühendisler tartışmayı sever. Zihinlerini bu şekilde keskinleştirirler.

'O zaman mahkûm Elkin ve mahkûm Titov'un çok keskin zekâları olmalı.

Jens güldü. "Öyle.

Kamptaki zihin açılığını hatırlıyordu. Bedenin açılıyla yaşamayı öğrenmişti ama zihnin boşluğu bir çeşit ölümdü. On iki uzun yıl boyunca ölmek.

"Söylesene Babitsky, evli misin?"

"Evliydim," dedi gardiyan huysuzca.

"Ne oldu?"

"Her zamanki gibi. Omsk'tan bir metal işçisi olan komşumla kuyruğunu bağladı ve gitti.

"Çocuğunuz var mı?"

İri yüzü yumuşadı ve kıkırdadı. 'Oğlum Georgi. Beş yaşında. "Onu hâlâ görüyor musun?"

Da. Ayda bir kez Leningrad'a giden trene biniyorum. Oğlum orada yaşıyor. Şimdi Moskova'da olmam daha iyi. Sibiry'a da görevliyken onu sadece Paskalya zamanı görebiliyordum.

Sibiry'a. Jens muhafızını inceledi ve bu adama öfke duymadan nasıl bakabildiğine hayret etti. Belki de bu, insan ırkına geri dönme sürecinin gerekli bir parçasıydı. İronikti. Babitsky onu tanımamıştı. Jens iyi beslendiği, traş olduğu ve yakın çalışma için bir çift çerçevesiz gözlük taktığı için gardiyan onu hatırlamıyordu. Ama Jens Babitsky'yi hatırlıyordu, evet, onu çok iyi hatırlıyordu. Trovitsk kampında Babitsky bu kadar kibar değildi. Tüfeğinin dipçliğini kırılğan kürek kemikleri arasına sokmaktan hoşlanıyordu.

"Friis," dedi Babitsky daha da yaklaşarak, "bana buradaki bazı bilim insanlarının yaptığı gibi botunun altındaki bir pislikmişim gibi bakmaman hoşuma gidiyor.

Jens irkilerek ona baktı.

Babitsky sesini fısıltıya kadar alçalttı. "Geçen gün bir şey duydum, bilmek isteyebileceğinizi düşündüğüm bir şey.

"Bu da ne? Jens kalemin ucunu ağzına doğru kaydırdı.

'Bu projeyi bitirmek için yeni bir ekip getirmeyi düşünüyorlar. Ne iş yaptığınızı bilmiyorum ama belli ki yukarıdan birileri sizin buraya getiriliş amacınızı yerine getirmediğinizi düşünüyor. Yani kovuldunuz.'

"Hayır.

"Evet, adımlarınıza dikkat edin.

Jens dondu kaldı. Dişlerinin kalemin etrafında m e n g e n e gibi kenetlendiği yüzü acıyordu. "Kim söyledi?

"Albay Tursenov.

"Hayır," dedi Jens tekrar. "Bunu yapamaz.

'Aptal olma Friis. Elbette yapabilir.

'Ama bu bizim tasarımıımız, tüm bu ekibin sıkı çalışmasının, dikkatli hesaplamalarımızın ve çabalarımızın, başarılarımızın ve evet, hatalarımızın da sonucu. Bunu elinden alamaz, bu ..., ' sesi giderek tedirginleşiyordu ama onu durduramıyordu. "Bu *benim* projem.

Kelimeler ağzından çıkmıştı. Onları geri alamazdı.

Babitsky ona öyle bir bakış attı ki, gardiyan ve mahkûm rollerine geri döndüler. 'Friis, sen ve ekibin burada ne halt ediyorsanız edin, kesinlikle sizin değil. Bu Sovyet Devleti'nin projesi. Stalin'in projesi. Yani sırf beynini kullanıyorsun diye birdenbire burada herhangi bir hakka sahip olduğunu düşünme. Haklarınız yok. Hâlâ bir hiçsiniz, insan değilsiniz. Bir mahkumsun. Bunu asla unutma.'

İri muhafız çalışma odasından çıktı ve kapıyı keyifle arkasından çarptı. Anahtar kilidin içinde dönerken gıcırdadı.

Lydia, Liev ve Elena hâlâ uyurken evden erken çıktı. Kendine zaman ayırmak, nefes almak ve Chang'i düşünmek için boşluğa ihtiyacı vardı. Ama bu saatte hâlâ buz yığınlarıyla kaplı olan şehrin kaldırımlarında düzgün yürüyebildiği kadar düzgün düşünemiyordu. Onu düşünmüyordu, o oluyordu. Bunun için başka bir kelime yoktu. Onun bir parçası olmak, tıpkı onun da kendisinin bir parçası olduğu gibi. Şimdiden onun fiziksel ağırlığını ve teninin kendi teninin yanında verdiği hissi özlüyordu. Ayakları daha hızlı hareket ederek adımlarını uzattı.

"Hayır, Elena, yanıyorsun," diye fısıldadı yürürken. "Chang'e hayatım pahasına on kat daha fazla güveniyorum.

"Kendi kendine mi konuşuyorsun?"

Edik'ti. Karşıdan karşıya geçerken ona sinsice yaklaşmış ve yanına düşmüştü. Her zamanki çantasını göğsünde taşıyordu ve küçük köpeğin kubbeli kafası çantanın içinden çıkıyordu, altın rengi gözleri bir baykuşunki kadar yuvarlak ve dikkatliydi.

"Başka bir mesaj almamı ister misiniz?" diye sordu.

"Hayır, bugün olmaz. Yine de teşekkürler.

Hayal kırıklığına uğramış görünüyordu. "Peki nereye gidiyorsun?" "Ekmek kuyruğuna.

"Ben de

gelebilir

miyim?"

"Elbette.

İstedığinin onun arkadaşlığı mı yoksa ekmek mi olduğundan emin değildi. İkisi de onun için sorun değildi. Birlikte bir dizi dükkânın önünden geçtiler, yerdeki kalın kara rağmen parlak sabah güneşinin tadını çıkardılar. Adamın yine ayak parmaklarının üzerinde durduğunu, enerjiyle zıpladığını, gözlerinin

her yerde. Ona ihanet edenin gözleri olduğuna karar verdi. Hırsız gözleri vardı. Onu bu konuda uyarmalıydı ama şimdi değil.

"Yeni paltonla daha mı sıcaksın?" diye sordu.

Adam sıırttı. "Fena değil.

"Elena'ya teşekkür etmelisin.

'Ona güzelce teşekkür edersem, sence bana biraz daha *pelmeni* kaynatır mı? Ve Misty için bir sosis pişirir mi? Mavi gözlerinden birini sinsice ona kırptı. "Yapmayacaksa teşekkür etmekle uğraşmama gerek yok.

Lydia güldü, caddede yürürlerken kolunu adamın ince omuzlarına koydu ve Lydia'yı şaşırtan bir şekilde adam omuz silkmedi.

Alexei güneş ışığının tenine yerleştiğini hissetti. Kurtarıcı İsa Katedrali'nin merdivenlerinde duruyordu ve bu dinginlik anının tadını çıkarıyordu. Son yirmi dört saat hiç de sakin geçmemişti. Önceki gece yüzünden başı ağırlaşmıştı. Çok fazla şarap ve çok fazla sigara içmişti. Gözlerini kapattı. Dakikalar geçti. Jens Friis'i düşündü ve inanmadığı Tanrı'ya küçük bir dua etti. *Bırak yaşasın.* Tanrı'nın görkemli evinin basamaklarında, eğer içerideyse mutlaka onu dinlerdi.

'Merhaba, Alexei. Demek sonunda gelebildin.'

Gözlerini açma zahmetine girmede. Sesin kendi kafasının içinden geldiğinden emindi ama o kadar gerçektir ki gülümsedi ve sözlere eşlik edecek alaycı bakışı hayal etti.

"Alexei?

Bir el koluna dokundu. Belli belirsiz bir şey sarsıldı. Tembel ve yaşlı bir at gibi ayakta uyuyakaldığını fark etti ve çabayla gözlerini açtı. Kadın buradaydı, tam önündeydi, eli kolundaydı ve onu dik tutuyordu ve aklına kadının sallanmakta olduğu geldi. Yoksa o muydu?

"Aleksey," dedi usulca ve onun yanağına bir öpücük kondurdu.

Onu bir tramvaya götürürken küçük kolunun sıcaklığını hissetti. Kalabalıktı, *fufaiikalara* ve başörtülerine sarınmış bedenlerle doluydu

ve hırpalanmış eski kumaş şapkalar vardı, ama Lydia ona oturacak bir yer bulmak için yolunu zorladı. Lydia bir kayışa tutunarak onun üzerinde duruyordu ve adam onun kendisini koruduğu gibi tuhaf bir hisse kapıldı.

Pencereler buğulanarak onu içeriye hapsetmişti, bu yüzden nereye gittikleri hakkında çok az fikri vardı. Kapılar her gıcırdayarak açıldığında, insanlar inip binerken bilmediği sokaklara bir anlığına göz atıyordu ama Lydia'nın kimsenin ona çarpmasını engellemek için gösterdiği özen ve sık sık ona doğru yönelttiği bakışlar onu daha çok rahatsız ediyordu. Çok dikkatliydiler ve kız kardeşinde daha önce görmediği bir nezaketle doluydular. Bu nereden gelmişti? Kıvılcımlar, ateş ve sabırsızlık neredeydi? Kızın endişesi onu endişelendiriyordu. Gerçekten o kadar kötü mü görünüyordu? Hasta bir kedi yavrusu gibi tedavi edilmesi mi gerekiyordu?

"Gitme zamanı, Alexei.

'Doğru,' dedi ama orada oturmaya devam etti.

Bağırıp çağırmadı ya da ona tembel bir piç olduğunu söylemedi, ki bu onun yarı yarıya beklediği şeydi. Bunun yerine eğildi, kollarını koltuk altlarına yerleştirirken gözlerinin içine gülümsedi ve doğruldu, onu kendisiyle birlikte kucakladı. Utanmıştı. İçinden bir ses muhtemelen koktuğunu söylüyordu.

"Dün gece hiç uyumadım," diye açıkladı.

"Peki en son kaç gün önce yemek yediniz?"

"Bilmiyorum.

Bu onu aptal gibi gösteriyordu. Elini tuttu ve onu tramvaydan çıkardı. Dışarıdaki hava keskin ve parlaktı ve bu onu ürküttü.

"Alexei," dedi Lydia, "nasıl böyle bir karmaşanın içine girdin?" "Emin değilim. Kayboldum.

'Bakalım evin yolunu bulabilecek miyiz kardeşim? Bu sefer ayrılmadan.

Adamın kolunu kendi kolunun içinden geçirirken güldü. Bu ona umut verdi. Aklından geçen tek bir düşünceyle yatağa yuvarlandı: Ona *vory v zakone*'den bahsetmemişti. Ama bunu yapmak için ağzını açamadan

Derken titreşim kesildi ve ne düşündüğü hakkında hiçbir fikri kalmadı. Göz kapakları kurşun ağırlıklar tarafından aşağı çekilmiş gibi çöktü. Kafasının içi kapkaraydı ve böyle olması hoşuna gidiyordu.

Uyudu. Rüyalari o kadar yoğundu ki sanki bir ay boyunca dünyaya küsmüş gibiydi ama göz kapakları her aralandığında Lydia aynı kahverengi hırkayla yatağının yanında oturuyordu. Hepsi aynı gün olmalıydı. Bir ara yüksek sesler duydu ama onlarla ilgilenmedi ve seslerin kafasının içinde olup olmadığından emin olamayarak karanlığa geri döndü. Sonra bir kapı çarptı. Bu gerçektir.

Rüyasında bir dövmeceğinin titreşimli iğnesinin göğüs duvarını delerek ciğerlerine girdiğini ve kendi kanında boğulmaya başladığını gördü. Şiddetli bir şekilde boğuldu. Bir el alnını okşadı ve tekrar uyudu. Ama söylemesi gereken bir şey vardı. Beynine iğneler batıyordu.

Lydia oturdu ve kardeşini izledi. Saatlerdir uyuyordu ama buna uyku demek zordu. Daha çok gözleri sımsıkı kapalı bir yarış koşusu gibiydi. Vücudu hiç kıpırdamıyor, göz kapakları seğiriyor, bacakları çırpınıyor, kolları sallanıyordu. Dişlerini sıkıyor ve açıyor, bir köpeğe ait sesler çıkarıyordu. Bir elini yanaklarına koymayı ve kafasının içinde kendine bir delik açan şeytanı kovmak için bir şeyler fısıldamayı öğrendi. Kapı açılıp da Liev Popkov tökezleyerek odaya girdiğinde, onun pek de memnun olmayacağını biliyordu.

"Merhaba Liev," diye gülümsedi ona. "Bakın kim gelmiş. 'Dermo! Kahretsın!

"Katedralin merdivenlerindeydi. Sana yakında bir gün orada olacağını söylemişim.

"Kahretsın!" dedi tekrar ve yatağına doğru yürüdü, tek siyah gözüyle Alexei'ye kaşlarını çatarak baktı.

'Bırakın uyusun,' dedi.

'Bir deri bir kemik, hepsi bu kadar. Ve at kıcı gibi kokuyor.'

"Önemli değil.

"O piçin Felanka'da bir yerlerde öldüğünden emindim. Lydia şok olmuş bir halde ona baktı. "Hiç söylemedin.

Homurdandı.

"Burada kalabileceğini söyledim. Popkov homurdandı.

"Hayır, kalamaz. "Lanet olsun, kalabilir diyorum. "*Olmaz*.

"Ne yapmamı bekliyorsunuz? Kardeşimi sokağa mı atayım?" "Evet. Burada kalamaz.

"Neden olmasın?

'Oturma izni yok, bu yüzden polisi başımıza bela edecek.

Boğazındaki sert yumruyu bastırmaya çalıştı. "Ona karaborsadan bir tane bulabiliriz.

Popkov yavaşça tüylü başını çevirdi, önce sakalını, sonra da sandalyedeki Lydia'ya baktı. 'Elimizde kalan birkaç iyi rubleyi mi kullanacaksın? Jens Friis'i bulmak için harcamamız gerekenleri. Onları bu değersiz bok parçası için mi kullanacaksın?

"Evet.

"Ha! O zaman babanın kızı değilsin.'

Lydia ayağa fırladı. "Sözünü geri al, seni aptal Kazak.

Adam karşısında hareketsiz duruyordu ve kadın onun hiçbir şeyi geri almayacağını biliyordu. Elinin düz kısmıyla onun inatçı göğsüne sert bir tokat attı ve adam bileğini yakalayıp susturana kadar onu tuttu. Adamın büyük, yaralı yüzü kızınkine doğru eğildi ve kız yüzündeki kırıksıklıkların derinleştiğini görebiliyordu.

'Lydia, küçük dostum, ne istediğine karar vermelisin. O zeki aklını kullan. Buraya kimi bulmaya geldin?'

Kadının bileğini bıraktı, Alexei'ye bakmadan odadan çıktı ve kapıyı arkasından çarptı.

*

Lydia yine sessizce sandalyeye oturdu. Ama bu kez boğazı yanıyor olsa da çayını yudumlamadı. Bunun yerine kendini Liev'in kucağına attığı kelimeleri ele almaya, onları bir çömlekçinin çarkını döndürdüğü gibi durmadan döndürmeye zorladı. *Kimi bulmaya geldin?*

Kim o? Kim mi?

Babamı. Bulmaya geldiğim kişi babam, Jens Friis. Sözcükler kafasının içinde zayıf bir ses gibi geliyordu, bu yüzden onları yüksek sesle tekrarladı.

"Babamı bulmaya geldim, Jens Friis.

Ama sesler aklını kurcalıyordu. Pencere camındaki tırnaklar kadar keskindi. Başını ellerinin arasına aldı, parmaklarını saçlarına gömdü, sanki saç tellerinin arasındaki yalanları gerçeklerden ayırabilecekmiş gibi. Alçak bir inilti duydu. Misty'nin yataklardan birinin altından sürünerek çıkmasını bekleyerek şaşkınlıkla etrafına bakındı ve sesi kendisinin çıkardığını fark ettiğinde dehşete kapıldı.

Bir el dizine dokundu. Bir an için irkildi. Çaba sarf ederek odaya, şimdiki zamana geri döndü ve baktığı şeyin kardeşinin eli olduğunu fark etti. Güçlü parmaklar, derinin altında yılan gibi kıvrılan mavi damarlar, bir parmak eklemesinde bir yara izi, başparmağın aşağısında uzun, kıpkırmızı bir kabuk. Ama kirli tırnaklar, kirli bir cilt. Hatırladığı el değildi.

"Alexei," diye gülümsedi ona. "Seni uyandırdıysam özür dilerim. "İyi misin?

Gülümsemesini genişletti. "Daha da önemlisi, sen iyi misin?

Başını salladı. "Ben iyiyim.

"İyi görünmüyorsun.

"Sadece yiyecek bir şeylere ihtiyacım var.

"Kesinlikle uzun süre uyudun. Onun elini okşadı ve ayağa kalktı. "Gidip biraz çorba ısıtayım.

Odadan çıkarken onun gözlerinin üzerinde olduğunu farkındaydı, ama bir tepsi çorba, bir parça siyah ekmek ve bir dilim Malofeyev'in tütülenmiş jambonuyla döndüğünde çok az şey söyledi, sadece kibarca '*Spasibo*' dedi. Yatağın kenarına oturdu ve kadın onun rahatça yemesine izin verdi, ama bitirdiğinde sandalyesinden kalkıp ona katıldı.

"Kendine iyi bak," dedi çarpık bir gülümsemeyle, "muhtemelen pirelerim var. 'Şu haline bakılırsa, sanırım senden daha çok tehlike altındalar. Sen de onlardansın.'

Adam gülümsedi ve kadın gülümsemesinde eski Aleksey'in bir anlık görüntüsünü yakaladı.

'Sana ne olduğunu anlat bana, Alexei. Seni haftalarca Felanka'da bekledim ama gelmedin ve beni geride bıraktığını düşündüm. Kendi başına gittin.'

Kaşlarını çattı. 'Sen benim kız kardeşimsin, Lydia. Böyle bir şey yapacağımı nasıl düşünürsün?

Suçluluk duygusu, kalın ve yapışkan, göğsünde yükseldi. Adamın elini tutup kendi elinin arasına aldı ve dizinin üzerine koydu. "Çünkü ben aptalım," diye omuz silktilti ve onun gülümsemesiyle rahatladı. "Peki nereye gittin?" diye sordu.

Bir nefes aldı. Bekledi, boynundaki tendonların gerginliğini izledi ve uzun bir sessizlikten sonra ona anlattı. Felanka'da gardiyanlar tarafından uğradığı saldırıyı, nehrin boğucu kara sularında boğulmasını ve sonra kendini bir mavnada bulmasını.

'Paramızı kaybettim, Lydia. Her kuruşunu.'

"Botlarının içinde saklı olanları bile mi?

"Onlar bile.

Tepki vermemek için kendini zorladı. Ellerinin titrememesi için dua etti. 'Yarısına benim bakmama izin vermeliydin, Alexei, güvenmeliydin

Bana.'

Biliyorum. Haklısın. Özür dilerim.' Başını salladı ve saçlarından kötü bir koku yayıldı. "Ama şimdi üzgün olmanın bize ne faydası var?

"Yok.

"Lydia, o parayı geri alamam ama telafi etmek için elimden gelen her şeyi yapıyorum. Nefesini sertçe verdi. Lydia'nın kendi öfkesini ve hayal kırıklığını yansıtan öfkeli, hayal kırıklığına uğramış bir sestir bu. "Kibrim için," diye bitirdi.

"Kibrin mi?

"Gururum, kibrim, yenilmezliğime olan kör inancım. Bana bir bakın. Artık gurur duyulacak bir şey yok, değil mi?

"Yanılıyorsun. Kardeşim olduğun için hâlâ gurur duyuyorum'.

Başını geriye attı ve gülme niyetinde olduğunu fark edene kadar onu sinirlendiren bir ses çıkardı. "Tanrı bilir neden!

Zayıf yüzü inceledi. Gözleri yuvalarına çökmüştü, derisinde morluklar gibi dut lekeleri vardı. Değişmişti. Kim olduğunun önemli bir parçası çalınmıştı, paradan çok daha önemli bir şey.

'O kadar korkunç muydu, Alexei? Moskova'ya yolculuğun.'

'Lydia, gördüklerime inanamazsın. Acı ve açgözlülük, öfke ve düşmanlık. Kardeş kardeşe, baba oğula karşı, hepsi de doğru cevabı bulduklarına o kadar inanmışlar ki. Bir köyde *Komsomolların*, vergilerini ödeyemediği için bir adamın eşyalarını sokakta yaktığını gördüm. Karısı kendini ve bebeğini ateşin üzerine atmış ve ateşten sürüklenerek çıkarılmak zorunda kalmıştı.

"Oh, Alexei.

'Sonunda komünizmin ne olduğunu anladım. Adalet ve eşitlik hakkında konuştuklarını biliyorum ama bundan çok daha fazlası. İnsanın yaratılış şeklini tamamen değiştirmekle ilgili. Bizi insan olmaktan çıkarıp, doğamızda var olan zayıflıkların hiçbirine izin vermeyen yeni ve gelişmiş bir kitle yaratımına dönüştürmek. Bunu yapmak için Devletin bir tanrı ve aynı zamanda bir canavar haline gelmesi gerekir.

"Rusya için gördüğünüz gelecek kasvetli.

"Bu hantal ve Tanrı'nın unuttuğu ülkeyi başka nasıl çalıştırabiliriz?"

"Chang An Lo gibi konuşuyorsun.

İlk kez ona sertçe baktı, sanki içini kazmak için bir kürek kullanıyormuş gibi hissettiren şiddetli bir bakış.

"O burada mı?

"Evet. Moskova'ya giden Çin Komünist heyetinin bir parçası.

"Anlıyorum.

Başka bir şey söylemedi, sadece o iki düz kelimeyi söyledi. Ama odanın etrafına baktı, lekeli duvar kâğıtlarını ve eski püskü perdelerini inceledi ve kız onun ne kadar iğrenç bir oda olduğunu düşündüğünü görebiliyordu.

'Paramız ancak bu kadarına yetiyor,' diye açıkladı. 'Popkov ve Elena burada benimle birlikte yaşıyorlar. Burayı bulduğumuz için şanslıyız. Moskova'da odalar altın tozu gibi. Kolay değil, Alexei. Burada hiçbir şey kolay değil. Hayat böyle.'

Çenesini göğsüne doğru indirdi. 'Ya Jens? Ondan ne haber?'

"İyi değil. Bulunduğu hapishaneyi araştırıyoruz ama insanlar çok korkmuş durumda. Konuşmuyorlar.'

"Anlıyorum," dedi tekrar.

Onun bilip bilmediğini merak etti. Doğrudan kendisine bakmasını sağlamak için elini bastırdı ve bunu yaptığında ona herkes kadar korktuğunu ve ağızlarını sıkı sıkıya kapalı tuttukları için hiçbirini suçlamadığını söylemek istedi. Chang An Lo'nun Moskova'da olmasının onu aylardır ilk kez canlandırdığını söylemek istiyordu ama aynı zamanda birlikte olmalarını bu kadar zorlaştırdıkları için Sovyet gözlemcilerine öfke duyuyordu. Alexei'ye, kendisinden daha kötü durumda olmasına rağmen kardeşinin burada, odasında olmasının kendisini güvende hissettirdiğini söylemek istiyordu. Ama ya babaları? O nasıl bir dünyadaydı? Hayatta kalabiliyor muydu? Bu çarpık ve gizemli şehirde onu nasıl bulabileceklerdi? *Bana nasıl bulacaklarını söyle. Nasıl mı?* Yine de Alexei'nin eskiden yeşil olan ama şimdi çamur rengine dönmüş gözlerine baktığında hiçbir şey söylemedi.

Bunun yerine ona gülümsedi. "Burada olduğun için çok mutluyum, tüm bu pisliğin altında her zamanki gibi güvende ve yakışıklısın.

"Teşekkür ederim Lydia. Bunu tek başına yapman için seni terk etmeyeceğimi biliyorsun.

İki sıcak gözyaşının yanaklarından aşağı süzüldüğünü hissetti. Alexei başparmağını elmacık kemiklerinin üzerinde hafifçe gezdirerek, ona arkasından onca kez küfrettikten sonra hak etmediğini bildiği bir şefkatle gözyaşlarını sildi.

'Seni mutlu görmek beni mutlu ediyor,' dedi.

Tam adamın ciddi olup olmadığını ya da sadece onu memnun etmeye mi çalıştığını anlamaya çalışıyordu ki ağır bir yumruk kapıya çarptı. İki kez. Donup kaldılar, adamın başparmağı hâlâ kızın tenindeydi, kızın parmakları hâlâ dizindeki eli sıkıyordu.

"Hayır," diye fısıldadı. "Hayır.

Hızla kardeşini yatağa geri soktu, battaniyeyi kulaklarına kadar çekti ve sıkıca sardı.

"Kımıldama," diye tısladı.

Sonra kapıyı açtı.

Dışarıda, sahanlıkta üç adam duruyordu. Lydia onlara şöyle bir baktı ve kapıyı suratlarına çarptı.

"Kim o? Aleksey yatakta debelenip duruyordu.

"Kötü haberlerim var.

"Polis mi?

"Hayır.

'Kim, Lydia? Söyle bana.'

Sırtını kapıya dayamış, zor nefes alıyordu. "Katil gibi görünüyorlar.

Aleksey yataktan fırladı ve kapıya yaklaşip dinlemeye başladı. Yumruk kapıya tekrar çarptı, bu kez üç kez.

"Alexei Serov," diye seslendi kaba bir ses. "Aç şu lanet kapıyı yoksa kırarım.

Lydia dehşet içinde Alexei'ye baktı. 'Seni tanıyorlar. Kim onlar?'

Aleksey ona doğru eğildi, kapı kolunu tuttu ve kapıyı tıklatarak açtı. "Sevgili kız kardeşim," dedi çarpık bir gülümsemeyle, "seni yeni arkadaşlarımla tanıştırmak istiyorum.

"Onu götürdüler. Bir arabayla." "Piç
kurusuna hoş geldin dediler.

"Liev," diye tersledi Lydia, "o iğrenç çeneni kapa.

İri adam güldü. Elena ona bir tokat attı. "Peki kimdi bu insanlar?" diye sordu. Lydia'nın beklediğinden daha telaşlıydı.

"Bilmiyorum," diye inledi. "Kaba saba insanlardı. Eski püskü ama iyi botlar giyiyorlardı.

"Botlarını fark ettiniz mi?

Lydia omuz silkti. Evet, botları fark etmişti. Bir adamın cüzdanında ne olduğu hakkında sırtındaki kürklerden daha çok şey anlatırlardı.

"Sert soğuk gözleri ve sert soğuk gülümsemeleri vardı.

"Ama onlar onun arkadaşları mıydı? Elena sordu. "Sana onların yeni arkadaşları olduğunu söyledi.

"Farelerin günlük civcivlerin arkadaşı olduğu kadar onun arkadaşı değillerdi.

"Onu nereye götürdükleri hakkında bir fikir verdiler mi?

"Hayır.

"Korkmuş görünüyor muydu?

"Alexei öyle olsaydı bunu asla belli etmezdi. Lydia tekrar düşündü ve yüzüncü kez Alexei'nin kapıdan çıkarkenki yüz ifadesini hayal etti. Sırtı dimdik, adımları sert bacaklıydı ve ona birbirlerinin boğazına sarılmadan önce birbirlerinin etrafında dönüp duran köpekleri hatırlatıyordu. Kadın ürperdi.

"Elena, onu tekrar kaybedemem.

Liev'in dişleri siyah sakalının derinliklerinde bir yerde parladı. 'Üzülme, küçük Lydia. O piç kardeşini öldürmek için bir ya da iki fareden fazlası gerekecek.

"Başka bir şey daha var.

"Ne?

"İçlerinden birinin eldiven giymediğini hatırlıyorum. Kapının girişinde durmuş, ellerini ceketinin ceplerine sokmuş, koridoru izliyordu.

"Yani?

"Bu yüzden orada bir silahı olmasından korktum. Ama tam diğer ikisi Alexei ile birlikte dışarı çıkarken, bu adam ellerini ceplerinden çıkardı ve elleri boştu. Ama orta parmaklarının tam karşısında koyu renkli dövmeler olduğunu gördüm.

Kimse hareket etmedi. Kimse konuşmadı. Sanki oda parçalara ayrılmış gibiydi. "Ne oldu? Lydia sordu. "Ne oldu? Ne söyledim ben?

Popkov, "Dövmeler," diye homurdandı.

"Evet. Lydia onun iri kolunu yakaladı ve sertçe salladı. "Bu ne anlama geliyor?

Elena ve Popkov birbirlerine baktılar. Lydia'nın nabızı aniden atmaya başlamıştı, beynine hücum eden su gibi bir ses kontrolünü kaybetmesine neden oluyordu.

"Kim bunlar? Kim bu fareler?"

Elena'nın yüzü değişti. Endişesi yerini iğrenmeye bıraktı ve etli ağzı tiksintiyle seğirdi. "Bu *vory v zakone*," diye mırıldandı. "O *vory* ile birlikte.

Bu sözcükleri - *vory v zakone* - Lydia daha önce de duymuştu. Trendeki kızdan.

Kazak, Lydia'nın dar yatağına çöktü ve metal iskeleti bir erkek kedi gibi ulumaya başladı. "*Vory*," diye mırıldandı, bayat havayı içine çekerek. "O ölü bir adam.

Lydia yanlış duyduğunu düşündü. Göğsündeki boşlukların titrediğini hissediyordu ve bu ses tüm evi sarsıyor gibiydi.

"Söyle bana Liev, bu *vory v zakone* tam olarak kim?

"Suçlular.

"Bir suç kardeşliği," diye açıkladı Elena.

Lydia yatakta Popkov'un yanına oturdu. "Bana daha fazlasını anlat.

'Bağlılıklarını göstermek için vücutlarının her yerine dövme yaptırıyorlar. Kendilerine "*vory v zakone*" yani "hırsızlar" diyorlar. Onlara daha önce de rastlamıştım. Hapishanelerde ve çalışma kamplarında başladı ama şimdi veba gibi Rusya'nın tüm şehirlerine yayılmış durumdalar.

'Alexei'yi neden istesinler ki? O bir hırsız değil.'

Popkov homurdandı ve cevap vermedi. Lydia sanki bir duvarmış gibi onun koluna yaslandı. "Neden dövmeler?

"Görünüşe göre her dövmenin bir anlamı var," dedi Elena. 'Kardeşlik içinde gizli bir dil gibi. Ve sadece dövmelerin görüntüsü bile insanları uyarıyor.

"Tehlikeli mi?

Tereddüt ettiler. Hafif bir tereddüttü ama o bunu fark etmedi. Sonra Popkov büyük ayı pençesiyle sırtına vurdu, bu da dişlerinin diline batmasına neden oldu. Üzerindeki kanı emdi.

"Hadi ama küçük Lydia," diye kaşlarını çatı Popkov, "ona ihtiyacın yok. Bu kardeşin olmadan da yeterince iyi idare ediyoruz.

Siyah böcekler gibi kalın kaşları burnunun geniş köprüsünün üzerine indi ve yüzüne indirdiği yumruğu savuşturmak için kolunu tam zamanında kaldırdı. Bir hırıltıyla iki kolunu da kızın zayıf bedenine doladı, böylece kız hareket edemedi. Başının ağırlığıyla onun göğsüne oturdu ve sonunda sağlıklı düşünmeye başladı.

'Eğer bu suçlularla, bu *vorylerle* birlikteyse,' dedi kokuşmuş paltosunun içine, 'çocuk bilecek. Edik'in onları nerede bulacağına dair bir fikri olacaktır. Kadın

Kıpırdanarak kurtuldu ve ayağa fırladı. "Elena, köpek için biraz sosise ihtiyacım olacak.

*

Edik, neredesin?

Ön kapı açıldığında Lydia merdivenlerden aşağı koşuyordu. Kapıcı, görevini yerine getirmek için romatizmalı bir farenin hareketleriyle koridor boyunca ilerlemişti. Ziyaretçinin adını bir kenara not etti ve Lydia'yı uyarması gereken bir hızla evin arka tarafındaki fare deliğine doğru gözden kayboldu. Ama Lydia çocuğu aramaya nereden başlayacağını düşünmekle meşguldü.

'İyi akşamlar, Lydia. *Dobriy vecher.*'

Kahverengi duvarları ve yarım yamalak lambasıyla kasvetli koridorda Lydia ziyaretçiye göz ucuyla bile bakmamıştı. Şimdi öyle yaptı ve ayakları durdu.

Antonina. Seni burada görmeyi beklemiyordum.'

Zarif kadın gülümsedi. 'Adresinizi Dmitri'nin günlüğünde buldum. Umarım sakıncası yoktur.

"Tabii ki hayır. Her zaman bekleriz.'

"Sizinle konuşmaya geldim, ama görünüşe göre çıkış yolundasınız.

Lydia tereddüt etti. Acelesi vardı. Ama uzun siyah saçları omuzlarına dökülmüş, kürk yakası küçük kulaklarının etrafında dünyaya karşı bir kale gibi dikilmiş bu kadını görünce kalmak istedi.

"Benimle gel," dedi Lydia ve kapıya doğru yöneldi.

Sokakta Antonina'nın yumuşak botları ayak uydurmakta zorlanıyordu ve Lydia canı acısa da kendini yavaşlattı. Gökyüzü isli bir griydi, şehrin çatılarına çökmüştü ve artık neredeyse karanlıktı. Bu saatte bile kasapların önünde kuyruklar vardı, kadınlar talaşın içinde umutla itişip kakışıyorlardı.

daha fazla et gelebilir. Bir parça domuz eti. orba için bir avuç kemik.

"İyi görünüyorsun," dedi Lydia ve onları yolun karşısına geçirerek donmuş at gübresi yığınının etrafından dolanan bir patika açtı.

Antonina tekrar gülümsedi, geniş ağızını küçük bir kıvrımla büktü ve yakasından saçlarını savurdu. Lydia bunu yapmamayı diledi. Annesi de aynı hareketi yapmıştı.

"İyi görünen sensin Lydia," dedi Antonina. 'Aslında oldukça farklı. Görünüyorsun ...' Başını iki yana eğıdi ve Lydia'yı inceledi. "Mutlu.

'Moskova'yı seviyorum. Bana uyuyor.'

Belli ki. Ama dikkatli ol Lydia. Bir sürü fısıldayıcı var.'

Bir an için bakışları birbirlerine kaydı, sonra gözlerini kaçırdılar ve buz parçalarından kaçınmaya odaklandılar.

"Ne için geldin? Lydia sonunda sordu, Antonina hiçbir açıklama yapmadan sonsuza kadar onun yanında koşturacak gibi görünüyordu.

'Dmitri bazen bana bir şeyler anlatır, bilirsin. Özellikle de birkaç brendi içtiğinde.

"Ne gibi şeyler?

"Babanın nerede olduğu gibi şeyler.

Lydia kirli kar yığınınına doğru yürürken neredeyse yüzüstü dşy o r d u .

"Anlat bana," dedi, dudakları kurumuştu.

"Burada, Moskova'da bir hapishanede, gizli bir hapishanede.

Daha fazla mı? Lütfen daha fazlası olsun. "O kadarını zaten biliyorum, ama nerede?" "Ordu için bir geliştirme projesi üzerinde alışıyor.

Tıbbi deneyler değil. Bir kobay değil. Görünüşe göre durumu iyi.

Yaralı değil. Hasta değil.

Lydia daha hızlı yürüdü. Sanki yeterince hızlı hareket ederse ona ulaşabilecekmiş gibi. Ama Antonina yavaşladı ve Lydia dönüp soluk gri çizmelerin ona yetişmesini beklemek zorunda kaldı.

Antonina, "Acele etme," diye yakındı. "Daha bitirmedim.

Lydia kaldırırmda kıpırdamadan durdu ve ona baktı. Yanakları kaskatı kesilmişti. "Hapishane nerede ve bunu bana neden anlatıyorsun?

Antonina'nın dikkatle koruduğu yüzü yumuşadı, özür dileyerek başını eğdi ve eldivenli ellerini birbirine kenetledi. "Özür dilerim Lydia, nerede olduğunu bilmiyorum. Dmitri söylemedi.

"Sordun mu?"

"Hayır.

"Ona soracak mısın?"

"Eğer istersen.

"Tabii ki istiyorum.

'Şu anda çok dikkatli davranıyor, belki deneyebilirim. Bakın bana ne verdi. Gümüş rengi paltosunun geniş manşetini geriye kaydırđı ve neredeyse beyaz denecek kadar soluk gri deri bir eldivenle kaplı ince bileğini ortaya çıkardı. Etrafında ametist ve fildişı kakmalı geniş bir altın bilezik vardı.

"Ne düşünüyorsun?

"Belli ki çok eski ve çok güzel.

Antonina bir süre şaşkınlıkla inceledikten sonra bileğinden çıkarıp ceketinin cebine soktu.

"Nefret ediyorum,"

dedi. "Neden?

"Kanlı bir hediye olmasından korkuyorum. Eski bir çarlık kontesi tarafından Dmitri'ye rüşvet olarak verilmiş olabilir. Kocasının yaşamasına izin vermek için. Kampta yani. Büyük bıyıklı ve gururlu yaşlı bir Beyaz Rus generali

Ama artık madenlerde ya da ormanlarda çalışamayacak kadar zayıf. Başını çevirdi ve oluğa tükürdü. "Ben de bundan korkuyorum.

"Antonina, tüm bunları bana neden anlatıyorsun?" "Çünkü bana güvenmeni istiyorum.

"Sana güvenip güvenmediğim neden umurunda olsun ki?

Kadının eldivenleri birbirine çarparak kuş kanatları gibi yumuşak bir çırpınma sesi çıkarmaya başladı. 'Babanızın birkaç günde bir korunan hapishaneden ayrıldığını ve bir kamyonun arkasında Moskova sokaklarında dolaştığını, daha az iyi korunan bir yerde çalışmaya götürüldüğünü söylersem ... o zaman bana güvenir misiniz?

Lydia bir elini uzattı ve gergin eldivenleri nazikçe tutarak hareket etmelerini engelledi. "Ne istiyorsun Antonina? Söyle bana.

"Kardeşin Alexei'nin nerede olduğunu bilmek istiyorum. "Yine kayboldu.

"Ne?

"Nerede olduğunu bilmiyoruz.

"*Chyort!* Antonina'nın yüzü dehşetle çarpılmıştı. 'Lydia, onu bir kere kaybettin zaten. Neyin var senin? Kimseyi güvende tutamıyor musun? Herkesi kaybediyor gibisin, kendi babanı bile. Tanrı aşkına, ben-' Koyu renk saçlarını salladı, böylece bir mutsuzluk bulutu gibi etrafında sallandı ve kaldırım boyunca ilerledi.

Lydia ona bu hareketi yaptıran şeyin ne olduğundan emin değildi. Öfke miydi? Umutsuzluk mu? Suçluluk mu? Emin değildi. Üçü de içinde çalkalanıyordu. Ya da sadece Antonina'nın azarlamasıyla sarsılmıştı ve karşılık vermesi mi gerekiyordu? Hangisi olursa olsun, umurunda değildi. Ama arkadaşına yetişmek için acele ettiğinde, onu döndürmek için koluna dokunduğunda, bileziği kürk cebinden kendi cebine kaydırması bir saniyeden az sürdü.

"Onu bulacağım," dedi Lydia ona. İçindeki inanç kendi kulaklarına bile gerçek gibi geliyordu.

Bir araba tekerlekleri tıslayarak yanlarından geçti ve üzerlerine yağlı buz parçaları püskürttü ama ikisi de fark etmedi. Lydia'nın dikkati Antonina'ya, uzun kirpikleri ve gizli bir çaresizlik bakışıyla koyu renk derin gözlere odaklandı. Lydia o anda kendisi gibi bir yabancı, nereye gittiğini bulmaya çalışan bir kadın gördü.

"Ben sana yardım edeceğim," dedi Lydia ısrarla, "sen de bana yardım et. Dmitri'den hapishanenin nerede olduğunu öğren.

"Denerim.

"Denemekten fazlasını yap.

"Sanırım size kendisi söylemeyi tercih edebilir. "Çoktan sordum. Hayır dedi.

"Peki karşılığında benim için ne yapacaksın? Antonina belli belirsiz sordu, sanki iyiliği kendi iyiliği için beklemiyormuş gibi.

Alexei'yi bulacağım. Söz veriyorum. Ve öğrenir öğrenmez size nerede olduğunu söyleyeceğim.

Küçük bir rahatlama dalgasıyla birbirlerine gülümsediler. İkisi de nedenini tam olarak bilmiyordu ama bir tür tuhaf bağlantının farkındaydılar. Lydia bileziğin sıcak nefesini kalçasında hissedebiliyordu. Yine de Antonina soluk deri çantasını açıp içinden bir deste ruble ve banknot çıkarıp Lydia'nın eline tutuşturduğunda Lydia tereddüt etmeden aldı.

Ondan sonra koşmaya başladı. Kaybettiği zamanı telafi etmek ve kendisini bir sivrisinek sürüsü gibi takip eden düşüncelerin önüne geçmek için. Sokakları taradı, kapı aralıklarını aradı, Arbat'ın parlak bölgesinde yürüdü ve sarhoşların zaten oluklara yayılmış, gazetelere ve ölümün buz gibi gölgesine sarılmış olduğu pis bölgeleri taradı.

"Edik adında bir çocuk tanıyor musun?

Bulduğu her sokak çocuğuna sordu. Sokak köşelerinde tek sigara ya da barların önünde sulandırılmış votka şişeleri satan kirli tiplere. Dükkân sahiplerinin ayak işlerini yapan temizlikçi teslimatçılar. Hatta

Ruj süren ve minik kalçalarını Bolşoy'un arkasında sergileyen güzeller. Binlerce kez: "Edik adında bir çocuk tanıyor musun?"

Kar yağmaya başladı. Dükkânlar kapılarını kapatıp kepenklerini tıkırdatırken sokaklar karanlığa büründü. Artık nerede olduğunu bilmiyordu, ayakları ağrıyordu ve bunun soğuktan mı yoksa *valenki*'sindeki deliklerden mi kaynaklandığını bilmiyordu. Eve gitmeliydi. Belki Alexei çoktan dönmüştür. Liev homurdanıyor ve küçük odalarında volta atıyor olmalıydı. Muhtemelen Elena onu azarlıyor, Lydia'nın kendi başının çaresine bakabilecek durumda olduğunu söylüyordu. Yine de ayakları yürümeye devam etti ve gece ve kar bastırdıkça Moskova'nın onu yuttuğunu hissetti. Sokağın karşısında, arkasında uzun bir iple hantal bir şey çeken başka bir çocuk gördü. Soluk saçlı, uzun koyu renk paltolu, omuzları kar taneleriyle buz tutmuş.

"Edik!" diye bağırdı.

Çocuk endişeyle başını çevirdi. Gazlı sokak lambasından yayılan sarı ışıktaki hatasını anladı. Çocuk o değildi. Koşmaya başladı.

"Bekle!"

Boş caddeyi hızla geçti. Adam onun için çok hızlıydı ama yanında sürüklediği şey onu yavaşlattı ve onu kolaylıkla yakaladı. İpte asılı olan şeyin tumbul bir domuz yavrusu olduğunu fark etti. Ön ve arka ayakları bağlanmış, burnu pis bir bezle kapatılmış ve kar örtüsü altında giderek kaybolan küçük, köhne bir kızağın üzerinde yan yatmıştı. Hayvan korkudan felç olmuş gibi görünüyordu, pembe gözü yuvasında çılgınca dönüyordu. Çocuk en fazla sekiz ya da dokuz yaşındaydı ve vahşi bir yaratığın gözleriyle ona bakıyordu.

"Bunu nereden buldun?"

"Bu büyükbabamın," diye yalan söyledi çocuk ve kızağı buzdaki çukurların üzerinde sürükleyerek, bir o yana bir bu yana sallayarak tekrar yola koyuldu.

"Bekle!"

Lydia Antonina'nın rublelerinden birini çıkardı. Çocuk anında daha uyanık hale geldi. Sırtı ona dönük olmasına rağmen paranın kokusunu alabiliyordu.

"Ben arıyorum-

"Ben biliyorum. Edik adında
bir çocuk.' "Bunu nereden
biliyorsun?

Adam ona aptalmış gibi baktı. "Çünkü bütün akşam dolaşıp onu sordun.

"Sana kim söyledi?

"Herkes. Ama cevap çocuktan gelmedi; onun arkasından geldi.

Döndü. Tam omzunda bir adam duruyordu, iri bir gölge gibi. Buzun üzerinde bile ses çıkarmadan nasıl bu kadar yaklaşabildiğini hayal bile edemiyordu. Bir kedinin ayaklarına sahip olmalıydı. İri omuzları olmasına rağmen, saçları kahverengi ve kıvrıkcıktı ve çocuksu bir samimiyet izlenimi veriyordu. Karanlıkta adamın yüz ifadesini tam olarak seçemiyordu ama buklelerinin aksine yüz ifadesinin dostça olmadığı hissine kapıldı. Bir adım geri çekildi.

'*Dobriy vecher,*' dedi. "İyi akşamlar. Alexei Serov'u arıyorum." İşte o zaman adamın alnındaki dövmeği gördü.

"Sen benim oğlumsun, Alexei.

"Sen benim babamsın,
Maksim. "Seni kalbimde
taşıyorum.

"Bu benim için bir onurdur.

Maksim Voshchinsky Aleksey'i göğsüne bastırdı ve ellerinin düz kısmıyla memnuniyetini Aleksey'in sırtına vurdu, böylece anlamları kaburgalarında titreşti.

"Sen benim oğlumsun," dedi tekrar ve Aleksey'i bir kol boyu uzakta tutarak genç esirini gururla inceledi. "Benim gömleğimi giyiyorsun, benim banyomu ve usturamı kullanıyorsun, tıpkı bir oğlun yapması gerektiği gibi.

"Teşekkür ederim, Maksim. *Spasibo.*'

'Şimdi çok daha iyi görünüyorsun, temiz ve taze. Tüm o pisliğin ve kirli sakalın altında iyi görünümlü bir Rus saklanıyordu.

"Daha iyi

hissediyorum.

"*Da*. Bu çok iyi.'

Aleksey Maksim'in yatağın yanındaki büyük siyah koltuğa yatırılmasına yardım etti ve üzerine bir battaniye örttü. En yumuşak yeşil kadifeden yapılmıştı ve kenarları zarif işlemelerle süslenmişti. Satın mı alınmıştı? Yoksa çalınmış mıydı? Aleksey yatak odasında kafeslerdeki doldurulmuş kuşlara bakarken kendini aynı şeyi merak ederken buldu. Satın mı alınmıştı yoksa çalınmış mıydı? Bunun bir önemi var mıydı?

Siktir et bu insanları. Şimdiden kafasının içine girmişlerdi. Önemli. Tabii ki önemli. Bunu sakın unutma.

Ödemesi gereken bedel buysa, tamam, ödeyecekti. Ama aptal olma. Aptal olma. Bütün akşam Maksim'in anlattığı hikâyeleri dinlemişti; hapishanelerde ve kamplarda yaptığı kahramanlıkları, gardiyanların otoritesini kabul etmeyişi, yediği dayakları, kâğıt oyunlarında kazandığı ya da yataklardan çaldığı paraları anlatan olağanüstü hikâyeler. Hapishanelerde ve şimdi de Moskova sokaklarında salt irade gücüyle elde ettiği güç. Acımasız olabilirdi ama lanet olsun ki sevimli bir adamdı. Birlikte sigara ve Fransız konyayı içerek rahatladıklarında Alexei'yi güldürüyordu.

Ama unutma. Asla unutma. Alexei, "Evet," dedi ve bir ördek gölündeki dalgalanmalar gibi yayılan ve tavanın hemen altında asılı duran pusun içine doğru sürüklenen bir dizi duman halkası çıkardı. Bunu sıradanlaştırdı. Neredeyse önemsizdi. "Beni bir *vor* yaptınız, sizinkilerden biri. *Vory v zakone*'nin, yani hırsızların kayınvalidesinin tam bir üyesi değilim, bunu anlıyorum. Bu zaman alacak ve kabul edilmeden önce kanıtlamam gereken daha çok şey olduğunu söylüyorsunuz. Ama beni işaretlediniz. Damgan üzerimde.'

'Seni koruyacak, Alexei. Seni bu şehirde güvende

tutacak. "Minnettarım, baba.

Maksim ona gülümsedi, geniş etli yanakları zevkten pembeleşti. 'Bir zamanlar benim de bir ailem vardı, iki oğlum. Ama bir suçlu *vory v zakone*'ye katıldığında tüm ailesinden feragat etmek zorunda kalır, çünkü kayın hırsızlar bir adamın tek ailesi haline gelir.

"Oğullarınız şimdi neredeler?"

Omuz silkti. 'Eskiden Leningrad'daydılar, ama şimdi ... kim bilir? Yirmi yıldan fazladır onları ne gördüm ne de duydum. Artık ne ben onları sokakta görsem tanırım ne de onlar beni.

Büyük etli gözyaşları kontrolsüzce yüzünden aşağı yuvarlandı. Alexei öne doğru eğildi.

"Ben senin yeni oğlunum, *Pakhan*. Kelimeler dilini yaktı. Yine de tekrarladı. "Ben senin yeni oğlunum, *pakhan*.

"O zaman bana bir konyak daha koy da içelim.

Kadehlerini doldurduktan sonra Aleksey duman halkaları üflemeğe geri döndü ve yarı kapalı gözlerle yeni babasını inceledi. Şimdi sormak zorundaydı.

"Peki Maksim, bana yardım etmesi için *vory*'ne emir verecek misin?"

'Ah, oğlum, bu büyük bir istek. Henüz kardeşliğin gerçek bir üyesi değilsin ve seni değersiz görebilirler'.

"Sana bir *vor* olarak değil, bir oğul olarak soruyorum.

Aralarında halı kadar yeşil ve katı bir duraksama oluştu. Odanın havasını emiyor gibiydi.

"Hayatımı kurtardınız," dedi Maksim. Ama yine de evet demedi.

Aleksey kendi yırtık pırtık çizmesine uzandı ve içinden mavnada Konstantin'den aldığı ince uçlu bıçağı çıkardı. Yaşlı adam kısa bir an için donakaldı ama Alexei sağ kolunu yukarı çekerek ön kolunun altındaki soluk, savunmasız eti ortaya çıkardı. Dikkatli bir şekilde bıçağın ucunu derisine bastırdı ve kanın fişkırdığını gördü. Hızlı bir vuruşla bileğine kadar kesti ve hareketi kıpkırmızı bir şerit takip etti.

Başını kaldırıp Maksim'e baktı. "Cevap evet mi?"

Bunu izleyen duman dolu sessizlikte Lydia'nın nefes alışını duyar gibi oldu. Sonra karşındaki adam başını salladı ve kolunu uzattı. Aleksey bıçağı aldı ve cüppesinin kolunu geriye itti. Bıçağı kaldırırken

Bir suçlunun başını sallamasının bedeli nedir diye sordu kendine. Bıçağı Maksim'in sağ kolunun gevşek kıllı etinde sürükledi, yüzeydeki deriyi temizce ayırdı, bir katilin işareti olan dövmele bir kafatasının sırtan çene kemiğini sıyırdı. Ama derine değil. Bu adamı incitmek istemiyordu.

"Şimdi," dedi Aleksey. Bıçağı kalçasına sildi, Maksim'in ağır kolunu tuttu ve kucağına damlayan kendi koluna bastırdı. Et ete. Hayat hayata.

"Şimdi," dedi tekrar, "şimdi, baba, biz kanız.

Yatak odasının kapısının saygıyla çalınması Maksim'in küfretmesine neden oldu.

'*Yob tvoyu mat!* Siktir git!' O ve Aleksey kâğıt oynuyorlardı. Maksim azılı bir rakipti ve kolaylıkla kazanıyordu. "Ne istiyorsun?"

Kapı belli belirsiz açıldı ve Igor'un şekli dar boşluğu doldurdu. Kısa boylu genç adam gergin görünüyordu.

'Rahatsız ettiğim için özür dilerim *pakhan*, ama Nikolai burada. Sizinle konuşmak istiyor.

"Hasta olduğumu bilmiyor mu? Voshchinsky böğürdü. Dudaklarına tükürük sıçradı ve sinirli dilini dudaklarının üzerinde gezdirdi. "Ona gitmesini söyle.

'*Pakhan*, ben ...'

Kapı diğer taraftan ittirilerek tamamen açıldı ama kapıda patronuna rapor vermek için duran Nikolay değildi. İri, tutkulu gözleri ve ince fildişi gibi teni olan güzel, ince bir kızdı. Alexei'nin onun Lydia olduğunu anlaması göz açıp kapayıncaya kadar sürdü. Onu nasıl bulmuştu ki? Solgun saçlarıyla kirli bir kestane kestanesi onun arkasında duruyordu. Çirkin şapkası elindeydi ve ateşten yelesi ölü şeylerle dolu loş odada yeni bir madeni para gibi parlıyordu. Diğer herkesi görmezden geliyor, sadece kardeşine odaklanıyordu.

"Aleksey," dedi sertçe ve ona ince bir el uzattı. "Seni eve götürmeye geldim.

Gürültü. Isı. Sacların arpması, makinelerin gıcırdaması. Vinç zincirlerinin gürültüsü ve takırtısı. Hepsi Chang'in zihnine çarptı. Sanki tanrılar öfkeyle ayaklarını yere vuruyor, ateşten nefeslerini kafatasına üflüyorlardı, ta ki kafatası kavrulup kül olana kadar.

Bir insan bu işte nasıl çalışabilir?

Yüksek fırının ağız deriyi kabartıyor ve beyaz-sıcak metal levhalar manevralarla yerlerine yerleştirilirken işçilerin yüzlerini şeytanların kızıl terli maskelerine dönüştürüyordu. Maşalar, matkaplar ve buharlı ekiler elik fabrikasının içinde kulakları sağır eden bir uğultu çıkartıyordu; Chang, ülkesinin ilerlemesi için Çin'in her yerinde ihtiyaç duyulan cehennem bir ses olduğunu biliyordu. Stalin Rusya'yı dünyanın en büyük güçlerinden biri haline getiriyordu. Bu endüstriyel gelişme dalgası Çin'in ihtiyaç duyduğu şeydi; makineleşme gelecekti. Ama Mao Tse Tung bunu uygulayacak lider miydi? Hala savaştaydı ve hala kendi özel zevklerine dalmıştı. Bu da Çin'in beklemesi gerektiğı anlamına geliyordu ve Çin halkının mükemmel olduğu bir şey varsa o da sabırdı. Onların da günü gelecekti. Ama o zamana kadar nasıl bekleyeceklerini biliyorlardı. Bu onların gücüydü.

Heyet, Rus rehberlerinin arkasında fabrikada ilerlemeye devam etti. Chang yurttaşlarının metal üretiminin büyüklüğü karşısında şaşkına döndüklerini görebiliyordu. Olmaları gerektiğı gibi. Bir grup halinde durdular ve bir adamın delge kullanmasını izlediler; buharla çalışan devasa bir yumruk, elik levhalara çarpıp geniş bir daire çiziyordu. Amacının ne olabileceğı konusunda Chang'in hiçbir fikri yoktu ve sesi de sormasına izin vermeyecek kadar sağır ediciydi. İzlendiğinin farkında olan Rus işçi, gözlerini itaatkâr bir şekilde aşağı indirdi ve ellerini sürekli hareket ettirdi. Tekrar tekrar aynı hareket, bir kolun çekilmesi, bir vincin döndürölmesi, makaralar üzerinde bir elik levhanın takırdaması, sonra patlama ve bir sonrakine geçme.

Heyet yoluna devam etti ama Chang kaldı. Adamın kafasını kaldıracacağı anı izliyor ve bekliyordu. Çünkü Chang onun bakacağını biliyordu,

Sonunda direnemeyecekti. O zaman Chang bir Rus işçisinin nasıl yapıldığını görecekti. Çin'de de aynıydı, köylü zihniyeti, her şeyi itaatkâr, yere eğilmiş gözlerin ardına saklıyordu. Başlarını kaldırmayı ve kalabalığın içinde öne çıkmayı reddetmeleri Chang'ı kızdırıyordu. Lydia'da en başından beri sevdiği şeylerden biri de buydu, dünyanın gözünün içine bakma isteği. Kafasındaki görüntüye gülümsedi ve bir parmağını boğazına götürerek tam da Lydia'nın dudaklarının değdiği noktaya dokundurdu.

İşte o an metal işçisi gözlerini kaldırmayı seçti. Chang'e geniş elmacık kemikleri, uzun burnu, sakal saçaklarının arasına gizlenmiş çenesiyle tam bir Rus yüzü gibi göründü. Ama gözler ona bilmesi gereken her şeyi anlatıyordu. Soluk gri ve bitkin, buharlı çekiç şafaktan alacakaranlığa kadar yansımaları gözlerine vuruyordu. Bunlar, bu fabrikalarda çalıştığına inandırıldıkları memnun proletaryanın gözleri değildi.

Bir an için bakışları birbirlerine sabitlendi ve Chang yavaş yavaş ısıyı hissetti. Bu kez fırından değil, işçinin kendisinden geliyordu. Nokta atışı keskinliğinde bir ısıydı bu. Alevler içinde kalmış bir bıçak gibi. Chang bunu hemen tanıdı. Bu nefretti.

"Kuan.

Durdu ve onu bekledi. Fabrika bahçesinden geçerken Chang daha da yaklaştı. Kar yağmura dönmüştü ama bu öyle bir yağmurdu ki, insanın yüzüne buz gibi çarpıyordu. Şu anda bir toplantıya götürülmeleri gerekiyordu ve Chang'in sözlerini kadının kulağına gizlice sokması için başka bir zamanı olmayacaktı. Ne istediğini sormadı ama siyah ve parlak gözleriyle onu inceledi. Kasvete rağmen gözlerindeki ateşi görebiliyordu.

'Fabrika etkileyiciydi,' dedi.

"Orada çalışan insan sayısını gördünüz mü?

Evet. Komünizm iş başında. İşe yarıyor. Burada, Stalin'in Rusya'sında Lenin'in fikirlerinin pratik bir gerçeklik olarak nasıl işlediğini görüyoruz. Bu ülke için başarılı bir gelecek hazırlıyorlar. Çin'in ağladığı şey de bu, aynı güçlü el.

"Bir babanın sert eli.

'Ama azarladığı kadar okşayan biri. Almak kadar vermek de isteyen biri.

"Chang An Lo," dedi Kuan her zamanki sessiz haliyle, ama Chang sesindeki tedirginliği duyabiliyordu, "endişeliyim.

'Çin için endişeleniyor musunuz?

"Hayır, senin için endişeleniyorum,
yoldaşım. "Endişelenmene gerek yok.

"Belki de vardır.

Kalın vatkalı mavi paltosu, geniş kemikli yüzünü çerçeveleyen kısa siyah saçlarıyla, Çin'in herhangi bir kırsal kesiminden bir pirinç yetiştiricisinin kızı olabilirdi, kendisi gibi kiracı bir arazide veya aile evinde kölelik hayatına mahkum edilmiş milyonlarca kişiden biri. Ama gözleri farklı bir hikâye anlatıyordu. Düşünceli ve zekiydi. Hukuk alanında üniversite diplomasına ve sorunları tanıyıp onlarla etkili bir şekilde nasıl başa çıkacağına karar verebilen bir zihne sahipti. Chang'in o sorunlardan biri olmaya hiç niyeti yoktu.

'Kuan,' dedi, 'buraya başarmak için geldiğimiz şeyden dikkatinin dağılmasına izin verme. Dikkatini odakla. Liderimiz Mao Tse Tung'un zeki olmamıza ihtiyacı var. Moskova'ya öğrenmek için geldik.

"Haklısın, elbette. Yüzündeki yağmuru sildi. 'Hepimiz buna odaklanıyoruz. Delegasyondaki her birimiz gece geç saatlere kadar rapor yazıyoruz. Ona spekülatif bir şekilde baktı. 'Ama kendinizi her zamanki gibi Komünizm meselelerine adanmışınızdan emin değilim. Sanki düşünceleriniz başka yerdeymiş gibi.

Chang'in ayak tabanları sanki az önce buzda kaymış gibi hissettirdi. 'Durum öyle değil, yoldaş. Buradaki fırsatlardan nasıl daha fazla yararlanabileceğimize odaklanıyorum ve sanırım farklı bir şeyi denetlemek için talepte bulunmamızın zamanı geldi. Daha zorlayıcı bir şey.

Ona gülümsedi, gözleri beklentiyle açılırken şüphenin ağzından kayıp gittiğini gözlemledi.

"Aklınızda ne var, Yoldaş Chang?

Adam yağmurda ilerledi ve kadın da hızla onun yanına gitti. İnsanlar Peiho Nehri'ndeki balıklar gibidir, diye hatırlattı kendine. Tek yapmanız gereken doğru yemi atmaktır.

"Bana dövmeni göster.

"İlgilenmiyorum Lydia.

"Beni ilgilendiriyor.

Ona ne yaptıklarını görmeye kararlıydı, böylece öğrenecekti. Ona ne borçlu olduğunu bilecekti. Yatağının kenarında oturuyordu, şimdi daha zeki, yeni beyaz gömleğiyle daha temiz ve tanıdık olmayan bir kolonya kokuyordu. Ama daha çok hatırladığı eski Aleksey'e benziyordu; bacaklarını bileklerinden çaprazlamış, kayıtsız bir poz vermişti. Onu eski haline dönmüş görmek rahatlatıcıydı ama aynı zamanda farklıydı da. Bir şeyler değişmişti. Bunu onun gözlerinde ve boynunun yumuşak açısında hissedebiliyordu ve buna sevinmesi mi yoksa üzülmesi mi gerektiğini bilemiyordu. Adamın gömleğinin düğmelerini açmaya başlamasını izledi. Arkasında Popkov ve Elena kaskatı ve sessiz duruyorlardı. Onların onaylamadığını, ayakkabısındaki deliği hissettiği kadar keskin bir şekilde hissedebiliyordu. Aleksey'in parmakları hızlı çalışıyordu ve Elena onun hissetmesi gerektiğinden emin olduğu utançtan hiçbir iz göremiyordu.

'İşte,' dedi ve gömleğini geriye attı.

Kendini hasta hissetti. Beklediğinden daha büyüktü. Derisinin tüm genişliğini kaplayan bir katedral. Göğsündeki kemikleri eziyor gibiydi, zarif soğan kubbesi yaka kemiklerinin birleştiği yerin hemen altında dövmeliydi.

'Bu çok güzel,' dedi.

Lydia arkasında bir homurtu duydu ama aldırmadı.

Alexei ona tek kaşını kaldırdı. "Güzelliği ya da güzel olmaması önemli değil.

"Peki amaç ne?

"Onlardan biri olarak işaretlendim. Ömür

boyu. "Oh Alexei, üzgünüm.

"Olma.

Ona bir gülümseme verdi. "Yüzmeye bu kadar sık gidemeyeceksin, hepsi bu.

"Zaten ıslanmaktan ve üşümekten hiç hoşlanmadım. Adam ona gülümsedi ve bu gülümseme kızın ağlama isteği uyandırdı.

"Yani şimdi sen de *Vory*'lerden birisin, senin için ne yapacaklar?" "Henüz öğrenmedim.

Gömleğinin düğmelerini iliklemeye başladı. Acele etmedi. İlk kez bu kardeşliğe ait olmanın onun için sandığından daha fazla şey ifade edip etmediğini merak etti.

"Yeni bir babam var," dedi sakın bir sesle. "Bana yardım edecek biri.

Bu şok onu boğazından yakaladı. Öksürdü ve ellerine baktı çünkü birbirlerini boğuyor gibiydiler ama başka bir şey hakkında konuşmaya çok ihtiyacı vardı. Başka bir şey hakkında.

'Antonina seninle konuşmak istiyor,' dedi.

Anında başını kaldırdı, yeşil gözleri tetikte ve ilgiliydi. "Onu gördün mü?

"Evet. Yarın seni ona götüreceğim.

"Teşekkür ederim.

Hepsi bu kadardı. İkisi de yeterince konuşmuştu. Lydia kapıdaki askıya doğru yürüdü ve paltosunu çekti.

"İyi uykular kardeşim," diye mırıldandı, kapıyı açtı ve loş sahanlığa doğru yürüdü.

Dışarıdaki karanlık avluya ulaşmadan önce, iri yarı bir gölge kendi gölgesiyle birleşerek gecenin içinde sinsice dolaşan iki başlı bir canavara dönüştü. Bu Liev Popkov'du. Konuşmadılar. Liev Popkov onun yanında hızla ilerledi ve Moskova'nın karanlık sokaklarında gözden kaybolurlarken Liev de adımlarını onunkilere uydurdu. Ancak onu sağ salim gideceği yere ulaştırdıktan sonra Elena'nın sıcaklığına ve kendi yatağına dönecekti.

Haç hâlâ duvarda asılı duruyordu ve oda gölgelerle dolmuştu ama Lydia için bunun bir önemi yoktu. Hiçbir şeyin önemi yoktu. Artık yoktu. Chang gaz lambasını yakmıştı.

'Böylece sana bakabilirim,' demişti.

Odaya girdiğinde yüzünü nazıkçe ellerinin arasına almış, parmakları sanki ona bir şey söyleyebilecekmiş gibi derisinin altındaki kemikleri hissetmişti. Gözleri uzun bir süre onunkileri dikkatle inceledikten sonra alnından öpmüş ve onu kollarının arasına almıştı.

İşte o zaman aniden başka hiçbir şeyin önemi kalmadı.

Yanağını adamın çıplak göğsüne dayadı, bacaklarını adaminkilerin üzerine tembelce yaydı ve parmaklarının adamın teninde gezinmesine izin verdi. Yoğun bir zevkle, sarı ışıktaki sanki yağlanmış gibi parlamasına neden olan kaygan ter tabakasını düzeltti. Göğsündeki kabarık yara izlerinden birine her dokunduğunda başını kaldırıp dudaklarıyla onu okşadı ve tuzluluğunu tattı. Bir zamanlar küçük parmaklarının olduğu yerlerdeki gibi eski yara izlerine katlanabiliyordu. Onlar yüzeysel hasarlardı. Ama o güzel, değerli derisinin altında ne yatıyordu? Ondan uzaktayken ne gibi yeni hasarlar açılmıştı, göremediği yaralar?

Altında yatanı dinlemek için kulağını göğsüne daha da yaklaştırdı ama sadece kalbinin sabit atışını ve içindeki gizli boşluklara girip çıkan havanın yumuşak iç çekişini yakaladı. Adamın eli saçlarının arasına gömülmüş, saç tellerinin arasında geziniyor, onları parmaklıyor, daha derine iniyordu.

İlk sevişmeleri çok yoğundu, açlıktan ölmek üzere olan yaratıkların yemeğe aç oldukları gibi birbirlerine açıldılar, ama bu kez sanki her an yeniden koparılmayacaklarına inanmaya başlayabileceklermiş gibi daha yavaş bir tempoya izin verdiler. Vücutları gevşemeye başladı. Güvenmek için. Birbirlerinin ritmini kolaylıkla buldular ve Lydia bunu bir kez daha deneyimledi.

Onu içinde sert bir şekilde hissetmenin, fiziksel bir parçası haline gelmesinin hiçbir zaman tamamen ortadan kaldıramayacağı tanıdık bir acı.

Adamın kalçasındaki uzun ve gergin kası okşadı ve zevkle seğirdiğini gördü. "Söyle bana," dedi usulca, "içini bu kadar acıtan şey ne?"

"Şimdi burada seninleyim, tüm acılar yok oldu. Gülümsüyordu, yüzünü göremese de sesinden bunu duyabiliyordu.

"İyi yalan söylüyorsun, aşkım.

Eli hâlâ saçlarında dolanırken, başını biraz kaldırdı ve çenesi kaburgalarının üzerinde dengede duracak ve yüzünü görebilecek şekilde çevirdi. Badem şeklindeki siyah gözleri ona gülümsüyordu.

"Gerçek bu Lydia. Biz birlikteyken dünyanın geri kalanı yok oluyor. Dışarıda ne var,' siyah pencereye baktı ve bir an için gülümsemesi kayboldu, 'tüm zorluklarıyla birlikte, var olmaktan çıkıyor. Kızın alnındaki bir tutam ateş saçını düzeltti ve bir parmak ucunu ağzına götürdü. Kadın dudaklarını araladı ve adam onun dişlerine dokundu. "Ama o bizi bekliyor.

Diğer eli göğsüne gitti ve yavaşça ağrıyan bir okşayışla okşadı. Birdenbire onun üzerine yuvarlandı, kendi bedenini onun boylu boyunca yatırdı. Kemikleri ve etleri birbirine karıştı, ayak bilekleri onunkilerin arasına girdi, kalçaları onunkilerin üzerindeydi, karnı onunkilere yaslandı, kaburgaları onunkilerle birleşti. Adamın kasıklarındaki sıcaklığı hissedebiliyor ve bunu kendi sıcaklığıyla birleştirmek istiyordu. Dirseklerini adamın başının iki yanına dayadı ve onun ciddi bakışlarına baktı.

"Bana Çin'den bahset," diye emretti.

Titreme hafıftı. Gözlerinin arkasındaki karanlığın derinliklerinde bir yerde küçük siyah bir deklanşör. Ama yeterliydi. Artık haklı olduğunu biliyordu. Onun güzel, düz burnunu öptü.

"Söyle bana," dedi daha yumuşak bir ses tonuyla, "Çin'de seni bu kadar üzen ne oldu?"

Gülümsemesi yavaşça geldi. Dudaklarının bir köşesinde belli belirsiz bir kıvrımla başladı ve yanaklarındaki kaslardan gözlerine doğru yükselişini izledi.

"Beni çok iyi tanıyorsun, Lydia'm.

"Benden saklanma.

"Saklanmıyorum. Sadece sana dikkat ediyorum. Eli kalktı ve sanki kendi iradesi ve arzusu varmış gibi kadının sırtının küçük kısmına yerleşti. 'Burada, Moskova'da düşünecek yeterince şeyin var. Yeterince karışıklık var.

"Şimdi söyle bana. Çenesini onunkinin üzerinde zıplattı. "Yoksa sen söyleyene kadar bütün gece ve bütün gün burada yatarım.

Güldü. "Bu sana hiçbir şey söylememek için mükemmel bir neden," dedi.

"Bekliyorum.

Adam sessizce nefes aldı ve kadın da kendi nefesinin ritmini onunkine uydurdu. Küçük odadaki sessizlik etraflarını saran bir battaniye gibi sıcak ve samimiydi. Adamın burun delikleri alevlendi ve kadın adamın ona söyleyeceğini biliyordu.

"Mao Tse Tung hâlâ Chiang Kai-shek'in Milliyetçi Kuomintang güçleriyle savaşıyor. Sessizce konuştu ama sözlerinin yumuşaklığı Lydia'yı tedirgin etti. "Mao ve Komünist Kızıl Ordumuzun kazanacağına inanıyorum. Bir gün kontrolü ele alacaklar. Belki yakında değil ama eninde sonunda Çin halkı özgür bir gelecek için tek şanslarının Komünizm olduğunu anlayacak. Çin gibi bir ülke için ilerlemenin tek yolu budur. Bunu burada Rusya'da gördük, ileride yaşanacak gelişmeleri izledik.

'Peki ya. . . ?' Kadın durdu. "Ne

hakkında?

"Hatalar hakkında mı? Sabırsız bir elini pencereye doğru salladı ve fısıldadı: "Peki ya dışarıdaki korku?

Chang iki kolunu Lydia'nın çıplak sırtına doladı ve onu göğsüne doğru çekti. 'Yanlış olan liderdir Lydia, Komünist sistem değil. Stalin Rusya için yanlış liderdir.

"Ya Mao Tse Tung?

Onun için savaştım. Onun için hayatımı tehlikeye attım. Ve arkadaşlarımla ve meslektaşlarımla hayatlarımla riske attım.

'Şangay'daki merkez ofislerinde çalıştığını sanıyordum. Şifreli mesajları çözmek, bana söylediğın buydu.

Ona özür dileyen bir gülümseme verdi. "Öyle yapıyorum.

Bazı zamanlar. Geçmesine izin verdi. *Hayatımı tehlikeye attığını* söylemişti.

Parmakları kadının omurgasını okşayarak onu yatıştırdı. "Ama Stalin gibi," diye devam etti, "Mao da yanlış lider. O yozlaşmış bir adam ve Çin'i ele geçirirse onu felce uğratacak.

Ağzını adamın boğazının çukuruna dayadı, nabzının farkındaydı.

"Chang An Lo, eğer öyleyse, onun için savaşmayı bırakmalısın.

Adam, kız zar zor nefes alana kadar onu sıkıca kavradı. "Biliyorum," dedi kasvetli bir şekilde. 'Ama bu Çin'i nerede bırakıyor? Ve bu beni nereye bırakıyor?

Hapishane bugün soğuktu. Bu düzenli olarak oluyordu, nefes verdiğinizde hava yüzünüzün önünde bembeyaz oluyordu. Jens neden bu kadar soğuk olduğundan emin değildi. Tesisat yetersizliği mi? Belki de. Ama Albay Tursenov'un bunu kasıtlı olarak yaptığına dair tatsız bir şüphesi vardı. Kışları ormanlarda, madenlerde ya da kanal inşaatlarında geçirmenin nasıl bir şey olduğunu hatırlamalarını sağlamak için. Bu tür ipuçları zihni keskinleştirirdi.

Jens çalışma odasındaki geniş masasına oturmuş, önünde, içine dalıp zihnini başka her şeye kapatabileceği büyük dikdörtgen göller gibi yayılmış planlar duruyordu. Onlarla gurur duyuyordu. Elinde değildi. Ve kesinlikle onları bir başkasına devretmeye hazır değildi. Saatlerce süren titiz bir çalışmayı, iyi tasarlanmış, dikkatle düşünülmüş ve ustalıkla kalibre edilmiş bir mühendislik parçasını temsil ediyorlardı. Sibirya'nın kereste ormanlarında akıllara durgunluk veren onca yıllık kölelikten sonra bile hâlâ düşünebiliyordu. Hâlâ çizebiliyordu. Hâlâ plan yapabiliyordu.

Hala yaşamayı arzuluyorum.

Özellikle de şimdi. Şimdi Lydia vardı.

"Ayağa kalk.

Kapı çarparak açıldı. Hava ne kadar sıcak olursa olsun sürekli terleyen iri yarı, yağlı gardiyan Babitsky hemen dikkat kesildi ve Jens onun korkusunun kokusunu odanın öbür ucundan bile alabiliyordu. Bu koku kendi ensesindeki tüyleri diken diken etti.

Mühendisler ve bilim adamlarından oluşan üst düzey grup kendi atölyelerinden toplantı salonuna yönlendirilmişti. Yüksek tavanlı ve iyi oranlara sahip zarif bir odaydı. Devrimden önceki günlerde, villanın kasvetli bir hapishane yerine bir aristokrat konağı olduğu zamanlarda

Pencereleri parmaklıklı olan bu oda yemek odasıydı ve hâlâ üzerinde planların ve teknik çizimlerin yığılı olduğu devasa maun bir masa vardı. Ne gümüş şamdanlar, ne kristal kadehler, ne de kahkaha sesleri vardı. Pratiklik ve kullanışlılık Sovyet Rusya'nın yeni tanrılarıydı. Bu Jens için gayet uygundu. Pratik bir adam olmayı öğrenmişti.

Elleri arkalarında, gözleri önde, çeneleri göğüslerinde, hiç konuşmadan düz bir sıra halinde durdular. Tam olarak kamplarda öğretildiği gibi. Yüksek eğitilmiş ve zeki beyinlerden oluşan bir sıra, eğitilmiş foklar gibi davranıyordu. Yanında Olga zar zor duyulabilen bir tiksinti homurtusu çıkardı ve Olga gözlerini aşağıya doğru çevirdiğinde eteğinin kenarındaki küçük deliği fark etti.

"Yoldaşlar. Albay Tursenov'un ta kendisiydi. "Bugün size bazı ziyaretçiler getirdik.

Jens'in kalbi göğsünde zıpladı. Lydia mı? Aptalca bir an için onu görmeye gelenin kızı olabileceğini düşündü. Hızla başını kaldırdı ve kendini, yanında gergin bir Babitsky ve biraz daha az gergin bir Poliakov'un bulunduğu Albay'a bakarken buldu. Önemli ziyaretçiler demek ki. Onların arkasında, aptalca bir umutla beklediği kızıl saçlı genç kadın yerine, dördü erkek, ikisi kadın olmak üzere altı sert bakışlı Doğulu duruyordu ama giyim tarzlarından aralarındaki farkı anlamak kolay değildi. Mavi ceketlerinin kolunda kırmızı bir bant vardı. Komünistler. Çinli komünistler mi? Var olduklarına dair hiçbir fikri yoktu. Dışarıdaki dünya hızla değişiyor olmalıydı. Ve neden bu Çinlileri çok gizli bir projeye getirsinler ki?

"Yoldaşlar," dedi Albay Tursenov tekrar. Onlara genellikle böyle proleter bir terimle hitap etmezdi. *Tovarishchi*. Normalde bu onların soyadı ya da numarasıydı. Hiçbir şey *tovarişçi* kadar saygılı olamazdı. "Bugün Çin Komünist Partisi'ndeki yoldaşlarımızın ziyaretinden onur duyuyoruz. Grubun en önünde duran, demir grisi kırpılmış saçları ve derin çizgilerle kaplı yüzüyle hiçbir şey belli etmeyen yaşlı adama başıyla nazik bir selam verdi. Ancak Jens, Tursenov'un gözlerinin hızla arkasındaki uzun boylu genç Çinliye kaydığını ve orada oyalandığını fark etti. Sanki güç -ya da belki de sorun- orada yatıyordu.

"Yoldaş Li Min, bunlar kıdemli işçilerimiz," diye yaşlı Çinlilere duyurdu ve bir çiftçinin domuzlara sahip olduğunu göstermesi gibi uysal sırayı işaret etti. "En iyi beyinler.

"Böyle yetenekleri bir araya getirmekle iyi yapmışsınız. Akıcı bir Rusça ile konuşan yaşlı ziyaretçiydi. 'Devlet ve Ulu Önderiniz Stalin için çalışmaktan büyük onur duyuyor olmalılar.

"Eminim öyledir.

Onurlandırılmış mı? Bu soruya hiçbir mahkûm cevap vermek istemiyordu.

Tursenov, "Şimdi alt kattaki çalışma odalarını teftiş edeceğiz," diye duyurdu. *Hayır, çalışma odamdan uzak durun.*

Albay, hepsinin kâğıtlarını yeniden düzenleyen ve hatta kaldıran cahil parmaklardan nefret ettiklerini gayet iyi biliyordu. Ama o bunda ısrar etti. Onlara ne olduklarını hatırlatmak için.

"Önce onlarla konuşmak istiyorum.

Herkes konuşan uzun boylu genç Çinliye baktı ve Albay Tursenov'un yüzü huzursuz bir şekilde buruştu. Kibarlık olsun diye evet demeliydi. Ama güvende olmak için hayır demeliydi. Jens mücadeleyi izledi ve Çinli, sanki Albay çoktan izin vermiş gibi kolluk kuvvetleri grubundan uzaklaşıp uzun adımlarla işçi sırasına doğru ilerlediğinde şaşırmadı. Bu kararlılık Jens'in şu anda Tursenov'un kafasından neler geçiyor olabileceğini düşünüp gülümsemesine neden oldu. Ziyaretçi sıranın bir ucunda durdu ve onları inceledi.

"Hepsi mahkum, değil mi?" "Evet.

Ama isim vermeyin lütfen.'

Albay, hainin de onu takip edeceği umuduyla heyetin geri kalanını kapıya doğru çekmeye başladı. Ancak genç Çinli hiç aldırış etmedi. Koyu renk gözleri beş erkek mahkûmun her birinin yüzünü inceledi; iki kadını ise tamamen görmezden geldi. Bakışları Jens'in üzerinde yoğunlaştığında bir soru vardı ama Jens bunun ne olduğunu anlayamadı. Bu genç adam onu rahatsız ediyor ama aynı zamanda heyecanlandırıyordu. Bir sarsıntıyla bağımsız bir zihinle karşı karşıya olduğunu fark etti.

Kör bir devlet sistemi tarafından tüm içsel incelikleri kurutulmuştu. Jens bunun nasıl bir his olduğunu neredeyse unutmuştu ve beklenmedik meydan okuma dudaklarına bir gülümseme getirdi. Çinli yaklaştı ama önce Jens'in yanında duran, neredeyse kendisi kadar uzun bir adam olan Ivanovich'in önünde durdu.

"Siz," dedi, gözleri İvanoviç'in yüzüne sabitlenmişti. "Ne iş yapıyorsunuz?" "Yoldaş Chang," diye patladı Tursenov, "bu tür ayrıntılar-

'Ne üzerinde çalıştığını sormuyorum. Sadece çalışma alanının ne olduğunu soruyorum. Siyah gözler Albay'ın üzerinde yoğunlaştı ve bir duraksama oldu.

"Pekâlâ," dedi Tursenov nezaketle ve İvanoviç'e başını salladı. "Ben bir patlayıcı uzmanıyım," dedi mahkûm alt tonda.

Jens, ilginin siyah gözlerden kayıp gittiğini gördü, tıpkı gelgitin bir sahilden çekilip geride hiçbir şey bırakmaması gibi.

"Peki ya sen? Senin işin ne?"

Jens, Tursenov'a baktı. Başıyla onayladı.

"Ben bir mühendisim.

Çinli hiçbir yorum yapmadı, sadece sessizce nefesini çekti ve Jens'i inceledi, yüzünü, saçlarını, kıyafetlerini sanki hafızasına kaydetmiş gibi inceledi. Birden bu yabancının uzun uzun incelemesi Jens'i rahatsız etti. Gözlerini kaçırdı.

"Ben bir mühendisim," dedi kısık bir sesle, "hayvanat bahçesi hayvanı değil. İyi misin?"

'Ben en iyisiyim. Bu yüzden buradayım.'

Kendine rağmen Çinliye dönüp baktı ve siyah gözlerdeki bir şey değişmişti. İçlerinde derinlerde bir yerde kakhaha yatıyordu. Bu adam her kimse, bu boğucu havasız kafese dış dünyadan bir nefes getirmişti.

"Ve siz, Yoldaş Chang," dedi Jens yarım bir gülümsemeyle, "yaptığınız her ne haltsa en iyisi siz misiniz?"

Tursenov odanın öbür ucundan, "Sessiz ol, mahkûm," diye bağırdı.

"Göreceksiniz," diye yanıtladı Çinli.

Uzanıp Jens'in göğsüne dokunarak Jens'i şaşırttı. Kısa bir okşama, daha fazlası değil. Ama fiziksel temas bir şok etkisi yarattı. Birdenbire uzun ince figür kayboldu. Yine de kapıdan çıkarken, Jens'in bildiği gibi omzunun üzerinden geriye baktı. Göz göze geldiler ve sonra her şey bitti. Kapı kapandı, mahkumlar rahatladı ve çalışma alanlarının bir kez daha işgal edildiğinden şikayet etmeye başladılar.

"İyi misin, Jens? Olga sordu. İri gri gözleri endişeliydi. "Solgun görünüyorsun.

"Bu delikte hepimiz solgunuz," dedi öfkeyle. "O kadar solgunuz ki görünmeziz. "Üzülme, Jens. Bize hayvanat bahçesi hayvanı gibi davranıyor olabilirler ama biz hala Buradayım. Hala hayattayım.'

"Bu canlı mı?

"Kalbin attığı sürece yaşıyorsun demektir.

Elini göğsüne götürdü ve ona gülümsedi. "O zaman hâlâ hayatta olmalıyım çünkü bir demircinin çekici gibi vuruyor.

"Memnun oldum. Bu şekilde devam ettiğinden emin ol.'

Ona şefkatli bir bakış attı ve diğerlerinden birinin sorusuna yanıt olarak arkasını döndü. Jens, orada bulacağını bildiği notu almak için parmaklarını hemen ceketinin ön tarafına kaydırды.

Jens Friis.

Ben kızınız Lydia'nın bir arkadaşıyım. O burada, Moskova'da. Artık nerede olduğunuzu bildiğime göre, ona haber vereceğim. İletişim için tetikte olun.

Jens yatağının ucunda oturmuş, meraklı gözlerden korumak için notun üzerine eğilmişti. Kucağında konfeti gibi duran küçük parçalara ayırmadan önce bir kez daha, bininci kez okudu. Parçaları daha fazla küçültemeyeceğine kanaat getirdiğinde, onları dilinin üzerine serpiştirip yutmaya başladı. Elleri titriyordu.

Lydia'nın yüzü kaskatı kesilmişti. Gülümsüyordu ve konuşurken yanaklarındaki kaslar hâlâ hareket ediyordu ama sadece biraz. Onları zorlaması gerekiyordu. Bakışları sürekli yanında oturmuş kahvesini yudumlayan Dmitri Malofeyev'in yüzündeki güçlü çizgilere takılıyor ve kendi kahvesini onun yüzünde değil de fincanında tutmayı nasıl başardığını merak ediyordu. Babasının nerede kilitli olduğunu biliyordu. Karısına da itiraf etmişti. Ama bunu açıklamayı reddediyordu.

"Lydia, sana bir tane daha ikram edebilir miyim?"

Konuşan Alexei'ydi. Masada onun karşısında oturuyordu. 'Elbette, *spasibo*. Çok güzeller.'

Ağabeyi, her birinin üzerinde şekerli bir kılıfın içinde kıvrılmış bir kiraz bulunan, yaldızlı bir tabak dolusu minik keki ona uzattı. Başıyla teşekkür etti ama bu kekler için değildi. Onu uyarıyordu. Dmitri onun kendisini incelediğini fark etmişti ve verdiği tepki keskin bir meraktı.

"Ye bakalım, sevgili kızım," diye kolayca cesaretlendirdi Dmitri. 'O güzel kemiklerinin üzerine biraz daha et koy.

"Teşekkür ederim.

Parmaklarının arasına bir kek daha aldı ve ona gülümsedi, ama lezzete dokunmadan bıraktı. Şu anda bu onu boğabilirdi. Bütün bunlar Dmitri'nin fikriydi. Antonina'nın planladığı gibi hepsini evine değil de sabah kahvesi içmek için bu seçkin otele getirmek. Elini hafifçe karısının masadaki eldiveni üzerine koyarak beyaz eldiveni sabitledi ve gözleri sürekli olarak Lydia'dan Aleksey'e gidip geliyordu. Burası Lydia'nın çocukluğunu dışarıdan bakarak geçirdiği, içeri girebilmek için can attığı türden bir yerdi; beyaz keten örtüler, kemik porselenler ve ayaklarının altında kedi varmış gibi hissettiği kalın halılar. Ama şimdi buradaydı ve o kadar da emin değildi. Garsonların onunla hiç göz göze gelmemesinden ya da masaların altında bir şekilde ölü kemik kokusu varmış gibi hissetmesinden hoşlanmıyordu.

Konuşma yapmacıktı. Lydia'nın pek umurunda değildi ama Dmitri eğlenmiş görünüyordu ve nedenini anlayamıyordu. Antonina ve Aleksey çok az şey söylediler,

kahvelerini içiyor ve sigaralarını tütürüyorlardı. Antonina siyah giyinmişti ve Lydia'nın çok sevdiği abanozdan yapılmış zarif bir sigara ağızlığı kullanıyordu. Bir beklenti havası vardı. Herkes bir şey olmasını bekliyordu. Kimse ne olduğundan tam olarak emin değildi.

"Sana getirdiğim yiyecekleri iyi kullandın mı? Dmitri tüy gibi ince kahve fincanının kenarından ona bakarak sordu.

"Yavru köpek jambonun tadını çıkarıyor.

Bunu neden söyledi? Sadece onu kızdırmak için mi?

"Bu senin içindi Lydia.

Öne doğru eğildi, dirseklerini bembeyaz örtünün üzerine koyarak adamın bakışlarıyla buluştu ve bir kez daha denedi. "Söyle bana Dmitri, lütfen, Jens Friis'in nerede tutulduğunu öğrenebildin mi?

'Bunu senin için söyleyeceğim, canım. Sen pes etmezsin.' "Yani?

"Yani hayır, üzgünüm. Korkarım ki hayır.'

Ona kaşlarını çattı. "Sen işe yaramaz bir yalancısın.

Başını geriye attı ve büyük bir kahkaha patlattı. 'Kızı dinle, Antonina. Benim kötü bir yalancı olduğumu düşünüyor.

Karısı, parlak gözlü bir karataavuk gibi bir an için konuyu düşünerek başını iki yana eğdi. "Seni benim kadar iyi tanımıyor, değil mi?

Tekrar güldü. "Kadınların sorunu," dedi Aleksey'e, "seni senden daha iyi tanıdıklarını sanmalarıdır. Sence de öyle değil mi?

"Tecrübelerime göre," dedi Aleksey biraz sert bir sesle, ama her türlü nezaketi göstererek, "genellikle bizim düşündüğümüzden daha fazlasını bilirler.

Masanın üzerinde zar zor fark edilebilecek kadar kısa bir sessizlik oldu. Lydia kaşığıyla oynadı, boşluğu doldurmak için gümüş kenarını tabağa vurdu ve kardeşine bir bakış fırlattı. Sabahın erken saatlerinin gri ışığında odalarına döndüğünden beri soğuk ve iletişimsizdi. Ağabeyinin bu davranışını onaylamadığını gizlemiyordu.

Chang, onu istenmeyen bir dikkat dağıtıcı olarak görüyordu. Onun onaylamamasını onaylamıyordu.

Dmitri, "Ağabeyin kadınlar konusunda uzman gibi görünüyor," diye alay etti. "Sence de öyle değil mi, Antonina?"

Karısı başını çevirdi ve yanında oturan Aleksey'in sessiz figürünü inceledi. "Bence yorgun görünüyor," diye mırıldandı nazikçe ve önce Aleksey'e, sonra da Dmitri'ye gülümsedi.

"Moskova'da ne kadar kalmayı düşünüyorsunuz Yoldaş Serov? Malofeyev sordu.

"İşimi tamamlamak için gereken süre kadar.

Malofeyev başını eğdi. 'Eğer yardımcı olabileceksem, istemekten çekinmeyin. Bu şehirde bağlantılarım var.

"Ben de öyle," diye cevap verdi Aleksey sertçe. Masanın altında Lydia onun ayak parmağına bastı.

"Bundan bir an bile şüphe duymuyorum," dedi Malofeyev, sesi daha soğuktu. Karısının yeni bir sigarayı ağızlığına yerleştirmesi için geçen süre boyunca sessizce konuğuna baktı. 'Ben sadece yardım teklif ediyorum. Eğer ihtiyacınız olursa,' diye ekledi.

'Kız kardeşime yardım teklif ettiğin gibi. Bu senin alışkanlığın mı? Yabancılara yardım etmek?'

Chyort! Lydia nefesinin altından küfretti. Antonina'ya baktı ve onu gülümserken buldu, kocaman, geniş bir gülümseme, gözleri neşeye parlıyordu. On yaş daha genç görünüyordu ve beyaz eldivenleri ilk kez tırnaklarından kurtulmuştu.

"Lydia," dedi, "sence de burası büyüleyici değil mi? Kristal avizeleri ve odanın ortasındaki güzel kokulu su fıskiyesinde yüzen ipek nilüferleri işaret etti. "Çok medeni.

Lydia yumuşak bir sesle, "Çok medeni," diye tekrarladı. Kaburgalarının altında bir öfke iğnesi battı. Dmitri'yle yüzleşmek için başını çevirdi. "Daha önce görev yaptığınız yerin aksine, sanırım.

Adam hareket etmedi. O kadar hareketsizdi ki nefes alıp almadığını bile merak etti. Antonina keyifle güldü ve sigarasının ucuyla kocasının koluna dokundu.

'Ne düşünüyorsun, sevgilim? Moskova, Trovitsk kampından daha mı medeni? Yoksa daha mı az? Her ikisi için de argümanlar düşünebilirim.

Kocasını onu görmezden geldi. Tıpkı Lydia'yı görmezden geldiği gibi.

"Bana öyle geliyor ki, Yoldaş Serov, bir erkek ve kız kardeş olarak birbirinize hiç benzemiyorsunuz.

'İşte bu noktada yanılıyorsunuz, Yoldaş. Lydia ve ben birbirimize çok benziyoruz. 'Öyle mi? Ne açıdan?

"Dünyaya bakış açımızda.

"Ne, herkes gibi bir yığın kural ve düzenlemenin altından mı?" "Belki.

Ancak yine de olanları etkileyebileceğimize inanıyoruz bize.'

"Ah, anlıyorum. Birey kültü. Şüphesiz Marx, Lenin ve Stalin, önemli olanın çarktaki dişliler değil, kolektif bütünü ilerlemesi olduğunu kesin bir şekilde ortaya koymuşlardır. Onlar ... vazgeçilebilirdir.

Lydia ve Antonina bakiştılar.

"Dmitri," diye araya girdi Antonina endişeyle saçını savurarak, "bırak da misafirlerimiz huzur içinde kahvelerini içsinler. Çok kışkırtıcısın.

Alexei, "Kocanızın haklı olduğuna inanıyorum," diye belirtti. 'Bazı çarklardan vazgeçilebilir. Mesele doğru olanları seçmektir. Sandalyesinde arkasına yaslandı, yüzü sertleşmişti.

"Dmitri," dedi Lydia hızla ve ayağa fırladı. Bir kahve dürtüsü kumaşın beyazlığını bozdu. 'Benimle gel lütfen. Konuşmak istiyorum.

Dmitri Malofeyev ve Lydia otelin büyük döner ön kapısına doğru yürüdüler, ancak onlar kapıya ulaşmadan önce Lydia ağır bir meşe kapı gördü

Solda, üzerinde KART ODASI yazıyordu. Kapıyı iterek açtı, içeri girdi ve Dmitri'yi peşinden içeri almak için kapıyı aralık tuttu.

"Poker oynayacak havanda mısın?" diye gülümsedi.

"Eğer kastettiğin buysa, kumar oynamaya hazırım.

Oda sabahın bu saatinde kullanılmıyordu. Etrafta küçük kare yeşil çuha masalar vardı ve etkileyici bir aspidistra bitkisi pencereden gelen ışığın çoğunu engelliyordu, böylece havaya garip bir yeşilimsi parıltı yayılıyordu. Sanki suyun altındaymışlar gibi. Lydia arkadaşıyla yüzleşmek için döndü. Ellerini sabit tutmak için kalçalarına koydu ve ciddi bir şekilde konuştu.

Dmitri, bana yardım et. Yapabileceğini ikimiz de biliyoruz. Lütfen.

Bu kez gülümsemedi, gülmedi ya da alaycı bir kaşını kaldırmadı. Ona ciddi bir ifadeyle baktı. "Ne istiyorsun?

"Öncekiyle aynı. Jens Friis'in tutulduğu yer.

Yavaşça başını salladı, kızıl saçları bu garip ışıktaki mora daha yakındı. Kendi saçlarının da aynı şekilde görünmesi gerektiğini biliyordu. 'Bu mümkün değil Lydia. Sana zaten söyledim. Şimdi bana sormayı bırakmalısın.

Bu mümkün. Tek yapman gereken bana söylemek. Kimsenin

bilmesine gerek yok. "Ama ben bilirdim.

"Bunun bir önemi var mı?

"Evet, bence de öyle.

Aralarındaki mesafe yaklaşık üç adımdı. Çok dikkatli bir şekilde, ağzı yeşil çuha kadar kuru bir şekilde bu mesafeyi ikiye indirdi.

"Seni evet demeye ne ikna edebilir?" diye fısıldadı.

Kadının şaşkınlığı karşısında adamın gözleri hüznünlendi ve mırıldandı: "Ben buna değmem Lydia. Ben onları mahvetmeden önce güzel mallarını başka bir yere götür.

"Ben burada kalıyorum.

"Ah, anlıyorum. İşte burada kollarıma düşüyorsun ve ben de karşılığında kulağına tatlı hapishane isimleri fısıldıyorum.

"Onun gibi bir şey.

"Beklediğim buydu. "Beni ucuz hissettiriyorsun.

'Hayır, sevgili Lydia, asla ucuza gelmeyeceksin, bundan eminim. Fiyatın her zaman yüksek olacak.'

Yutkundu, derinliğinin dışında olduğu hissini bastırdı. Bu garip sulu ışıktaki boğulma hissi.

'Bu yüksek bir fiyat değil,' diye ısrar etti. 'Bir hapishane adı ve adresi. Senin için kolay.

Gözlerinin onu dikkatle incelemesine izin verdi, kirli ayakkabılarından ince kalçalarına, göğüslerine, boğazına ve son olarak yüzüne kadar, sanki değerini yargılıyormuş gibi. Yanakları yanmaya başladı.

Gülümsedi, tuhaf, çarpık bir gülümsemeydi bu. 'Böyle kızardığında özellikle çekici oluyorsun Lydia. Bunu biliyor musun?'

"Kumar oynayacak havanda mısın, Dmitri?

Yine onu şaşırttı. Kadın ne zaman kontrolü ele almaya çalışsa, adam onu atlatıyor gibiydi. Ceketinin içinden gümüş sigara tabakasını çıkardı, bir sigara çıkardı ve tabakayı ona doğru fırlattı. Kadın sigarayı yakaladı.

"Bunu kullan Lydia. Git ve kendine bilgi al. Sırf güzel bir kıza hayır diyemediğim için Kremlin'deki gelecek kariyerimi mahvetmeye hiç niyetim yok. Bir meleğin yüzüne ve bir kaplanın gözlerine sahip, istediğini yapmazsam kalbimi göğsümden sökmeye hazır bir kıza bile.

Lydia afallamıştı. Gümüş kutuyu yere düşürmek istedi ama parmakları onu bırakmadı. Adamın sigarasını sabit bir elle yakmasını izledi.

"Peki," dedi burun deliklerinden gri bir duman çıkardıktan sonra, "bu hapishanenin adresini bilseydiniz ne yapardınız? Jens Friis'e mi yazardınız? *Merhaba, nasılsınız? Moskova'da iyi vakit geçiriyorum. Yapmayı planladığınız şey bu mu?*

"Tabii ki hayır. "O

zaman ne olacak?

"Bu benim işim.

Birbirlerine baktılar. Aniden düşmanca.

'Mektup yazmalarına ya da herhangi bir şekilde iletişim kurmalarına izin verilmiyor,' dedi. "Bunu biliyor olmalısınız.

"Kartpostal göndermeyi düşünmüyorum.

"Hayır." Düşünceli bir şekilde başını salladı. "Öyle olmadığını söylemeye cüret edebilirim.

İşte bu kadar. Kalbi kaburgalarına çarptı. İleri doğru bir adım daha attı. Şimdi yakındılar, o kadar yakındı ki adamın saç yağının baharatlı kokusunu alabiliyor, çenesindeki küçük lekeyi görebiliyordu. Adam hareketsiz duruyordu, sigarası parmaklarının arasından sarkıyordu ama gri gözleri onu izliyordu.

Uzandı, sigarayı aldı ve en yakındaki masanın üzerindeki kül tablasında söndürdü. Adamın elini kaldırdı ve hızla atan kalbinin üzerine koydu. Adamın ağzı anında yumuşadı. Ayak parmaklarının üzerinde uzandı, kollarıyla boynunu sardı ve dudakları sertçe dudaklarına bastırana kadar başını kendine doğru çekti. İlk başta cevap vermedi. Boyun eğmez ve isteksizdi. Her şeyi yanlış anladığından korktu. Ama ağırlığını ona yaslayıp vücudunun sıcaklığının onunkinin üzerinde gezinmesine izin verir vermez, birden değişti. Dili ağzının içine daldı, elleri bluzunu çekiştirmeye başladı ve dudaklarından sarhoş iniltisine benzer bir ses çıktı. Artık ona sahipti. Tam olarak istediği şey.

Lydia gözlerini açık tuttu. Adamın eli eteğinin kemerinin altından kayarken kendini ona bakmaya zorladı.

'Ne güzel bir parti bu böyle. Herkes katılabilir mi yoksa özel mi? Lydia dondu kaldı. Dmitri kendini topladı. Derin bir nefes aldı.

"Merhaba, Antonina," dedi sıkıntısız bir gülümsemeye. "Lydia bana kumar oynamanın inceliklerini öğretiyordu.

"Yüksek teklif

veriyordunuz, değil mi?"

"Son derece.

Antonina'nın tırnakları uzun beyaz eldivenlerinde aşığı yukarı bir yol çizmeye başladı. "Lydia, ağabeyin seninle konuşmak istiyor.

Lydia karnında bir yılan gibi hareket eden bir titreme hissetti. Tek kelime etmeden ve Rus karı kocaya bakmadan odadan çıktı. Yılan içindeki kıvrımlarını kaydırđı, midesinden boğıazına doğıru kayarak Lydia'yı hasta edeceğıni düşünene kadar ilerledi.

"Lydia Ivanova, tutuklusunuz.

Lydia konuşmacıyla yüzleşmek için döndü, kalbi hızla çarpıyor, bacakları koşmak için geriliyordu. Bir tutam süt beyazı saç ve bir çocuğun geniş sırtışı onu karşıladı. Göğsündeki çuvalın içindeki köpeğın bile pembe dili dışarı sarkmış, gülüyordu.

"Seni piç kurusu," diye inledi ve Edik'in kulağına vurmaya çalıştı ama Edik kolaylıkla eğildi ve ayak parmaklarının üzerinde zıplayarak onun yanına geldi.

"Burada ne yapıyorsun?" diye sordu.

'Biraz hava almaya ihtiyacım vardı. Bu yüzden Kremlin'e bir göz atmaya geldim. "Neden?

'Tüm kararların nerede alındığını görmek istiyorum. Birinin adını bir kağıda karalayıp geleceğıme karar verebileceğı yeri. Sudan yükselen sert rüzgârda omuz silkti. "Yaşayacağım ya da öleceğim.

Moskova Nehri'nin kenarındaki engebeli bir patıkada yürüyorlardı, Kremlin'in devasa kırmızı duvarları üzerlerinde yükseliyordu, gölgesi ağır ve hantaldı, mazgalları ısırmaya hevesli dişler gibiydi. Lydia başını arkaya eğdi ve düşünceli bir şekilde inceledi. 'Ne düşünüyorum biliyor musun Edik? Bence bu kale, Moskova ağının merkezinde kamburlaşmış zehirli bir örümcek ve ben onun yapışkan ağına yakalanmış gibi hissediyorum. Kıpırdarsam, örümceğın benim için geleceğini biliyorum.

Çocuk bir an ona baktı, sonra kahkahayı bastı ve elini hızlı bir kesme hareketiyle havada gezdirdi. 'Örümcek ağlarına yaptığım şey bu. Onları parçalara ayırırim. Çok kolay.

Lydia güldü. "Seni kıskanıyorum Edik.

"Neden?"

'Çünkü hayatı siyah ve beyaz olarak görüyorsun. Griler yok. "Bu yanlış mı?"

"Hayır. Kısa bir süre önce ben de böyle gördüğümü hatırlıyorum. "Yani?"

Kadın adamın saçlarını karıştırdı ve adam elinin altından dans ederek çıktı, ileriye ama geriye doğru sıçradı, böylece yüzü ona dönüktü. İlk kez onun tenindeki gri tonun kaybolduğunu ve elmacık kemiklerinin keskin kenarlarını kaybettiğini fark etti. Sosis, jambon ve sıcak palto onun üzerinde işe yaramaya başlamıştı.

'Bu yüzden siyah ve beyazlarınıza sımsıkı sarılın. Hayatı kolaylaştırıyorlar. '

Çocuk yüzünü buruşturdu. Anlamamıştı. Neden anlasın ki? Kendisi de anladığından emin değildi. Ama ne demek istediğini anlamak için hayatının sonuna kadar vakti vardı. Kız da yüzünü ona çevirdi. Henüz on yedi yaşında olan bu adam ona kendini yaşlı hissettiriyordu. Ceketinin cebinden, daha önce kahvesine eşlik etmiş olan şekerli vişneli zarif keki çıkardı.

"Bak Misty, sana bir şey getirdim.

Edik için bir ödül olarak düşünülmüştü ama köpek onunla birlikte önce geldi. Yavru köpek havladı ve kurtulmak için çabaladı, bu yüzden çocuk yavrusunu patıkaya yatırdı, gri kulakları anında güçlü rüzgarla kanatlandı.

Pastayı Edik'e uzatırken, "Her birine yarım," diye ısrar etti.

Diz çöktü, küçük bir ısırık aldı ve geri kalanını cılız arka ayakları üzerinde dans edene kadar küçük hayvanın başının üzerinde sallandırdı.

"Ona numaralar öğretiyorum. Para kazanmak için. "İyi fikir.

Hileler. Para için. Tıpkı eskiden yaptığı gibi. Çin'deyken anahtarın bu olduğuna inanırdı. Ama şimdi? Tekrar omuz silkti, Kremlin duvarlarının farkındaydı. Şimdi siyah gölgelere rağmen daha net görüyordu.

"Peki sen ve Misty neden buralarda takılıyorsunuz?"

Köpeği iki ayağı üzerinde sallanırken tutmaya odaklanmıştı. "Seni arıyorum.

"Neden ben?

"Sana bir mesajım var.

Edik'in kulaklarından birini sertçe tuttu, böylece Edik ciyakladı. "Peki bu mesajı tam olarak ne zaman iletmeyi düşünüyordun?

Yavru köpek ayağa fırladı ve onun parmaklarını ısırmaya çalıştı. "Şimdi," dedi huysuz bir kaş çatmayla.

Kadın onu serbest bıraktı. "Eee?

Çocuk gözlerini spekülatif bir şekilde ona dikti. "Başka kek var mı?

"Seni hırsız," diye yakındı ve bu gece Chang'in diline sürmek için sakladığı bir tanesini uzattı. "Seni *vor*.

Sırıttı. Pastayı Misty'nin ağızına attı. "Seni görmek istiyor. Hemen şimdi.'

O daha konuşmasını bitirmeden, topuklarının üzerinde dönmüş ve ıslak çimlerin üzerinde koşmaya başlamıştı.

Chang An Lo çıplaktı. Lydia odaya daldığında, adamın görüntüsü onu durdurdu ve nefesini kesti. Pencerenin yanında durmuş dışarı bakıyordu, inci gibi bir ışık vücudunun uzun hatlarını boyuyor, göğsündeki kasları ve kalçasından uyluğuna uzanan güçlü tendonları belirginleştiriyordu. Çok güzeldi.

Yaklaşmasını izliyor, kimsenin onu takip edip etmediğini kontrol ediyor olmalıydı. Kız içeri girdiğinde başını çevirip tek omzunun üzerinden ona baktı. Kadın nefes almadı. Hareket etmedi.

Gözleri de vücudu kadar çıplaktı. Karanlık, karmaşık, duyguların savaş alanı. Onun merkezi, o çok sevdiği durgunluk, kargaşanın içine gömülmüştü. Tanrıları ona gülüyor olmalıydı. Yine de ağzının bir köşesi gülümsemeye başladı.

Bu, unutamayacağını bildiği bir görüntüydü.

Lydia gözlerini açtığında Chang dirseğine yaslanmış onu izliyordu. Onun rüyalarını görüp görmediğini merak etti.

"Merhaba," dedi ve ona gülümsedi.

Alnından ve burnunun ucundan öptü ama dudaklarının cazibesine kapılmaktan kaçındı. İşte o zaman konuşmaya hazır olduğunu anladı. Dışarıda rüzgâr şiddetliydi, pencereyi tırmalıyor, aralıklardan içeri süzülüyordu ve bu ses onu tedirgin ediyordu. Her şeyin dağılma sesiydi bu.

Onun yüzünü okşadı. "Dinlemeye hazır mısın?" diye

sordu. Nabızı kulaklarında atmaya başladı. "Evet.

"Onu buldum. "Jens?

"Evet.

Konuşamıyordu.

"Hapishaneye gittim. Çalışma odasını inceledim. Chang ona baktı, siyah gözleri nazik ve dikkatliydi. "Onu gördüm. Jens Friis'in kendisiyle konuştum.

Titremeye başladı.

"Ağlama aşkım. "Söyle

bana," diye fısıldadı.

"O iyi. Uzun boylu ve güçlü.

"Nasıl?" Söyleyebildiği tek şey

buydu.

"1908 hapishanesine heyetimiz tarafından bir ziyaret talep ettim. Tabii ki Ruslar ilk başta reddettiler. Buranın varlığından haberdar olmam bile onları şok etmişti ve Çinli gizli ajanlarımızın başka neler bilebileceği onları tedirgin etmişti.

Ağzının hareketini izledi ama kelimeleri duyabilmek için dikkatle dinlemek zorunda kaldı. Kafasının içinde çok fazla gürültü vardı. Adam onu okşayarak düşüncelerinin keskin kenarlarını yumuşattı.

"Delegasyon liderimiz Li Min'den, mahkumların ne üzerinde çalıştıklarını değil, böyle bir kurumu nasıl inşa ettiklerini öğrenmek istediğimizi belirtmesini istedim. Bu kadar çok uzmanlık alanı farklı kamplardan bir araya gelmiş ve hepsi tek bir proje üzerinde çalışıyor. Yine de hayır dediler. Parmağı kızın bir tutam saçına dolandı. "Ben de onlara gıda kıtlıklarını ve Çin'in pirinç bolluğunu hatırlattım. Koyu renk gözleri kısa bir süre için memnuniyetle parladı. "Çabucak anladılar.

"Jens?

"İçinde bulunduğu bina çok sağlam. Zaptedilemez diyebilirim. Üç kat yüksekliğinde ve geniş bir bodrumu var. Önünde devasa güçlendirilmiş demir kapıları olan duvarlarla çevrili bir avlu var.

"Ya Jens?

"Sana benziyor.

Gözyaşları sessiz ve sıcak bir şekilde tenine aktı. "Onunla konuştun mu?" "Evet ama özel olarak değil. Senden bahsedemedim.

Gözlerini kapattı. Babasını hayal etti.

'Projede çalışan diğer şeflerle birlikte sıraya dizilmişti. Dediğiniz gibi,' başparmağı ıslak kirpiklerinde gezindi, 'mühendisliğin en iyilerinden biri.

Kadın gözlerini açtı. "Nasıl görünüyordu?

"Onu tarif ettiğiniz gibi. Uzun bir adam, güçlü yüz hatları ve - bu sizi memnun edecek - hala gururlu bir adam. Yıllar bunu yok etmemiş. Viking ruhu hayatta kaldı.

"Oh Chang, teşekkür ederim.

Bir süre daha başka bir şey söylemedi, sözlerinin zihnine yerleşmesine izin verdi. Yavaşça gözyaşlarını durdurdu. Sarsıntılar son bir kez kemiklerini titretti, sonra azaldı. Sadece göğsündeki acı kalmıştı ve bununla yaşayabilirdi.

"Baba," diye fısıldadı, kelime o kadar yumuşaktı ki havayı zar zor karıştırdı. Babasının kahkahasını duydu. Bıyıklarının kaburgalarını gıdıkladığını tekrar hatırladı. Doğrulup Chang'ın dikkatli ifadesini inceledi.

"Bana söylemediğin ne var?"

"Önemli bir şey yok.

"Gerçek, aşkım. Gerçeği istiyorum.'

'Ah Lydia, sabırlı ol. Kendine zaman tanı.'

'Sabrım yok. Zamanım yok. Bana gerisini anlat.' Chang yataktan kalktı.

"Ne oldu?" diye sordu.

Sırtını pencereye dayamış, yüzünü ona dönmüştü. 'Bugün gördüğüm adam hâlâ senin baban, Lydia. Gözlerinde aynı ateş var, çenesini aynı şekilde kaldırıyor ve,' tereddüt ettiğini duydu ve ne olacağını merak etti, 'sadece bir bakışla sana meydan okuma şekli aynı.

Ellerini çıplak kucağına koydu ve orada kalmalarını sağladı.

'Ama Lydia, bu tür bir kararlılığa ve gurura sahip bir adam çalışma kamplarında çok acı çekecektir. Onu kırmaya çalışacaklardır. Sistem için bir tehdit oluşturacaktır.

Başını salladı.

"Kırkklı yaşlarının başında olmasına rağmen saçları bembeyaz. Saf beyaz. Sibiry'a'nın karları gibi.

Tekrar başını salladı. Dişleri dilinin üzerinde sıkıştı.

Burnu eğri. Birden fazla kez kırılmış. Birkaç dişi eksik.

Göğsündeki ağrı keskinleşti.

"Elleri çok kötü yaralanmış. Sibiry'a'nın kereste ormanlarında geçirdiği on yılı aşkın süreden sonra, elleri olduğu için bile şanslı. Ama yine de iyi çalışıyor olmalılar, yoksa Moskova'daki proje için seçilmezdi.

Hiçbir şey söylemedi ama dizlerini çenesinin altına sıkıştırdı ve kollarını kaval kemiğinin etrafına sararak kendini birbirine bağladı. Düşünmesine izin verdi. Görüntülerin zihninde oluşmasına izin verdi.

"Daha var mı?" diye sordu sonunda.

"Bu yeterli değil mi?

Gülümsemeye çalıştı. "Fazlasıyla yeterli.

Sesinde bir şey olmalıydı, farkında olmadığı bir şey, çünkü Chang yatağa döndü, buruşuk örtünün üzerine oturdu ve kollarını ona doladı. Yavaşça onu salladı. Başının tepesini öptü ve onu salladı.

"Burada olduğunu biliyor.

"Bir sonraki sokak, Alexei.

Maksim Voshchinsky sağı doğru işaret etti ve araba köşeyi dönmek için yavaşladı. Bir at arabası hantalca geçti ve bir yerlerde bir korna sabırsızlıkla öttü. Öğleden sonraydı ve yollar kalabalık, kaldırımlar kalabalık, gökyüzü gri ve cansızdı. Ama uzun siyah salonda sinirler gergindi. Arka koltukta üç kişi oturuyordu; Aleksey ortada, Maksim sağında, Lidya solundaydı. Önde İgor yana doğru eğilmişti, gözleri sürekli Lydia'ya kayıyordu, tedirgin ve küçümseyiciydi. Dişiler, gerektiğinde erkeklerine bakmak ve destek olmak dışında *vory* sürüsünün bir parçası değildi, bu yüzden hem Maksim hem de İgor ona istenmeyen bir davetsiz misafir gibi davranıyordu. Yine de gelmek için ısrar etmişti.

"Size hapishanenin yerini veren kişi benim," diye kesin bir dille belirtti. "Yani benim de görmeye hakkım var.

Maksim elini umursamaz bir şekilde sallayarak, "*Nyet*," diye güldü. Bir sineği kenara fırçalar gibi. "Sen burada bekle.

"Hayır, ben geliyorum. Arabanın kapısını açtı ve içeri girdi.

"Alexei, kız kardeşin için bir şeyler yap!

"Bırak gelsin.

'Sana söylediklerimi unutma, Alexei. Bir *vor'un vory v zakone* dışında ailesi yoktur.'

'Hatırlıyorum, *Pakhan*. Ama bırak gelsin.'

Şimdi yeşil deri koltukta onun yanında kambur duruyordu, yüzü yan cama yapışmış, bir kedinin kelegeği izlediği kadar dikkatle izliyordu. Parmakları hızlı, birbirinden kopuk hareketlerle cama vuruyordu.

Bir saat sürdü. Hapishanenin önünden dört kez geçtiler ama şüphe uyandırmamak için on beş dakikalık aralıklarla dağıldılar. İlk seferin şokundan sonra Aleksey, babasının içeride olduğu düşüncesini daha kolay buldu. Ne bekleyeceğini biliyordu. Devasa gri duvarlar. Üstünde dikenli teller. Bir kamyonu yutacak kadar büyük metal kapılar. Pencerelede parmaklıklar. Sokakta köpekli silahlı muhafızlar. Hepsi arkadaki üç katlı binayı koruyor.

İyi değil.

"Emin misin Lydia? Jens'in tutulduğu yerin burası olduğundan?"

Başıyla onayladı. Araba onları kuzeye, daha büyük evlere, etraflarında yükselen fabrika ve depolardan oluşan at nalına doğru götürmeye başladığından beri kız kardeşi neredeyse hiç konuşmamıştı. Maksim koltuğunda arkasına yaslandı ve bir puro yaktı, kızın büyülenmiş olmasından memnundu. Aleksey o kadar emin değildi.

şoför tanımadığı biriydi, sessizce araba kullanan ve talimatları "*Da, pakhan*" diyerek yerine getiren biriydi. Boynunun arkası maviydi ve dövmele bir kılıç kılıcının ucu yakasından çıkıp saç çizgisine kadar uzanıyordu. Hapishanenin önünden dördüncü geçişten sonra daha fazla risk almadılar ve arabayı güneye çevirdiler.

"Ne olmuş yani? Aleksey Maksim'e sordu. "Peki ya mahkumları proje merkezine götürdüğu söylenen kamyon?"

'Merak etme oğlum. Burası artık halkımız tarafından izlenecek. Nereye giderse gitsin izini süreceğiz. Alexei'nin dizine bir yumruk indirdi. "Güven bana. OGPU piç gizli polisi, sırtına sıçrayan pirelerden habersiz, kemiğe sarılmış bir köpek gibi olacak. Yakında öğreneceksiniz.

"*Spasibo*, baba.

Yanında Lydia kıpırdandı. Gözlerini ağabeyinin yüzüne dikti. Ağabeyi ön camdan dosdoğru ileriye bakarak onu görmezden geldi. İzmailovski Parkı'nın yanından geçerek şehre doğru geri dönerlerken sokaklar genişledi ve etraflarında ortak yaşam için yapılmış betondan canavar apartmanlardan oluşan bir orman yükseldi.

"Daha fazlasını yapabiliriz.

"Ne demek istiyorsun, küçük kız? Maksim Lidya'ya tepeden bakan bir gülümsemeyle baktı. Alexei bunun onu ne kadar kızdırdığını görebiliyordu ama kendini kontrol altında tuttu. "Yani hapishanenin içine birini sokmaya çalışmalıyız. Adamların hepsi ona iğrenerek baktı.

Alexei sabırla, "Gördünüz," diye işaret etti. "Çok iyi korunuyor. "Ben öyle düşünmüyorum.

"Lütfen Lydia, yapma-

"Başka insanlar da girip çıkmalı," diye makul bir şekilde devam etti.
'Kömürcüler, kasaplar, fırıncılar, sekreterler, veterinerler, cam temizleyicileri, aşçılar-'

"Pekala, bu kadar yeter.

"Sivil çalışanlardan biri aracılığıyla Jens'e bir not iletemez miyiz? Maksim onun sözlerinden havayı temizlemek istercesine camı indirdi, ve purosunun kalıntılarını da onlarla birlikte dışarı fırlattı.

'Sustur onu, Alexei. Söylediği şey imkânsız. "Neden?

"Lydia, lütfen, bir saniye dinle," diye araya girdi Alexei. 'Önerdiğin şey çok tehlikeli. Şüphe uyandırmadan bunu yapmak imkânsız - ve belki de OGPU'yu yaptığımız şey konusunda uyararak her şeyi kaybedebiliriz. İnsanlar konuşur. Bunu sen de biliyorsun. Eğer işçilerden not tutmalarını istemeye başlarsanız, birilerine anlatırlar, o da bir başkasına anlatır, o da polisin gözüne girmek için polise bilgi verir. Burada fısıltılar çabuk yayılır. Bu sadece bizi değil, Jens'in kendisini de tehlikeye atar.

"Hayır, kabul etmiyorum çünkü-"

"Unut gitsin Lydia.

"Ama-

"Hayır.

Aleksey onun Maksim'e bir bakış fırlattığını gördü ama orada bir müttefik bulamadı. Etli yüzü şiş görünüyordu, damarlar yanaklarında kıpkırmızı iplikler gibi uzanıyordu ama ifadesi inatçıydı. Alexei dudaklarının etrafındaki beyazlığı fark etti ve bir an için endişelendiğini hissetti.

Maksim şoföre "Eve," diye emretti.

Lydia öne doğru eğilerek Aleksey'e doğru uzandı ve onun kürk kaplı koluna dokundu. "Lütfen, *pakhan*.

"*Nyet*. Alexei haklı. Sadece bir aptal bu riski alır. Bu işi bize bırakın.'

Alexei onun köşesine çekilirken titrediğini hissetti. Ama ilk yol kavşağında, araba bir tramvayın geçmesine izin vermek için yavaşlayıp durduğunda, krom kolu aşağı itti, kapıyı açtı ve arabadan dışarı süzüldü. Veda etmedi. Ya da teşekkür etmedi, *Pakhan*. Bu Alexei'yi kızdırdı.

Aynalı fayanslar. İpek bornoz. Paris parfümünün kokusu. Buharla ağırlaşmış bir tavus kuşu kuyruğu tüyü. Aleksey banyoya gömüldü ve gözlerini kapatmamak için mücadele etti. Göz kapaklarının ardında onu korkutan dünyalar yatıyordu ve o korkmaya alışık değildi.

Beyaz eldivenli yumuşak bir el nemli alnını okşadı ve saçlarının arasında gezindi.

"Seni özledim," diye mırıldandı Antonina ve şampanya kadehinin gümüş kenarını yavaşça dudaklarına götürdü.

Dirseklerine kadar uzanan eldivenleri dışında çıplak olan ince bedeni banyonun kenarına tünemişti. Koyu renk saçları, nemden parıldayan parlak bir perde gibi sırtından aşağı sarkıyordu ve yüzü, Malofeyev'in en sevdiği şekilde, makyajdan ve rujdan arındırılmıştı. Malofeyev'in dairesinde yalnızdılar. Bu bir riskti, ikisi de bunu biliyordu ama şu anda ikisinin de umurunda değildi. Aleksey soğuk sıvıyı yuttu ama bu onun damak tadına uygun değildi ve Maksim'in Fransız konyasından bir yudum içmeyi diledi.

Antonina, "Bu sabah kahve içerken garip bir sahne oldu," diye mırıldandı ve dilini şampanya köpüklerine daldırdı.

"Bizi ilk etapta bir araya getirmek kimin parlak fikriydi?"

"Dmitri'nin tabii ki. Lydia'nın seninle buraya geleceğinden bahsettiğimde, onun yerine küçük, şirin bir dörtlü düzenlemekte ısrar etti ve buna uygun görkemli bir ortam seçti. Gücün kimin parmaklarının ucunda olduğunu herkese hatırlatmayı seviyor.

Alexei tek kara kaşını kaldırdı. "Belki de sadece beni dairesinden uzak tutmayı planlıyordu.

Şampanyasını yudumladı. "Başaramadı, değil mi?" "Bu yüzden mi buradayım? Dmitri'yi kızdırmak için mi?"

Öne doğru eğilip dilini adamın yanağından aşağıya doğru gezdirirken gözlerinin altındaki gölgeler koyulaştı ve buhar boncuklarının arasından bir çizgi oluşturdu. "Buradasın çünkü ben seni burada istiyorum.

Onun yüzüne dikkatle baktı. Bu kadında onu çeken şey neydi? Yakışıklılığı, zarafeti ya da Komünist toplumun seçkinleri arasındaki konumu değil. Bütün bunlar ona engel oluyordu. Tüm o cilanın altındaki kırılganlığıyla ilgili bir şeydi, derisinin altına sızan ve orada değiştiremediği bir çapak gibi yerleşen bir şey. Değiştirmek istemiyordu. Suyun *vınlamasıyla* aniden doğruldu, bir kolunu o n u n çıplak beline doladı ve onu köpüklerin içine, üstüne yuvarladı.

Ciyakladı ve adamın başından aşağı dökmek için şampanya bardağına su doldurdu.

'Beni boğacaksın,' diye güldü.

Kokulu köpükler damlayan beyaz eldivenlerden birini çok dikkatli bir şekilde kaldırdı ve dirseğinin kıvrımındaki narin teni öptü.

"Sana yüzmeyi öğreteceğim," dedi ve ıslak kumaşı sıyırmaya başladı. Hasarlı deri santim santim ortaya çıktı.

Yan yana yürüdüler. Birlikte ama dokunmadan. Başlarını rüzgâra karşı eğdiler. Chang gergindi, Lydia bunu her ayağını yere basışından, buzda dikkatle yürüyen bir kedi gibi duruşundan ve bir bıçağın bağlı olduğunu bildiği uyluğuna yakın duran elinden hissedebiliyordu. Yine de yüzüne baktığında sakın görünüyordu, gözleri odaklanmıştı.

İçinde bulundukları sokak griydi. Gri duvarlar, gri buz parçacıklarıyla kaplı kalın gri kanalizasyon boruları, onlara doğru esen gri hava. Çatlamış duvarlara kıl payı tutunmuş gri balkonlar.

"Bu akıllıca değil Lydia," diye uyarmıştı Chang onu. "Lütfen, aşkım.

"Ejderhanın kuyruğuna bir kez daha çimdik atacaksın.

'Ejderha ininde yeni yıl sarhoşu gibi horluyor. Orada olduğumu bile bilmeyecek. Ama onun gözlerinde gölgelerin toplandığını gördüğünde, basitçe, 'Buna ihtiyacım var, Chang An Lo. Kendimi aramaya ihtiyacım var.

O da başını salladı. "O zaman yapacaksın.

Hapishane iki blok ilerideydi. Sessizce yürüdüler, yaklaştıkça zincire bağlı köpeklerin, gri ceketli gardiyanların ve sırtlarındaki tüfeklerin farkındaydılar. Chang ve Lydia yolun uzak tarafında, binalara yakın bir yerde durdular. Buranın bir zamanlar zarif villalar ve gölgeli ağaçlarla dolu bir cadde olduğu belliydi ama artık onlardan geriye hiçbir şey kalmamıştı. Artık kaldırımlarda devlet dairelerinin blokları sıralanıyordu ve sadece kaldırım kenarındaki yosun kaplı kütükler bir zamanlar var olan hayaletleri koruyordu.

Lydia bakmamak için kendini zorladı. Ayakları durmak için yalvarsa da hızla yürüdü. Burada, sokakta, Maksim Voshchinsky'nin arabasının konforunda kafese kapatıldığı zamankinden farklıydı. Burada hamdı. Bu

Acı daha keskin. Duvarlar daha yüksek, kapılar daha korkunç. Ama burada Jens Friis'i dinleyebiliyordu. Zihninin tik taklarını. Nefesini, iç çekişini, sesini.

Onun sesi. Chang'den onun sesinden bahsetmesini istememişti. Bu kadar mahrem bir şeyi nasıl gözden kaçırabilirdi?

Baba, beni duyabiliyor musun? Beni burada hissedebiliyor musun?

Kendine bir bakış izni verdi, gözlerini hafifçe çevirdi, hızlı bir bakış, hepsi bu. Sonra tekrar başını eğdi ve aceleyle geçip gitti. Ama bir parçası orada, gri kaldırımında, buzların ve ağaç kütüklerinin arasında kaldı, izledi ve bekledi.

Chang saç tellerini örüyor, ince ipek kurdelelerin içine sokup çıkarıyordu. Ritmik hareketin onu rahatlattığını, parmak uçlarının kafatasının kırılğan kemiklerinde hissedebildiği titreşimleri yatıştırmaya yardımcı olduğunu hissedebiliyordu. Derin bir nefes aldı ve saçlarından bir tutamın yükseldiğini, dalgalandığını ve bir kez daha durulduğunu gördü.

'Lydia, Jens Friis'ten ne istiyorsun? Hepimizi batırabilecek riskleri alacak kadar çok mu istiyorsun?

'O benim babam,' dedi.

Alevlerin içine bir kurdele daha ördü. 'Ama burada, Rusya'da ne yapıyorsun? Jens'e doğru mu koşuyorsun? Yoksa Çin'den mi kaçırıyorsun?

'Ne demek Çin'den kaçmak? Neden Çin'den kaçmak isteyeyim ki?'

"Çünkü annen orada öldü.

Hiçbir şey söylemedi. Elleri yanlarında kıpırdamadan duruyordu ve adam ne pahasına olduğunu merak etti.

"Annen orada vahşice öldü ve ben de seni orada bırakarak Kuomintang'la savaşmaya gittim. Çinli düşmanlarım tarafından zalimce muamele gördün. Onun boynunun arkasını öptü. Kaçmak için her türlü sebebin vardı. Ama baban sen daha beş yaşındayken hayatından çıktı.

Yani onu neredeyse hiç tanıımıyorsun. Neden bu kadar sıkı sarılıyorsun?"

"O benim babam," dedi tekrar. Sesi bir fısıltı gibi çıkmıştı. Adam onun çıplak omuzlarını okşadı, ince zarif şekiller.

'Annemin ölmesine izin verdim,' dedi. "Babamın da ölmesine izin veremem.

'Annenin ölümü senin hatan değildi. Bu tanrıların işiydi, bir intikam eyleminin yanlış gittiği rastgele bir andı. Sen hiçbir şekilde sorumlu değilsin.

"Biliyorum.

"Ve baban ölmüyor.

"Yaşamıyor da.

"Bunu bilemezsiniz.

'Ne? Bugün geçtiğimiz yer yaşamaya değer bir yer mi? Daha çok bir mezara benziyor.'

"Peki ne yapmayı planlıyorsun?

Onunla iletişime geçmek için. Bir şekilde. İlk başta, hepsi bu.' Sonra?

Ama kız ondan uzaklaşmış, onun ulaşamayacağı bir yere, kendi derinliklerine gitmişti. Parmakları kızın saçlarını örmeye devam etti ve aklına kızın Çin'de küçük bir kumsalda durduğu, güneşin aydınlattığı suya baktığı, her santiminin geleceğine doğru akıntıyla birlikte ilerlemek için zorlandığı bir görüntü geldi. Ona ne olmuştu? Başını neredeyse kürek kemiğinin düzgün üçgenine degecek kadar eğdi ve teninin kokusunu içine çekti. Aynı kokuyordu, narin yasemin ve vahşi bir hayvanın miskin o sarhoş edici karışımı. Ama tilki kızı nereye gitmişti? Yavaşça kollarını ona doladı, onu çıplak göğsüne doğru çekti, vücudunun sıcaklığı onu şaşırttı.

"Chang," dedi ve üzüntüsü ona bir tokat gibi indi, "ne yapacağız, sen ve ben?

"Aşkım, geçmişin peşinden koşarak gelecekte kaçamazsın.

Adamın kollarının arasında kendi etrafında döndü, böylece kahverengi gözleri onunkilere sabitlendi. "Bunun ne hakkında olduğunu düşünüyorsun?"

"Bence geleceğin sizin için, bizim için neler getirebileceğinden korkuyorsunuz, bu yüzden geçmişten bir gelecek inşa etmeye çalışıyorsunuz.

"Yani Jens Friis benim
geçmişim mi?" "Evet.

Yavaşça başını salladı, kurdelelerin uçları adamın yanağına fısıldıyordu. "Anlamıyorsun," dedi. "Hiç anlamıyorsun.

Sözleri canını yaktı, göğsünde küçük bir delik açtı. Ellerini kaldırdı ve kızın yüzünü ellerinin arasına aldı.

'Birlikte olduğumuzu anlıyorum. Bu yeterli. Ona gülümsedi. 'Saçına ne taktığına bir bak. Kurdelelere bak.

Biraz zaman aldı. Ama gülümseme geldi. "Kırmızı kurdeleler," dedi.

"Kırmızı mutluluk içindir.

Yağmur yağıyordu ve karanlıktı. İğne ucu gibi buz taneleri boynuna batıyordu. Jens şapkasını yüzüne doğru indirdi ve kulaklarını örtmek için yakasını kaldırdı. Karanlık ve sefil bir sabahın altı buçuğunda egzersiz yapmak insanların içindeki kötülüğü ortaya çıkarıyordu. Birbirlerine, nöbetçilere, havaya ama en çok da Albay Tursenov'a homurdanıyorlardı.

"Sadist pislik.

"Hala kışını yatağa sokmuş durumda.

"Kahvaltıda jambon ve yumurtanın tadını çıkarıyor. Sıcak beyaz ekmekler ve sıcak çikolata.'

"Umarım o sefil piçi boğar.

Mahkumların yarım saat egzersiz yapmasında ısrar eden Tursenov'du; her sabah güneş doğmadan önce avluda bir tur atıyordu.

İş günü başladı ve günün sonunda, akşam yemeği dağıtılmadan önce tekrarlandı. Yağmur, rüzgar ya da kar hiç fark etmiyordu. Projektörler, köpekler ve silahlı muhafızlar onları izliyordu, çünkü metal çitlerin arkasında geniş bir daire oluşturmuşlar, tek sıra halinde, birbirlerinin dört adım gerisinde yürüyorlardı. Sessizlik içinde.

Bugün tatsız bir gündü. Ama Sibirya'nın kereste ormanlarında çalışmaya giderken daha kötü, çok daha kötü günler olmuştu. Çalışma bölgesine ulaşmak için saatlerce kar ve tipi içinde tökezleyerek yürümüşlerdi. Bu yüzden Jens şikâyet etmek ya da düşmanca bir tavır takınmak istemiyordu ama yağmur altında Olga için endişeleniyordu. Çemberin ilerisindeki ıslak, büzüşmüş figürüne baktı. Ayakkabıları madenden çıkardığı kurşunla doluymuş gibi hareket ediyordu. Bacakları iğne gibi incecikti. Ve öksürüyordu. Nefesinin hırıltılı sesi onu tedirgin etmişti. Çok fazla kişinin öldüğünü, çok fazla öksürüğün ciğerleri parçaladığını ve bir ölüm çingırağıyla titreyerek sona erdiğini görmüştü. Keşke daha fazla yemek yese.

Lydia yemek yiyor muydu?

Bu düşünce aklından geçti. Bu defalarca oldu. Bir kaşık dolusu sıcak yahniyi ağzına atarken bir an donup kalıyor ve kendi kendine soruyordu: Acaba o da kuru siyah ekmek parçalarını ağzına atıyor muydu? Geceleri sıcak battaniyelerin altında kıvrılırken, onun üşüdüğünü ve titrediğini hayal ederdi. Şimdi olduğu gibi üzerine yağmur yağdığında, o da ıslanıyor muydu? Ve onun kendisini hayal ettiği gibi o da kendisini hayal ediyor muydu?

Daha fazlasını öğrenmek için yanıp tutuşuyordu. Çinliler karısı Valentina hakkında hiçbir şey söylememişti. Sevgili Valentina'sı. O da Bolşeviklerden kaçmış mıydı? Lütfen Tanrım, hâlâ hayatta olsun, isterse şişmanlayıp tembelleşebileceği güvenli ve sıcak bir yerde. Yoksa burada, Moskova'da Lydia'yla birlikte miydi? Bu soğuk ve ıslak avluda zihni, her akşam yatmadan önce onun için taramayı sevdiği koyu kadifemsi saçların parıltısıyla ve hiçbir erkeğin gözlerini çeviremeyeceği kadar güzel bir yüzle doldu. Burada mısın, Valentina? Rusya'ya, evine döndün mü? Sovyetlerin bu kasvetli yeni dünyasında bu kadar canlı ve renkli birinin var olabileceğini hayal bile edemiyordu.

Cehennemin çatırdayarak açılması gibi bir ses düşüncelerini böldü. Metal kapıların gürültüsüydü bu. Jens anında dikkat kesildi.

İletişim için tetikte olun.

Notta öyle yazıyordu. Ama menteşelerin ağır sesini, her zamanki fırıncının at arabasının avluya girmesinden başka bir şey takip etmedi. Her sabah bu saatlerde ekmek ve poğaça tepsileriyle dolu olarak gelirdi ama avlunun ortasından geçen ve egzersiz alanını bölen metal çitle mahkûmlardan dikkatlice ayrılırdı. Kimse arabaya pek dikkat etmiyordu, gardiyanlar bile. Sadece tasmalarındaki köpekler ilgileniyor, havadaki taze pişmiş hamur kokusunu kokluyor, dilleri sulanıyordu.

Dikkatli olun.

Jens ayaklarını yağmurdan kayganlaşan kaldırım taşlarının üzerine itti, durma dürtüsüyle savaştı ama kasketinin altından yaşlı ata yan gözle baktı, sırtı sallanıyordu ve uyukluyordu. Başının yanında duran ve dizginleri tutan çocuğa. Gözlerinin arkasında küçük bir tıkırtı hissetti. Sanki bir kepenk yukarı kayıyordu. Işığı içeri alıyordu. Çocuk yeniydi.

Fırıncı her zamanki gibiydi. Beyaz önlüğü ve unlu kanvas paltosunda hiçbir değişiklik yoktu. Üstü kapalı arabanın arkasından, yağmura karşı yağlı kâğıtlarla örtülmüş geniş bir ekmek tepsisini omuzluyordu. Kalın bas sesiyle tel örgülerin arasından mahkumları selamladı ve geleneksel '*Dobroye utro*' diyerek yan kapıdan binaya girerek gözden kayboldu. Çocuk ısıklık çalmaya başladı, parlak neşeli bir ses. Neydi bu melodi? Jens hareket etmeye devam etti ama gözleri sıska bedenine büyük gelen lacivert ceketli çocukta kaldı. Kenarlı koyu renk şapkası yüzünün büyük bir kısmını gizliyordu, böylece Jens'in projektörlerin parıltısı altında seçebildiği tek şey çukur yanakları ve ısıklık çalarken büzdüğü dudaklarıydı.

Jens ısıklıkla karşılık verdi.

"Sessizlik! Emir muhafızlardan birinden geldi.

Jens ısıklık çalmayı bıraktı. Fırıncının arabasına tekrar baktığında, çocuk arkadan büyük bir ekmek tepsisi taşıyordu ve onu başının üzerinde taşımak için kaldırdı, şapkasını düzleştirdi, ellerini yanlara ulaşmak için genişçe açtı. Jens çemberin zincir çitlere yaklaştığı noktadaydı ve yavaşladı.

Arkasındaki adam, "Hadi git," diye homurdandı.

Çocuk hızlıydı. Fırıncı ortaya çıkmadan önce ıslak, engebeli kaldırım taşlarının üzerinde sendeledi, aniden tökezledi, kendini yakaladı, tepsiyi kurtarmak için döndü ve bacaklarının altından uçup gitmesine izin verdi. Yere sertçe çarptığında tepsiyi çitlerin olduğu yöne doğru fırlatır gibi oldu. Düzinelerce beyaz ekmek mahkûmların üzerine doğru savruldu. Çekirgeler daha hızlı olamazdı. Parmaklar boşluklardan fırladı ve ekmekler yok oldu.

"Sizi piçler, lanet olası hırsızlar, ekmeklerimi geri verin!" diye bağırdı çocuk. Onları ayıran metale tekme atarak takırdamasına neden oldu ve içerideki adamlar ona sırtarak karşılık verdi. Muhafızlar bile onun maskaralıklarına güldü.

"Hepinizi ihbar edeceğim," diye bağırdı, "sizi vurduracağım!" Öfkeli genç şapkasını çitlere doğru fırlattı ve şapka bir su birikintisinin içine düştü. Solgun saçları yağmur nedeniyle ince yüzüne yapışmıştı ve gözyaşlarına benzeyen bir şey yüzünden aşağı akmaya başlamıştı.

'İşimi kaybedeceğim,' diye hıçkırdı.

"Gel oğlum. Jens çite yaklaştı. "Benimkini alabilirsin. Eline aldığı ruloyu tellerin arasından geri itti ve çocuk hevesle yakaladı.

"Spasibo."

"Dikkat et, patronun geliyor.

Çocuk korkuyla omzunun üzerinden baktı, sonra hızla Jens'e döndü. *"Spasibo,"* dedi tekrar. "Onun yerine bunu yiyebilirsin. Cebinden kalın bir dilim siyah ekmek çıkardı. "Bu benim kahvaltım. Ekmeği katladı ve çitin üzerinden Jens'in eline tutuşturdu.

"Bir dakika," diye seslendi muhafızlardan biri, tüfeğini omzuna kaldırarak. "Lanet olası hediyeler yok! Ama Jens ekmeği iştahla ısırdı.

'Bir ağız dolusu *khleb*'i bana çok görmüyorsun, değil mi? Sanırım Albay Tursenov'un bu konuda söyleyecek bir şeyleri olabilir.

"Burada ne haltlar dönüyor? Fırıncı gölgelerin arasından hantalca yaklaşıyordu. 'Buraya gel, seni aptal köpek boku parçası. Ekmeklerim nerede?'

Çocuk etrafta dolandı ve mahkûmların ulaşamayacağı bir yerde duranları tepsiye geri koydu ama karanlıkta bile ıslak ve pütürlü görünüyorlardı. Fırıncı tepsiyi kaptı ve çocuğa yumruğunu indirdi, çocuk topuklarının üzerinde geriye doğru uçtu ve kafası kaldırım taşlarına çarptı. Top gibi kıvrıldı, yüzünü ellerinin arasına sakladı ve omuzları titreyerek uzun bir feryat kopardı.

"Çocuğu rahat bırakın," diye bağırdı Jens.

"Siktir git, mahkum. Bu seni ilgilendirmez. O küçük aptal bana ticarete mal oldu. Fırıncı başka bir tepsi almak için arabasına doğru yürüdü.

Bir muhafız öne çıktı. 'Yürüyün bakalım. Eğlence sona erdi.'

Açgözlülüklerinin neden olduğu şey yüzünden huzursuz olan mahkumlar egzersiz çemberinin monotonluğuna geri döndüler. Jens çitten son ayrılan oldu.

"Oğlum," diye seslendi. "İyi misin?"

"Ben mi? Evet. Parlak bir göz parmaklarının arkasından Jens'e göz

kırptı. "Şuradaki koltuğu görüyor musun?"

"Evet.

"Eğer başın dönüyorsa, bir dakika orada otur. Jens'in bakışları çocuğun üzerinde sabitlendi. "Kamyonun gelmesini beklerken bazen oraya otururuz.

Yavaş ve sinsi bir gülümseme onu karşıladı.

"Buraya gel," dedi fırıncının sesi sabahın erken saatlerindeki havanın sessizliğini yırtarak, "ve şu tepsileri düzgünce taşı, seni işe yaramaz köpek pisliği.

Çocuk zıplayarak ayağa kalktı, şapkasını kaptı ve arkasına bile bakmadan işe koştu.

Sevgili babacığım.

Jens daha fazla okuyamadı. Gözleri yaşlarla doldu. *Sevgili babacığım*. Bu sözleri duymayalı çok uzun yıllar olmuştu. Yatağına uzandı ve kızını hayal etti, parlak saçları St Petersburg bahçesinin güneş ışığında parlıyordu.

Tekrar denedi.

Sevgili babacığım, bir dilim ekmeğin içine sıkıştırılmış kısa bir not. On iki uzun yıldan sonra merhaba demenin bir yolu yok. Bu yüzden en önemli şeyleri yazacağım. Seni özledim ve seni düşünmekten hiç vazgeçmedim. Annem bana her baktığında ona seni hatırlattığımı söylerdi. Üzgünüm baba, ama sana annemin geçen yıl Çin'de bir kazada öldüğünü söylemek zorundayım.

. .

Kağıt parçası elinde titredi, kelimeler bulanıklaştı. *Hayır, Valentina, hayır. Neden beni beklemedin? Kendime ne kadar yalan söylesem de, seni bir gün tekrar göreceğime hep inandım.* . . Öfke göğsünü yırttı, nefes alamaması için tüpleri ve solunum yollarını parçaladı. Onu sebepsiz yere hapseden sisteme, boşa geçen ıssız yıllara, onu karısından mahrum bırakan kazaya neden olan kişiye öfke duyuyordu.

Alnını notun üzerine dayadı, sanki not onun sözlerini zihnine aktarabilirmiş gibi. Uzun bir süre öyle kaldı. Dünyasını ayakta tutan kırılğan iskeleyi parçalayabilecekleri korkusuyla daha önce serbest bırakmaya cesaret edemediği görüntüler içeri doluştu. Bir mahkûmun hücreesindeki tepe ışığı, gözetimi kolaylaştırmak için geceleri bile asla kapatılmazdı, bu yüzden bir saat ve ardından bir saat daha geçtikten sonra yataktan kalktı, yanan yanaklarına köşedeki kaptan su sıçrattı ve bir kez daha denedi.

Sevgili babacığım, bir dilim ekmeğin içine sıkıştırılmış kısa bir not. On iki uzun yıldan sonra merhaba demenin bir yolu yok. Bu yüzden en önemli şeyleri yazacağım. Seni özledim ve seni düşünmekten hiç vazgeçmedim. Annem bana her baktığında ona seni hatırlattığımı söylerdi. Üzgünüm baba, ama sana annemin geçen yıl Çin'de bir kazada öldüğünü söylemek zorundayım. Bana senin hayatta olduğunu söyleyen bir mektup bıraktı. Çin'den ayrıldım ve senin izini Trovitsk kampına ve şimdi de Moskova'ya kadar sürdüm. Alexei Serov ve Liev Popkov benimle birlikte. Bu şekilde iletişim kurmanın tehlikeli olduğunu biliyorum ve senin için korkuyorum. Ama bir şeyler yazabilirsen - bir şekilde - çocuk yarın geri dönecek. Seni her zaman seven kızın Lydia.

Jens tekrar okudu. Ve tekrar ve tekrar. Hücresinde volta atıyor, onun kelimelerini özümseyiyor, her virgülü ve her harfi ezbere bilene kadar yazısının kalın eğimini inceliyordu. Sonra onu konfeti gibi yırttı ve diline doladı.

"Alexei'ye söyledin mi? Popkov sordu.

Lydia başını salladı.

"Hayır." "Hah!"

Fırının içi yaz kadar sıcaktı, fırınlardan gelen ısı pencereyi buğulandırıyordu, öyle ki Lydia dışarıyı görmek için mücadele etmek zorunda kalıyordu. Sabırsızca bir ayağından diğerine geçerek arabanın yolunu gözlüyor, sinirleri kırılganlaşıyordu.

buz gibi. Arkasında Liev bir duvara yaslanmış, kolunun altına bir somun kalın siyah ekmek sıkıştırmış, rahatça büyük parçalar koparıp ağzına tıktırıyordu. *Chyort!* Nasıl yiyebiliyordu? Kendi midesi de çalkalanıyordu.

Sonunda bir atın nallarının tembel sesi karanlık sokakta yankılandı ve saniyeler sonra çocuk, geniş bir sırtış ve yüzüne yayılmış morluklarla dükkâna daldı. Kadın çocuğun kemikli omuzlarını kavradı ve ona öyle bir sarıldı ki çocuk ciyakladı ve kıvrılarak kurtuldu. Popkov bile bir rahatlama jestiyle süt gibi saçlarını kelepçeledi.

Lydia fırıncının beklediği tezgâha doğru yürüdü ve Antonina'nın altın bileziğini tezgâhın üzerine bıraktı.

'İyi iş çıkardın,' dedi.

"Bir babanın fiyatı nedir, Alexei? Lydia sordu.

Üniversitenin yakınındaki Granovsky Caddesi'nde yan yana yürüyorlardı, tıpkı çok değil birkaç ay önce Felanka sokaklarında birlikte yürüdükleri gibi. Ama aralarında hiçbir şey o zaman görüldüğü kadar basit değildi. Aleksey Moskova'da kendine ait bir oda bulmakta ısrar ediyordu ve yağmur hafiflemiş olmasına rağmen, sanki arkalarında bıraktıkları karanlık gölgeleri aşabileceklermiş gibi hızla ilerliyorlardı.

"Ne demek istiyorsun? Alexei sordu.

'Yani kendinize yeni bir baba almaya bu kadar hazır mısınız? İstedğin anda sahte kimlik belgeleri veren ve karşılığında sana ne yapıp ne yapamayacağını söyleyen biri. Böyle bir baba mı istiyorsun?'

Aleksey adımlarını yavaşlatmadı ama bir an için başını çevirip ona baktı. "Bu babalarla ilgili değil, değil mi?" dedi sessizce. "Kız kardeşler hakkında.

Lydia gözlerini indirdi. Evet demeyi reddetti.

'Şunu anlamalısın Lydia, Maksim Voshchinsky benim Jens'e ulaşma yolum. Bu bir baba değiştirme meselesi değil. Ya da,' durakladı ve rüzgâr paltosunu kapıp bacaklarına doladı, 'ya da kız kardeşlerini.

"Ama sen bunu seviyorsun Maksim.

'Evet, ondan hoşlanıyorum. Zeki, karmaşık biri. Yürürken omuz silkti. "Ve eğlenceli biri.

"Benden hoşlanmıyor.

"Bunun ne önemi var? Senden hoşlanıyorum.'

Direkt ona baktı. "Tamam o zaman.

Ay doğmuş ve bütün gün şehrin üzerinde inatla duran bulutların arkasından çıkmak için mücadele etmişti. Küçük sessiz odayı, Lydia'nın neyin gerçek neyin gölge olduğunu anlamasını zorlaştıran gümüşü bir ışıkla ısılatıyordu. Kıpırdamadan oturdu.

Chang An Lo yan yatmış, hafifçe nefes alıyordu, başı Lydia'nın kucağındaydı, yanağının ağırlığı Lydia'nın çıplak kalçasını ısıtıyordu. Gözleri kapalıydı ve Lydia çocukken bir kar tanesini incelerkenki yoğunluğuyla onun yüzünü inceliyordu. Sanki yeterince dikkatli ve uzun süre bakarsa, böylesine mucizevi bir güzelliğe sahip olan şeyin ne olduğunu çözebilir ve eridiğinde onu nasıl tekrar bir araya getireceğini bilebilirmiş gibi.

Adamın yüz hatlarını dikkatle inceledi. Eğlendiğinde anlamlı bir kavisle yukarı kalkan kaşının altındaki ince kemiği, siyah kirpiklerinin kalın saçaklarını. Uzun, pürüzsüz göz kapakları. Merak etti, yüzeylerinin ardına kazınmış imgeler var mıydı? Ayın yarı saydam ışıltısında dudaklarının eti metalik görünüyordu. Tanrılarının yaptığı şey bu muydu? Onu kendileri için mi yaratmışlardı? Ve Çin için? Şu anda bile başının etrafında görünmeden toplanıp onun küstahlığına gülüyorlar mıydı?

Dikkatle dinledi. Ne bir ses, ne bir fısıltı, ne de ellerin arkasına gizlenmiş bir alay. Penceredeki çatlaklardan süzülen ya da kapının altından ince izler halinde sürünen görünmez varlıklar yoktu. Gece tanrısızdı. Sadece Chang'ın nefesi, ay ışığının kendisi kadar yumuşak. Onu daha ne kadar tecrit edebilirdi? Onu bu şekilde tanrılarından ve yoldaşlarından çalıp tehlikenin burnunun dibinden kaçırabilir miydi? Bunun sonsuza dek süremeyeceğini biliyordu. Onun için duyduğu korku içinde bir düğüm gibiydi, her geçen gün daha da sıkılıyordu ve korkusu onu korkutuyordu.

"Kuan geceleri otelden ayrıldığını biliyor mu?"

Chang gözlerini açtı, siyah kirpikleri ağırlaşmıştı ve Lydia konuştuğuna pişman oldu. Bakışları odaklanmamıştı - Lydia onun uçurumun kenarında olduğunu fark etmemişti.

uyku. Daha önce ona daha fazla dinlenmesi gerektiğini, yorgun olursa hata yapacağını söylemişti ama aynı şey onun için de geçerliydi. Şimdi onu uyandırmıştı.

"Yani," dedi yavaş bir gülümsemeyle, "Kuan geceleri otelden a y r ı l m a m ı kısıkanıyor mu?"

"Tabii ki hayır.

Adam güldü ve kadın başını eğip adamın açık ağzını öptü. "Biliyor mu?" diye tekrar sordu.

"Hiçbir şey söylemiyor ama şüphelendiğinden eminim. "Güvenli mi?"

"Hiçbir şey güvenli değildir.

'Rus bekçi köpekleri biliyor mu?"

"Sanmıyorum. Ben sessizim. Banyo penceresinden ve çatıların üzerinden çıkıyorum.

"Kendine iyi

bak.

"Bakarım.

"Bana söz ver.

"Söz

veriyorum.

Bir elini onun ipeksi siyah saçlarına koydu ve onu korumak için parmaklarını araladı. "Şimdi uyu," diye fısıldadı. "Dinlenmeye ihtiyacın var.

"Sana ihtiyacım

var. "Bana

sahipsin.

Adamın nefesinin karnının dibindeki ateşli bukleleri karıştırdığını hissedebiliyordu. Böyle zamanlarda kendine düşünmeyi bırakmayı, bağlantıyı koparmayı ve sadece olmayı öğretmişti. Onun vücudunun misk kokulu sıcaklığını ve omzunun kemiğini kendi etine gömülmüş, sanki kendisinin bir parçasıymış gibi rahat hissetmeyi.

"Chang An Lo," dedi. Çünkü zamanı gelmişti.

Dudakları karşılık olarak tembelce onun kalçasını okşadı. "şimdi ne yumurtadan çıkıyorsun?

"Chang An Lo, senden benimle Amerika'ya gelmeni istesem gelir misin?

O kadar kolaydı ki Jens neredeyse kakhahalarla gülecekti. Bu kez yağmur yoktu, sadece projektörlerin üzerinde bir yerlerde gizlenen bir tutam yıldız vardı. Fırını arabayı avluya sürdü ve geniş kenarlı şapkalı çocuk tepsiler ve örme sepetlerle bir ileri bir geri koşturdu, ayaklarını sürüyerek yüklerini taşıırken uzuvları farklı yönlerle fırladı. Jens etkilenmişti. Zamanlaması kusursuzdu.

Çocuk, patronu başka bir dolu tepsiyle binaya daldığı sırada boş bir tepsiyle çıktı, bu da çocuğun yaklaşık bir dakikası olduğu anlamına geliyordu. Ama acele edecek gibi görünmüyordu. Sinirli bir iniltiyle tepsisini duvara bıraktı, küflenmiş taş bankın üzerine çöktü ve botunun bağıcıyla oynamaya başladı. Çözölmüş gibi görünüyordu.

Jens bütün bu süre boyunca çitlerin arasından etrafı izliyordu ve nereye bakması gerektiğini çok iyi biliyordu ama yine de mektubun kaybolduğu anı fark etmedi. Mektubu, yukarıdaki oluktan düşmüş paslı eski bir pul gibi, özel olarak şekillendirdiği ince metalden kare bir kıvrımın içine yerleştirmişti. Bankın bir ayağının arkasındaydı, kaldırım taşları üzerinde bir gölge parçasından fazlası değildi.

Jens ne zaman kaybolduğunu görmedi. Oradaydı, sonra orada değildi. Titremelerini engellemek için ellerini arkada birleştirdi ve ancak at güvenli bir şekilde sokağa çıktıığında yeniden nefes almaya başladı.

Bu anın gelmesi gerekiyordu. Chang bunu güneşin doğacağını ve taş sıçanlarının kışın güneye uçacağını bildiği gibi biliyordu. Ama henüz değil. Henüz buna gerek yoktu. Başını Lydia'nın kucağından kaldırmadı. Onun yerine bir elini kaldırıp çenesinin güçlü ucuna dokundu ve orada olmadığına yemin edebileceği kadar hafif bir titreme hissetti.

"Amerika mı?" diye gülümsedi, her şeyi aynı tutarak. "Neden Amerika?"

"Ama ya sen? Bu iş bittiğinde.

"Gelebilir

miyim?" "Evet.

"Bana sorar mısın?

Yutkundu. Adam onun çırpınışını gördü. Kısa bir an için eli saçlarında sıkıştı, sonra elini bıraktı ve geri çekti. Elini kaybetmek onu aniden çıplak hissettirdi. O an kalbini yavaşıttı.

"Buranın Fırsatlar Ülkesi olduğunu söylüyorlar," dedi, sesi giderek canlanıyordu. 'Geniş açık alanlar. Herkes için yer var. Tüm eski kurallar olmadan birlikte yepyeni bir hayata başlayabiliriz. Amerika'da özgür oluruz.

Uzandı ve kızın alnının yan tarafına dokundu. 'Bir insanın özgür olabileceği tek yer burasıdır. Zihinde.

Gülümsedi. "Sana göre aşkım, her şey zihinde. 'Peki bu? Bu benim zihnimde mi?

Onun başını kendine doğru çekti ve yumuşak dudaklarını öptü, çünkü dudakları yeterince şey söylemişti. Ama gözleri gümüş gibi parlarken mırıldanarak onu şaşırttı: 'Chang An Lo, bana öyle geliyor ki gelecekte kaçan sensin. Gerçek olandan kaçırıyorsun. Bizi hazırlayan benim.

"Bizi neye hazırlıyor?"

"Gelecek olan her şeye.

"Bizi nasıl hazırlıyor?

Geniş gözlerinin ışıltısı parladı ve onun derinliklerine doğru yaylanıyor gibiydi. "Seni severek," diye fısıldadı.

Kıymetli kızım,

Notunuzu almanın benim için ne anlama geldiğini size nasıl anlatabilirim? Sanki son on iki yıldır kara ve kokuşmuş bir çukurda yaşıyordum da birdenbire hava almaya çıkmışım gibiydi. İçimi sevinçle doldurdu.

Buradaki yoldaşlarım bile alışkın olmadığım iyi huyluluğumu sorguladı! Korkarım soğuk ve zor biri oldum, zavallı benliğime ve bitmek bilmeyen düşüncelerime döndüm ama hayatta kalmayı böyle öğrendim. Dış dünyanın beni ısırmasına izin vermedim. İçimdeki her şey kendime odaklanmıştı, çünkü kendim olmadan Sibiry'a'nın vahşi doğasındaki acımasız, barbar Sovyet hayvanat bahçesinde hayatta kalma umudu yoktu. Kendimi bu şekilde bir arada tutuyordum. İnsanlıktan sıyrılmıştım. Sadece benliğin sert çekirdeği. Bunu bilmek hoş değil.

Şimdi buradasın. Kızım benim. Lydia, sen benim kanımdansın. Ben en kötüsünü korurken, sen içimdeki en iyi şeysin. Seninle gülebiliyorum, şarkı söyleyebiliyorum, sevebiliyorum ve bir zamanlar olmak istediğim ama artık olamayacağımı bildiğim kişi olabiliyorum. Sen benim hayatımsın, Lydia. İyi yaşa.

Annenizi kaybettiğiniz için derin üzüntü duyuyorum. İkimizin de seni korumasız ve yalnız bırakmış olması çok korkunç. Bizi affet, kızım. Alexei'ye ve o ihtiyar Popkov'a en iyi dileklerimi ve minnettarlığımı ilet.

Seni seviyorum.

Senin neşeli baban.

Lydia pencerenin yanında durmuş, dışarı bakıyor ama hiçbir şey görmüyordu, sırtı Popkov'a, Elena'ya ve çocuğa dönüktü. Uzun bir süre hiç ses çıkarmadı ve elindeki kâğıdı bırakmadı, hayata tutunmaktan vazgeçmeyeceği gibi. Ona içmediği çayı yaptılar ve güneş çatıların arkasına kaçıp aşağıdaki avlu siyah gölgelere gömülürken omuzlarına bir palto örttüler.

İşte o zaman Popkov'a döndü ve mektubu ona uzattı. "Liev,"

dedi, "onu dışarı çıkarmalıyız.

"Hayır.

"Alexei, lütfen.

"Hayır Lydia, başka mektup

yok. "Ama neden?

Sizi zaten uyarmıştım. Risk çok büyük. Yetkilileri alarma geçirecek ve Jens Friis'in ceza olarak madenlerden birine gönderilmesiyle sonuçlanacak. Görmüyor musunuz? İşleri onun için daha iyi değil, daha kötü hale getiriyorsun. İstedğin bu mu?"

Başını iki yana salladı.

"O zaman hemen durmalısın.

Maksim Voshchinsky'nin oturma odasındaydılar. Lydia en başta bu tartışmayı yapmaktan nefret ediyordu ama bunu hırsızın önünde yapmak onu hasta ediyordu. Yine de başka seçeneği yoktu. Kendine ait bir oda bulana kadar Aleksey, Popkov ve Elena'nın bulunduğu odadaki boş yatağını terk etmiş ve Maksim'in dairesinde uyumaya başlamıştı. Ama görünüşüne bakılırsa hiç de iyi uyumamıştı. Lanet olsun ona. Bunun daha kötü bir şey değil de aşırı brendi, gece geç saatlere kadar oynanan kartlar ve çok fazla sigara yüzünden olduğunu ummaktan kendini alamıyordu. Kardeşinin pencerelerden içeri girip başkalarının saatlerini ve şamdanlarını çuvallara doldurduğu düşüncesi ayak tabanlarında korku spazmlarına yol açtı. Bu Maksim'e güvenmiyordu. Onun kendisine güvendiğinden daha fazla.

"Aleksey," dedi kendisini bile şaşırtan bir sabırla, "Maksim'le aranızdaki ilişkiyi düzeltmeye çalıştığınız için minnettarım-

"Minnettar olmana gerek yok, canım," dedi Maksim, o kadar yumuşak ve boş bir gülümsemeyle.

'Elbette sana minnettarım, *pakhan*. Aleksey benim canım kardeşim, bu yüzden-' 'Vory v zakone'de kardeşler yoktur,' diye işaret etti Maksim Dışarı. Sandalyesinde ona doğru eğildi, ciğerinin yumuşak kıvrımlarını topladı-renkli sabahlığını etli vücuduna doladı ve gözlerinin içine bakmasına izin verdi. Oradaki bilenmiş hançerlere bakmasına izin verdi. Onun bilmesini istiyordu. Hata yapmamasını. Kadın gözlerini kırptırdı ama başka tarafa bakmadı.

"Lydia, canım," dedi ona biraz daha çay ikram edecekmiş gibi hoş bir ses tonuyla, "git buradan. Alexei ve ben meşgulüz.

Oturmaya devam etti. "İzin verirseniz, planlarınızı duymak istiyorum-"

"Hazır olduğumuzda öğreneceksiniz.

Kadın itiraz etmedi ama ona inanmadı da. Onun yerine "Kamyon mu?" diye sordu.

"Aleksey," diye hitap etti Maksim yeni *voruna*, "bu gerekli mi?"

"Evet.

En azından bu da bir şeydi. Kardeşine gülümsedi ama o karşılık vermedi. Elini tutup onu buradan sürükleyerek götürmek istedi.

Maksim boş gülümsemesini bıyıklarını buruşturan ve çenelerini titreten bir iç çekişle uyguladı. "Kamyonu takip ettik.

"Nereye?

"Moskova'nın çok dışında bir yere.

"Görmek isterim.

"*Nyet*.

"İyi korunduğunu

varsayıyorum. "Tabii ki.

"Onu görmem gerek, Maksim.

Lütfen.' "*Olmaz*.

Hızlı düşündü. Ya bunu yapacaktı ya da o piçin boş gözlerini oyacaktı.

'Kardeşim de sizin gibi kendimi sıkıntıya sokmamı istemeyecektir. Ne kadar zor biri olabileceğimi biliyor. Bundan sonra,' diye tatlı tatlı gülümsedi, 'artık ikinizi de rahatsız etmeyeceğim.

Küçük gözleri titremedi bile. "Anlaştık. Her

şey çok çabuk oldu. "Teşekkür ederim. Hırsız

kibarca, "Şimdi git," dedi.

"Mektubu geri alabilir miyim?" diye sordu Aleksey'e ve elini uzattı. Mektubu ona bırakırsa yok edeceğinden korkuyordu. Çok sinirlenmişti. Şimdi bile, sırf meramını anlatmak için mektubu onun önünde yırtmayacağından emin değildi.

"Başka mektup yok," diye tekrarladı ona uzatırken.

Lydia onu aldı ve rahatladığını gizlemeye çalıştı. Aleksey'e sertçe başını salladı, ayağı kalktı ve kapıya doğru ilerledi. Çıkmadan önce Maksim'e gülümsemeye çalıştı.

Teşekkür ederim, *Pakhan. Spasibo*. Yakında sizden haber almayı dört gözle bekliyorum'.

Verdiği tek yanıt soğuk bir bakış oldu. Alexei kapıda ona katılma nezaketini gösterdi ama tavrı hâlâ içine kapanıktı. Asıl sorunun ne olduğunu, incinmenin ve öfkenin nereden kaynaklandığını biliyordu. *Seni seviyorum*, diye yazmıştı babası ona mektubunda. Ama sadece karalamıştı *Alexei'ye en içten düşüncelerimi ve minnettarlığımı ilet*. Dünya kadar fark var. O boşluğun ayaklarının dibinde açılmasını istemiyordu. Boşluğa yuvarlanabilirdi.

Sessizce, 'Benimle sokağın köşesine kadar yürü, Alexei,' dedi.

Alexei paltosunun içinde eski haline daha çok benziyordu. Yakasında yırtık olanın, trende başını kaşınan omzuna yaslayarak uyuduğı ceket olduğunu görünce sevindi. En azından Maksim Voshchinsky onu değıştirmemişti. Henüz değıştirmemişti. Dışarıda, işçilerin her zamanki telaşı ve koşuşturması yerine sokak neredeyse terk edilmişti ve soğuk hava yanmış lastik kokuyordu. Burun deliklerine siyah arıların sokması gibi yerleşmişti.

Alexei kaşlarını çattı. 'Kahretsin, bir fabrika daha yandı. Zavallı aptallar. Bu işlerin gittiğı anlamına geliyor. İş yok demek yiyecek yok demek ve bu kış henüz bitmedi. Bu ay bu ikinci yangın. Endüstriyel yangınlar güvenlik düzenlemelerinin eksikliği nedeniyle her zaman olur. Sadece dikkatsizlik. İşçiler sigara içmemeleri gereken yerlerde sigara içiyor, kimyasalların ve gaz tüplerinin etrafında dolanıyor. Kimse onları durdurmuyor.'

'Peki ya sendikalar? Onlar kuralları uygulamıyor mu?

'Deniyorlar ama kimse zerre kadar dikkate almıyor. Bu eski çalışma alışkanlıkları. Zor ölüyorlar.'

"Eski aile alışkanlıklarının aksine,
öyle görünüyor. "Bu da ne demek
oluyor?

"Bu, bizim kardeş olduğumuzu unutmuş görüldüğün anlamına geliyor. "Bu çok saçma.

"Öyle mi?

"Evet.

"Lütfen Alexei, Jens'i de unutma.

Kolundan tutup onu yolun karşısındaki bir fırıncı dükkânına çekti ve dışarıdaki kuyruğa bakmasını sağladı. Cılız yüzlü kadınlar ve gözleri demir gibi sert yaşlı adamlardan oluşan bir sıra. Adam kuyruğun en önüne geçip dükkâna girdi. Lydia pencereden tezgâhın arkasındaki kadının ona gülümseyişini, ihtiyatlı bir ağız hareketini, arka raftan gri bir kâğıt torba çıkarışını ve Aleksey'e uzatışını izledi. Karşılıklı kopek alışverişi yapılmadı.

Aleksey kaldırırda Lidya'ya yeniden katıldı. Ciddi bir yüz ifadesiyle çantasından iki *pirozhki* çıkardı ve birini Lydia'ya verdi.

"İşte," dedi, "bu yüzden imalarınız saçma. Sözlerindeki öfke titremesini duyabiliyordun.

"Bir *vorun* avantajları mı?"

"Kesinlikle.

Zor nefes alıyordu. Lydia *pirozhok*'u yere atıp üzerine basmak istedi. Başka tarafa bakan ilk kişi o oldu.

'Alexei, avantajların yanı sıra dezavantajlar da var. Bunu sakın unutma.

Alexei'nin gülmesi onu şaşırttı. Bir kolunu omuzlarına doladı ve onu yakınına çekerek kasvetli kuyruğun önünden geçirdi. *Pirozhok*'u annesinin etekleri arasında saklanan çukurlu bir çocuğun eline tutuşturdu ve kardeşinin ilgisinin beklenmedik sıcaklığının tadını çıkarmaya odaklandı.

"Şimdi," diye sordu onu sokağın köşesine doğru götürürken, "bana özel olarak söylemek istediğin şey neydi?

"Maksim'e güvenme.

Durdu. Onunla yüzleşti. Gözlerinin arkasında bir kez daha öfke vardı.

"Dikkatli ol," diye ekledi. "Senin ... olmanı istemiyorum.

Kelime gelmedi.

"Ne olmamı istemiyorsun?" diye sordu. "Zarar görmemi.

Kadın ona bakmadı. Aralarındaki sessizlik, gümür gümür geçen bir arabanın sesiyle bozuldu. Alexei Lydia'nın yanağını öptü, dudaklarını Lydia'nın soğuk tenine hızlıca dokundurdu ve sonra sanki bu hareketten utanmış gibi uzaklaştı. Lydia başını kaldırdığında adam sokağa geri dönüyordu, kolları Lydia'dan daha da hızlı uzaklaşacakmış gibi sallanıyordu.

Arkasını dönmeden, "Artık mektup yok Lydia," diye bağırdı.

Lanet olsun sana, Alexei Serov. Cehenneme kadar yolun var.

Popkov yanağında kötü bir yara izi ve pantolonunun bir bacağı dizine kadar kesilmiş halde eve geldiğinde Elena'nın keyfi yerinde değildi. Kaval kemiği boyunca yarılmış mürdüm eriği renginde bir çürük oluşmuştu. Alçak sesle homurdanarak odaya girdi ve hareketsiz bir şekilde yatağına yüzüstü yığıldı.

Lydia ayırıcı perdenin yanından atladı ve yorganın kenarına tüneyerek hafifçe sırtını sıvazladı.

"Liev," diye mırıldandı, "iyi misin?"

Cevap yok. Sadece içinden sızan guruldama sesi. Elena sandalyede dikiş diktiği yerden kalktı ve onu muayene etmek için yanına geldi. Hızlı ve sert bir parmakla kulağının altındaki nabzına dokundu ve başının arkasına bir tokat attı.

'Sarhoş,' diye homurdandı. 'Sarhoş ve bir kavgada yenilmiş. Aptal herif. Eğer bir avanak çetesiyle dövüşecekse, ona defalarca söyledim, dövüşeceği kişilerin dümdüz edebileceği bir sayı olmasına dikkat etsin. Adamı bir kez daha, bu kez kalçasına tokatladı ve sandalyeye dönerek elindeki iğneye kaşlarını çattı ve sanki birinin gözüymüş gibi kumaşa batırdı.

Lydia sakinleşmesini bekledi, sonra bir tas soğuk su getirdi ve Liev'in yanağını onu hareket ettirmeden elinden geldiğince yıkadı. Beyaz emaye kâse pembeye döndü. Dikiş atılması mı gerekiyordu? Emin değildi. Yarık

derindi. Bu ona Junchow'da nehir kenarında Chang'in ayağını diktiği zamanı hatırlattı ve aniden ona karşı her zaman orada olan acısı o kadar keskin bir şekilde vurdu ki eli titredi ve Liev'in geniş sırtına kıpkırmızı bir sıvı döktü.

"Beni boğmaya mı çalışıyorsun, kızım?

Su boynuna ve kulağının altına doğru aktı. "Evet, ama bunu pek iyi yapamıyorum.

"Senden daha büyük adamlar başarısız oldu. "Konuşma. Kanamayı daha da kötüleştirir.

"Kahretsin!" diye homurdandı acı keskinleşirken.

Lydia yanağına sertçe bastırılmış bir bez tuttu ve zaman sessizlik içinde akıp giderken yanına oturdu. Gürültüsü bir kedi mırıltısından öteye gitmeyene kadar bir yerlerde kaybolmuştu ama nefes alıp vermesi zorlaşmıştı. Birdenbire tüm sesler kesilince Lydia ona yaklaştı, kalbi küt küt atıyor, dikkatle dinliyordu. Adamın kaburgalarını dürttü. Hiçbir şey olmadı. Dirseğini adamın boynunun sırtına sapladı ve adam yeniden canlanınca kendi kendine nefes aldı. Adam refleks olarak bir elini ona doğru savurdu ve neredeyse kafasını uçuracaktı ve gümbürtü daha düşük bir sesle yeniden başladı.

"Konuşmak ister misin?" diye fısıldadı, onun uykusunda ölmesinden korkuyordu. "Hah!

'Bahse girerim diğerleri daha kötü durumdadır. Bunu sana yapanlar.'

"Hah!

"Kavga ne hakkındaydı?" "Piç herifler. "Ne yaptılar?

"Dışarıda bekliyorlardı. "Dışarıda nerede?

"Senin o yerin dışında.

Kalbi durdu. Eğildi ve kulağına fısıldadı, "Raikov Ulitsa'daki mi?

"*Da.*

Birden üşüdü, dişleri takırdadı.

Nereden biliyorlar? Chang ve ben çok dikkatliyiz. Tekrar tekrar geri dönüyoruz, böylece kimse takip edemiyor.'

"Hah!

"Kaç kişiler?" "*Chetiri.*

Dört.'

'Ama şimdi bizi ihbar edecekler ve-'

"*Hayır.* Başını çevirdi ve siyah göz bandı yukarı doğru çekilerek deforme olmuş boş yuvayı ortaya çıkardı. "*Nyet*, küçük Lydia, onlar öldü. Çarpık bir yüz ifadesi yanağını gerdi ve kanın bir kez daha sızmasına neden oldu. "Öyleyse gülümse," diye homurdandı, "çünkü sen ve ben, Lydia, yaşıyoruz.

Yanağını onunkine dayadı, adamın kokusu sıcak ve tanıdıktı, omzunu kendi omzunun yanında güneşten kavrulmuş bir kaya gibi hissediyordu.

'Senin sorunun, Liev Popkov, insanlara karşı çok nazik olman. Bir dahaki sefere daha sert olmayı dene.'

Kıkırdadı, göğüs kafesi demir çubuklar gibi titriyordu. "Bir içkiye ihtiyacım var.

Lydia doğrulup oturdu. "Sana Moskova'daki en büyük votka şişesini almaya gidiyorum.

Ona sıırttı. Dişlerinden biri eksikti.

"Elena," dedi Lydia, "buraya gel lütfen. Onu sıcak tut. Ben yokken ona göz kulak ol.

Kadın iğnesini bıraktı ve Lydia'ya uzun uzun baktı. O anda Lydia, Elena'nın kendisinden bir adım geri çekildiğini hissetti, sanki kucağındaki makası alıp onları bir arada tutan ipliği koparmış gibi. Arkadaşlıkları bir şekilde aniden çözülmüştü ama Lydia yine de kızamadı. Bunun kendi hatası olduğunu biliyordu. İzini sürdü

diğer kızların kurdeleleri takip ettiği gibi onunla birlikte tehlike. Kadının sandalyesinden kalkıp giyinik bir halde yatağa tırmanışını ve orada iri adamın boynuna sarılıp bir kolunu neredeyse boğazına dolamasını üzüntüyle izledi. Birkaç saniye içinde adam horlamaya başlamıştı.

Lydia ceketini çekerken Elena yüzünü onun yağlı siyah saçlarına gömdü ve mırıldandı: "Günün birinde Lydia Ivanova, onun ölümü olacaksın.

Edik dışarıda iz sürüyordu. Lydia avını hemen fark etti, koli taşıyan bir adamdı bu. Vitrininde her şekil ve boyutta pipoların sergilendiği bir tütüncü dükkânından yeni çıkmıştı ve aynı derecede şişman dudaklarının arasında yuvarladığı şişman purosunu yeniden yakmakla o kadar meşguldü ki arkasından gelen sıska kemik torbasını fark etmedi.

Lydia çocuğun omzuna dokundu. 'Beni ısırırsan Misty'nin parçasını kendim için *kolbasa* sosis.'

Edik durdu ve gözlerini ona dikti. 'Defol git, çalışıyorum. ' 'Seni durdurumama izin verme.

Kadına şüpheyle baktı, kadının ona ganimetlerini çaldığı cebe koydurduğu zamanı hatırladı. Omuz silkerek ilerledi ve şapkalarının değerini tartışmakla meşgul iki kadının arkasına sokuldu. Lydia onun insanlara doğru süzülüşüne ve kısa bir süre dirseklerinin dibinde gezinişine hayran kalmıştı; diğerlerine onlarla birlikteymiş gibi görünecek kadar yakındı ama paniğe yol açacak kadar değil. Yalnız gençler her zaman şüphe uyandırırды.

"Peşine takılmamın sakıncası var mı?" diye sordu. "Beni fark ettireceksin.

'Hayır, yapmayacağım. Seni koruyacağım.'

İki saniye düşündü, mantıklı olduğunu anladı ve onun yanına gelmesine izin verdi.

"Senin için bir işim var," diye mırıldandı nefesinin altında.

"Başka bir mektup mu?

"Evet.

"Hayır.

Hayır'ın hızı onu sarstı. "Düşündüm ki-"

"Hayır. Başka mektup yok.

'Bu daha fazla para istemekle mi ilgili? Çünkü-'

Mavi gözleri kızın yüzünü küçümseyerek süzdü. "Tabii ki hayır. Artık bunu yapamam.

"Neden olmasın?

"Yapamam. Hepsi bu.'

"Hapishaneden mi korktunuz?

Buna cevap vermeye tenezzül bile etmedi. Elinde puro ve paketler olan adama yaklaşmışlardı ve Edik ayak parmaklarının ucuna kalkmış, elleri iki yanında serbest, hazır bekliyordu.

Lydia, "Bir mektup daha teslim edersen sana iyi bir kapkaç yapacağım," diye söz verdi.

"Öyle mi?"

"İzle beni.

Lydia yaklaştı. Kadın adamın bir yanına, çocuk da diğer yanına savruldu. Sanki şüphelenmeyen hedefi aceleyle geçiyormuş gibi kalçasını adamın koli paketine çarptı, irkildi, tökezledi ve destek için adama tutundu. Adam anında şefkatle yaklaştı. Kadın en sevimli gülümsemesini takındı, adama teşekkür etti ve hızla yoluna devam etti. Edik onu bir sonraki ara sokakta yakaladığında gülüyordu.

"İyisin. Bir kız için.'

"Sen de fena değilsin. Bir çocuk için. Ne aldın?"

Diyagonal jet şeritlerle işlenmiş ağır gümüş bir puro kutusu uzattı. "İşe yarar, sanırım. Bunu hazırlıksız bir tavırla söylemişti ama ikisi de bunun değerli bir kapkaç olduğunu biliyordu. "Sen mi?

Cebinden dana derisinden bir cüzdan çıkardı. İyi doldurulmuş gibiydi. Ona doğru fırlattı.

"Benim mi?

"Söz verdim, değil mi?" dedi. "Şimdi mektup. Avucunun içinde kare şeklinde metal bir dosya duruyordu. Ona uzattı.

"Hayır. Solgun yanakları donuk bir pembeyle kızardı ve onu çok genç gösterdi.

'Edik! Ne oluyor? ?' İşte o zaman kafasına dank etti. *Chyort!* Bunun olacağını tahmin etmeliydi. 'Bu *vory v zakone*, değil mi? Sana durmanı emrettiler.'

Kızgın ve utanmış bir şekilde başını salladı.

Sonra başka bir şey yerine oturdu. "Misty? Misty nerede?"

Uzaklara baktı. Yüzünü görmesine izin vermedi. Parmakları cüzdandaki rubleleri sayıyordu ama tüm vücudu, yavrunun adından bahsedildiğinde dışarı sızan içsel bir sefaletle sarktı.

"Onu yakaladılar, değil mi? Lydia haykırdı. '*Vory* itaat ettiğinden emin olmak için köpeğini aldı.

Edik cüzdanı büyük boy cebine soktu. "Piçler," diye fısıldadı.

"*Piçler*," diye yankılandı Lydia.

Ama Alexei olduğunu biliyordu. Onu bildiği tek yolla kontrol ediyordu.

"*Piç kurusu*," dedi tekrar ve çocuğun kolunu sıktı. 'Onu geri alacağım senin için, merak etme.'

Edik, güneş ışığında paramparça olan ve binlerce parıldayan gökkuşağı yaratan bir buz tepeliğine tekme attı. "Ona zarar verirlerse onları öldürürüm.

Lydia metal dosyayı cebine, purocu adamın altın saatinin gizlice tik tak ettiği yerin yanına koydu ve karda kayıp düşerek koşmaya başladı.

"Kuan.

Çinli kız önce şaşırmış, sonra da gergin görünüyordu. Triumfal Oteli'nin geniş merdivenlerinden aşağı iniyordu ve kapıdaki hafif

Yolun karşısındaki gölgelerde bir figür. Hava kararmadan önce otelin karşısındaki parkta yürümek onun alışkanlığıydı. Tereddüt etti.

"Kuan," diye tekrar seslendi Lydia.

Çinli kız ona doğru ilerlediğinde minnettar oldu. Onu otelin merdivenlerine kadar kovalamak zorunda kalmak istemiyordu. Mavi paltosu ve çirkin gri tavşan kürkü süslemeli hantal şapkası Kuan'ı tatmin edici bir şekilde şekilsiz yapıyordu, diğer delegeler için cazip bir figür değildi. Yine de Lydia'nın avuçları terliyordu. Çinli kızın pürüzsüz yüzünde aşmak istemeyeceğiniz bir şey vardı. Yüz hatlarına kararlılık işlenmişti, gözlerinde bağlılık ışıldıyordu. Chang buna hayran kalacaktı.

Kuan küçük avuçlarını birleştirdi ve ü z e r l e r i n d e kibarca eğildi. Lydia nezaketi görmezden geldi.

"Kuan," dedi, sesi kabalığın sınırındaydı. "Lütfen Chang An Lo'ya teyzemin hasta olduğunu, bu yüzden gitmem gerektiğini söyler misin? Onu uzak durması için uyarması gerektiğinde bu ifadeyi kullanması konusunda anlaşmışlardı.

Kız onu inceledi, siyah gözleri dikkatle ifadesizdi. Lydia onun ne kadar Rusça anladığını merak ediyordu.

"Ona söyleyecek misin? Lydia sordu.

"*Da.*

"Teşekkür ederim.

Lydia onları ayırmak için hareket edene kadar alacakaranlıkta orada durdular, gölgeleri çalılık çimenlerin üzerinde birbirine karıştı. Ağaçların çıplak silüetleri rüzgârda parmaklarını onlara doğru uzatıyordu.

'Kuan, Chang'i neden Sovyet polisine ihbar ettin? Onlara Raikov Ulitsa'daki odadan bahsettin, değil mi?

Siyah gözleri hiçbir şey göstermiyordu. 'Kelimenin anlamını bilmiyorum *ihanet.*'

'Düşmanlarınıza yaptığınız şeydir. Dostlarınıza değil. Yoldaş

Chang benim arkadaşım.

"O zaman ona öyle davran.

Boş gözler aniden canlandı, katı vücut beklenmedik bir şekilde akıcı ve hareketli bir hal alarak Lydia'ya doğru döndü. "Onu rahat bırak, *fanqui*.

Lydia bu kelimeyi biliyordu, Junchow'da binlerce kez duymuştu. *Fanqui. Yabancı şeytan* demekti.

Ama Kuan sözünü bitirmemişti. 'Ona ihtiyacın yok,' dedi. 'Onun yerine alabileceğin pek çok Rus erkek var. Sovyet subayını seç, şu tilki rengi saçlı olanı. Kendinizden birini. Ama Chang An Lo'yu rahat bırakın. Lydia'nın göz kapağının köşesindeki belli belirsiz titremeyi görebileceği kadar yakındı. "Onu Çin'e geri verin," diye tısladı Kuan.

Jens keskin bir açlık hissiyle uyandı. Midesinde değil. Beyninde bir yerde merkezlenmişti, sarmallar boyunca ilerliyor, onun parçalarını yutuyordu. Umutsuzca rüyasında ne gördüğünü hatırlamaya çalıştı ama rüyası çoktan uçup gitmiş, onu sadece açlık ve burun deliklerinde bodrumdaki hücrenin nemli kokusundan daha gerçek bir parfüm kokusuyla baş başa bırakmıştı.

Bugün başka bir mektup getirecekti.

Jens, tepedeki loş ampulün sabit ışığından kaçınmak için ön tarafına doğru yuvarlandı ve yüzünü, yatak çitalarını hissedebileceği kadar ince olan kirli yastığa gömdü. Bugün bir mektup daha. Kızından.

O tek kelime - kızım. *Dochka*. Onu değiştirdi. Algısını değiştirdi ve onu farklı bir insan yaptı. Projede yaptıklarına ve yapmaya devam ettiklerine katlanmasını zorlaştırdı. Yastığa doğru inledi. Lydia'yı karşısına oturtup açıklamak istiyordu. Acımasızca yargılama, *Malishka*. İnsanlık dışı bir çorak arazide kimsesi ve hiçbir şeyi olmayan tek başına bir adam başka bir şeydir. Bir cevizin kabuğu gibi sertleşir ve zamanla içindeki yumuşak çekirdek yavaşça buruşur ve ölür. Ama kızı olan bir adam bambaşka bir şeydir.

Kızı olan bir adam geleceği elinde tutar.

'Mahkum Friis, Mahkum Elkin ile aynı fikirde misiniz? Her şey hazır mı?'

"Evet, Yoldaş Albay. "Beni

şaşırttınız.

"Çok çalıştık, Yoldaş Albay.

Albay Tursenov'un ofisinde, gergin bir sıra halinde dizilmişlerdi. Projedeki baş bilim adamları ve mühendisler, deri kaplı masasının önünde tedirgin bir şekilde duruyor, gözleri ayaklarının altındaki solmuş Türk halısına sabitleniyordu. Kendileriyle doğrudan konuşulduğunda bakışları Tursenov'un kırmızı ışıklar saçan yakasına doğru kayıyordu. Daha yükseğe değil.

"Etkileneceğinizi umuyorum," dedi Albay. 'Misafirler, üst düzey askeri gözlemciler olacak. Yani hata yapmak yok. Beni anladınız mı?'

"Evet, Albay.

Tursenov, gözlükleri memnuniyetle parlayarak hat boyunca kasıla kasıla yürüdü. "Tam bir test için yeri seçtim.

"Tam bir test mi? Elkin haykırdı. "Ben ... sanıyordum. Birden beti benzi attı. "Ne düşündüğün önemli değil, mahkum. Tursenov başını çevirdi ve Jens'i inceledi. "Tam bir test," diye tersledi. "Hiçbir hata yok.

Jens doğrudan ona, sert gri gözlerinin arkasına baktı ve orada gördüğü şey memnuniyet değildi. Korkuydu. Başarısızlık Tursenov gibi bir adam için bir seçenek değildi çünkü başarısızlık çalışma kampında yirmi yıl hapis cezası anlamına gelirdi ve ilk yıl dolmadan çok önce gardiyanlar arkasını döndüğünde lime lime edilirdi. Jens bunun olduğunu görmüştü. Çığlıkları duymuştu.

"Hata yok," diye güvence verdi

Jens. "Güzel.

"Testin yerini sorabilir miyim?

'Bu sizi eğlendirecek, mahkum Friis. Surkov kampında olacak.'

"Ama Albay, orada yüzlerce mahkum var.

"Yani?"

'Hepsini öldüremezsın-'

'Öldüren ben değilim, mahkum Friis. Sen öldürüyorsun.'

"Ama buna gerek yok.

"Elbette var, mahkum Friis. Uçakların ne kadar alçaktan uçuşması gerektiğini ve gazın tam konsantrasyonunu tespit etmemiz gerekiyor. Test Surkov kampında gerçekleştirilecek. Karar verilmiştir.

Surkov kampı. Jens'in kafasında bir anı şimşegi çaktı ve onu omuzlarında salladı. Bileklerine bağlanan dikenli teller, bükülene kadar demir bir boruyla dövülmesi, bir tabuttan daha küçük bir hücrede tek başına hapsedilmesi, bir gardiyan tüfeğinin dipçığıyle hem kuşu hem de parmağını kırana kadar parmağında yakut gibi parlayan bir kızılgerdan.

"Sanırım bir mahkum olarak hayata başladığınız yer burası.

"Mahkûm olarak ölmeye başladığım yer," diye düzeltti Jens.

Tursenov güldü. 'Bu çok iyi. Bunu sevdim. Jens'in yüzünü incelerken kahkahası kesildi. 'Görünüşe göre diğer mahkûmların ölümünü de başlatacaksın. Ama bunun seni endişelendirmesine izin vermem. Hayattasın, değil mi? Hayatta kaldın.

'Evet, Yoldaş Albay. Hayatta kaldım.'

Avludaki ışık sarıydı. Karanlığın içinden kayıyor ve sabahın soğuk havasında kamburlaşmış figürlerin üzerine yağ gibi dökülüyordu. Bugün Jens'e herkesi hasta gösteriyormuş gibi gelmişti ama belki de bunun nedeni dün Tursenov'la yaptıkları görüşmeden sonra hepsinin kendini hasta hissetmesiydi.

Tam bir test. Surkov kampında. Yüce Tanrım, bunu beklemiyordu. Orada tanıdığı insanlar vardı, birlikte yemek yediği, birlikte çalıştığı adamlar, yaralandığında onunla ilgilenen mahkûmlar.

Bacakları kaskatı ve ağır, yerleşkenin metal çitinin arkasındaki çemberin etrafında yürüdü, konuşmamaktan, düşünmemekten memnundu. Bakışları devasa demir kapıya sabitlenmiş, kulakları menteşelerin gıcirtısına ayarlanmıştı,

Olga'nın topalladığını bile fark etmemişti. Onun sıkıntısını görmedi çünkü kendi sıkıntısı gözünü kör etmişti.

"Çık dışarı, seni koca sersem!

Fırıncı arabanın arkasını açıyordu ama at tedirgindi, başını bir o yana bir bu yana savuruyor, her bir tüylü ayağını sırayla kaldırıyor ve Jens tüm bu süre boyunca göz ucuyla çocuğu izliyordu. Zayıf figür neden orada değildi? Dizginleri tutuyor olmalıydı.

"Yürümeye devam edin," diye bağırdı bir muhafız.

Arayan Babitsky'ydi, bu sabah soğuk algınlığıyla uyandığı için sinirleri iyice gerilmişti ve en son istediği şey egzersiz görevinde sıkışıp kalmaktı. Jens ayaklarını oynattı. Durduklarını fark etmemişti bile. Diğer mahkûmlar sabırsızca mırıldanıyordu, birleşik nefesleri yerleşkede beyaz bir sis oluşturuyordu, bu yüzden arabaya tekrar bakabilmesi için bir an geçmesi gerekti, ayaklarının altındaki buzu karıştıran ayak izlerini takip ederken omzunun üzerinden hızlıca bir göz attı.

Gördüğü şey zihnine çarptı. Ya gözleri ya da beyni kesinlikle yanlış anlamıştı. Bu bir hata olmalıydı. Uzuvarını çalıştırmaya odaklanarak gözlerini kaçırdı ve üç saniye sonra başını tekrar çevirdiğinde sahnenin yeniden düzenlendiğine ikna oldu.

Değildi.

Bağırmasını engellemek için dişlerini acımasızca diline bastırmak zorunda kaldı. Zihni dondu. Egzersiz çemberinin dibini döndü, öndeki adama çarpana kadar hızlandığının farkında değildi.

"Kendine dikkat et," diye tersledi adam.

Jens duymadı bile. Ekmek arabasına bakıyordu. Ata. Uzak taraftan gelen ve şimdi Jens'e doğru bakan, dizginleri tutan ve iri elini hayvanın terleyen boynunda gezdiren iri adama. Jens onu bunca yıl sonra bile hemen tanıdı. Popkov'du, Liev Popkov. Daha yaşlı ve daha kirliydi ama Jens bu lanet şeyi bilirdi.

Herhangi bir yerdeki Kazak. Siyah göz bandı, alnındaki kılıç izi Jens'in dün gibi hatırladığı şeylerdi.

"Neyin var senin? Arkasındaki adam onu dürtükledi.

"Sessizlik! Babitsky bağırdı.

Jens Olga'nın kendisini izlediğini fark etti ama yüzü bulanıktı. Yürümeye devam etti. Sarı lekeli karanlıkta ne kadar zamandır dışarıdaydı? On beş dakika mı? Yirmi mi? Yirmi beş? Sadece birkaç dakikası kalmış olabilirdi. Derin bir nefes aldı, hava ciğerlerini temizliyordu ama bu onu sakinleştirdi. Zihni tik tak etmeye başladı.

Lydia notunda Kazak'ın Moskova'da onunla birlikte olduğundan bahsetmemiş miydi? Popkov ve Aleksey, demişti. Acele ediyormuş gibi görünmeden, tel örgünün içinden ve kendisini fırıncının arabasından ayıran otuz kadar metreden tekrar baktı.

İstemsiz bir titreşimle gözleri duvara dayalı taş koltuğa kaydı. Jens metalden küçük, yassı bir klasör daha yapmıştı, böylece çocuk Lydia'dan bir notla döndüğü sırada yenisini alabilecekti. Ama çocuk burada değildi. Popkov gelmişti. İri adam mahkûmlara doğru ağız sulandırıcı bir et kokusu yayan bir tepsi *pelmeni* taşıyordu ve Jens onun binaya doğru ağır ağır ilerlerken koltuğa, altındaki kaldırım taşlarına kayıtsızca baktığını gördü. Buraya kadar her şey sorunsuzdu.

Popkov ortaya çıktığında her şey ters gitti. Sanki tesadüfen göz göze gelmişlerdi ve Kazak başını salladı ya da kalın boynunda gergin bir seğirme oldu. Jens bir elini kaldırdı ve şapkasını düzeltti. Bir çeşit el sallama. Fırıncının acelesi vardı. Jens'in dikkatli gözlerine bugün daha da gergin görünüyordu, daha huysuzdu, ayakları kömürlerin üzerinde yürüyormuş gibi kaldırım taşlarının üzerinde koşuşturuyordu.

"Sen! Kükreme Babitsky'den geldi. "Seni tanıyorum, seni lanet piç.

Herkes dönüp iri yarı muhafıza baktı. Babitsky'nin tüfeği doğrudan Popkov'un göğsüne doğrultulmuştu.

"Yakalayın şu koca piçi," diye bağırdı Babitsky. Şafak öncesi soğukunda bile yüzü kıpkırmızı olmuştu. Tüfeğini önüne dayamış, avluya doğru hızla ilerliyordu. "Sen," diye böğürdü, "seni öldüreceğim.

Jens kendini çitlere doğru fırlattı. "*Kaçın!*" diye bağırdı.

Ama kaçacak hiçbir yer yoktu ve Kazak bunu biliyordu. Kapı parmaklıklıydı, avlu üniformalılarıyla çevriliydi, tüfek namluları her hareketini izliyordu. Jens'e siyah sakalındaki dişleri gösterdi, devasa omuzlarını büktü ve çıplak ellerle dövüşmeye hazırlandı.

"*Nyet!* Jens bağırdı. 'Yapma-'

Babitsky Popkov'a doğru patladı, tüfeğini karnına sertçe dayadı. Gardiyan iriydi ama Popkov daha büyük ve daha hızlıydı. Düzgünce bir tarafa adım attı, topuğunun üzerinde döndü ve bir elinin kenarını Babitsky'nin boğazına geçirdi, böylece dizleri bükülmüş saman çöpü gibi büküldü. Yere yığılırken hava almak için çırpındı. Diğer muhafızlar temkinli bir şekilde ilerleyerek, Babitsky'nin tüfeğini yerden kapmış olan ve onu çemberin etrafında bir sopa gibi sallamaya başlayan, dirseklerini ve çenelerini kıran Kazak'ın etrafını sardılar.

Jens teli tuttu. Herkes ne olacağını biliyordu.

Bir el silah sesi duyuldu. Duvarlardan seken kurşunun sesi kapalı avluda kulakları sağır ediyordu. Mahkumlar hep bir ağızdan inledi, hepsi yüzlerini çitlere dayadı, egzersiz çemberi unutuldu. Popkov düştü, eli taş koltuğun altında el yordamıyla ilerliyordu. Kan kaldırım taşlarına aktı.

Lydia yumruğunu kapıya vurdu, ta ki menteşeleri titreyip çerçevesi sarsılana kadar. Yine de açılmadı. Parmak eklemlerinin derisi yarılana kadar tekrar tekrar daha sert vurdu. Sonunda bir kilit sesi duyuldu ve kapı sarsılarak açıldı.

"Ne oluyor lan? ?" Bir duraklama. "Bu küçük Lydia değil mi? Sabahın bu saatinde burada ne arıyorsun?"

"Yardıma ihtiyacım var, Dmitri.

Sovyet subayı gülümsedi, sanki bu anı bekliyormuş da diğer anların arasında nereye saklandığından emin değilmiş gibi, derinlerde bir yerden yüzeye çıkmış gibi görünen sessiz ve sabit bir gülümsemeydi bu. Koridora geri adım attı, kapıyı onun için ardına kadar açtı ve onu içeri buyur etti.

"Kapı zilinin nesi vardı?" diye sordu hafifçe. "Çok ... kolaydı.

"Çok mu kolay? Bu fikir hangi çılgın yerden çıktı?" "Bir şeye vurmam gerekiyordu.

Yemek odasında, uzun meşe masanın ortasında karşılıklı oturuyorlardı. Güzel bir mobilyaydı ama ağır oymalı ayakları o kadar süslüydü ki sahibinin modernizmiyle çelişiyordu. Lydia'nın aklına Antonina'nın bileziği gibi bunun da yardıma ihtiyacı olan birinden alınmış olabileceği geldi. Kendisi gibi birinden.

"Peki," dedi rahat bir gülümsemeyle, "genç Lydia'yı bu sabah bu kadar heyecanlandıran ne?"

"Sinirli değilim. Kahvesini kaldırdı ve sakın görünmeye çalışarak yudumladı, ama yutkunamadı, acının nabzını değiştiremedi.

Adamın gri gözleri eğlenerek kırıştı ve kadın onu kandırmadığını anladı. Onu oturtmuş, kahvaltıda kendisine katılması için ısrar etmiş, kahvesini doldurmuş ve bir Fransız fırınından aldığı sıcak kruvasanları, şişe şeftalileri ve ince dilimlenmiş tütsülenmiş domuz etini ikram etmişti. Sadece kahve içmekle yetindi. Yemek yemeye kalksa boğulacaktı. Üzerinde işlemeli terlikler ve önüne beyaz keten bir peçete sıkıştırılmış Japon ipeğinden bir bornoz vardı. şeftalilerden birini cerrahi bir hassasiyetle dilimliyordu.

Lydia derin bir nefes aldı ve söylemek üzere geldiği sözleri ağızından kaçırdı. "Dmitri, bugün bir arkadaşım vuruldu.

Tek kaşını kaldırdı. "Çinliler mi?

"Hayır. Sözcük ağızından çıkıverdi. "Hayır, Liev Popkov adında bir Kazak arkadaşımı.

'Bir Kazak mı? O zaman muhtemelen vurulmayı hak etmiştir'.

Kısık bir sesle, 'Dmitri, Liev Popkov hakkında böyle bir şey söylersen bu bıçağı boğazına saplarım,' dedi.

Ağızına bir parça meyve koydu, peçeteyi dudaklarına götürdü ve ciddi bir ifadeyle arkasına yaslandı. "Bana ne olduğunu anlat," dedi.

"Ben orada değildim.

Orada değildim, orada değildim. Chyort! Bana ihtiyacı olduğunda ona yardım etmek için orada değildim. Suçluluk duygusu, Moskova Nehri'nden kopan bir çakıl taşı gibi boğazında düğümlendi.

"Yani biri sana ne olduğunu anlattı mı?

"Evet. Masanın üzerinde öne doğru eğildi. "Arkadaşım bir fırıncıda yeni işe başlamıştı ve Moskova'daki bir hapishaneye teslimat yapıyorlardı.

"Bir hapishane mi?" Rus gülümsedi. "Ne tesadüf.

Lydia aceleyle devam etti. "Fırıncı, muhafızlardan birinin aniden Popkov'un üzerine yürüdüğünü ve onun da kendini savunduğunu söyledi. Diğer muhafızlardan biri onu vurmuş.

"Sorun yaratıyorsa, anlaşılabilir bir durum.

Lydia bu yorumu duymazdan gelmeye çalıştı. "Fırıncıya derhal gitmesi emredildi ve arkadaşımın yaşayıp yaşamadığına dair hiçbir fikri yok.

"Ah!" Başını eğdi. "Senin için üzücü.

Garip bir sessizlik oldu. Lydia ellerini kucağına koydu ve orada kalmalarını sağladı. "Fırıncı, gardiyanın Popkov'u tanıdığını iddia ettiğini söyledi. Görünüşe göre bir süre önce Felanka'da kavga etmişler. Adamın gözbebeklerinin Felanka'dan söz edilince ani bir ilgi patlamasıyla büyüdüğünü gördü, ama yine de sessiz bir tavır takınmaya devam etti. "Felanka'da," diye açıkladı, "Popkov muhafızın ağzını burnunu kırmış ve intikam almak istemiş.

'Onlardan çok gördüm Lydia, yumruklarıyla düşünen bu insanlardan. Esir kampları onlarla dolu. Yumruklarıyla yaşıyorlar ve çoğu zaman da yumruklarıyla ölüyorlar.

'Popkov ölmemiş olabilir,' diye ısrar etti.

"Yani," dedi Malofeyev kahve fincanını kaldırıp yaldızlı kenarı üzerinden onu inceleyerek, "bu sersemin ne durumda olduğunu ve nerede olduğunu bilmek istiyorsun.

"Hayır.

"Sonra ne olacak?

"Onu bana geri getirmeni istiyorum.

"Ölü mü?

"Ölü ya da diri.

"Peki bunu neden yapayım?

'Dmitri, bu benim hapishanenin adını istememe benzemiyor. O gizli bir bilgiydi, bu değil. Bu sadece bir yanlış anlaşılma. Sebepsiz yere alevlenen aptalca bir kavga. Ellerini kucağından kaldırdı, masanın cilalı yüzeyine koydu ve ağır bir altın saatin ortaya çıkmasına izin verdi, kasası zarif bir şekilde işlenmiş, yüzü karmaşık bir şekilde oyulmuştu. Purocu adamın cebinden çaldığı saatti bu. Dmitri'ye baktı ve dikkatle nefes verdi. "Eminim birkaç telefon görüşmesiyle halledebileceğin bir şeydir.

Gözleri saate sabitlenmişti. 'Lydia, beni şaşırtıyorsun. Arkadaşlığınızın değeri bu kadar mı?

Lydia onun ne demek istediğinden emin değildi ve bu onu kızdırmıştı. Onunla dostluk mu yoksa Kazak'la dostluk mu? Ama adamın saate bakışındaki bir şey kanının yavaşlamasına ve damarlarında tökezlemesine neden olmuştu. Bu yeterli değildi. Yeterli olmayacağını zaten biliyordu.

"Onun yerine ne istiyorsun?" diye sordu.

Fincanını bıraktı ve öne doğru eğildi, dirseklerini masaya dayadı, gözleri onunkilere dikilmişti. Odanın dayanılmaz derecede sıcak olduğunu fark etti. "Sana daha önce de söyledim Lydia, Metropol'deki o gece Çinlilerine baktığın gibi bana da bakmanı istiyorum.

"Bu asla olmayacak.

'Asla asla deme, canım. Olabilir.'

Aniden ayağa kalktı, peçetesini tabağına attı ve tam arkasında durana kadar masanın etrafında ilerledi. Terliklerinin cilalı parke zeminde çıkardığı fısıltı, teninin ısırgan otlarına sürtünmüş gibi karıncalanmasına neden oldu. Adam saçının arkasına dokundu. Kadın irkilmedi. Parmakları sanki orada olmaya hakları varmış gibi sık yelesinin içine girdi.

"Çok güzelsin Lydia ve çok gençsin.

"Yeterince yaşlıyım.

Dudakları yumuşak bir şekilde kulağına değene kadar arkasından eğildi. "Ne istediğini bilecek kadar yaşlı mısın?

Başını salladı.

Kulak memesini öptü. Kadın hareket etmedi. Sadece onun temiz kokusunu aldı ve saçlarının kendi saçlarına karıştığını hissetti.

"Ve istediğin bu mu?" Saçlarından bir tutamı kenara kaldırdı, tellerini parmaklarına dolayarak onu kendine bağladı ve boynunun soluk tenini öptü.

Başıyla onayladı. Popkov'a en azından bunu borçluydu.

"O zaman sanırım sana yardım edebilirim," diye mırıldanarak elini kızın boğazına götürdü. "Çok tatlı ve narin. Parmakları kızın köprücük kemiğinin kırılğan gövdesini okşamaya, bluzunun açıklığının derinliklerine doğru ilerlemeye başladı, ta ki göğsünün yumuşak kabarıklığını bulana kadar ve kız onun nefesinin sıcak ve nemli bir şekilde yanağına geldiğini hissedebiliyordu.

"Karın Antonina mı?" diye sordu. 'O burada mı? Dairede mi? '

Parmaklar dondu. 'Hâlâ yatakta.

"Öyle bile olsa. İdeal değil, değil mi?"

'Senin idealist biri olduğunu düşünmemiştim Lydia. Bana daha çok gerçekçi biri gibi göründün. Başının üstünü öptü ve diğer eliyle belini sararak onu sandalyeye sabitledi.

"Dmitri," dedi sert bir sesle, "bırak gideyim. Onun nefes verişini duydu. "Ama sana söz veriyorum. Liev Popkov sağ salim eve döner dönmez zamanını ve yerini seçebilirsin.

"Ölü mü diri

mi?" "Ölü ya da

diri.

İsteksizce kolunu geri çekti ve yavaşça çözdü. Kadın ayağa kalktı. Nefes alabileceği bir alan kazanmıştı. "Teşekkür ederim, Dmitri.

"Lanet olsun Lydia, hayatı benim için hiç kolaylaştırmayacak mısın?" Hâlâ zor nefes alıyordu.

"Bundan şüpheliyim. Bir çeşit

gülümsemeye zorladı. "Ama bana söz

veriyorsun?

'Evet, söz veriyorum. Bana sadece Liev Popkov'u bul.' Bir an için yaklaştı, yüzü onunkine yakındı. "Bul onu," dedi sertçe ve onun şaşkınlıkla geri çekildiğini gördü.

Kapıya doğru ilerledi ve açtığında Antonina'nın diğer tarafta olduğunu gördü. Üzerinde istiridye pembesi bir gecelik vardı, keskin boyalı tırnakları pençe gibi önünde uzanıyordu. Ne kadar zamandır orada durduğunu söylemek imkânsızdı.

"Lydia, dostum, burada olduğunu bilmiyordum," dedi n e ş e y l e . 'Dmitri, bana söylemeliydin ve ben de kahve içmek için size katılırdım.

Gülümsemesi bir şarap kadehinin sapı kadar kırılıyordu. Lydia ona dokunursa kırılacağını biliyordu.

"Başka zaman, Antonina," dedi hızla ve aşırı ısınmış daireden çıktı.

Chang onu buldu. Onu nasıl bulduğu hakkında hiçbir fikri yoktu. Önemli olan tek şey Chang'ın burada olmasıydı ve Chang'ın kalbinin sanki koşuyormuş gibi attığını hissedebiliyordu. Chang onu ara sokaklardan oluşan bir labirentin içinden geçirerek iki yabancının görmezden gelineceği eski püskü evlerin olduğu bir yere getirdi - kimse bela istemezdi, zaten başlarında yeterince bela vardı. Chang kızın çenesini kaldırıp onu öptü ve kız utançtan hasta hissetti. Chang ona sabahın bu erken saatinde kaldırımlarda koşarak ne yaptığını sormadı ve Chang'ın Dmitri'nin kokusunu alıp almadığını merak etti.

"Lydia, Kuan bana mesajını ilettili.

Yüzünü adamın ceketinin yakasına yasladı.

"İşte yeni bir odanın yeni anahtarı. Avucuna küçük metal bir nesne ve üzerinde adres yazılı bir kâğıt parçası sıkıştırdı. "Sakin ol," diye mırıldandı. "Seni rahatsız eden şeyin ne olduğunu söyle bana.

Başını salladı, dilsizdi. Adam onun konuşabilmesini bekledi.

'Bu Popkov. Vuruldu,' diye fısıldadı. "Benim yüzümden ölmüş olabilir. Dudakları uyuşmuştu. "Hayatta mı ölü mü bilmiyorum.

Chang'ın eli omurgasının buruşuk çizgisini yatıştırdı ve teninde başka bir adamın parmaklarının anısı nefesini kesti. Şiddetle ürperdi ve Chang yüzüne bakmak için geri çekildiğinde, daha fazlası olduğunu hissedeceğini biliyordu.

"Elena için endişeleniyorum," dedi hemen. "Liev için çığına dönecek.

Tekrar öne eğildi ve sırayla her bir göz kapağını öptü.

Gözlerini kapat Lydia. Dinlendir onları. Kazak arkadaşına yardım etmek için yapabileceğin hiçbir şey yok.

Alnı bir kez daha adamın yakasına yapıştı. Uzuvarları titriyordu ve onları durduramıyordu. Kendinden nefret etmeyi durduramadığı gibi.

Sevgili babacığım,

Babamla konuşmak harika. Sesini duyacağımı hiç düşünmemiştim.

- Sadece kağıt üzerinde olsa bile. Büyüdükçe seninle birçok kez konuştum ve sana birçok şey anlattım ama hep boş karanlığa fısıldadım. Başka türlü nasıl olabilirdi ki? Öldüğüne inanıyordum. Ama şimdi açgözlüyüm. Senden daha fazlasını istiyorum, baba. Seni tanımak istiyorum ve senin de beni tanımanı istiyorum.

Peki sana ne söyleyeyim? Saçının bende olduğunu zaten biliyorsun. Başka ne söyleyeyim? Annemin piyanodaki yeteneğinden yoksunum ama parmaklarım başka şekillerde hızlı ve zihnim Rusya ve Çin'i kasıp kavuran bu yeni sistemin kavramlarıyla mücadele ediyor. Bu komünizm. İdeallerine hayranım ama insanlık dışılığından nefret ediyorum. Stalin ipek eldivenlerle devrim yapamayacağını söylüyor ama bireyin hala önemli olduğu kesin. Sen önemlisin. Ben önemliyim.

Hayatımda başka neyin önemi var? Bir zamanlar Sun Yat- sen adında beyaz bir tavşanım vardı. O önemliydi. Chang An Lo adında bir arkadaşım var, onunla konuştunuz. O benim için nefesimden daha önemli. Liev Popkov benim iyi arkadaşım, arkadaştan da öte. Ve Alexei her zaman istediğim kardeşim. Artık beni tanıyorsun, baba. Korkunç kahverengi bir şapka takıyorum, şekerli kayısı köftelerini seviyorum ve Kandinsky tablolarını keşfettim.

Bana kendinden bahset. Bana ne düşündüğünü söyle. Günlerinizi nasıl geçirdiğinizi. Ne üzerinde çalıştığınızı anlatın. Bilmek istiyorum. Size sevgilerimi gönderiyorum.

Lydia.

Jens mektubu öptü. Her kelimeyi öptü. Elinden gelse Liev Popkov'u da öpecekti. İri adam mektubu ölürken teslim etmişti. Jens metal parçasını koltuğun altından almış, kamyonu götürülürken ayakkabı bağcıklarını bağlamak için eğilmişti. Popkov, eski dostum. Bir rulo brandanın içinde sürüklendi.

Yarı karanlıkta hücresinde volta atarken öfkesi karnına taş gibi saplanıyordu ama öfkesi Kazak'a olduğu kadar kendisine de yönelikti.

"Babitsky," diye homurdandı ölü duvarlara, "umarım yanarsın.

Aleksey Moskova sokaklarını çok severdi. Yer yer bütün yollar yıkılıyor, yeni büyük caddeler ortaya çıkıyordu. Sıra sıra evler ve dükkanlar bir mimarın kalem darbesiyle ortadan kaldırılıyor ve çok katlı devasa binalar yeni bir tür devasa kent mantarı gibi topraktan tırmanarak yükseliyordu. Bir kış öğleden sonrasının karamsar gri ışığında arabanın arka koltuğunda, inşaat alanlarının yayılmasını izliyor ve dünyanın değişimine tanıklık ettiğini biliyordu. Bu onu heyecanlandırmıştı. Stalin her şeyini Rus sokaklarını ve aynı zamanda Rus zihnini yeniden tasarlamak ve genişletmek için harcıyordu.

"Maksim," dedi yanındaki kilimlere sarınmış adama, "bu adamlardan biri *"Yasal* kurallar, otoriteyle hiçbir şekilde işbirliği yapmamamız gerektiğidir.

'Tabii ki hayır. Otorite sahibi olanlar, zihin özgürlüğüne dair tüm umutları yok ederler. *Vory*'ler kardeşlik dışında kimsenin önünde diz çökmez. Bu yüzden dizlerimizde bize hatırlatması için yıldız dövmeleleri vardır.

"Peki OGPU gizli polisi sabahın ikisinde kapınıza dayanıp üyelerinizden biri hakkında bilgi talep ederse ne olacak?

"Botlarına tükürdüm.

"Ve sonunda çalışma kamplarından birine mi? Maksim güldü. "Oraya daha önce de gittim. "Ama şimdi daha yaşlısın.

"Daha hasta demek istiyorsun.

"Pekâlâ, daha hasta. Yaşlı adamın eti yüzünün kemiklerinden gri ve hamur gibi sarkıyordu. 'Evde kalmalıydın. Yorgunsun.

Kemik kıran eski bir arabaya biniyorlardı, bu da yardımcı olmuyordu, ancak Alexei'nin seyahat ederken kullanmaya alıştığı pürüzsüz limuzin

Maksim Voshchinsky'nin şirketi, kimliğinin tespit edilmesi riskinden kaçınmak için bugün garajında kalmıştı. Bu araç anonimdi, kimseye ait değildi. Çalıntı bir araçtı.

"Şimdi ne kadar uzakta? Maksim Voshchinsky sordu.

Igor ön koltuktan, "Birkaç kilometre daha," diye teklif etti. Ensesinde boncuk boncuk terler vardı. Gergindi.

Alexei Lydia'ya başıyla onay verdi. 'Bu yol daha uzun sürecek. Ama daha güvenli.

Hiçbir şey söylemedi. Yola çıktıklarından beri sessizdi, köşesine çekilmiş, tepkisiz ve dilsizdi. Bu Alexei'yi rahatsız ediyordu. Onu arabaya bindirebilmek için Maksim'e karşı dik durmak zorunda kalmıştı ve biraz kibarlık fena olmazdı. Bazen, bugün olduğu gibi, onu çözemiyordu. Bu öğleden sonra onu götüreceği yer için memnun olması, hatta etkilenmesi ve kesinlikle minnettar olması gerekmez miydi? Ama hayır. Sessiz ve somurtkan. Mavimsi gözleri onunkilerle buluşmayı reddediyordu. Tek yaptığı, rotayı ezberliyormuş gibi sabit bir bakışla yan cama yapışmaktı. Belki de öyleydi. Bu düşünce onu endişelendirdi.

Yoksa korku muydu? Bunu daha önce düşünmemiş olması onu şaşırtmıştı. Kız kardeşi korkmuş muydu? İçine kapanık tavrına rağmen ona karşı tuhaf bir şefkat duyuyordu çünkü korkunun Lydia'nın asla kabul etmeyeceği bir şey olduğunu biliyordu. Önce dilini ısırip koparmayı tercih ederdi.

"Lydia," dedi onu yalnızlığından kurtarmak için, "kamyon bu sabah erken saatlerde mahkûmları hangarlara götürdü. Henüz geri dönmedi, bu yüzden Jens'in şu anda gerçekten orada olduğunu düşünüyoruz.

Yüzünü pencereden çekti ve kaşlarını çatarak Maksim'e baktı. "Senin *vory* adamların onu takip etti mi?

"*Baba*, tabii ki.

"Ya fark edildilerse?" "Hah!

Fark edilmediler.'

'Ama eğer öyleyse, bizi bekleyen askerler ve polisler olacaktır.

Güldü, arabanın soğuk içini ısıtan zengin ve eğlenceli bir sesteki bu. 'Benim adamlarım *vory*. Hırsızlar. Karda gölgeleri takip etmekten daha zor. Sen

Anladın mı?'

Başını salladı. Ama Alexei onun anladığından emin değildi. Bu adamların tam olarak nasıl çalıştıklarını ya da toplumun normal sınırlarının dışında olduklarını anlamamıştı. Ona göre onlar sadece suçlulardı. Onlara güvenmediği açıktı ve o sersem Popkov'u da yanında götürmekte ısrar etmemesine şaşırmıştı. Konu arkasını kollamak olduğunda, nedenini ancak Tanrı bilir, güvendiği tek kişi o pis Kazak'tı.

"Bugün hareket yok," diye hatırlattı ona. Onun ne yapabileceğinden çekiniyordu. 'Oraya gözlem yapmaya gidiyoruz. Başka bir şey yok.

"Biliyorum.

"Sadece çok fazla şey

bekleme. "Hiçbir şey

beklemiyorum.

"Başlamak için iyi bir yer," diye kıkırdadı Maksim.

Dikkatini tekrar pencereye çevirdi. Bir süre önce kötü kokulu Red Hercules kauçuk fabrikasını geçerek şehrin sokaklarını geride bırakmışlardı ve Moskova'nın kuzeyine doğru gidiyorlardı. Önünde bir ineğin bağlı olduğu ve arkasında sık sebze sıralarının bulunduğu köylü evleri olan ahşap izbalar, aralıklarla ortaya çıkıyor ve düz ve özelliksiz manzaranın monotonluğunu kırıyordu. Yol, bir hapishane çubuğu gibi dümdüz uzanıyordu. Bir noktada bir grup kadın nehirde çarşaflarını yıkıyordu ve bir anlık ilgiyle başlarını kaldırıp baktılar. Bunun dışında hiçbir şey yoktu, başka trafik bile yoktu, sadece çam ormanının dikenli kenarı her iki tarafta da ufku kapatıyordu.

Araba durdu.

"Dışarı," diye

emretti Igor.

Sürücü hariç hepsi rüzgârla savrulan boş araziye çıktılar ve araba ıssız yoldan saparak engebeli bir zemine düştü ve sürücü hemen bir tekerleği sökmeye başladı.

"Şimdi ne olacak? Maksim talep etti.

"İşte orada. Alexei ağaçların arasına sıkışmış daha koyu bir gölgeyi gösterdi. Küçük, üstü kapalı bir askeri kamyonu.

Burası amların yola yakın bir şekilde kıvrıldığı bir noktaydı ve tek izli bir toprak patika uzun söğüt gövdelerini kesiyordu. Patika belli ki iyi kullanılmış ve ağır tekerlekler donmuş yüzeyinde derin yarıklar açmıştı.

Maksim'in gözleri kısıldı. "Gidebildiğim yere kadar gideceğim.

Aleksey başıyla onayladı ve yaşlı adamın omuzlarına bir kilim örttü, ardından önceki gece çaldığı Sovyet ordusuna ait araca bindi. Motoru denedi ve ilk seferinde çalıştı. Memnun kalınca tam gaza bastı.

"İstersen burada bekleyebilirsin," diye seslendi Lydia'ya.

"Hayır.

"O zaman bin.

Kadın ön koltukta onun yanına tırmandı ve Igor da arkasından atladı. Alexei kamyonu vitesine taktı.

"Rahatla Lydia, yolculuğun tadını çıkar. Direksiyonu kavradı, direksiyon neredeyse elinden fırlayacaktı ve kamyon dar bir hendekten sekerek geçerken Igor homurdandı.

"Devriye gezen muhafızları yok mu? Lydia talep etti. "Ağaçlarda keskin nişancılar?"

"Elbette. Bu yüzden bir ordu kamyonundayız. Kimsenin dikkatini çekmeyecektir."

"Peki oraya vardığımızda ne olacak?"

"Arabayla ön kapıya gidip kibarca kapıyı çalmayacağız, eğer kastettiğiniz buysa. Merak etmeyin."

"Endişeliyim.

Aleksey kız kardeşinin yüzüne baktı. Bu, Rusya'nın yarısını birlikte kat ettiği Lydia değildi. O Lydia heyecanla dolup taşardı.

"Neyin var senin?" diye sordu sessizce.

'*Chyort!* Benim neyim var sanıyorsun?' Gözlerini kırıştırdı ve ön camdan ileriye baktı. "Bu delice sürüş yüzünden.

"Jens Friis'in çalıştığı yerin planını görmek istediğinizi söylemiştiniz?"

"Evet.

"O zaman sıkı tutun.

O anda ağır tekerleği, iki kolu da var gücüyle çalışarak savurdu ve çakıllı yolu terk etti.

"Bu taraftan," diye sağ tarafı işaret etti Igor.

Yan cam alçak bir dala takıldı ve Lydia dalın çıkardığı çatlaktan irkildi. Çok ürkekti. Alexei yarım mil boyunca

Ağaçların arasında kamyonla g re mekten, bahara kadar erimeyecek tuzaklar oluşturan çukurlardan ve kar yığınlarından kaçınmaktan başka bir şey d   nm yordum.

"Sorun ne Lydia?" diye tekrar sordu, arazinin yumu adığı bir yere geldiğinde.

Elleri küçük cesetler gibi kucağında toplanmış, hareketsiz ve kaskatı kesilmişti. "Babamıza odaklanalım," diye mırıldandı alçak sesle. "Ve bu çılgın yolculuğa.

"Eğer istediğin buysa.

"Evet,  yle.

" yi misin? Bir şey mi oldu?"  iyiyim.

Eldivenli ellerinden biri kucağından kayarak adamın kal asıyla kendi kalçasının arasındaki vadiye yerleşti. Sanki sıcaklığa ihtiya ı varmış gibi orada kıvrıldı. Sivri bir küçükten kaçınmak için fren pedalına bastı ve kamyonu tekerlekleri yana doğru kayacak şekilde döndürdü. Bir kanadı buz sarkıtlarıyla kaplı bir dalın uzunluğuna sürtündü ve saçma  akırtısına benzer bir ses çıkardı.

"Alexei, nereye gittiğimiz hakkında bir fikrin var mı?

Bir an için gözleri bulu tu ve onun ormandan bahsetmediğini anladı.

"Ağacın tepesine çıkmaya ne dersin? Gülümsedi.

Gözlerini hızla kaçırdı ve kararmış bir  am gövdesine  arpılmaktan kıl payı kurtuldu.

"Bu kadar mı?

"Evet. Buraya kadar gideceğiz, gerisi yaya. Alexei hızla ilerlemek için bastırıyordu.

Kamyondan dışarı tırmandılar, hava, ağaçların arasından çağırın parmaklar gibi kıvrılıp çıkan bir sisle bembeyazdı. Igor sırtına bir bez çanta attı.

'Hemen ileride,' dedi.

Karanlık gövdelere yakın durarak tek sıra halinde ilerlediler. Bu sisin içinde teması kaybetmek kolay olacaktı. Kar kalıntıları rüzgârın etkisiyle kambur şekillere bürünmüştü ve ayaklarının altında kırılğan çam iğnelerinin çatırtıları hareketlerini ele veriyordu. Alexei silahını cebinden çıkardı.

"Nöbetçiler mi? Lydia fısıldadı.

Başını salladı. "Ormanda çiftler halinde devriye geziyorlar. Ancak muhafızlar soğuk ve sıkılmış durumda ve aylarca süren sıkıcılıktan sonra hiçbir şey bulamayacaklarını düşünüyorlar, bu yüzden ormanda ne olduğuna pek dikkat etmiyorlar. Kompleksin kendisinde devriye gezmek için daha çok zaman harcıyorlar.

'Alexei, Maksim neden geldi? Çok soğuk bir gün ve hasta görünüyor. Arabada bile bulunup sorgulanırsa onun için tehlikeli olabilir. Buna gerek yoktu.'

"Evet, öyleydi. *Vory*'ye *pakhanlarının* kim olduğunu

hatırlatmak için.' 'Hırsızlara hatırlatmak için mi? Yoksa

seni hatırlatmak için mi?

"Fark eder mi?" "Evet.

Cevap vermeyi seçtiği bir soru değildi bu. Bunun yerine parmağını dudaklarına götürerek onu susturdu, böylece Lydia'nın hemen arkasından daha temkinli bir şekilde ilerlediler. Igor arkayı izliyordu. Orman aniden sona ermiş, on adımlık bir süre içinde kendi özel alacakaranlığından kaygan beyaz gökyüzünün açık bir alanına geçiş yapmıştı. Ormanın kalbinde bir köy büyüklüğünde bir alan dümdüz edilmişti; kerestelerin verimli bir şekilde temizlenmesi, çevresine dikilen tuğla bir duvarla gözden gizlenen bir dikdörtgen oluşturmuştu. On metre yüksekliğindeki duvarın tepesi jiletli tellerle kaplıydı; duvarın tabanında ise uyuyan, dikenli bir yılan gibi sarılmış teller vardı.

Lydia, Aleksey'in kulağına, "Pek hoş karşılanmadı," diye

fısıldadı. Adam yüzünü buruşturdu. "Böyle olması

gerekmiyordu.

"Peki nasıl gireceğiz?"

"Girmeyeceğiz.

'Buraya inşa ettikleri kompleksi gözlemlemek için geldiğimizi sanıyordum. Sen de öyle demiştin.

"Bu doğru.

'Ama duvar her şeyi gözden gizliyor. Hiçbir şey göremiyorum.

Çam gövdelerinden birine yaslandı, silüetini kaba kabuğuyla birleştirdi. 'Yapacaksın,' diye söz verdi.

"Gitme zamanı Lydia.

Aleksey yukarı baktı. Kız kardeşi hâlâ yerden on beş metre yükseklikteki çam ağaçlarından birinin tepesinde Zeiss dürbünüyle dikkatle bakıyordu. Gölgelemin arasında küçük görünüyordu ve yüzündeki konsantrasyondan kalmayı ne kadar çok istediğini anlayabiliyordu.

"Lydia," dedi sessizce, sesin ağır nemli havada nasıl taşındığının farkındaydı.

Dürbünü isteksizce çıkardı. "Beni aşağı indir.

Igor ipi oynattı ve onu tünediği yerden o kadar hızlı indirdi ki Alexei yere çarptığında bacaklarının kırılmamasına şaşırdı. Dürbünü Igor'a geri verdi.

Tek söylediği '*Spasibo*,' oldu.

Igor onu şaşırtmıştı. Ayak bileklerinin arasından geçirdiği deri kayışla ormanın kenarından geriye doğru uzanan dar ağaçlardan birine dolanmıştı. Ayak kayışını ve bilekleri arasındaki bir diğer kayışı kullanarak, tıknaz bacakları beklenmedik bir güçle pompalayarak, bir çoban kedisi kadar hızlı bir şekilde ağaç gövdesine tırmanmıştı. Lydia ağzı açık, hayretler içinde onu izlemişti. Alexei gülümsemişti. Bunu daha önce geceleri Moskova sokaklarında da görmüştü. Igor apartmanların tahliye borularına böyle tırmanıyordu. Gölgelemlere çıktığında sırt çantasından çıkardığı bir ipi bir dala bağlar ve

basit bir makaraya bir askı taktı. Şimdi Lydia, tam da Alexei'nin söz verdiği gibi duvarın üstünü görebiliyordu.

Sesini alçaltarak, "Bu bir hangar," dedi.

"Devasa bir hangar.

"İçinde ne var? Gözleri kocaman olmuş, daha önce bulmayı beklediği heyecanla parlıyordu. Bu daha çok Lydia'nın yapacağı bir şeydi. "Peki bütün bu barakaların ne için olduğunu sanıyorsun?

'Barakalar ekipman depolamak için. Makinaları el arabalarıyla hangara taşıdıklarını gördük.

'Dışarıda bazı büyük konteynerler var. Onlar ne?'

"Bana benzin tankı gibi göründüler. Sağ taraftaki tuğla kulübe de bekçi kulübesi.

Başını salladı, şapkası düştü. Tekrar taktı. 'Bunu fark ettim, askerler içeri girip çıkıyordu. Köpekleri de.

"Burada ilginç bir kompleks inşa etmişler. Ormandan kesilmiş ve gizlilik için duvarla çevrilmiş geniş bir açık alan. Orada ne haltlar karıştırıyorlar?"

"Yeni bir tür uçak mı?"

"Belki. Ama Jens değil-'

Parmakları bileğini o kadar sert kavramıştı ki sinirleri delip geçecek gibiydi ama o bunu fark etmedi bile. Yüzü, omuzlarını örten sis kadar beyazdı.

"Onu gördüm," diye

fısıldadı. "Ne?"

"Babamı gördüm.

'Hayır Lydia, Jens içeride çalışıyor olacak. İstedikleri zaman etrafta dolaşmalarına izin verilmez. Hem zaten,' diye sabırsızca homurdandı, 'bunca yıldan sonra onu tanıman da pek olası değil.

"Size onu gördüğümü söyledim.

"Nerede?

Dürbünle. Büyük hangarın yanındaki bankta oturuyordu.

"Hayal görüyorsun. O yaptı.

O olduğunu biliyorum.

Alexei onu orada bıraktı. Neden tartışalım ki? Babasını gördüğüne inanmayı bu kadar çok istiyorsa, bırak inansın.

"Hadi," dedi hızlı bir sesle ve bileğini kızın elinden çekip aldı, "gidelim. Igor ipi paketlemeyi bitirdi.

Rüzgâr hızlanıyor, dalları koparıyor, sisin içinden geçip gidiyordu. Bir kez daha tek sıra halinde, birbirlerine yakın durarak yola koyulurlarken Lydia çevre duvarına son bir kez daha baktı ve fısıldadı: "Yanında bir kadın oturuyordu Alexei. Eli onun elinin içindeydi.

Neredeyse cesetlerin üzerinde

tökezliyorlardı. "Alexei!

Lydia neredeyse onu boğacak bir güçle ceketinin arkasına yapışmıştı. Arkasını döndüğünde Lydia'nın elinde bir bıçak görünce hayretler içinde kaldı. Bu da nereden çıkmıştı?

Bir koluna basmıştı.

"Yere yat!" diye nefes

aldı.

Onu bir ağacın dibine çömelmesi için çekti. Igor yere yığılmıştı. Çam ormanındaki çalılıkların azlığı hareket etmeyi kolaylaştırıyordu ama korunmaya ihtiyaç duyduğunuzda hiçbir işe yaramıyordu. Onu yere yatırdı ve sırtındaki avucunun altında kalbinin hızla çarptığını hissedebiliyordu. Silah elinde on dakika bekledi. Sonra bir on dakika daha. Herhangi bir hareket belirtisi yoktu, ne dalların titremesi ne de kuşların kanat çırpması. Ses yok, sadece çiğ bir sessizlik. Konuşmadılar, fısıltı bile yoktu ama Alexei Igor'a el işaretleri yaptı, sonra karnı ve dirsekleri üzerinde sürünerek uzaklaştı.

Birkaç tane iz buldu. Ve dört ceset buldu, hepsi de Kızıl Ordu üniforması giyyiyordu. Kanla kaplıydı. Sanki biri üzerlerine ıslak boya fırlatmış gibiydi. Bölgeyi taradı, ağaç gövdeleri arasında dolaştı, yüksek dalları inceledi ama kimseyi göremedi. Canlı kimse yoktu; nefesi sisin içinde beyaz izler bırakan kimse yoktu. Adam Lydia'nın yanına döndüğünde Lydia kılını bile kıpırdatmamıştı, sanki buz gibi hava onu dondurmuş ve oraya hapsedmişti. Ama adam başını sallarsallamaz, alçak bir çömelmeyle ayağa fırladı.

"Bak," diye fısıldadı.

Bakışları ölü askerlerden birine sabitlenmişti. Gençti ve bir çam ağacına yaslanmış oturur pozisyonda yığılmıştı, bacakları önünde kaskatı kesilmişti, gözleri tamamen açıktı ve doğrudan ona bakıyordu. Cam gibi, işe yaramaz, gök mavisi gözler. Boğazı, çenesinin altında fazladan geniş bir gülümseme gibi kulaktan kulağa kesilmişti ve hayatı yanlışlıkla askeri paltosunun üzerine dökülmüştü - ancak bu bir hata değildi.

"Başkalrı da var," diye mırıldandı Aleksey ve dört parmağını havaya kaldırdı.

Bir elini kendi boğazının beyaz derisinde gezdirdi ve bir kaşını kaldırdı. O da başıyla onayladı. Hepsi de çenelerinin altından gülümsüyordu. Kızın ırkıldığını gördü ve donup kalacağından, vücudunun kaskatı kesileceğinden korktu. Bunun olduğunu görmüştü. Şok insana tuhaf şeyler yaptırırdı. Gerekirse onu omzunun üzerinden atmaya hazırda ama o hareket etmeye başladığında kız bir gölge gibi arkasına saklandı. Igor bir kez daha arkadan yetişti, küçük gözleri ağaçtan ağaca geziniyordu.

Ancak askeri kamyonu ulaştıklarında Lydia sessizce sordu, 'Kim yaptı? Onları kim öldürdü?

Alexei bildiğinden emindi ama içindeki bir şey kız kardeşine söylemek konusunda isteksizdi.

"Alexei," diye ısrar etti.

Maksim olacak. Arkamızı kollayacak. İyi bir *pakhan* adamları için bunu yapar.'

'Ama ordu devriyelerinin çiftler halinde çalıştığını söylemişsiniz. Ve ormanı tam olarak kontrol etmediklerini. Peki neden dört asker vardı?'

Aleksey çizmelerindeki karları temizledi ve kamyonu bindi. "Belli değil mi?" diye kaşlarını çatı.

"Benim için değil.

"İhanete uğradık.

"İhanete mi uğradık? Ama bugün buraya geleceğimizi kim biliyordu?" 'Sadece biz.

Eski siyah kemik kırıcı hâlâ pistteydi. Rahatlama Aleksey'in yüzüne bir tokat gibi çarptı ve o ana kadar bir parçasının Maksim Voshchinsky'den şüphe ettiğini fark etmemişti. Gitmiş olmasından korkuyordu. Ama onların arkasını korumak için acımasız ve titiz olduğunu kanıtlamışken bunu neden yapsındı ki? Aleksey ve Lidya arka koltuktaki yerlerini aldılar ve Aleksey, Maksim'i minnettar bir kucaklamayla karşıladı. Yaşlı adam konyak kokuyordu ama cildi sanki rüzgârda kalmış gibi kırılgan ve soğuktu.

"Seni güvende görmek güzel oğlum," diye gülümsedi Maksim. "Teşekkür ederim, baba.

Lydia, Aleksey'e doğru uzandı ve Maksim'in ellerinden birini tuttu. Eldiveni çıkardı ve dudaklarına götürerek damarlı etine bir öpücük kondurdu.

'*Spasibo, pakhan,*' diye mırıldandı.

Vory v zakone'nin lideri, gözlerinin yanından bile geçmeyen soğuk bir gülümsemeyle elini geri çekti.

"Alexei," dedi, "kız kardeşini kontrol et.

Oda kan kokuyordu. Metalik, tuzlu ve burun deliklerine katran gibi yapışan bir koku. Alexei kapının hemen içinde durmuş, kalbi küt küt atarak kokunun kaynağını arıyordu. Lydia'ya evine girerken ve dar merdivenlerden çıkarken eşlik etmişti. Bir şeyler yanlıştı ve bunu bulmaya kararlıydı.

Ne? Ancak en üst katta, şüpheli gözleri olan ve saçları dökülmüş zayıf bir adam bekliyordu; kolunda, kendisini Konut Komitesi Başkanı olarak tanıtan kırmızı bir bant vardı. Yollarını kesti.

Adam otlu göğsünü kabarttı. 'Yoldaş, odanın dışında yerde bir leke var. Lütfen temizleyin.

Lydia doğru düzgün duymamış gibi gözlerini kırıştırdı, sonra bir nefes verdi ve kapısına doğru koşarak yanından geçti.

Adam sinirli bir şekilde dudağını ısırdı. "Kana benziyor," diye bağırdı arkasından.

Alexei takip etti. Kan vardı. Ve odada daha fazlası vardı. İri kadın Elena yatağın yanında duruyordu. Kapıyı çalmadan içeri giren kişiyi görmek için başını kaldırdı, solgun gözleri sert ve öfkeliydi. Yanında Lydia küçük bir hayvan gibi titriyor, dişleri kontrolsüzce takırdıyordu.

"Liev," diye fısıldadı. "Liev.

İri adam yatağın üzerine yayılmıştı. Namlulu göğsü, üzerine büyük bir kıpkırmızı yemek tabağı konmuş gibi görünen bir bandaj dışında çıplak ve açıktaydı. Canlı ve belirgin bir kırmızı. Cildinin her santimi kan, ter ya da çürüklerle kaplıydı, tek siyah gözü de aynı derecede kararmış bir yuvaya gömülmüştü. Ancak ağzı, yarılmış ve kabuk bağlamış olmasına rağmen, orantısız bir sırtma girişimine dönüşmüştü.

"Lydia," diye bağırdı.

Odanın diğer ucuna uçtu. Eğilip adamın kıllı yanağını öperken ve kollarını boğa boynuna doladığında üzerine kan lekeleri bulaştı.

'Sen ölmedin,' dedi. Bu bir suçlamaydı. 'Hayır.

Bunu düşündüm. Ama fikrimi değiştirdim.

"Sevindim. Kadın ona gülümsüyor, elleriyle sakalının bir kısmını kavıyordu. "Öldüğünü sanmıştım, seni koca aptal.

Alexei, bir gün ölümden geri dönse bu kadar umutsuz bir enerjiyle hareket edip etmeyeceğini merak ediyordu. Bundan şüpheliydi.

"Seni dışarı attılar, değil mi?" diye güldü. "Kokuşmuş cesedini hapishanelerinde istemediler mi?"

Kazak homurdandı.

Adamın granit göğsündeki bandajı okşadı. "Her zamanki gibi boş yere yaygara koparıyorsun, değil mi?"

Tekrar homurdandı ve bandajın altında bir yerden fokurdayan bir ses yükseldi. Bu bir kahkaha olabilirdi.

"Kapa çeneni," diye tersledi Elena. "Konuşma Popkov."

Aynı yerde durmuş, güçlükle kontrol edebildiği bir öfkeyle Lydia'ya bakıyordu. Bir elinde kırmızı pamuklu çubuklar ve lekeli sargı bezleriyle dolu beyaz emaye bir leğen tutuyordu. Avuç içi yukarı dönük olan diğer elinde ise kana bulanmış bir tüfek mermisi duruyordu.

"Onu sen mi çıkardın? Alexei sordu. "Birinin yapması gerekiyordu."

"Anestezi mi?"

Yerdeki boş votka şişesine baktı ve onu yatağın altına fırlatan bir tekme attı.

"Elena," dedi Lydia, sesi dökülmemiş gözyaşlarıyla kalınlaşmıştı.

"Teşekkür ederim. "Bunu senin için yapmadım, kızım."

"Biliyorum."

"Buraya döneceğini düşünmemiştim. "Neden dönmeyeyim?"

"Çünkü Kazak olmadan burada geri dönmenizi gerektirecek hiçbir şey yok."

"İşte sen. Ve köpeğiyle Edik. Ses tonu şaşkıncı. "Dediğim gibi. Geri gelmeni gerektirecek bir şey yok."

"Elena," dedi Lydia ciddiyetle, "seninle arkadaş olduğumuzu sanıyordum. "O zaman yanlış düşünmüşsün."

Kadın kurşunu Liev'in göğsüne bıraktı ve kurşun minyatür bir mezar taşı gibi bandajın üzerine oturdu. Metalik tadı olan havaya ağır bir durgunluk çöktü.

'Lydia,' dedi Aleksey hemen, 'benimle gel. Onun için ilaç alacağız. Onun bu odadan çıkmasını istiyordu.

Kadın kımıldamadı. Kocaman gözleri gölgeler içinde kaybolmuştu ama bakışları hiç değişmeden Rus kadına sabitlenmişti.

"Neden yanlış düşündüm Elena?

Kadının ifadesi yumuşadı. Ama bu durumu daha da kötüleştirdi, sanki karşısındaki genç kız için hiçbir umut görmüyordu.

"Çünkü," dedi Elena, "dokunduğun her şeye zarar veriyorsun.

Lydia bu kez kapının zilini çaldı. Beklerken gözlerini kapattı, sanki başka birine aitmiş gibi kendini bu andan soyutlamak için. Ağarmış ve keskin kokulu şehir havası nihayet kararırken ve bir kavun kadar sarı bir ay akşam gökyüzünde süzülürken Moskova'nın yarısını tramvaylarla kat etmişti.

Bir sokak lambacısının omzunda uzun tahta direğiyle ısıklık çalarak caddede pedal çevirmesini, bir sokak lambasının altında durmasını ve inmeden direğinin ucuyla gaz jetini açmasını izlemişti. Onun yerinde olmayı diledi. Tramvaydaki kondüktörün, yorgun gözlü bir kadının, her yolcuya nasıl dikkatle bilet dağıttığını görmüştü. Lydia onun yerinde olmak istemişti. Ya da doğum lekesi olan bebeği olan kız. Ya da sokaktaki kollarını birbirine dolamış çift.

Kendisi dışında herhangi biri.

Kapı açıldı. 'Ah, Lydia. Araman ne kadar hoş.' "İyi akşamlar,

Dmitri.

'Seni beklemiyordum diyemem. Senin sözüne ne kadar inandığımı görüyorsun.

Siyah pantolonun üzerine ipek bordo bir bornoz giymişti ve o kadar nazik bir gülümsemesi vardı ki, bir anlığına umutlanmasına izin verdi. Adam kapıyı geri attı ve kadın koridora doğru yürüdü. Odalardan birinden müzik sesi geliyordu ve o bunu hemen tanıdı. Annesi bu parçayı çalardı, Chopin'in Noktürn'lerinden birini.

"Yorgun görünüyorsun Lydia, solgun olduğun belli. Sana bir bardak şarap doldurayım. Kendini daha iyi hissedeceksin. Ceketini çıkarmasına yardım etmek için ellerini uzattı.

Kıpırdamadı, sadece şapkası ve paltosuyla onun sıcak dairesinde öylece durdu. Gülümsemesinin arkasında onu bulmaya çalıştı ama o çok iyi gizlenmişti.

"Dmitri, bunu yapma.

Gri gözleri genişledi. 'Sevgili Lydia, beni şaşırtıyorsun. Bir anlaşma yapmıştık.'

"Biliyorum.

"Senin Kazak eve döndü mü?"

"Evet.

"Ölü bile değil.

"Hayır.

"Peki," ellerini kafası karışmış gibi iki yana açtı, "sorun nedir?"

"Bunu yapmak istemiyorum.

Ona yavaşça, hüzünlü bir bakış attı ve şapkasını yavaşça çıkardı, böylece alev alev yanan saçları omuzlarına döküldü.

"Gerçekten de istediğin şeyin konuyla ilgili olduğunu sanmıyorum," dedi usulca. Anlaşmıştık. Pazarlık pazarlıktır. Ben kendi payıma düşeni yerine getirdim, şimdi sıra sende. Sesi farklı çıkıyordu, sanki ağzı kurumuş ve dili ağırlaşmıştı.

'Dmitri, lütfen. Sen iyi bir adamsın ve buna rağmen hâlâ arkadaş olabiliriz. -'

"Arkadaşlar! Arkadaş olmak istemiyorum!"

Öfke bir an için alevlendi ve dişlerini ona doğru gösterdi. Ve sonra öfke kayboldu, özenli bir gülümsemeyle bastırıldı. İşte o zaman hiçbir şeyin onun fikrini değiştiremeyeceğini anladı ve ondan nefret etmeye başladı. Arkasından kapıya baktı.

Eli bileğinin üzerine kapandı. "Hayır, benim küçük Lydia'm, *hayır*. Gergin bir taya yaptığı gibi yatıştırıcı bir şekilde konuştu. "Sakin gitmeyi düşünme. Ve bana öyle bakma. Ne kadar aşağılayıcı. Adam güldü ve bu ses kızın tüylerini diken diken etti. "Eğer gitmeye kalkarsan, canım, Yoldaş Popkov'u yeniden tutuklatırım. Gözleri cam gibi kırılmanlaştı. "Anladın mı?"

"Evet.

"Güzel. Artık birbirimizi anladığımıza göre, ceketini alayım'.

Kadın kıpırdamadı ama adam onun için dikkatlice düğmelerini açtı ve sert omuzlarından kaydırmaya başladı.

"Dmitri," dedi ona bakmadan, "gelecekte buraya gelmemi her istediğinde Popkov'u tutuklamakla tehdit etmene ne engel olacak?

Adam sevinçle ona gülümsedi. "Ah, şimdi birbirimizi gerçekten anladığımızı görüyorum.

"Cevap ver bana. Seni durduracak ne var?"

"Hiçbir şey. *Nichevo*. Kesinlikle hiçbir şey.

Müziğin olduğu odanın çalışma odası olduğu ortaya çıktı. Masanın sert hatlarına ve deri ciltli kitap raflarına rağmen çok samimiydi. Lydia'ya baştan çıkarmak için iyi seçilmiş gibi geldi. Yumuşak bir ışıklandırma, çalan bir gramofon, yerdeki Afgan halısının zengin renkleri, bir şezlongun yanındaki masada bir fincan kahve ve bir şişe bordo. Gözüne çarpan, zarif kıvrımları ve yoğun yeşil kadifesiyile şezlong oldu. Kehribar ve kızıl ipek minderler, bahardaki bir orman zemini kadar davetkârdı.

"Şarap?" diye sordu.

"Hayır.

"Oturun.

Ayakta kaldı.

Gramofon iğnesini plaktan çıkardı, iki kadeh şarap doldurdu ve başını iki yana eğerek onu incelerken bir an durakladı. Gördükleri hoşuna gitmiş gibiydi. Kadın onun yüzündeki gülümsemeyi tokatlamak istedi. Oda aşırı sıcaktı. Yoksa ondan mı kaynaklanıyordu? Kahve kokusu ciğerlerini tıkıyor gibiydi ve aniden midesi bulandı. *Onunla başa çıkabilirim*, diye övünmüştü Elena'ya. Ne kadar saf olabilirdi ki? Aptalca bir şekilde göz kapaklarını çırpıp saçlarını bu adama savurabileceğine, ondan istediğini alabileceğine ve para ödemek zorunda kalmadan kaçabileceğine inanmıştı.

Fiyat. *O adam senin gibi kızları kahvaltı niyetine yer,* diye uyarmıştı Elena. Onu dinlemeliydi.

Yine de Dmitri'nin yardımını olmasaydı Popkov hâlâ hapiste ya da daha kötüsü ölmüş olurdu. Dmitri bir örümcek sabrıyla kız ağına düşene kadar beklemişti ve kızın yapışkan ipler etrafını sardığında şaşkırmaya hakkı yoktu.

"Al, bu seni sakinleştirir. Bir bardak uzattı.

"Sakinleşmeye ihtiyacım var mı?

Tekrar onu inceledi. "Öyle olduğunu düşünüyorum.

Şarabı aldı ve bir dikişte içti. Adam yaklaştı, kadının saçındaki pomadın kokusunu alabileceği kadar yakınında durdu ve başını eğip dudaklarını öperken yüzünün hatları sertleşmiş gibiydi. Onda viski tadı alabiliyordu. Demek onsuz başlamıştı. Kadın adamın dudaklarının kendi dudaklarında oylanmasına izin verdi ama karşılık vermedi.

"Lydia," diye mırıldandı, "çok mu soğuk? Taş gibi? Elini Lydia'nın boğazından saçlarına doğru götürdü ve sonra göğsüne indirdi. "Gevşe, benim tatlı meleğim.

Ondan uzaklaştı, bardağını masaya koydu ve yüzünü ona döndü. Birlikte gülmüşler, dans etmişlerdi, elbette onu zorlamayacaktı. 'Dmitri, beni bu pazarlıktan kurtar. Sana yalvarıyorum. Onun önünde dizlerinin üzerine çöktü. "Lütfen.

Adam yavaşça gülümsedi ve bir an için kabul edeceğini sandı ama onun yerine pantolonunun düğmelerini çözdü ve kızın başına uzandı.

"Beni iğrendiriyorsun yoldaş," dedi soğuk bir sesle ve ayağa kalktı. 'Öyleyse şu işi bitirelim.

Hiç tereddüt etmeden bluzunun düğmelerini çözdü, eteğini çıkardı ve iç çamaşırını çıkardı. Dmitri'nin onun işini yaptığını anlaması için geçen sürede Lydia çalışma odasında çıırılçıplak duruyordu.

Bakışları kadının vücudunda dolaştı. Yüzü yanıyordu ama gözleri onunkilerde sabit kalmıştı, sanki sadece iradesiyle onu eşikten geri dönmeye zorlayabilir ve bunu yeterli hale getirebilirdi. Bu gösteri onun içindi. Şimdi inanamıyordu

Onu çekici bulacak kadar kör olduğu için. Pantolonunu indirdi ve tekmeleyerek uzaklaştırdı, ona yaklaştı. Karnının pürüzsüz sütlü tenine, kalçasına, aradaki ateşli buklelere dokundu. Zor nefes alıyordu.

'Neden ben, Dmitri? İstekli binlerce kişi daha olabilir, neden ben?

Yavaşça onun etrafında dolaşmaya başladı, parmaklarını kalçalarında, omurgasında gezdirdi, kalçasının kemiğini, göğsünün ipeksi yastığını hissetti.

"Çünkü sen nadir bulunan bir yaratıksın, Lydia Ivanova.

'Çok daha güzelleri var. Kendi karın da dahil.'

Yine de sanki ağını örüyormuş gibi tekrar tekrar onun etrafında dönüyordu. 'Dünya sıradan insanlarla dolu, Lydia. Sen onlardan biri değilsin.

Nefes aldı ve yumuşak bir sesle, 'O zaman beni ezme. Bırak gideyim.

Cevap olarak ona doğru uzandı, elleri sertçe omuzlarına yapıştı ve onu sıkıca kavradı. "Aptal olma," diye fısıldadı, dudakları kızın dudaklarına şiddetle inerken.

Ona karşı koymadı. Ama adam aniden oyundan yorulup, tamamen çıplak kalacak şekilde bornozunu çıkarana ve onu sabırsızca şezlonga itene kadar sert ve boyun eğmez kaldı. Adam güçlüydü ve onu aşağıda tuttu, ama adam üstüne çıktıkça kadın kalçalarını kıvırdı. Adam hiçbir uyarıda bulunmadan geri çekildi ve kızın yüzüne bir tokat attı.

'Hayır, Dmitri, yapma-'

Ona bir tokat daha attı, daha sert. Dişlerindeki kanın tadını aldı. "Siktir git," diye bağırdı.

El yine geliyordu. "Yapma-

Çalışma odasının kapısı kırılarak açıldı. Dmitri etrafına bakmadı bile. "Çık dışarı, Antonina," diye homurdandı ve Lydia'nın ağzına bir tokat attı.

Antonina, "Bırakın onu," dedi.

Lydia onu göremiyordu çünkü Dmitri'nin vücudu her şeyin görünmesini engelliyordu ama gözlerini net bir şekilde görebiliyordu. Artık gri ve kontrollü değillerdi.

"Defol git, Antonina," diye bağırdı. "Meşgulüm."

Birden Lydia onun tüm vücudunun ani bir sarsıntı geçirdiğini hissetti, sanki savrulan dizi kasıklarına çarpmıştı. Ancak başının arkasını tutarak bir iniltiyle üzerine yığıldığında, Antonina'nın ona bir şeyle vurmuş olduğu aklına geldi. Adamın tüm ağırlığı onu eziyordu. Zorlukla nefes alabiliyordu, bu yüzden adamın kızıl saçlarından bir tutam yakaladı ve başını yukarı çekerek solunum yollarını serbest bıraktı. Adamın gözleri öfkeden simsiyah olmuştu ve yüzünü yakan sıcaklığı hissedebiliyordu. İnce bir kırmızı iplik kulağından dudaklarına doğru süzülüyordu ve o da bunu ona tükürdü. Şimdi omzunun üzerinden Antonina'yı seçebiliyordu, bir geyik gibi iri gözlü, elinde kocaman çivili bir İncil tutuyordu.

"Seni aptal orospu," diye kükredi Dmitri ve bir eliyle hâlâ başını tutarak kendini şezlongdan aşağı sürükledi.

Antonina hızla geri çekildi.

Lydia ayağa fırladı ve adamın kolunu arkadan yakaladı. Dönüp ona bir yumruk savurdu ama Lydia çok hızlıydı ve ıskaladı.

"Dmitri, yapma-"

"Kapa çeneni."

"Karını rahat bırak."

Ama Antonina'ya bir kez daha saldırdı ve bu kez yumruğu başının yan tarafına isabet etti. Yumruğun çatırtısı odada büyük bir gürültü yarattı ve Antonina geriye doğru masanın üzerine yığıldı. Parmakları İncil'i bıraktı ve ağzı hiçbir ses çıkarmayan bir çığlıkla açıldı.

"Sana öğreteceğim, seni aptal inançsız kaltak."

Lydia'nın böbreklerine bir yumruk indirdiği sırada Antonina'nın yüzüne bir yumruk daha indirdi. Acıyla homurdanıp küfretti ama Antonina'nın ince boynunu yakalayıp güçlü ellerinin arasında acımasızca sıktı. Lydia onu uzaklaştırmak için kolunu boğazına doladı ama çok geç kalmıştı. Antonina panik içinde

Hançer şeklindeki kağıt bıçağını başının yanından çıkardı ve tüm gücüyle kocasına sapladı. Kaburgalarının arasından kabzasına kadar düzgünce kaydı.

Bir eliyle göğsünden çıkan gümüş haçı tırmalayarak yana doğru devrilmeden önce boğazından tiz bir ısıklık sesi çıktı. Yere yığıldı. Antonina ayağa fırladı, yüzü kan maskesine dönmüştü ve dehşet içinde kocasının hareketsiz bedenine baktı. Tırnakları şiddetle kolunu tırmalamaya başladı.

Lydia hızlı çalıştı. Önce nabzını yokladı ama daha parmaklarını Dmitri'nin boynuna bastırmadan nabız bulamayacağını biliyordu - daha önce de ölü gözler görmüştü. Antonina'yı oturttu, bir elinde yüzü için bir bez, diğerinde konyak dolu bir şarap kadehi vardı. Bıçağı Dmitri'nin kaburgalarından çıkardı, iyice yıkadı ve masanın üzerine koydu, ardından kan daha fazla yayılmadan cesedi Afgan kilimine sardı. Ancak o zaman kıyafetlerini tekrar giymeyi akıl etti.

Şezlongda Antonina'nın yanına oturdu ve kollarını titreyen kadına doladı, onu sıkıca tuttu, salladı, yumuşak teselli sesleri mırıldandı. Antonina'nın bardağına konyak doldurmaya devam etti, ta ki sonunda konyak etkisini gösterip titremeleri kesilene, kol ve bacakları koyu renk saçları gibi gevşeyene kadar. Kadının başı Lydia'nın omzuna yaslandı ve sessiz gözyaşları yanaklarından aşağı süzüldü.

"Onu öldürmek
istememiştim. "Biliyorum.

'Hapse gireceğim,' diye fısıldadı.

"Belki de gitmem.

'Evet, yapacağım. Sovyet polisi beni mahkum
edecek. 'Niyetiniz bu mu? Polise gitmek mi?

'Oh Lydia, az önce kocamı öldürdüm. Başka ne yapabilirim ki?'

Lydia Antonina'nın yüzündeki nemli saçları okşayarak uzaklaştırdı. "Bir alternatif var.

Yuvalarına gömülmüş sefil kara gözler ona döndü ve Lydia, Elena'nın söylediklerini düşündü. Bu kadın yeterince zarar görmüştü. Ve şimdi de bu.

"Söyle bana Lydia. Ne demek istiyorsun?"

"Şu anda polise gidip olanları anlatabiliriz ve aylarca hapisane hücrelerinde kaldıktan, sorgulandıktan ve şanslıysan mahkemeye çıkarıldıktan sonra Sibirya'da bir kömür madeninde ağır işlerde çalışan bir mahkûm olursun. Antonina'nın gözyaşlarını koluyla sildi. "Bu hiç hoş olmazdı.

"Yoksa ne olur?" diye hıçkırdı kadın.

"Ya da," diye tereddüt etti Lydia, "onu gömebiliriz. Ve hayatımıza devam ederiz. Antonina dehşetle baktı. "Nereye? Parklardan birinde mi? Alexander Bahçeler olabilir mi? Sen delisin."

"Hayır. Bir düşün. Dmitri öldü." Kısa süreli bir mide bulantısı ve inançsızlık dalgası hissetti. *Dmitri Malofeyev öldü.* Bu sözler onu korkutmuştu. 'Yapabileceğimiz hiçbir şey kocanı geri getirmeyecek. Eğer hapse girerseniz, şu anda bulunduğu yerde ona bir faydası olmaz. Ve ben bunun bir nefsi müdafaa olduğuna şahidim. Seni öldürmeye çalıştığımı gördüm.'

Antonina başını kaldırıp Lydia'ya baktı, morarmış yüzünde mor lekeler vardı. "Ciddi misin?"

Lydia başını salladı.

'Sen delisin. Hala öğrenemedin mi? Burası Sovyet Rusya. Kaçış yok. İyi ya da kötü, hepimiz Komünist ağına yakalandık. Ciddi bir suç işledim ve işlemek zorundayım-'

"Vazgeçme. Henüz değil. Sen bana yardım ettin. Şimdi de ben sana yardım edeyim.

Antonina dudaklarını hüznü bir şekilde bükerek Lydia'nın eline dokundu. "Seni bu yüzden bu kadar çok istiyordu. İçindeki o ışık için. Onu sadece kullandığını biliyordu ama uzak duramadı.

Lydia ürperdi. Rulo haline getirilmiş halıya baktı ve Dmitri Malofeyev'in olabileceği adamı kaybettiği için yas tuttu.

"Antonina," dedi, "araban var mı?"

Chang An Lo, lambayı yakmamış olmasına rağmen odaya adım attığı anda onun orada olduğunu biliyordu. Karanlıkta onu hissedebiliyordu. Ses yok, hareket yok, sadece onun orada olduğunu hissediyordu. Zihnini, düşüncelerini, kendisini.

"Lydia," diye nefes aldı.

Lambayı yakmadan çıplak tahtaların üzerinden geçti. Kadın bir köşede, uzun zamandır orada olduğunu belli eden bir durgunluk ve sabırla duruyordu ve adam, bitmek bilmeyen resmi bir akşam yemeği yüzünden geciktiği için lanet okudu. Heyetin buradaki zamanının yakında sona ereceğini henüz ona söylememiştir. Kız kollarını adamın boynuna doladı ve adam onun tanıdık kokusunu içine çekti, sadece tilki kızının ona verebileceği bütünlük duygusunu yeniden tattı. Ona sarıldı ama karanlıktaki ateşböcekleri gibi etrafında uçuşan düşünceleri ezecek kadar yakın değildi. Onlara uçmaları için alan verdi.

"Ne oldu aşkım?"

"Sana zarar veriyor
muyum?"

Karanlıkta hışırdarak başının yanından geçen kötü gece ruhlarının onun düşüncelerine girmeye çalıştığını hissetti. Onları dağıtmak için bir elini havada gezdirdi ve kadın yüzünü incelemek için başını geriye yasladı.

"Öyle mi?"

"Hayır Lydia, sen bana zarar vermiyorsun. Beni bütünleştiriyorsun. Kim senin kulağına böyle iğrenç bir yağ döküyor?"

"Elena.

"Elena'ya söyle-

'Popkov bugün vuruldu ve neredeyse öldürülüyordu. Çünkü bana yardım ediyordu. Chang'in nefesi kesildi.

"Ve," diye fısıldadı kelimeleri sanki kırılğanmışlar gibi, "Dmitri Malofeyev bu gece benim yüzümden öldü. Şimdi sizden yardım istiyorum ve bu beni korkutuyor.

Onu tutmayı bıraktı ve gaz lambasını yaktı. Gölgeyi ışıktaki ağzının çizgileri gergindi ve yüzünde bir morluk vardı. Ama kehribar rengi gözlerinde yeni bir şey vardı, sanki o gün onu değiştirmişti ve bunu hemen tanıdı. Savaşın sonra bir askerin gözlerinde gördüğü şeydi bu, kendine güven, zihnin bağımsızlığı ve yüreğini ürpertti. Yine de ona şefkatle gülümsedi ve kendisinden istediği her neyse onu karşılamak için kollarını açtı.

"Bana sorun," dedi.

Yani Kurt Göz ölmüştü. Chang onun açgözlü ruhu için zerre kadar üzüntü duymadı ve karısına baktığında, gözyaşlarına rağmen onun da morarmış gözlerinde derin bir keder görmedi. Ama Rus'un saatini ve evlilik yüzüğünü çıkarmak için halıyı açtığında Lydia'nın yüzündeki endişeyi görmek onu tedirgin etti. Yüzük etten kayamayacak kadar sıkıydı, bu yüzden Chang bıçağını kullanarak parmağı kemiğe kadar yonttu.

"Bu gerekli mi?" diye sordu.

"Evet. Üzerinde cesedin kimliğini belirleyecek hiçbir şey olmamalı.

Başını salladı, saçlarını rahatsız edici bir şekilde çekiştiriyordu. Adam gözlerini kaçırdı çünkü onun, yüzüne vuran bu adam için bunu yaptığını görmeye dayanamıyordu. Halıyı bir kez daha sardı ve karısını arabaya gönderirken Lydia da lekeleri çıkarmak için yerleri fırçaladı.

"Lydia, kendi halkı onu aramaya gelecek. Hâlâ dizlerinin üzerindeydi. "Biliyorum.

"Karısı onun kayboluşunu nasıl açıklayacak?

"Yarın onlara Kazan'daki hasta amcasını ziyarete gittiğini söyleyecek. Gerçekten de orada bir amcası var, bu yüzden onlara aniden hastalandığını söylediğinde ona inanacaklar. En azından bundan sonra ne yapacağına karar vermesi için ona zaman kazandıracak.

Verilen seyahat izinlerini kontrol edebileceklerini belirtmedi. Bırakın her seferinde bir adım atsın.

"Güzel," diye mırıldandı ve onun yanına çömeldi. Bir elini onun yerdeki elinin üzerine koydu. 'Bu kadını neden önemsiyorsun? Neden hapse girmesine izin vermiyorsun? O senin için bir hiç.

"Bana birini hatırlatıyor," dedi usulca. "Aynı derecede zarar görmüş, aynı derecede yardıma ihtiyacı olan birini.

"Annen mi?

Omuz silkti. "Her neyse," diye ekledi ses tonunu değiştirerek, "Dmitri'nin masasını karıştırdım ve resmi pullarından oluşan bir kutu buldum. İhtiyacımız olan her türlü formda kullanabiliriz. Ona baktı. "Ayrılmamız gerektiğinde işimize yarayacaklar.

"Her zaman senin benim tilkim olduğunu söyledim. Kızın kızıl saçlarından bir tutamı kaldırdı ve parmaklarının arasından geçirdi. "Kutuları ve çekmeceleri karıştırır, bulabildiğin her şeyi kullanırsın. Keskin dişler, keskin bir zekâ ve kaçmak için karanlık delikler.

Uzun bir an boyunca bakışları onun üzerinde sabitlendi. "Seni seviyorum, Chang An Lo," dedi basitçe.

Ancak daha sonra, halıyı karanlığın içinden arabanın bagajına taşıdıktan ve üçünü de Moskova'nın karanlık sokaklarında sürdükten sonra, Lydia'nın bahsettiği kişiyi tekrar düşünecek zamanı oldu. Hasar görmüş ve yardıma ihtiyacı olan birini. İlk kez Lydia'nın annesinden bahsetmediği aklına geldi. Kendisinden bahsediyordu.

Kadın ormanda sinirliydi. Chang onun nefesini yanında duyabiliyordu, sığ ve düzensiz. Gölge ay ışığında ona doğru salınırken sıçradı ve bir geyik kadar narin bir şekilde ayaklarını topladı. Başının üzerinde bir baykuş çığlık attığında donup kaldı. Hotel Metropol'ün salonunda ona kayıtsızca gülümseyen kırmızı dudaklı sofistike yaratık şimdi avizelerden ve purolardan uzakta, yerinde değildi. Küçük soluklar ve mırıltılar çıkararak kendini onun dirseğine yaklaştırdı. Ama onun diğer tarafında Lydia kendinden emin bir sessizlikle ilerliyor, çam ağaçlarının siyah yayının altındaki karla kaplı çukurların üzerinden geçiyordu, gözleri geniş ve

Bir tilki dikkatiyle gece havasını kokluyormuş gibi yüzünü aralıklarla kaldırarak tetikteydi.

Ceset ağırdı. Omzunun üzerinde, hâlâ kilimle örtülü bir şekilde yatıyor, adımlarını ağırlaştırıyor ve görünmeyen dallara takılıp tökezlemesine neden oluyordu. Kadın kolundan tutarak ya da bir kumaş parçasına tutunarak yardım etmeye çalıştı ama tek yaptığı onu sürüklemek ve dengesini daha da bozmak oldu. Lydia Kurt Gözlü'nün cüssesine dokunmadı ve karanlıkta bile onun hoşnutsuzluğunu hissedebiliyordu. Bu onu tatmin etmişti. Bu adama dokunmak istemiyordu.

"Al bakalım. Lydia bunu hızlıca söyledi, Chang'i bu yükten kurtarmak istiyordu. Ama karısı konuştu, sesi ormanın buz gibi sessizliğinde kırıldı.

"Burada değil, henüz değil, yeterince derin değil.

'Antonina,' dedi Lydia o kadar yumuşak bir sesle ki rüzgâr neredeyse sözcüklerini çalıyordu, 'yoldan çok uzaktayız. Buraya kimse gelmez.

Chang karısının yardımıyla cesedi yere bıraktı ve kadın hemen cesedin yanına çömeldi; eli, içindekilere sahip çıkmaya isteksizmiş gibi halının üzerinde duruyordu. Kimse konuşmadı. Chang sırtındaki kasları gevşetmek için omuzlarını esnetti ve etrafına bakındı. Burası herhangi bir yer kadar iyiydi. Ayın soluk ışığı dalların arasından zar zor süzülüyordu ama süzüldüğü yerlerde karla dolu zemini sert mavi bir denize, ağaçları da gümüş nöbetçilere dönüştürüyordu. Lydia'nın taşıdığı küreği aldı ve kazmaya başladı.

Sabit bir ritim tutturmaya çalışıyordu ama karı aştığında kayayı kazmaya çalışmak gibiydi: toprak kaskatı donmuştu. Tendonlarının yırtıldığını hissediyordu ama durmadı. Bu, ormana ilk kez bir ceset gömüğü ya da savaş alanından şehit bir yoldaşı taşıyışı değildi; nereye dönse, hangi ülkede olursa olsun, ölüm onu takip ediyor gibiydi. Ve o kazdıkça hüznün topraktan yükseliyor gibiydi, her kürek toprakta ölüm kokusu vardı. Orada çömeldi ve ciğerleri ağrıyana kadar onu içine çekti.

"Yeter," diye mırıldandı Lydia.

Şaşırarak başını kaldırdı. Yalnız olmadığını neredeyse unutmuştu. Kadın ağaçların arasında bir kenarda durmuş, onun hareketlerini izliyordu, yüzü gölgeler içindeydi, ondan gizlenmişti.

"Yeter," dedi tekrar. "Daha fazla değil.

Kastettiği mezar mıydı? Yoksa bahsettiği ölümün kendisi miydi?

Karısı hâlâ kilimin yanında dizlerinin üzerine çökmüş, başı öne eğik, saçları yüzüne bir perde gibi inmişti. Karanlıkta sanki sonsuza dek ormanın zeminine yerleşmiş gibi görünüyordu ve adam halının içinde yatması gerekenin, soğuk toprakta yalnız kalması gerekenin kendisi olduğunu düşünüp düşünmediğini merak etti. Küreği yere atıp kilime uzandı ama o anda ormandan gelen ani bir gürültü kadını ürküttü ve kadın ay ışığında rengi solmuş gözlerle ayağa fırladı.

"Bir geyik," dedi ve kadının rahatlama sesini duydu.

Kurt Gözlü bile olsa ölüye duyduğu saygıyla halıyı dikkatlice mezarın kenarına yuvarladı, ancak cesedi kıvrımlarından çıkarmaya başladığında karısı öne çıktı.

'İzin ver,' dedi.

Kadın kocasının cesedini yavaş ve tereddütlü hareketlerle açıp sanki uyuyan bir çocukmuş gibi nazikçe sığ mezara yerleştirirken adam geri çekildi.

"İyi geceler, Dmitri," diye fısıldadı usulca. "Tanrı ruhuna huzur getirsin. Gümüş rengi gözyaşları yanaklarından aşağı akıyordu.

Chang başını eğdi ve Rus'un ruhunu atalarına teslim etti ama Lydia'ya baktığında bir ağacın yanında kaskatı kesilmiş, kollarını göğsünde kavuşturmuş duruyordu. Kıpırdamadı, sadece adamın kazdığı siyah hendeğe baktı. Ne görüyordu acaba? Ölümün korkunç atığını mı? Yoksa sadece aylar önce annesini yutan benzer çukuru mu? Yavaşça nefes aldı, damarlarında yanan kanının akışını sakinleştirdi. Yoksa korkuları ölümün gözlerinin içine bakarken babasının sonunu mu öngörüyordu? Burada, ormanda hayat kırılıyordu. Ay ışığında ince gümüş bir iplik gibiydi.

Küreği eline aldı ve Dmitri Malofeyev'in cesedini siyah Rus toprağıyla örtmeye başladı. Şafak sökmeden önce kurtların mezarı pençeleriyle açıp gün ışığıyla işaretleyeceğinden bahsetmedi.

Birbirlerini yıkadılar. Chang onun ellerinin tenine dokunuşunu ve çıplak kürek kemikleri üzerine dökülen alev alev yanan yelesini görmeyi seviyordu. Birlikte sabunlanarak günün kirini zihinlerinden ve bedenlerinden uzaklaştırdılar ve ardından seviştiler. Acele etmediler, birbirlerini keşfettiler ve okşadılar, hassas yerlerle alay ettiler ve bir boynun kıvrımını, bir uyluğun üstündeki çukuru, bir ayağın kemerini, bir meme ucunun sertliğini tattılar.

Aralarında bir şeyleri değiştiren bir günün sonunda sanki birbirlerini yeniden keşfediyorlardı. Onun içindeyken çıkardığı iniltinin sesini ve uzun, ritmik vuruşları yavaşlattığında, parmakları kalbini çıkaracakmış gibi sırtını kazdığında nasıl inlediğini yeniden öğrendi. Sonunda yanağını onun karnına dayayıp dilinde tuzlu terle yattığında uykuya dalmış olmalıydı çünkü aniden uyandı ve Lydia'nın hareket ettiğini hissetti. Yatakta onun yanında diz çökmüştü, ay ışığı saçlarını gümüşe boyuyordu. Avuçlarının arasında bıçağı duruyordu. Onu çizmesinden çıkarmıştı.

"O sendin, değil mi Chang An Lo?"

Damarlarında bir kan hücumu hissetti ama tamamen hareketsiz yatıyordu. "Neydim ben?"

"Ormanda."

Elbette öyleydi. Orada beraberdik. Gömmene yardım ettim-' 'Hayır. Bıçağı elinde evirip çevirdi. fildişi sapa oyulmuş tek boynuzlu ata bir parmağını dokundurarak düşüncelerini evirip çevirdi. "Ne demek istediğimi biliyorsun."

Saçları yüzünü gizemli gölgelerle örtecek şekilde sarkıyordu. "Evet"

Lydia, ne demek istediğini anlıyorum.

'Ormanda askerlerle birlikte. Dördü öldü. Kadının nefes alışını dinledi. Hızlı ve sığıdı. "Ölmene izin vermeye dayanamazdım," diye cevap verdi.

"Yani arkamızı kollayan Maksim Voshchinsky değil miydi?"

"Hayır.

"Nerede olduğumu nasıl bildin?"

'Zor olmadı, sen benim kalbimin bir parçasısın. Nerede attığını nasıl bilmezdim?"

Ama o vazgeçmeyecekti. "Nasıl olduğunu söyle.

'Bana Voshchinsky'nin arabasıyla dışarı çıkacağınızı söylemiştiniz. Nereye gideceğinizi tahmin etmek zor değildi.

"Yani biliyor muydunuz? Babamın çalıştığı kompleksin nerede olduğunu zaten biliyor muydun?"

"Kamyonları herhangi bir Moskovalı *vor* kadar iyi takip edebilen bir yoldaşım var.

"Kuan?"

"Hayır. Biao adında iyi bir gönöl dostum. Bıçağı kadının elinden aldı ve bir kenara koydu. 'Dikkatli olmalısın, aşkım. İhanetten sakın. Ne yaptığını bilen çok fazla insan var.

"Babam hariç. Kadının durakladığını ve uzun, alçak bir iç çektiğini duydu. "Jens Friis bilmiyor.

Chang ani bir hareketle doğruldu ve Lydia'nın saçlarını yüzünden çekti. Lydia ona bakarken göz bebekleri irileşmişti, ağzı canlıydı. Sertçe onu yatağa geri bastırdı ve ellerini göğsüne koyarak vücudunun üstüne çıktı.

"Aşkım," diye mırıldandı, "hayatım için sana nasıl teşekkür edebilirim?" "Onu güvende tutarak.

Kalçaları hareket etmeye başladığında, onu Moskova'dan uzaklaştırmak için can atıyordu. Babasından, erkek kardeşinden, kocası ölmüş kadından. Kendisinden.

Kar gece boyunca yağmış ve hapishaneyi güzel bir yaratığa dönüştürmüştü. Çatıları ve pencere pervazları, avlusu ve hatta taş koltuğu, sabahın erken saatlerinde projektörlerin altında bir gelinliğin üzerindeki inciler gibi parlıyordu. Jens bundan nefret ediyordu. Ne ikiyüzlülük. İçi bu kadar çirkin olan bir şey nasıl bu kadar zarif görünebilirdi? Çemberi tek sıra halinde, başı eğik, hiç konuşmadan yürüdü. Kar taneleri kirpiklerine yerleşti ve gözyaşları gibi yanaklarından aşağı eridi. Önünde Olga'nın küçük figürü tökezledi ve yarım saniyeliğine ona destek olmak için dirseğini tuttu. Bir serçenin kanadı kadar kırılgan hissetti.

"Dokunmak yok! Babitsky bağırdı.

Jens nefesinin altından mırıldandı: "Yakında bir gün Babitsky, yemin ederim gelip sana dokunacağım.

"Jens," diye fısıldadı Olga arkasını dönmeden eldiveninin arkasından, "yapma.

"O hayvan buna değmez.

"Benim için öyle.

O gün avluda vurularak öldürülen büyük adamdan ona bahsetmemişti. arkadaşındı. Çar'ın altın günlerinde Kışlık Saray'ın ahırlarında bütün gece oturup birlikte kâğıt oynadıklarını, bir kız için birbirleriyle kavga ettiklerini, bir at için bilek güreşi yaptıklarını. Birbirlerinin yaralarını sardıklarını ve hayatlarını kurtardıklarını. Hayır, bunların hiçbirini ona anlatmamıştı. Ayaklarını, sanki mahkûmlar artık gerçek değilmiş gibi, çizme seslerini bastıran beyaz halının üzerinde kaldırdı. Şeffaf ve sessiz. Yok olmuş bir geçmişin hayaletleri. Onların bu gerçek Sovyet dünyasına tekrar uyum sağlayabileceklerini nasıl hayal edebilirdi ki? Delirmiş olmalıydı.

Yüzünü yağın kara doğru kaldırdı ve gözlerini kısarak sarı hapishane ışıklarının ötesine, ay ve yıldızların gömülü olduğu kara bulutlara baktı. Ulaşılamaz. Sonsuza dek ulaşamayacağı kızını düşündü ve yine göğsünde, mektuplar başlayana kadar hissettiği o donuk ağrıyı hissetti

Geldiğinde, zihninin basit bir tıklamasıyla doğuştan boğmayı öğrenmişti. Ama şimdi gitmiyordu. Sanki biri kalbine bir çivi çakmış ve onu paslanmaya bırakmış gibi orada sıkışıp kalmıştı.

Düşüncelerine o kadar dalmıştı ki, avluya açılan demir kapı devasa menteşeleri üzerinde homurdanarak açıldığında ve erken gelen trafik gürültüsü içeri girdiğinde başını kaldırıp bakmadı bile. Başka mektup gelmeyecekti, bundan emindi. Atın dizginlerini şingirdattığının, fırıncının soğuktan homurdandığının, metal tepsilerin takırtısının ve taze pişmiş ekmeğin baştan çıkarıcı kokusunun belli belirsiz farkındaydı. Ama yine de onların yerleşkesinin ötesini görmeye dayanamıyordu.

"Jens. Olga'ydı. Hızlı bir fısıltı. "Bak.

Önce kıza, sonra da çitlere baktı ve bir kız gördü. Başının üzerinde bir tepsi *pirozski* tutuyordu ve binaya doğru yürüyordu. Kızın uzun, düz sırtına, ayaklarını karda bir kedi gibi zarıfçe kaldırışına bir anlığına baktı. Kasvetli kahverengi bir şapka. Yakasında alev alev yanan bir saç parıltısı.

Lydia! Lydia! Lydia!

"Yürümeye devam et, Mahkûm Friis," diye homurdandı bir gardiyan.

Jens ancak o zaman çalışma kamplarında geçirdiği on iki yılın dilini nasıl eğittiğini fark etti. Çılgınlıkları sessizdi, sadece kafasının içinde patlıyordu.

"Çekil, Friis!

Bir ayağını diğerinin önüne atarak, kolaymış gibi görünmesini sağlayarak ilerledi. Önünde Olga omzunun üzerinden ona baktı, gözleri endişeliydi. "Bak," diye tekrar fısıldadı ve hızla başını salladı.

Bu kez söylemesine gerek yoktu. Avlunun tüm genişliği boyunca, kırk metreden fazla bir mesafede, hapishanenin yan tarafındaki küçük kapı açık duruyordu. Adamın dikkati oraya odaklanmıştı. Birden kadın yine oradaydı, bir elinde tepsiyi sanki hiç umurunda değilmiş gibi sallıyordu, ince ve esnek hareketleri vardı. Bunca yıl sonra bile onu tanımıştı. Ağlamak istemesine neden olan kalp şeklinde narin bir yüz. Ağzının yanındaki morluk dışında solgundu ve annesinin dolgun, şehvetli dudaklarına sahipti. Çok iyiydi. Ona doğru bir bakış bile atmadı.

Bunun yerine gardiyana yarım bir gülümseme verdi, atı okşadı, taş koltuğa bir göz attı, arabanın arkasına doğru yürüdü ve ancak o zaman bakışlarının mahkûmlara ve Jens'e kaymasına izin verdi. Gözleri buluştu. Bir kalp atışı için dondu kaldı. Ona bakarken içinde bir şeyler çatırdadı ve neredeyse kendini tel örgülere fırlatıp onun adını haykıracaktı. Kızının parmaklarının dokunuşunu kendi parmaklarında hissetmek, onun genç yanağını öpmek, büyük, parlak gözlerinin ardındaki zihni keşfetmek istiyordu.

Dudakları kıpırdadı, neredeyse gülümsüyordu.

'Friis,' diye bağırdı Babitsky, 'daha kaç kere söylemem gerekiyor? Devam edin!

Jens yine durmuştu. İradesini zorlayarak ilerledi ve kızının fırıncı arabasına geri dönmesini, boş tepsiyi dolusuyla değiştirmesini ve bir kez daha kapıdan içeri girmesini izledi. Düzgün düşünmeye çalıştı ama doğru düzgün göremiyordu bile. Gözleri yaşlarla dolmuştu ve göğsü patlamak üzereydi. Ya da patlamak. Hiç fark etmezdi. Mutluluktan içi sızladı.

"Jens.

Kulakları sesin nereden geldiğini anlamakta zorlandı. "Jens, benim,

Olga.

Bakışlarını kapı aralığından ayırdı. Olga omzunun üzerinden yarı yarıya ona bakıyordu.

"O mu?" diye fısıldadı. "Lydia mı?

Aklı karıştı. Ona kızından bahsetmiş miydi? Hatırlayamadı. Başını sallamaya cesaret edemiyordu. Yanlış bir şey yaparsa bu an yok olabilir ve Lydia bir daha asla ortaya çıkmayabilirdi. Kar tanelerinin göz kapaklarına yerleşmesine izin verdi ve dilini dişlerinin arasına sıkıştırdı. Ayakları çemberin içinde itaatkâr bir şekilde hareket ediyordu ama geçen her saniye tellere çarpma tehlikesi yaratıyordu.

Sonsuza dek bekledi. Bir ömür daha. Kalbi kaburgalarını tekmeliyor ve Lydia için duyduğu korku ağzında asit gibi keskinleşiyordu. Yine de Lydia ortaya çıktığında tüm bunlar yok oldu ve sadece derisinin altında sıcak ve sıvı bir mutluluk dalgası hissetti.

Koltuğa yaklaştığında metal tepsi yere yuvarlandı ve özür dileyen bir gülümsemeyle onu almak için karda çömeldi.

Eli herhangi bir yılandan daha hızlıydı.

Sevgili babacığım,

Bugün seni göreceğim. Bunun beni ne kadar mutlu ettiğini hayal bile edemezsin. Mutlu ve bunalmış. Seni çok özledim. Beş yaşımdan beri seni özledim ve bugün seni göreceğim düşüncesi, sevgili babam, gece saatlerini yavaş ve hantal hale getirdi.

Sana nasıl koşmayacağım? Çocuktan senin bir çitin arkasında olacağını öğrendim, ama ya ayaklarım kafamı dinlemezse? Kollarımı sana dolamak isteyeceğim baba, ama bu mümkün olmayacak, bu yüzden bunu zihninde hayal etmelisin, kızının sana döndüğünü.

Söylemem gereken bir şey daha var. Alexei ve ben çalıştığın gizli açıklığın etrafındaki ormana gittik ve duvarı gördüm. Hangarları gördüm. Seni gördüğüme inanıyorum ama kardeşim hayal ettiğimi çünkü o kişinin sen olmasını istediğimi söylüyor. Bugün hayal olmayacak. Yakında her şey değişecek. Senin için geliyoruz. Hazır ol. Alexei'nin Moskova'da bize yardım etmek isteyen dostları var, bu müttefikleri bizim tarafımıza çekmek için çok şey verdi. Size daha fazlasını anlatamam. Kelimeleri kağıda dökmekten çekiniyorum.

Fırınıca rüşvet verecek başka bir şeyim olmadığı için hapishaneye tekrar giremem. Neyse ki açgözlü bir kalbi var ama ceplerim artık boş. Şimdilik bu kadar. Au revoir. Seni tekrar görene kadar. Biraz gerginim. Ya umduğun gibi bir kız olmazsam? Seni seviyorum, baba.

Senin Lydia'n

Jens'in eli titredi. Onun umduğu gibi bir baba olamayacağını zaten biliyordu. Ama onunla geçireceği bir gün için, sadece bir gün için, sefil ruhunu pazarlık konusu yapabilirdi. *Ah Lydia, benim tatlı kızım, ne kadar riske giriyorsun?*

"Alexei, bu beni gururlandırıyor.

"Bu beni memnun etti, Maksim.

'İyi bir iş çıkardı. O gerçek bir sanatçı.

Alexei kolunu kaldırdı ve yeni dövmeyle inceledi. Pazılarına tırmanan büyük bir örümcek dövmesi, dövmeyle yaptırmanın suç dünyasında aktif olduğunun bir göstergesiydi. Kabil'in ikinci bir işareti.

"Her şey ayarlandı mı?" diye sordu.

'Adamlarım hazır. Son toplantı bugün. "Lydia da dahil olmak istedi.

"Hayır.

"Pakhan, o ve ben bunun için uzun bir yol kat ettik. Gözlerini örümcekle Maksim'in yüzüne kaldırdı. "Bırak gelsin.

'Oğlum, bu kız seni büyüledi. O artık senin kız kardeşin değil, bunu unutma. Bir *vor*'un kız kardeşi olmaz. Brendisini yudumladı, gözleri sertti.

Aleksey temiz beyaz gömleğini çekti ve düşünceli bir şekilde düğmelerini ilikledi. "Maksim, yaptıkların için sana minnettarım. Sabah daha yeni başlamış olmasına ve midesi hâlâ boş olmasına rağmen kendi brendisini dudaklarına götürdü. "Bu iş bittiğinde, benden istediğin her iyiliği isteyebilirsin.

"Bu iş bittiğinde ölmüş olabilirsin.

Aleksey güldü, Voshchinsky'yi şaşırtan gevşek ve rahat bir sestti bu. "Bu durumda kapıyı senin için açık tutacağım, dostum.

Maksim gülümsemedi.

Lydia'm,

Chang An Lo'nuzu, beyaz tavşanınızı ve adını hiç duymadığım bir sanatçıya olan düşkünlüğünüzü duymak ete kemiğe bürünüyor. Gerçek oldun. Ben de açgözlüyüm. Şimdiye kadarki tüm hayatını, her gününü, her başarını ve her tökezlemeni, genç kafanda büyüyen her düşünceyi bilmek istiyorum.

Sana kendimden ve ne düşündüğümünden bahsetmemi istiyorsun ama Lydia, anlatacak bir şey yok. Zar zor var oluyorum. Gülümsemiyorum, gülmüyorum ve gülmemeye çalışıyorum.

Düşün. Esir kampında bir yerlerde kahkahalarım öldü ve artık onun için yas tutmuyorum. Ne tür bir insanım ben? İnsan olmayan biri. Bunun yerine istediğiniz gibi yapacağım ve size işimden bahsedeceğim. İçimde kalan iyi, güzel ve değerli tek şey bu. Ama bu yönümü bile yozlaştırıyorum. Yine de işte burada.

Muhtemelen İtalyan General Nobile'yi hiç duymamışsınızdır. Neden duyasınız ki? Kendisi yarı sert hava gemileri tasarlama konusunda çok yeteneklidir. Bana ondan, eskiden asistanı olan ama Trovitsk esir kampında benim ranzamın altında kalan genç bir Ukraynalı bahsetti. Zavallı piç kurusu küçük bir hata yapmış, böylece hesaplamalarının yanlış olduğu ortaya çıkmıştı. "Sabotaj!" diye bağırdılar ve Ukraynalı'yı hapse attılar.

Kereste ormanının sert kışında öldü ama önce bana bir şeyler anlattı. Nobile'nin planları hakkında. Hava gemilerinin askeri amaçlarla kullanımını büyük ölçüde genişletmeyi planlıyor. Lydia, bunun ne kadar heyecan verici olduğuna inanamazsın. Gelecek bu. Nobile, Stalin'i bile heyecanlandırdı. Peki şimdi ne olacak? Stalin bir Kızıl Hava Gemisi Programı kurulmasını emredecek ve bunun için halktan milyonlarca ruble bağış talep edecek. Josef Stalin acımasız olabilir, benmerkezci bir tiran olabilir ama aptal değildir. Yeni bir savaşın yaklaşmakta olduğunu biliyor ve Rusya'nın buna hazırlıklı olması konusunda kararlı.

Mühendislere ihtiyacı vardı, bu yüzden ölümden geri getirildim. Moskova yakınlarındaki Dolgoprudnaya'da herkesin bildiği bir zeplin projesi var ama benim ormanda üzerinde çalıştığım proje gizli. Biz bir ... ne diyeyim ona? Bir canavar. Ölümcül nefesi olan, gümüş renkli, ince derili, devasa bir canavar. Bir ölüm makinesi.

Ah Lydia, Tanrı insanı yarattığında böyle mi hissetti? Güzel bir ölüm makinesi yarattığını mı?

İşte benim projem de bu. Hava gemileri, herhangi bir uçağın menzilinin çok ötesinde uzun mesafelere uçabilir. Bu yüzden - bu, kağıda dökmek bir yana, beynimde zar zor gevşetebildiğim kısım - zeplinin zarfının altına iki çift kanatlı uçak yerleştirdik, her ikisi de bombalarla değil gaz kutularıyla donatılacak. Zehirli bir gazla donatılmış. Evet, doğru okudunuz. Zehirli gaz. Fosgen. Zeplin düşman topraklarının derinliklerine beklenmedik bir şekilde uçtuğunda, uçaklar yüksekten düşecek ve bir şehrin üzerinden alçaktan geçecek

ya da bir ordu kışlası. Ölümcül gazlarını püskürtecekler ve Ölüm Meleği gibi geçip gidecekler.

Stalin bunlardan bir filo kurmayı planlıyor. Benim yardımımıla. Benim yardımımıla. Ben nasıl bir adamım Lydia, böyle bir yarattığı kim inşa edebilir? Bu hafta ilk tam testi gerçekleştireceğiz - yani soda kristalleri yerine gerçek fosgenle ve lastik mankenler yerine gerçek insanlarla. Benim güzel ölüm makinem işe koyulacak.

Ruhum için dua et Lydia, eğer inancın varsa ve benim de bir ruhum varsa. Ve ölen arkadaşım Liev Popkov'un ruhu için.

Kalbinin geri kalanıyla seni seven baban, baba

Chang An Lo, Alexei'nin mektubu ince kâğıt mendilin kıvrımları boyunca düzgünce katlamasını ve Lydia'ya geri vermesini izledi. Öfkesini sesinden uzak tutmak için çabaladığını gördü.

'Hapishaneye mi girdin? Bir *mektup* için hayatını tehlikeye mi attın? Aleksey kız kardeşine sordu.

"Hayır, çok az risk vardı. Hepsi onun yalan söylediğini biliyordu.

"Hatırlatmama izin verin," dedi Aleksey sert bir sesle, "Popkov da aynı şeyi yaptığı için vurulmuştu.

'Hayır, bu doğru değil. Bir gardiyan onu tanıdı ve Liev tutuklanmaya direndiği için vuruldu. Kimse beni tanımayacaktı.

Chang'ın gözünde Aleksey'in, kız kardeşinin itaatsizliğinin mi yoksa babasına karşı duyduğu hayal kırıklığının mı onu daha çok öfkeliendirdiğine karar veremediği açıktı. Üstelik mektupta ondan bahsedilmemişti bile. Sanki piçlerin hiçbir önemi yokmuş gibi. Ama Alexei, Jens Friis'in anlattıklarının dehşeti karşısında Lydia'dan çok daha fazla sarsılmıştı. Chang için mektuptaki itirafın pek bir önemi yoktu çünkü bunların hiçbirini Jens Friis için yapmıyordu ama Lydia'nın babasının onu yüzüstü bırakması kalbini kızdırmıştı. Bunu onun gözlerinde görebiliyordu, kafa karışıklığını.

"Peki," dedi Chang sessizce, "plandan vazgeçiyor muyuz?

Dört çift göz ona odaklanmıştı, biri hariç hepsi düşmancaydı.

"Hayır.

"Evet.

"Evet.

"Hayır.

İlk ve en yüksek sesli Hayır Lydia'nınkiydi, sonuncusu ise Alexei'ninkiydi. Araya Maksim ve Igor girdi. Toplantı Rus hırsızın dairesinde gerçekleşiyordu ve Chang ne mekânı ne de sahibini sevmiştir ama bunu yüzüne yansıtmamıştır. Kendisi istediği için buradaydı ve benekli derili şişman adam, "Kız kadar Çinli de değil," dediğinde hiç alınmadı. Chang sessizlikte *fanqui*'nin yüz ifadesinin erimiş demirin suda sertleşmesi gibi sertleştiğini görmüş ve bunu iyiye işaret olarak kabul etmişti. Onları kadar riskli bir planın merkezinde demirden bir kalbe ihtiyaç vardı.

Lydia onu, "Gelmenden hoşlanmayacaklar," diye

uyarmıştı. "Buraya sevilme için gelmedim.

Gülmüştü ama içinde hayat yoktu ve bu onu üzmüştü. Şimdi Yüzlerine bakıp boyunlarındaki ve ellerindeki gerginliği fark ettiğinde, Aleksey'in galip geleceğini biliyordu. Onun sesi son ses olacaktı. Yanakları hamur gibi olan şişman adam Lydia'nın kardeşine hayır demeyecekti.

Voshchinsky yumruğunu geniş dizine vurdu. "Pekâlâ, yoldaşlarım," diye sırttı onlara, çenesi bir saldırganlık gösterisiyle çıkıktı. "Yarın hakkında konuşalım.

Chang onu uzaklaştırdı. Lydia'nın tenini onların pis kokusundan kurtarmak, onu purolarından ve şiddet içeren sözlerinden uzaklaştırmak istiyordu. Onu şehrin öbür ucuna, Arbat'a, küçük bir Çin çay salonuna götürdü ve Lydia'nın çay salonunu görünce gözlerinin parlaması onu memnun etti.

'Burada olduğunu hiç bilmiyordum,' diye gülümsedi.

'Dünyadaki her başkentte bir tane var. Biz Çinliler sıçan gibiyiz, her yere giriyoruz.

Şapkasını çıkardı, saçlarını savurdu ve cephesindeki yeşim taşından oymalardan yükselen tanıdık baharat, yasemin ve tütsü kokularını içine çekti.

"Unutmuşum," diye mırıldandı, "ruhumun hayat ve enerji veren renkleri ne kadar özlediğini. Burada, Sovyet Rusya'da sokaklar ölüm kadar gri. Üzerimizdeki gökyüzü bile düz ve renksiz.

Lydia'yı kokulu iç mekânına çekti. Alçak bir bambu masaya oturdular ve olgun karpuz renklerinde - koyu yeşil, kırmızı ve siyah - bir *cheongsam* giymiş genç bir Çinli kız tarafından dumanı tüten kırmızı çay servis edildi. Kız saygıyla eğildi ve Lydia dudaklarında yumuşak bir gülümsemeyle Chang'i izledi.

"Aşkım," dedi kız gittiğinde, "memleketini çok mu özölüyorsun?"

"O benim bir parçam Lydia, onun sarı toprağı kanımda var. Alaca gözleri onunkileri tuttu. "Ne yapacağız?"

Öne doğru eğildi ve kızın ellerinden birini tuttu, top şeklinde kıvırdı ve kendi elleriyle sardı. "Baban

hakkında konuşalım.

Başını salladı, çenesini zorlukla algılanabilir bir şekilde eğdi. "Güçlü bir adamdı. Ailesi olan, kontların ve prenslerin saraylarında misafir olan bir adamdı. Çar'ın yönetiminde iyi bir hayatı vardı ama Bolşeviklerin yönetiminde her şeyini kaybetti, hiçbir şeyi kalmadı.

'Mektuplarda anlatmaya çalıştığı şey de buydu, hayatta kalmak için benliğinin sert çekirdeğine nasıl tutunmak zorunda kaldığı. Sen ve ben, Lydia, bunu anlıyoruz.'

"Evet. Tek kelimesindeki hüznün, penceredeki altın Buda kadar ağırdı.

"Sana söylemediğim bir şey var, babanın hapishanesinde olduğum gün öğrendiğim bir şey.

Hiçbir şey söylemedi, bekledi.

"Hapishaneyi yöneten General Tursenov bana bu projenin tüm fikrinin Jens Friis'in kendisinden çıktığını söyledi. Her şey beyninin dışındaydı. O

sadece üzerinde çalışmak üzere işe alınmış bir mühendis değildi. Çalışma kampındayken, kendi deyimiyle bu *canavarın* doğuşunu düşünen kişi oydu.

Dudakları gerildi. 'Onun da bir canavar olduğuna inandığını mı söylüyorsun? Kurtarılmaya değmeyecek biri mi?

'Hayır, demek istediğim bu değil. Karşılığında özgürlüğünü istedi ve proje tamamlandığında tüm ekibe vaat edilen de bu. Özgürlükleri.

Yüzündeki gerginlik kayboldu ve gülümsedi. "Bu harika. Bunu bana neden daha önce söylemedin? Serbest bırakılacak.'

"Öyle dediler.

Sesinin tonu onu uyardı. Gülümsemesi soldu.

"Hayır, Chang, yapma.

"Özür dilerim aşkım.

"Onlara inanmıyorsun.

'Hayır, sanmıyorum. Askeri yetkililerin çok gizli bilgilere sahip mahkumların serbestçe dolaşmasına izin vereceğini düşünebiliyor musunuz?

Lydia başını salladı. "Onları çalışma kamplarına geri gönderirler mi?

Yorum yapmadı.

Ağzı buruştu ve bunu küçük porselen fincanın arkasına sakladı. "Yani vurulacaklardı.

"Sanırım öyle.

Elleri onunkilerin içinde titriyordu.

"Ölecek," diye fısıldadı. "Onu

dışarı çıkarmazsak.

"Babamı acımasızca yargılama, Chang. On iki yıl boyunca her gün ne tür dehşetlere katlandığını bilemeyiz. Bu onları durdurmanın bir yoluydu.

Chang ellerini açtı ve onu serbest bıraktı. "Biliyorum. İkimiz de aynı şeyi yapardık.

İkisi de yalan söylediğini biliyordu.

"Teşekkür ederim," diye mırıldandı ve ona gülümsedi.

Çocuk Popkov'un yatağının ucuna tünemiş, kâğıt oynuyor ve iri adamla tartışıyordu. İkisi kuru fasulye için acımasızca kumar oynuyorlardı ve dirseğinin dibindeki yığına bakılırsa Edik kazanıyordu. Misty Elena'nın kucağına kıvrılmıştı ve yavru köpek parmaklarını sosıs gibi açgözlülükle yalarken Elena kıkırdıyordu. Ama Lydia içeri girer girmez oyun ve gülüşmeler kesildi. Tekrar dışarı çıkmak istedi.

"Demek şimdi daha iyisin, Liev," diye alay etti. "Numara yaptığını biliyordum.

Popkov ona çarpık bir gülümseme verdi. "Ben de yatakta bir gün geçirmek istedim.

"Seni tembel Kazak," diye kaşlarını çattı Lydia. "Neden sana ilaç almak için karda koşuşturup duruyorum ki?

Ona yarım şişe votka fırlattı ve köpek dörtmala, patileri ve diliyle ona doğru koştu. Cebinden kahverengi bir kâğıt torba çıkardı ve Misty'ye kızarmış *pirozhok* verdi, bir tane Edik'e bir tane de Elena'ya.

"Bunlar ne?" diye sordu Elena kötü bir nezaketle. "Veda hediyeleri mi?" "Belki.

"Her şey ayarlandı mı? Popkov şişeden aldığı büyük yudumlar arasında hemen sordu.

"Evet." "Yarın

mı?" "Evet.

"Orada olacağım.

"Hayır, yapmayacaksın! Lydia ve Elena bunu hep bir ağızdan söyledi.

"Her neyse," diye hızla ekledi Lydia, "sana ihtiyaç olmayacak. Alexei her şeyi ayarlıyor ve biliyorsun ki yanında senin yerine kuduz bir köpek olmasını tercih eder.

Popkov kaşlarını çattı, votka şişesinin kapağını kapattı ve odanın öbür ucundan Lydia'ya doğru fırlattı. Kalçasına çarptı ve kırılmadan yere yuvarlandı. 'Geliyorum, lanet olası kız. Jens Friis benim arkadaşımdı.

Elena'nın solgun gözleri Lydia'ya dik dik baktı, Lydia hemen şişeyi alıp yatağa doğru yürüdü ve Popkov'un yanağındaki çürüğe vurdu. "Sen burada bekle, seni beyinsiz ayı, ben onu sana getireceğim.

*

"Alexei, sana bir hediyem var.

"İhtiyacım olan tek hediye burada.

Antonina'nın elini kaldırdı ve solgun sırtını öptü. Sırtı tüysüzdü. Hâlâ yaptığıının şokundaydı, hâlâ titriyor ve hıçkırıyordu ve kara gözlerindeki ıstırap henüz dinmemişti. Alexei ilk kez öldürmenin nasıl bir his olduğunu çok iyi biliyordu: o an beynine kazınmıştı. Sizi asla terk etmezdi, ama siz onu bir kutuya koyup kapağını bir tabut gibi sessizce kapatmayı öğrenene kadar sizi üzerek oyalanırdı.

"Bana bakma," dedi kendinden emin bir şekilde, "iğrenç görünüyorum. "Hayır, çok güzel görünüyorsun.

Şişmiş burnuna ve morluklarına rağmen ciddiye. Kocasının ölümünden beri onda bir şeyler vardı, daha önce olmayan gerçek ve katı bir şeyler. Sanki kırılğan katmanları teker teker kaldırıyormuş gibi.

"Bana ne olduğunu göster," dedi, "bu hediye.

Antonina onu dairenin içinden geçirerek koridorun en ucundaki dolaba götürdü ve kapağını bir hamleyle açtı. Ne olduğunu görünce kaşlarını çattı.

İçeride önce şaşırdı, sonra yavaş yavaş gülümsemeye başladı. Pirinç bir rayın üzerinde bir Kızıl Ordu subayı üniforması asılıydı.

Orman karanlıkta bambaşka bir dünyaydı. Lydia gözlerinin buna alışmasını bekledi ama alışamadı. Hâlâ hiçbir şey göremiyordu. Ama bir şeyler duyabiliyordu. Gece sesleri. Kollarındaki tüylerin diken diken olmasına ve boğazının kurummasına neden oluyorlardı. Sürünen, hışırdayan ve büyük nemli nefes rüzgârlarından oluşan bir dünyaydı, öyle ki hareketsiz kalmak için kendini zorlaması gerekiyordu. Elleri, yaklaşan gölgeleri hissetmek için etrafında sallanmak istiyordu. Ayakları sadece koşmak istiyordu.

"İyi misin? Chang onun yanına fısıldadı.

"İyiyim.

Adamın yavaşça nefes aldığını duydu ve tek kelimesinin ne kadarını ele verdiğini merak etti. Ne kadar zamandır ağaç gövdesinin yanında çömelmişlerdi? Bir saat mi? İki saat mi? Zamanın nasıl geçtiğini anlamamıştı. Ay yoktu, gökyüzü yoktu, sadece başının üzerinde siyah bir örtü vardı, ağaçlar rüzgârda sallanırken, dalları muhtaç vahşi iniltiler çıkarırken daha da siyah şekillerle serpiştirilmişti. Bu ona kapana kısılmış vahşi yaratıkları hatırlattı. Konuşmadı, hareket etmedi. Dinginliği bulmaya çalıştı. Soğuk iliklerine kadar işliyordu. Chang'ın bedeninden gelen sıcaklık paltosundan koluna sızdı ve o da buna konsantre oldu. Olacaklar hakkında çok fazla düşünürse, uzuvları kasılmaya başlayacaktı.

"Korktun mu? Chang'ın nefesi kulağında nemliydi.

"Benim için değil.

"Baban için mi?

Başıyla onayladı. Onu göremiyordu ama karanlıkta hareketi hissedeceğini biliyordu.

"Hiçbir şey yapmazsak kesin ölecek.

"Biliyorum.

"Onu elimden geldiğince
koruyacağım. "Biliyorum.

"Ama önce seni koruyacağım.

Adam aniden yanında kasıldı ve kadın onun keskin duyularının kaçırdığı bir şeyi yakaladığını fark etti. On beş saniye sonra onu gördü, çok uzakta, ağaçların arasından gelip geçen belli belirsiz bir ışık bulanıklığı. Henüz herhangi bir ses duyamayacak kadar uzaktaydı ama ikisi de ne olduğunu hemen anladı. Kamyon konvoyu. Lydia'nın kalbi göğsünde gümbürdüyor, üşümüş uzuvlarına sıcak kan ve adrenalın pompalıyordu. Hareket etmeye hazırdı ama Chang'in eli kalçasına indi ve onu orada sabitledi.

Bugün zor olacaktı. Jens kamyonun içinde, gözleri kapalı ve sırtını metal yan panele dayamış bir şekilde bankta oturuyordu. Bu şekilde karanlığı kapatıyordu. Kamyon tıkırdayıp kükrüyor, motoru bozuk yolda zorlanıyor, tekerlekleri kar ve buz parçalarının üzerinde patinaj yapıyor, düşüncelerine saplanıyordu. Zihnini de sırtını desteklediği gibi sıkıca destekledi.

Bugün zor olacaktı, bu konuda hiçbir yanılsaması yoktu ama o zora alışkındı. Kolaylığın tadını unutmuştu ve bu düşünce onu üzüyordu. Bunun yerine zihnini, bulutsuz bir gökyüzünde gümüş renginde parıldayan zeplinin görkemli görüntüsüyle doldurdu; yumuşak dış zarfın içinde bir örümcek ağı gibi özenle yarattığı kırışlardan oluşan karmaşık iç yapısı. Kendini bir gülümseme riskine bıraktı. Son aylar güzel geçmişti, hayal edebileceğinden çok daha iyiydi ve şimdi kızı hayatına yeniden girmişti. Onu görmüştü. Lydia'yı gerçekten görmüştü. Yine de bu bile kendi üzüntüsünü getirmişti, onu gördüğünde keskin bir acı saplanıyordu çünkü ona karısının, Valentina'sının kaybını hatırlatıyordu.

Titremiş olmalıydı çünkü Olga onun elini tuttu. Olga'nın vücudu onunkinin yanında o kadar hafif kalıyordu ki, bir insandan çok bir gölge gibi hissediyordu ve kamyonun karanlığında bazen onu hayal edip etmediğini bile merak ediyordu. Tıpkı kafasındaki tasarımları hayal ettiği gibi. Kendini onun gerçek olduğuna ikna etmek için mi parmaklarını sıkıyordu, yoksa kendini *onun* gerçek olduğuna ikna etmek için mi? Bazen emin olamıyordu.

Ancak Albay Tursenov testin yeterince gerçekçi olacağını açıkça belirtmişti. Test, tanklarında tam yüklü fosgenle gerçekleştirilecek, gaz esir kampının üzerine püskürtülecek ve böylece kaç kişiyi etkileyeceği araştırılacaktı. *Etkilemek mi?* Hayır. Kaç kişiyi *öldüreceğini*. Babitsky ilk test tamamlandığında Jens'in ekibinin yerini başka uzmanların alacağı konusunda uyarmıştı, peki sonra ne olacaktı? Daha fazla kampta daha fazla test mi? Nerede bitecekti?

Kamyon sarsıldı ve karanlıkta bir yerde bir kafa ya da dirsek metal tarafa çarptı. Mahkûm Elkin yemin etti. Bugün zor geçecekti.

Alexei toprakta açtığı oyuktan kayarak çıktı ve yola yaklaştı. Etrafindakiler de aynısını yaptı, gece havasında görünmez dalgalar oluşturdular. Sarı farlar yaklaştığında herhangi bir hareket fark edilecekti, bu yüzden *vory*'nin yerinde ve ağaç gövdeleri kadar hareketsiz olması gerekiyordu.

Araçlar yaklaşıyordu, artık onları duyabiliyordu, motorları sessiz ormanda sertti, üç çift far karanlıkta tüneller açıyordu. Beklediği bu değildi. Genelde en önde tek bir araba olurdu, onu kamyon takip ederdi ama bu, merkezinde kamyonun, önünde bir destek arabasının ve arkasında bir başkasının olduğu bir konvoydu. Her arabada dört asker, kamyonun kabininde de iki asker vardı. Toplam on adam. Belli ki Albay güvenliği sıkılaştırmıştı ama fazla değil. Akli başında kim mühendisler ve bilim adamlarıyla dolu bir kamyonu pusuya düşürmek isterdi ki?

Ağaç gövdesi yerindeydi. İnce bir çam, önceki gecenin rüzgârıyla devrilmiş gibi yolun karşısına doğru eğilmişti ve öndeki arabayı sarsarak durdurdu. Alexei farların ışığında bunun iki kapılı, üstü brandalı bir NAMI-1 olduğunu görebiliyordu; arkasındaki kamyon ve ikinci NAMI ise sanki sayıca çok olmanın güvenliğini arıyormuş gibi sıkıca kümelenmişlerdi. İlk arabanın yolcu kapısı açıldı ve uzun boylu bir asker, kamyonun ışıkları kel kafasından yansıyarak ormanın zeminine indi.

'Kahretsin! Bir ağaç devrildi.'

Şoför 'Vites değiştir,' diye seslendi.

'Siktir git, bunu tek başıma taşıyamam, çok ağır. Çık dışarı, seni tembel pislik.'

Kalın paltolara sarınmış iki asker, tüfeklerini omuzlarına dikkatsizce asarak arkadan tırmandılar. Sürücü isteksizce aşağı indi ama o çok daha temkinliydi. Arabaya yaslanmış, tüfeği elinde hazır, gözleri ormanı tarıyor, farların ötesindeki gölgeleri araştırmaya çalışıyordu. Tehlikeli olan oydu. Aleksey mavzer tabancasıyla nişan aldı, kalp atış hızını düşürmek için yavaşça nefes verdi ve parmağını tetikte sıkı. Önce adamın boğazından fışkıran kanı gördü, sonra ormanın sessizliğinde çiğ ve şiddetli bir ses duydu.

Diğer üç asker tüfeklerini kaldırmaya vakit bulamadan karanlığın içinden bir mermi püskürmesi yağdı. Kuklalar gibi sarsıldılar, vurulduklarında başları geriye eğildi, vücutları yere yığıldı. Arka vagondakiler daha hazırlıklıydı ve tüfeklerini ateşleyerek dışarı çıktılar. Bir mermi yağmuru ağaçlara doğru kükredi, dalları kopardı, gövdelerden sekti, ormanı parçaladı. Bir çamın arkasına sığınan Alexei'nin omzunu sıyrıp geçen bir mermi neredeyse askeri üniformasına saplanıyordu ama ilerideki *vorylerden* biri gırtlaktan bir homurtu çıkardı. O kadar şanslı değildi.

Alexei yere çömeldi ve koşarak ilerledi. Kamyonun farlarını patlattı. Askerlerden biri arkadaki arabaya tırmanıyordu ve Alexei yakın mesafeden ateş etti. Askerin paltosunun arkasında kocaman kıpkırmızı bir çiçek açtı ve asker yolcu koltuğuna yığıldı, kendini korumak için kapıyı kapatmaya çalıştı. Yakın bir yerden gelen bir kurşun gözünü çıkardı ve hareket etmeyi bıraktı.

"Bırakın beni.

'Hayır, Lydia. Hayır.'

"Ne olduğunu

görmeliyim-" "Hayır.

Chang onu bırakmadı. Adamın onu kavrayışı çok güçlüydü. Yoldan uzaktaki bir ağacın arkasında kamburlaşmışlardı ve kız, Chang'in kokusunu alabiliyordu.

Ama silah sesleri ve karanlıktaki bağırışlar onun için dayanılmazdı. Orada olması gerekiyordu.

'Lütfen, Chang An Lo, izin ver-'

Bir eliyle ağzını kapattı ve yoldan gelen sesleri dikkatle dinledi. "Silahlar giderek azalıyor.

İşte o zaman onu ısırdı.

Jens panikle kamyonun içinde katı bir şey olduğunu hissetti. Karanlığın içinde kıvranıyor ve onu boğmakla tehdit ediyordu. İnsanlar burada çılglık atıyor, öfkeleniyordu. Metal kapıları yumrukluyor, dışarı çıkmak için yalvarıyorlardı. Dışarıdaki silahların gürültüsü kulakları sağır edecek kadar yüksekti, kurşun üstüne kurşun kamyonun yan tarafına çarptıkça yankılanıyordu. Bir tanesi bir lastiğe isabet etti ve sarhoş gibi yalpaladığını hissettiler. Ormanın dışında hayatlar sona eriyordu. Cam patlamaları ve acı çılgınlıkları, ölümün kalpleri ve ciğerleri ezip geçmesi.

Jens bankta oturmuş, yüzünü ellerinin arasına almış, düşünmeye çalışıyordu - ama karanlık, gürültü ve panik beyninin kıvrımlarını düğümlüyordu. *Bunu yapma Lydia. Yapma. Bugün olmaz, kızım. Bu gün benim kurtuluşum olacaktı.*

Senin için geliyoruz. Mektubunda böyle demişti.

Birden Olga onun yanına geldi ve yüzünü kaldırıp kapalı gözlerini öptü. "Bu bir veda," diye fısıldadı.

Onun haklı olduğunu biliyordu. "Umarım kızını tekrar bulursun, Olga. Onun yanağına bir öpücük kondurdu.

Elkin kapılara doğru bağırıyordu ki birden silahlar sustu ve toplu bir nefes alma oldu, tüm kulaklar gerildi, tüm nabızlar hızlandı.

Dışarıdan biri 'Çıkın buradan' diye bağırdı ve kamyonun arka kapıları açıldı.

Alexei ağaçların kenarında durdu, içinde yaklaşmak istemeyen bir şeyler vardı. Toprak yol dokuz cesetle doluydu, ayrıca ikinci NAMI-1'de de bir ceset yatıyordu ama o sessiz kalacağına güvenmiyormuş gibi ormanı izlemeye devam etti. Pusu için bu noktayı seçmişti çünkü hangar kompleksinden silah seslerinin duyulamayacağı kadar uzaktı ama yine de geri çekildi. Jens'e yaklaşma konusunda kararsızdı ve ilk kez Lydia'nın orada olmasını diledi.

Kamyonun içindeki mahkûmlar dışarı fırlıyor, arkadaki arabanın farlarında gözlerini kırıştırıyor ve sanki kaçırılacaklarından korkuyorlarmış gibi birbirlerine sarılıyorlardı. Bazıları ağlıyor, biri kurtarıcılarına küfürler savuruyordu. Vory onlarla hiç ilgilenmiyordu ama bir mezbahada hastalıklı sığırları güden biri gibi onları bir grup haline getiriyordu. Alexei, Jens Friis'i kolayca fark etti. Diğerlerinden daha uzundu ve ayrı duruyordu, konvoyu durduran siyahlı adamları görmezden geliyor, karanlığı tarıyor, arabaları, yolu ve sık ağaç yığınının bir şey için araştırıyordu. Ya da birini.

Lydia. Jens Lydia'yı istedi.

Görünüşü Alexei için bir şok oldu. Kızıl saçları gitmiş, yerine kalın beyaz bir yele gelmişti. Lydia ona bundan bahsetmiş olsa da yine de sarsılmıştı ve yüzü zayıf ve yıpranmıştı, çene çizgisi sertleşmişti. Sadece kendini taşıma şekli aynıydı. Bir de ağzı. Jens Friis'in başka nesi ölmüş olursa olsun, ağzının nazik çizgileri hayatta kalmış ve Alexei'yi koşup onu kucaklamaya teşvik etmişti. Ama mektubun soğukkanlılığını hatırladı.

"Teşekkür ederim, *spasibo*. Zayıf bir kadın Igor'un elini öptü ve kendi başına hangarlardan uzaklaşarak yola koyuldu.

"Aptal olma," diye bağırdı kısa boylu bir adam arkasından.

"Sizi avlayıp vuracaklar. Öfkeyle grubun geri kalanına döndü. 'Eğer giderse bunun bedelini hepimiz öderiz.

'Belki de bu sadakatimizin bir testidir,' diye bağırdı bir

başkası. Diğerleri de katıldı.

"Hadi gidelim. Bu bizim şansımız."

"Hayır, bize özgürlüğümüz için söz verildi.

'Burada kalıp onlar için çalışmaya devam edebiliriz ya da kaçabiliriz. Çabuk karar verin.'

Jens ne yapardı? Canavarına sarılır mıydı?

Neredeydi o? Beyaz yeleli ortadan kaybolmuştu. Nerede? Alexei, üniformasını görünce şok geçiren gruba doğru adım atmaya başladı ama tam o sırada bir motor kükredi. Yolcu koltuğunda ölü askerin oturduğu ve kapısı açık olan arkadaki araba toprak yoldan şiddetle savruldu ve ağaçların altındaki karanlık dünyaya saptı. Hızla ilerliyordu ve farları ağaç gövdeleri arasında tehlikeli bir zikzak çiziyordu. Kapı menteşelerinden sökülürken sinir bozucu bir metal gıcirtısı duyuldu.

"Jens! Alexei böğürdü.

Hafif bir figür karanlığın içinden fırladı. Bu Lydia'ydı, NAMI-1'in ormandan çıkıp devrilmiş çamın uzak tarafına doğru ilerlediğini görmek için tam zamanında yola koşmuştu. Bir an için tekerlekleri toprakta sürtünüp dönerek yola geri dönmeye çalıştı, motoru durma tehlikesi geçirdi, sonra tam gaz hangar kompleksine doğru yola koyuldu.

"Jens! Alexei tekrar kükredi.

Lydia kardeşinden gecenin içinde kaybolan arabaya baktı ve yüzündeki ifade donarak umutsuzluğa dönüştü.

"Baba!" diye bağırdı. "Baba!

Gitti. Arabayla uzaklaştı. Onu görmedim bile, *canavarına* dönmeye o kadar hevesliydi ki.

Ağaçların arasındaydılar ve Chang zifiri karanlıkta onun yüzünü seçemiyordu ama sesini duyabiliyordu. Bu yeterliydi. Onu kendine çekti, yakınında tuttu ve soğuk yanağından öptü.

"Bu yüzden buradayız, aşkım. Kardeşinin planında bir şeyler ters giderse diye.

Başını geriye atıp ona baktı ama yüzü, gözlerinin yerinde kara delikler olan soluk bir bulanıklıktan başka bir şey değildi. Rahatsız edici bir şekilde bir kafatasına benziyordu ve omurgasından aşağı soğuk bir korku parmağı gönderdi, böylece nefesinin altında tanrılarına şiddetle küfretti. Bunun bir alamet olmasına izin verme.

"Peşinden mi gideceğiz?" diye sordu. Sesi değişmişti. Yine Lydia'nın sesiydi.

"Eğer istediğiniz buysa.

Cevap olarak onu dudaklarından öptü.

Çalılıkların arasından hantal, siyah bir form gürültüyle ayağa kalktı, bir ayıdan daha iyi kokmuyordu ve homurdandı, "Öyleyse neyi bekliyoruz?

Popkov'du.

Direksiyon Jens'in ellerinde tekmelendi ve sarsıldı. Engebeli yolda çok hızlı gittiğini biliyordu. Bir şeyler kırılabilirdi. Arabalara alışık değildi. Yıllar önce St Petersburg'da görkemli, pırıl pırıl bir Buick'i olmuştu ve on iki yıl içinde iki kez kereste deposunda kamyon kullanması istenmişti. Ama bu ordu arabası huysuz bir köpek gibi davranıyor, bir an sert çekiyor, bir sonraki an tepki vermiyordu. Bu yüzden pedalı metal zemine sıkıştırdı ve orada tuttu.

O sert yüzlü kurtarıcılar peşinden gelmeyi akıllarına koymadan önce oraya bir an önce varmalıydı. Onlara minnettar olmalıydı, minnettar olması gerektiğini biliyordu ama değildi. Yüce Tanrım, o insanlar hayatlarını tehlikeye atmışlardı! İyi Rus adamları ölmüştü. *Sevgili Lydia, sen neden orada değildin? Seni aradım.* Ormanın içinde ilerlerken diğer bilim adamları ve mühendislerin şimdi ne yapacağını merak ediyordu. Kaçacaklar mıydı? Olga kaçacaktı, Jens bundan emindi. Ama Elkin değil. Belki de alternatifin ne olduğunu anlayanlar

-

Karanlığın içinden bir dal belirdi ve ön cama çarparak bir tarafını çatlattı. Yolun her yerinde patinaj yapıyordu ama ayağını yere bastırdı ve oluşan sarı parıltıya doğru koştu

uzakta. Taklit bir güneş. Jens yüzünü buruşturdu. Sanki Sovyet makinesi yeni bir şafağı müjdeliyormuş gibi bir yanılsama.

'*Dokumenti*? Kimlik belgeleri mi?'

Asker kapının yanındaki nöbetçi kulübesinden çıkmıştı, tüfeği doğrudan Jens'in kafasına doğrultulmuştu.

'Ben burada çalışan mühendislerden biriyim. Hiçbir belgem yok. Beni dinleyin, bizi buraya getiren kamyon ormanda saldırıya uğradı. Jens sabırsızca motoru devirdi. 'Kapıları açın. *Bistro*. Çabuk olun.'

Asker kulübesine geri döndü ve yarım dakika boyunca telefonla konuştu. Hemen kapılar sarsılarak açıldı ve Jens içeri girdi. Korkunç bir yarım dakika boyunca onu içeri almayacaklarını düşünmüştü ama hayır, içeri girmişti. Yerleşkeyi bu kez farklı gözlerle inceledi, sabahın erken saatlerinde karanlığı araştıran projektörlerin yavaşça ilerleyişinin, saldırı haberi yayıldıkça tavuk gibi koşuşturan üniformalı figürlerin farkındaydı.

Daha önce hiç girmediği karanlık bir odaya sürüklendi, ağzı sert bir çizgide duran ama mavi gözleri harekete geçme ihtimaliyle parlayan bir subay tarafından sorgulandı. Elinden geleni yaptıktan sonra Jens'i bir el hareketiyle başından savdı ve Jens kendini aniden yerleşkenin dışında, bağırışlar ve emirlerle dolu bir şamatanın ortasında buldu, askerler koşuşturuyordu, bu sırada bir alarm sireninin delici sesi sabahın erken saatlerinde havayı bir satır gibi yarıyordu.

Gerisi kolaydı.

"Yine de işe başlayacağım," dedi refakatçisine.

"Sana böyle mi emredildi?"

"Evet.

Büyük hangara doğru ilerledi. Asker yalnız mahkûmla başka ne yapacağını bilmiyordu, bu yüzden kararın kendisi için verilmiş olması onu rahatlatmıştı. Yandaki küçük kapının dışında, normalde istenmeyen gölgeler gibi gezinen ve mahkûmların durumunu inceleyen iki siyahlı adam devriye geziyordu.

her hareketini ilgiyle izliyorlardı. Ama bugün onu takip etmeden el sallayarak içeri aldılar. Projektör ışıkları gözlerine vurduğunda gözlükleri parladı ve Jens ilk kez gülümsediklerini gördü. Ona değil, yoldaşlarının çılgınca telaşına.

Jens hızlı hareket etmesi gerektiğini biliyordu. Önce çift kanatlı uçaklar. Başının üzerinde süzülen güzel gümüş yaratığa bakmayı reddederek geniş alanı boydan boya koştu ve arka taraftaki daha küçük hangara açılan kapılardan aceleyle geçti. İçerisi buzdan bir odaya girmiş gibi soğuktu, elektrik lambaları loş ve kasvetliydi çünkü bazı ampuller gece boyunca çatlamıştı. Her zaman böyle oluyordu. İki ahşap ve kanvas çift kanatlı uçağı şefkatle inceledi ve alt kanatlardan biri boyunca bir elini okşadı. Derisi parmaklarının altında neredeyse insan gibi hissediliyordu.

'Yakında ısınacaksın,' dedi ve sesindeki hüznü duydu.

Tereddüt etti. Bir an için kararında tereddüt etti. Şimdi geri dönebilirdi, çok geç değildi.

"Lydia, bunu yaparsam benim için daha kötü mü düşünürsün?" diye mırıldandı. "Mektubumdan ne yaptığımı biliyorsun ama yine de bugün geldin.

Birdenbire, hiçbir uyarı olmadan, sevgisinin cömertliği onu bunalttı ve hatırlayabildiğinden daha uzun yıllar sonra ilk kez gözlerinde yaşlar birikti. Boğazında bir acılık hissetti. Göğsünde bir sıkışma. *Hayır, geri dönmek yok. Böylesi daha iyiydi.* Surkov kampındaki adamların ölmesine izin veremezdi. Ceplerinden, yedek gömleğinden kopardığı iki kollu gömleği çıkardı. Hangarın köşesindeki uçak yakıtı dolu yeşil metal varile doğru yürüdü, kapağını açtı ve her bir kolun yarısını içindeki sıvıya daldırdı. Dumanlar başını ağrıtıyordu. Yoksa bu keder miydi?

İşi bitirmesi beş saniyeden fazla sürmedi. Çakmağını çıkardı ve önce bir koluna, sonra diğerine dokunarak alev verdi. Meşale gibi yandıklarında, uçakların açık kokpitlerine birer tane attı ve anında çatırdamaya başladılar. Alevler koltukları açgözlü diller gibi yaladı.

Orada sadece birkaç saniye durdu ve parlayan umutlarının yanışını izledi. Sonra hava gemisine yöneldi.

"Geliyor musun, Alexei?"

'Hayır, Igor. Sen git. Ben burayı toparlayacağım.'

"Ortalığı toplamak mı?" Igor etrafına, ormanın zeminindeki katliama baktı. "Piçleri kurtlara bırak.

Alexei tekrar, 'Sen git, Igor,' dedi. 'İşini iyi yaptın. Ben Maksim'e rapor vereceğim.

'*Pakhan*'ımız senin güvende olduğunu bilmek istiyor. Seni ona geri götürmem emredildi.

Igor'un sözleri nazikti ama Alexei'nin bu *vorun* aklından geçenlerden hiç şüphesi yoktu. *Pakhan*'ın sevgisindeki yerinin gasp edilmesini hoş karşılamayacaktı. Alexei, bu karmaşa sırasında Igor'un kurşunlarından birinin çoktan yoluna çıkmamış olmasına şaşırmişti.

"Teşekkür ederim, Igor. Ama evine git. Ordu misilleme birliklerinin yakında burada olacağını farkındayım'.

Alexei hırsıza sırtını döndü ve yola saçılmış ölümlerden ilkinin kontrol etmek için eğildi. Orman artık sessizdi, sadece rüzgâr dalları itip kakıyordu ve çömeldiğinde rüzgârın üzerine doğru eğildiğini, nefesinin çürümüş ağaç ve ölüm koktuğunu hissedebiliyordu. Savaş alanları her zaman hüznü yerlerdi, ama anlamsız, boş, küçük bir savaştan sonra bir savaş alanı insanın kalbini sökmeye yeterdi, özellikle de bunu tasarlayan sizseniz.

Diğerleri gitmişti, yaşayanlar. Kaçmaya karar veren mahkumlar kamyonun patlak lastiğini değiştirmiş ve ormanda belirsiz bir patıkada yollarına devam etmişlerdi. Sadakatleri sayesinde itibar kazanacaklarına inanacak kadar aptal olanlar ise bir araya toplanmış, gergin bir şekilde hangarları ve en iyi ihtimalle ömür boyu hapis cezasını hedefleyerek yola koyulmuşlardı. *Vory* gecenin içinde fareler gibi kaybolmuş, geriye sadece Igor kalmıştı.

"Evine git, Igor," dedi tekrar.

Ama bu kez kafasını kaldırdığında hırsız gitmişti ve yol boştu. Sadece ilk arabanın siyah şekli kalmıştı, farları da en az savaş kadar anlamsızdı. Dikkatle her bir askerin nabzını yokladı ve nabız bulamayınca gözlerini ve ağızlarını kapattı, tüfeklerini çıkardı ve sanki şeytanı ruhlarıyla kandırabilecekmiş gibi uzuvlarını şiddet yerine barış tavrıyla düzenledi. Bir ara bir şey duyduğunu sandı ve dönüp değişen, nefes alıp veren karanlığa baktı.

"Lydia?"

Cevap yok.

"Lydia?"

Ama kimse yoktu. Babaları arabayı sürdükten sonra, araba kontrolden çıkıp bir kızgınlıktan diğerine savrulurken, dolu karda kayarken hiç vakit kaybetmemişti.

"Neden onu durdurmadın, Alexei?"

Tek istediği buydu. O daha cevap veremedi kadını koşturmayı başladı, bir ceylan gibi sıçrayarak yolun karşısına geçti ve içinden çıktığı ormana geri döndü. Orayı nasıl görebiliyordu?

Neden onu durdurmadın?

Neden?

Çünkü bir baba oğlunu seçmelidir. Tam tersi değil. Alexei orada durmuş, babasının onu seçmesini bekliyordu ama Jens seçmedi. Onu tanımamıştı bile. Bunun bir önemi olmamalıydı ama vardı. Alexei uzun bir süre ölü bedenlere son bir kez baktı, onlar için bir çocukluk duası mırıldandı, sonra NAMI-1'e tırmandı ve motoru çalıştırdı. Son bir düşünce olarak en yakındaki cesede, göğsündeki delik dışında sessizce uyuyor gibi görünen çok genç ve çok sarışın bir askere döndü ve onu yolcu koltuğuna kaldırdı. Sonra tekrar sürücü koltuğuna tırmandı ve devrilmiş çamın etrafındaki ağaçların arasından bir yol açtı.

Yola geri döndüğünde kuzeye, tuğla duvara ve arkasındaki canavara doğru yöneldi.

"Arabadan çık!"

Emir son sesle bağırıldı. Kapıdaki nöbetçi ürkekti. Alexei arabadan indi.

"İşte, seni aptal, kim olduğumu göremiyor musun?"

Nöbetçi, önündeki şık kesimli Albay üniformasına baktı ve sinirli bir şekilde kendi dar paltosunun içine büzüldü.

"İşte. Aleksey, Dmitri'nin kâğıtlarını askerin burnunun dibine itti. "Albay Tursenov'dan bir mesaj getirdim. Ama ormanda bir katliama rastladım. Burada ne haltlar dönüyor? Yaralılarından biriyle ilgilenilmesi için geri getirdim, çabuk ol, kapıyı aç."

Asker selam verdi ve bu ayki maaşını kaybetmeyeceğini umdu. 'Emredersiniz, Albay Malofeyev. Hemen, Albay.'

Kapıyı açtı.

Chang duvarın dibindeki jiletli telin üzerine dallardan bir halı sermişti. Çam özü taze ve keskin kokuyordu ve Lydia'nın aklına annesiyle geçirdiği son Noel'in anısını getirdi.

"Neden teli kesmiyorsun?" diye sordu fısıltıyla.

"Alarma geçebilir."

Ormanın en yakın olduğu ve projektör ışıklarının daha uzakta olduğu yerleşkenin arka tarafındaydılar. Chang hareketsiz duruyordu, gözleri yarı kapalı, duvara odaklanmıştı. Lydia onun enerjisini toplayarak derin derin nefes verişini izledi ama ona veda öpücüğü vermedi. Ya da onu sevdiğini söylemedi. Bu, tanrılarına onun geri dönmeyeceğini bildiğini söylemek anlamına gelirdi ve bunu yapmak istemiyordu. Popkov gürültüyle dalların tepesine tırmandı, telleri ezerek aşağı indi ve sırtı duvara dönük olarak durdu,

ellerini önünde birleştirmişti. Lydia Kazak'ının burada olmasından dolayı rahatlamıştı ama onun için ve Elena'nın diktiği yan tarafındaki delik için korkuyordu.

"Hazır mısın?" diye homurdandı.

Chang son bir kez nefes verdi ve kadın onun yola çıkmak üzere olduğunu anladı. Kalbi boğazına düğümlenmişti ama Chang başını yavaşça çevirip ona uzun uzun bakarak onu şaşırttı. Sanki bu onun son bakışı olabilirmiş gibi.

'Lydia,' dedi usulca, 'burada kal. Güvende olduğunu bilerek babana gitmeme izin ver.

Yaklaştı ama sadece bir adım. Ona dokunmadı. Eğer ona dokunursa gitmesine izin veremezdi.

"Seninle her zaman

güvendeyim. "Orası çok

tehlikeli. "Arkanı

kollayabilirim. "Peki

seninkine kim bakacak?"

"Ben hızlıyım. Yapabilirim-'

'Hayır, Lydia. Burada kal.'

Bir rüzgâr çam iğnelerini salladı, gece ruhlarının gevezeliği ve karanlık bir çelik levhadan daha ağırdı. İkisi de konuşmadı, kelimelerle değil. Lydia ona doğru eğildi, o kadar yaklaştı ki adamın terinin temiz erkek kokusunu, elbiselerindeki toprak ve çam özünün nemli kokusuyla karıştırarak koklayabildi. Adamın nefesindeki gerginliği duyabiliyordu.

"Lütfen aşkım," diye fısıldadı, "benden bunu isteme.

Adam kızın saçlarına dokundu ve kız başını adamın eline yasladı. Popkov tekrar "Hazır mısın?" diye homurdanana kadar uzun bir süre öylece durdular.

Chang bir kez daha duvara odaklandı. "Hazır.

Chang An Lo kolay görünmesini sağladı. Uçuyor gibiydi. Projektörün geçip gitmesini bekledi, sonra Popkov'un kavradığı ellerin üzerine sıçradı ve duvara tırmandı, büküldü, kıvrıldı, tepedeki acımasız jiletli telin her iki yanına bir kedi gibi ayaklarının üzerine indi. Omuzlarına asılı olan ipi çözdü ve ortasını teli duvara bağlayan metal bir sabitlemeye bağladı. Bir ucunu Popkov'a attı, diğer ucunu da içeride yere bıraktı. Projektör duvarın üzerinden tekrar geçtiğinde Popkov gitmişti ve Lydia nefes alabiliyordu.

Kazak'ın sakalını şefkatle çekiştirdi, omuzlarına tırmandı ve ipi yakaladı. Eteklerine küfrederek kendini yukarı çekti. Chang'den daha beceriksizdi, tepedeki telin parmağından bir parça kopardığını hissetti. Ama bir kez yukarı çıktığında, yarı karanlıkta önüne serilen yerleşkeyi ve hangarın çok yakınında beliren şeklini görünce, beklenmedik bir sakinlik hissetti. Korku, sinir ve titreme yok olmuştu. İşte buradaydı. Babası buradaydı.

"Lydia. Aşağıdan geldi. O kadar yumuşaktı ki bir kelime bile değildi.

Projektör geliyordu. Rüzgâr yanaklarını ısıırıyordu. Neredeyse hiç ses çıkarmadan ipten aşağı kaydı ve Chang'in yanında karla kaplı yere çömeldi. Chang onun elini tuttu ve birlikte koşmaya başladılar.

Yerleşkenin ön tarafındaki kargaşa çılgıncaydı. Bir araç gürültüsü ve bağırarak askerler, donmuş toprağı döven botlar, burunlarında kan kokusuyla sızlanan tasmalı köpekler. Kara ormana doğru ilerlemeye hazırlanıyorlardı ama kimse davetsiz misafirlerin çoktan içeri girmiş olmasını beklemiyordu. Chang arka tarafta derin gölgeler içinde kalan küçük hangar boyunca ilerledi ve o ileriye gözetlerken Lydia'nın burada güvende olacağını hissetti. *Güvende mi?* Hayır, güvende değil. Ama daha az tehlikedeydi.

Kulağına "Bekle" diye fısıldadı ve kızın durduğu yeri işaret etti.

Başını salladı ve itiraz etmedi. Onun işini kolaylaştırıyordu. Yanındaki devasa ahşap yapının kenarına ulaşana kadar küçük hangarın uzunluğu boyunca kayarak ilerledi ama burada açıktaydı. Işıklar

parladı. Eğildi ve ön tarafa yakın, açık duran dar bir kapıya doğru koştu. Dışarıda siyahlar giymiş, zayıf ve kurt gibi uzuvları olan bir adam duruyordu, sırtı Chang'in yaklaşmasına dönüktü, parmaklarının ucunda bir sigaranın parlayan ucu sallanıyordu. Avlunun karşısındaki iki köpek bakıcısının hayvanlarına bir kamyonun arkasına atlamalarını emretmesini izliyordu, ancak köpeklerden biri daha çok arkadaşının arka ayaklarını parçalamaya niyetliydi. Chang hızla ilerledi.

Adam bir şey hissedip döndüğünde aralarında sadece iki metre vardı. Göz göze geldiler. Adam gözlük takıyordu ve gözlük camları yaşadığı şoku büyütüyordu ama yine de tehlide hızlı tepki verdi. Eli kalçasındaki tabancaya doğru gitti ama çok geçti. Chang kendini havaya fırlatmış, adamı boğazından yakalayan bir tekmeyle saldırmıştı. Adam yakasına yapıştı, dizleri büküldü ve yere düşmeden önce ikinci bir tekme göğsüne çarparak üç kaburgasını kırdı ve kalbini durdurdu.

Ceset görüldüğünden daha ağırdı. Askerlerin dikkati başka yerdeyken Chang cesedi hızla açık kapının hemen içine sürükledi ve bir sandığın gölgesine yuvarladı. Uzun metal bir direğe bağlanmış, üzerinde sakın sakın yüzen büyük gümüş leviathan'a hayretle baktı ve hızla adımlarını geri çekti.

Lydia hâlâ onu bıraktığı yerdeydi ama şimdi kulağını küçük hangarın duvarına dayamıştı, gözlerinin akı loş ışıktaki kocaman görünüyordu.

"Dinle," diye ısrar etti.

Dinledi. Ahşapların arasından donuk bir uğultu süzüldü. "Yangın var," diye uyardı.

Jens bunu beklemiyordu. Göğsündeki bu yakıcı pişmanlık acısını. Uzun merdiveni tırmanıp zeplinin altına bağlı gondola girmişti ve sadece ham vernik kokusu ve hafif yalnızlık kokusu bile onu tereddüt ettirmişti. Burası yalnız bir dünyaydı. Farklı şeyler önemliydi.

Gondolun her iki yanında, pencerelerin yanında yere sabitlenmiş maun masalar vardı. Ön tarafta pilot kabini vardı ama Jens son bir kez daha oraya girme isteğine direndi. Bunun yerine kendisine birkaç gün içinde bu masalarda oturup şampanya içerek önce bir uçağın, sonra da diğerinin kış altından ayrılışını izleyecek olan askeri şefleri hatırlattı. Gaz kutuları ölümcül kargolarıyla birlikte paketlenecek ve Surkov kampı tükürük mesafesinde olacaktı. Yüzlerce mahkum arkadaşı onun yüzünden boğularak ölüyordu.

Zeplinin gövdesine açılan kapağın kilidini açtı ve iterek açtı, katlanabilir basamakları aşağı çekti ve yukarı tırmandı. Hava bir anda soğudu. Dışarıdaki lambalardan gelen yumuşak gri bir alacakaranlık gümüş rengi deride dalgalanıyordu ve ürkütücü bir sakinlik hissediliyordu. Olga her zaman içerisinin devasa, mağara gibi olduğunu söylerdi - bir balinanın karnında olmak gibi. Ama ona göre, her ne kadar kendisi tasarlamış olsa da, içeriye her adım attığında küçük bir zerre, ince metal kırımlardan oluşan devasa bir örümcek ağına yakalanmış bir sinek olduğu hissinden kurtulamıyordu. Başını geriye eğdi ve yukarıya baktı. Çok güzeldi, anlatılamayacak kadar güzel. Onunla gurur duyuyordu.

Aşağıdan gelen ani bir ses kalbinin hızla çarpmasına neden oldu. Zihnini yaptığı işe geri döndürdü ve hızla orta tahta boyunca ilerleyerek gaz balonlarından en yakın olanına ulaştı. Bunlar zeplinin yüzmesini sağlayan büyük hidrojen gazı aylarıydı ve esnek derisine bir keski saplamak yarım saniyelik bir işti. Gazın bir kedinin tıslaması kadar öfkeli bir şekilde kaçtığını duyabiliyordu.

"Mahkum Friis!

Jens döndü. Kara Dullardan biriydi. Kapağın üzerinde sadece başı görünüyordu. "Burada ne yapıyorsun, mahkûm Friis?

'Benim işim, yoldaş. Talihsiz yoldaşlarım bir kez daha bana katılana kadar. Jens keskiyi cebine koydu ve sorgucusunun düzgün kel bölgesine bakacak şekilde kapağa doğru geri yürüdü. Adamın gözlükleri bile sinirli görünüyordu. 'Gaz torbalarının bağlantılarını inceliyordum. Yaklaşan test için hiçbir şey gözden kaçırılmamalı.

Adamın gözlerinde şüphe vardı ama seçebileceği bir şey yoktu, bu yüzden Jens'in gondola girmesine izin vermek için basamaklardan geri çekildi. Jens'in

Gözden kaybolduğu anda Jens cebinden çakmağını çıkardı, ateşini yaktı ve hâlâ yanmakta olan çakmağı yürüyüş yoluna bıraktı. Saniyeleri vardı. Daha fazla değil. Merdivenlerden aşağı kaydı ve doğruca gondolun kapısına yöneldi. Kara Dul'un masalardan birine oturmuş, pencereden dışarı bakıp sigara içiyor olması onu şaşırttı.

"Sen gelmiyor musun? Jens hızlıca sordu.

'Bir an için bile. Burayı seviyorum, huzurlu bir yer.

Jens tartışmak için durmadı. Kapıyı açtı ve merdivenden tırmanmak yerine aşağı düştü. Beton zemine çarpmadan önce, tüm cehennem öfkesi etrafında patladı.

Alevlerin gürültüsü karanlığı parçaladı. Bir sıcak hava patlaması Lydia'nın yüzündeki deriyi kavurdu ve gözbebeklerindeki nemi emdi, böylece göz kapaklarına kum yapışmış gibi hissetti. Onları zar zor kaldıracıldı. Sonra koku çarptı - yakıcı, keskin, boğucu.

Sadece bir dakika önce Chang yine açık kapıya doğru ilerlemeye başlamıştı, duvar boyunca bir gölge titreşiminden biraz daha fazlasıydı. Arka taraftaki küçük hangarda neyin yandığını öğrenmeye niyetliydi ama alevler şafak öncesi karanlığının yirmi metre yukarısında patladığında Lydia onun aniden dönüp kendisine doğru koşmaya başladığını gördü. Patlama ana hangarın yan tarafında bir ev büyüklüğünde bir delik açmış ve alevler içeriye turuncu ve siyah bir cehenneme çevirmişti. *Tanrım, Jens içeride*. Bundan emindi.

"Hayır!" diye bağırdı. Chang ona ulaşmadan yanan binaya doğru koştu.

Duman, büyük siyah dalgalar halinde bir düşman gibi üzerine geliyor, onu yutuyordu. Ciğerlerini tıkadı ve göremez, nefes alamaz hale gelene kadar onu boğdu. Paltosunu sürükleyerek çıkardı ve başına ve omuzlarına sardı. Yanan odun ve moloz yağmurları şarapnel gibi üzerine yağıyordu ama o, kolunu kaldırıp yüzünü koruyarak onların arasından geçmeye çalıştı. Babasının adını haykırdı.

'Jens! Jens!'

Duman ve alevlerin içinde kimseyi göremiyordu. Bu bir kâbus dünyasıydı. Başı sanki demir bir bantla sıkılıyormuş gibi hissediyordu. Dumanı yutuyordu ve göğsünde sıcak bir acı vardı, sonra sert ve ağır bir şey sırtına çarparak onu yere düşürdü. Artık gözlerini odaklayamıyordu ve beyninin oksijensizlikten ölmekte olduğunu biliyordu. İrade gücüyle kendini dizlerinin üzerine itti ve çığlık attı.

Baba! Baba! Baba! Baba!'

Kendi sesini duyabiliyordu ama dudakları hiçbir şey hissetmiyordu, bunu yaptığının farkında değildi, sanki geri kalanıyla bağlantısı kesilmiş gibiydi. Ayağı bir şeye takıldı, alevler içinde yere düşmüş ahşap bir panel, botlarından birini tutuşturmuştu. Eldivenli elleri çılgınca ona vurdu ve kendini tüm bu kaosun ortasında küçük bir boş alana, alev alev yanan bir ormandaki bir tür açıklığa doğru sendelerken buldu. Etrafindan alevler sıçırıyordu ama bu küçük hareketsiz noktada mucizevi bir şekilde ateş yoktu. Karşısında metal kirişlerle birbirine dolanmış bir merdiven ve sıcaktan kabarmış cilalı ahşaptan büyük ve ağır bir parça duruyordu. Bunların altında ezilmiş babası yatıyordu. Beyaz saçlarını gördü. Sadece başı ve bir kolu görünüyordu; elini uzatmış, gözlerini ona dikmişti. Gülümsüyorlardı.

"Lydia.

Kulaklarındaki uğultu sesi çaldı ama dudaklarının kelimeyi çıkardığını gördü. "Baba!

Eğildi ve onun elini kavradı. Parmakları yıllar önce karda olduğu gibi kısacık bir an için birbirine dolandı. "Sevgili babacığım," diye fısıldadı, sonra kendini ayağa kaldırdı, tahtaya sarıldı ve onu sırtından çekip çıkarmaya çalıştı. Güçsüzlüğü onu şok etmişti. Görüşü parlak yıldızlarla doldu ve bunların yukarıda açılan gerçek gece göğü mü yoksa kafasının içinde mi olduğu hakkında hiçbir fikri yoktu. Jens onun ayak bileğine dokundu ve o da hızla başının yanına diz çöktü.

"Lydia," dedi kısık sesle, "çık buradan. Şimdi. Onu itti ama hareketi o kadar zayıftı ki Lydia bunu neredeyse hiç hissetmedi. "Ağlama," diye mırıldandı. "Sadece git.

Ağladığını bilmiyordu. Beyaz saçlarını öptü, yağ ve duman kokuyordu. Kulağından kan sızıyordu. "Baba," diye soludu ve bacağını onu ezen levhanın kenarının altına sokarak ağırlığını aldı. Diğer bacağıyla dik durmak için kendini zorladı. Tahta bir parça kaydı, Jens'in diğer kolunu uzatmasına ve dirsekleri üzerinde öne doğru sürünmeye çalışmasına yetecek kadar. Ama yakalandı, bacakları sıkıştı.

"Git Lydia. Sensiz

olmaz. "İkimiz de

öleceğiz.

Bunun üzerine Lydia yere düşmüş bir kereste parçasını alevlerin onu yiyip bitirmesine aldırmadan yakaladı ve cilalı levhanın altına sıkıştırarak bacağını kurtardı. Sonra eğildi, Jens'in iki elini de kavradı ve ciğerleri parçalanacakmış gibi olana kadar tüm gücüyle çekti. Bir an için ateşin birkaç adım daha yaklaşması dışında hiçbir şey olmadı, ama aniden bir şey boyun eğdi. Gürültülü bir çatırtı oldu ve Jens ileri doğru kaymaya başladı. Hiç ses çıkarmadı. Lydia onun yeşil gözlerinde bunun babasına ne yaptığını görebiliyordu ama yine de Jens tahtadan kurtulana kadar durmadı. Bacaklarına bakana kadar içinde bir rahatlama hissetti. Kemikler etin içinden her yöne doğru çıkıyordu. Dalgalanan siyah havada bile kemiklerin beyazlığını ve kanın kırmızılığını gözden kaçıramıyordu. Diz kapaklarından biri kopmuştu.

"Lydia, gitmen için sana yalvarıyorum. Yüzünün bütün rengi gitmiş, dudakları kül grisine dönmüştü. "Kızımı da öldürmeme izin verme.

Lydia onun yanına çömeldi, eğildi ve kollarından birini omzuna attı. "Bunu sen mi yaptın? Bu yangını?

Adam gülümsedi ve kadın onun
gülümsemesini sevdi. "Hazır
mısın?" diye sordu.

Adam kendini onun elinden kurtarmak için çabaladı ama kadın onu bırakmayı reddetti. Bunun yerine kendini yarı kaldırdı, onu da kendisiyle birlikte kaldırdı ve eğilmiş sırtında tuttu. Parçalanmış bacakları arkasından sürüklenirken hâlâ ses çıkarmıyordu ama nefes de almıyordu. Ani bir kıvılcım fırtınası ve ateşli enkaz başlarına yağdı ve kulağını, ardından ensesini yakan bir şey hissetti, ama babası saçındaki her neyse onu uzaklaştırdı. Sallandı, ciğerleri oksijen için çığlık atıyordu ve ileriye doğru zorlukla bir adım attı. İkisi de bu cehennemden çıkmanın tek yolunun kaçmak olduğunu biliyordu ama o kaçamazdı. Sırtında babası varken olmazdı. Bir adım daha attı.

"Beni yere bırak Lydia," diye emretti kulağına. 'Benim için geldiğin için seni seviyorum. Şimdi beni yere bırak.

"Alexei geldi. Bir adım daha. "Kamyonu durdurdu..." üç adım daha ama her biri bir öncekinden daha küçük, "kamyonu durdurdu.

"Neden?

"Çünkü sen ..." diye nefes nefese kaldı, dumanı içine çekerek, "onun babasıdır."

Önünde alevlerden bir duvar yükseldi. İşte burasıydı. İçinden geçmek zorundaydı.

Başını yana doğru çevirdi. "Hazır mısın?"

Onun yanağından öptü. "Lydia, ben Alexei'nin babası değilim."

Chang pes etmeyecekti. Onu bulacaktı. Ya da ölecekti. Orta yol yoktu. Hiç durmadan onun adını sayıkladı ama alevler sözlerini yuttu. Duman yaşamı boğdu. Ciğerlerinin öldüğünü hissedebiliyordu ve Lydia için duyduğu korku kalbini parçalara ayırdı.

Tanrılar onu uyarmıştı. Ona bir alamet göndermişlerdi ama o kızın sözleri dışında hiçbir sözü dinlemeyi reddetmişti. Onunla birlikte duvardan geçmesine izin vermişti ve şimdi tanrılarının mırıltılarına kulak asmamasının, arzularını dengede tutmamasının bedelini ödüyordu. Bununla yaşayabilirdi - ya da ölebilirdi - ama onun da bu yüzden ölmesine katlanamazdı.

Seslendi. Adını ateşin içine doğru kükredi ve alevler de ona kükreyerek karşılık verdi; yüzüne tükürdükleri her çatırtı ve patlamada kahkahaları vardı. Hangi yöne dönerse dönsün, etrafında yükselen cehennemin ötesinde hiçbir şey göremiyordu ve aniden yanlış hislerle baktığını fark etti. Gözler yalan söyleyebilir, kafasını karıştırabilir ve panik yaratabilirdi. Bu yüzden onları kapattı. Kıpırdamadan durdu ve ciğerlerindeki zehirleri dışarı attı.

Onu tekrar dinledi. Ama bu kez kalbiyle dinledi.

Lydia saçlarının tutuştuğunu biliyordu. Jens artık onun sırtında hareket etmiyordu. Acı verici bir yavaşlıkla adımlarını birbiri ardına atarken, Jens'in de alevler içinde olabileceğini bilmesine rağmen dizlerinin bükülmesine izin vermedi. Zihni artık düzgün çalışmıyordu. Uzuvarının kontrolü durmuştu ve ciğerleri iflas ediyordu. İstese de çılgılık atamazdı. Nasıl olup da hâlâ ayaktaydı ve hiç bitmeyecekmiş gibi görünen bir alev ve duman tüneline ilerliyordu, hiçbir fikri yoktu. Bir an için öldüğünü ve bunun bir cehennem olduğunu düşündü.

Chang, aşkım, veda etmedim. Seni seviyorum demedim. Bu düşünce genişledi ve tüm zihnini doldurdu, öyle ki onun sesini duyduğunda kafasının içinden mi yoksa dışından mı geldiğini bilmiyordu. Ama eller babasını sırtından kaldırıyor ve güçlü, tanıdık bir kol belini sararak ona destek oluyordu. Ölmüş ve sonsuza kadar cehennem azabı çekecek olsa bile umurunda değildi çünkü Chang An Lo onun yanındaydı.

Son anlar bir bulanıklığa dönüştü ve kontrolsüzce titrediğini hissetti. Büyük pençeler başını bir o yana bir bu yana savuruyordu ve kafa derisindeki yanma durmuştu. Belli belirsiz bir göz bandı gördü ve birinin güldüğünü duydu. Gülmek mi? Ölmüşlerse nasıl gülebilirlerdi ki?

Chang birine, 'Duvarın diğer tarafında kalman gerekiyordu,' dedi. "Sen hastasın.

"Sıkılmıştım. Bütün eğlenceyi sen yaşayamazsın.'

Popkov'un gürleyen sesi ve paltosunun pis kokusu onu kaplamıştı. Onun Jens'i bir oyuncak bebek gibi kocaman omzuna attığını gördü ve nasıl olduğunu bilmeden kendini Chang'ın sırtında buldu. Başını onunkine yasladı ve nefes almaya çalıştı ama aldığı tek şey yoğun, boğucu dumandı. Öksürdü, kustu ve kendini o kadar derin ve boğucu bir kara deliğe doğru kayarken hissetti ki bir daha asla yukarı çıkamayacağını biliyordu.

Alexei hangarın bir ateş topuna dönüşmesini izledi. Yerleşkeyi çılgılık çılgılığa bir kaosa dönüştürdü. Alevler serbest kaldıkça karanlık, kıvranan gölgelerle kaplandı ve gürültü sağır ediciydi.

Figürler panik içinde siyah ve sarsak bir şekilde yanan binaya doğru savrulurken, diğerleri sanki peşlerinde bir kurt sürüsü varmış gibi binadan hızla uzaklaşıyordu. Alexei NAMI-1'i vitesine taktı ve son sürat hangara doğru sürdü. Önüne çıkan herkesin canı cehenneme. Isı ona yirmi metre öteden çarptı ve o kadar sert vurdu ki sanki bir duvara çarpmış gibiydi.

Onların geldiğini gördü, Chang ve Popkov. Duvarın yarısının yok olduğu hangarın yanından fırlamışlardı. Burada ne halt ediyorlardı? Popkov yaralı değil miydi? Sonra Chang'ın sırtında bir şey gördü ve bunun Lydia olduğunu şokla fark etti. Büyük Kazak'ın omzunda beyaz saçlı başka bir figür yatıyordu. Bu Jens olmalıydı. Arabayı döndürdü ve alevlerin parıltısı içinde herkes tarafından görülebilen kararmış figürlere doğru ateşledi, ama daha sonra Alexei hangisinin önce geldiğini hatırlayamadı: ateş mi yoksa patlama mı? İkisi de aynı anda olmuş gibi görünüyordu, yine de aklında kalan atıştı, bir tüfeğin keskin çatırtısı kulaklarında sonsuza dek çınladı.

Hâlâ beş metreden daha uzaktaydılar. Siluet halinde ve savunmasızdılar. Ateş yan taraftan, adrenalini çok yüksek olan bir askerden geldi, tüfeğini sabit tutamayacak kadar yüksek. Popkov'un birkaç adım önünde duran Chang'e nişan almıştı ama Lydia'yı vurdu. Alexei onun vücudunun Chang'ın sırtında sarsıldığını, sonra cansız bir şekilde asılı kaldığını, koşarken ellerinin gevşediğini gördü.

Alexei'nin kalbi durdu. İşte o zaman diğer sesi fark etti, kafasının içinde gök gürültüsü gibi yankılanan donuk bir gümürtü. Duman kokusu burun deliklerini yaktı ve zihninin bir kısmı onları tanıdı - bir benzin bidonu patlamıştı. Ama gözlerinin gördüğü tek şey duvarın hareketiydi. Hangarın yan tarafından geriye kalanlar, tüm ağır yapısal ahşapları ve yanan sağlam kaplamalarıyla birlikte, binadan uzaklaştı. Bir an için havada asılı kalmış, kurbanlarını seçmiş gibi göründü, sonra Chang ve Popkov'a doğru hızla aşağı indi.

Alexei pedala bastı. Araba son bir gayretle kendini ileri attı ve duvar etraflarına çarparken Chang, Lydia ve kendisini arabanın içine fırlattı. Ön cam patladı. Kanvas tavan, içinden geçen alevli bir kirişin boş arka koltuğa saplanmasıyla yarıldı. Kıvılcımlar ve alevli parçalar kaputun üzerine yağdı.

"Jens! Alexei bağırdı.

Yanında, yolcu koltuğunda, Lydia'yı sanki bu hayatta bir daha asla bırakmayacakmış gibi kucaklayan Chang, "Popkov," diye mırıldandı.

Alexei NAMI-1'den atladı ve ikisini de buldu. Popkov patlamanın onu fırlattığı yerde, yarı yarıya arabanın dingilinin altına saklanmıştı. Bacağının arkasındaki uzun bir yara dışında şasi onu korumuştı. Alexei alevlerin arasında Jens'in cesedini buldu. Başının yarısı kopmuş, göğsü ve uzuvları alev alev yanan bir kereste yığınının altında ezilmişti. Saçları için için yanıyordu. Bir tüfek mermisi daha arabanın yan tarafına çarptı ve sesler yükseldi ama Alexei kıpırdayamadı. Ölü babasının parçalanmış yüzüne baktı ve oradan uzaklaşamadı. *Bu şekilde olmaz. Böyle bitmesine izin verme baba.* Bir sonraki kurşunun kulağını sıyırdığını bile hissetmedi.

Onu hareket ettiren Popkov'du. Onu fiziksel olarak kaldırmış, arabanın sürücü koltuğuna oturtmuş ve arka koltuktan yanan kirişi çekip çıkarmıştı. Saniyeler sonra Alexei, üç yolcusuyla birlikte arkaya sıkışmış bir halde giriş kapısına doğru hızla ilerliyordu. Nöbetçi ona meydan okuduğunda, askere ağır küfürler etti ve Dmitri'nin kâğıtlarını burnunun dibinde salladı.

'Çekil yolumdan, seni aptal. Bu beceriksizliği derhal Albay Tursenov'a rapor etmek zorundayım'.

"*Da, Albay, da.*"

Kapı geri döndü ve orman önlerinde açıldı. Sadece yerleşke gözden kaybolana kadar sürdü ve sonra frene basarak koltuğunda döndü.

"O nasıl?" diye sordu.

Chang cevap vermedi ama usulca mırıldanıyordu ve sesi bir ölüm ağıtı gibiydi. Köşede büyük Kazak kambur ve sessiz oturuyordu, kararmış yüzünden yaşlar süzülüyordu.

"Sakın ölme.

Çok çok yukarıda bir yerden, kelimeler ona doğru sürüklendi. Tenine değdiği anda eriyip yok olan en küçük kar taneleri gibi. Ama bu kelimeler yumuşak değildi.

"Ölme, aşkım.

Artık çok geç. Görmüyor musun? Ben çoktan öldüm.

Acı yoktu, düşünce yoktu, arzu yoktu, renk yoktu, sadece bir hiçlik vardı. İçi boş bir boşluk. Ama eğer ölü olmak buysa, sadece bir hiçlikse, yaşamın tüm çabasının anlamı neydi? Ve planladığı geleceğe ne olmuştu? Hâlâ var mıydı? Onsuz gelişmeye devam edecek miydi? İçindeki boşluğa Chang'ın bir görüntüsü kaydı, Chang An Lo devam ediyor, kendine Çinli bir eş alıyor ve parlak gözlü Komünist çocukları oluyordu. Hepsi onsuz. Ağlar mıydı? Hatırlayacak mıydı? Garip olan şey, ölümünde bile kalbinin onun mutlu olmasını istemesiydi.

Ama onunla mutluyum.

"Bana geri dön tilki kızım. Sözcükleri ona doğru süzülüyordu, ancak derisinin altında iğneler kadar keskindiler ve dinlenmesine izin vermiyorlardı.

Hayır, kıymetlim, artık çok geç. Kendini deliğin derinliklerine yuvarlanırken hissetti, baş aşağı boşluğa yuvarlanıyordu, siyahlık onu yutuyor, içindeki tüm parlaklığı emiyordu, parmakları çözülüyor ve bırakıyordu. Acı yok. Chang'ın görüntüsü bile yok artık. Şimdi sadece boşluğun boşluğu. *Her şey bitti.*

"Geri dön Lydia, yoksa peşinden gelir ve seni ellerimle sürükleyerek geri götürürüm.

Hayır, bırak dinleneyim.

Bir şey onu yakalıyor, dişlerinin takırdadığını hissedene kadar fiziksel olarak sarsıyordu.

Dişleri mi? Ölüyse nasıl dişleri olabilir ki? Öldüğün zaman, sadece ruh olursun, lanet olsun. Dişler! Bu onun küçük bir parçasının hayatta olduğu anlamına geliyordu. Lanet olsun! Devasa bir irade çabasıyla tırnaklarını karanlığın duvarına geçirdi ve düşüş aniden durduğunda vücudunun sarsıldığını hissetti. Bu her şeyi acıtıyordu. Bırakmak çok daha kolay olurdu.

Chyort! Adım adım, elden ele, kendini yukarı çekmeye başladı.

Kurşun, gözlerini açtığında ilk gördüğü şeydi. Pencere kenarında duruyordu, güneş ışığında kendisiyle gurur duyuyor, sanki cilalanmış gibi parlıyordu. İkinci olarak Elena'nın geniş yüzü geldi. Lydia'nın üzerine eğilmişti, gözlerinin etrafındaki çizgiler sertti, parmakları kırmızıya boyanmıştı. Kırmızı boya mı? Elena neden boyayla uğraşıyordu?

"Demek uyanıksın.

"Evet. Lydia'nın boğazı sanki derisi yüzülmüş gibi hissediyordu. İçindeki havanın tadı siyah ve çürümüşü.

"Pansumanınızı yeni değiştirdim. Renksiz gözler onu dikkatle inceledi.
"Ağrın var mı?

"Biraz.

"Olmamalısın. Arkadaşın diline kim bilir hangi pis Çin pisliğini damlatıyor ve bana acı hissetmeyeceğini söylüyor.

Chang? Nerede o?"

Elena'nın kasvetli yüzü bir gülümsemeye dönüştü.

"Yaşayacaksın. "Yaşasa iyi olur.

"Chang An Lo? Lydia başını çevirdiğinde onu yanı başında, yatağın üzerinde otururken buldu. Yüzünde daha önce hiç görmediği bir ifade vardı.

"Ölüyor muydum?" diye fısıldadı.

Elini dudaklarına götürdü, önce avucunu sonra da her bir parmağını öptü ve yanağına götürdü. "Hayır, Lydia'm. Ona bir gülümseme verdi. Teninde hissedebileceği bir sıcaklıkla doluydu, içindeki soğuk ve korkmuş bir şeyi eritti. "Sen ölmüyordun. Sen yok edilemezsin. Sadece beni test ediyordun.

Adamın sesi kadının kafasını doldurdu. Öne doğru eğildi, elini hâlâ kendisinin bir parçasıymış gibi tutuyordu ve alnını boynunun kıvrımına yasladı. Uzun bir süre öyle kaldı, hareket etmeden, konuşmadan. Siyah saçları yanağının altında ılıklaştı ve onları birbirine bağlayan ipliğin etleri, kanları ve kemikleri arasında ipeksi bir iplik gibi dönerken sıkılaştığını hissetti.

"Chang An Lo," diye mırıldandı ve saçının parlak bir tutamının nefesiyle dalgalandığını gördü, "eğer ölürsen, söz veriyorum gelip seni bulacağım.

Oda çok fazla insanla doluydu. Beyaz sıcak kıvılcımlar havada titriyor, onu sürekli harekete geçiriyor gibiydi. Lydia yatağında doğrulup otururken tek yapmak istediği o kara deliğe geri dönmekti. Ona Jens'ten bahsetmişlerdi.

"*Hayır!*" diye bağırdı. Sonra kendini susturdu. Acıyı sert bir top haline getirdi.

Onu, büyük hayallerinin yıkıntıları arasında, gururlu beyaz başının en büyük fedakârlıkla kendi eliyle yere düştüğünü hayal etti. *Hayır, baba.* Gözyaşları yanaklarından aşağı süzüldü ve durmadı. Gözyaşlarını silmeye çalıştığında elini ilk kez gördü; çirkin bir kırmızıyla yanmış ve sümüksü bir merhemle kaplanmıştı.

"İğrenç," diye mırıldandı ona bakarken.

Biri gülmüştü ve Lydia bunun rahatlamayla ilgili olduğunu biliyordu çünkü yanmış bir el, yanmış bir hayattan çok daha iyiydi. Ama Lydia elinden bahsetmiyordu. Onun başarısızlığıydı. Bu iğrençti. *Baba, özür dilerim. Beni affet.* Görüş alanının kenarında siyah noktalar uçuşuyordu ve Lydia bunların kendisini takip eden kara deliğin parçaları olduğunu ve zamanlarını beklediklerini hissediyordu. Düzgün görmek için mücadele etti. Söylemesi gereken sözler vardı.

"Size, hepinize teşekkür etmek istiyorum," dedi. "Yardımlarınız için. Sesi hırıltılıydı, kendi sesi olduğu zorlukla anlaşıyordu.

"Neredeyse başarıyorduk. Alexei'ydi.

"Jens minnettardı," diye fısıldadı. "Bana öyle söyledi. Jens'in sözleri hafızasının siyah havuzundan su yüzüne çıktı ve Lydia o anda Alexei'nin onun kardeşi olmadığını ve hiçbir zaman da olamayacağını anladı.

Popkov perişan bir halde diğer yatakta Edik'le kâğıt oynarken, Misty yastığın üzerine uzanmış Popkov'un kokuşmuş çoraplarından birini çiğniyordu.

"Birbirinizi buldunuz," diye homurdandı Kazak. "Sonunda sen ve Jens birlikteydiniz. Elindeki kâğıtları yenilgiyle yere attı ve kocaman omuzlarını silkti. "Önemli olan da bu. Kartları karıştırdı.

Lydia başını salladı. Konuşamadı.

Alexei yatağının ucunda durdu. "O haklı Lydia. Senin orada olman onun için çok şey ifade ederdi.

"Ve bana," diye mırıldandı. 'Ama onu durdurmak için çok geç kalmıştım. Ne pahasına olursa olsun, diğer mahkûmları kurtarmak için başlattığı şeyi yok etmeyi seçti.

Alexei huzursuzca kıpırdandı ve Alexei onun hayal kırıklığını ve ihtiyacının derinliğini hissedebiliyordu. Ona bir şeyler vermek zorundaydı. "Alexei, o seni seviyordu," dedi basitçe. "Jens bana söyledi. Sırtımdayken senin için endişeleniyormuş.

Alexei'nin babasınıninkine çok benzeyen yeşil gözleri doğrudan ona bakıyordu ve ona inanıp inanmayacağını bilemediğini görebiliyordu. Ama onunla mücadele edemeyecek kadar yorgundu ve gözlerini kapattı.

"Elena'yla konuşmak istiyorum," dedi fısıltıyla. "Yalnız.

Garip bir sessizlik oldu. Ama gözlerini tekrar açtığında odadaki hava toz gibi durulmuştu, Chang'ın dudaklarının alnındaki izi ve yatağının ucunda oturan iri kadın dışında boştu.

Chang avluda huzursuzdu. Çok aleniydi, çok görünürdü. Pencereilerin arkasındaki herhangi biri bir yabancının, özellikle de

Çinli yabancı. Bir bisiklet fabrikasına bakması gerekiyordu ama Edik'i, Ruslara iyi olmadığını söylemesi için Biao'ya bir mesajla göndermişti. Gerçek buydu. Hastaydı. Kalbi o kadar hastaydı ki ayaklarının altındaki avlu kaldırım taşlarına kusabilirdi.

"Chang," dedi Alexei, "seninle konuşmak için bu anı yakaladığıma memnunum.

Şimdiye kadar hiç konuşmamışlardı. Döndü ve Aleksey'i inceledi. Lydia'nın erkek kardeşi uzun paltosu içinde uzun boylu bir adamdı, babası gibi gururlu ama kız kardeşi kadar karmaşıktı. Cesaretli ve kararlı bir adam olduğuna şüphe yoktu, çünkü Chang tüm o dehşet ve karmaşanın ortasında, yangında her ikisini de bolca görmüştü. Yine de aynı zamanda ... onda iyileşmesi birkaç ömür sürebilecek türden bir keder hissedebiliyordu.

"Her birimizin," dedi Chang sessizce, "kendi geçmişi var.

Alexei kaşlarını çattı. "Buraya tarihi tartışmak için gelmedim.

"Peki bunun yerine ne tartışalım?

'Lydia, elbette. Seninle başka ne hakkında konuşabiliriz ki?'

Chang gülümsedi ve karın yüzünü yumuşattığını hissetti. 'Hayat hakkında konuşabiliriz. Ölüm hakkında. Ya da gelecek hakkında. Ellerini birleştirdi ve resmi bir şekilde ellerinin üzerinde eğildi. "Sana teşekkür etmek istiyorum, Alexei Serov, yangında hayatımı kurtardığın için. Size borçluyum.

'Borç yok. Hem de hiç borç yok. Kız kardeşimin hayatını kurtardın. Bu kadar yeterli.'

Chang başını hafifçe eğerek selam verdi. *Bu kadar yeter.* Söyledikleri doğrudu. Eğer Lydia Chang'in sırtında olmasaydı, bu Rus onu yanmaya terk edecekti. Bunu ikisi de biliyordu.

Genç bir kadın iki elinde birer kovayla aceleyle binadan çıkıp avluya girdi ve su pompasına doğru ilerlerken iki yabancıya açık bir merakla baktı. Tek ses, avlunun diğer tarafında Kazak'la birlikte oturan Lydia'nın başıboş soluk saçlı oğlunun kahkahalarıydı. Chang ve Alexei bir süre kahkahaları dinledi, ikisi de soğuk ve yankılı havada daha uzun sürmesini diledi.

"Lydia hakkında," dedi Aleksey birden.

Chang çocuęu izleyerek bekledi. Kardeřinin nasıl bařlayacaęını dūřundūęunu hissedebiliyordu.

"İkiniz de işe yaramayacaksınız," dedi Alexei kesin bir ifadeyle. 'Yürümesi imkansız, engeller çok yüksek. Eğer kız kardeşimi biraz olsun önemsiyorsanız, ondan vazgeçer ve Rusya'yı terk edersiniz. Bırak kendi insanlarıyla kalsın. Tanrı aşkına, görmüyor musun? Sen ve o yağ ve su gibisiniz, birbirinize karışamazsınız. Sesi giderek daha yumuşak, daha alçak, daha yoğun çıkıyordu. 'Eğer onu seviyorsan, Chang An Lo, gerçekten seviyorsan, bırak kendi hayatını yaşasın. Seninle geleceği her zaman bir yabancı olarak olacak, nerede olursa olsun.

Chang yavaşça başını çevirdi ve bakışlarını koyu yeşil gözlere sabitledi. Çocuğun kahkahası yine avluyu aştı ama bu sefer ikisi de duymadı.

"Beni anlıyor musun?

"Lydia ve benim ne yapmaya karar verdiğimiz seni ilgilendirmez," dedi Chang soğuk bir sesle.

"O benim kız kardeşim, lanet olsun, bu beni ilgilendirir. Öfke alevlendi ve Chang onun başından beri orada olduğunu, pusuya yattığını biliyordu. 'Lydia'yı duvarın üzerinden geçirdin. Tanrı aşkına, hangarda Jens'i ararken neden onu da yanında götürdün? Neredeyse kız kardeşimi öldürüyordun. Sana nasıl güvenebilirim? Böyle bir şeyi unutmamı ve affetmemi mi bekliyorsun-'

"Hayır. Chang bağırsaklarının derinliklerinde, kızgın bir bıçaktan daha keskin bir acının kıvrıldığını hissetti. "Hayır, affetmiyorum. Kendimi affedebildiğimden daha fazla affedemem.

"Eee? Elena kollarını göğsünün üzerinde birleştirerek sordu. Gözleri temkinli noktalar halinde küçülmüştü.

"Ne söyleyeceğimi biliyorsun.

"Senin o çılgın kafandan neler geçtiğini nereden bilebilirim ki?

Lydia gülümsedi. Her şey canını yakıyordu ve uyumayı çok istiyordu ama bunu söylemek zorundaydı. "Öncelikle sana teşekkür etmek istiyorum Elena.

"Ne için?

"Kurşunu benden çıkardığın için.

Kadın omuz silkti. "Çok pratik yaptım. "Yine de teşekkürler. Kadın tereddüt etti.

"Başka ne var?

Lydia derin olmayan bir nefes aldı. "Bana neden ihanet ettiğini bilmek istiyorum. "Ne?

"Alexei ve ben ormana iki kez gittiğimizde de askerler geldiğimizi biliyordu. Bizi takip etmeleri için takipçiler gönderdiler ve Chang arkamızı kollamasaydı bizi yakalayacaklardı. İkinci seferde kamyon konvoyunu korumak için fazladan bir araba vardı.

Elena kıpırdamadan oturdu. "Yanılıyorsunuz, yoldaş.

'Ne yaptığımızı bilen tek kişiler Vory, Chang, Popkov ve bendim. Bir de sen.'

'O hırsızlardan herhangi biri, büyükannesinin boğazını keser kesmez sizi gizli polise satar.

'Hayır, yanılıyorsun. Maksim ne derse onu yapıyorlar ve Maksim kardeşime aşık olduğu için ona zarar verecek hiçbir şey yapmalarına izin vermez. Diğerlerine hayatım pahasına güvenirim. Öne doğru eğildi. "Yani geriye sen kalıyorsun.

"Hayır.

"Bana yalan söyleme, Elena. Sözcükleri arasındaki boşluklar uzadı. "İkimiz de sen olduğunu biliyoruz.

"Eğer evet deseydim," diye mırıldandı Elena, "ne fark ederdi ki?"

"Liev için fark edebilirdi.

Elena ona uzun ve sert bir bakış attı. 'Onu yeterince incitmedin mi? Artık onu rahat bırak.

'Bu yüzden mi yaptın? Onu benden kurtarmak için mi?

Elena iç çekti. 'Kızım, seninle ilk tanıştığımnda arkadaş olabileceğimizi düşünmüştüm ama sonunda Liev için iyi olmadığını açıkça gördüm. Nasıl

"Her zaman senin hayatını yaşarken kendi hayatını yaşayabilir mi?" "Ondan bunu istemedim.

'Hayır, gerek yoktu. Bu onun kanında var, eski Rus serf sisteminde olduğu gibi birine ait olmak için yetiştirilmiş. Tıpkı ondan önceki babası gibi. Misty Edik'e ne kadar bağlıysa o da sana o kadar bağlı ve senin için numaralar yapmasını istesen, yapmadan önce iki kere düşünmezdi. Yavaşça nefes verdi ama sesinde kederli bir nota vardı, 'Senden kurtulmak zorundaydım Lydia. Liev'in iyiliği için.

Lydia ağzına yükselen safrayı yuttu. "Sadece gitmemi isteyebilirdin," dedi sessizce.

"Sana asla izin vermezdi.

Lydia başını salladı. Suçluluk duygusu pürüzsüz ve kaygan bir şekilde boğazını yağladı. 'Yani Kazak'ını korumak için bana ihanet ettin. O biliyor mu?'

Elena'nın dolgun yanaklarına renk geldi ve iki elini birbirine kenetledi şekilsiz saçlarını düzleştirerek başının üstüne koydu. "Hayır," diye mırıldandı. "Ona söyleyecek misin?

"Hayır.

Kadın başını salladı, ağır omuzlarını silkti ve dışarı baktığı pencereye doğru yürüdü. Kalın bir sesle, "Baban için yaptığın şey harikaydı," diye ekledi.

Lydia yüzünü ellerinin arasına bıraktı. "Yine de öldü. Onu kurtaramadım.

"Belki de. Ama onun için ne yaptığını biliyordu.

Parmaklarının arasından 'Ben de annemi kurtaramadım,' diye fısıldadı.

"Biliyorum. Sevdiklerini güvende tutma konusunda benden daha iyi değilsin. "Buraya gel." diye ekledi.

Lydia ince şilteden dikkatlice indi ve Elena'ya pencerenin önünde katıldı. Dışarıda kar yağdığını görünce şaşırdı, yoğun bir şekilde değil, sadece havada sürüklenen ve dünyayı yumuşak gösteren tüy gibi bir toz taneciği. Sessizce durdular, yan yana durdular, arabadaki adamları izlediler.

Aşağıdaki avlu. Chang ve Alexei birlikte dikilmiş, sessizce konuşuyorlardı ve o ne konuştuklarını merak etti. Ateşi mi? Hava durumu mu? Stalin'in emriyle havaya uçurulan son kilise mi? Belki de onu? Sırtları pencereye dönük olduğu için yüzlerini göremiyordu ama gözleri Chang'in omuzlarındaki sert çizgiye ve uzun bacaklarındaki gerginliğe takıldı. Dairelerden birinden genç bir kadın avludaki su pompasından buz kırıyordu ve Misty'nin maskaralıklarını izlemek için yüzünde bir gülümsemeyle bir an durdu.

Popkov köpeğin boynuna bir ip bağlamıştı ve ona Edik'in topuğunda yürümeyi öğretiyordu. Lydia onun köpeklerle arasının ne kadar iyi olduğunu daha önce fark etmemişti ama ne kadar yorgun görüldüğünü de fark etmemişti. Babasını özgürlüğe bu kadar yaklaştırmış, ama son anda elinden alınmış olan bu koca adama karşı bir şefkat duydu. Oh Liev, dostum, çok şey istediysen özür dilerim. Buradan bile bunun senden bir şeyler götürdüğünü görebiliyorum.

Yanındaki kadından yavaş bir iç çekiş çıktı, camı buğulandı ve çocukla köpeğinin resmini bulanıklaştırdı.

"Ukrayna'ya onunla birlikte yaşamaya gitmemi istedi.

Lydia'nın gözleri Elena'nın yüzüne kayd. "Ukrayna mı?"

"Kiev yakınlarında bir yer. Çocukken büyüdüğü yer." "Liev hiç çocuk oldu mu?"

Elena kısa bir an için gülümsedi. "Hayal etmesi bile zor.

"Gidiyor musun?"

Elena, Popkov'un minik yavru köpeğin üzerine eğilip onunla nazikçe konuşmasını izledi. "Senin için endişeleniyor.

"Olmasına gerek

yok. "Biliyorum.

"Onu seviyor musun?"

'Hah! Benim yaşıma geldiğinde ve sıcak yemeklerden daha fazla erkek tanıdığında, aşk artık düşündüğün şey değildir, Lydia.

"Ama onu seviyor musun? Lydia ısrar etti.

Bir duraklama oldu ve Lydia eliyle camı sildi. *Ukrayna*. Oh Liev, dünyanın öbür ucunda.

"Evet," diye itiraf etti Elena sonunda. "Sanırım o aptal sersemi seviyorum. İkisi de gülümsedi.

'O zaman Ukrayna'ya git. ...' hakkında tek kelime etmeyeceğim. Sözünü yarıda bıraktı.

"Ya sen? Sen nereye gideceksin?"

Bu soru Lydia'nın boğazını öyle bir sıktı ki öksürmeye başladı ve ağzında dumanın tadını aldı.

'Dikişlerini yırtacaksın. Yatağa geri dön.'

Elena onun tökezleyerek yatağa dönmesine yardım etti ama Lydia onu destekleyen etli kolu kavradı ve bırakmadı. Kadını kendine doğru çekti. "Elena," dedi şiddetle, "eğer ona zarar verirsen gelirim, seni bulurum ve kalbini yerinden sökerim.

Gözleri birbirine kenetlendi, esmer olan solgun olana sabitlendi ve Elena başını salladı. Bu sefer gülümsemedi.

'Bunu yapmak için iznim var,' dedi.

Lydia elini bıraktı ama kadının yüz ifadesinde bir şey gördü, "Ne oldu Elena?" diye sormasına neden olan bir endişe.

Yanıt gelmedi. Lydia'nın nabızı küt küt atıyordu. Geniş yüzü artık kapalıydı.

"Anlat bana, Elena.

"Siktir, bunu sana neden anlatıyorum ki? Buradan çıkmalısın, kızım.
Hasta ya da

değil.'

"Neden?

"Çünkü bugün senin için geliyorlar.

"Kim?

Ama sormasına gerek yoktu. Daha şimdiden yorganı üzerinden atmış, bacaklarını yere doğru sallıyor, zihni ve nabızı hızla atıyordu.

"Kim?" diye yankılandı Elena. 'OGPU'daki o piçler tabii ki. Gizli polis.

Lydia başını Chang An Lo'nun omzuna yasladı ve bacaklarını çalışmaya zorlamaya odaklandı. Kolunu Lydia'nın beline dolamış, karda arkalarında hiçbir gölgenin dolaşmadığından emin olana kadar onu ayakta tutmaya çalışarak şehirde bir ileri bir geri gidiyordu.

Sonunda onu haçlı odanın yerini alan gizli sığınaklarına getirdiğinde, tökezleyerek kapıdan içeri girdi ve ilk kez ona tutunmaktan vazgeçti. Yan tarafındaki acıyı uzak tutmak için yavaşça derin bir nefes aldı ve şapkasını çıkardı ama duvardaki aynaya bakıp yangından beri ilk kez saçlarını gördüğünde ıstakoz kırmızısı kızardı. Dehşet vericiydi. Bir tutamı tamamen yanmış, geri kalanı ise buruşmuş ve kömürleşmişti. Alnındaki kabarcıklarla birlikte kötü yapılmış bir korkuluğa benziyordu.

"Kes şunu.

Chang, "Önce dinlen," diye ısrar etti. "Çok yorgunsun.

Lütfen, kes. Bir oğlanınki kadar kısa olsun. Hasarlardan kurtulun.'

Adamın siyah gözleri yansımasına bir dakikadan fazla bakmamıştı ama o bir anlık zaman diliminde adamın kadının kalbine kadar tüm hasarı gördüğünü fark etti. Boşluğu, suçluluğu ve korkuyu görmüştü ve kadın utanç duydu. Hafifçe yanmış saçlarının yanını öptü, botundan keskin bıçağı çıkardı ve ilk avucu kesti.

"Daha iyi mi?" diye sordu.

Başını salladı. 'Bu sadece saç. Benim uzuvlarım değil.

Ama o kesmeye devam ettikçe ve saç tutamları ölü yapraklar gibi yere döküldükçe Chang'ın ağzı kederle yarım ay şeklinde aşağı doğru kıvrıldı. Eğilip kömürleşmiş bakır bukleleri topladı ve tanrılarına alevden bir armağan gibi avuçlarının arasına aldı. Annesinin kör bir mutfak makasıyla kendi uzun siyah dalgalarını kesişinin anısı Lydia'nın zihnine kazındı

ve ilk kez anladı. İnsanın kendini cezalandırmaya duyduğu o korkunç ihtiyacı. Bunun getirdiği rahatlama hissini, otelin banyosunda tanıştıkları ilk gün Antonina'nın yüzünde gördüğü rahatlamanın aynısını.

"Chang An Lo," diye fısıldadı ona doğru dönerken, "nereni incittiğini söyle bana.

Düşünceler içinde dalgalanırken gözbebekleri genişledi ve gözlerinde mor benekler oluştu. "Omuzlarım.

Kastettiği bu değildi ve o da bunu biliyordu. "Göster bana.

Bukleler sürüsünü dikkatlice bir sandalyeye yerleştirdi ve yastıklı ceketini çıkardı. Üzerinde kahverengi delikler vardı ve altındaki tunik de daha iyi değildi. Ceketini çıkardı ve çıplak sırtını ona döndü.

'Bu çok renkli,' dedi. Eliyle ağzını kapatarak dışarı çıkmak için çırpınan diğer tüm sesleri bastırdı.

"Merhemle aran iyi midir?" diye sordu.

Ben bir uzmanım. Parmaklarım tüy kadar hafif. Hatırlamıyor musun? ' Döndü. "Evet, hatırlıyorum. Sanki unutabilirmişim gibi.'

'Junchow'daki bahçe kulübesinde yaralandığınızda ve-'

Onu kollarına aldı ve yatağa yatırdı. "Sus, aşkım, tekrar geçmişe saklanma.

Sonsuz bir nezaketle Elena'nın tüm giysilerini çıkardı, sadece belinde kurşunun girdiği yerdeki bandajı bıraktı. Ama Elena'nın dikişlerine rağmen çürüyen meyvelerin renklerine boyanmıştı, kırmızılar, kahverengiler ve portakallar. Karnının yumuşak derisini öptü, sonra onu yorgana sardı.

"Buraya gel ve benimle konuş," diye mırıldandı.

"Önce uyu, sonra konuşuruz. Lydia'nın uzun zaman önce Çin'de kendisine verdiği eski deri çantasından küçük bir şişe çamurlu sıvı çıkardı ve Lydia'nın diline bir damla döktü. "Şimdi uyu.

Ama kendini oturur pozisyona zorladı. "Önce merhem. Elini uzattı.

Adam direnmedi. Çantadan seramik bir kap çıktı ve onu yatağa oturttu, arkasında diz çöktü ve kremsi maddeyi parmaklarına sürdü. Vaat edilen tüyler kadar hafif dokunuşuyla omuzlarındaki çiğ ete masaj yaptı. Yaraya neyin sebep olduğunu sormadı. Yanan bir kereste mi düşmüştü? Beyaz alevlerin patlaması mı? Artık bir önemi yoktu. Merhem garip kokuyordu, gözlerini yakan bir bitki kokusu ve göz kapaklarının ağırlaştığını hissetti. Adamın sırtının ortasındaki temiz ve sağlıklı deriyi öptü ama ona Tanrı'nın yeryüzündeki en cesur adam olduğunu söylemek için ağzını açtığında, kelimeler dilinde şekillenemeden uyuyakaldı.

Uyandığında hava karanlıktı. Gece gökyüzü pencere camına yapışmış, onu tıkırdatarak içeri girmeye çalışıyordu. Lydia, Chang'in sıcaklığının etrafını sardığını hissetti ama onun uyanık olduğunu hemen anladı. Dinlendikten sonra kendini daha güçlü hissetti ve ciğerlerinin sık, sabit bir ritimle nefes almasına izin verdi, uyku taklidine sarıldı çünkü ileride olacaklara hazır değildi. Babasını kaybetmek içinde bir şeyleri burkmuştu ve hem onun için hem de yok olan rüyası için yas tutuyordu. Yanaklarının ıslak olduğunu görünce şok oldu. Uykusunda ağlıyor muydu? Uzun bir süre bu şekilde, ona sokulmuş halde yattı. Bir saat, belki daha fazla. Ondan vazgeçmek istemiyordu. Her saniyeye sımsıkı sarıldı ve adamın kalçasındaki elinin ve boynundaki nefesinin, teninin hassas sinirlerini zevkle dalgalandırışının tam hissini ezberledi.

"Ne zaman gidiyorsun?" diye sordu sonunda karanlıkta.

Adam cevap vermedi, sadece onu daha sıkı kavradı. "Ne zaman?" diye tekrar sordu.

Ayağa kalktı ve yatağın yanındaki masanın üzerinde duran mumu yaktı. Siyah ve çarpık gölgeler, korkuları kadar çirkin bir şekilde odanın içinde sıçradı. Başını yağlı duvara yasladı ve kapıya odaklandı. Kadına değil.

'Burada kalamazsın,' dedi. 'Artık seni aradıklarına göre gitmelisin.'

'Biliyorum. Yine de sanırım,' diyerek onun profiline gülümsedi, 'kısa saçlarımla Edik gibi bir sokak faresi olabilir ve *vory* için çalışabilirim. Hırsızlıkta iyiyimdir.

Adamın göğsünde bir ürperti hissetti. Adam onun kırpılmış saçlarına dokundu. "Görünüşe göre fareler çoktan iş başında.

Güldü ve bunun onu memnun ettiğini gördü.

'Ağrın kötü mü? Daha fazlasına ihtiyacın var mı-?

"Sus. Parmağını onun dudaklarına götürdü. "Fena değil. Adam ona bir kaşını kaldırdı. "Daha fazla bitki mi?

'Hayır, kafamı boşaltmam lazım. Konuşmamızı istiyorum.'

Yavaşça onu kendine çekti, çıplak göğsüne yasladı ve bir süre ikisi de her şeyin değişmek üzere olduğunu bilerek o anın oyalanmasına izin verdi.

Chang tekrar, 'Burada kalamazsın,' dedi.

'O halde bundan sonra ne yapacağımız hakkında konuşalım. Düşündüğüm ve uğruna çalıştığım şey bu, birlikte bir geleceğimiz olması.

Burun deliklerinden küçük bir homurtu kaçtı. "Yine de baban için her şeyi riske attın.

Hiçbir şey söylemedi, sadece çenesini okşadı. "Bana sor," dedi.

"Sana ne sorayım? Ama o biliyordu.

"Bana sor. Kızın çenesini kaldırdı ve gözlerinin içine bakmasını sağladı. "Tekrar sor.

"Hayır.

'O zaman kendim soracağım. Seninle Amerika'ya gitmek istiyorumuyum? Nefes almadı.

"Lydia, benim tatlı aşkım, cevabım hayır.

Nefes nefese kalmadı, haykırmadı ya da kelimeleri tekrar ağzına tıkmaya çalışmadı, ki bunların hepsini yapmak istiyordu. Sormadan önce sessizce onun yüzünü inceledi,

"Sana ne dedi?" "Kim?"

'Alexei, tabii ki. Sen ve o avluda birlikteydiniz ve ben sadece ne olduğunu hayal edebiliyorum-'

Durdu çünkü onun gerildiğini hissetti, hızlı nefes alışını duydu. Kapı patlayarak açılıp menteşelerine çarptığında bıçağı aniden elinde, yatağın yarısına kadar gelmişti. Beş adam küçük odaya doluştu. Hepsisi inliydi ve hepsi de silah taşıyordu.

"ıkın dışarı! Lydia onlara bağırdı. Çıplak vücudunun üzerine bir yorgan attı.

Sürünün en önündeki gençti, uzun yüzlüydü ve askeri bir ceket giymişti. Diğerleri ona profesyonel katiller gibi göründü, hepsi siyah giyinmiş ve sert bakışlıydı. Lydia yataktan sıçradı ama Chang onunla davetsiz misafirlerin arasına girdi ve onun saldıracağından korktu.

"Hayır!" diye bağırdı.

Ama hareket etmedi. Donup kaldı. Onun yerine hızlı Çince bir sözcük seli aktı ve mavili genç adam mutsuz olduğu her halinden belli olan hızlı patlamalarla cevap verdi. Bir noktada genç adam Lydia'ya bir işaret yaptı ve Lydia'nın kalbi kaburgalarının altında tekmelendi, ama sözler durduğunda Chang kıpırdamadan durdu.

Dönmeden ölçülü bir İngilizceyle, 'Bu adam Biao. O ...
. o benim arkadaşımıdı, delegasyonun bir
üyesiydi. Uzuvarları titredi.

Chang'ın gözleri hâlâ Biao'nun üzerindeydi. "Bu odayı bizim için bulması konusunda güvendiğim kişi oydu, o odanın nerede olduğunu bilen tek kişiydi.

"O neden burada?"

Dönmesini diledi. Ona bakmasını diledi.

"Biao, Triumfal Otel'e derhal dönmemi sağlamak için arkadaşlarıyla birlikte geldi.

"Neden? Ne oldu?"

Sonunda döndü ve kara gözlerindeki bakış odadaki tüm gölgeleri ona çekti. "Biao sana sormam gerektiğini söyledi.

Kapının dışında beklediler. Chang, Lydia ile konuşurken Biao'yu bunu kabul etmeye zorladı. Kendisi için sonuçları ne olursa olsun, ihanetin bedeli olarak Biao'nun değersiz boğazını kesmek istiyordu ama Lydia'nın hayatını da riske atmak istemiyordu. Kapı kapanır kapanmaz onu kollarından tuttu ve başka tarafa bakmasına izin vermedi.

"Söyle bana," dedi gözlerindeki gerçeği bulmaya çalışarak, "ne yaptığını söyle bana.

Kesilmiş saçları garip açılarla dışarı çıkmış ve solgun yüzü perişan görünüyordu. Ama çok daha kötüsü gözlerindeki korkuydu. İnce kollarını kavrayışını hafifletti ve parmak izlerinin beyaz teninde kaldığını gördü, sanki onunla olmaktansa onunla olmayı tercih etmişlerdi.

"Anlat bana," dedi daha nazikçe.

Sözcükler bir anda ağzından dökülüverdi. 'Heyet bugün Rusya'dan ayrılıyor ve sen bana haber bile vermedin. Öyleyse onlara git. Git. Çin'inize ve Komünistlerinize geri dönün. Liderlerini küçümseyen bile. Ani öfke, gözlerinin kehribar rengini saçları kadar yanık gösterdi.

"Lydia," dedi Chang sertçe, "heyetin bugün yola çıkacağını nereden biliyorsun?

Zor nefes alıyordu ama aniden durdu. Tilki dişlerinin ısırıldığını gördü. Birini bu kadar çok sevip de dilinin altındaki sırları bilmemek nasıl mümkün olabilirdi? Alnındaki kabarcıklar mumun belirsiz ışığında altın renginde parlıyordu ve kalbi onun için çarptı. Kollarını onun titreyen bedenine doladı ve onu göğsüne katladı. Dumanlı saçlarını öptü ve onun içinde eridiğini hissetti, böylece tüm öfke ve sorular yok oldu. Kalplerinde sadece bir durgunluk kalmıştı.

Kapıya vurulması Lydia'nın sıçramasına neden oldu.

"Çabuk ol aşkım," diye fısıldadı saçlarına, "anlat bana. Bana her şeyi anlat.

Başını kısa bir an için adamın boynuna yasladı, sonra kurtuldu ve pencereye doğru gitti. Bluzunu çekti ama orada kaldı, sanki arkasında yatan şey bakmak için çok acı vericiymiş gibi dışarı baktı.

"Heyetin bugün yola çıkacağını nereden biliyordunuz?" diye sordu. "Li Min söyledi.

Li Min? Delegasyon liderimiz mi? Onu nereden tanıyorsun?"

Sanki boğuluyormuş gibi derin bir nefes aldı. 'Söyleyeceklerimi dinle Chang An Lo, sonra gidebilirsin. Geçen yıl Çin'de, babamı aramak için Rusya'ya doğru yola çıkmak üzereyken, sizin insanlarınızdan bir grup yanıma geldi.

"Halkım mı?"

'Evet, Çinli komünistleriniz. Sibirya'ya gittiğimi duymuşlar. Belki de demiryolu bileet gişesinde muhbirleri vardı, bilmiyorum. Ama yine de geldiler. Jens Friis'in babam olduğunu senden öğrenen Kuan'dan biliyorlardı ve bana onun Sovyet ordusuna yardım etmek için gizli bir proje tasarladığını söylediler. Elbette Sovyet sisteminin kalbinde, hatta Kızıl Ordu'da bile casusları olmalı, ama ne yarattığını ya da nerede tutulduğunu bilmiyorlardı - bir hapishanede ya da o Allah'ın belası çalışma kamplarından birinde. Ölü ya da diri olduğunu bile bilmiyorlardı. Chang, anlamalısın, o benim babamdı ve ben-' Kendini durdurdu, bir nefes aldı ve sessizce bitirdi, 'Bu yüzden benden öğrenmemi istediler.

Öfke, ağır ve hantal, karnında çalkalanıyordu. "Peki

karşılığında?" diye sordu. "Sana ne teklif ettiler?" "Seni istedim.

"Ben.

"Evet. Çin'deki iç savaşın dışında, Kuomintang ordusundan uzakta tutulmanızı istedim. Kadın yutkundu ve adam onun etrafına bakacağını düşündü ama bakmadı. "Güvende olmanı istedim. Seni buraya, Moskova'ya göndereceklerini hiç düşünmemiştim, yemin ederim. Bu sürpriz oldu.' Düğmeleri çevirdi

bluzundan. 'Hoş bir sürpriz. Anlaşmanın kendilerine düşen kısmına sadık kaldıklarını kanıtladı.

Tam arkasında durana kadar sessizce odanın içinde ilerledi ve onun her nefesindeki tutukluğu duyabildi. 'Demek o gün mektubu almak için hapishaneye bu yüzden gittin? Jens'ten projenin inşasıyla ilgili olanı. Böylece onu Li Min'e verebilecektin.

Adamın sesini bu kadar yakından duyunca sıçradı ama sırtını ona dönmedi. Başıyla onayladı.

"Lydia.

Kızgın olduğunu biliyorum. Sana ihanet ettiğimi ve arkandan kirli bir anlaşma yaptığımı düşünüyorsun. Ama hayatını bir Kuomintang kurşunuyla kaybetme düşüncesi çok fazlaydı. Buna dayanamazdım. Ve şimdi Çinli dostların istediklerini aldılar, gidiyorlar ve seni de yanlarında götürüyorlar.

Başı adamın yanağına değene kadar arkasına yaslandı ve sadece bu basit, samimi hareket bile adamın ondan vazgeçme kararlılığını kırmaya yetti. Onun için yaptıklarının büyüklüğü nefesini kesmişti. Onun için kendi hayatını ve babasınınkini pazarlık konusu yapmıştı. Kolları yaralı belini sardı ve onu kendine doğru çekti, güvende olacağı yerde onu kendi kemiklerinin arasında ezmek için savaştı.

'Haklısın, kızgınlım Lydia, ama sana değil, aşkım. Onlara. Lydia'nın üzerindeki kan kokusunu aldı ve bu kalbini sızlattı. 'Koruduğunuz şeyin geçmişiniz olmadığını fark etmeliydim. '

'Hayır,' diye fısıldadı, 'o bizim geleceğimizdi. Senin ve benim. Ama . . . Chang, ikimiz de geçmişimiz tarafından yaratıldık.

Kapı bir kez daha çalındı ve Biao acele etmeleri için bağırdı.

Chang aceleyle konuştu. 'Lydia, şimdi karar vermelisin. Eğer istediğin Amerika ise, yapabiliriz-'

Döndü, gözleri genişti ve onunkilere odaklanmıştı. "Hayır, Amerika olmaz. "Kalbim, yanında seninki olmadan atamaz.

'Alexei sana bunu yapmanı mı söyledi? Benden vazgeçmeni mi?

"Benimleyken bir yabancı olacağını söyledi.

Güldü ve odadaki havayı canlandırdı. Tüm korku, acı ve tehlikenin ortasında, kırılmış buklelerini savurarak güldü ve bu ses onun içinde kırılmış olan bir şeyi onardı. 'Ah Chang An Lo, hayatım boyunca bir yabancı oldum. Eskiden buna karşı savaşırdım, ait olmak istediğimi düşünürdüm, ama şimdi değil. Bana seni getiren şey yabancı olmak.

Yüzünü ellerinin arasına aldı. "Ağabeyin burada, Rusya'da kalman gerektiğine inanıyor ve seni burada gördüğümde bu ülkenin ruhunun bir parçası olduğunu anlıyorum.

'Alexei'nin söylediklerini unut. O benim kardeşim değil.' "Ne?

"Jens bana söyledi. Alexei'nin onun oğlu olmadığını söyledi. Annemin her şeyi yanlış anladığını ve hatta Alexei'nin kendi annesinin bile bu konuda yalan söylediğini. Yüzündeki keder, mum ışığında bir gece ruhunun gölgesi gibi titriyordu.

"Ah Lydia'm, o yangında babanla birlikte kardeşini de kaybettin.

Ağzını kırılgan bir şekilde bükerek ona gülümsedi. 'Tanrıların büyük bir bedel ödedi,' dedi. "Ve şimdi seni benden tekrar alıyorlar.

"Benimle gel.

Gözleri büyüdü. "Çin'e mi?"

"Evet.

"Hayır," dedi. 'Unuttunuz mu? Sen Komünistler için savaşıırken, peşinden sürüklenen Batılı bir kıza yer olmadığına uzun zaman önce karar verdik. Benim yer bulabileceğim bir dünya yok.

"Bir tane var.

"Nerede?"

"Hong Kong.

Araba kalabalıktı ve içi Rusya yerine Çin kokuyordu. Lydia, yanındaki Chang An Lo ile birlikte cama sıkıca bastırılmıştı, bu da onunla diğerleri arasında bir bariyer oluşturuyordu. Arabaya girdikleri anda Chang An Lo'nun eli Lydia'nın elini kavramıştı ve Biao dediği kişiyle hararetle bir şekilde tartışıyor olsa da parmakları Lydia'nın parmaklarını hiç bırakmamıştı.

Kanvas çantası, sanki onu Çinli davetsiz misafirlerden saklayacakmış gibi Chang'ın kucağında, el çantasının üstünde duruyordu. Biao ve siyah giyimli bir başkası Chang'ın arka koltuğunda, üç kişi de önde oturuyordu. Sürücü koltuğunda oturanın kulaklarından birinin olması gereken yerde gümüşü bir yara izi vardı.

Sesleri Lydia'nın kulaklarına sert geliyordu, düşman gibi kavga eden Chang ve Biao arasındaki havayı dolduran öfkeli Çince kelimeler seliydi. Ne konuşulduğunu öğrenmek istiyordu ama Chang'ın ona sadece bilmesini istediği kadarını söyleyeceğini biliyordu. Başını pencereye yasladı ve karın ve sokakların nefesinin buğusu ardında eriyip gitmesini izledi. Başka nelerin çözülebileceğinden korkuyordu.

"Lydia.

Kelimeler durmuştu.

"Bana neler olduğunu anlat Chang.

Eli kızın elini sıktı ve yurttaşlarından hiçbirinin anlamaması için İngilizce konuştu.

"Lydia. Adını söyleme şeklinden, başına geleceklerin iyi olmayacağını anlamıştı. "Senden ayrılmalıyım, Lydia. Hayır, aşkım, öyle bakma, uzun sürmeyecek. Anlaşmıştık,' dedi usulca, 'Hong Kong'da buluşacağız. Orada olacağım, yemin ederim. Ama seninle Rusya üzerinden seyahat edemem, izin vermezler.

Öndeki kafalara baktı. "Bunlardan kaçsak bile-?"

'Hayır, daha fazla risk almak yok Lydia. Eğer sen ve ben birlikte kaçarsak, Çin'e dönmek için binlerce mil yol kat ederken bu insanlar peşimize düşer. Seni bu tehlikeye atmayacağım. Bu sefer,' dedi Lydia'nın boynuna dokunarak, 'güvende olmanı istiyorum.

"Peki ne yapacağız? Ona bakmak istemeyerek dümdüz önüne bakan Biao'ya baktı.

"Anlaştık. Adam kızın iki elini de tuttu ve kız bunun kötü bir şey olduğunu anladı. "Anlat bana.

'Heyetle birlikte Çin'e geri döneceğim ve Mao Tse Tung'a rapor vereceğim. Onlara hiçbir sorun çıkarmayacağıma dair söz verdim.

Ona gülümsedi. "Chang An Lo'nun ağırbaşlı bir kuzu kılığına girmesi, görülmeye değer bir şey olacak. Ama gözlerinde kahkaha yoktu. "Karşılığında ne alacağız?" diye sordu alçak bir sesle.

"Senin için bir gardiyan.

"Bir koruyucuya ihtiyacım yok.

"Evet, biliyorsun. Rus gizli polisi seni arıyor, bu yüzden-' 'Kim? Kim bu gardiyan?"

Chang, Biao'nun asık suratlı profiline baktı.

"Hayır," dedi Lydia sertçe, "bunu yapmayı reddediyorum-" "Yapma Lydia, lütfen buna karşı çıkma.

Dilinin ucuna gelen kelimeleri yuttu ve adamın söylediklerini kabul etmekte zorlanırken karanlık gözlerinin dudaklarının sessiz hareketini takip ettiğini gördü.

'Biao size Vladivostok'a kadar eşlik edecek. Onunla birlikte Ruslarla sorun yaşamazsınız. Sonra güneye, Çin üzerinden Hong Kong'a.'

"Benden nefret ediyor," diye fısıldadı. "Neden böyle bir şey yapsın ki?"

"Çünkü ona bunu yapmasını emrettim. Seni tüm gücüyle koruyacağını biliyorum. hayat.'

"Benden nefret etmesine rağmen mi?"

'Ona güven, Lydia. Seni sağ salım Çin'e götürecektir.

Kadın başını eğdi ve adam kolunu kadının omuzlarına dolayarak onu kendine çekti. "Seninle seyahat etmek için canımı verirdim aşkım, ama bu sadece başına daha fazla tehlike getirirdi. Onun kesilmiş saçlarının kenarını öptü.

"Benimle buluşacak mısın?" diye sordu. "Orada olacak mısın?" "Söz veriyorum.

"Fikrini değiştirip yine Komünistlerinle gitmeyecek misin?" "Hayır. Bu sefer olmaz.

Göz göze geldiler ve ona inandı. Bu bir riskti ama bunu almazsa kendisiyle yaşayamazdı. Onun gözlerindeki inancı görerek öne doğru eğildi ve arabadaki diğerlerine aldırmadan dudaklarından öptü.

"Şimdi," dedi usulca, "Kazak ayın seni nerede bekliyor?

Kar yağışı durmuştu. Lydia Moskova'nın güneybatısındaki Borodino Köprüsü'ne doğru yürürken, arabalar lastiklerine zincir takarak gümbür gümbür geçiyorlardı ve solgun, sulu bir güneş daha fazla yükselmeye mecali yokmuş gibi ufukta alçakta duruyordu. Kendisini bekleyen ve yaklaştığında dişlerini gösteren Kazak'ı görünce bir rahatlama hissetti. Gelmeyeceğinden mi korkmuştu? Burada, 1812 savaşının kahramanlarını listeleyen dökme demir panoların arasında, kararlaştırdıkları buluşmayı gerçekleştirmeyeceğinden mi?

'Henüz Lubyanka'ya kapatılmadım,' diye gülümsedi.

Lubyanka hapishanesi Moskova'nın kabusuydu, zindan sorgulamalarının insanları hayal bile edemeyecekleri şekilde parça parça ettiği sarı tuğlalı yakışıklı bir konaktı.

"O kokuşmuş yerden bahsetme," diye hırladı ve tek siyah gözü onu inceledi. "Berbat görünüyorsun.

Onu görmezden geldi. "Merhaba, Elena.

Yanında duran kadın kollarını kavuşturmuş, Lydia'nın şapkasının altından çıkan saç tellerine bakıyordu ama hiçbir yorum yapmadı. Tek söylediği, "Buraya gelmişsin," oldu.

"Ee, Liev. Ukrayna'ya mı gidiyorsun?"

Da. İçinde hala gerçek insanlar var. Siktir et Moskova'yı. Bir Sovyet makinesinden başka bir şey değil.'

Lydia elini uzattı ve parmak uçlarıyla onun granit göğsüne dokundu. "Kendine iyi bak dostum. Başını kaldırıp ona baktı. "Daha iyi hissediyor musun?

"Bir bahar kuzusu gibi.

Güldü.

"Ya sen?" diye sordu böcek kaşlarını birbirine yaklaştırarak.

"Daha çok yaşlı bir keçi gibiyim.

Adam sakalını düşünceli bir şekilde parmaklayarak başını salladı ve kadın sakalının

orantısız bir paspasa dönüştü. Birden arkasından dar bir yüz belirdi.

"Kimin arabasıyla geldin?

Edik! Burada ne yapıyorsun? Ve Misty.' Yavru köpeğin tüylü kulaklarını karıştırdı. "Bu araba Çinli arkadaşımın pek de hoş olmayan arkadaşlarına ait.

Popkov kaşlarını çattı. "Onu götürdüler mi?

Başını salladı ve Popkov'un eski deri botlarına baktı, yanlarında uluyan bir kurdun izi vardı. "Liev," dedi usulca, "Alexei'yi başından beri biliyordun, değil mi?

Homurdandı.

O benim kardeşim değildi. Başından beri biliyordun. Bu yüzden ona karşı piç gibi davrandın.

Tekrar homurdandı.

"Bana söylemeliydin.

'Hayır. Yapamazdım. Bu seni mutlu etti.'

Boğazı çok daralmıştı. Başka bir şey söylemedi. Bir at arabası takırdayarak geçip gitti, üzerlerine kirli gri bir kar serpiştirdi ve Misty havladı. Dünya hâlâ hareket ediyordu.

"Buğday yetiştireceğim," diye açıkladı Popkov.

"Sen mi? Lydia gülümsedi. "Çiftçi mi?

"Öğreneceğiz," diye kendinden emin bir şekilde iddia etti Elena. "Edik bize yardım edecek, değil mi oğlum?" Edik onun sıska kaburgalarına bir yumruk attı ve o da güldü.

'Eğer beni zorlarsan,' diye sırttı.

Lydia üç kişilik aileye, Liev'in hırpalanmış yüzündeki sıcak gurura baktı ve onları kıskandı. "Mutlu ol," diye mırıldandı ve onu bırakmakta zorlandı. Liev ona bakmaya devam etti, sonra bakışlarını Moskova Nehri'nde ilerleyen yüklü bir mavnaya çevirdi, sonra tekrar ona baktı.

"Ne oldu, Liev?

Kazak omuzlarını gerdi ve sakallarının arasından duyulmayan bir şeyler mırıldandı.

"Mesele şu ki," dedi Elena sert bir sesle, "sen olmadan gelmeyecek.

Lydia gözlerini kapadı ve ayaklarının üzerinde ileri geri sallanmaya başladı. Elena sözünü bitirmemişti. "Bizimle gelmeni istiyor.

Lydia ellerini ovuşturdu, sanki onu ürperten nehirden esen sert rüzgârı gibi. "*Chyort!* Liev, aklını mı kaçırdın sen? Ben bir çiftlikte miyim? Aptal olma. Ben beyni saman olan bir köylü değilim. Git ve küreklerinle, çapalarınla kendin oyna, çukurlarını bensiz kaz.

Kısa sürdü ama Elena'nın yüzündeki rahatlama ifadesini yakaladı. "Ne yapacaksın? Popkov'un derin sesi gergindi.

'Oh, güvende olacağım, endişelenme. Çin'e geri dönüyorum.

Siyah gözleri kısıldı ve yaşlı bir boğa gibi, sanki aniden ağırlaşmış gibi başını salladı. "Çin'den çıkmak için yanıp tutuşuyordunuz. Dedin ki

"Oradan nefret

ediyordun.

"Yalan

söyledim.

"Kızı rahat bırak, Liev. Arayan Elena'ydı. Dudaklarında yarım bir gülümsemeyle Lydia'yı değerlendiriyordu. "Onun sevdiği yer değil, görmüyor musun? Sevdiği kişi.

"Ama-

'Aması yok! Benimle uğraşmayı bırak, seni aptal Kazak,' diye yakındı Lydia. Onu itti. "Ukrayna'ya gidiyorsun. Parlak bir şekilde gülümsedi, kendini şaşırttı, hatta biraz güldü. "İyi bir hayatın olsun. Her şey için teşekkür ederim.

Döndü ve uzaklaştı. Ama Smolensk Meydanı yönünde on adımdan fazla gitmemişti ki ayaklarından çekilip alındı. Buzlu zeminde sallanıyordu, yağlı bir kucakla sarılmıştı ve ciğerlerinde hiç nefes kalmadan ona yapıştı. Her saniye geçtikçe adam onu göğsüne daha sıkı bastırıyor, boğazından hafifçe hırıliyordu.

Aynı anda onu yere bıraktı. Dmitri'nin altın yüzüğünü cebine soktu. "Arazi almak için," dedi ve arkasına bakmadan uzaklaştı.

Lydia şehri boydan boya yürümeye başladı ama çok geçmeden Arbat'a kadar gidecek gücü olmadığını fark etti. Bu yüzden bir *izvozchik*'e, atlı taksilerden birine tırmandı ve kalın halısını dizlerinin üzerine yerleştirdi, kollarını sargılı beline doladı. Üstü açık bir araçtı, hava koşullarına açıktı ama bu ona uygundu. Kar durmuştu ve yüzüne vuran soğuk rüzgâr hoşuna gitmişti. Gökyüzü Moskova'nın çatıları üzerinde gezinirken gri ve yaşlı görünüyordu ve aşık olduğu bu şehri terk etme düşüncesinin onu dehşete düşürdüğünü hissetti.

Atın toynaklarının kolay ritmi yavaş ve dinlendiriciydi ve ona düşünmek için zaman veriyordu. Gözlerini kapadı ve Chang An Lo'nun ona öğrettiği şekilde zihninin açılmasına izin verdi, ancak yine de azgın ateşin görüntüleri üzerine bastırdı, alevler yüzüne sıçradı ve kulaklarında kükredi. Bunun yerine

Babasının elini avucunun içinde hissetti ve *benim için geldiğin için seni seviyorum* derkenki sesinin yankılarına tutundu.

"Baba," diye fısıldadı, "geri geleceğim.

Bir gün yapacaktı. Ne zaman ve nasıl olacağını bilmiyordu ama yapacaktı. Rusya varlığının liflerine işlemiştii ve Popkov ile Elena'nın Ukrayna'da çalkalayacakları kara topraktan ne kadar uzak durabilirse, bu kubbeli şehirden de o kadar uzak duramazdı.

Sokakta bir at arabası gürültüyle geçti ve bir arabanın klakson sesi onu ileride olacaklara geri getirdi. Alexei'yi görmesi gerekiyordu. Antonina'nın dairesinde onunla birlikteydi ve Lydia'nın onunla konuşması gerekiyordu. Chang'e ondan vazgeçmesini söylediği için ona kızgındı ama -gözlerini kocaman açtı ve göğsünün sıkıştığını hissetti- Alexei'ye rağmen Chang onu Çin'de bekliyor olacaktı. Derin bir nefes aldı ve yüksek sesle, "Orada ol aşkım," dedi. Orada ol. Benim için. Çin'e döndüğünde ülkesinin ve tanrılarının onu kendisinden çalabileceğinden korkuyordu.

"Ona güvenin," diye fısıldadı kendi kendine ve rüzgârın sözlerini kulaklarına taşıdığını hissetti.

Daire kaos içindeydi. Her yerde kutular vardı. Kürkler, şamdanlar ve hatta gümüş bir semaver bile ağızlarından taşıyordu. Kitaplar yerde yığınlar halinde duruyordu ve tablolar duvara yaslanmıştı. Bir komünistin bu kadar çok şeye sahip olması Lydia'ya müstehcen gelmişti ve yolsuzluk, İran halılarının üzerinde terk edilmiş duran ipler gibi kutudan kutuya kıvranıyor gibiydi. Son seferin anıları zihninde hâlâ çok ağır olduğu için kapıdan tekrar geçmekte zorlanıyordu.

Alexei onu gördüğüne şaşırmıştı. "Lydia, yatakta olman gerekmiyor mu? Ama onu iki yanağından nazikçe öptü ve saçlarını görünce tek kaşını kaldırmaktan başka bir şey yapmadı. "Geldiğine sevindim çünkü senin için bir şeyim var.

Onu Antonina'nın masada oturmuş Dmitri'nin kâğıtlarının olduğu çekmeceyi karıştırdığı çalışma odasına götürdü. Başını kaldırdı ve kara gözleri parladı. Sonra Chang'in bıçakla yaptığı işi gördü ve kaşlarını çatı,

Lydia'nın durduğu kapı aralığına gelmeden önce - o çalışma odasına tekrar girmeyi umursamıyordu.

"Lydia, sevgili kızım, sen ... Lydia bu yorumun onun tuhaf görünüşü hakkında olacağından emindi ama yanılmıştı. "Hoş geldin. Antonina ona sarıldı ve ilk kez parfüm kokusu yoktu.

"İyi görünüyorsun," dedi

Lydia. "İyiyim.

Aslında Lydia Antonina'yı daha önce hiç bu kadar güzel görmemişti. Ama tamamen farklıydı. Kalın siyah saçları başının arkasında gevşekçe bağlanmıştı ve üzerinde Paris'in yakınından bile geçmemiş sade mavi bir elbise ve hırka vardı. Ama tek değişiklik bu değildi. Yüzünde makyaj yoktu ve eldiven giymemişti. Gözlerinin altında sanki uyumuyormuş gibi gölgeler vardı, ama ağız daha önce onu sert tutan gerginlikten kurtulmuştu.

'Gelin ve kahve için. Alexei, biz misafir odasında olacağız.'

Lydia'yı nazikçe çalışma odasından uzaklaştırdı, onu oturttu ve Alexei konuşurken kahve yapmak için daldı. Lydia, kardeşi olmayan bu adamla birlikte olmayı rahatsız edici buluyordu. Onu yeniden düşünmek zorundaydı.

"İyi misin?" diye sordu endişeyle.

"Acı çekiyorum ama yaşayacağım. Ona gülümsedi. "Senin sayende.

Karşısındaki sandalyeye oturdu ve uzun bacaklarını garip bir hareketle uzattı, onun minnettarlığından huzursuzdu. Konuyu değiştirdi.

"Gördüğüm kadarıyla toparlanıyorsun.

'Evet. Dmitri'nin nerede olduğu hakkında sorular sormaya başladılar. Burada kalmak çok tehlikeli, bu yüzden bugün gidiyoruz.

"Nereye gidiyorsun?

'Antonina ismini değiştiriyor, böylece onu takip edemeyecekler ve biz de yeni kimlik belgeleri aldık. Ama Moskova'da kalıyoruz ve farklı bir bölgeye taşınıyoruz.

"Tabii ki, Maksim Moskova'da.

Alexei ona kızgın bir bakış fırlattı ve Alexei onun gözlerini inceledi. Onu yanıltan gözlerinin rengiydi. Annesinin Jens'in babası olduğu iddiasına inanmasına neden olmuştu ama ne kadar aptal olabilirdi ki? St Petersburg'da yeşil gözlü tek erkek Jens değildi.

Birden öne doğru eğildi. "Çin'e geri dönüyorum.

Onun hızlı nefes alışını duydu. 'Hayır Lydia, yapma. Bu bir hata olur. Dinle, neden bizimle kalmıyorsun? Burada, Moskova'da. Bir daire bulduk.' Elini yüksek tavanlı odanın içinde gezdirdi. "Bunun gibi cazip değil, ama iki odası var, yani-

'Hayır, Alexei. Teşekkür ederim, ama hayır.'

"Lütfen Lydia, bunu yapma. Her şey yanlış. Sen ve ben Rusya olmadan neyiz ki? Bu bizim kanımızda var.'

Başını iki yana salladı. 'Rusya'yı seviyorum. Ama yeterince değil.

Göz göze geldiler. Bu adamın soğuk olduğunu nasıl düşünebilirdi ki? Ateş oradaydı, onun derinliklerinde, gurur duvarının ardında saklıydı. "Seni seviyorum kardeşim," dedi usulca. Ona gerçeği söyleyerek babasını ondan çalamazdı.

Sandalyesinden kalktı ve onun önünde cilalı zemine diz çökerek iki elini de avuçlarının içine aldı. 'Moskova'da kal,' diye yalvardı. 'Seni yanımda görmek isterim. Maksim'in desteğiyle *vory*'lerden biri olarak kalacağım ve yükselmek için çalışacağım, böylece-'

'Maksim öldüğünde, sen orada olacaksın, görevi devralmaya hazır olacaksın. Sevgili kardeşim, hırslı değilsen hiçbir şeysin.

Başını sallamadı, ama gözlerinin parladığını gördü ve derinlerde bir yerde onun içinde dalgalanan heyecanı fark etti. Stalin'in deli gömleğine uyacak bir adam değildi, ama ondaki değişiklikleri şimdiden görebiliyordu ve korkuyordu. Hayatını bu hırsızlarla geçirirse onda en çok sevdiği şeylerin ne kadarı yok olacaktı? Bu ironikti. Eskiden hırsızlık yapan ve hapse girmeyi göze alan oydu, o değil.

"Ya da," diye önerdi, "benimle Çin'e dönebilirsin. Adam

kaşlarını çattı. "Hayır. Rusya'yı terk etmeyeceğim.

O zaman onun bir hain olduğunu mu düşünüyordu? Kastettiği bu muydu?

"Peki benim için söylediğin şey neydi?" diye sordu.

Ayağa kalkıp dolaptan bazı kâğıtlar çıkarmadan önce bir şey arıyormuş gibi kadının yüzünü inceledi.

"İşte, yeni kimlik belgeleri. Kalbi
küt küt atmaya başladı. "Çok hızlı
oldu. "Maksim'den bir hediye.

"Benden ona teşekkür edin.

"Yapacağım. Ayağa kalkıp ona baktı. 'Son bir kez, küçük kardeşim. Ondan vazgeç. Sonunda birbirinizi mutsuz edeceksiniz.

"Yapamam. Nefes almaktan vazgeçebileceğimden daha fazla.

"Pekâlâ. Bir paket uzattı. 'İşte üzerinde Dmitri'nin kişisel damgası olan bir form, bu sayede serbestçe seyahat edebilir ve bilet satın alabilirsiniz. Ve Antonina'dan seni Çin'e götürecek kadar ruble.

Onları aldı. Gözyaşlarını kırptıştırırken elleri titriyordu. 'Ne diyebilirim ki Alexei? Sen her zaman dilediğim ağabeyimsin.

Garip bir şekilde gülümsedi, kadının sözleri gardını düşürmüştü.

"Ve senin için bir şeyim var," diye ekledi. "Umarım sizi memnun eder. Cebinden katlanmış küçük bir kâğıt parçası çıkardı ve ona uzattı.

Açtı. "Jens'in notlarından biri.

Alexei'den bahsettiği mektuptu. "Senin için, eğer istersen.

Alexei başını salladı ve hızla arkasını döndü ama bu, yüzünde okuyamadığı bir duygunun belirlediğini, onu genç ve savunmasız gösterdiğini görmeden önce değildi. Dikkatlice yeniden katladı ve elinde tuttu.

O anda Antonina elinde bir tepsiyle içeri girdi. Lydia sert kahvesini içip sıcak kruvasanlardan birini yerken Antonina bir makasla Lydia'nın yıpranmış saçlarını kesiyor, kargaşadan düzenli bir şey yaratıyordu. Lydia'nın aklına Antonina'nın bu konuda her zaman iyi olacağı geldi. O

Alexei'nin çalışırken Antonina'nın yüzündeki her nansı gözlemlemesini izledi ve birbirleri için iyi olacaklarını umdu. Daha sonra ana yatak odasına götürüldü; burada elbiseler, ayakkabılar ve samur şallar yatağın üzerine serpiştirilmişti.

"İstediğin her şeyi alabilirsin. Antonina yatağı ve tuvalet masasının üzerinde açık duran siyah kadife kutuya doğru kayıtsız bir el salladı.

Lydia kapının yanında durduğu yerden bile kutunun içinde mücevherler olduğunu görebiliyordu. Kendini durduramayarak kutuya doğru çekildi, elmasların parıltısı ve altının kaymak gibi parlaklığı onu büyüledi ama hiçbir şeye dokunmadı. Dokunursa parmaklarını birbirinden ayıramayabilirdi.

'Teşekkür ederim,' dedi. 'Ruble ve şimdi de bu teklif için. Çok cmertsiniz. Ama hayır, daha fazlasına ihtiyacım yok.

'Hepsini satacağız. Maksim aracılığıyla kurtulacağız. Emin misin?'

"Eminim.

"Kanlı para arzusu yok, öyle mi?" "yle

bir şey.

"Seni suçlamıyorum. Antonina geldi ve Lydia'nın yanağına bir öpücük kondurdu. "En azından seni istasyona götürmeme izin ver.

Lydia şık salondan dışarı adımını attı. İstasyon yolcularla, bavullarla ve yer kapma mücadelesi veren hamal arabalarıyla doluydu ama Lydia onları fark etmedi bile. Gördüğü şey niformalarıydı. Yakalarında mavi ışıklar yanan gri üniformalılar, özenle kâğıtları kontrol ediyor ve yüzleri inceliyorlardı. Birini arıyorlardı.

Alexei'ye 'Güvenlik polisi,' diye mırıldandı.

"Geri dönmek için çok geç değil.

Arabanın kapısı hâlâ açıktı. İçeride güvende olmak için tek bir adım atması yeterliydi ama o tek adım, geleceği yerine geçmişine bir yolculuk olacaktı. Chang An Lo ona Hong Kong'u teklif etmişti. Sallanan bir adaydı

Çin anakarasının hemen dışındaydı ama Doğu ile Batı, onun dünyası ile Çin'in dünyası arasındaki uçurumu kapatıyordu. Bir İngiliz kolonisi ama aynı zamanda Çin'in gelişen ve büyüyen bir faaliyet merkezi. Orada hâlâ kendi ülkesinin bir parçası olabilir ve kararlarını vermek için acele etmeyebilirdi. Boğazını Mao Tse Tung'un boğucu elinden kurtarıp kurtarmayacağına. Ve orada, annesiyle birlikte bir gün üniversiteye gideceğine dair kurdukları hayali gerçekleştirmesi bile mümkün olabilirdi. İngiliz pasaportuyla Hong Kong onun olabilirdi. Açık bir kapı gibi. Tek yapması gereken kapıyı sonuna kadar itmek ve Chang An Lo'nun onu beklediğini görmektir.

Boğazındaki kuvars ejderhaya dokundu. Hiçbiri kolay olmayacaktı, bunu biliyordu çünkü aşkları şiddetliydi. Onları bağladığı kadar yakıyordu da. Chang ona tilki diyordu; annesi ona sokak kedisi demişti - hayatta kalmakta iyiydi. Ama aşkları? Önlerinde uzanan şeye dayanabilecekler miydi?

Evet, hayatta kalmayı başaracaklarına kararlıydı. Kurtlar gibi etraflarını saran tehlikelere rağmen her gün ona hayat vereceklerdi. Gri giysili subaya, kalçasındaki silah kılıfına bir kez daha baktı ve cebindeki kâğıtları eliyle yokladı. Çin'deyken Rusya'yı bir uzvunu özler gibi özleyeceğini biliyordu ama Chang'siz kalmak imkânsızdı. Bunu denemişti. Ve neredeyse acıdan ölüyordu.

Geri dönmek için çok geç değil.

Araba arkasında mırıldanıyor, deri ve puro kokuyordu.

"Lydia? Alexei içeriden sordu.

Seç.

Kapıyı kapattı ve ayaklarını buzlu zemine vurdu, Rus havasını derin bir nefesle içine çekerken gülümsedi ve kalbinin hızla çarptığını hissetti. Önünde Chang An Lo ile birlikte kuracakları bir gelecek vardı. Bu bir riskti ama hayatın kendisi de bir riskti. Rusya'dan öğrendiği kadarını Jens'ten de öğrenmişti. Alexei'ye bir veda eli sallayarak ve Chang An Lo'nun tanrıalarının korumasını son bir kez daha cezbetmek için boynundaki Çin muskasına son bir kez dokunarak çantasını omzuna attı ve geçide doğru yöneldi.

RUS CARIYE

Kate Furnivall

'Harika, sürükleyici bir aşk hikayesi. Son derece iddialı ve atmosferik bir epik roman'

Kate Mosse, *Labirent* kitabının yazarı

1928. Bolşevik Devrimi'nden sonra Rusya'dan sürgün edilen güzel ve ateşli Lydia ve aristokrat annesi Valentina, Çin'in Junchow şehrine sığınmıştır. Yoksulluk yaklaşırken, Lydia hayatta kalmak için aklını kullanması gerektiğini fark eder ve hırsızlığa başvurur.

Değerli bir yakut kolye kayb olduğunda, Komünist avına çıkan askerlerin tehdidi altındaki yakışıklı Çinli genç Chang An Lo onu ölümden kurtarır. Junchow'un vahşi triadları ve beyaz sömürge yerleşiminin katı kurallarıyla çatışmaya sürüklenen Lydia ve Chang aşık olurlar ve önyargı ve utanca karşı şiddetli bir mücadelenin içine sürüklenirler. Afyon kaçakçılığı, ihanet ve kaçırılma olaylarıyla yüzleşmek zorunda kalan ikilinin birbirlerine duydukları çekim sınırlarına kadar sınanır.

978-0-7515-4042-0

KAN KIRMIZI BİR GÖKYÜZÜNÜN ALTINDA

Kate Furnivall

Davinsky Çalışma Kampı, Sibirya, 1933. Sofia Morozova kaçmak zorunda olduğunu biliyor. Acı soğuk ve ağır çalışma koşullarında onu ayakta tutan sadece iki şey vardır: Bir gün özgürce yürüyebilme umudu ve arkadaşı Anna'nın anlattığı, Petrograd'da büyümlü bir şekilde yetiştiğine ve Anna'nın tutkulu bir devrimci olan Vasili'ye olan ateşli aşkına dair baştan çıkarıcı hikâyeler.

Anna ağır bir hastalığa yakalandığında Sofia kamptan kaçıp Vasili'yi bulmaya, ikisinin de kalbinde uzun zamandır umut yeşerten anının peşinden gitmeye söz verir. Ancak Komünizmin demir yumruğuyla kavrulan Rusya, artık arkadaşının çocukluğunun geçtiği ülke değildir. Sofia'nın tehlikeli arayışı onu endüstriyel fabrikalardan ücra köylere götürür ve burada gizlilik ve yalanlarla dolu bir ağın yanı sıra cesaret ve sadakat bağlarını ve Anna'ya verdiği sözü tehdit eden ezici bir aşkı keşfeder. Ama zaman tükenmektedir. Ve Sofia zamanın ne Anna'nın ne de kendisinin sahip olduğu bir şey olduğunu bilmektedir.

Kan Kırmızı Gökyüzünün Altında nefes kesici bir epik roman - bir aşk, kaçış, intikam ve kefarete hikayesi.

'Nefes kesici derecede iyi'

Marie Claire

'En iyi haliyle kaçış'
Glamour

978-0-7515-4044-4

İletişim Botu:
@cevirigiller_bot

Çeviri Kitapların Olduğu Telegram Kanalımız
<https://t.me/cevirigiller>

Sohbet Grubumuz
<https://t.me/cevirigillersohbet>

Çeviri Yedek Telegram Grubumuz
<https://t.me/+O3tsm8j0C7kxM2Y1>

Kitap İstekleri Kanalımız
<https://t.me/cevirikitapistekleri>

Not:

PDFlerin paylaşımıyla ilgili bir sorunumuz yok. Ama lütfen, hiçbir katkınızın olmadığı işlerde, TÜM PDFleri bizimle eş zamanlı paylaşarak emeğimizi hiçe saymayın. Sizin tek tıkla yaptığınız her paylaşım bizim emek harcadığımız saatler/günler demek.